

مجموعه پرسش‌های چهار گزینه‌ای

استانداردهای

حسابداری

تالیف:

جمشید اسکندری

دکتر محمد قسیم عثمانی

مجموعه پرسشهای چهارگزینه‌ای

استانداردهای حسابداری

تألیف:

جمشید اسکندری

دکتر محمد قسیم عثمانی

عشمانی، قسیم، ۱۳۴۸ -
مجموعه پرسش‌های چهارگزینه‌ای استانداردهای حسابداری / تألیف قسیم عشمانی، جمشید
اسکندری. - تهران: کیومرث، ۱۳۸۲.
۳۲۰ ص: جدول.

ISBN 964-6266-45-2: ریال ۴۰/۰۰۰

فهرست‌نویسی براساس اطلاعات فیبا.
۱. حسابداری -- استانداردها -- راهنمای آموزش (عالی). ۲. حسابداری -- استانداردها --
آزمون‌ها و تمرین‌ها (عالی). ۴. حسابداری -- آزمون‌ها و تمرین‌ها (عالی). الف. اسکندری،
جمشید، ۱۳۴۸ -

ب. عنوان.

۳۷۸/۱۶۶۴

LB ۲۳۵۳/ع ۲۷ م ۳

م ۸۲ - ۱۷۴۲۶

کتابخانه ملی ایران

انتشارات کیومرث

مجموعه پرسش‌های چهارگزینه‌ای استانداردهای حسابداری

تألیف: دکتر محمد قسیم عشمانی - جمشید اسکندری

نوبت چاپ: سوم - با تجدید نظر ۱۳۸۵

تیراژ: ۲۰۰۰ نسخه

صحافی: آزاده

لیتوگرافی: محراب

چاپ: اصلانی

قیمت: ۴۰/۰۰۰ ریال

شابک: ۹۶۴ - ۶۲۶۶ - ۴۵ - ۲

تهران - خ انقلاب، مقابل دانشگاه تهران، بین خیابان فخررازی و دانشگاه،

پلاک ۱۳۳۸، طبقه زیرین، تلفن: ۶۶۴۱۳۴۹۲، دورنگار: ۶۶۹۵۰۴۴۶

از ابتدای این سفر سرد، در بن بست‌های بی حساب، در حرف‌های بی جواب
در لحظه‌هایی که نمی‌دانستم کدامین دست بی ادعا دستم را می‌گیرد
اگر در این همه در بدری نبودی مادر
اگر در این همه گذشتن‌های آب از سر نبودی پدر
چگونه مشق‌های خط خورده‌ام اعتبار می‌یافت
و من

باز هم از ریسمان‌های سیاه و سفید می‌ترسیدم
حالا که تا اینجا رسیده‌ام اعتراف می‌کنم
این همه را مدیون دستان پر صلابت پدر و نفس‌های گرم مادرم
فانوس نگاهتان تنها چراغ تاریکی این کوچه بی انتهاست
و دعای خیر شما پر پرواز ما برای رسیدن به فرداهاست.

معرفی مؤلفین

محمد قسیم عثمانی

لیسانس و فوق لیسانس حسابداری از دانشگاه شهید بهشتی

دکترای حسابداری از دانشگاه علامه طباطبائی

عضو هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی

عضو پیوسته انجمن حسابداری ایران

جمشید اسکندری

لیسانس و فوق لیسانس حسابداری از دانشگاه شهید بهشتی

عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی

عضو پیوسته انجمن حسابداری ایران

عضو جامعه حسابداران رسمی ایران (IACPA)

عضو انجمن حسابداران خبره ایران - حسابدار مستقل

کارشناس رسمی دادگستری در رشته حسابداری و حسابرسی

تألیفات (فردی و مشترک):

- ۱- حسابداری صنعتی ۱
- ۲- حسابداری صنعتی ۲
- ۳- حسابداری صنعتی ۳
- ۴- اصول حسابرسی ۱ (همراه با پرسش‌های چهارگزینه‌ای)
- ۵- اصول حسابرسی ۲ (همراه با پرسش‌های چهارگزینه‌ای)
- ۶- مجموعه پرسش‌های چهارگزینه‌ای "حسابداری میانه"
- ۷- مجموعه پرسش‌های چهارگزینه‌ای "حسابداری صنعتی"
- ۸- مجموعه پرسش‌های چهارگزینه‌ای "استانداردهای حسابداری"
- ۹- مجموعه پرسش‌های چهارگزینه‌ای "قانون مالیاتهای مستقیم و قانون محاسبات عمومی"
- ۱۰- مجموعه پرسش‌های چهارگزینه‌ای "قانون تجارت برای حسابداران و مدیران شرکتهای سهامی"

مقدمه

آموزش مستمر از شرایط لازم برای حفظ صلاحیت حرفه‌ای است که در ضوابط حرفه‌ای حسابداران پیش‌بینی شده است. آموزش مستمر، لازمه آگاهی از تغییر و تحولات حرفه‌ای به خصوص ضوابط حسابداری و حسابرسی است که ابزار کار حسابداران برای تهیه گزارشهای مالی و رسیدگی به این گزارشهاست. به همین دلیل حسابداران باید در رعایت رفتار حرفه‌ای در جهت کسب صلاحیت حرفه‌ای و حفظ آن کوشش کنند. پرسشهای چهارگزینه‌ای یکی از راههای بررسی سطح آگاهی افراد حرفه‌ای از اصول و ضوابط مربوط است که در آموزش و بازآموزی موضوعات جدید مؤثر است.

این مجموعه به منظور دستیابی به اهداف فوق و نیز کمک به متقاضیان شرکت در آزمون تعیین صلاحیت حسابداران رسمی و کنکور کارشناسی ارشد رشته حسابداری تألیف شده است. بی‌شک عزیزانی که با هدف آمادگی در آزمون از این مجموعه استفاده می‌کنند، لازم است قبلاً مروری بر کتاب استانداردهای حسابداری (نشریه شماره ۱۶۰ سازمان حسابرسی) داشته باشند و این مجموعه را به عنوان متن کمکی به کار برند. همچنین برای درک بیشتر مفاهیم، و به ویژه مفاهیم جدید در حسابداری، پاسخ پرسشهای مزبور نیز در این کتاب، در اختیار استفاده‌کنندگان قرار گرفته است. از خداوند سبحان مسئلت داریم که این نوشتار توان‌گشایش در بهای موفقیت بر روی مشتاقان را داشته باشد.

در تألیف این کتاب از یاری دوست گرامی جناب آقای مجید اسکندری در کنترل محاسبات و بازخوانی متن بهره‌گرفته‌ایم که از ایشان تشکر و قدردانی می‌نماییم.

زحمات اساتید گرانقدر خود را در دوران تحصیل از یاد نبرده و از تمامی آنها، که شمع‌گونه روشنی بخش محفل دانش می‌باشند، صمیمانه سپاسگزاریم.

از همسر و فرزندان مهربان خود نیز که با صبر و متانت، ما را در به بار نشستن این مجموعه یاورى کردند، قدردانی می‌نماییم.

از جناب آقای محمدحسن پورنعمتی، که امکانات چاپ این کتاب را فراهم آورده و همچنین از جناب آقای سیدعلیرضا موسوی و همکاران ایشان در نشر حفیظ، که در حروفچینی و صفحه‌آرایی آن، نهایت تلاش و همکاری را داشتند، صمیمانه سپاسگزاریم.

محمد قسیم عثمانی - جمشید اسکندری

شهریورماه ۱۳۸۲

نکته

یادم می‌آید که وقتی یک کودک دبستانی بودم، عادت داشتم اول شب بخوابم. به مادربزرگم سفارش می‌کردم که صبح زود مرا بیدار کند تا به درس و مشقم برسم. او به عهد خود وفا می‌کرد، اما من تصور می‌کردم که هنوز پاسی از شب نگذشته است. از او اصرار، از من انکار تا این که به زبان ترکی می‌گفت "یوخی، یوخی گتیرر"، یعنی خواب، خواب می‌آورد. من هم به اجبار می‌پذیرفتم که خواب، خواب می‌آورد، پا می‌شدم و مشقه‌هایم را می‌نوشتم.

وقتی بزرگ شدم از پدربزرگم شنیدم که "پول، پول می‌آورد"، یعنی برای پولدار شدن باید پول داشت و برای سرمایه‌دار شدن باید سرمایه داشت. این یکی را نیز پذیرفتم، اما نتوانستم به کار ببرم. چون نه پول داشتم و نه سرمایه، در نتیجه نه پولدار شدم و نه سرمایه‌دار.

وقتی با حسابداری آشنا شدم، فهمیدم که "یادگیری، یادگیری می‌آورد"، یعنی برای یادگیری بیشتر باید بیشتر یاد گرفت. آری، دوست عزیز،

خواب، خواب می‌آورد

پول، پول می‌آورد

و

یادگیری، یادگیری می‌آورد.

جمشید اسکندری

فهرست مندرجات

شماره استاندارد	عنوان استاندارد	شماره صفحه
۱	نحوه ارائه صورتهای مالی	۱
۲	صورت جریان وجوه نقد	۳
۳	درآمد عملیاتی	۱۱
۴	حسابداری پیشامدهای احتمالی	۱۵
۵	حسابداری رویدادهای بعد از تاریخ ترازنامه	۱۹
۶	گزارش عملکرد مالی	۲۱
۷	حسابداری مخارج تحقیق و توسعه	۳۱
۸	حسابداری موجودی مواد و کالا	۳۳
۹	حسابداری پیمانهای بلندمدت	۴۵
۱۰	حسابداری کمکهای بلاعوض دولت	۵۳
۱۱	حسابداری داراییهای ثابت مشهود	۵۷
۱۲	افشای اطلاعات در خصوص اشخاص وابسته	۷۷
۱۳	حسابداری مخارج تأمین مالی	۷۹
۱۴	نحوه ارائه داراییهای جاری و بدهیهای جاری	۸۳
۱۵	حسابداری سرمایه گذارها	۸۷
۱۶	تسعیر ارز	۹۹
۱۷	حسابداری داراییهای نامشهود	۱۰۵
۱۸	صورتهای مالی تلفیقی و حسابداری سرمایه گذاری در واحدهای تجاری فرعی	۱۰۹
۱۹	ترکیب واحدهای تجاری	۱۱۷
۲۰	حسابداری سرمایه گذاری در واحدهای تجاری وابسته	۱۳۱
۲۱	حسابداری اجاره ها	۱۳۹
۲۲	گزارشگری مالی میان دوره ای	۱۴۹
۲۳	حسابداری مشارکتهای خاص	۱۵۳
۲۴	گزارشگری مالی واحدهای تجاری در مرحله قبل از بهره برداری	۱۵۹
۲۵	گزارشگری برحسب قسمت های مختلف	۱۶۱
۱۶۹	پاسخ تشریحی پرسشهای استانداردهای حسابداری	۱۶۹

استاندارد حسابداری شماره ۲

صورت جریان وجوه نقد

۴- کدامیک از گزینه‌های زیر وجه نقد تلقی نمی‌شود؟

- الف) سپرده‌های دیداری نزد بانکها
ب) سپرده‌های سرمایه‌گذاری بلندمدت
ج) سپرده‌های ارزی کوتاه مدت
د) هیچکدام

۵- کدامیک از گزینه‌های زیر فعالیت سرمایه‌گذاری تلقی نمی‌شود؟

- الف) تحصیل سرمایه‌گذاری کوتاه مدت
ب) واگذاری سرمایه‌گذاری بلندمدت
ج) تحصیل داراییهای نامشهود
د) پرداخت تسهیلات به کارکنان

۶- کدامیک از جملات زیر صحیح نیست؟

- الف) جریانهای نقدی استثنایی لزوماً با اقلام مندرج در صورت سود و زیان ارتباط ندارد.
ب) جریانهای نقدی غیرمترقبه معمولاً با اقلام مندرج در صورت سود و زیان ارتباط دارد.
ج) جریانهای نقدی استثنایی از رویدادهای خارج از فعالیتهای عادی واحد تجاری ناشی می‌شود.
د) جریانهای نقدی غیرمترقبه از رویدادهای خارج از فعالیتهای عادی واحد تجاری ناشی می‌شود.

۷- طبق استاندارد حسابداری شماره ۲، جریانهای نقدی در صورت جریان وجوه نقد چند طبقه است؟

- الف) دو
ب) سه
ج) چهار
د) پنج

- ۸- پرداختهای نقدی طی دوره بابت مزایای پایان خدمت کارکنان تحت کدامیک از سرفصلهای زیر طبقه‌بندی می‌شود؟
 الف) فعالیتهای عملیاتی
 ب) فعالیتهای سرمایه‌گذاری
 ج) فعالیتهای تأمین مالی
 د) بازده سرمایه‌گذاریها و سود پرداختی بابت تأمین مالی

- ۹- جریانهای نقدی مرتبط با فروش مواد اولیه در واحدهای تجاری تولیدی و حمل کالای فروش رفته به ترتیب تحت کدامیک از سرفصلها در صورت جریان وجوه نقد طبقه‌بندی می‌شوند؟

فروش مواد اولیه	حمل کالای فروش رفته
الف) عملیاتی	عملیاتی
ب) عملیاتی	بازده سرمایه‌گذاریها و سود پرداختی بابت تأمین مالی
ج) سرمایه‌گذاری	عملیاتی
د) سرمایه‌گذاری	بازده سرمایه‌گذاریها و سود پرداختی بابت تأمین مالی

- ۱۰- طبق استانداردهای حسابداری ایران، در ارائه جریانهای نقدی ناشی از فعالیتهای عملیاتی، تحت روش غیرمستقیم:
 الف) اجزای تشکیل دهنده خالص جریانهای نقدی ناشی از فعالیتهای عملیاتی در صورت جریان وجوه نقد و صورت تطبیق آن با سود یا زیان عملیاتی از طریق یادداشتهای توضیحی ارائه می‌شود.
 ب) خالص جریانهای نقدی ناشی از فعالیتهای عملیاتی در صورت جریان وجوه نقد و صورت تطبیق آن با سود یا زیان عملیاتی از طریق یادداشتهای توضیحی ارائه می‌شود.
 ج) خالص جریانهای نقدی ناشی از فعالیتهای عملیاتی در صورت جریان وجوه نقد و اجزای تشکیل دهنده آن از طریق یادداشتهای توضیحی ارائه می‌شود.
 د) صورت تطبیق سود یا زیان عملیاتی در صورت جریان وجوه نقد و اجزای تشکیل دهنده آن از طریق یادداشتهای توضیحی ارائه می‌شود.

- ۱۱- جریانهای ورودی و خروجی مرتبط با کدامیک از سرفصلهای زیر باید بر مبنای خالص در صورت جریان وجوه نقد انعکاس یابد؟
 الف) فعالیتهای عملیاتی
 ب) بازده سرمایه‌گذاریها و سود پرداختی بابت تأمین مالی
 ج) فعالیتهای سرمایه‌گذاری
 د) فعالیتهای تأمین مالی

- ۱۲- مانده حسابهای دریافتی تجاری در ابتدا و پایان دوره به ترتیب ۹۰۰,۰۰۰ ریال و ۱,۰۰۰,۰۰۰ ریال، مانده پیش دریافتی فروش در ابتدا و پایان دوره به ترتیب ۶۵۰,۰۰۰ ریال و ۷۰۰,۰۰۰ ریال و روش برآورد مطالبات مشکوک الوصول ۲٪ مانده حسابهای دریافتی تجاری است. طی دوره ۱۰۰,۰۰۰ ریال از مطالبات شرکت سوخت شده است. با فرض اینکه فروش طی دوره ۴,۰۰۰,۰۰۰ ریال باشد، وجه نقد دریافتی از مشتریان بابت فروش طی دوره چند ریال بوده است؟
 الف) ۳,۹۴۰,۰۰۰ ب) ۳,۹۶۰,۰۰۰ ج) ۳,۹۷۰,۰۰۰ د) ۴,۰۶۰,۰۰۰

۱۳- قیمت تمام شده کالای فروش رفته برابر است با ۴۶۰ میلیون ریال، حسابهای پرداختی تجاری در ابتدا و پایان دوره به ترتیب ۱۶ و ۲۶ میلیون ریال و موجودیهای کالا نیز ۳۰ و ۲۲ میلیون ریال است. در پایان دوره مالی ۵ میلیون ریال زیان کاهش ارزش موجودیها شناسایی شده است. نقد پرداختی بابت خرید کالاها چند میلیون ریال خواهد بود؟

الف) ۴۳۷ (ب) ۴۴۲ (ج) ۴۷۳ (د) ۴۷۸

۱۴- هزینه استهلاک ۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال، هزینه مطالبات مشکوک الوصول ۲۰۰,۰۰۰ ریال و مطالبات سوخت شده طی دوره ۱۵۰,۰۰۰ ریال است. طی دوره حسابهای پرداختی تجاری و موجودیهای کالا به ترتیب ۲۳۰,۰۰۰ ریال و ۲۷۰,۰۰۰ ریال افزایش یافته است و حسابهای دریافتی تجاری و پیش دریافتیهای فروش ۵۰۰,۰۰۰ ریال و ۵۸۰,۰۰۰ ریال کاهش داشته‌اند. با فرض اینکه سود عملیاتی ۱۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال باشد، جریان خالص ورود وجه نقد ناشی از فعالیتهای عملیاتی چند ریال است؟

الف) ۱۶,۹۳۰,۰۰۰ (ب) ۱۷,۰۸۰,۰۰۰ (ج) ۱۷,۴۷۰,۰۰۰ (د) ۱۷,۶۲۰,۰۰۰

۱۵- وجه نقد پرداخت شده جهت خرید سهام شرکتهای دیگر و وجه نقد دریافت شده بابت سود سهام آنها به ترتیب تحت کدامیک از سرفصلهای صورت جریان وجوه نقد گزارش می‌گردد؟

الف) فعالیتهای سرمایه‌گذاری و بازده سرمایه‌گذاریها و سود پرداختی بابت تأمین مالی
 ب) بازده سرمایه‌گذاریها و سود پرداختی بابت تأمین مالی و فعالیتهای سرمایه‌گذاری
 ج) هر دو تحت سرفصل فعالیتهای سرمایه‌گذاری
 د) هر دو تحت سرفصل بازده سرمایه‌گذاریها و سود پرداختی بابت تأمین مالی

۱۶- سود سهام دریافتی از شرکت سرمایه‌پذیری که سرمایه‌گذاری در آن به روش ارزش ویژه در حسابها انعکاس یافته، تحت کدامیک از سرفصلهای زیر در صورت جریان وجوه نقد ارائه می‌شود؟

الف) فعالیتهای عملیاتی
 ب) بازده سرمایه‌گذاریها و سود پرداختی بابت تأمین مالی
 ج) فعالیتهای سرمایه‌گذاری
 د) فعالیتهای تأمین مالی

۱۷- درآمد حاصل از سرمایه‌گذاری در کدامیک از شرکتهای زیر تحت عنوان "بازده سرمایه‌گذاریها و سود پرداختی بابت تأمین مالی" انعکاس می‌یابد (طبقه بندی می‌شود)؟

الف) شرکتهای تولیدی
 ب) شرکتهای سرمایه‌گذاری
 ج) شرکتهای بیمه
 د) در کلیه شرکتهای

۱۸- سود تسهیلات دریافتی و پرداختی در کدامیک از واحدهای تجاری تحت سرفصل فعالیتهای عملیاتی طبقه بندی می‌شود؟

الف) بانکها و مؤسسات مالی
 ب) شرکتهای تولیدی
 ج) شرکتهای بیمه
 د) موارد الف و ج

۱۹- جریانهای نقدی مرتبط با مالیات بردرآمد در برگیرنده کدامیک از جریانهای نقدی زیر نیست ؟

- الف) مالیات بردرآمد پرداختی
 ب) پیش پرداخت مالیات
 ج) استرداد مبالغ پرداختی بابت مالیات
 د) مالیاتهای تکلیفی پرداختی

۲۰- سود عملیاتی و مالیات شرکت سهامی الوند در سال ۱۳۸۱ به ترتیب ۶۰۰ میلیون ریال و ۱۵۰ میلیون ریال است. مانده حساب بدهکاران تجاری در ابتدا و پایان سال به ترتیب ۴۰ میلیون ریال و ۶۰ میلیون ریال و مانده حساب ذخیره مالیات بردرآمد نیز در ابتدا و پایان سال به ترتیب ۱۶۰ میلیون ریال و ۱۷۵ میلیون ریال بوده است. مانده حساب بستانکاران تجاری در ابتدا و پایان سال برابر با ۵۵ میلیون ریال و هزینه استهلاک داراییهای ثابت در سال ۱۳۸۱ مبلغ ۳۵ میلیون ریال بوده است. خالص جریان ورود وجه نقد ناشی از فعالیتهای عملیاتی و مالیات بردرآمد پرداختی در صورت جریان وجوه نقد به ترتیب چند میلیون ریال گزارش می‌شوند؟

- الف) ۵۸۵ و ۱۳۵ ب) ۶۰۰ و ۱۵۰ ج) ۶۱۵ و ۱۳۵ د) ۶۱۵ و ۱۶۵

۲۱- صدور سفته در ازای وام دریافتی از بانک در صورت جریان وجوه نقد به روش غیرمستقیم تحت عنوان :

- الف) جریان خروجی نقد ناشی از فعالیتهای تأمین مالی گزارش می‌شود.
 ب) جریان ورودی نقد ناشی از فعالیتهای تأمین مالی گزارش می‌شود.
 ج) جریان ورودی نقد ناشی از فعالیتهای سرمایه‌گذاری گزارش می‌شود.
 د) مبلغ مربوط بابت تعدیل سود عملیاتی به آن افزوده خواهد شد.

۲۲- پرداخت اصل و فرع اقساط اجاره به شرط تملیک به ترتیب تحت کدامیک از سرفصلهای زیر نشان داده می‌شود؟

- الف) تأمین مالی و تأمین مالی
 ب) بازده سرمایه‌گذارها و سود پرداختی بابت تأمین مالی و تأمین مالی
 ج) تأمین مالی و بازده سرمایه‌گذارها و سود پرداختی بابت تأمین مالی
 د) بازده سرمایه‌گذارها و سود پرداختی بابت تأمین مالی و بازده سرمایه‌گذارها و سود پرداختی بابت تأمین مالی

۲۳- مانده حساب اجاره‌های پرداختی در ابتدای دوره ۶۰ میلیون ریال و هزینه سود تضمین شده تحقیق نیافته مربوطه ۱۰ میلیون ریال بوده است. در صورتی که نرخ سود تضمین شده ۱۰٪ و قسط پرداخت شده در پایان دوره ۱۲ میلیون ریال باشد، از این بابت در صورت جریان وجه نقد:

- الف) ۶ میلیون ریال جزء بازده سرمایه‌گذارها و سود پرداختی بابت تأمین مالی و ۶ میلیون ریال جزء فعالیتهای تأمین مالی گزارش می‌شود.
 ب) ۵ میلیون ریال جزء بازده سرمایه‌گذارها و سود پرداختی بابت تأمین مالی و ۷ میلیون ریال جزء فعالیتهای تأمین مالی گزارش می‌شود.

- ج) ۱۲ میلیون ریال جزء بازده سرمایه‌گذارها و سود پرداختی بابت تأمین مالی گزارش می‌شود.
 د) ۱۲ میلیون ریال جزء فعالیتهای تأمین مالی گزارش می‌شود.

۲۴- مدارک حسابداری شرکت زاگرس انجام معاملات زیر را در سال ۱۳۸۱ نشان می‌دهد:

میلیون ریال

۱,۰۰۰	وجوه نقد حاصل از انتشار سهام عادی
۲۰۰	فروش نقدی سرمایه‌گذاری در اوراق مشارکت
۲۴۰	پرداخت سود نقدی سهام
۱۸۰	پرداخت وام قرض الحسنه به سایر اشخاص
۴۰	کاهش حسابهای دریافتی
۸۰	افزایش حسابهای پرداختی

وجه نقد حاصل از فعالیتهای سرمایه‌گذاری در سال ۱۳۸۱ چند میلیون ریال است؟

الف) ۲۰	ب) ۶۰	ج) ۱۴۰	د) ۲۰۰
---------	-------	--------	--------

۲۵- باتوجه به اطلاعات سؤال ۲۴، وجه نقد حاصل از فعالیتهای تأمین مالی در سال ۱۳۸۱ چند میلیون ریال است؟

الف) ۵۸۰	ب) ۷۰۰	ج) ۷۶۰	د) ۱,۰۰۰
----------	--------	--------	----------

۲۶- اطلاعات زیر از دفاتر و مدارک شرکت سهامی البرز در سال مالی منتهی به پایان اسفند ماه ۱۳۸۱ استخراج شده است:

میلیون ریال

۱۲۰	وجوه نقد حاصل از انتشار سهام
۱۲	پرداخت سود نقدی سهام
۶۰	تبدیل بدهیهای بلند مدت به سهام
۱۰	خرید نقدی ماشین آلات تولیدی جدید
۲۴	وجوه نقد حاصل از فروش نقدی ساختمان قدیمی شرکت
۴	سود حاصل از فروش ساختمان قدیمی شرکت
۹	صدور سهام جایزه به میزان ۱۰ درصد سرمایه فعلی از محل سود انباشته

خالص وجه نقد حاصل از فعالیتهای سرمایه‌گذاری و خالص وجه نقد حاصل از فعالیتهای تأمین مالی به منظور

انعکاس در صورت جریان وجوه نقد برای سال مالی منتهی به پایان اسفند ماه ۱۳۸۱ کدامیک از مبالغ زیر است؟

خالص وجه نقد حاصل از فعالیتهای

<u>سرمایه‌گذاری</u>	<u>تأمین مالی</u>	
میلیون ریال	میلیون ریال	
۱۴	۱۲۰	الف) (
۱۴	۱۱۷	ب) (
۱۸	۱۱۷	ج) (
۱۸	۱۶۸	د) (

۲۷- خالص جریانهای نقدی ورودی حاصل از فعالیتهای عملیاتی و تأمین مالی به ترتیب ۴۰ و ۵۸ میلیون ریال و وجه نقد پرداختی بابت مالیات و خالص جریان نقدی خروجی ناشی از بازده سرمایه‌گذارها و سود پرداختی بابت تأمین مالی به ترتیب ۳۵ و ۶۶ میلیون ریال است. در صورتیکه کاهش در وجه نقد طی دوره ۲۵ میلیون ریال باشد، جریانهای نقدی ناشی از فعالیتهای سرمایه‌گذاری برابر است با:

- الف) ۲۲ میلیون ریال ورود وجه نقد
ب) ۲۲ میلیون ریال خروج وجه نقد
ج) ۲۸ میلیون ریال ورود وجه نقد
د) ۲۸ میلیون ریال خروج وجه نقد

۲۸- به موجب استاندارد حسابداری شماره ۲، جریانهای نقدی ناشی از کدامیک از گزینه‌های زیر را نمی‌توان بر مبنای خالص گزارش کرد؟

الف) دریافتها و پرداختهای نقدی در رابطه با اقلامی که گردش آنها سریع، مبلغ آنها قابل ملاحظه و سررسید آنها حداکثر سه ماه باشد.

- ب) دریافتها و پرداختهای نقدی مرتبط با قبول و بازپرداخت انواع سپرده‌ها توسط بانکها و مؤسسات مالی
ج) دریافتهای نقدی حاصل از صدور اوراق مشارکت و پرداخت اصل اوراق مشارکت
د) تسهیلات و اعتبارات پرداختی به مشتریان و وصول اصل آنها توسط بانکها و مؤسسات مالی

۲۹- سود سهام پرداختی به سهامداران اقلیت در صورت جریان وجوه نقد تلفیقی چگونه منعکس می‌شود؟

- الف) تحت سرفصل بازده سرمایه‌گذارها و سود پرداختی بابت تأمین مالی انعکاس می‌یابد.
ب) در مواردی که برای انعکاس سرمایه‌گذاری در واحدهای تجاری فرعی از روش ارزش ویژه استفاده می‌شود، حذف می‌شود.
ج) در مواردی که برای انعکاس سرمایه‌گذاری در واحدهای تجاری فرعی از روش بهای تمام شده استفاده می‌شود، حذف می‌شود.
د) گزینه‌های ب و ج

۳۰- شرکت سهند ۸۰ درصد از سهام شرکت سبلان را در اختیار دارد. در صورتی که درآمد حاصل از سرمایه‌گذاری در شرکت سبلان (شرکت فرعی تلفیق شده) ۱۰۰ میلیون ریال و سود سهام نقدی دریافتی ۶۰ میلیون ریال باشد، در صورت جریان وجوه نقد تلفیقی:

- الف) مبلغ ۷۵ میلیون ریال تحت سرفصل بازده سرمایه‌گذارها و سود پرداختی بابت تأمین مالی انعکاس می‌یابد.
ب) مبلغ ۶۰ میلیون ریال تحت سرفصل بازده سرمایه‌گذارها و سود پرداختی بابت تأمین مالی انعکاس می‌یابد.
ج) مبلغ ۱۵ میلیون ریال تحت سرفصل بازده سرمایه‌گذارها و سود پرداختی بابت تأمین مالی انعکاس می‌یابد.
د) تقسیم سود نقدی انعکاس نمی‌یابد.

۳۱- جریانهای نقدی ورودی حاصل از فروش واحدهای تجاری فرعی، در صورت جریان وجوه نقد تلفیقی:

- الف) باید تحت سرفصل بازده سرمایه‌گذارها و سود پرداختی بابت تأمین مالی گزارش شود.
ب) باید تحت سرفصل فعالیتهای سرمایه‌گذاری گزارش شود.

(ج) باید تحت سرفصل فعالیتهای عملیاتی گزارش شود.
(د) نباید گزارش شود.

۳۲- نقطه شروع محاسبه جریان خالص ورود وجه نقد ناشی از فعالیتهای عملیاتی در صورت جریان وجوه نقد (به روش غیرمستقیم) برای گروه شرکتها کدام مورد زیر است؟
الف) سود عملیاتی تلفیقی
ب) سود خالص تلفیقی
ج) سود عملیاتی شرکت اصلی
د) سود خالص تلفیقی، شامل سهم اقلیت در شرکت فرعی

۳۳- سود یا زیان ناشی از تسعیر وجه نقد در صورت جریان وجوه نقد چگونه ارائه می شود؟
الف) تحت سرفصل فعالیتهای عملیاتی .
ب) تحت سرفصل بازده سرمایه گذاریها و سود پرداختی بابت تأمین مالی .
ج) به عنوان یکی از عوامل تطبیق بین مانده اول دوره و پایان دوره وجه نقد .
د) در صورت جریان وجوه نقد نشان داده نمی شود.

۳۴- سود یا زیان ناشی از تسعیر حسابهای دریافتی ارزی در صورت جریان وجوه نقد (در صورت کاربرد روش غیرمستقیم) چگونه ارائه می شود؟
الف) تحت سرفصل فعالیتهای عملیاتی .
ب) تحت سرفصل بازده سرمایه گذاریها و سود پرداختی بابت تأمین مالی .
ج) به عنوان یکی از عوامل تطبیق بین مانده اول دوره و پایان دوره وجه نقد .
د) در صورت جریان وجوه نقد نشان داده نمی شود.

۳۵- پیش دریافت عمده از خریداران در مواردی که دریافت آن معمول نبوده است، در صورت جریان وجوه نقد، باید:
الف) تحت عنوان جریانهای نقدی غیر مترقبه انعکاس یابد.
ب) تحت عنوان جریانهای نقدی عملیاتی انعکاس یابد.
ج) تحت عنوان جریانهای نقدی تأمین مالی انعکاس یابد.
د) تحت عنوان جریانهای نقدی استثنایی انعکاس یابد.

۳۶- جریانهای نقدی غیر مترقبه در صورت جریان وجوه نقد چگونه باید گزارش شوند؟
الف) قبل از کسر اثر مالیاتی و تحت یکی از سرفصلهای اصلی .
ب) پس از کسر اثر مالیاتی و تحت یکی از سرفصلهای اصلی .
ج) قبل از کسر اثر مالیاتی و تحت سرفصل جداگانه ای .
د) پس از کسر اثر مالیاتی و تحت سرفصل جداگانه ای .

۳۷- در روش غیر مستقیم، برای محاسبه خالص جریان وجوه نقد ناشی از فعالیتهای عملیاتی، کدامیک از موارد زیر جزء اقلام تعدیل کننده سود عملیاتی است؟

- الف) مطالبات تجاری بلند مدت
ب) بدهیهای غیر تجاری بلند مدت
ج) ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان
د) همه موارد

۳۸- معاملاتی که مستلزم استفاده از وجه نقد نیست نباید در صورت جریان وجوه نقد انعکاس یابد. این معاملات، به استثنای معاملات مربوط به در صورت با اهمیت بودن باید در یادداشت‌های توضیحی به نحوی مناسب افشا شود.

- الف) فعالیتهای عملیاتی
ب) فعالیتهای سرمایه گذاری
ج) فعالیتهای تأمین مالی
د) بازده سرمایه گذاریها و سود پرداختی بابت تأمین مالی

۳۹- کدامیک از موارد زیر در صورت جریان وجوه نقد نشان داده می شود؟

- الف) سود سهمی
ب) تجزیه سهام
ج) تخصیص اندوخته از محل سود انباشته
د) سهام ابطال شده به بیش از ارزش اسمی

۴۰- کدامیک از موارد زیر در صورت جریان وجوه نقد نشان داده نمی شود؟

- الف) تحصیل دارایی ثابت مشهود در قبال تسهیلات مالی .
ب) مبادله موجودی مواد اولیه با دارایی ثابت مشهود .
ج) افزایش سرمایه از محل مطالبات حال شده سهامداران .
د) افزایش سرمایه از محل اندوخته توسعه و تکمیل .

۴۱- تعدیل استهلاک انباشته دارایی ثابت مشهود در صورت جریان وجوه نقد:

- الف) در سرفصل فعالیتهای سرمایه گذاری، با ذکر عنوان تعدیلات سنواتی منظور می شود.
ب) در سرفصل فعالیتهای سرمایه گذاری، بدون ذکر عنوان تعدیلات سنواتی منظور می شود.
ج) در سرفصل فعالیتهای عملیاتی، بدون ذکر عنوان تعدیلات سنواتی منظور می شود.
د) در صورت جریان وجوه نقد انعکاس نمی یابد.

۴۲- پرداخت مالیات سنوات قبل در دوره جاری که در ارتباط با آن ذخیره‌ای در دوره مالی قبل در نظر گرفته نشده است، در صورت جریان وجوه نقد:

- الف) در سرفصل مالیات بردرآمد، با ذکر عنوان تعدیلات سنواتی منظور می شود.
ب) در سرفصل مالیات بردرآمد، بدون ذکر عنوان تعدیلات سنواتی منظور می شود.
ج) در سرفصل فعالیتهای عملیاتی منظور می شود.
د) در صورت جریان وجوه نقد انعکاس نمی یابد.

استاندارد حسابداری شماره ۳

درآمد عملیاتی

۴۳- کدامیک از موارد زیر درآمد عملیاتی محسوب می شود؟

- الف) فروش کالا
ب) ارائه خدمات
ج) درآمد حق امتیاز
د) هر سه مورد

۴۴- استفاده دیگران از داراییهای واحد تجاری منجر به تحصیل کدامیک از درآمدهای زیر نمی شود؟

- الف) سود تضمین شده
ب) درآمد خدمات
ج) درآمد حق امتیاز
د) سود سهام

۴۵- شرکت شبرنگ در تاریخ ۱۳۸۱/۶/۳۱ بابت فروش یک دستگاه ماشین آلات که قیمت خرید آن ۷۰ میلیون ریال و قیمت فروش نقدی آن ۸۰ میلیون ریال بود، یک فقره سند ۱۰۰ میلیون ریالی با نرخ سود تضمین شده ۱۰٪ به سررسید ۱۳۸۳/۶/۳۱ دریافت نمود. در صورت سود و زیان سال ۱۳۸۱ شرکت شبرنگ، فروش ماشین آلات فوق چند میلیون ریال باید گزارش شود؟

- الف) ۸۰ ب) ۱۰۰ ج) ۱۱۰ د) ۱۲۰

۴۶- شرکت هوشنگ تجهیزاتی را می فروشد که طبق قرارداد متضمن خدمات نصب نیز می باشد. شرکت به تجربه دریافته است که ۷۰٪ عملیات نصب به طور یکنواخت طی اولین سال و ۳۰٪ آن نیز طی دومین سال فروش انجام می شود. فروشهای قراردادی در رابطه با تجهیزات فوق، در هر یک از سالهای ۱۳۸۱ و ۱۳۸۲ به ترتیب ۴۰۰ میلیون ریال و

۶۰۰ میلیون ریال می‌باشد. شرکت کل مبلغ دریافتی از مشتریان را به حساب درآمد تحقق نیافته (بدهی) بستانکار می‌نماید. فرض کنید همه فروشها به طور یکنواخت طی سال صورت می‌گیرد. شرکت هوشنگ در صورت سود و زیان سال ۱۳۳۲ چند میلیون ریال باید به عنوان درآمد گزارش نماید؟

- الف) ۱۲۰ (ب) ۴۲۰ (ج) ۵۴۰ (د) ۶۰۰

۴۷- درآمد فروش کالا در چه زمانی شناسایی می‌شود؟

- الف) مخاطرات و مزایای عمده مالکیت کالای مورد معامله از فروشنده به خریدار منتقل شده باشد.
 ب) واحد تجاری هیچگونه دخالت مدیریتی که در حد مالکیت است نسبت به کالای فروش رفته اعمال نکند.
 ج) مبلغ درآمد و مخارج مربوط به کالای فروش رفته به گونه‌ای اتکاپذیر قابل اندازه‌گیری بوده و جریان آن به درون واحد تجاری محتمل باشد.
 د) وقتی که کلیه شرایط بالا احراز شده باشد.

۴۸- شرکت کشت و صنعت فرهنگ که به تولید گندم اشتغال دارد در سال ۱۳۳۱ مقدار ۳۰۰ تن گندم تولید نمود. شرکت فرهنگ طبق قراردادی همه گندمها را به سازمان غله فروخت و توافق حاصل شد که کل محصول گندم را به قیمت بازار خریداری نماید. انتظار نمی‌رود که قیمت بازار هر کیلوگرم گندم طی دو سال آینده از ۱.۵۰۰ ریال پایین‌تر بیاید. طی سال ۱۳۳۱ شرکت فرهنگ ۲۰۰ تن گندم به قیمت بازار هر کیلوگرم ۱.۵۰۰ ریال به سازمان غله تحویل داد. شرکت فرهنگ ۱۰۰ تن باقیمانده گندمها را در سال ۱۳۳۲ به قیمت بازار هر کیلوگرم ۱.۵۲۰ ریال فروخت. شرکت فرهنگ در سال ۱۳۳۱ چند میلیون ریال درآمد باید شناسایی کند؟

- الف) ۳۰۰ (ب) ۴۵۰ (ج) ۴۵۲ (د) ۴۵۶

۴۹- شرکت ارژنگ در سال ۱۳۳۱ مقدار ۳۷ تن محصول تولید کرد و ۳۰ تن آن را به قیمت هر تن ۲ میلیون ریال به شرکت اورنگ فروخت و توافق گردید که پس از فروش محصولات توسط شرکت اورنگ وجه آن به شرکت ارژنگ پرداخت گردد. تا پایان سال ۱۳۳۱ شرکت اورنگ ۲۸ تن از محصولات مذکور را به قیمت هر تن ۲/۵ میلیون ریال به فروش رساند. شرکت ارژنگ در سال ۱۳۳۱ چند میلیون ریال درآمد باید شناسایی کند؟

- الف) ۵۶ (ب) ۶۰ (ج) ۷۰ (د) ۷۴

۵۰- شرکت بهرنگ در تاریخ ۱۳۳۱/۱۲/۲۵ ماشین آلاتی به مبلغ ۲۰۰ میلیون ریال به شرکت همبرنگ فروخت و توافق گردید که اگر وجه آن را در ۳۰ روز اول پرداخت نماید ۲٪ و اگر بعد از ۳۰ روز ولی قبل از ۶۰ روز پرداخت نماید ۱٪ تخفیف دریافت نماید. حداکثر دوره اعتبار ۹۰ روز می‌باشد. طبق قرار داد شرکت همبرنگ مجاز است در صورتی که نتواند ماشین آلات فوق را در دوره اعتبار به فروش رساند آن را به شرکت بهرنگ برگشت دهد. در صورت سود و زیان سال ۱۳۳۱ شرکت بهرنگ، چند میلیون ریال باید به عنوان فروش گزارش شود؟

- الف) صفر (ب) ۱۹۶ (ج) ۱۹۸ (د) ۲۰۰

۵۱- شرکت گلرنگ در تاریخ ۱۳۸۱/۵/۱ قراردادی جهت ساخت سندلیهای یک مؤسسه آموزشی به ازای هر سندلی ۲۰.۰۰۰ ریال منعقد نمود. طبق قرارداد شرکت گلرنگ می‌بایست بین ۱.۰۰۰ تا ۱.۲۰۰ سندلی برای این مؤسسه بسازد. طی سال ۱۳۸۱ شرکت گلرنگ ۱.۱۰۰ سندلی برای این مؤسسه ساخت. در تاریخ ۱۳۸۱/۱۲/۲۹ این مؤسسه به شرکت گلرنگ اطلاع داد که تعداد ۵۰ عدد از سندلیهای فوق بیشتر از نیاز مؤسسه می‌باشد. طی سال ۱۳۸۱ مؤسسه آموزشی ۱۸ میلیون ریال به شرکت گلرنگ پرداخت نمود. در رابطه با قرارداد فوق، در صورت سود و زیان سال ۱۳۸۱ شرکت گلرنگ، چند میلیون ریال باید به عنوان درآمد گزارش شود؟

الف) ۱۸ (ب) ۲۱ (ج) ۲۲ (د) ۲۴

۵۲- سود تضمین شده براساس کدامیک از مبانی زیر شناسایی می‌شود؟

الف) مرور زمان
ب) وصول وجه نقد
ج) احراز حق دریافت
د) محتوای قرارداد مربوط

استاندارد حسابداری شماره ۸

حسابداری پیشامدهای احتمالی

۵۳- در صورت تحقق کدامیک از شرایط زیر، باید جهت بدهی احتمالی ذخیره لازم در صورتهای مالی منظور شود؟

- ۱- ایجاد بدهی احتمالی در اثر رویدادهای آتی محتمل باشد.
 - ۲- ایجاد بدهی احتمالی در اثر رویدادهای آتی ممکن باشد.
 - ۳- میزان بدهی احتمالی در تاریخ تصویب صورتهای مالی قابل اندازه گیری باشد.
 - ۴- میزان بدهی احتمالی در تاریخ تصویب صورتهای مالی قابل اندازه گیری نباشد.
- الف) ۱ و ۲ و ۳ (ب) ۱ و ۳ (ج) ۱ و ۳ و ۴ (د) ۲ و ۳

۵۴- طی سال ۱۳۸۱ فاضلاب کارخانه شرکت مریخ مزرعه مجاور کارخانه را به تدریج آلوده نموده است. در فروردین ماه

۱۳۸۲ صاحب مزرعه مزبور بر علیه شرکت اقامه دعوی نموده است. در خرداد ماه ۱۳۸۲، دادگاه شرکت مریخ را

محکوم به پرداخت ۲۵ میلیون ریال بابت خسارت وارده به مزرعه مجاور کارخانه نموده و شرکت مجبور به پرداخت

این مبلغ است. صورتهای مالی سال ۱۳۸۱ در تیرماه ۱۳۸۲ در دست تهیه است. ناشی از این امر:

الف) باید ذخیره لازم از این بابت در صورتهای مالی سال ۱۳۸۱ منظور شود.

ب) موضوع باید در یادداشتهای توضیحی افشا شود.

ج) نظر به اینکه شکایت بعد از سال مالی صورت گرفته، نیازی به افشا یا احتساب ذخیره نیست.

د) موضوع باید در گزارش هیئت مدیره به مجمع عمومی صاحبان سهام عنوان شود.

۵۵- در سال ۱۳۳۱ علیه شرکت عطارد اقامه دعوی شده است. تا تاریخ تهیه صورت‌های مالی سال ۱۳۳۱، نتیجه رأی دادگاه مشخص نگردیده، گرچه مدیران شرکت متعقدند که محکوم خواهند شد ولی میزان خسارتی که شرکت باید پردازد مشخص نمی‌باشد، در چنین حالتی:

- الف) موضوع باید در یادداشتهای توضیحی افشاء شود.
 ب) باید مبلغی به صورت برآوردی به عنوان زیان در حسابهای سال ۱۳۳۱ ذخیره شود.
 ج) موضوع باید در گزارش هیئت مدیره به مجمع عمومی صاحبان سهام عنوان شود.
 د) موضوع و اینکه تعیین میزان مبلغی که شرکت محکوم به پرداخت آن خواهد بود میسر نمی‌باشد، باید در یادداشتهای توضیحی افشاء شود.

۵۶- به دلیل عدم تأمین وسایل ایمنی جهت کارکنان و در اثر پراکنده شدن گازهای سمی، تعدادی از کارکنان شرکت تولیدی بهرام که به تولید مواد شیمیایی اشتغال دارد، دچار عارضه شیمیایی شده و علیه شرکت اقامه دعوی نموده‌اند. تا تاریخ تهیه صورت‌های مالی سال ۱۳۳۱ رأی دادگاه صادر نگردیده، لیکن وکیل حقوقی شرکت معتقد است که دادگاه شرکت را محکوم به پرداخت خسارتی بین ۱۰۰ تا ۲۵۰ میلیون ریال خواهد نمود، ولی به نظر ایشان به احتمال قوی مبلغ خسارت حدود ۱۸۰ میلیون ریال خواهد بود. ناشی از این امر در صورت‌های مالی سال ۱۳۳۱:

- الف) مبلغ ۱۸۰ میلیون ریال ذخیره منظور و مبلغ ۷۰ میلیون ریال به عنوان بدهی احتمالی در یادداشتهای توضیحی افشاء می‌شود.
 ب) مبلغ ۱۰۰ میلیون ریال ذخیره منظور و مبلغ ۱۵۰ میلیون ریال به عنوان بدهی احتمالی در یادداشتهای توضیحی افشاء می‌شود.
 ج) مبلغ ۱۸۰ میلیون ریال ذخیره منظور می‌شود.
 د) مبلغ ۲۵۰ میلیون ریال به عنوان بدهی احتمالی در یادداشتهای توضیحی افشاء می‌شود.

۵۷- در تیرماه ۱۳۳۱ علیه شرکت تولیدی اورانوس اقامه دعوی شده که در نتیجه آن شرکت محتملاً مجبور به پرداخت خسارتی به مبلغ ۲۸ میلیون ریال خواهد گردید. در ابتدای شهریور ماه نیز شرکت رقیب شرکت تولیدی اورانوس به اتهام تولید یکی از محصولات انحصاری آن شرکت توسط شرکت اورانوس، بر علیه شرکت اقامه دعوی نموده و تقاضای خسارتی به میزان ۴۲ میلیون ریال نموده است. مسئولان شرکت تولیدی اورانوس پرداخت این مبلغ را بعید می‌دانند. همچنین در بهمن ماه ۱۳۳۱ به علت آلوده نمودن مزرعه مجاور کارخانه توسط شرکت تولیدی اورانوس، بر علیه شرکت اقامه دعوی شده است. وکیل حقوقی شرکت معتقد است که شرکت در نهایت محکوم خواهد شد، ولی تعیین مبلغ خسارت قابل پرداخت به صاحب مزرعه میسر نمی‌باشد. شرکت تولیدی اورانوس از بابت این زیانها چه مبلغی باید به حساب سود و زیان سال ۱۳۳۱ منظور نماید؟

- الف) صفر ب) ۲۸ میلیون ریال ج) ۴۲ میلیون ریال د) ۷۰ میلیون ریال

۵۸- دارایی احتمالی یا کاهش احتمالی بدهی در چه صورتی باید در یادداشتهای توضیحی افشاء شود؟

- الف) محتمل باشد ب) ممکن باشد ج) بعید باشد د) محتمل یا ممکن باشد

۵۹- در شهریور ماه ۱۳۳۱ شرکت نپتون شکایتی مبنی بر استفاده غیر مجاز پلوتون از حق اختراع خود به دادگاه تسلیم نمود. شرکت نپتون ادعا دارد که شرکت پلوتون ۳۰ میلیون ریال در این رابطه به شرکت خسارت وارد نموده است. در تاریخ ۱۸ بهمن ماه ۱۳۳۱ دادگاه بدوی تشکیل و شرکت پلوتون را محکوم به پرداخت ۲۵ میلیون ریال به شرکت نپتون نمود، اما شرکت پلوتون به رأی صادره اعتراض نموده و دادگاه تجدید نظر در تاریخ ۲۵ مرداد ماه ۱۳۳۲ تشکیل خواهد شد. مشاور حقوقی شرکت نپتون عقیده دارد که این شرکت در نهایت موفق به دریافت مبلغی بین ۱۵ تا ۲۵ میلیون ریال و به احتمال زیاد ۱۸ میلیون ریال خواهد شد. ناشی از این امر، شرکت نپتون در صورت سود و زیان سال ۱۳۳۱ چه مبلغی باید به عنوان درآمد گزارش نماید؟

الف) صفر ب) ۱۵ میلیون ریال ج) ۱۸ میلیون ریال د) ۲۵ میلیون ریال

۶۰- کدامیک از جملات زیر صحیح است؟

- الف) اگر ایجاد بدهی در اثر رویدادهای آتی ممکن باشد و میزان آن در تاریخ تصویب صورتهای مالی قابل اندازه گیری باشد، باید ذخیره لازم در صورتهای مالی منظور شود.
- ب) اگر ایجاد بدهی در اثر رویدادهای آتی بعید باشد، باید در یادداشتهای توضیحی افشا شود.
- ج) دارایی احتمالی یا کاهش احتمالی بدهی که وقوع آن ممکن است، باید در یادداشتهای توضیحی افشا شود.
- د) تعهداتی که انتظار نمی رود منجر به انتقال منافع اقتصادی شود، باید در یادداشتهای توضیحی افشا شود.

استاندارد حسابداری شماره ۵

حسابداری رویدادهای بعد از تاریخ ترازنامه

۶۱- رویدادهای بعد از تاریخ ترازنامه رویدادهایی است که :

الف) بعد از تاریخ ترازنامه رخ می دهد.

ب) بین تاریخ ترازنامه و تاریخ تصویب صورتهای مالی رخ می دهد.

ج) بین تاریخ تصویب صورتهای مالی و تاریخ گزارش حسابرسان رخ می دهد.

د) بعد از تاریخ گزارش حسابرسان رخ می دهد.

۶۲- رویدادهای تعدیلی عبارت است از :

الف) رویدادهای مطلوب و نامطلوبی که بین تاریخ ترازنامه و تاریخ تصویب صورتهای مالی رخ می دهد.

ب) رویدادهای بعد از تاریخ ترازنامه که در باره شرایط موجود در تاریخ ترازنامه شواهد بیشتری را فراهم می آورد.

ج) رویدادهای بعد از تاریخ ترازنامه که به شرایط ایجاد شده بعد از تاریخ ترازنامه مربوط باشد.

د) کلیه رویدادهایی که پس از تاریخ ترازنامه و قبل از انتشار صورتهای مالی توسط مدیریت واحد تجاری تصویب

می شود.

۶۳- کدامیک از موارد زیر جزء رویدادهای تعدیلی نیست ؟

الف) تغییر نرخهای برابری ارز

ب) دریافت اطلاعات در باره نرخهای مالیاتی

ج) اعلام پرداخت سود سهام توسط شرکتهای فرعی و وابسته

د) دستیابی به شواهدی دال بر تغییر در برآورد در مورد سود محاسبه شده بیمانههای بلند مدت

۶۴ کدامیک از موارد زیر جزء رویدادهای غیر تعدیلی نیست ؟

الف) انتشار سهام جدید

ب) ترکیب واحدهای تجاری

ج) تغییر در مبانی تعیین مزایای پایان خدمت کارکنان

د) دریافت شواهدی مبنی بر کاهش دائمی در ارزش سرمایه‌گذاری بلندمدت

۶۵ در اثر وقوع آتش سوزی در اواخر فروردین ماه ۱۳۸۲ و قبل از انتشار صورتهای مالی سال ۱۳۸۱، داراییهای شرکت

آفتاب به بهای تمام شده ۲۰ میلیون ریال از بین رفته که ۱۴ میلیون ریال از این بابت به عنوان خسارت از بیمه قابل

دریافت است. این موضوع در صورتهای مالی سال ۱۳۸۱ چگونه گزارش می‌شود ؟

الف) شناسایی ۶ میلیون ریال زیان

ب) شناسایی ۲۰ میلیون ریال زیان

ج) فقط افشا در یادداشت‌های توضیحی

د) در صورتهای مالی سال ۱۳۸۱ هیچگونه اقدامی ضرورت ندارد.

۶۶ موجودی محصول شرکت تولیدی مهتاب در پایان سال ۱۳۸۱ بالغ بر ۲۴۰ میلیون ریال بود. در پانزدهم فروردین ماه

۱۳۸۲، در اثر آتش سوزی در انبار محصول، کل موجودیها از بین رفت و از این بابت مبلغ ۲۰۰ میلیون ریال از شرکت

بیمه دریافت گردید. در ترازنامه پایان سال ۱۳۸۱، موجودی محصول چند میلیون ریال باید نشان داده شود؟

الف) صفر

ب) ۲۰۰

ج) ۲۲۰

د) ۲۴۰

استاندارد حسابداری شماره ۶

گزارش عملکرد مالی

- ۶۷ در صورت سود و زیان جامع :
- الف) گردش حساب سود (زیان) انباشته نشان داده می شود.
 - ب) کل تغییرات در حقوق صاحبان سهام طی دوره منعکس می شود.
 - ج) کل درآمدها، هزینه‌ها، سودها و زیانهای دوره اعم از تحقق یافته و تحقق نیافته گزارش می شود.
 - د) فقط سود و زیانهای تحقق نیافته و آثار تغییرات حسابداری و اصلاح اشتباهات دوره‌های قبل گزارش می شود.
- ۶۸ هرگاه اجزای سود و زیان جامع محدود به سود یا زیان خالص دوره و تعدیلات سنواتی باشد :
- الف) ارائه صورت سود و زیان جامع الزامی است.
 - ب) ارائه صورت سود و زیان جامع ضرورتی ندارد.
 - ج) تهیه صورت سود و زیان جامع بستگی به تصمیم هیئت مدیره واحد تجاری دارد.
 - د) تهیه صورت سود و زیان جامع بستگی به تصمیم مجمع عمومی عادی واحد تجاری دارد.
- ۶۹ کدامیک از موارد زیر در محاسبه سود یا زیان جامع سال منظور نمی شود؟
- الف) سود یا زیان خالص دوره
 - ب) درآمدها و هزینه‌های تحقق نیافته
 - ج) تعدیلات سنواتی
 - د) هیچکدام
- ۷۰ - اطلاعات زیر در پایان سال ۱۳۸۱ از دفاتر شرکت حافظ استخراج شده است :

میلیون ریال

۱۰۰	سود انباشته ابتدای سال		
۵۲۰	سود خالص سال مالی		
۴۰	مازاد تحقق نیافته ناشی از تجدید ارزیابی داراییهای ثابت		
۱۵	زیان تحقق نیافته سرمایه گذارهای بلند مدت		
۲۰	تعديلات سنواتی - بدهکار		
	سود جامع سال مالی ۱۳۸۱ چند میلیون ریال است ؟		
الف) ۵۰۰	ب) ۵۲۵	ج) ۵۴۵	د) ۵۷۵

۷۱- باتوجه به اطلاعات سؤال ۷۰، سود جامع شناسایی شده از تاریخ گزارشگری قبلی تا پایان سال ۱۳۸۱ چند میلیون ریال است ؟

الف) ۵۰۰	ب) ۵۲۰	ج) ۵۲۵	د) ۵۴۵
----------	--------	--------	--------

۷۲- باتوجه به اطلاعات سؤال ۷۰، سود قابل تقسیم چند میلیون ریال است ؟

الف) ۶۰۰	ب) ۶۲۰	ج) ۶۲۵	د) ۶۴۵
----------	--------	--------	--------

۷۳- معامله‌ای که از لحاظ مبلغ با اهمیت بوده و خارج از فعالیتهای عادی واحد تجاری باشد، ولی به طور مکرر واقع شود، باید به طور جداگانه :

- الف) جزء اقلام تشکیل دهنده سود حاصل از عملیات مستمر نشان داده شود.
- ب) جزء اقلام غیر مترقبه نشان داده شود.
- ج) بعد از اقلام غیر مترقبه نشان داده شود.
- د) به عنوان تعديلات سنواتی نشان داده شود.

۷۴- کدامیک از موارد زیر را نمی‌توان به عنوان اقلام استثنایی تلقی کرد؟

- الف) زیان ناشی از آتش سوزی
- ب) زیان ناشی از وقوع سیل و زلزله
- ج) زیان ناشی از حل و فصل دعوی حقوقی بر علیه شرکت
- د) به هزینه بردن داراییهای نامشهود خارج از فرایند استهلاک

۷۵- کدامیک از موارد زیر را نمی‌توان به عنوان اقلام استثنایی تلقی کرد؟

- الف) هزینه تجدید سازمان
- ب) هزینه‌های اخراج دسته جمعی کارکنان
- ج) سود حاصل از فروش یک بخش از واحد تجاری
- د) زیان حاصل از ضبط داراییها توسط یک کشور خارجی

۷۶- کدامیک از گزینه‌های زیر تعریف "یک بخش از واحد تجاری" است؟

- الف) جزئی از عملیات واحد تجاری یا گروه که بیش از ۵۰ درصد عملیات واحد تجاری را تشکیل می‌دهد.
- ب) جزئی از عملیات واحد تجاری یا گروه که بیش از ۲۰ درصد عملیات واحد تجاری را تشکیل می‌دهد.
- ج) جزئی از عملیات واحد تجاری یا گروه که مستقل از سایر قسمت‌های واحد تجاری است.
- د) جزئی از عملیات واحد تجاری یا گروه که اهمیت نسبی دارد و به طور جداگانه قابل شناسایی است.

۷۷- کدامیک از موارد زیر به عنوان واگذاری "یک بخش از واحد تجاری" تلقی نمی‌گردد؟ (فرض کنید فعالیتها، داراییها و نتایج مربوط به وضوح از بقیه فعالیت‌های واحد تجاری قابل تمیز می‌باشد).

- الف) شرکت تولیدی الف که در رشته‌های مختلف تولیدی سرمایه‌گذاری و فعالیت دارد تنها بخش الکترونیک خود را به فروش رساند.
- ب) شرکت ب که به تولید محصولات مخبراتی اشتغال دارد سهام خود را در شرکت نساجی به فروش رساند.
- ج) شرکت ج که به هتل داری اشتغال دارد یکی از هتل‌های خود را در شهرستان کرج به فروش رساند.
- د) هر سه مورد

۷۸- در صورت توقف عملیات یک بخش از واحد تجاری، لازم است:

- الف) عملیات متوقف شده جزء اقلام غیر مترقبه گزارش شود.
- ب) درآمدها و هزینه‌های عملیاتی بخش متوقف شده در سرفصل‌های مربوط و جداگانه در صورت سود و زیان منعکس شود.
- ج) درآمدها و هزینه‌های بخش متوقف شده با هم تهاثر شده و خالص آن به صورت جداگانه در صورت سود و زیان منعکس شود.
- د) مبلغ آن مستقیماً به سود و زیان انباشته منظور شود.

۷۹- سود یا زیان حاصل از واگذاری "یک بخش از واحد تجاری" در چه زمانی باید در حسابها ثبت شود؟

سود	زیان
الف) در تاریخ واگذاری	در تاریخ واگذاری
ب) در تاریخ واگذاری	در تاریخ تصمیم به واگذاری
ج) در تاریخ تصمیم به واگذاری	در تاریخ واگذاری
د) در تاریخ تصمیم به واگذاری	در تاریخ تصمیم به واگذاری

۸۰- شرکت تولیدی سعدی که در رشته‌های مختلف تولیدی سرمایه‌گذاری و فعالیت دارد، در تاریخ ۱۳۸۱/۱۰/۱ تصمیم به فروش تنها واحد انتشاراتی خود گرفت. سود حاصل از فعالیت واحد مذکور از ابتدای سال تا تاریخ ۱۳۸۱/۹/۳۰ بالغ بر ۵۰ میلیون ریال می‌باشد. همچنین انتظار می‌رود که این واحد از تاریخ ۱۳۸۱/۱۰/۱ تا تاریخ فروش سودی

معادل ۲۰ میلیون ریال کسب نماید. زیان حاصل از فروش داراییهای واحد مذکور ۱۸ میلیون ریال برآورد می‌گردد. سود یا زیان حاصل از فعالیت واحد انتشارات و سود یا زیان حاصل از فروش واحد انتشارات که در صورت سود و زیان سال ۱۳۸۱ شرکت سعدی بایستی گزارش شود چقدر است؟

سود و زیان حاصل از فروش واحد انتشارات	سود و زیان حاصل از فعالیت واحد انتشارات	
۱۸ میلیون ریال زیان	۷۰ میلیون ریال سود	الف)
صفر ریال سود	۵۰ میلیون ریال سود	ب)
۲ میلیون ریال سود	۵۰ میلیون ریال سود	ج)
۱۸ میلیون ریال زیان	۵۰ میلیون ریال سود	د)

۸۱- در اول بهمن ماه ۱۳۸۱ مدیران شرکت تولیدی فردوسی طرح فروش قسمت پلاستیک سازی خود را که تنها فعالیت شرکت در این زمینه می‌باشد به تصویب رساندند. فروش در شش ماهه اول سال ۱۳۸۲ صورت خواهد گرفت. زیان حاصل از فعالیت قسمت مزبور از تاریخ اول فروردین ماه ۱۳۸۱ تا اول بهمن ماه ۱۳۸۱، ۵ میلیون ریال بوده است. زیان حاصل از فعالیت این قسمت از تاریخ اول بهمن ماه ۱۳۸۱ تا تاریخ فروش معادل ۳ میلیون ریال برآورد شده است. مدیران شرکت برآورد کرده‌اند که داراییهای این قسمت که ارزش دفتری آنها در این تاریخ ۲۵ میلیون ریال می‌باشد به مبلغ ۱۸ میلیون ریال به فروش برسد. زیان حاصل از فروش قسمت متوقف شده در صورت سود و زیان سال ۱۳۸۱ به چه مبلغی باید نشان داده شود؟

الف) ۳ میلیون ریال ب) ۸ میلیون ریال ج) ۱۰ میلیون ریال د) ۱۵ میلیون ریال

۸۲- کدامیک از موارد زیر به عنوان " عملیات متوقف شده " تلقی می‌شود؟

- الف) تعطیل یک کارگاه تولیدی که در بازار به طور جداگانه قیمت فروش برای محصول آن وجود ندارد.
 ب) فروش یا خاتمه عملیات یک بخش از عملیات واحد تجاری که به منظور صرفه جویی در هزینه‌ها صورت گرفته است.
 ج) فروش یا خاتمه عملیات یک بخش از عملیات واحد تجاری که به منظور دستیابی به بهسازی تولید صورت گرفته است.
 د) فروش مهمانخانه‌ها توسط شرکتی که در امر اداره مهمانخانه‌های کوچک فعالیت دارد و خرید هتل‌های چند ستاره.

۸۳- در ارتباط با توقف عملیات یک بخش از واحد تجاری، کدامیک از موارد زیر بایستی در صورتهای مالی افشا شود؟

- الف) ماهیت و مشخصات عملیات متوقف شده ب) تاریخ مؤثر توقف عملیات
 ج) نحوه توقف عملیات د) هر سه مورد

۸۴- اقلام غیر مترقبه، اقلامی است که :

- الف) از نظر ماهیت عادی است و به طور غیر مکرر واقع می‌شود.
 ب) از نظر ماهیت غیر عادی است و به طور غیر مکرر واقع می‌شود.
 ج) از نظر مبلغ با اهمیت است و به طور غیر مکرر واقع می‌شود.
 د) از نظر مبلغ با اهمیت است و از نظر ماهیت غیر عادی است.

۸۵- اقلام غیر مترقبه باید کدام شرط زیر را دارا باشند؟

- الف) ماهیتی غیر طبیعی داشته باشد.
- ب) در پنج سال گذشته حادث نشده باشد.
- ج) به طور متعارف انتظار نرود که در آینده نزدیک به وقوع بپیوندد.
- د) توسط مدیریت واحد گزارشگر قضاوت شود که وقوع آن غیر مکرر بوده است.

۸۶- اقلام غیر مترقبه در صورت سود و زیان باید و گزارش شوند.

- الف) قبل از مالیات، به مبلغ ناخالص
- ب) پس از مالیات، به مبلغ ناخالص
- ج) قبل از مالیات، پس از کسرات مالیاتی
- د) پس از مالیات، پس از کسرات مالیاتی

۸۷- کدامیک از موارد زیر جزء اقلام غیر مترقبه نمی باشد؟

- الف) زیان حاصل از ضبط داراییها توسط یک کشور خارجی
- ب) زیان حاصل از منع تولید محصول آلفا طبق مقررات جدید وضع شده
- ج) سود حاصل از تسویه حساب بدهیها قبل از موعد مقرر
- د) تعدیلات لازم در رابطه با قراردادهای بلند مدت

۸۸- کدامیک از موارد زیر جزء اقلام غیر مترقبه طبقه بندی می شود؟

- الف) زیان حاصل از تسعیر ارز
- ب) زیان حاصل از کاهش ارزش موجودیها
- ج) سود حاصل از فروش قسمتی از واحد تجاری
- د) سود حاصل از فروش تنها سرمایه گذاری که مدت زیادی شرکت آن را دارا بوده است.

۸۹- کدامیک از اقلام زیر در صورت با اهمیت بودن مبلغ، تحت عنوان اقلام غیر مترقبه در صورت سود و زیان گزارش می گردند؟

- الف) سود حاصل از توقف و فروش قسمتی از واحد تجاری.
- ب) زیان حاصل از ناباب شدن برخی از اقلام موجودی مواد اولیه.
- ج) زیان حاصل از خسارت حملات هوایی به کارخانه که در سه سال گذشته به وقوع پیوسته است.
- د) سود حاصل از فروش زمینهای بلااستفاده کارخانه که به لحاظ قرارگرفتن در مجاورت اتوبان جدید الاحداث توسط دولت ارزش آن به ۳۰ برابر ارتقا یافته است.

۹۰- مانده های زیر در تاریخ ۱۳۸۱/۱۲/۲۹ از دفاتر شرکت نظامی استخراج شده است:

ریال	۷,۰۰۰,۰۰۰	زیان ناشی از واگذاری عملیات متوقف شده
ریال	۸,۰۰۰,۰۰۰	زیان حاصل از واگذاری سرمایه گذارهای بلند مدت
ریال	۵,۰۰۰,۰۰۰	کاهش ارزش دفتری داراییهای ثابت در نتیجه تجدید ارزیابی

در صورت سود و زیان ۱۳۸۱ چه مبلغی باید به عنوان اقلام غیر مترقبه گزارش شود؟
 الف) ۷ میلیون ریال ب) ۸ میلیون ریال ج) ۱۲ میلیون ریال د) هیچکدام

۹۱- کدامیک از موارد زیر معرف دوره‌های زمانی مناسب برای ثبت آثار ناشی از تغییر در برآوردهای حسابداری است؟
 الف) صرفاً دوره جاری
 ب) صرفاً دوره‌های گذشته
 ج) دوره جاری و در صورت لزوم دوره‌های آتی
 د) دوره جاری و در صورت لزوم دوره‌های گذشته

۹۲- ماشین آلایمی به مبلغ ۶۰۰ میلیون ریال در تاریخ ۱/۱/۱۳۸۱ خریداری و به روش خط مستقیم، ۶ ساله و بدون ارزش اسقاط مستهلک شده است. اگر از تاریخ ۱/۱/۱۳۸۴ عمر مفید باقیمانده به ۵ سال افزایش یابد و با فرض اینکه نرخ مالیات بر درآمد ۲۵ درصد باشد، اثر انباشته این تغییر در صورت سود و زیان سال ۱۳۸۴ چند ریال باید گزارش شود؟
 الف) صفر ب) ۵۰ میلیون ریال ج) ۶۰ میلیون ریال د) ۷۵ میلیون ریال

۹۳- تغییر در رویه حسابداری عبارت است از:
 الف) تغییر از یک رویه استاندارد حسابداری به یک رویه استاندارد حسابداری
 ب) تغییر از یک رویه استاندارد حسابداری به یک رویه غیر استاندارد حسابداری
 ج) تغییر از یک رویه غیر استاندارد حسابداری به یک رویه استاندارد حسابداری
 د) تغییر از یک رویه غیر استاندارد حسابداری به یک رویه غیر استاندارد حسابداری

۹۴- کدامیک از موارد زیر "تغییر در رویه حسابداری" تلقی می‌شود؟
 الف) تغییر در نرخ مورد استفاده جهت برآورد مطالبات مشکوک الوصول
 ب) تغییر در تخمین میزان ذخیره معدن
 ج) تغییر در روش استهلاک داراییهای ثابت مشهود
 د) تغییر در روش قیمت گذاری موجودیها

۹۵- تعدیلات انباشته ناشی از تغییر در رویه حسابداری:
 الف) تا تاریخ ابتدای سالی که تغییر صورت گرفته، محاسبه می‌شود.
 ب) تا تاریخ پایان سالی که تغییر صورت گرفته، محاسبه می‌شود.
 ج) تا تاریخ تغییر محاسبه می‌شود.
 د) نباید محاسبه شود.

۹۶- تعدیلات انباشته ناشی از تغییر در رویه حسابداری، باید:
 الف) در صورت سود و زیان جامع به عنوان آخرین قلم گزارش شود.
 ب) در صورت سود و زیان دوره جاری بعد از اقلام غیر مترقبه گزارش شود.
 ج) در صورت سود و زیان انباشته به عنوان اصلاح مانده سود(زیان) انباشته ابتدای سال گزارش شود.
 د) گزینه‌های الف و ج

۹۷- در صورتی که در اثر تغییر در رویه حسابداری، تعیین اثر انباشته تعدیلات سنواتی ممکن، ولی ارائه مجدد ارقام مقایسه‌ای صورتهای مالی عملی نباشد:

الف) بایستی تغییر در رویه حسابداری داده شود.

ب) بایستی از سال بعد تغییر در رویه حسابداری داده شود.

ج) نباید اثر انباشته تغییر در رویه حسابداری محاسبه و گزارش شود و کافی است موضوع در یادداشتهای توضیحی افشا گردد.

د) باید اثر تعدیلات سنواتی محاسبه و در صورت سود و زیان انباشته منعکس و عملی نبودن ارائه مجدد در یادداشتهای توضیحی افشا گردد.

۹۸- تغییر روش قیمت‌گذاری موجودی کالا از روش اولین صادره از اولین وارده به روش میانگین موزون در صورتی که آثار آن قابل اندازه‌گیری باشد، باید:

الف) فقط به دوره‌های آتی تسری یابد.

ب) در صورت سود و زیان دوره تغییر گزارش شود.

ج) در صورت سود و زیان انباشته دوره تغییر انعکاس یابد.

د) فقط در یادداشتهای همراه صورتهای مالی دوره تغییر افشا شود.

۹۹- شرکت تولیدی سنایی در سنوات گذشته هزینه‌های تحقیق و توسعه را به عنوان دارایی شناسایی و طی ۵ سال از زمان تحقق مستهلک نموده است. در سال جاری باتوجه به استانداردهای جدید حسابداری، شرکت روش خود را تغییر داده و

کلیه هزینه‌های تحقیق و توسعه را در دوره وقوع به عنوان هزینه شناسایی می‌نماید. مانده حساب هزینه تحقیق و توسعه در ابتدای سال جاری مبلغ ۲۵ میلیون ریال و هزینه تحقیق و توسعه سال جاری ۷ میلیون ریال بوده است. مبلغی که طی سال جاری به عنوان هزینه تحقیق و توسعه باید در صورت سود و زیان منظور شود چند میلیون ریال است؟

الف) ۷

ب) ۱۲

ج) ۲۵

د) ۳۲

۱۰۰- شرکت تولیدی خیام تا پایان سال ۱۳۸۱ هزینه تضمین محصولات (هزینه خدمات پس از فروش) را در هنگام تحقق به

حساب سود و زیان سال منظور می‌نموده است. در سال ۱۳۸۲ مدیران شرکت تصمیم گرفتند که طبق استانداردهای حسابداری در پایان سال ۱۳۸۲ جهت این نوع هزینه‌ها ذخیره در حسابها منظور نمایند. در این ارتباط کدامیک از

گزینه‌های زیر صحیح می‌باشد؟

الف) اثر انباشته ناشی از تغییر روش مزبور باید محاسبه و در صورت سود و زیان منعکس شود.

ب) اثر انباشته ناشی از تغییر روش مزبور باید محاسبه و در صورت سود و زیان انباشته منعکس شود.

ج) موضوع باید در یادداشتهای توضیحی صورتهای مالی سال ۱۳۸۲ افشا شود.

د) صورتهای مالی سالهای قبل باید از طریق ارائه مجدد تعدیل و اصلاح گردد.

۱۰۱- کدامیک از جملات زیر صحیح نیست؟

- الف) تعدیلات سنواتی ناشی از اصلاح اشتباهات به عنوان آخرین قلم در صورت سود و زیان جامع انعکاس می‌یابد.
 ب) آثار تغییر در برآوردهای حسابداری باید در صورت سود و زیان دوره جاری و در صورت لزوم دوره‌های بعد انعکاس یابد.
 ج) تعدیلات انباشته ناشی از تغییر در رویه‌های حسابداری باید از طریق ارائه مجدد ارقام سالهای قبل به حساب گرفته شود.
 د) چنانچه تشخیص بین تغییر در رویه حسابداری و تغییر در برآورد حسابداری ممکن نباشد، تغییر مورد نظر باید به عنوان تغییر در رویه حسابداری تلقی شود.

۱۰۲- تغییر از یک رویه غیر استاندارد حسابداری به یک رویه استاندارد حسابداری:

- الف) اصلاح اشتباه تلقی می‌شود.
 ب) تغییر در برآورد حسابداری تلقی می‌شود.
 ج) تغییر در رویه حسابداری تلقی می‌شود.
 د) تغییر در شخصیت گزارشگری واحد تجاری تلقی می‌شود.

۱۰۳- کدامیک از موارد زیر به عنوان "اصلاح اشتباه" تلقی نمی‌شود؟

- الف) موارد تقلب.
 ب) سود یا زیان ناشی از یک پیشامد احتمالی.
 ج) نادیده گرفتن واقعیت‌های موجود در زمان تهیه صورتهای مالی.
 د) تغییر از یک رویه غیراستاندارد حسابداری یک رویه استاندارد حسابداری.

۱۰۴- اصلاح اشتباهات با اهمیت مربوط به دوره‌های قبل، در دوره‌ای که کشف می‌شود، براساس کدامیک از موارد زیر گزارش می‌شود؟

- الف) در صورت سود و زیان بعد از سود حاصل از عملیات مستمر.
 ب) در صورت سود و زیان بعد از اقلام غیر مترقبه.
 ج) در صورت سود و زیان انباشته بعد از سود خالص دوره جاری.
 د) در صورت سود و زیان انباشته به عنوان اصلاح مانده سود یا زیان انباشته ابتدای دوره مالی.

۱۰۵- شرکت تولیدی عطار در سال ۱۳۸۱ مبلغ ۴۲۰ میلیون ریال بابت مالیات ذخیره در حسابها منظور نموده است. در سال ۱۳۸۳ مالیات شرکت برای سال ۱۳۸۱ به مبلغ ۵۰۰ میلیون ریال قطعی گردید. مبلغ ۸۰ میلیون ریال مابه التفاوت در سال ۱۳۸۳ باید:

- الف) به حساب هزینه سنوات آتی منظور شود.
 ب) به حساب سود و زیان انباشته منظور شود.
 ج) به عنوان اقلام غیرمترقبه در صورت سود و زیان منظور شود.
 د) به عنوان اقلام استثنایی در صورت سود و زیان منظور شود.

۱۰۶- موجودی کالا در پایان سال ۱۳۳۱ مبلغ ۹ میلیون ریال کمتر از واقع ارزیابی شده است. اگر زیان خالص سال ۱۳۳۱

بدون توجه به اشتباه مزبور معادل ۴ میلیون ریال باشد، سود یا زیان شرکت چند ریال خواهد بود؟

الف) ۵ میلیون ریال سود

ب) ۵ میلیون ریال زیان

ج) ۱۴ میلیون ریال سود

د) ۱۴ میلیون ریال زیان

۱۰۷- گردش حسابهای اندوخته قانونی و اندوخته اختیاری:

الف) در صورت سود و زیان انباشته انعکاس می‌یابد.

ب) در صورت سود و زیان جامع منعکس می‌شود.

ج) در زیر صورت سود و زیان نشان داده می‌شود.

د) در یادداشتهای توضیحی افشا می‌شود.

۱۰۸- شرکت غزالی در سال ۱۳۳۱ مبلغ ۲۰۰ میلیون ریال سود حاصل از فروش ماشین آلات داشته است. طبق مقررات

اساسنامه شرکت سود حاصل از فروش داراییهای ثابت بایستی به حساب اندوخته سرمایه‌ای (غیر قابل تقسیم) منظور

شود. سود حاصل از فروش ماشین آلات بایستی:

الف) در صورت سود و زیان جامع منعکس شود.

ب) تحت عنوان درآمد غیر عملیاتی در صورت سود و زیان منعکس شود.

ج) تحت عنوان تعدیلات سنواتی در صورت سود و زیان انباشته منعکس شود.

د) در یادداشتهای توضیحی صورتهای مالی افشا شود.

۱۰۹- هزینه‌های زیر در سال ۱۳۳۱ در شرکت رودکی اتفاق افتاده است:

میلیون ریال

حقوق حسابداران ۱۲۰

اجاره محل اداره ۱۰۰

هزینه تأمین مالی ۸۰

۳۰٪ هزینه اجاره مربوط به بخش فروش است. چه مبلغی از هزینه‌های فوق باید به عنوان هزینه عمومی و اداری طبقه‌بندی

شود؟

الف) ۷۰ میلیون ریال ب) ۱۲۰ میلیون ریال ج) ۱۹۰ میلیون ریال د) ۲۰۰ میلیون ریال

۱۱۰- طی سال ۱۳۳۱ شرکت جامی در یک جریان دادگامی محکوم شده و ۳۰۰ متر مربع از ساختمانهای شرکت در این

رابطه به شهرداری واگذار شد. شهرداری از این بابت ۲۰۰ میلیون ریال به شرکت جامی پرداخت نمود. ارزش دفتری

ساختمان مذکور ۱۲۰ میلیون ریال بود و شرکت جامی در سال ۱۳۸۱ مبلغ ۹۰ میلیون ریال بابت خرید ساختمان دیگری که جایگزین آن ساختمان شود، پرداخت نمود. در صورت سود و زیان سال ۱۳۸۱ شرکت جامی چه مبلغ سود ناشی از این رویداد باید گزارش شود؟

الف) صفر ب) ۱۰ میلیون ریال ج) ۳۰ میلیون ریال د) ۸۰ میلیون ریال

۱۱۱- شرکت هاتف ۵٪ سود خالص (قبل از کسر مالیات و پس از کسر پاداش) را به عنوان پاداش مدیران در نظر می‌گیرد. سود قبل از کسر پاداش و مالیات ۸۴۰ میلیون ریال و نرخ مالیات بر درآمد ۲۵٪ است. مبلغ پاداش چقدر است؟

الف) ۳۰ میلیون ریال ب) ۳۱/۵ میلیون ریال ج) ۴۰ میلیون ریال د) ۴۲ میلیون ریال

۱۱۲- شرکت شهریار ۲٪ فروش خالص خود را به عنوان کمیسیون فروش به مدیر فروش پرداخت می‌نماید. حقوق مدیر فروش پرداخت نشده، اما هر ماه مبلغ ۳ میلیون ریال به صورت علی الحساب دریافت نموده است. مبلغ علی الحساب به حساب هزینه کمیسیون فروش منظور می‌گردد و مابه التفاوت کمیسیون فروش به صورت یکجا در پایان سال پرداخت می‌شود. فروش خالص سال ۱۳۸۱ مبلغ ۲,۵۰۰ میلیون ریال و مانده اصلاح نشده حساب هزینه کمیسیون در تاریخ ۱۳۸۱/۱۲/۲۹ مبلغ ۳۳ میلیون ریال بود. علی الحساب اسفند ماه در فروردین ماه ۱۳۸۲ پرداخت می‌شود. در صورت سود و زیان سال ۱۳۸۱ شرکت شهریار، چه مبلغی باید به عنوان هزینه کمیسیون گزارش گردد؟

الف) ۳۳ میلیون ریال ب) ۳۶ میلیون ریال ج) ۵۰ میلیون ریال د) ۵۳ میلیون ریال

۱۱۳- شرکت باباطاهر سالانه معادل ۳٪ فروشهای خود را به عنوان هزینه تضمین محصول به حساب منظور می‌نماید. اطلاعات زیر در سال ۱۳۸۱ در دست است:

میلیون ریال	
۴۰۰	فروش خالص
۶	مانده حساب ذخیره تضمین محصولات در ابتدای سال
۸	تضمین پرداخت شده طی سال

هزینه تضمین محصولات در صورت سود و زیان سال ۱۳۸۱ و همچنین مانده حساب ذخیره تضمین محصولات در ترازنامه پایان سال ۱۳۸۱ به چه مبلغی باید گزارش شود؟

میلیون ریال	هزینه تضمین محصولات	مانده ذخیره تضمین محصولات
۱۰	۱۰	الف)
۱۰	۱۲	ب)
۱۴	۱۲	ج)
۱۲	۱۴	د)

استاندارد حسابداری شماره ۷

حسابداری مخارج تحقیق و توسعه

۱۱۴- کدامیک از گزینه‌های زیر ممکن است به عنوان دارایی مورد شناسایی قرار گرفته و هزینه دوره وقوع، تلقی نشود؟

- الف) مخارج تحقیق
- ب) مخارج توسعه
- ج) مخارج تحقیق و توسعه
- د) هیچکدام

۱۱۵- کدامیک از موارد زیر شرط دارایی تلقی نمودن مخارج توسعه نیست؟

- الف) مخارج مربوط به طور جداگانه قابل تشخیص بوده و به گونه‌ای اتکاپذیر قابل اندازه‌گیری باشد.
- ب) انتظار رود که درآمدهای آتی مربوط، مبالغی بیش از میزان لازم جهت بازیافت مخارج توسعه و مخارج تحمل شده بعدی ایجاد کند.
- ج) جهت تکمیل پروژه منابع کافی موجود یا در دسترس باشد.
- د) مخارج مربوطه به قدری زیاد و با اهمیت باشد که نتوان تمام آن را به سود و زیان دوره منظور کرد.

۱۱۶- کدامیک از گزینه‌های زیر به بهترین شکل ممکن روش جاری حسابداری هزینه‌های تحقیق و توسعه را منعکس

می‌کند؟

- الف) رابطه علت و معلولی
- ب) شناخت بلادرنگ
- ج) تخصیص سیستماتیک
- د) هیچکدام

۱۱۷- در مواردی که شرایط توجیه‌کننده شناخت مخارج توسعه یک پروژه که قبلاً به عنوان دارایی شناسایی شده بود دیگر وجود نداشته باشد، این مخارج باید:

الف) کلاً به عنوان هزینه دوره تلقی شود.

ب) کماکان به عنوان دارایی شناسایی شود.

ج) به میزانی که بازیافت نمی‌شود به عنوان هزینه دوره در نظر گرفته شود.

د) اگر اطمینان حاصل شود که مورد عدم اطمینان در آینده برطرف خواهد شد باید به عنوان دارایی شناسایی شود.

۱۱۸- شرکت تولیدی فرخنده جهت انجام فعالیتهای تحقیق و توسعه ساختمانی احداث نموده است. هزینه احداث ساختمان باید:

الف) جزء مخارج سرمایه‌ای منظور و در سالی که تحقیقات به نتیجه می‌رسد به حساب سود و زیان منظور شود.

ب) جزء مخارج سرمایه‌ای منظور و استهلاک آن در طول عمر مفید ساختمان جزء هزینه دوره منظور شود.

ج) جزء مخارج سرمایه‌ای منظور و استهلاک آن در طول عمر مفید ساختمان جزء مخارج تحقیق و توسعه منظور شود.

د) در دوران احداث ساختمان به حساب مخارج تحقیق و توسعه منظور شود.

۱۱۹- کدامیک از هزینه‌های زیر نباید جزء مخارج تحقیق و توسعه منظور شود؟

الف) مخارج توسعه‌ای که قبلاً به حساب هزینه منظور شده است.

ب) استهلاک داراییهای ثابت مشهود مورد استفاده جهت فعالیتهای تحقیق و توسعه.

ج) هزینه‌های عمومی و اداری قابل تخصیص به فعالیتهای تحقیق و توسعه.

د) هزینه‌های الف و ب

۱۲۰- کدامیک از موارد زیر باید از هزینه توسعه مستثنی گردد؟

الف) هزینه تحقیقات بازاریابی برای یک محصول جدید.

ب) هزینه طراحی، ساخت و آزمایش نمونه‌ها قبل از مرحله تولید.

ج) هزینه فعالیت مهندسی مورد نیاز برای پیشبرد طراحی یک محصول تا سطح تولید.

د) هزینه ایجاد سیستم نرم‌افزار رایانه‌ای برای استفاده در یک فعالیت خاص توسعه.

۱۲۱- بخش مستهلک نشده مخارج توسعه‌ای که به عنوان دارایی شناسایی شده است، باید جزء کدامیک از اقلام زیر در

صورت‌های مالی طبقه بندی شود؟

الف) داراییهای جاری

ب) هزینه‌های تحقیق و توسعه

ج) داراییهای ثابت مشهود

د) داراییهای نامشهود

استاندارد حسابداری شماره ۸

حسابداری موجودی مواد و کالا

۱۲۲- خالص ارزش فروش برابر است با:

- الف) بهای ساخت یا خرید یک قلم موجودی کاملاً مشابه .
- ب) بهای مورد مبادله بین خریدار و فروشنده در یک معامله حقیقی و در شرایط عادی .
- ج) بهای خرید بعد از کسر تخفیفات تجاری و مخارج برآوردی تکمیل و توزیع و فروش .
- د) بهای فروش بعد از کسر تخفیفات تجاری و مخارج برآوردی تکمیل و توزیع و فروش .

۱۲۳- موجودی مواد و کالا باید بر مبنای " اقل بهای تمام شده و " اندازه گیری شود.

الف) ارزش فروش	ب) ارزش جایگزینی
ج) ارزش اقتصادی	د) خالص ارزش فروش

۱۲۴- اعمال قاعده اقل بهای تمام شده و خالص ارزش فروش تحت کدامیک از گزینه‌های زیر صحیح است ؟

الف) گروههای اقلام مشابه یا کل موجودیها	ب) تک تک اقلام یا کل موجودیها
ج) تک تک اقلام یا گروههای اقلام مشابه	د) هر سه مورد صحیح می باشد.

۱۲۵- اطلاعات زیر در پایان سال ۱۳۸۱ از دفاتر شرکت ژاله استخراج شده است :

بهای تمام شده	خالص ارزش فروش
میلیون ریال	میلیون ریال
کالای الف	۱۲۵
کالای ب	۱۶۵
کالای ج	۳۴۰

چنانچه موجودی کالا بر مبنای اقل بهای تمام شده و خالص ارزش فروش کل موجودیها و تک تک اقلام موجودی ارزیابی شود، موجودی کالا در ترازنامه پایان سال به ترتیب باید چند میلیون ریال نشان داده شود؟

الف) ۶۳۰ و ۵۸۵ (ب) ۶۳۰ و ۶۳۰ (ج) ۶۵۰ و ۵۸۵ (د) ۶۳۰ و ۶۵۰

۱۲۶- اطلاعات زیر در ارتباط با موجودی کالای شرکت شبنم در تاریخ ۱۳۸۱/۱۲/۲۹ در دست است:

بهای تمام شده ۱۸۹ میلیون ریال، بهای جایگزینی ۱۷۰ میلیون ریال، بهای فروش ۱۹۸ میلیون ریال، هزینه تکمیل و توزیع ۱۳ میلیون ریال، سود ناخالص متعارف ۷ میلیون ریال. با توجه به اطلاعات فوق، ارزش موجودیها طبق قاعده اقل بهای تمام شده و خالص ارزش فروش چه مبلغی خواهد بود؟

الف) ۱۷۰ میلیون ریال (ب) ۱۷۸ میلیون ریال (ج) ۱۸۵ میلیون ریال (د) ۱۸۹ میلیون ریال

۱۲۷- در شرکت نرگس بهای تمام شده هر واحد کالا ۴۸ ریال، بهای جایگزینی ۴۵ ریال، هزینه تکمیل و توزیع و فروش ۱۰ ریال و سود ناخالص متعارف ۲۰٪ بهای فروش است. تعیین بهای فروش به دلیل نوسان قیمتها به گونه‌ای قابل اتکا امکان پذیر نیست. با استفاده از قاعده اقل بهای تمام شده و خالص ارزش فروش، موجودی کالای پایان دوره به چه مبلغی باید گزارش شود؟

الف) ۲۶ ریال (ب) ۳۵ ریال (ج) ۴۵ ریال (د) ۴۸ ریال

۱۲۸- اطلاعات زیر از دفاتر شرکت نسترن استخراج شده است:

بهای تمام شده ۲۰۰ میلیون ریال، بهای جایگزینی ۱۸۰ میلیون ریال، بهای فروش ۲۲۰ میلیون ریال، هزینه‌های برآوردی فروش ۳۰ میلیون ریال، سود ناخالص متعارف ۲۰ میلیون ریال. زیان ناشی از بکارگیری قاعده اقل بهای تمام شده و خالص ارزش فروش چند میلیون ریال است؟

الف) صفر (ب) ۱۰ (ج) ۲۰ (د) ۳۰

۱۲۹- اطلاعات زیر از دفاتر شرکت ارکیده استخراج شده است:

بهای تمام شده ۱۱۰ میلیون ریال، بهای فروش ۱۵۰ میلیون ریال، درصد سود ناخالص به فروش ۱۰٪، هزینه‌های تکمیل و توزیع و فروش ۳۰ میلیون ریال، ارزش جایگزینی ۱۰۲ میلیون ریال. موجودی کالا طبق قاعده اقل بهای تمام

شده و خالص ارزش فروش برابر است با:

الف) ۱۰۲ میلیون ریال (ب) ۱۰۵ میلیون ریال (ج) ۱۱۰ میلیون ریال (د) ۱۲۰ میلیون ریال

۱۳۰- کدامیک از اقلام زیر در محاسبه بهای تمام شده کالای خریداری شده منظور نمی شود؟

الف) تخفیفات تجاری

ب) مخارج تأمین مالی واردات مواد و کالا به صورت اعتباری از نوع یوزانس، در شرایطی که به موجب مقررات، واردات به صورت نقدی مجاز نباشد.

ج) زیان تسعیر ارز ناشی از افزایش قابل ملاحظه در نرخ رسمی ارز در شرایطی که برای بدهیهای واحد تجاری حفاظتی وجود نداشته باشد.

د) هر سه مورد.

۱۳۱- هزینه ظرفیت بلااستفاده ماشین آلات باید در دوره وقوع به عنوان در صورت سود و زیان منعکس شود.

الف) هزینه عملیاتی و پس از سود ناخالص

ب) هزینه غیر عملیاتی و پس از سود ناخالص

ج) هزینه عملیاتی در محاسبه بهای تمام شده کالای فروش رفته

د) هزینه غیر عملیاتی در محاسبه بهای تمام شده کالای فروش رفته

۱۳۲- محصولات فرعی به چه مبلغی اندازه گیری می شود؟

الف) بهای تمام شده (ب) ارزش اقتصادی (ج) بهای جایگزینی (د) خالص ارزش فروش

۱۳۳- کدامیک از اقلام زیر در محاسبه بهای تمام شده موجودیها منظور می شود؟

الف) تخفیفات تجاری

ب) مخارج بازاریابی و فروش

ج) ضایعات قابل کنترل تولید

د) مخارج انبارداری محصولاتی که نیاز به پردازش بیشتر دارند.

۱۳۴- در چه شرایطی تخفیفات نقدی خرید نباید در بهای تمام شده موجودی کالا منظور شود؟

الف) تنها در صورتی که خریدار از تخفیفات نقدی خرید استفاده کند.

ب) تنها در صورتی که خریدار از تخفیفات نقدی خرید استفاده نکند.

ج) بدون توجه به اینکه خریدار از تخفیفات نقدی خرید استفاده کند یا نکند.

د) تخفیفات نقدی خرید همیشه باید در بهای تمام شده موجودی کالا منظور شود.

۱۳۵- طبق روش خالص خرید، کدامیک از موارد زیر باید در بهای تمام شده موجودی کالا منظور شود؟

هزینه حمل		تخفیفات استفاده نشده خرید	
الف)	بله	بله	
ب)	بله	خیر	
ج)	خیر	بله	
د)	خیر	خیر	

● شرکت یاس از سیستم دائمی برای حسابداری موجودی کالا پیروی می‌کند. اطلاعات زیر در فروردین ماه ۱۳۸۱ از مدارک حسابداری استخراج شده است:

تعداد	بهای هر واحد	بهای تمام شده	تعداد موجودی	
۱۰,۰۰۰	۸	۸۰,۰۰۰	۱۰,۰۰۰	موجودی کالا در تاریخ ۱/۱/۸۱
۱۶,۰۰۰	۲۴	۱۴۴,۰۰۰	۱۶,۰۰۰	خرید در تاریخ ۷/۱/۸۱
۷,۰۰۰	۳۶	—	۷,۰۰۰	فروش در تاریخ ۲۱/۱/۸۱
۱۱,۰۰۰	۴۰	۱۶۰,۰۰۰	۱۱,۰۰۰	خرید در تاریخ ۳۱/۱/۸۱

با استفاده از اطلاعات فوق، به سؤالات ۱۳۶ الی ۱۳۸ پاسخ دهید:

۱۳۶- طبق روش میانگین موزون متحرک (سیار)، شرکت یاس کدامیک از مبالغ زیر را باید به عنوان موجودی کالای پایان فروردین ماه ۱۳۸۱ گزارش نماید؟

الف) ۲۱۱,۲۰۰ ریال ب) ۲۵۸,۰۰۰ ریال ج) ۲۶۴,۰۰۰ ریال د) ۳۱۲,۰۰۰ ریال

۱۳۷- طبق روش اولین صادره از اولین وارده، شرکت یاس کدامیک از مبالغ زیر را باید به عنوان موجودی کالای پایان فروردین ماه ۱۳۸۱ گزارش نماید؟

الف) ۲۱۱,۲۰۰ ریال ب) ۲۱۶,۰۰۰ ریال ج) ۲۵۸,۰۰۰ ریال د) ۳۱۲,۰۰۰ ریال

۱۳۸- طبق روش اولین صادره از آخرین وارده، شرکت یاس کدامیک از مبالغ زیر را باید به عنوان موجودی کالای پایان فروردین ماه ۱۳۸۱ گزارش نماید؟

الف) ۱۰۴,۰۰۰ ریال ب) ۲۱۶,۰۰۰ ریال ج) ۲۵۸,۰۰۰ ریال د) ۳۱۲,۰۰۰ ریال

● با فرض اینکه شرکت یاس برای حسابداری موجودی کالا از سیستم ادواری پیروی نماید، به سؤالات ۱۳۹ الی ۱۴۱ پاسخ دهید:

۱۳۹- طبق روش میانگین موزون، شرکت یاس کدامیک از مبالغ زیر را باید به عنوان موجودی کالای پایان فروردین ماه ۱۳۸۱ گزارش نماید؟

الف) ۲۱۱,۲۰۰ ریال ب) ۲۵۸,۰۰۰ ریال ج) ۲۶۴,۰۰۰ ریال د) ۳۱۲,۰۰۰ ریال

۱۴۰- طبق روش اولین صادره از اولین وارده، شرکت یاس کدامیک از مبالغ زیر را باید به عنوان موجودی کالای پایان فروردین ماه ۱۳۸۱ گزارش نماید؟

الف) ۲۱۱,۲۰۰ ریال ب) ۲۱۶,۰۰۰ ریال ج) ۲۵۸,۰۰۰ ریال د) ۳۱۲,۰۰۰ ریال

۱۴۱- طبق روش اولین صادره از آخرین وارده، شرکت یاس کدامیک از مبالغ زیر را باید به عنوان موجودی کالای پایان فروردین ماه ۱۳۸۱ گزارش نماید؟

الف) ۱۰۴,۰۰۰ ریال ب) ۲۱۱,۲۰۰ ریال ج) ۲۱۶,۰۰۰ ریال د) ۳۱۲,۰۰۰ ریال

۱۴۲- اطلاعات زیر در سال ۱۳۸۱ از دفاتر شرکت یاسمن استخراج شده است :

X1/1/5	موجودی کالا	۸,۰۰۰	واحد	هر واحد	۲۰۰	ریال
X1/3/5	خرید کالا	۹,۰۰۰	واحد	هر واحد	۲۲۰	ریال
X1/4/17	فروش کالا	۵,۰۰۰	واحد	هر واحد	۳۰۰	ریال
X1/6/18	خرید کالا	۲,۰۰۰	واحد	هر واحد	۲۱۰	ریال
X1/8/10	خرید کالا	۳,۰۰۰	واحد	هر واحد	۲۲۰	ریال
X1/11/5	فروش کالا	۱۰,۰۰۰	واحد	هر واحد	۳۰۰	ریال
X1/12/25	فروش کالا	۳,۰۰۰	واحد	هر واحد	۳۰۰	ریال

با فرض سیستم دائمی، موجودی کالای پایان دوره به روش اولین صادره از اولین وارده چند ریال است ؟

الف) ۸۰۰,۰۰۰ ریال ب) ۸۴۰,۰۰۰ ریال ج) ۸۷۰,۰۰۰ ریال د) ۸۸۰,۰۰۰ ریال

۱۴۳- در روش میانگین موزون در سیستم دائمی (میانگین موزون متحرک) :

الف) نرخ میانگین در پایان سال محاسبه می شود.

ب) با هر بار خرید، نرخ میانگین جدیدی محاسبه می شود.

ج) با هر بار فروش، نرخ میانگین جدیدی محاسبه می شود.

د) هر سه مورد صحیح است .

۱۴۴- آیا روش میانگین موزون متحرک در سیستمهای موجودی زیر کاربرد دارد؟

سیستم ثبت ادواری سیستم ثبت دائمی

الف)	بله	بله
ب)	بله	خیر
ج)	خیر	بله
د)	خیر	خیر

۱۴۵- طبق کدامیک از روشهای قیمت گذاری موجودیها، مبلغ موجودی کالا در دوره افزایش قیمتها، براساس سیستم دائمی و ادواری یکسان است ؟

	اولین صادره از آخرین وارده	اولین صادره از اولین وارده	
الف)	بله	بله	
ب)	خیر	بله	
ج)	بله	خیر	
د)	خیر	خیر	

۱۴۶- کدامیک از روشهای قیمت گذاری موجودیها، بهای تقریبی هر یک از موارد زیر را به قیمتهای جاری نزدیکتر می‌کند؟

	بهای تمام شده کالای فروش رفته	موجودی پایان دوره	
الف)	اولین صادره از اولین وارده	اولین صادره از آخرین وارده	
ب)	اولین صادره از اولین وارده	اولین صادره از اولین وارده	
ج)	اولین صادره از آخرین وارده	اولین صادره از آخرین وارده	
د)	اولین صادره از آخرین وارده	اولین صادره از اولین وارده	

۱۴۷- در شرایطی که با افزایش قیمتها روبرو هستیم، استفاده از روش میانگین موزون برای قیمت گذاری موجودی کالا در مقایسه با روش اولین صادره از اولین وارده باعث می‌شود که موجودی کالای پایان دوره و سود خالص گزارش گردد.

الف) بیشتر، بیشتر	ب) بیشتر، کمتر	ج) کمتر، بیشتر	د) کمتر، کمتر
-------------------	----------------	----------------	---------------

۱۴۸- طبق استانداردهای حسابداری ایران، تعیین بهای تمام شده موجودیهای مواد و کالا با استفاده از کدامیک از روشهای زیر مجاز نیست ؟

الف) شناسایی ویژه	ب) میانگین موزون
ج) اولین صادره از اولین وارده	د) اولین صادره از آخرین وارده

۱۴۹- در شرکت ارغنون موجودی اول دوره ۵۰۰ واحد به بهای تمام شده هر واحد ۴۸ ریال، خرید طی دوره ۳,۰۰۰ واحد به بهای هر واحد ۵۵ ریال و فروش طی دوره ۲,۵۰۰ واحد به بهای هر واحد ۷۵ ریال بوده است. بهای تمام شده کالای فروش رفته به روشهای اولین صادره از اولین وارده و میانگین موزون به ترتیب برابر است با:

الف) ۱۳۴,۰۰۰ ریال و ۱۳۵,۰۰۰ ریال ب) ۱۳۵,۰۰۰ ریال و ۱۳۴,۰۰۰ ریال
ج) ۱۳۵,۰۰۰ ریال و ۱۳۷,۵۰۰ ریال د) ۱۳۷,۵۰۰ ریال و ۱۳۵,۰۰۰ ریال

۱۵۰- اطلاعات زیر از دفاتر شرکت ارغوان استخراج شده است:

	بهای تمام شده	بهای خرده فروشی
	میلیون ریال	میلیون ریال
موجودی اول دوره	۵۶	۸۰
خرید طی دوره	۶۲۶	۸۰۰

اگر فروش طی دوره ۷۴۰ میلیون ریال و روش قیمت گذاری موجودیها اولین صادره از اولین وارده باشد، ارزش موجودی کالای پایان دوره چند میلیون ریال است؟

الف) ۹۸ ب) ۱۰۸/۵ ج) ۱۰۹/۵۵ د) ۱۱۶/۲۵

۱۵۱- اطلاعات زیر از دفاتر شرکت سنبل استخراج شده است:

	بهای تمام شده	بهای خرده فروشی
	میلیون ریال	میلیون ریال
موجودی اول سال	۱۸۴	۲۵۳
خرید طی سال	۵۸۱	۶۴۷

اگر موجودی پایان سال به بهای خرده فروشی ۲۰۰ میلیون ریال و روش قیمت گذاری موجودیها میانگین موزون باشد، بهای تمام شده کالای فروش رفته چند میلیون ریال است؟

الف) ۵۶۵ ب) ۵۹۵ ج) ۷۰۰ د) ۷۳۰

۱۵۲- بهای تمام شده مواد اولیه ۵۰ میلیون ریال، خالص ارزش فروش مواد اولیه ۴۸ میلیون ریال، بهای فروش کالاهایی که با مواد مذکور ساخته می شود ۷۰ میلیون ریال و هزینه های لازم برای تکمیل و توزیع و فروش ۱۵ میلیون ریال برآورد می گردد. موجودی مواد اولیه در ترازنامه پایان سال به چه مبلغی باید نشان داده شود؟

الف) ۴۸ میلیون ریال ب) ۵۰ میلیون ریال ج) ۵۵ میلیون ریال د) ۷۰ میلیون ریال

۱۵۳- مانده ذخیره کاهش ارزش موجودی کالا در ابتدای دوره ۱۲ میلیون ریال و بهای تمام شده و خالص ارزش فروش موجودیها در پایان دوره به ترتیب ۲۶۰ و ۲۶۴ میلیون ریال است. سود قابل شناسایی بابت تغییر ارزش موجودیها برابر است با:

الف) ۴ میلیون ریال ب) ۸ میلیون ریال ج) ۱۲ میلیون ریال د) ۱۶ میلیون ریال

- ۱۵۴- اگر موجودی اول دوره، مبلغ X ریال کمتر و موجودی پایان دوره به همان مبلغ بیشتر قیمت گذاری شود، بعد از بستن حسابها و تهیه صورتهای مالی نتیجه چگونه گزارش می شود؟
- الف) اثر هر دو اشتباه همدیگر را خنثی می کنند، در نتیجه سود خالص صحیح است .
 ب) اثر هر دو اشتباه همدیگر را خنثی می کنند، در نتیجه داراییها صحیح است .
 ج) بهای تمام شده کالای فروش رفته مبلغ 2X ریال کمتر است .
 د) جمع حقوق صاحبان سهام مبلغ X ریال بیشتر است .

- ۱۵۵- موجودی کالای پایان سال قبل و پایان سال جاری شرکتی ۲۰۰ میلیون ریال کمتر از واقع ارزیابی و سود خالص سال جاری ۶۴۰ میلیون ریال محاسبه شده است. سود خالص صحیح سال جاری چند میلیون ریال است؟
- الف) ۶۰۰ ب) ۶۲۰ ج) ۶۴۰ د) ۶۸۰

- ۱۵۶- شرکت لاله که از روش ادواری برای ثبت موجودیهای خود استفاده می کند، طی سال ۱۳۴۴ کشف کرد که موجودیهای کالا در سالهای قبل به مبالغی به شرح زیر کمتر از میزان واقعی ارزیابی و در صورتهای مالی گزارش شده اند:

سال	مبلغ کمتر از میزان واقعی
۱۳۴۱	۴,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۱۳۴۲	۶,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۱۳۴۳	صفر

- شرکت لاله موجودیهای خود را به روش اولین صادره از اولین وارده ارزیابی و قیمت گذاری می کند. اگر اشتباه دیگری وجود نداشته باشد، سود خالص شرکت لاله در سال ۱۳۴۳:

- الف) صحیح است.
 ب) ۶,۰۰۰,۰۰۰ ریال کمتر از میزان واقعی است.
 ج) ۶,۰۰۰,۰۰۰ ریال بیشتر از میزان واقعی است.
 د) ۱۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال کمتر از میزان واقعی است.

- ۱۵۷- باتوجه به اطلاعات سؤال ۱۵۶، مانده سود انباشته شرکت لاله در تاریخ ۱۳۴۳/۱۲/۲۹:

- الف) صحیح است.
 ب) ۶,۰۰۰,۰۰۰ ریال کمتر از میزان واقعی است.
 ج) ۶,۰۰۰,۰۰۰ ریال بیشتر از میزان واقعی است.
 د) ۱۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال کمتر از میزان واقعی است.

- ۱۵۸- اطلاعات زیر مربوط به عملیات شرکت لادن در سال ۱۳۴۱ می باشد:

- خرید ۱۸۰ میلیون ریال، هزینه حمل ۵ میلیون ریال، هزینه تحویل ۲ میلیون ریال، برگشت از خرید ۱ میلیون ریال.
 بهای تمام شده کالای آماده برای فروش در سال ۱۳۴۱ چقدر است؟
- الف) ۱۸۰ میلیون ریال ب) ۱۸۲ میلیون ریال ج) ۱۸۴ میلیون ریال د) ۱۸۶ میلیون ریال

۱۵۹- اطلاعات زیر در پایان سال ۱۳۳۱ از دفاتر شرکت مریم استخراج شده است:

میلیون ریال	
۲۰۰	پرداختهای نقدی به فروشندگان کالا
۲۰	افزایش در موجودی کالا
۳۰	کاهش در حسابهای پرداختنی
	بهای تمام شده کالای فروش رفته چقدر است؟
(الف) ۱۵۰ میلیون ریال	(ب) ۱۹۰ میلیون ریال
(ج) ۲۱۰ میلیون ریال	(د) ۲۵۰ میلیون ریال

۱۶۰- مانده‌های زیر از دفاتر شرکت نیلوفر استخراج شده است:

۱۳۳۱/۱۲/۲۹	۱۳۳۱/۱/۱	
ریال	ریال	
۴۵,۰۰۰,۰۰۰	۵۰,۰۰۰,۰۰۰	موجودی کالا
۸,۰۰۰,۰۰۰	۶,۰۰۰,۰۰۰	حسابهای پرداختنی تجاری

پرداختهای نقدی به فروشندگان کالا طی سال ۱۳۳۱ مبلغ ۹۰ میلیون ریال بوده است. بهای تمام شده کالای فروش رفته طی سال ۱۳۳۱ چقدر است؟

(الف) ۸۳ میلیون ریال	(ب) ۸۷ میلیون ریال
(ج) ۹۳ میلیون ریال	(د) ۹۷ میلیون ریال

۱۶۱- اطلاعات زیر در پایان سال ۱۳۳۱ از دفاتر شرکت بنفشه استخراج شده است:

موجودی کالا در ابتدای سال ۷ میلیون ریال، خرید طی سال ۱۸ میلیون ریال، موجودی کالا در پایان سال ۶ میلیون ریال. مبلغ ۲ میلیون ریال از موجودی کالای پایان سال به علت پیشرفت تکنولوژی ناباب می‌باشد. در صورت سود و زیان سال ۱۳۳۱ شرکت بنفشه، بهای تمام شده چند ریال گزارش می‌شود؟

(الف) ۱۳ میلیون ریال	(ب) ۱۹ میلیون ریال
(ج) ۲۱ میلیون ریال	(د) ۲۳ میلیون ریال

۱۶۲- فروش خالص شرکت گلابیل در سال ۱۳۳۱ مبلغ ۹۰ میلیون ریال است. میانگین درصد سود ناخالص در سه سال گذشته ۲۰٪ بهای تمام شده کالای فروش رفته بوده است. بهای تمام شده برآوردی کالای فروش رفته چقدر است؟

(الف) ۱۵ میلیون ریال	(ب) ۱۸ میلیون ریال
(ج) ۷۲ میلیون ریال	(د) ۷۵ میلیون ریال

۱۶۳- اطلاعات زیر در تاریخ ۱۳۳۱/۲/۱۵ از دفاتر شرکت افاقیا استخراج شده است:

موجودی کالا در ابتدای دوره ۱۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال، خرید طی دوره ۲۶,۰۰۰,۰۰۰ ریال، فروش طی دوره ۴۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال، متوسط درصد سود ناخالص به فروش ۳۰٪. در تاریخ ۱۳۳۱/۲/۱۵ کل موجودی کالا در اثر آتش سوزی از بین رفت. زیان برآوردی کالای از بین رفته در اثر آتش سوزی چند میلیون ریال است؟

(الف) ۴	(ب) ۸
(ج) ۱۴	(د) ۲۴

۱۶۴- اطلاعات زیر در پایان سال ۱۳۳۱ از مدارک حسابداری شرکت رازقی استخراج شده است:

موجودی کالا در ابتدای سال	ریال ۳۰,۰۰۰,۰۰۰
خرید کالا طی سال	ریال ۱۴۰,۰۰۰,۰۰۰
فروش کالا طی سال	ریال ۱۶۰,۰۰۰,۰۰۰
موجودی کالا در پایان سال (طبق انبارگردانی)	ریال ۲۸,۰۰۰,۰۰۰

متوسط سود ناخالص در پنج سال گذشته ۲۵٪ بهای تمام شده کالای فروش رفته بوده است. مدیران شرکت تصور می‌کنند که قسمتی از موجودی کالا توسط انباردار شرکت به سرقت رفته است. زیان ناشی از سرقت کالا در سال ۱۳۳۱ چند میلیون ریال است؟

الف) ۴ ب) ۱۲ ج) ۱۴ د) ۲۲

۱۶۵- اطلاعات زیر از مدارک حسابداری شرکت تولیدی زنبق در پایان سال ۱۳۳۱ استخراج شده است:

میلیون ریال	
کاهش در موجودی مواد اولیه	۳
افزایش در موجودی کالای ساخته شده	۷
مواد اولیه خریداری شده	۸۶
هزینه دستمزد مستقیم	۴۰
هزینه سربار ساخت	۶۰
هزینه حمل کالای فروش رفته	۹

در صورتی که شرکت تولیدی زنبق در ابتدا و پایان سال ۱۳۳۱ موجودی کالای در جریان ساخت نداشته باشد، بهای تمام شده کالای فروش رفته در سال ۱۳۳۱ کدامیک از مبالغ زیر خواهد بود؟

الف) ۱۷۹ میلیون ریال ب) ۱۸۲ میلیون ریال ج) ۱۸۶ میلیون ریال د) ۱۹۱ میلیون ریال

۱۶۶- شرکت میخک از سیستم ثبت ادواری موجودی کالا پیروی می‌کند. این شرکت در صورت سود و زیان دوره جاری بهای تمام شده کالای فروش رفته را ۶,۰۰۰,۰۰۰ ریال گزارش کرده است. در حسابرسی این شرکت اشتباهات زیر کشف شده است:

- ۱- موجودی کالای ابتدای دوره ۵۰,۰۰۰ ریال بیشتر از واقع ارزیابی شده است.
- ۲- خرید طی دوره ۱۰۰,۰۰۰ ریال کمتر از واقع ثبت شده است.
- ۳- کالای امانی دیگران نزد شرکت به مبلغ ۱۰۰,۰۰۰ ریال جزء موجودی کالای پایان دوره منظور شده است.
- ۴- کالای امانی شرکت نزد دیگران به مبلغ ۲۰۰,۰۰۰ ریال جزء موجودی کالای پایان دوره منظور نشده است.

۵. خرید کالا با شرط فوب (FOB) که به مقصد حمل و مالکیت آن به شرکت انتقال یافته است ۵۰,۰۰۰ ریال است که جزء موجودی کالای پایان دوره منظور نشده است.

۶. موجودی کالای پایان دوره ۵۰,۰۰۰ ریال کمتر از واقع ارزیابی شده است.

باتوجه به اطلاعات فوق، مبلغ صحیح بهای تمام شده کالای فروش رفته دوره جاری کدامیک از مبالغ زیر می باشد؟

الف) ۵,۶۵۰,۰۰۰ ریال (ب) ۵,۷۵۰,۰۰۰ ریال (ج) ۵,۸۰۰,۰۰۰ ریال (د) ۵,۸۵۰,۰۰۰ ریال

۱۶۷- اطلاعات زیر در پایان سال ۱۳۸۱ از دفاتر شرکت آزالیا استخراج شده است:

موجودی کالا در ابتدای سال ۵ میلیون ریال، خرید طی سال ۷۰ میلیون ریال، برگشت از خرید و تخفیفات ۱ میلیون ریال، موجودی کالا در پایان سال ۴ میلیون ریال، مانده حسابهای دریافتی در ابتدای سال ۱۲ میلیون ریال، مانده حسابهای دریافتی در پایان سال ۱۵ میلیون ریال، شرکت آزالیا فروشهای خود را براساس ۱۲۵٪ بهای تمام شده انجام می دهد. اگر ۷۵٪ فروشهای سال نسبه باشد، وجه نقد دریافتی از مشتریان در سال ۱۳۸۱ بابت فروشهای نسبه چند ریال می باشد؟

الف) ۶۲,۵۰۰,۰۰۰ (ب) ۶۲,۶۲۵,۰۰۰ (ج) ۶۵,۶۲۵,۰۰۰ (د) ۶۸,۶۲۵,۰۰۰

۱۶۸- اطلاعات زیر در پایان سال ۱۳۸۱ از مدارک حسابداری شرکت شقایق استخراج شده است:

موجودی کالا در ابتدای سال ۸ میلیون ریال، خرید طی سال ۸۲ میلیون ریال، موجودی کالا در پایان سال ۱۰ میلیون ریال، سود ناخالص ۳۰ میلیون ریال، برگشت از فروش و تخفیفات ۶ میلیون ریال، فروش ناخالص سال ۱۳۸۱ چند ریال است؟

الف) ۹۴ میلیون ریال (ب) ۱۰۴ میلیون ریال (ج) ۱۱۰ میلیون ریال (د) ۱۱۶ میلیون ریال

استاندارد حسابداری شماره ۹

حسابداری پیمانهای بلندمدت

۱۶۹- طبق استانداردهای حسابداری ایران، زیان قابل پیش بینی پیمانهای بلند مدت چه زمانی باید شناسایی شود؟

الف) بلافاصله

ب) در زمان تکمیل پیمان

ج) به تدریج طی مدت اجرای پیمان

د) به نسبت حصه‌ای از کار که تا تاریخ ترازنامه انجام شده است.

۱۷۰- مبلغ زیانهای قابل پیش بینی باتوجه به کدامیک از موارد زیر برآورد می‌شود؟

الف) شروع کار پیمان

ب) حصه‌ای از کار که تا تاریخ ترازنامه انجام شده است.

ج) میزان سودی که انتظار می‌رود از پیمانهای دیگر حاصل شود.

د) هیچکدام

۱۷۱- هرگاه پیمان بلندمدت از چند بخش جداگانه تشکیل شده باشد، در صورت تحقق کدامیک از شرایط زیر، عملکرد هر

بخش باید به عنوان پیمانی جداگانه در نظر گرفته شود؟

الف) در مورد هر بخش پیشنهاد قیمت جداگانه ارائه شده باشد.

ب) مذاکرات هر بخش به طور جداگانه صورت گرفته و طرفین پیمان حق قبول یا رد آن بخش را داشته باشند.

ج) درآمدها و هزینه‌های هر بخش به طور جداگانه قابل تشخیص باشد.

د) هر سه مورد

۱۷۲- کدامیک از جملات زیر صحیح است ؟

- الف) مخارج تحمل شده قبل از انعقاد پیمان، در صورت انعقاد پیمان در دوره جاری به حساب هزینه دوره منظور می شود.
 ب) هرگاه مخارج تحمل شده قبل از انعقاد پیمان به عنوان هزینه دوره‌ای که در آن وقوع یافته محسوب شود و پیمان در دوره بعد منعقد گردد، چنین مخارجی را باید به حساب پیمان برگشت داد.
 ج) هرگاه ماحصل یک پیمان بلند مدت مشخص نباشد، زیان شناسایی نمی شود.
 د) هیچکدام

۱۷۳- کدامیک از جملات زیر صحیح نیست ؟

- الف) هرگاه ماحصل یک پیمان بلند مدت مشخص باشد، سود شناسایی می شود.
 ب) هرگاه ماحصل یک پیمان بلند مدت مشخص باشد، زیان شناسایی می شود.
 ج) هرگاه ماحصل یک پیمان بلند مدت مشخص نباشد، سود شناسایی نمی شود.
 د) هرگاه ماحصل یک پیمان بلند مدت مشخص نباشد، زیان شناسایی نمی شود.

۱۷۴- مازاد درآمد شناسایی شده انباشته پیمان بر مبالغ دریافتی و دریافتنی بابت پیشرفت کار تا تاریخ ترازنامه باید تحت کدامیک از سرفصلهای زیر در ترازنامه منعکس شود؟

- الف) پیمانهای در جریان پیشرفت
 ب) حسابهای دریافتنی
 ج) پیش دریافتها
 د) ذخایر

۱۷۵- مبلغ قابل باز یافت پیمانها بیانگر:

- الف) مازاد ارزش کار انجام شده تا تاریخ ترازنامه بر کل مبالغ دریافتی و دریافتنی بابت پیشرفت کار است.
 ب) مازاد مبالغ دریافتی و دریافتنی بابت پیشرفت کار بر ارزش کار انجام شده تا تاریخ ترازنامه است.
 ج) مازاد مخارج تحمل شده انباشته بر هزینه‌های شناسایی شده انباشته و زیانهای قابل پیش بینی است.
 د) درآمد تحقق نیافته دریافتنی است.

۱۷۶- شرکت پیمانکاری اشکبوس از روش درصد پیشرفت کار برای شناسایی درآمد استفاده می کند. در سال ۱۳۸۱ این

- شرکت قراردادی به مبلغ ۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال منعقد نمود. در پایان سال اطلاعات زیر در دست است:
 مخارج انجام شده ۹۳۰,۰۰۰ ریال، مخارج برآوردی برای تکمیل کار ۲,۱۷۰,۰۰۰ ریال، صورت وضعیتهای صادر شده ۱,۱۰۰,۰۰۰ ریال، مبلغ دریافتی ۷۰۰,۰۰۰ ریال. سود و زیان قابل شناسایی برای سال مزبور چند ریال است ؟
 الف) صفر ب) ۳۰,۰۰۰ سود ج) ۱۰۰,۰۰۰ زیان د) ۲۳۰,۰۰۰ زیان

۱۷۷- اطلاعات زیر مربوط به یک قرارداد پیمانکاری است که در سال جاری منعقد شده است:

میلیون ریال			
۷.۰۰۰	مبلغ قرارداد		
۱.۸۶۰	مخارج انجام شده		
۵.۵۸۰	برآورد باقیمانده مخارج تا تکمیل کار		
۱.۴۰۰	صورت وضعیتهای تأیید شده		
	در پایان دوره بابت قرارداد مذکور چند میلیون ریال باید زیان شناسایی شود؟		
الف) صفر	ب) ۱۱۰	ج) ۴۴۰	د) ۴۶۰

۱۷۸- شرکت پیمانکاری طهماسب در سال ۱۳۳۱ قراردادی به مبلغ ۲۵۰ میلیون ریال منعقد نموده است. قرارداد مذکور در سال ۱۳۳۲ خاتمه می‌یابد. اطلاعات زیر از دفاتر شرکت استخراج شده است:

	۱۳۳۲	۱۳۳۱	
	میلیون ریال	میلیون ریال	
	۱۹۸	۷۸	مخارج انباشته پیمان
	۲۲۰	۱۹۵	کل مخارج برآوردی (شامل مخارج واقعی)
			سود شناسایی شده در سال ۱۳۳۲ چند میلیون ریال است؟
الف) ۵	ب) ۸	ج) ۲۲	د) ۲۷

۱۷۹- شرکت رستم قراردادی به مبلغ اولیه ۵۴۰ میلیون ریال منعقد نموده که عملیات اجرایی آن در سال ۱۳۳۱ آغاز شده است. در سال ۱۳۳۲ متمم قرارداد فوق به مبلغ ۳۰ میلیون ریال امضاء شده است. در اواخر سال ۱۳۳۲ این قرارداد خاتمه یافته است. اطلاعات زیر از دفاتر شرکت استخراج شده است:

	۱۳۳۲	۱۳۳۱	
	میلیون ریال	میلیون ریال	
	۲۱۰	۲۴۳	مخارج انجام شده طی دوره
	—	۲۰۷	برآورد باقیمانده مخارج

با فرض اینکه ماحصل پیمان مشخص باشد، بابت قرارداد مذکور در سال ۱۳۳۱ چند میلیون ریال درآمد شناسایی خواهد شد؟

الف) ۲۴۳	ب) ۲۷۰	ج) ۲۸۵	د) ۲۹۱/۶
----------	--------	--------	----------

۱۸۰- با استفاده از مفروضات سؤال ۱۷۹، اگر ماحصل پیمان در سال ۱۳۳۱ مشخص نباشد، درآمد شناسایی شده چند میلیون ریال خواهد بود؟

الف) ۲۴۳	ب) ۲۷۰	ج) ۲۸۵	د) ۲۹۱/۶
----------	--------	--------	----------

۱۸۱- با توجه به اطلاعات سؤال ۱۷۹، سود شناسایی شده در سال ۱۳۳۲ چند میلیون ریال می‌باشد؟

الف) ۴۸/۶	ب) ۶۸/۴	ج) ۱۱۷	د) ۱۳۰/۵
-----------	---------	--------	----------

۱۸۲- شرکت سهراب در سال ۱۳۳۱ قراردادی به مبلغ ۱۲۰ میلیون ریال منعقد نموده است. عملیات اجرایی این پیمان در تاریخ ۱۵ اسفند ماه ۱۳۳۲ خاتمه یافت. سایر اطلاعات مربوط به این پیمان به شرح زیر می‌باشد:

۱۳۳۲	۱۳۳۱	
میلیون ریال	میلیون ریال	
۵۱	۴۵	مخارج واقعی انجام شده
—	۴۵	پیش بینی باقیمانده مخارج برای تکمیل پیمان
۷۲	۴۸	صورت وضعیتهای تأیید شده
۸۰	۴۰	مبالغ دریافتی از کارفرما

بابت قرارداد مذکور چه مبلغ سود در سال ۱۳۳۲ شناسایی خواهد شد؟ (فرض کنید در پایان سال ۱۳۳۱ ماحصل پیمان مشخص بوده است.)

الف) ۹ میلیون ریال ب) ۱۴/۴ میلیون ریال ج) ۱۶ میلیون ریال د) ۲۴ میلیون ریال

۱۸۳- با استفاده از مفروضات سؤال ۱۸۲، اگر ماحصل پیمان در سال ۱۳۳۱ مشخص نبوده باشد، سود شناسایی شده در سال ۱۳۳۲ چقدر است؟

الف) ۹ میلیون ریال ب) ۱۴/۴ میلیون ریال ج) ۱۶ میلیون ریال د) ۲۴ میلیون ریال

● شرکت پیمانکاری اسفندیار در سال ۱۳۳۱ قراردادی به مبلغ ۲۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال منعقد نمود. عملیات اجرایی این پیمان در سال ۱۳۳۲ به پایان رسید. سایر اطلاعات مربوط به پیمان مزبور به شرح زیر است:

۱۳۳۲	۱۳۳۱	
ریال	ریال	
۵,۰۰۰,۰۰۰	۱۰,۵۰۰,۰۰۰	مخارج انجام شده
—	۴,۵۰۰,۰۰۰	پیش بینی مخارج لازم برای تکمیل پیمان

با استفاده از اطلاعات فوق، به سؤالات ۱۸۴ و ۱۸۵ پاسخ دهید:

۱۸۴- با فرض اینکه ماحصل پیمان در پایان سال ۱۳۳۱ مشخص باشد، سودی که این شرکت برای سالهای ۱۳۳۱ و ۱۳۳۲ باید گزارش کند به ترتیب عبارت خواهد بود از:

الف) صفر و ۴,۵۰۰,۰۰۰ ریال ب) ۳,۱۵۰,۰۰۰ و ۱,۳۵۰,۰۰۰ ریال
ج) ۳,۵۰۰,۰۰۰ و ۱,۰۰۰,۰۰۰ ریال د) ۹,۰۰۰,۰۰۰ و ۴,۵۰۰,۰۰۰ ریال

۱۸۵- با فرض اینکه ماحصل پیمان در پایان سال ۱۳۳۱ مشخص نباشد، سودی که این شرکت برای سالهای ۱۳۳۱ و ۱۳۳۲ باید گزارش کند به ترتیب عبارت خواهد بود از:

الف) صفر و ۴,۵۰۰,۰۰۰ ریال ب) ۳,۱۵۰,۰۰۰ و ۱,۳۵۰,۰۰۰ ریال
ج) ۳,۵۰۰,۰۰۰ و ۱,۰۰۰,۰۰۰ ریال د) ۹,۰۰۰,۰۰۰ و ۴,۵۰۰,۰۰۰ ریال

● شرکت پیمانکاری بهادر دو قرارداد در دست اجرا دارد که عملیات اجرایی آنها از سال ۱۳۳۱ آغاز شده است. اطلاعات زیر مربوط به این دو پیمان است:

پیمان شماره (۲)	پیمان شماره (۱)	
ریال	ریال	
۶,۰۰۰,۰۰۰	۸,۴۰۰,۰۰۰	مبلغ پیمان
۵,۴۰۰,۰۰۰	۴,۸۰۰,۰۰۰	مخارج واقعی پیمان در سال ۱۳۳۱
۱,۰۰۰,۰۰۰	۲,۴۰۰,۰۰۰	پیش بینی باقیمانده مخارج برای تکمیل پیمان
۵,۴۰۰,۰۰۰	۳,۰۰۰,۰۰۰	صورت وضعیتهای تأیید شده در سال ۱۳۳۱
۵,۰۰۰,۰۰۰	۱,۸۰۰,۰۰۰	مبالغ دریافتی از کارفرما در سال ۱۳۳۱

با استفاده از اطلاعات فوق، به سؤالات ۱۸۶ الی ۱۸۸ پاسخ دهید:

۱۸۶- بابت قراردادهای مذکور چه مبلغ سود (زیان) در سال ۱۳۳۱ شناسایی خواهد شد؟ (فرض کنید ماحصل هر دو پیمان مشخص باشد.)

الف) (۴۰۰,۰۰۰) (ب) ۴۰۰,۰۰۰ (ج) ۶۰۰,۰۰۰ (د) ۸۰۰,۰۰۰

۱۸۷- بابت قراردادهای مذکور چه مبلغ سود (زیان) در سال ۱۳۳۱ شناسایی خواهد شد؟ (فرض کنید ماحصل پیمان شماره (۱) مشخص نباشد.)

الف) (۴۰۰,۰۰۰) (ب) ۴۰۰,۰۰۰ (ج) ۶۰۰,۰۰۰ (د) ۸۰۰,۰۰۰

۱۸۸- بابت قراردادهای مذکور چه مبلغ سود (زیان) در سال ۱۳۳۱ شناسایی خواهد شد؟ (فرض کنید هر دو پیمان به عنوان یک مجموعه مورد مذاکره قرار گرفته و به طور همزمان اجرا می شوند.)

الف) (۴۰۰,۰۰۰) (ب) ۴۰۰,۰۰۰ (ج) ۶۰۰,۰۰۰ (د) ۸۰۰,۰۰۰

۱۸۹- شرکت گودرز در سال ۱۳۳۱ قراردادی منعقد نموده است. اطلاعات مربوط به این پیمان در پایان سال ۱۳۳۱ به شرح زیر است:

میلیون ریال	
۳	مخارج انجام شده
۱۲	برآورد باقیمانده مخارج برای تکمیل پیمان
۱	سود ناخالص پیمان ناتمام

مبلغ قطعی پیمان منعقد شده چند میلیون ریال است؟

الف. ۱۵ (ب) ۱۶ (ج) ۲۰ (د) ۲۱

● شرکت پیمانکاری کورش در سال ۱۳۸۱ قراردادی به مبلغ ۱۲۰ میلیون ریال منعقد نمود. اطلاعات مربوط به این پیمان که در صورتهای مالی سال ۱۳۸۱ گزارش شده به شرح زیر است:

ترازنامه	میلیون ریال	میلیون ریال
حسابهای دریافتی - کارفرما	۸	
پیمان در دست اجرا		۶۰
کسر می شود: صورت وضعیتهای تأیید شده		(۴۸)
مازاد بهای تمام شده و سود ناخالص پیمان ناتمام		
بر صورت وضعیتهای تأیید شده	۱۲	
صورت سود و زیان		
سود پیمان ناتمام در سال ۱۳۸۱	۱۵	

باتوجه به اطلاعات فوق، به سؤالات ۱۹۰ الی ۱۹۳ پاسخ دهید:

۱۹۰- شرکت کورش در سال ۱۳۸۱ بابت این پیمان چند میلیون ریال از کارفرما دریافت کرده است؟

الف) ۸ (ب) ۴۰ (ج) ۴۸ (د) ۶۰

۱۹۱- مخارج واقعی انجام شده در سال ۱۳۸۱ چند میلیون ریال است؟

الف) ۴۰ (ب) ۴۵ (ج) ۴۸ (د) ۶۰

۱۹۲- مخارج برآوردی برای تکمیل این پیمان در پایان سال ۱۳۸۱ چند میلیون ریال است؟

الف) ۳۰ (ب) ۴۵ (ج) ۹۰ (د) ۱۰۵

۱۹۳- کل سود برآوردی این پیمان چند میلیون ریال است؟

الف) ۲۷ (ب) ۳۰ (ج) ۴۵ (د) ۶۰

۱۹۴- اطلاعات زیر از دفاتر شرکت داریوش استخراج شده است:

میلیون ریال	۱۳۸۱/۱۲/۲۹	میلیون ریال	۱۳۸۲/۱۲/۲۹
حسابهای دریافتی - کارفرما	۴	۸	
پیمان در دست اجرا	۳۰	۵۸	
صورت وضعیتهای تأیید شده	۲۴	۵۰	

کل مبلغ دریافتی از کارفرما در سال ۱۳۸۲ توسط شرکت داریوش چند میلیون ریال است؟

الف) ۲۲ (ب) ۲۴ (ج) ۳۳ (د) ۴۶

استاندارد حسابداری شماره ۱۰

حسابداری کمکهای بلاعوض دولت

۱۹۶- کدامیک از موارد زیر کمک بلاعوض دولت محسوب نمی شود؟
الف) جبران زیان شرکتهای دولتی ارائه کننده خدمات عمومی .
ب) تدارک امکانات زیر بنایی در مناطق در حال توسعه .
ج) کمک بلاعوض نهادهای بین المللی .
د) کمکهای مشاوره ای .

۱۹۷- کدامیک از موارد زیر کمک بلاعوض دولت محسوب نمی گردد؟
الف) تضمین بدهی واحد تجاری
ب) بخشودگی سود تضمین شده تسهیلات دریافتی
ج) جبران خسارت ناشی از حوادث طبیعی و جنگ
د) تحمیل محدودیتهای تجاری بر رقبا

۱۹۸- کدامیک از موارد زیر کمک بلاعوض دولت تلقی می شود؟
الف) تدارک امکانات زیربنایی در مناطق در حال توسعه
ب) تحمیل محدودیتهای تجاری بر رقبا
ج) تضمین بدهی واحد تجاری
د) هر سه مورد

- ۱۹۹- کمکهایی که به عنوان جبران خسارات وارده قبلی به داراییهای ثابت به واحد تجاری اعطا می‌گردد، باید:
- (الف) در صورت سود و زیان دوره‌ای که وصول می‌گردد به عنوان درآمد شناسایی شود.
- (ب) در صورت سود و زیان دوره‌ای که قابل وصول می‌گردد به عنوان درآمد شناسایی شود.
- (ج) طی عمر مفید داراییهای ثابت در صورت سود و زیان به عنوان درآمد شناسایی شود.
- (د) به حساب سود و زیان انباشته منظور شود.

۲۰۰- شرکت خاقانی ساختمانی را به عنوان کمک بلاعوض دریافت نموده است. ساختمان مذکور و تعهدات مرتبط با کمک بلاعوض مذکور طی چه مدتی باید در صورت سود و زیان شناسایی شوند؟

کمک بلاعوض	ساختمان
(الف) به موازات ایفای تعهدات مستمر در کمک بلاعوض	(الف) به موازات ایفای تعهدات مستمر در کمک بلاعوض
(ب) به موازات ایفای تعهدات مستمر در کمک بلاعوض طی عمر مفید ساختمان	(ب) به موازات ایفای تعهدات مستمر در کمک بلاعوض طی عمر مفید ساختمان
(ج) طی عمر مفید ساختمان	(ج) طی عمر مفید ساختمان
(د) به موازات ایفای تعهدات مستمر در کمک بلاعوض طی عمر مفید ساختمان	(د) طی عمر مفید ساختمان

۲۰۱- شرکتی در قبال اینکه کالاهایش را به مدت ۴ سال به قیمت تعیین شده توسط دولت بفروشد، ماشین‌آلاتی به ارزش روز ۲۰۰ میلیون ریال که عمر مفید آن ۱۰ سال است را به عنوان کمک بلاعوض دریافت نموده است. ماشین‌آلات و تعهد مربوطه باید طی چند سال مستهلک و به سود و زیان تخصیص یابد؟

- (الف) هر دو طی مدت ۴ سال
- (ب) هر دو طی مدت ۱۰ سال
- (ج) ماشین‌آلات طی مدت ۱۰ سال و تعهد مربوطه طی مدت ۴ سال
- (د) ماشین‌آلات طی مدت ۴ سال و تعهد مربوطه طی مدت ۱۰ سال

۲۰۲- شرکت تولیدی عادل در سال ۱۳۸۱ مبلغ ۲۰۰ میلیون ریال وجه نقد به عنوان یارانه جهت انجام تحقیقات دریافت نموده است. در صورتی که تا پایان سال مالی ۱۳۸۱ تحقیقاتی انجام نشده باشد، مبلغ دریافت شده تحت چه طبقه‌ای در ترازنامه پایان دوره نشان داده می‌شود؟

- (الف) بدهیها
- (ب) حقوق صاحبان سرمایه
- (ج) حسابهای انتظامی
- (د) فقط در یادداشت‌های توضیحی افشا می‌گردد.

۲۰۳- دارایی به ارزش ۳۰۰ میلیون ریال در سال ۱۳۸۱ توسط شخصی به شرکت تولیدی فارابی اعطا شده است. اعطا کننده هیچگونه شرطی برای دارایی اعطایی در نظر نگرفته است، در این صورت:

(الف) مبلغ ۳۰۰ میلیون ریال در صورت سود و زیان سال ۱۳۸۱ به عنوان درآمد شناسایی می‌شود.

(ب) مبلغ ۳۰۰ میلیون ریال در ترازنامه پایان سال ۱۳۸۱ به عنوان بدهی شناسایی می‌شود.

ج) مبلغ ۳۰۰ میلیون ریال در ترازنامه پایان سال ۱۳۸۱ به عنوان سرمایه اهدایی در بخش حقوق صاحبان سرمایه نشان داده می شود.

د) مبلغ ۳۰۰ میلیون ریال تحت عنوان حسابهای انتظامی ثبت می گردد.

۲۰۴- یکی از سهامداران جزء شرکت ممیز یک دستگاه اتومبیل به شرکت اهدا کرده است. ارزش منصفانه اتومبیل ۱۲۰ میلیون ریال و بهای تمام شده آن برای سهامدار مذکور ۱۰۰ میلیون ریال است. سهامدار مذکور برای اتومبیل مزبور هیچگونه شرطی قائل نشده است. در هنگام دریافت اتومبیل کدامیک از ثبتهای زیر در دفاتر شرکت ممیز صورت می گیرد؟

بدنکار		بستانکار	
الف) وسائط نقلیه	۱۰۰	درآمد	۱۰۰
ب) وسائط نقلیه	۱۲۰	درآمد	۱۲۰
ج) وسائط نقلیه	۱۲۰	تعهدات مرتبط با کمک بلاعوض	۱۲۰
د) وسائط نقلیه	۱۰۰	تعهدات مرتبط با کمک بلاعوض	۱۰۰

۲۰۵- شهرداری شهرستان کرج زمینی را در اطراف شهرستان مذکور به شرکت تولیدی کلاک اعطا نموده تا کارخانه شرکت در آنجا احداث شود. شرکت نیز در قبال دریافت زمین مذکور تعهد نموده که ظرف مدت ۴ سال آینده، تعداد ۴۰۰ نفر (هر سال ۱۰۰ نفر) از اهالی آن شهرستان را استخدام نموده و کارآموزی دهد. ارزش منصفانه زمین مذکور در هنگام اعطاء آن به شرکت ۵۰۰ میلیون ریال و بهای تمام شده آن برای شهرداری ۲۰۰ میلیون ریال است. هزینه کارآموزی افراد مزبور حدود ۱۰۰ میلیون ریال برآورد می گردد. در هنگام تحویل زمین کدامیک از ثبتهای حسابداری زیر در دفاتر شرکت کلاک صورت می گیرد؟

الف) زمین	۵۰۰	ب) زمین	۵۰۰
درآمد	۵۰۰	تعهدات مرتبط با کمک بلاعوض	۵۰۰
ج) زمین	۵۰۰	د) زمین	۲۰۰
تعهدات مرتبط با کمک بلاعوض	۱۰۰	تعهدات مرتبط با کمک بلاعوض	۱۰۰
درآمد	۴۰۰	درآمد	۱۰۰

۲۰۶- اطلاعات زیر در ارتباط با یک دارایی که به عنوان کمک بلاعوض دولت دریافت شده در پایان سال ۱۳۸۱ از دفاتر شرکت شاهد استخراج شده است:

دارایی ثابت (باقیمانده عمر مفید ۵ سال)	ریال ۱,۰۰۰,۰۰۰
استهلاک انباشته	ریال ۶۰۰,۰۰۰
مانده تعهدات مرتبط با کمک بلاعوض دولت	ریال ۳۲۰,۰۰۰

به دلیل عدم رعایت تعهدات مربوط، شرکت مجبور به پرداخت ۶۵۰,۰۰۰ ریال بابت استرداد کمک بلاعوض دولت می باشد. در این ارتباط باید:

الف) ۲۸۰,۰۰۰ ریال به عنوان زیان شناسایی شود.

(ب) ۳۳۰,۰۰۰ ریال به عنوان زیان شناسایی شود.

(ج) ۲۸۰,۰۰۰ ریال به بهای تمام شده دارایی اضافه شود.

(د) ۳۳۰,۰۰۰ ریال به بهای تمام شده دارایی اضافه شود.

۲۰۷- با توجه به اطلاعات سؤال ۲۰۶، چنانچه شرکت مجبور به استرداد عین دارایی شود، در صورت سود و زیان دوره:

(الف) ۸۰,۰۰۰ ریال سود شناسایی می شود.

(ب) ۸۰,۰۰۰ ریال زیان شناسایی می شود.

(ج) ۴۰۰,۰۰۰ ریال سود شناسایی می شود.

(د) ۴۰۰,۰۰۰ ریال زیان شناسایی می شود.

۲۰۸- کمکهای بلاعوض دریافتی جهت تحصیل داراییهای غیرجاری، طبق رويه حسابداری مندرج در قوانین و مقررات

آمره، چگونه در ترازنامه منعکس می شود؟

(الف) تحت عنوان مانده تعهدات مرتبط با کمک بلاعوض در بخش بدهیها.

(ب) تحت عنوان افزایش سرمایه دولت در بخش بدهیها.

(ج) تحت عنوان مانده تعهدات مرتبط با کمک بلاعوض در بخش حقوق صاحبان سرمایه.

(د) تحت عنوان سرمایه اهدایی در بخش حقوق صاحبان سرمایه.

۲۰۹- در مواردی که کمک بلاعوض دریافتی در قالب یارانه جهت جبران عدم النفع ناشی از فروش محصول به قیمتهای

معین پرداخت گردد، چگونه در صورت سود و زیان نشان داده می شود؟

(الف) به صورت افزایش مبلغ فروش.

(ب) به صورت کسر از بهای تمام شده کالای فروش رفته.

(ج) به صورت کسر از بهای تمام شده کالای فروش رفته یا افزایش مبلغ فروش.

(د) در صورت سود و زیان نشان داده نمی شود، فقط در یادداشت‌های توضیحی افشا می گردد.

۲۱۰- انتقال بلاعوض اموال غیرمنقول وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی به شرکتهایی که صد در صد سهام آنها متعلق به دولت

است، به چه مبلغی در دفاتر شرکت دولتی منعکس می شود؟

(الف) ارزش دفتری

(ب) ارزش کارشناسی

(ج) ارزش دفتری یا ارزش کارشناسی حسب مورد

(د) میانگین ارزش دفتری و ارزش کارشناسی

۲۱۱- زمینهای اهدایی از طریق وزارت کشاورزی و شرکتهای وابسته (به عنوان کمکهای بلاعوض) چگونه در دفاتر دریافت

کننده منعکس می شود؟

(الف) به عنوان سرمایه اهدایی در بخش حقوق صاحبان سرمایه و به ارزش منصفانه.

(ب) به عنوان سرمایه اهدایی در بخش حقوق صاحبان سرمایه و به ارزش دفتری.

(ج) به عنوان تعهدات مرتبط با کمکهای بلاعوض در بخش بدهیها و به ارزش منصفانه.

(د) به عنوان تعهدات مرتبط با کمکهای بلاعوض در بخش بدهیها و به ارزش دفتری.

استاندارد حسابداری شماره ۱۱

حسابداری داراییهای ثابت مشهود

۲۱۲- مبلغی که خریداری مطلع و مایل و فروشنده‌ای مطلع و مایل در معامله‌ای حقیقی و در شرایط عادی، یک دارایی را مبادله می‌نمایند نامیده می‌شود.

الف) بهای تمام شده (ب) ارزش جاری (ج) ارزش اقتصادی (د) ارزش منصفانه

۲۱۳- خالص ارزش فروش یا ارزش اقتصادی یک دارایی نامیده می‌شود.

الف) ارزش متعارف (ب) مبلغ بازیافتی (ج) ارزش منصفانه (د) بهای جایگزینی

۲۱۴- اطلاعات زیر در ارتباط با یک قلم دارایی ثابت از دفاتر شرکت فر فره در دست می‌باشد:

بهای تمام شده ۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال

عمر مفید ۵ سال

تاریخ خرید ۱۳۸۱/۱/۱

بهای جاری جایگزینی یک دارایی نو مشابه در تاریخ ۱۳۸۳/۱/۱ ۱۲۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال

بهای جایگزینی مستهلک شده در تاریخ ۱۳۸۳/۱/۱ چند میلیون ریال است؟

الف) ۶۰ (ب) ۷۲ (ج) ۱۰۰ (د) ۱۲۰

۲۱۵- کدامیک از اقلام زیر در محاسبه بهای تمام شده دارایی ثابت مشهود منظور می‌شود؟

الف) تخفیفات تجاری (ب) هزینه تأمین مالی

ج) مخارج راه اندازی (د) مخارج آماده سازی محل نصب

۲۱۶- بهای تمام شده داراییهای ثابتی که ارزش روز معینی ندارند و در قبال اسناد پرداختی بلند مدت تحصیل می‌شوند برابر است با:

- الف) مبلغ اسمی اسناد پرداختی
 ب) قیمت تمام شده برای فروشنده
 ج) قیمتی که هیئت مدیره تعیین می‌کند.
 د) ارزش فعلی پرداختهای آتی بابت آنها

۲۱۷- شرکت فلورا در تاریخ ۱۳۸۱/۵/۱ ماشین آلاتی به مبلغ ۱۰۰ میلیون ریال با شرط ن/۶۰-۲/۳۰ خریداری کرد. خرید ماشین آلات با این شرط به چه مبلغی به حساب منظور می‌شود؟

- الف) ۹۸ میلیون ریال، بدون توجه به استفاده یا عدم استفاده از تخفیف نقدی.
 ب) ۹۸ میلیون ریال، در صورتی که مبلغ در دوره تخفیف پرداخت شده باشد.
 ج) ۱۰۰ میلیون ریال، بدون توجه به استفاده یا عدم استفاده از تخفیف نقدی.
 د) ۱۰۰ میلیون ریال، در صورتی که مبلغ در دوره تخفیف پرداخت شده باشد.

۲۱۸- شرکت تولیدی فریال یک دستگاه اتومبیل به صورت اقساطی خریداری نمود. در هنگام خرید مبلغ ۳۰ میلیون ریال به

عنوان پیش قسط پرداخت و قرار شد بقیه بهای اتومبیل را در ۶ قسط مساوی ماهانه ۲۰ میلیون ریالی پرداخت نماید. قیمت نقدی اتومبیل مذکور ۱۳۵ میلیون ریال می‌باشد. همچنین مبلغ ۵ میلیون ریال بابت نقل و انتقال سند مالکیت پرداخت گردیده است. بهای تمام شده اتومبیل مذکور که در دفاتر شرکت فریال ثبت می‌گردد چند میلیون ریال است؟

- الف) ۱۳۵ ب) ۱۴۰ ج) ۱۵۰ د) ۱۵۵

۲۱۹- کدامیک از اقلام زیر در محاسبه بهای تمام شده زمین منظور می‌شود؟

- الف) خاکبرداری و تسطیح
 ب) ایجاد فضای سبز
 ج) دیوارکشی
 د) احداث پارکینگ

۲۲۰- شرکت فرانک جهت توسعه کارخانه خود زمینی به مبلغ ۲۰۰ میلیون ریال خریداری و هزینه‌های زیر را در این ارتباط متحمل شده است:

میلیون ریال	
۱	مالیات نقل و انتقال
۴	تسطیح زمین
۵	ایجاد فضای سبز
۶	حفر چاه عمیق

زمین مذکور در دفاتر شرکت فرانک به چه مبلغی باید ثبت شود؟

- الف) ۲۰۰ میلیون ریال ب) ۲۰۵ میلیون ریال ج) ۲۱۰ میلیون ریال د) ۲۱۶ میلیون ریال

۲۲۱- شرکت فرشته در سال ۱۳۸۱ یک دستگاه ساختمان قدیمی خریداری نموده و قصد دارد آن را تخریب و ساختمان

جدیدی احداث نماید. شرکت هزینه‌های زیر را در این ارتباط متحمل شده است :

میلیون ریال	
۴۰۰	قیمت خرید
۴	مالیات نقل و انتقال سند مالکیت
۲	کارمزد پرداختی به بنگاه معاملات ملکی
۹	هزینه تخریب ساختمان قدیمی
۱	عوارض حاصل از فروش مصالح ساختمان قدیمی

بهای تمام شده زمین در دفاتر شرکت فرشته چقدر است ؟

الف) ۴۰۰ میلیون ریال ب) ۴۰۶ میلیون ریال ج) ۴۱۴ میلیون ریال د) ۴۱۵ میلیون ریال

۲۲۲- شرکت فریده ماشین آلاتی به مبلغ ۵۰ میلیون ریال خریداری نموده و هزینه‌های زیر را در این ارتباط متحمل شده است :

میلیون ریال	
۱	هزینه حمل
۴	هزینه نصب
۳	هزینه راه اندازی و مخارج قبل از تولید

بهای تمام شده ماشین آلات مذکور چقدر است ؟

الف) ۵۰ میلیون ریال ب) ۵۱ میلیون ریال ج) ۵۵ میلیون ریال د) ۵۸ میلیون ریال

۲۲۳- شرکت تولیدی فرزانه در سال ۱۳۸۱ ماشین آلات جدیدی خریداری و جایگزین ماشین آلات قدیمی نموده است.

سایر اطلاعات به شرح زیر است :

میلیون ریال	
۷۰	قیمت خرید ماشین آلات جدید
۱	مخارج حمل ماشین آلات
۳	مخارج نصب ماشین آلات
۵	مخارج پیاده سازی و جابجایی ماشین آلات قدیمی
۲/۵	مخارج راه اندازی ماشین آلات جدید
۱/۵	مواد اولیه مورد استفاده جهت آزمایش ماشین آلات جدید

بهای تمام شده ماشین آلات جدید در دفاتر شرکت فرزانه به چه مبلغی باید ثبت شود؟

الف) ۷۰ میلیون ریال ب) ۷۴ میلیون ریال ج) ۷۹ میلیون ریال د) ۸۳ میلیون ریال

۲۲۴- شرکت فروش در تاریخ ۱۳۸۱/۱/۱ ماشین آلاتی در ازای پرداخت ۱۰۰ میلیون ریال پیش قسط و صدور ۴ فقره سفته ۵۰ میلیون ریالی که موعد پرداخت اولین قسط آن ۱۳۸۱/۱۲/۲۹ می‌باشد، خریداری نمود. در صورتی که نرخ سود تضمین شده مؤثر ۲۰٪ باشد، شرکت فروش ماشین آلات خریداری شده را به چه مبلغی باید به حساب منظور کند؟

- الف) ۲۲۹.۴۳۶.۷۲۸ ریال
ب) ۲۵۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال
ج) ۲۵۵.۳۲۴.۰۷۴ ریال
د) ۳۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال

۲۲۵- شرکت فروغ در تاریخ ۱۳۸۱/۶/۱ ماشین آلاتی را به مبلغ ۲۰۰ میلیون ریال با شرط ن/۶۰-۲/۲۰ خریداری نموده و مخارج زیر را در این ارتباط متحمل شده است:

میلیون ریال	
۱۵	مخارج حمل
۲۰	مخارج نصب
۸	مواد مصرف شده برای تولید آزمایشی ماشین آلات

در صورتی که قیمت ماشین آلات مزبور در تاریخ ۱۳۸۱/۷/۱ پرداخت شده باشد، بهای تمام شده آن کدامیک از مبالغ زیر خواهد بود؟

- الف) ۲۳۱ میلیون ریال ب) ۲۳۵ میلیون ریال ج) ۲۳۹ میلیون ریال د) ۲۴۳ میلیون ریال

۲۲۶- شرکت تولیدی فریبا که تولیدکننده مواد شیمیایی است در جهت اجرای مقررات حفاظت از محیط زیست، ملزم به نصب دستگاه جدیدی بر روی ماشین آلات تولید مواد شیمیایی که دارای عمر مفید ۸ سال می‌باشد، گردیده است. عمر مفید دستگاه نصب شده ۴ سال است. بهای تمام شده این دستگاه باید:

الف) به بهای تمام شده ماشین آلات منظور و طی مدت ۸ سال مستهلک شود.
ب) به عنوان دارایی استهلاک‌پذیر جداگانه محسوب و طی مدت ۴ سال مستهلک شود.
ج) به عنوان هزینه تعمیرات تلقی و به حساب سود و زیان دوره منظور شود.
د) جزء هزینه‌های سنوات آتی منظور و طی مدت ۴ سال مستهلک شود.

۲۲۷- شرکت فریماه در سال ۱۳۸۱ قطعه زمینی را که دارای یک انبار و یک دستگاه ساختمان اداری بود جمعاً به مبلغ ۳۰۰ میلیون ریال خریداری نمود. اطلاعات زیر مربوط به تحصیل این داراییهاست:

ارزش داراییها	ارزش دفتری داراییها	
طبق نظر ارزیاب	طبق دفاتر فروشنده	
میلیون ریال	میلیون ریال	
۱۰۵	۱۰۰	زمین
۵۲/۵	۳۰	انبار
۱۵۷/۵	۱۲۰	ساختمان
<u>۳۱۵</u>	<u>۲۵۰</u>	

شرکت فریماء داراییهای تحصیل شده را به کدامیک از مبالغ زیر باید در دفاتر ثبت کند؟

زمین	انبار	ساختمان
میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال
الف) ۱۰۵	۵۲/۵	۱۵۷/۵
ب) ۱۰۰	۳۰	۱۲۰
ج) ۱۰۰	۵۰	۱۵۰
د) ۱۲۰	۳۶	۱۴۴

۲۲۸- بهای تمام شده دارایی تحصیل شده در معاوضه با دارایی مشابه دیگر برابر است با:

الف) ارزش منصفانه دارایی تحصیل شده.

ب) مبلغ دفتری دارایی واگذار شده.

ج) مبلغ دفتری دارایی واگذار شده پس از تعدیل بابت سرک نقدی.

د) اقل مبلغ دفتری دارایی واگذار شده پس از تعدیل بابت سرک نقدی و ارزش منصفانه دارایی تحصیل شده.

۲۲۹- در معاوضه داراییهای مشابه که متضمن پرداخت سرک نقدی است، ارزش متعارف دارایی تحصیل شده معادل ارزش

دفتری دارایی واگذار شده است. در این معاوضه:

الف) سود یا زیانی شناسایی نمی شود.

ب) زیان معادل سرک نقدی پرداخت شده است.

ج) بخشی از سود به نسبت سرک نقدی پرداخت شده شناسایی می شود.

د) بخشی از زیان به نسبت سرک نقدی پرداخت شده شناسایی می شود.

۲۳۰- در یک مبادله شرکتی دارایی خود را بدون هیچگونه سرکی با دارایی مشابه شرکت دیگری معاوضه نمود. ارزش

متعارف دارایی واگذار شده بیشتر از ارزش دفتری آن است. دارایی تحصیل شده به چه مبلغی ثبت می شود؟

الف) ارزش متعارف دارایی واگذار شده

ب) ارزش متعارف دارایی تحصیل شده

ج) ارزش دفتری دارایی واگذار شده

د) ارزش دفتری دارایی تحصیل شده

۲۳۱- در یک مبادله شرکت فروزان دارایی خود را بدون هیچگونه سرکی با دارایی مشابه شرکت فروزنده معاوضه نمود.

ارزش دفتری دارایی واگذار شده بیشتر از ارزش متعارف دارایی تحصیل شده است. دارایی تحصیل شده به چه

مبلغی ثبت می شود؟

الف) ارزش متعارف دارایی واگذار شده

ب) ارزش متعارف دارایی تحصیل شده

ج) ارزش دفتری دارایی واگذار شده

د) ارزش دفتری دارایی تحصیل شده

۲۳۲- شرکتهای فرشید و فرشاد تجهیزات خود را با یکدیگر معاوضه نمودند، سایر اطلاعات در تاریخ معاوضه به شرح زیر است:

دفاتر فرشید	دفاتر فرشاد	
میلیون ریال	میلیون ریال	
۱۰	۹	بهای تمام شده
۶	۲	استهلاک انباشته
۸	۶	ارزش متعارف
۲	(۲)	سرک نقدی

در ارتباط با معاوضه فوق، شرکت فرشید باید:

الف) تجهیزات جدید را به مبلغ ۲ میلیون ریال ثبت نماید.

ب) تجهیزات جدید را به مبلغ ۶ میلیون ریال ثبت نماید.

ج) تجهیزات جدید را به مبلغ ۳ میلیون ریال ثبت نماید.

د) سود حاصل از معاوضه را به مبلغ ۱ میلیون ریال ثبت نماید.

۲۳۳- با استفاده از اطلاعات سؤال ۲۳۲، در ارتباط با معاوضه، شرکت فرشاد باید:

الف) تجهیزات جدید را به مبلغ ۹ میلیون ریال ثبت نماید.

ب) تجهیزات جدید را به مبلغ ۸ میلیون ریال ثبت نماید.

ج) سود یا زیانی شناسایی ننماید.

د) هیچکدام

۲۳۴- در معاوضه داراییهای ثابت مشابه ارزش دفتری دارایی واگذار شده ۱۱.۰۰۰.۰۰۰ ریال، سرک نقدی دریافت شده

۳.۰۰۰.۰۰۰ ریال، ارزش روز دارایی تحصیل شده ۷.۰۰۰.۰۰۰ ریال و ارزش روز دارایی واگذار شده ۱۰.۰۰۰.۰۰۰

ریال است. بهای تمام شده دارایی تحصیل شده برابر است با:

الف) ۷ میلیون ریال ب) ۸ میلیون ریال ج) ۱۰ میلیون ریال د) ۱۱ میلیون ریال

۲۳۵- در معاوضه داراییهای ثابت مشابه ارزش دفتری دارایی واگذار شده ۴.۰۰۰.۰۰۰ ریال، سرک نقدی دریافت شده

۳.۰۰۰.۰۰۰ ریال و ارزش روز دارایی تحصیل شده ۷.۰۰۰.۰۰۰ ریال است. سود قابل شناسایی برابر است با:

الف) صفر ب) ۲ میلیون ریال ج) ۳ میلیون ریال د) ۵ میلیون ریال

۲۳۶- شرکت فرهاد در تاریخ ۱۳۸۱/۸/۱۵ اتومبیل قدیمی خود را که ارزش دفتری آن ۸۴ میلیون ریال بود بعلاوه ۳۰

میلیون ریال وجه نقد با اتومبیل جدیدی که قیمت نقدی آن ۱۰۵ میلیون ریال بود معاوضه نمود. در تاریخ فوق شرکت

فرهاد چه مبلغ زیان ناشی از این معاوضه باید شناسایی نماید؟

الف) صفر ب) ۹ میلیون ریال ج) ۳۰ میلیون ریال د) ۳۱ میلیون ریال

۲۳۷- شرکت فرزاد یک دستگاه ماشین آلات خود را که بهای دفتری آن ۱۲۰ میلیون ریال بود با یک دستگاه ماشین آلات مشابه معاوضه نمود. اگر ارزش متعارف ماشین آلات تحصیل شده ۱۳۵ میلیون ریال و نقد دریافتی ۱۵ میلیون ریال باشد، در این مبادله شرکت فرزاد چه مبلغ سود شناسایی می نماید؟

- الف) ۳ میلیون ریال
ب) ۱۵ میلیون ریال
ج) ۳۰ میلیون ریال
د) در معاوضه سود شناسایی نمی شود.

۲۳۸- شرکت فرزین در سال ۱۳۸۱ یک دستگاه کامیون را که ارزش دفتری آن ۱۲۵ میلیون ریال و ارزش متعارف آن ۱۰۰ میلیون ریال بود با یک قطعه زمین که ارزش متعارف آن ۲۳۰ میلیون ریال بود معاوضه نمود و در این معاوضه مبلغ ۱۲۰ میلیون ریال نیز نقداً به صاحب زمین پرداخت نمود. این زمین در دفاتر شرکت فرزین به چه مبلغی باید ثبت شود؟

- الف) ۲۲۰ میلیون ریال ب) ۲۲۵ میلیون ریال ج) ۲۳۰ میلیون ریال د) ۲۴۵ میلیون ریال

۲۳۹- تجهیزاتی به ارزش دفتری ۲۰ میلیون ریال و ارزش متعارف ۲۳ میلیون ریال، همراه با پرداخت ۴ میلیون ریال سرک نقدی واگذار و در عوض ماشین آلاتی به ارزش روز ۲۸ میلیون ریال تملک شده است. بهای تمام شده ماشین آلات تحصیل شده چند میلیون ریال است؟

- الف) ۲۳ ب) ۲۴ ج) ۲۷ د) ۲۸

۲۴۰- ماشین آلاتی به ارزش روز ۱۰۰ میلیون ریال که بهای تمام شده آن برای مالک قبلی ۷۰ میلیون ریال بود، در قبال واگذاری ۸۰،۰۰۰ سهم عادی ۱،۰۰۰ ریالی که ارزش بازار هر سهم آن ۱،۲۰۰ ریال بود، تملک گردید. بهای تمام شده ماشین آلات تحصیل شده چند میلیون ریال است؟

- الف) ۷۰ ب) ۸۰ ج) ۹۶ د) ۱۰۰

۲۴۱- مخارج بعدی مرتبط با دارایی ثابت مشهود در کدامیک از شرایط زیر به عنوان دارایی قابل شناسایی است؟

- الف) افزایش در ظرفیت تولید
ب) بهبود قابل ملاحظه در کیفیت محصول
ج) کاهش قابل ملاحظه در برآورد قبلی مخارج عملیاتی
د) هر سه مورد

۲۴۲- اگر یک واحد تجاری یکی از قطعات ماشین آلات را با قطعه جدیدی که قابلیت انجام کار را به نحو برتر و بهتر دارد تعویض کند، کدامیک از مخارج زیر واقع شده است؟

- الف) تعمیر و نگهداری ب) افزایش و الحاق ج) جابجایی د) بهسازی

۲۴۳- شرکت فرهود آسفالت قدیمی پشت بام کارخانه خود را کلاً برداشته و از سقف فایبرگلاس جهت پوشاندن آن استفاده نموده است. با این عمل کدامیک از هزینه‌های زیر صورت گرفته است؟

الف) تعمیر و نگهداری (ب) اضافات (ج) جابجایی (د) بهسازی

۲۴۴- شرکت تولیدی فریدون یکی از ماشین آلات خود را بهسازی نموده است. با این بهسازی بدون اینکه عمر مفید آن افزایش یابد، ظرفیت تولید آن ۲۵٪ و قیمت فروش آن ۲۰٪ افزایش یافته است. هزینه بهسازی باید:

الف) به حساب هزینه تعمیر و نگهداری منظور شود.

ب) به بهای تمام شده ماشین آلات منظور شود.

ج) به بدهکار حساب استهلاک انباشته منظور شود.

د) بین بهای تمام شده ماشین آلات و استهلاک انباشته ماشین آلات به نسبتی که مدیریت تصمیم می‌گیرد، تسهیم شود.

۲۴۵- در شرکت تولیدی شهلا قسمتی از ماشین آلات در اثر آتش سوزی از بین رفته است. با انجام تعمیراتی به مبلغ ۲۰ میلیون ریال عمر مفید ماشین آلات و همچنین ظرفیت تولید آن افزایش یافته است. هزینه تعمیر ماشین آلات مذکور:

الف) به بهای تمام شده ماشین آلات منظور می‌شود.

ب) به عنوان هزینه دوره شناسایی می‌شود.

ج) بین هزینه دوره و بهای تمام شده ماشین آلات تسهیم می‌شود.

د) به بدهکار استهلاک انباشته منظور می‌شود.

۲۴۶- شرکت تولیدی شهره به منظور افزایش ظرفیت تولیدی و بهبود کیفیت محصولات تولیدی، تعدادی از ماشین آلات تولیدی را جابجا نموده و در این ارتباط مخارج زیر را متحمل گردیده است:

مخارج پیاده سازی و جابجایی ماشین آلات ۴,۰۰۰,۰۰۰ ریال

مخارج نصب مجدد ماشین آلات ۶,۰۰۰,۰۰۰ ریال

چه مبلغ از هزینه‌های مزبور بایستی به بهای تمام شده ماشین آلات منظور شود؟

الف) صفر (ب) ۴,۰۰۰,۰۰۰ ریال (ج) ۶,۰۰۰,۰۰۰ ریال (د) ۱۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال

۲۴۷- شرکت تولیدی شراره در سال ۱۳۸۱ در ارتباط با ماشین آلات تولیدی خود هزینه‌های زیر را انجام داده است:

بهسازی قطعاتی جهت کاهش در مخارج عملیاتی ۱,۵۰۰,۰۰۰ ریال

جایگزین کردن قطعه شکسته ماشین آلات با قطعه جدید ۵۰۰,۰۰۰ ریال

هزینه‌های سرویس و بازدید کلی ماشین آلات ۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال

هزینه تعمیر و نگهداری ماشین آلات در صورت سود و زیان سال ۱۳۸۱ به چه مبلغی باید گزارش شود؟

الف) ۵۰۰,۰۰۰ ریال (ب) ۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال (ج) ۲,۵۰۰,۰۰۰ ریال (د) ۴,۰۰۰,۰۰۰ ریال

۲۴۸- دارایی ثابت مشهود پس از شناخت اولیه، به چه مبلغی در ترازنامه منعکس می شود؟

الف) بهای تمام شده (ب) مبلغ دفتری (ج) مبلغ تجدید ارزیابی (د) موارد ب و ج

۲۴۹- طبق استانداردهای حسابداری ایران، در صورت اتخاذ روش تجدید ارزیابی، دوره تناوب تجدید ارزیابی هر سال ضرورت دارد.

الف) یک (ب) سه (ج) پنج (د) سه الی پنج

۲۵۰- هرگاه یک قلم از داراییهای ثابت مشهود تجدید ارزیابی شود، تجدید ارزیابی :

الف) تمام ارقام دارایی ثابت مشهود، الزامی است.

ب) تمام ارقام طبقه‌ای که دارایی مزبور به آن تعلق دارد، الزامی است.

ج) تمام ارقام طبقه‌ای که دارایی مزبور به آن تعلق دارد و در یک موقعیت جغرافیایی قرار داشته باشند، الزامی است.

د) سایر داراییهای ثابت مشهود الزامی نیست.

۲۵۱- مبلغ تجدید ارزیابی داراییهای ثابت برابر است با :

الف) ارزش اقتصادی دارایی ثابت در تاریخ تجدید ارزیابی.

ب) ارزش بازیافتی دارایی ثابت در تاریخ تجدید ارزیابی.

ج) ارزش منصفانه دارایی ثابت در تاریخ تجدید ارزیابی.

د) ارزش جایگزینی دارایی ثابت در تاریخ تجدید ارزیابی.

۲۵۲- تجدید ارزیابی داراییهای ثابت مشهود باید توسط انجام شود.

الف) کارشناس رسمی دادگستری (ب) ارزیاب مستقل و دارای صلاحیت حرفه‌ای

ج) حسابرس مستقل شرکت (د) هیئت مدیره یا سایر ارکان اداره کننده شرکت

۲۵۳- افزایش مبلغ دفتری دارایی ثابت مشهود در نتیجه تجدید ارزیابی :

الف) به عنوان درآمد غیر عملیاتی تحقق یافته تلقی و در صورت سود و زیان انعکاس می‌یابد.

ب) به عنوان درآمد غیر عملیاتی تحقق یافته تلقی و در صورت سود و زیان جامع انعکاس می‌یابد.

ج) به عنوان درآمد غیر عملیاتی تحقق نیافته تلقی و در صورت سود و زیان جامع انعکاس می‌یابد.

د) به عنوان درآمد غیر عملیاتی تحقق نیافته تلقی و در صورت سود و زیان انباشته انعکاس می‌یابد.

● شرکت شادی در سال ۱۳۸۱، قطعه زمینی را به مبلغ ۵۰۰ میلیون ریال خریداری کرد. در سال ۱۳۸۳ ارزش متعارف

این زمین به مبلغ ۴۰۰ میلیون ریال کاهش پیدا کرد، در نتیجه مبلغ ۱۰۰ میلیون ریال کاهش ارزش زمین به عنوان هزینه

دوره شناسایی و در صورت سود و زیان گزارش شد. در صورتیکه ارزش متعارف این زمین براساس تجدید ارزیابی

سال ۱۳۸۶ معادل ۵۸۰ میلیون ریال باشد، به سؤالات ۲۵۴ الی ۲۵۶ پاسخ دهید:

۲۵۴- در سال ۱۳۳۶ چند میلیون ریال باید به حساب مازاد تجدید ارزیابی منظور شود؟

- الف) صفر (ب) ۸۰ (ج) ۱۰۰ (د) ۱۸۰

۲۵۵- در سال ۱۳۳۶ چند میلیون ریال باید به عنوان درآمد شناسایی شود؟

- الف) صفر (ب) ۸۰ (ج) ۱۰۰ (د) ۱۸۰

۲۵۶- کدامیک از ثبتهای زیر در تاریخ ۱۳۳۶/۱۲/۲۹ در دفاتر شرکت شادی صورت می‌گیرد؟

الف) زمین	۱۸۰	(ب) زمین	۸۰
مازاد تجدید ارزیابی	۱۸۰	مازاد تجدید ارزیابی	۸۰
(ج) زمین	۱۸۰	(د) زمین	۱۸۰
مازاد تجدید ارزیابی	۸۰	درآمد	۱۸۰
درآمد	۱۰۰		

۲۵۷- شرکت شاهین در سال ۱۳۳۱، قطعه زمینی به مبلغ ۵۰۰ میلیون ریال خریداری کرد. در سال ۱۳۳۳ ارزش متعارف این زمین به مبلغ ۵۵۰ میلیون ریال افزایش پیدا کرد، در نتیجه مبلغ ۵۰ میلیون ریال افزایش ارزش زمین در حساب مازاد تجدید ارزیابی ثبت و در صورت سود و زیان جامع گزارش شد. در صورتی که ارزش متعارف زمین براساس تجدید ارزیابی سال ۱۳۳۶ معادل ۴۸۰ میلیون ریال باشد، در سال ۱۳۳۶ چند میلیون ریال باید به عنوان هزینه شناسایی شود؟

- الف) صفر (ب) ۲۰ میلیون ریال (ج) ۵۰ میلیون ریال (د) ۷۰ میلیون ریال

۲۵۸- با استفاده از اطلاعات سؤال ۲۵۷، کدامیک از ثبتهای زیر در پایان سال ۱۳۳۶ در دفاتر صورت می‌گیرد؟

الف) مازاد تجدید ارزیابی	۷۰	(ب) مازاد تجدید ارزیابی	۵۰
زمین	۷۰	زمین	۵۰
(ج) هزینه	۷۰	(د) مازاد تجدید ارزیابی	۵۰
زمین	۷۰	هزینه	۲۰
		زمین	۷۰

۲۵۹- انتقال تمام یا بخشی از مازاد تجدید ارزیابی به سود (زیان) انباشته در کدامیک از موارد زیر صورت می‌گیرد؟

- الف) در صورت برکناری دارایی (ب) در صورت فروش دارایی
ج) به موازات استفاده از دارایی (د) در هر سه مورد

● شرکت شروین در سال ۱۳۳۱ ماشین آلانی به بهای تمام شده ۱۰۰ میلیون ریال و عمر مفید ۱۰ سال خریداری نمود. در این شرکت داراییهای ثابت هر سه سال یکبار مورد تجدید ارزیابی قرار می‌گیرند. در ابتدای سال ۱۳۳۴ بهای جاری جایگزینی یک دارایی نوبا توان خدمت دهی مشابه ماشین آلات مذکور بالغ بر ۱۲۰ میلیون ریال بود. باقیمانده

عمر مفید ماشین آلات ۷ سال است. با استفاده از این اطلاعات، به سؤالات ۲۶۰ الی ۲۶۳ پاسخ دهید:

۲۶۰- در تاریخ ۱۳۸۴/۱/۱ کدامیک از ثبتهای زیر در دفاتر شرکت شروین صورت می‌گیرد؟

۳۰	(ب) استهلاک انباشته	۲۰	الف) ماشین آلات
۱۶	ماشین آلات	۲۰	مازاد تجدید ارزیابی
۱۴	مازاد تجدید ارزیابی		
۲۰	(د) ماشین آلات	۱۴	ج) ماشین آلات
۲۰	سود و زیان انباشته	۱۴	مازاد تجدید ارزیابی

۲۶۱- در تاریخ ۱۳۸۴/۱۲/۲۹ بابت استهلاک ماشین آلات مذکور کدامیک از ثبتهای زیر در دفاتر شرکت شروین صورت می‌گیرد؟

۱۲	(ب) هزینه استهلاک	۱۰	الف) هزینه استهلاک
۱۲	استهلاک انباشته	۱۰	استهلاک انباشته
۱۲	(د) هزینه استهلاک	۱۲	ج) هزینه استهلاک
۲	مازاد تجدید ارزیابی	۱۰	استهلاک انباشته
۱۲	استهلاک انباشته	۲	سود و زیان انباشته
۲	سود و زیان انباشته		

۲۶۲- چنانچه ماشین آلات مذکور در ابتدای سال ۱۳۸۵ به مبلغ ۷۵ میلیون ریال به فروش برسد، درآمد حاصل از فروش ماشین آلات چند میلیون ریال است؟

الف) صفر	(ب) ۳	(ج) ۱۳	(د) ۱۵
----------	-------	--------	--------

۲۶۳- در تاریخ فروش، کدامیک از ثبتهای زیر در دفاتر شرکت شروین انجام می‌شود؟

۷۵	(ب) بانک	۷۵	الف) بانک
۱۲	استهلاک انباشته	۴۰	استهلاک انباشته
۸۴	ماشین آلات	۱۰۰	ماشین آلات
۳	درآمد حاصل از فروش	۱۵	درآمد حاصل از فروش
۷۵	(د) بانک	۷۵	ج) بانک
۱۲	استهلاک انباشته	۱۲	استهلاک انباشته
۱۲	مازاد تجدید ارزیابی	۱۲	مازاد تجدید ارزیابی
۸۴	ماشین آلات	۸۴	ماشین آلات
۱۲	سود و زیان انباشته	۱۵	درآمد حاصل از فروش
۳	درآمد حاصل از فروش		

۲۶۴- کدامیک از عبارات زیر "استهلاک" را به مناسبترین صورت تعریف می‌نماید؟

- الف) تخصیص سیستماتیک بهای تمام شده دارایی طی عمر مفید آن.
- ب) تخصیص سیستماتیک مبلغ استهلاک‌پذیر دارایی طی عمر مفید آن.
- ج) تخصیص سیستماتیک ارزش جاری دارایی طی عمر مفید آن.
- د) تأمین سیستماتیک ذخیره کافی برای جایگزینی داراییهای استهلاک‌پذیر.

۲۶۵- برای کدامیک از اقلام زیر استهلاک محاسبه می‌شود؟

- الف) زمین
- ب) آثار هنری و عتیقه
- ج) ساختمانی که ارزش بازار آن از مبلغ دفتری بیشتر است.
- د) هیچکدام

۲۶۶- در روش مجموع سنوات :

- الف) هزینه استهلاک مبلغ ثابتی است.
- ب) هزینه استهلاک با نرخ ثابتی کاهش می‌یابد.
- ج) هزینه استهلاک با نرخ ثابتی افزایش می‌یابد.
- د) هزینه استهلاک بستگی به میزان استفاده از دارایی دارد.

۲۶۷- برای اینکه بتوان از روش "مجموع آحاد تولید" جهت محاسبه استهلاک استفاده کرد، کدامیک از شرایط زیر باید وجود داشته باشد؟

- الف) کل واحد‌هایی که باید تولید شوند قابل برآورد باشد.
- ب) هزینه تعمیر در طول دوره استفاده از دارایی افزایش یابد.
- ج) میزان تولید در طول عمر مفید دارایی ثابت باشد.
- د) ضایعات قابل پیش بینی باشد.

۲۶۸- اگر عمر مفید یک دارایی ۱۰ سال و ارزش اسقاط آن حدود ۱۰٪ بهای تمام شده برآورد گردد و بخواهیم آن را به روش مانده نزولی مضاعف (دو برابر) مستهلک نمایم، نرخ استهلاک برابر است با:

- الف) ۹٪
- ب) ۱۰٪
- ج) ۱۸٪
- د) ۲۰٪

۲۶۹- شرکتی از روش استهلاک نزولی مضاعف استفاده می‌کند. این شرکت ماشین آلاتی را در تاریخ ۱۳۸۱/۱/۱ خریداری نمود. عمر مفید ماشین آلات ۵ سال و ارزش اسقاط آن ۲۰٪ بهای تمام شده برآورد می‌گردد. هزینه استهلاک سال

۱۳۳۲ این ماشین آلات چقدر است ؟

- الف) بهای تمام شده $\times 40\% \times 40\%$
 ب) بهای تمام شده $\times 60\% \times 40\%$
 ج) بهای تمام شده $\times 80\% \times 40\%$
 د) بهای تمام شده $\times 80\% \times 60\% \times 40\%$

۲۷۰- ماشین آلای که عمر مفید آن ۵ سال و ارزش اسقاط آن ۱۰٪ بهای تمام شده برآورد می‌شود، در ابتدای سال ۱۳۳۱ خریداری شده است. در تاریخ ۱۳۳۳/۱۲/۲۹ مبلغ استهلاک انباشته با استفاده از روش مجموع سنوات برابر کدامیک از گزینه‌های زیر است ؟

- الف) $\frac{1}{5} \times$ (ارزش اسقاط - بهای تمام شده)
 ب) $\frac{3}{5} \times$ (ارزش اسقاط - بهای تمام شده)
 ج) $\frac{4}{5} \times$ (ارزش اسقاط - بهای تمام شده)
 د) $\frac{3}{5} \times$ بهای تمام شده

۲۷۱- ماشین آلای که عمر مفید آن ۵ سال و ارزش اسقاط آن ۲۰۰،۰۰۰ ریال برآورد می‌شود، در ابتدای سال ۱۳۳۱ به مبلغ ۲،۰۰۰،۰۰۰ ریال خریداری شد. هزینه استهلاک این ماشین آلات به روش نزولی مضاعف در سال ۱۳۳۳ چند ریال است ؟

- الف) ۱۱۵،۲۰۰ ریال ب) ۱۲۸،۰۰۰ ریال ج) ۲۵۹،۲۰۰ ریال د) ۲۸۸،۰۰۰ ریال

۲۷۲- هزینه استهلاک سال دوم دارایی ثابتی که عمر مفید آن ۵ سال و ارزش اسقاط آن ۱۰۰،۰۰۰ ریال برآورد شده، به روش مجموع سنوات ۸۰۰،۰۰۰ ریال است. هزینه استهلاک سال چهارم این دارایی به روش خط مستقیم چند ریال است ؟

- الف) ۴۰۰،۰۰۰ ریال ب) ۶۰۰،۰۰۰ ریال ج) ۶۲۰،۰۰۰ ریال د) ۸۰۰،۰۰۰ ریال

۲۷۳- شرکت تولیدی شایان در ابتدای سال ۱۳۳۱ تجهیزاتی به مبلغ ۲۴۰ میلیون ریال خریداری نمود. عمر مفید تجهیزات ۸ سال و ارزش اسقاط آن ۲۴ میلیون ریال برآورد گردید. شرکت برای محاسبه استهلاک از روش مجموع سنوات استفاده می‌نماید. در تاریخ ۱۳۳۲/۱۲/۲۹ استهلاک انباشته تجهیزات فوق :

- الف) ۳۶ میلیون ریال کمتر از استهلاک انباشته به روش خط مستقیم است .
 ب) ۱۵ میلیون ریال کمتر از استهلاک انباشته به روش نزولی مضاعف است .
 ج) ۵۱ میلیون ریال بیشتر از استهلاک انباشته به روش خط مستقیم است .
 د) ۱۵ میلیون ریال بیشتر از استهلاک انباشته به روش نزولی مضاعف است .

۲۷۴- شرکت شهرام در ابتدای سال ۱۳۳۱ تجهیزاتی که عمر مفید آن ۶ سال و ارزش اسقاط آن در پایان عمر مفید ۱ میلیون ریال برآورد می‌شد خریداری نمود. هزینه استهلاک تجهیزات براساس روش مجموع سنوات برای سال ۱۳۳۴، ۳ میلیون ریال است. بهای تمام شده تجهیزات چند میلیون ریال بوده است ؟

- الف) ۱۸ ب) ۲۰ ج) ۲۱ د) ۲۲

۲۷۵- شرکت شهروز در ابتدای سال ۱۳۸۱ یکدستگاه ماشین آلات به مبلغ ۲۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال خریداری نمود. سایر اطلاعات به شرح زیر است:

ارزش اسقاط	۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال
عمر مفید برآوردی	۵ سال
ارزش دفتری در ۱۳۸۳/۱۲/۲۹	۵,۶۰۰,۰۰۰ ریال

باتوجه به روش مورد استفاده شرکت جهت استهلاک دارایی مذکور، هزینه استهلاک سال ۱۳۸۴ چقدر می‌باشد؟
 الف) ۲,۴۰۰,۰۰۰ ریال ب) ۳,۶۰۰,۰۰۰ ریال ج) ۴,۴۰۰,۰۰۰ ریال د) ۴,۸۰۰,۰۰۰ ریال

● اطلاعات ارائه شده در جدول زیر بیان‌کننده هزینه استهلاک ماشین آلات تولیدی شرکت پرستو و سایر اطلاعات مربوط به آن می‌باشد. عمر مفید ماشین آلات ۵ سال برآورد شده و ستون سود و زیان مربوط به کلیه فعالیت‌های شرکت است:

روش استهلاک	هزینه استهلاک سال اول	ارزش دفتری در پایان سال اول	سود شرکت برای سال اول
خط مستقیم	؟	؟	؟
مجموع سنوات	؟	؟	۹۰۰,۰۰۰
میزان تولید	۴۸۰,۰۰۰	۸۷۰,۰۰۰	۸۲۰,۰۰۰

با استفاده از اطلاعات فوق، به سؤالات ۲۷۶ الی ۲۷۸ پاسخ دهید:

۲۷۶- هزینه استهلاک سالانه ماشین آلات به روش خط مستقیم چقدر است؟
 الف) ۲۴۰,۰۰۰ ریال ب) ۲۷۰,۰۰۰ ریال ج) ۴۰۰,۰۰۰ ریال د) ۴۸۰,۰۰۰ ریال

۲۷۷- سود شرکت برای سال اول با اعمال روش خط مستقیم چقدر است؟
 الف) ۸۲۰,۰۰۰ ریال ب) ۹۰۰,۰۰۰ ریال ج) ۱,۰۳۰,۰۰۰ ریال د) ۱,۰۶۰,۰۰۰ ریال

۲۷۸- هزینه استهلاک سال دوم ماشین آلات به روش مجموع سنوات چقدر است؟
 الف) ۳۲۰,۰۰۰ ریال ب) ۳۶۰,۰۰۰ ریال ج) ۴۰۰,۰۰۰ ریال د) ۴۸۰,۰۰۰ ریال

۲۷۹- اطلاعات ارائه شده در جدول زیر بیان‌کننده هزینه استهلاک ماشین آلات تولیدی شرکت پرسا و سایر اطلاعات مربوط به آن می‌باشد. عمر مفید ماشین آلات ۵ سال برآورد شده و ستون سود و زیان مربوط به کلیه فعالیت‌های شرکت است:

سود شرکت برای سال اول	ارزش دفتری در پایان سال اول	هزینه استهلاک سال اول	روش استهلاک
؟	؟	؟	خط مستقیم
۱,۵۰۰,۰۰۰	۱,۱۰۰,۰۰۰	۵۰۰,۰۰۰	مجموع سنوات
؟	؟	؟	مانده نزولی دوپل

سود شرکت برای سال اول با اعمال روش خط مستقیم چقدر است ؟

الف) ۱,۳۶۰,۰۰۰ ریال (ب) ۱,۵۰۰,۰۰۰ ریال (ج) ۱,۶۸۰,۰۰۰ ریال (د) ۱,۷۰۰,۰۰۰ ریال

۲۸۰- باتوجه به اطلاعات سؤال ۲۷۹، هزینه استهلاک سال دوم ماشین آلات به روش مانده نزولی دوپل چقدر است ؟

الف) ۳۲۰,۰۰۰ ریال (ب) ۳۸۴,۰۰۰ ریال (ج) ۴۰۰,۰۰۰ ریال (د) ۶۴۰,۰۰۰ ریال

۲۸۱- اگر یک دارایی ثابت که عمر مفید آن ۵ سال است، در طی سال دوم فروخته شود، اثر روش مجموع سنوات در رابطه

با استهلاک این دارایی به جای روش خط مستقیم، بر سود یا زیان ناشی از فروش آن کدامیک از موارد زیر است ؟

	سود	زیان
الف)	کاهش	افزایش
ب)	افزایش	کاهش
ج)	بی اثر	بی اثر
د)	بی اثر	کاهش

۲۸۲- هزینه استهلاک سال سوم دارایی ثابتی که عمر مفید آن ۵ سال و ارزش اسقاط آن ۱۰٪ بهای تمام شده است، در روش

خط مستقیم در مقایسه با روش مجموع سنوات :

الف) بیشتر است. (ب) کمتر است.

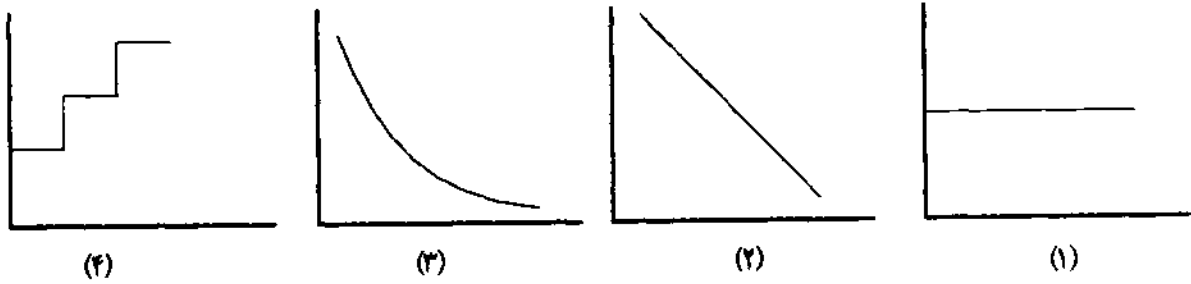
ج) برابر است. (د) هر سه حالت امکانپذیر است.

۲۸۳- ارزش اسقاط یک دارایی استهلاک پذیر ۱۰٪ بهای تمام شده آن برآورد شده است. طبق کدامیک از روشهای زیر، در

پایان عمر مفید دارایی استهلاک انباشته دارایی برابر با بهای تمام شده آن می شود؟

	روش خط مستقیم	روش مجموع آحاد
الف)	بله	بله
ب)	بله	خیر
ج)	خیر	بله
د)	خیر	خیر

۲۸۴- در زیر نمودار هزینه استهلاک به چهار روش نشان داده شده است:

کدامیک از گزینه‌های زیر صحیح است؟

روش خط مستقیم	روش نزولی مضاعف	روش مجموع سنوات	روش آحاد تولید
(الف) (۱)	(۳) (۳)	(۲) (۲)	(۴) (۴)
(ب) (۳)	(۲) (۲)	(۴) (۴)	(۱) (۱)
(ج) (۴)	(۱) (۱)	(۳) (۳)	(۲) (۲)
(د) (۱)	(۲) (۲)	(۴) (۴)	(۳) (۳)

۲۸۵- در ارتباط با تغییر در عمر مفید، ارزش اسقاط و روش استهلاک دارایی ثابت مشهود، کدامیک از گزینه‌های زیر صحیح است؟

عمر مفید	ارزش اسقاط	روش استهلاک
(الف) تغییر در برآورد	تغییر در برآورد	تغییر در روبه
(ب) تغییر در برآورد	تغییر در برآورد	تغییر در برآورد
(ج) تغییر در برآورد	تغییر در برآورد	تعدیلات سنواتی
(د) تعدیلات سنواتی	تعدیلات سنواتی	تغییر در روبه

۲۸۶- چنانچه بین پیش بینی فعلی و برآوردهای قبلی عمر مفید دارایی ثابت مشهود تفاوت قابل ملاحظه‌ای وجود داشته باشد، استهلاک کدامیک از دوره‌های زیر باید تعدیل شود؟

(الف) دوره جاری و دوره‌های گذشته	(ب) دوره جاری و دوره‌های آتی
(ج) فقط دوره جاری	(د) فقط دوره‌های گذشته

۲۸۷- شرکت پرپوش در سالهای قبل از روش مانده نزولی مضاعف برای مستهلک کردن داراییهای ثابت خود استفاده می‌کرد. اگر شرکت در سال جاری تغییر روش داده و از روش خط مستقیم استفاده نماید، اثر انباشته این تغییر روش چگونه گزارش می‌شود؟

(الف) به عنوان اقلام غیر مترقبه	(ب) به عنوان بخشی از سود بعد از اقلام غیر مترقبه
(ج) به عنوان تعدیلات سنوات قبل	(د) اثر انباشته تغییر روش استهلاک گزارش نمی‌شود.

۲۸۸- کدامیک از موارد زیر تغییر در برآورد حسابداری محسوب نمی شود؟

- الف) روش استهلاک ب) عمر مفید ج) ارزش اسقاط د) هیچکدام

۲۸۹- شرکت پرهام در ابتدای سال ۱۳۸۱ ماشین آلانی به مبلغ ۶۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال خریداری نمود. عمر مفید ماشین آلات ۱۰ سال برآورد گردید. شرکت برای مستهلک نمودن این ماشین آلات از روش خط مستقیم استفاده می کند. در بررسیهای به عمل آمده در سال ۱۳۸۳ عمر مفید باقیمانده ماشین آلات مذکور ۶ سال برآورد گردید. هزینه استهلاک ماشین آلات مذکور در سال ۱۳۸۳ چقدر است؟

- الف) ۶,۰۰۰,۰۰۰ ریال ب) ۷,۰۰۰,۰۰۰ ریال ج) ۷,۵۰۰,۰۰۰ ریال د) ۸,۰۰۰,۰۰۰ ریال

۲۹۰- شرکت پدram در ابتدای سال ۱۳۸۱ ماشین آلانی به مبلغ ۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال خریداری نمود. عمر مفید ماشین آلات مذکور ۱۰ سال و ارزش اسقاط آن ۱۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال برآورد گردید. شرکت برای مستهلک نمودن این ماشین آلات از روش خط مستقیم استفاده می کند. در بررسیهای به عمل آمده در سال ۱۳۸۳ ارزش اسقاط این ماشین آلات ۱۱,۰۰۰,۰۰۰ ریال برآورد گردیده است. هزینه استهلاک ماشین آلات مذکور در سال ۱۳۸۳ چقدر است؟

- الف) ۸,۵۰۰,۰۰۰ ریال ب) ۸,۹۰۰,۰۰۰ ریال ج) ۹,۰۰۰,۰۰۰ ریال د) ۱۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال

۲۹۱- شرکت پیام در ابتدای سال ۱۳۸۱ ماشین آلانی به مبلغ ۶۰ میلیون ریال خریداری نمود. عمر مفید ماشین آلات ۱۰ سال و ارزش اسقاط آن ناچیز برآورد گردید. شرکت برای مستهلک نمودن این ماشین آلات از روش خط مستقیم استفاده می کند. در بررسیهای به عمل آمده در تاریخ ۱۳۸۳/۲/۱۵ عمر مفید باقیمانده ماشین آلات مذکور ۶ سال برآورد گردید. شرکت پیام در تاریخ ۱۳۸۳/۲/۱۵ کدامیک از ثبتهای زیر را در دفاتر انجام می دهد؟

الف) هزینه استهلاک	۳,۰۰۰,۰۰۰	ب) سود و زیان انباشته	۳,۰۰۰,۰۰۰
استهلاک انباشته	۳,۰۰۰,۰۰۰	استهلاک انباشته	۳,۰۰۰,۰۰۰
ج) هزینه های غیرمترقبه	۳,۰۰۰,۰۰۰	د) هیچ ثبتی انجام نمی دهد.	
استهلاک انباشته	۳,۰۰۰,۰۰۰		

۲۹۲- شرکت پیمان در ابتدای سال ۱۳۸۱ ماشین آلانی به بهای ۱۰ میلیون ریال خریداری نمود. این ماشین آلات به روش نزولی و با نرخ معادل دو برابر نرخ خط مستقیم، عمر برآوردی ۱۰ سال و بدون در نظر گرفتن ارزش اسقاط مستهلک گردید. در تاریخ ۱۳۸۳/۱۱/۱۵ شرکت تصمیم گرفت روش استهلاک خود را به روش خط مستقیم تغییر دهد. هزینه استهلاک ماشین آلات و استهلاک انباشته آن در تاریخ ۱۳۸۳/۱۲/۲۹ چقدر است؟

هزینه استهلاک	استهلاک انباشته
ریال	ریال
الف) ۶۴۰,۰۰۰	۴,۴۰۰,۰۰۰
ب) ۶۴۰,۰۰۰	۳,۶۰۰,۰۰۰
ج) ۸۰۰,۰۰۰	۴,۴۰۰,۰۰۰
د) ۸۰۰,۰۰۰	۳,۶۰۰,۰۰۰

۲۹۳- شرکت پژمان در ابتدای سال ۱۳۸۱ ماشین آلاتی به مبلغ ۱۹۸ میلیون ریال خریداری نمود. عمر مفید ماشین آلات ۱۰ سال و ارزش اسقاط آن ناچیز برآورد گردید و روش خط مستقیم جهت استهلاک ماشین آلات مورد استفاده قرار گرفت. در سال ۱۳۸۳ شرکت پژمان روش استهلاک خود را به روش مجموع سنوات تغییر داد. هزینه استهلاک سال ۱۳۸۴ چند ریال است؟
الف) ۱۹,۸۰۰,۰۰۰ (ب) ۲۵,۲۰۰,۰۰۰ (ج) ۳۰,۸۰۰,۰۰۰ (د) ۳۵,۲۰۰,۰۰۰

۲۹۴- شرکت پویان در ابتدای سال ۱۳۸۱ ماشین آلاتی به مبلغ ۱۰ میلیون ریال خریداری نمود. عمر مفید ماشین آلات ۱۰ سال و ارزش اسقاط آن ناچیز برآورد گردید و روش خط مستقیم جهت استهلاک ماشین آلات مورد استفاده قرار گرفت. در سال ۱۳۸۳ شرکت روش استهلاک ماشین آلات را به روش نزولی تغییر داد. کدامیک از جملات زیر در ارتباط با این تغییر روش صحیح است؟
الف) مبلغ ۱۰۰۰,۰۰۰ ریال به عنوان اثر انباشته ناشی از تغییر روش در صورت سود و زیان انباشته گزارش می‌شود.
ب) مبلغ ۱۰۰۰,۰۰۰ ریال به عنوان اثر انباشته ناشی از تغییر روش در صورت سود و زیان گزارش می‌شود.
ج) مبلغ ۲۹۰,۰۰۰ ریال به عنوان اثر انباشته ناشی از تغییر روش در صورت سود و زیان گزارش می‌شود.
د) هیچکدام.

۲۹۵- شرکت پوریا در اول مرداد ماه ۱۳۸۱ معدن دایری را به مبلغ ۲۰۰ میلیون ریال خریداری و بلافاصله شروع به استخراج و بهره برداری از آن کرد. میزان ذخیره معدن ۱۰۰,۰۰۰ تن برآورد شد و شرکت در سال ۱۳۸۱ ۶,۰۰۰ تن ماده از معدن استخراج و به فروش رساند. در ابتدای سال ۱۳۸۲ شرکت طرحی را که هزینه آن بالغ بر ۲۱ میلیون ریال بود به اجرا گذاشت و در نتیجه پیش بینی ذخیره معدن به ۱۱۰,۰۰۰ تن افزایش یافت. نرخ استهلاکی که بابت هر تن بهره برداری در سال ۱۳۸۲ باید به حساب گرفته شود چقدر است؟
الف) ۱,۹۰۰ ریال (ب) ۱,۹۳۸ ریال (ج) ۲,۰۰۰ ریال (د) ۲,۰۱۰ ریال

۲۹۶- بهای تمام شده یک معدن ۳۰۰ میلیون ریال بوده و خالص ارزش بازیافتنی آن در صورت خاتمه ذخایر مربوطه ۴۲ میلیون ریال برآورد می‌گردد. ذخیره معدن ۴۰,۰۰۰ تن برآورد شده بود که ۱۶,۰۰۰ تن از آن برداشت گردیده است. با کشف یک رگه جدید، ذخیره جدید معدن ۳۶,۰۰۰ تن ارزیابی می‌شود. در صورت استخراج ۱۲,۰۰۰ تن پس از کشف رگه جدید، هزینه استهلاک معدن بابت ۱۲,۰۰۰ تن مذکور چند میلیون ریال است؟
الف) ۵۱/۶ (ب) ۸۶ (ج) ۹۰ (د) ۱۰۰

۲۹۷- شرکت مزده در ابتدای سال ۱۳۸۱ یک دستگاه ماشین آلات به بهای تمام شده ۱,۰۰۰,۰۰۰ ریال خریداری نمود. عمر مفید ماشین آلات ۵ سال و ارزش اسقاط آن ناچیز برآورد گردید و شرکت جهت مستهلک نمودن آن از روش خط مستقیم استفاده می‌کند. در تاریخ ۱۳۸۳/۱/۱۵ در اثر کاهش دائمی، شرکت مزده ارزش ماشین آلات فوق را ۴۲۰,۰۰۰ ریال برآورد نمود. در صورت سود و زیان سال ۱۳۸۳، شرکت مزده چه مبلغی باید به عنوان زیان ناشی از کاهش دائمی در ارزش دارایی گزارش نماید؟
الف) صفر (ب) ۱۸۰,۰۰۰ ریال (ج) ۳۲۰,۰۰۰ ریال (د) ۴۲۰,۰۰۰ ریال

۲۹۸- باتوجه به اطلاعات سؤال ۲۹۷، در ترازنامه پایان سال ۱۳۳۳ شرکت مژده چه مبلغی باید به عنوان ارزش دفتری ماشین آلات گزارش نماید؟

الف) صفر (ب) ۲۸۰,۰۰۰ ریال (ج) ۴۰۰,۰۰۰ ریال (د) ۴۲۰,۰۰۰ ریال

۲۹۹- مبلغ بازمانده یک دارایی ثابت مشهود عبارت است از:

الف) خالص ارزش فروش

ب) ارزش اقتصادی

ج) اقل خالص ارزش فروش و ارزش اقتصادی

د) خالص ارزش فروش و ارزش اقتصادی، هر کدام که بیشتر باشد.

۳۰۰- دارایی ثابت مشهودی که از استفاده فعال برکنار شده و به قصد فروش نگهداری می‌گردد، به چه مبلغی باید در صورتهای مالی منعکس شود؟

الف) مبلغ دفتری (ب) خالص ارزش فروش

ج) اقل مبلغ دفتری و خالص ارزش فروش (د) مبلغ دفتری و خالص ارزش فروش، هر کدام که بیشتر است.

۳۰۱- شرکت تولیدی مژگان ماشین آلاتی دارد که در سال ۱۳۳۱ از خط تولید برکنار و به قصد فروش نگهداری می‌نماید. ارزش دفتری ماشین آلات مذکور ۱۰۰ میلیون ریال و ارزش روز آن ۱۱۰ میلیون ریال می‌باشد. هزینه‌های لازم جهت فروش ماشین آلات مذکور ۳ میلیون ریال برآورد می‌گردد. ماشین آلات مذکور در ترازنامه پایان سال ۱۳۳۱ به چه مبلغی باید نشان داده شود؟

الف) ۹۷ میلیون ریال (ب) ۱۰۰ میلیون ریال (ج) ۱۰۷ میلیون ریال (د) ۱۱۰ میلیون ریال

۳۰۲- شرکت منیژه در ابتدای سال ۱۳۳۱ ساختمانی را به مبلغ ۴۰۰ میلیون ریال خریداری نموده که ۴۰٪ آن بهای زمین می‌باشد. شرکت کل مبلغ پرداختی را اشتباهاً به حساب ساختمان منظور و ۱۰ ساله به روش خط مستقیم مستهلک نموده است. این اشتباه در اوایل سال ۱۳۳۴ کشف و اصلاح گردیده است. نرخ مالیات ۲۵٪ می‌باشد. در این رابطه حساب سود و زیان انباشته چند میلیون ریال بستانکار می‌شود؟

الف) ۳۶ (ب) ۴۸ (ج) ۷۲ (د) ۱۲۰

۳۰۳- در ارتباط با داراییهای ثابت مشهود، کدامیک از موارد زیر باید در صورتهای مالی افشا شود؟

الف. تحصیل دارایی از طریق ترکیب واحدهای تجاری

ب. افزایش ناشی از تجدید ارزیابی داراییها

ج. خالص تفاوتهای ارزی ناشی از تسعیر صورتهای مالی یک واحد مستقل خارجی

د. هر سه مورد.

استاندارد حسابداری شماره ۱۲

افشای اطلاعات در خصوص اشخاص وابسته

۳۰۴- دو واحد تجاری در شرایطی اشخاص وابسته تلقی می‌شوند که:

- الف) تحت کنترل مشترک باشند.
ب) تحت نفوذ قابل ملاحظه مشترک باشند.
ج) دارای عضو مشترک هیئت مدیره باشند.
د) هر سه مورد.

۳۰۵- افشای معاملات با اشخاص وابسته، در کدامیک از موارد زیر ضرورت دارد؟

- الف) در صورتهای مالی تلفیقی در مورد معاملات درون‌گروهی
ب) در صورتهای مالی تلفیقی در مورد معاملات با واحدهای تجاری وابسته
ج) در صورتهای مالی واحد تجاری اصلی هنگامی که همراه صورتهای مالی تلفیقی انتشار یابد.
د) در صورتهای مالی واحدهای تجاری تحت کنترل دولت در خصوص معاملات با سایر واحدهای تجاری که مستقیماً تحت کنترل دولت باشد.

۳۰۶- در کدامیک از موارد زیر در صورت وجود کنترل، باید رابطه با اشخاص وابسته افشا شود؟

- الف) در صورت انجام معامله
ب) در صورت عدم انجام معامله
ج) صرف نظر از انجام یا عدم انجام معامله
د) نیازی به افشا نیست.

۳۰۷- در ارتباط با اشخاص وابسته، کدامیک از موارد زیر در صورتهای مالی افشا می‌شود؟

- الف) ماهیت رابطه با شخص وابسته
ب) مطالبات یا بدهیهای حذف شده از حسابها در دوره جاری
ج) مانده طلب از و یا بدهی به شخص وابسته
د) هر سه مورد

استاندارد حسابداری شماره ۱۳

حسابداری مخارج تأمین مالی

۳۰۸- کدامیک از موارد زیر جزء مخارج تأمین مالی محسوب نمی‌شود؟
الف) کارمزد و جرائم دیرکرد تسهیلات مالی
ب) سود تضمین شده مربوط به قرارداد های اجاره به شرط تملیک
ج) زیان ناشی از تسعیر سود تضمین شده تسهیلات ارزی دریافتی
د) هیچکدام

۳۰۹- کدامیک از جملات زیر صحیح است؟

الف) مخارج تأمین مالی، تحت شرایطی به بهای تمام شده دارایی ثابت خریداری شده منظور می‌شود.
ب) مخارج تأمین مالی، تحت شرایطی به بهای تمام شده دارایی ثابت ایجاد شده منظور می‌شود.
ج) مخارج تأمین مالی، تحت شرایطی به بهای تمام شده دارایی ثابت خریداری شده یا ایجاد شده منظور می‌شود.
د) مخارج تأمین مالی، تحت هیچ شرایطی به بهای تمام شده دارایی ثابت منظور نمی‌شود.

۳۱۰- شرکت رضوان در سال جاری مخارج زیر را برای ساختمانی که به قصد استفاده خود می‌سازد پرداخت کرده است:

ریال

۴,۰۰۰,۰۰۰	۱ فروردین
۶,۰۰۰,۰۰۰	۱ آذر
۱۲,۰۰۰,۰۰۰	۱ اسفند

ساختمان مزبور تا پایان سال جاری هنوز تکمیل نشده است. میانگین مخارج انباشته برای به حساب دارایی بردن مخارج تأمین مالی کدامیک از مبالغ زیر خواهد بود؟

الف) ۶ میلیون ریال ب) ۷ میلیون ریال ج) ۱۱ میلیون ریال د) ۲۲ میلیون ریال

۳۱۱- شرکت مینو در ابتدای سال ۱۳۸۱ تصمیم گرفت ساختمان اداری مورد نیاز خود را بسازد. میانگین مخارج انباشته این طرح در سال ۱۳۸۱ معادل ۸۰ میلیون ریال است. وامهای دریافت شده شرکت مینو به شرح زیر است:

وام خاص با نرخ سود تضمین شده ۲۰٪ برای احداث ساختمان اداری ۲۰ میلیون ریال

سایر وامها که ارتباطی با احداث ساختمان اداری ندارد:

وام با نرخ سود تضمین شده ۱۶٪ ۱۰۰ میلیون ریال

وام با نرخ سود تضمین شده ۲۴٪ ۶۰ میلیون ریال

مبلغ سود تضمین شده‌ای که شرکت مینو می‌تواند در سال ۱۳۸۱ به حساب ساختمان اداری منظور کند، کدامیک از مبالغ زیر است؟

الف) ۱۵,۲۰۰,۰۰۰ ریال ب) ۱۵,۲۸۸,۸۸۸ ریال ج) ۱۵,۴۰۰,۰۰۰ ریال د) ۱۶,۰۰۰,۰۰۰ ریال

۳۱۲- شرکت فردوس در حال ساخت دارایی ثابت برای خود است. متوسط مخارج ساخت طی دوره ۳۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال است. ترکیب بدهیهای این شرکت و سود تضمین شده مربوطه به شرح زیر است:

وام اخذ شده برای ساخت دارایی با نرخ ۱۲٪ ۲۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال

سایر وامها با نرخ ۱۸٪ ۳۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال

سود تضمین شده قابل اجتناب که به بهای تمام شده دارایی قابل اتساع است چند ریال خواهد بود؟

الف) ۲,۴۰۰,۰۰۰ ب) ۵,۱۰۰,۰۰۰ ج) ۶,۳۰۰,۰۰۰ د) ۷,۸۰۰,۰۰۰

۳۱۳- در کدامیک از موارد زیر نمی‌توان مخارج تأمین مالی را به بهای تمام شده دارایی واجد شرایط منظور نمود؟

الف) زمانی که برای دارایی مربوط مخارجی در حال انجام باشد.

ب) زمانی که مخارج تأمین مالی در حال وقوع باشد.

ج) زمانی که دارایی مربوط تکمیل و قابل استفاده یا فروش باشد.

د) زمانی که فعالیتهای لازم برای آماده سازی دارایی مربوط جهت استفاده مورد نظر یا فروش در جریان باشد.

۳۱۴- شرکت جنت در تاریخ ۱/۱/۱۳۸۱ یک فقره وام دو ساله به مبلغ ۱۰۰ میلیون ریال با نرخ سود تضمین شده سالانه

۱۶٪ جهت احداث ساختمان دریافت نمود. عملیات احداث ساختمان از تاریخ ۱/۴/۱۳۸۱ شروع و در تاریخ

۳۱/۶/۱۳۸۲ خاتمه یافت. چه مبلغ از هزینه تأمین مالی قابل احتساب در بهای تمام شده ساختمان است؟

الف) ۲۰ میلیون ریال ب) ۲۴ میلیون ریال ج) ۲۸ میلیون ریال د) ۳۶ میلیون ریال

۳۱۵- شرکت بهشت در تاریخ ۱۳۸۱/۱/۱ اقدام به احداث یک دستگاه ساختمان اداری نمود و در تاریخ ۱۳۸۱/۲/۱ یک فقره وام دو ساله به مبلغ ۱۰۰ میلیون ریال با نرخ سود تضمین شده سالانه ۱۸٪ دریافت نمود. عملیات ساخت فعالانه ساختمان از تاریخ ۱۳۸۱/۵/۱ لغایت ۱۳۸۱/۶/۳۱ متوقف گردید. همچنین به دلیل شرایط جوی معمول منطقه اجرای عملیات ساختمانی در ماههای آذر، دی و بهمن امکانپذیر نبوده است. عملیات ساخت ساختمان در تاریخ ۱۳۸۲/۱۲/۲۹ خاتمه یافت. مخارج تأمین مالی قابل احتساب در بهای تمام شده ساختمان چقدر است؟
الف) ۲۵,۵۰۰,۰۰۰ ریال ب) ۳۱,۵۰۰,۰۰۰ ریال ج) ۳۴,۵۰۰,۰۰۰ ریال د) ۳۶,۰۰۰,۰۰۰ ریال

استاندارد حسابداری شماره ۱۴

نحوه ارائه داراییهای جاری و بدهیهای جاری

- ۳۱۶- کدامیک از گزینه‌های زیر شرط جاری تلقی نمودن یک دارایی نیست؟
- الف) انتظار می‌رود طی چرخه عملیاتی یا ظرف یکسال، هر کدام که طولانی‌تر است، مصرف شود.
 - ب) انتظار می‌رود طی چرخه عملیاتی یا ظرف یکسال، هر کدام که طولانی‌تر است، فروخته شود.
 - ج) انتظار می‌رود طی چرخه عملیاتی یا ظرف یکسال، هر کدام که طولانی‌تر است، به وجه نقد تبدیل شود.
 - د) انتظار می‌رود طی چرخه عملیاتی یا ظرف یکسال، هر کدام که طولانی‌تر است، به دارایی دیگری تبدیل شود.

- ۳۱۷- کدامیک از موارد زیر باید جزء موجودیهای نقد در ترازنامه طبقه بندی شود؟
- الف) وجوه نقدی که استفاده از آن برای عملیات جاری تا شش ماه از تاریخ ترازنامه مشمول محدودیت باشد.
 - ب) وجوه نقدی که توسط یک کشور خارجی ضبط شده است.
 - ج) سپرده ثابت بانکی
 - د) هیچکدام

۳۱۸- مانده برخی از حسابهای شرکت احمد در پایان سال ۱۳۸۱ به شرح زیر است:

موجودی نزد بانک تجارت	۲۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال
موجودی نزد صندوق	۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال
موجودی نزد تنخواه‌گردانها	۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال
سپرده ثابت نزد بانک ملی (۵ ساله)	۱۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال

مبلغ ۷,۰۰۰,۰۰۰ ریال از مانده موجودی نزد بانک تجارت جهت تسویه وام کوتاه مدت (یک ساله) مشمول محدودیت است.

در ترازنامه مورخ ۱۳۸۱/۱۲/۲۹، چه مبلغی باید به عنوان وجه نقد در بخش داراییهای جاری گزارش شود؟
الف) ۲۰ میلیون ریال (ب) ۲۲ میلیون ریال (ج) ۲۷ میلیون ریال (د) ۳۷ میلیون ریال

۳۱۹- مانده حساب بانک طبق دفاتر شرکت محمد در پایان اسفند ماه ۱۳۸۱ مبلغ ۱۲,۳۶۰,۰۰۰ ریال است. اقلام باز شامل کارمزد بانکی ثبت نشده به مبلغ ۲۵,۰۰۰ ریال، یک فقره چک معوق به مبلغ ۷۲۰,۰۰۰ ریال و یک فقره چک صادره به مبلغ ۹۴۰,۰۰۰ ریال است که در دفاتر شرکت ۴۹۰,۰۰۰ ریال ثبت شده است. مانده صحیح بانک چند ریال است؟
الف) ۱۱,۸۸۵,۰۰۰ ریال (ب) ۱۲,۳۶۰,۰۰۰ ریال (ج) ۱۲,۷۸۵,۰۰۰ ریال (د) ۱۲,۸۳۵,۰۰۰ ریال

۳۲۰- موجودی کالا چه زمانی باید به عنوان دارایی جاری طبقه بندی شود؟
الف) در هر شرایطی باید به عنوان دارایی جاری طبقه بندی شود.
ب) در شرایطی که انتظار رود طی چرخه عملیاتی معمول واحد تجاری فروخته شود.
ج) در شرایطی که انتظار رود طی یک سال از تاریخ ترازنامه واحد تجاری فروخته شود.
د) در شرایطی که انتظار رود طی چرخه عملیاتی معمول واحد تجاری یا ظرف یکسال از تاریخ ترازنامه، هر کدام طولانی تر است، فروخته شود.

۳۲۱- کدامیک از موارد زیر به عنوان دارایی جاری تلقی می شود؟
الف) پیش پرداخت سفارشات سرمایه‌ای.
ب) سرمایه گذاری در اوراق مشارکت که به قصد نگهداری تحصیل شده است.
ج) موجودی مواد و کالا که انتظار نمی رود ظرف یکسال از تاریخ ترازنامه فروخته شود.
د) وجوه نقدی که استفاده از آن برای عملیات جاری مشمول محدودیت باشد.

۳۲۲- کدامیک از موارد زیر به عنوان دارایی جاری تلقی نمی شود؟
الف) پیش پرداخت خرید داراییهای ثابت.
ب) کار در جریان پیشرفت پیمانهای بلند مدت.
ج) موجودی مواد و کالا که انتظار نمی رود ظرف یکسال از تاریخ ترازنامه فروخته شود.
د) وجوه نقدی که استفاده از آن برای مدت یکسال مشمول محدودیت باشد.

۳۲۳- شرکت محمود برای محاسبه هزینه مطالبات مشکوک الوصول، از روش درصدی از فروش استفاده می کند. سایر اطلاعات به شرح زیر است:

سال ۱۳۸۲	سال ۱۳۸۱	
میلیون ریال	میلیون ریال	
۵۰۰	۴۰۰	فروش طی سال
۹	۷	مطالبات سوخت شده طی سال
۳۲	۲۱	مانده ذخیره در پایان سال

باتوجه به اطلاعات فوق، مانده حساب ذخیره مطالبات مشکوک الوصول در ابتدای سال ۱۳۸۱ چند میلیون ریال بوده است؟
الف. ۵ ب. ۱۲ ج. ۱۴ د. ۲۸

۳۲۴- کدامیک از موارد زیر عموماً "بدهی جاری تلقی نمی شود؟

الف) حصه جاری وامهای بلندمدت

ب) پیش دریافت فروش

ج) ذخیره مالیات

د) بدهیهای کوتاه مدتی که قرار است از محل وجوه داراییهای غیر جاری پرداخت شود.

۳۲۵- کدامیک از موارد زیر عموماً "بدهی جاری تلقی نمی شود؟

الف) سود سهام پیشنهادی یا پرداختنی

ب) پیش دریافت فروش کالا

ج) پیش دریافت فروش دارایی ثابت

د) سود معوق سهام ممتاز با سود انباشته

۳۲۶- کدامیک از موارد زیر به عنوان بدهی جاری تلقی نمی شود؟

الف) ذخیره مالیات

ب) ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان

ج) سود سهام پرداختنی

د) پیش دریافتهای فروش دارایی ثابت

۳۲۷- کدامیک از موارد زیر بدهی جاری تلقی می شود؟

الف) سود معوق سهام ممتاز جمع شونده

ب) سود غیرتقدی تصویب شده برای سهامداران عادی

ج) سود سهمی تصویب شده

د) هر سه مورد بدهی جاری محسوب می گردد.

۳۲۸- مانده های زیر در پایان سال ۱۳۸۱ از دفاتر شرکت حمید استخراج شده است :

حسابهای پرداختی تجاری ۱۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال

استاد پرداختی (به سر رسید ۱۳۸۲/۱۲/۲۹) ۱۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال

تسهیلات مالی دریافتی (وامهای پرداختنی) ۲۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال

مانده تسهیلات مالی دریافتی در ارتباط با یک فقره وام دریافتی از بانک ملت شعبه آزادی در تاریخ ۱۳۸۱/۶/۳۱ است که در پنج قسط مساوی سالانه از محل سپرده ثابت بانکی بازپرداخت خواهد شد. در ترازنامه مورخ

۱۳۸۱/۱۲/۲۹ چه مبلغی به عنوان بدهی جاری باید گزارش شود؟

الف) ۱۰ میلیون ریال ب) ۲۲ میلیون ریال ج) ۲۷ میلیون ریال د) ۴۷ میلیون ریال

۳۲۹- اطلاعات زیر در سال ۱۳۸۱ از دفاتر شرکت حامد استخراج شده است :

مانده پیش دریافت از مشتریان در تاریخ ۱۳۸۱/۱/۱	ریال ۵,۰۰۰,۰۰۰
پیش دریافت از مشتریان جهت تحویل سفارش در سال ۱۳۸۱	ریال ۱۰,۰۰۰,۰۰۰
پیش دریافت از مشتریان جهت تحویل سفارش در سال ۱۳۸۲	ریال ۸,۰۰۰,۰۰۰
سفارشهای تحویل شده در سال ۱۳۸۱	ریال ۱۱,۰۰۰,۰۰۰
سفارشهای باطل شده در سال ۱۳۸۱	ریال ۱,۰۰۰,۰۰۰

در ترازنامه پایان سال ۱۳۸۱ شرکت حامد، پیش دریافت از مشتریان در بخش بدهیهای جاری به چه مبلغی باید گزارش شود؟

الف) صفر	ب) ۳ میلیون ریال	ج) ۱۱ میلیون ریال	د) ۱۲ میلیون ریال
----------	------------------	-------------------	-------------------

۳۳۰- شرکت علی در تاریخ ۱۳۸۱/۱۱/۱۵ قراردادی جهت ساخت و تحویل ۵,۰۰۰ عدد محصول با شرکت حسن به مبلغ ۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال منعقد و ۴۰٪ آن را دریافت نمود. همچنین در تاریخ ۱۳۸۱/۱۲/۲۵ قراردادی به مبلغ ۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال جهت مشاوره در تولید محصول با شرکت حسین منعقد نمود. در ترازنامه مورخ ۱۳۸۱/۱۲/۲۹ شرکت علی، چه مبلغی باید به عنوان بدهی جاری گزارش شود؟

الف) صفر	ب) ۲ میلیون ریال	ج) ۵ میلیون ریال	د) ۸ میلیون ریال
----------	------------------	------------------	------------------

۳۳۱- شرکت محسن جهت دریافت وام از بانک یک سند کوتاه مدت پرداختی با نرخ سود تضمین شده ۲۰٪ صادر و به بانک تسلیم نمود. بانک ۱٪ اصل وام را بابت کارمزد کسر و بقیه وام را به شرکت پرداخت نمود. نرخ سود تضمین شده مؤثر وام مذکور برای شرکت چقدر است؟

الف) بیشتر از ۲۰٪	ب) کمتر از ۲۰٪	ج) معادل ۲۰٪	د) مستقل از ۲۰٪
-------------------	----------------	--------------	-----------------

۳۳۲- شرکت احسان محصولات خود را به مدت ۱۸ ماه در برابر عیب و نقص احتمالی آن تضمین می‌نماید. فروشهای سال قبل ۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال و فروشهای سال مورد گزارش ۶,۰۰۰,۰۰۰ ریال بوده که شرکت برآورد می‌کند ۲٪ فروشهای سال قبل و ۳٪ فروشهای سال جاری، بدهی تضمین محصولات خواهد داشت. با فرض اینکه فروشها به تدریج و به صورت یکنواخت طی سال انجام شده باشد، بدهی تضمین محصولات به چه مبلغی باید در ترازنامه پایان سال گزارش شود؟

الف) ۱۷۰,۰۰۰ ریال	ب) ۲۳۰,۰۰۰ ریال	ج) ۲۵۵,۰۰۰ ریال	د) ۲۸۰,۰۰۰ ریال
-------------------	-----------------	-----------------	-----------------

۳۳۳- شرکت حسام هزینه خدمات پس از فروش خود را معادل ۵٪ فروش سالانه برآورد می‌کند. جمع فروشهای شرکت طی سال جاری ۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال بوده و مانده حساب بدهی تضمین محصولات ۴,۰۰۰ ریال مانده بدهکار داشت. پس از اصلاحات پایان سال مالی، مانده هزینه بدهی تضمین محصولات که در صورتهای مالی گزارش خواهد شد چند ریال است؟

الف) ۲۴۶,۰۰۰	ب) ۲۵۰,۰۰۰	ج) ۲۵۴,۰۰۰	د) ۲۵۸,۰۰۰
--------------	------------	------------	------------

استاندارد حسابداری شماره ۱۵

حسابداری سرمایه گذاریها

- ۳۳۴- کدامیک از موارد زیر معیار طبقه بندی سرمایه گذاری به عنوان سرمایه گذاری بلند مدت می باشد ؟
- الف) برای سرمایه گذاری بازار فعالی وجود نداشته باشد که بتوان ارزش بازار آن را تعیین کرد.
 - ب) سرمایه گذار تحت محدودیتهای شدید بوده و قادر به اعمال حقوق مالکانه خود بر شرکت سرمایه پذیر نباشد.
 - ج) قصد نگهداری سرمایه گذاری برای مدت طولانی به وضوح قابل اثبات باشد.
 - د) هر سه مورد

- ۳۳۵- کدامیک از موارد زیر به عنوان سرمایه گذاری بلند مدت تلقی نمی شود؟
- الف) تسهیلات بلند مدت اعطایی به واحدهای تجاری وابسته.
 - ب) سرمایه گذاریهایی را که نمی توان واگذار کرد.
 - ج) سرمایه گذاریهایی که با قصد استفاده مستمر توسط واحد تجاری نگهداری می شود.
 - د) سرمایه گذاریهایی که برای مدت نسبتاً طولانی نگهداری شده است.

- ۳۳۶- ارزش منصفانه سرمایه گذاریهایی که برای آنها بازار فعالی وجود دارد برابر است با:
- الف) ارزش بازار سرمایه گذاریها
 - ب) بهای تمام شده سرمایه گذاریها
 - ج) خالص ارزش فروش سرمایه گذاریها
 - د) اقل بهای تمام شده و خالص ارزش فروش سرمایه گذاریها

۳۳۷- کدامیک از جملات زیر صحیح نیست ؟

- (الف) سرمایه‌گذاری سریع معامله در بازار را باید به عنوان سرمایه‌گذاری جاری طبقه بندی کرد.
- (ب) سرمایه‌گذاری سریع معامله در بازار را می‌توان به عنوان سرمایه‌گذاری غیرجاری طبقه بندی کرد.
- (ج) سرمایه‌گذاری غیرسریع معامله در بازار را می‌توان به عنوان سرمایه‌گذاری جاری طبقه بندی کرد.
- (د) سرمایه‌گذاری غیرسریع معامله در بازار را می‌توان به عنوان سرمایه‌گذاری غیرجاری طبقه بندی کرد.

۳۳۸- چنانچه واحد سرمایه‌گذار در نتیجه افزایش سرمایه واحد سرمایه‌پذیر صاحب حق تقدم شود و از حق تقدم خود استفاده نماید، مبلغ دفتری هر سهم عبارت است از :

- (الف) مبلغ دفتری سرمایه‌گذاری قبلی بعلاوه وجوه پرداختی بابت سهام جدید تقسیم بر کل سهام موجود.
- (ب) مبلغ دفتری سرمایه‌گذاری قبلی منهای وجوه پرداختی بابت سهام جدید تقسیم بر کل سهام موجود.
- (ج) مبلغ دفتری سرمایه‌گذاری قبلی بعلاوه وجوه پرداختی بابت سهام جدید تقسیم بر تعداد سهام قبلی.
- (د) مبلغ دفتری سرمایه‌گذاری قبلی تقسیم بر کل سهام موجود.

۳۳۹- وقتی که ارزش بازار سرمایه‌گذاری در اوراق مشارکت بیشتر از ارزش دفتری آن باشد، هر یک از داراییهای زیر در پایان سال مالی، چگونه باید گزارش شود؟

سرمایه‌گذاری کوتاه مدت در اوراق مشارکت	سرمایه‌گذاری بلند مدت در اوراق مشارکت
(الف) به ارزش بازار	(الف) به ارزش بازار
(ب) به ارزش دفتری	(ب) به ارزش بازار
(ج) به ارزش دفتری	(ج) به ارزش دفتری
(د) به ارزش دفتری	(د) به ارزش دفتری

۳۴۰- سرمایه‌گذاری سریع معامله جاری در ترازنامه به چه مبلغی منعکس می‌شود؟

- (الف) فقط ارزش بازار
- (ب) فقط خالص ارزش فروش
- (ج) خالص ارزش فروش یا اقل بهای تمام شده و خالص ارزش فروش
- (د) ارزش بازار یا اقل بهای تمام شده و خالص ارزش فروش

۳۴۱- شرکت افسانه مبلغ دفتری سرمایه‌گذاریهای جاری خود را به اقل بهای تمام شده و خالص ارزش فروش تعیین می‌نماید. اطلاعات زیر مربوط به یکی از اقلام سرمایه‌گذاری جاری (غیر سریع معامله در بازار) در دست می‌باشد: بهای تمام شده ۵۰۰ میلیون ریال، ارزش برآوردی فروش ۵۰۵ میلیون ریال، مخارج برآوردی بازاریابی و فروش ۱۰ میلیون ریال، بهای جایگزینی ۴۹۰ میلیون ریال.

باتوجه به اطلاعات بالا، سرمایه‌گذاری فوق به چه مبلغی باید در صورتهای مالی منعکس شود؟

- (الف) ۴۹۰ میلیون ریال (ب) ۴۹۵ میلیون ریال (ج) ۵۰۰ میلیون ریال (د) ۵۰۵ میلیون ریال

۳۴۲- شرکت سرمایه‌گذار مبلغ دفتری سرمایه‌گذاریهای جاری خود را به ارزش بازار تعیین می‌نماید. براساس کدامیک از شرایط زیر ممکن است ارزش بازار مبنایی برای ارزیابی ارزش جاری سرمایه‌گذاری جاری در اوراق بهادار باشد؟

- الف) قصد مدیریت در رابطه با نگهداری سرمایه‌گذاری برای مدتی کمتر از یکسال
- ب) ارزش بازار مجموع سرمایه‌گذاریها تقریباً برابر یا بهای تمام شده مجموع سرمایه‌گذاریها باشد.
- ج) ارزش بازار مجموع سرمایه‌گذاریها بیشتر یا کمتر از بهای تمام شده مجموع سرمایه‌گذاریها باشد.
- د) ارزش بازار تک تک سرمایه‌گذاریها کمتر از بهای تمام شده تک تک سرمایه‌گذاریها باشد.

۳۴۳- مبلغ کل سرمایه‌گذاریهای سریع معامله که به عنوان دارایی جاری نگهداری می‌شود عبارت است از جمع مبلغ دفتری:

- الف) تک تک سرمایه‌گذاریها
- ب) گروههای مشابه سرمایه‌گذاریها
- ج) مجموع سرمایه‌گذاریها
- د) هر سه مورد صحیح است.

۳۴۴- مبلغ کل سرمایه‌گذاریهای بلند مدت و سایر سرمایه‌گذاریهای جاری، عبارت است از جمع مبلغ دفتری:

- الف) تک تک سرمایه‌گذاریها
- ب) گروههای مشابه سرمایه‌گذاریها
- ج) مجموع سرمایه‌گذاریها
- د) هر سه مورد صحیح است.

۳۴۵- در صورتی که شرکت سرمایه‌پذیر سود سهمی اعلام کند، این اقدام چه تأثیری بر حساب سرمایه‌گذاری دارد؟

- الف) در بدهکار حساب سرمایه‌گذاری منظور می‌شود.
- ب) در بستانکار حساب سرمایه‌گذاری منظور می‌شود.
- ج) در بستانکار حساب درآمد حاصل از سرمایه‌گذاری منظور می‌شود.
- د) تأثیری بر مانده حساب سرمایه‌گذاری ندارد.

۳۴۶- پس از دریافت سود سهمی (سهم جایزه):

- الف) مبلغ دفتری هر سهم کاهش می‌یابد.
- ب) مبلغ دفتری هر سهم افزایش می‌یابد.
- ج) مبلغ دفتری سرمایه‌گذاری کاهش می‌یابد.
- د) مبلغ دفتری سرمایه‌گذاری افزایش می‌یابد.

۳۴۷- شرکت سرمایه‌گذار ۱۰۰۰۰ سهم شرکت سرمایه‌پذیر را به مبلغ دفتری ۳۳۰۰۰۰۰۰ ریال در تملک داشت که ۲۰ درصد سود سهمی دریافت نمود. ارزش بازار هر سهم در این تاریخ ۴۰۰۰۰ ریال است. کدامیک از گزینه‌های زیر صحیح است؟

- الف) مبلغ دفتری هر سهم پس از دریافت سود سهمی ۲۷۵۰ ریال خواهد بود.
- ب) مبلغ دفتری هر سهم پس از دریافت سود سهمی ۳۳۰۰ ریال خواهد بود.
- ج) مبلغ دفتری سرمایه‌گذاری از این بابت ۶۶۰۰۰۰۰ ریال افزایش داده می‌شود.
- د) شرکت سرمایه‌گذار از این بابت ۸۰۰۰۰۰۰ ریال درآمد شناسایی خواهد کرد.

۳۴۸- شرکت غزال ۴۰ درصد سهام شرکت مارال را در تاریخ ۱۳۸۱/۱/۱ خریداری نموده است. در تاریخ مذکور مانده سود انباشته شرکت مارال بالغ بر ۳۰۰ میلیون ریال بوده است. طی سال ۱۳۸۱ با تصویب مجمع عمومی فوق العاده صاحبان سهام شرکت مارال از محل سود انباشته، سهام جایزه صادر و به سهامداران تحویل داده شده است. بهای اسمی سهام دریافتی در دفاتر شرکت غزال در کدامیک از حسابهای زیر ثبت می‌شود؟
 الف) حساب سرمایه‌گذاری در سهام شرکت مارال و درآمد حاصل از سرمایه‌گذاری
 ب) حساب سرمایه‌گذاری در سهام شرکت مارال و سود و زیان انباشته
 ج) حسابهای انتظامی
 د) ثبت نمی‌شود.

۳۴۹- تعداد ۱۰,۰۰۰ سهم از سهام شرکت ملیکا متعلق به شرکت الیکا می‌باشد. شرکت ملیکا در بورس اوراق بهادار تهران پذیرفته شده است. در صورتی که شرکت ملیکا ۲۰ درصد سود سهمی به سهامداران بدهد و ارزش اسمی هر سهم ۱,۰۰۰ ریال و ارزش آن در بورس اوراق بهادار ۷,۰۰۰ ریال باشد، شرکت الیکا چه مبلغ و چه نوع سود در حسابهای خود بایستی نشان دهد؟

- الف) صفر
 ب) ۲ میلیون ریال سود عادی
 ج) ۱۴ میلیون ریال سود عادی
 د) ۲ میلیون ریال سود عادی و ۱۲ میلیون ریال سود استثنایی

۳۵۰- شرکت گلنار ۵ درصد از سهام عادی شرکت گلناز را در اختیار دارد. در بهمن ماه ۱۳۸۱ شرکت گلناز اقدام به انتشار و فروش ۱۰,۰۰۰ سهم جدید (معادل ۲۵ درصد تعداد سهام فعلی) با قیمتی بیشتر از ارزش دفتری به اشخاص ثالث نمود. این اقدام شرکت گلناز چه تأثیری بر مانده حساب سرمایه‌گذاری و درصد سرمایه‌گذاری شرکت گلنار دارد؟

	مانده حساب سرمایه‌گذاری	درصد سرمایه‌گذاری
الف)	کاهش می‌یابد	کاهش می‌یابد
ب)	افزایش می‌یابد	تأثیری ندارد
ج)	تأثیری ندارد	تأثیری ندارد
د)	تأثیری ندارد	کاهش می‌یابد

۳۵۱- اطلاعات مربوط به سرمایه‌گذاریها که به عنوان سریع‌المعامله جاری تلقی و مبلغ دفتری آنها به ارزش بازار تعیین می‌شود، در پایان اولین دوره سرمایه‌گذاری به شرح زیر بوده است:

بهای تمام شده	ارزش بازار	
ریال	ریال	
۲۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۲,۰۰۰,۰۰۰	سهام شرکت الناز
۵۰,۰۰۰,۰۰۰	۴۹,۰۰۰,۰۰۰	سهام شرکت الیزا

اگر در سال بعد نیمی از سهام شرکت الیزا به مبلغ ۲۵,۱۰۰,۰۰۰ ریال فروخته شود، درآمد یا هزینه ناشی از این امر برابر است با:

الف) ۱۰۰,۰۰۰ ریال درآمد	ب) ۶۰۰,۰۰۰ ریال درآمد
ج) ۱۰۰,۰۰۰ ریال هزینه	د) ۶۰۰,۰۰۰ ریال هزینه

۳۵۲- باتوجه به مفروضات سؤال ۳۵۱، اگر در پایان سال دوم اطلاعات مربوط به سرمایه‌گذاریها به شرح زیر باشد:

	<u>بهای تمام شده</u>	<u>ارزش بازار</u>
	ریال	ریال
سهام شرکت الناز	۲۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۱,۰۰۰,۰۰۰
سهام شرکت الیزا	۲۵,۰۰۰,۰۰۰	۲۵,۲۰۰,۰۰۰
سهام شرکت المیرا	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۹,۵۰۰,۰۰۰

سود یا زیان تحقق نیافته سرمایه‌گذاریها که به سود و زیان دوره منظور می‌گردد، برابر است با:

الف) ۸۰۰,۰۰۰ ریال سود تحقق نیافته	ب) ۳۰۰,۰۰۰ ریال سود تحقق نیافته
ج) ۸۰۰,۰۰۰ ریال زیان تحقق نیافته	د) ۳۰۰,۰۰۰ ریال زیان تحقق نیافته

۳۵۳- اطلاعات مربوط به سرمایه‌گذاریها که به عنوان سریع معامله جاری تلقی و مبلغ دفتری آنها به اقل بهای تمام شده و خالص ارزش فروش تعیین می‌شود، در پایان اولین دوره سرمایه‌گذاری به شرح زیر بوده است:

	<u>بهای تمام شده</u>	<u>ارزش بازار</u>
	ریال	ریال
سهام شرکت بهنوش	۲۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۱,۰۰۰,۰۰۰
سهام شرکت گلنوش	۵۰,۰۰۰,۰۰۰	۴۸,۰۰۰,۰۰۰

اگر در سال بعد نیمی از سهام شرکت گلنوش به مبلغ ۲۵,۱۰۰,۰۰۰ ریال فروخته شود، درآمد یا هزینه ناشی از این امر برابر است با:

الف) ۱۰۰,۰۰۰ ریال درآمد	ب) ۶۰۰,۰۰۰ ریال درآمد
ج) ۱۰۰,۰۰۰ ریال هزینه	د) ۶۰۰,۰۰۰ ریال هزینه

۳۵۴- باتوجه به مفروضات سؤال ۳۵۳، اگر در پایان سال دوم اطلاعات مربوط به سرمایه‌گذاریها به شرح زیر باشد:

	<u>بهای تمام شده</u>	<u>ارزش بازار</u>
	ریال	ریال
سهام شرکت بهنوش	۲۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۱,۰۰۰,۰۰۰
سهام شرکت گلنوش	۲۵,۰۰۰,۰۰۰	۲۵,۲۰۰,۰۰۰
سهام شرکت کیانوش	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۹,۵۰۰,۰۰۰

سود یا زیان تحقق نیافته سرمایه‌گذاریها که به سود و زیان دوره منظور می‌گردد، برابر است با:

الف) ۷۰۰,۰۰۰ ریال سود تحقق نیافته	ب) ۱,۰۰۰,۰۰۰ ریال سود تحقق نیافته
ج) ۷۰۰,۰۰۰ ریال زیان تحقق نیافته	د) ۱,۰۰۰,۰۰۰ ریال زیان تحقق نیافته

● اطلاعات زیر در رابطه با سرمایه‌گذاریهای شرکت شکبلا که به عنوان سایر سرمایه‌گذاریهای جاری (غیر سریع معامله در بازار) تلقی و مبلغ دفتری آنها به اقل بهای تمام شده و خالص ارزش فروش تعیین می‌شود در دست است:

ارزش بازار در تاریخ ۲۹ اسفند ماه		بهای تمام شده	
۱۳۳۳	۱۳۳۲	در سال ۱۳۳۱	
میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال	
۹۲	۹۵	۸۰	شرکت شیدا
۲۲	۱۹	۲۰	شرکت شیما
۲۸	۳۱	۳۵	شرکت شیوا

بانوجه به اطلاعات فوق، به سؤالات ۳۵۵ الی ۳۵۹ پاسخ دهید:

۳۵۵- در ترازنامه مورخ ۱۳۳۳/۱۲/۲۹ شرکت شکبلا، سرمایه‌گذاریهای جاری به چه مبلغی باید گزارش شود؟
الف) ۱۲۸ میلیون ریال (ب) ۱۳۵ میلیون ریال (ج) ۱۳۹ میلیون ریال (د) ۱۴۲ میلیون ریال

۳۵۶- اگر سرمایه‌گذاریها به عنوان سرمایه‌گذاری سریع معامله جاری تلقی و مبلغ دفتری آنها به اقل بهای تمام شده و خالص ارزش فروش تعیین شود، در ترازنامه مورخ ۱۳۳۳/۱۲/۲۹، سرمایه‌گذاریهای جاری به چه مبلغی باید گزارش شود؟

الف) ۱۲۸ میلیون ریال (ب) ۱۳۵ میلیون ریال (ج) ۱۳۹ میلیون ریال (د) ۱۴۲ میلیون ریال

۳۵۷- بانوجه به اطلاعات سؤال ۳۵۶، اگر سهام شرکت شیما در سال ۱۳۳۴ به مبلغ ۲۱ میلیون ریال به فروش برسد، درآمد یا هزینه ناشی از این امر برابر است با:

الف) ۱ میلیون ریال هزینه (ب) ۱ میلیون ریال درآمد
ج) ۲ میلیون ریال هزینه (د) ۲ میلیون ریال درآمد

۳۵۸- اگر سرمایه‌گذاریها به عنوان سرمایه‌گذاری سریع معامله جاری تلقی و مبلغ دفتری آنها به ارزش بازار تعیین شود، درآمد یا هزینه سرمایه‌گذاریها که باید در صورت سود و زیان سال ۱۳۳۳ گزارش شود برابر است با:

الف) صفر (ب) ۳ میلیون ریال هزینه
ج) ۷ میلیون ریال درآمد (د) ۱۰ میلیون ریال درآمد

۳۵۹- بانوجه به اطلاعات سؤال ۳۵۸، اگر سهام شرکت شیما در سال ۱۳۳۴ به مبلغ ۲۱ میلیون ریال به فروش برسد، درآمد یا هزینه ناشی از این امر برابر است با:

الف) ۱ میلیون ریال هزینه (ب) ۱ میلیون ریال درآمد
ج) ۲ میلیون ریال هزینه (د) ۲ میلیون ریال درآمد

۳۶۰- اطلاعات زیر در ارتباط با سرمایه‌گذاریهای شرکت راحیل که به عنوان سرمایه‌گذاری سریع معامله تلقی و مبلغ دفتری آنها به اقل بهای تمام شده و خالص ارزش فروش تعیین می‌شود، در پایان اولین سال سرمایه‌گذاری در دست است:

بلندمدت	جاری	
میلیون ریال	میلیون ریال	
۵۵۰	۳۶۰	کل بهای تمام شده
۴۵۰	۳۲۰	کل ارزش بازار
۴۲۰	۳۰۶	مجموع اقل بهای تمام شده و خالص ارزش فروش تک تک سرمایه‌گذاریها

مبلغ ذخیره کاهش ارزش سرمایه‌گذاریهای جاری و بلندمدت برابر است با:

بلندمدت	جاری	
میلیون ریال	میلیون ریال	
۱۰۰	۴۰	(الف)
۱۳۰	۵۴	(ب)
۱۰۰	۵۴	(ج)
۱۳۰	۴۰	(د)

۳۶۱- با توجه به اطلاعات سؤال ۳۶۰، در صورتی که سرمایه‌گذاریها به عنوان سرمایه‌گذاری غیر سریع معامله در بازار تلقی شود، مبلغ ذخیره کاهش ارزش سرمایه‌گذاریهای جاری و بلندمدت برابر است با:

بلندمدت	جاری	
میلیون ریال	میلیون ریال	
۱۰۰	۴۰	(الف)
۱۳۰	۵۴	(ب)
۱۰۰	۵۴	(ج)
۱۳۰	۴۰	(د)

۳۶۲- اطلاعات زیر در رابطه با سرمایه‌گذاریهای جاری شرکت ژاله که به عنوان سریع معامله تلقی و مبلغ دفتری آنها به اقل بهای تمام شده و خالص ارزش فروش تعیین می‌شود در دست است:

ارزش بازار در تاریخ ۲۹ اسفند ماه

۱۳۸۲	۱۳۸۱	بهای تمام شده	
میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال	
۲۴۵	۲۵۵	۲۵۰	شرکت لاله
۱۸۷	۱۶۵	۱۸۰	شرکت هاله
<u>۴۳۲</u>	<u>۴۲۰</u>	<u>۴۳۰</u>	

در صورت سود و زیان سال مالی منتهی به ۱۳۸۲/۱۲/۲۹ شرکت ژاله باید:

- الف) زیان تحقق نیافته‌ای به مبلغ ۵ میلیون ریال شناسایی و گزارش شود.
 ب) زیان تحقق نیافته‌ای به مبلغ ۱۰ میلیون ریال شناسایی و گزارش شود.
 ج) زیان تحقق نیافته‌ای به مبلغ ۱۰ میلیون ریال بازیاقت گردد (کاهش ذخیره کاهش ارزش سرمایه‌گذاری).
 د) زیان تحقق نیافته‌ای به مبلغ ۱۲ میلیون ریال بازیاقت گردد (کاهش ذخیره کاهش ارزش سرمایه‌گذاری).

۳۶۳- باتوجه به اطلاعات سؤال ۳۶۲، در صورتی که شرکت ژاله در تاریخ ۱۳۸۳/۳/۲۵ سهام شرکت لاله را به مبلغ ۲۴۰ میلیون ریال فروخته و در این ارتباط مبلغ ۳ میلیون ریال بابت کارمزد کارگزار و عوارض و مالیات پرداخت نموده باشد، در تاریخ فروش سهام، شرکت ژاله چه مبلغ زیان تحقق یافته باید شناسایی نماید؟
 الف) ۵ میلیون ریال ب) ۸ میلیون ریال ج) ۱۰ میلیون ریال د) ۱۳ میلیون ریال

۳۶۴- اطلاعات زیر در رابطه با سرمایه‌گذاریهای غیرسریع المعامله در بازار شرکت نوید که مبلغ دفتری آنها به اقل بهای تمام شده و خالص ارزش فروش تعیین می‌شود، در پایان اولین سال سرمایه‌گذاری به شرح زیر می‌باشد:

سود (زیان) تحقق نیافته میلیون ریال	ارزش بازار میلیون ریال	بهای تمام شده میلیون ریال	
			سرمایه‌گذاریهای جاری:
(۳۰)	۶۰	۹۰	سرمایه‌گذاری در شرکت مجید
۵	۲۰	۱۵	سرمایه‌گذاری در شرکت سعید
<u>(۲۵)</u>	<u>۸۰</u>	<u>۱۰۵</u>	
			سرمایه‌گذاریهای بلند مدت:
۱۰	۸۰	۷۰	سرمایه‌گذاری در شرکت حمید
(۴۵)	۴۵	۹۰	سرمایه‌گذاری در شرکت وحید
<u>(۳۵)</u>	<u>۱۲۵</u>	<u>۱۶۰</u>	

کاهش در ارزش بازار سرمایه‌گذاریها دائمی می‌باشد. در صورت سود و زیان سال ۱۳۸۱ شرکت نوید چه مبلغی باید به عنوان زیان تحقق نیافته گزارش شود؟

- الف) ۲۵ میلیون ریال ب) ۳۰ میلیون ریال ج) ۶۰ میلیون ریال د) ۷۵ میلیون ریال

۳۶۵- شرکت جمشید تعداد ۱۰۰,۰۰۰ سهم از سهام عادی شرکت مهشید (معادل ۱۰٪ کل سهام شرکت مهشید) را به بهای تمام شده ۳۳۰ میلیون ریال در اختیار دارد. در تاریخ اول دی ماه ۱۳۸۱ شرکت مهشید ۱۰٪ سود سهمی توزیع نمود. در این تاریخ قیمت بازار هر سهم عادی شرکت مهشید ۵,۰۰۰ ریال بود. در تاریخ ۱۳۸۱/۱۲/۲۰ شرکت جمشید ۱۰,۰۰۰ سهم مذکور را به مبلغ ۵۲ میلیون ریال فروخت. شرکت جمشید در صورت سود و زیان سال ۱۳۸۱ چه مبلغ باید بعنوان سود حاصل از فروش سرمایه‌گذاری گزارش نماید؟

- الف) صفر ب) ۲۲ میلیون ریال ج) ۵۰ میلیون ریال د) ۵۲ میلیون ریال

۳۶۶- سرمایه‌گذاری در سهام شرکتی در نوبت اول برابر با ۵,۰۰۰ سهم به قیمت تمام شده ۲۰۰ میلیون ریال و در نوبت دوم

۵,۰۰۰ سهم به قیمت تمام شده ۲۰۵ میلیون ریال انجام شده است. در صورت فروش ۷,۰۰۰ سهم به مبلغ

۲۸۲,۲۴۰,۰۰۰ ریال، درآمد یا هزینه حاصل از فروش سرمایه‌گذاری چقدر است؟

الف) ۲۴۰,۰۰۰ ریال هزینه

ب) ۱,۲۶۰,۰۰۰ ریال هزینه

د) ۲,۷۶۰,۰۰۰ ریال درآمد

ج) ۱,۲۶۰,۰۰۰ ریال درآمد

۳۶۷- شرکت مینا در سال ۱۳۸۱ تعداد ۲۰,۰۰۰ سهم عادی شرکت مونا را از قرار هر سهم ۴,۲۰۰ ریال خریداری نمود و

معادل ۶۳۰,۰۰۰ ریال بابت کارمزد و عوارض به کارگزار بورس اوراق بهادار پرداخت نمود و در تاریخ ۱۳۸۲/۲/۲۴

معادل ۸۰۰ ریال سود نقدی بابت هر سهم و همچنین ۲۰ درصد سود سهمی بابت سرمایه‌گذاری فوق دریافت نمود.

در تاریخ ۱۳۸۱/۸/۲۱ تعداد ۴,۰۰۰ سهم از سهام شرکت مونا را توسط یکی از کارگزاران به مبلغ ۱۵,۲۰۰,۰۰۰ ریال

به فروش رسانده و از این بابت مبلغ ۱۹۰,۰۰۰ ریال کارمزد کارگزار و عوارض و مالیات پرداخت نمود. در تاریخ

۱۳۸۱/۸/۲۱ سود یا زیان حاصل از فروش این تعداد سهام چند ریال است؟

ب) سود ۱,۰۹۵,۰۰۰ ریال

الف) سود ۹۰۵,۰۰۰ ریال

د) زیان ۱,۷۹۰,۰۰۰ ریال

ج) زیان ۱,۷۲۶,۰۰۰ ریال

۳۶۸- شرکت نینا تعداد ۱۰,۰۰۰ سهم از سهام ۱,۰۰۰ ریالی شرکت نونا را در سنوات قبل به مبلغ ۴۰ میلیون ریال خریداری

نموده است. شرکت نونا در بورس اوراق بهادار تهران پذیرفته شده است. مجمع عمومی فوق العاده صاحبان سهام

شرکت نونا در تاریخ ۱۳۸۱/۲/۲۴ افزایش سرمایه شرکت را از مبلغ ۱۰ میلیارد ریال به مبلغ ۱۵ میلیارد ریال از محل

آورده نقدی سهامداران تصویب نمود. در تاریخ ۱۳۸۱/۳/۱۸ شرکت نینا ۵,۰۰۰ گواهینامه حق تقدم خرید سهام از

شرکت نونا دریافت نمود و در تاریخ ۱۳۸۱/۳/۲۲ هر حق تقدم را به مبلغ ۲,۴۰۰ ریال به فروش رساند. سود ناشی از

فروش گواهینامه حق تقدم خرید سهام برای شرکت نینا چقدر است؟

د) ۱۲ میلیون ریال

ج) ۷ میلیون ریال

ب) ۲ میلیون ریال

الف) صفر

۳۶۹- اوراق بهادار قابل معامله‌ای که به قصد سرمایه‌گذاری جاری تحصیل شده بود به سرمایه‌گذاری بلند مدت تغییر طبقه

بندی داده شد. در تاریخ انتقال بهای تمام شده اوراق بهادار فوق بیشتر از ارزش بازار آنها بود. واحد سرمایه‌گذار مبلغ

دفتری سرمایه‌گذاریهای جاری خود را به ارزش بازار تعیین می‌نماید. اوراق بهادار بلند مدت به چه مبلغی باید در

تاریخ انتقال ثبت گردند؟

الف) به ارزش بازار، بدون توجه به اینکه کاهش ارزش بازار به پایین‌تر از بهای تمام شده موقتی باشد یا دائمی.

ب) به ارزش بازار، تنها هنگامی که کاهش ارزش بازار به پایین‌تر از بهای تمام شده دائمی باشد.

ج) به بهای تمام شده، اگر کاهش ارزش بازار به پایین‌تر از بهای تمام شده موقتی باشد.

د) به بهای تمام شده، بدون توجه به اینکه کاهش ارزش بازار به پایین‌تر از بهای تمام شده موقتی باشد یا دائمی.

۳۷۰- واحد سرمایه گذار، مبلغ دفتری سایر سرمایه گذاریهای جاری خود را به اقل بهای تمام شده و خالص ارزش فروش تعیین نموده و از این بابت ۶۰ میلیون ریال در حساب بهای تمام شده و ۲ میلیون ریال در حساب ذخیره کاهش ارزش مربوطه مانده دارد. اگر این سرمایه گذاریها به غیرجاری تغییر طبقه‌بندی داده شود، بهای تمام شده سرمایه گذاری در وضعیت جدید چقدر است؟

- الف) ۵۸ میلیون ریال
 ب) ۶۰ میلیون ریال
 ج) ۶۲ میلیون ریال
 د) برابر با ارزش بازار در تاریخ تغییر خواهد بود.

۳۷۱- اطلاعات مربوط به سرمایه گذاریهای بلند مدت شرکت هما در تاریخ ۱۳۸۱/۱۲/۲۹ به شرح زیر می‌باشد:

بهای تمام شده	ارزش بازار	
میلیون ریال	میلیون ریال	
۳۵	۳۲	سرمایه گذاری در سهام شرکت همایون
۶۰	۶۴	سرمایه گذاری در سهام شرکت هامون
۹۰	۹۲	سرمایه گذاری در سهام شرکت هومن

در تاریخ ۱۳۸۱/۱۲/۲۹ شرکت هما سرمایه گذاری در سهام شرکت هومن را به عنوان سرمایه گذاری جاری طبقه بندی نمود، زیرا قصد دارد این سهام را در سال ۱۳۸۲ به فروش برساند. شرکت هما مبلغ دفتری سرمایه گذاریهای جاری را به اقل بهای تمام شده و خالص ارزش فروش و سرمایه گذاریهای بلند مدت را به مبلغ تجدید ارزیابی منعکس می‌نماید. کدامیک از جملات زیر صحیح است؟

- الف) سرمایه گذاری در شرکت هومن باید به مبلغ ۹۲ میلیون ریال منعکس شود.
 ب) مبلغ ۲ میلیون ریال مازاد تجدید ارزیابی باید به حساب سود و زیان انباشته منتقل شود.
 ج) مبلغ ۲ میلیون ریال مازاد تجدید ارزیابی باید از حساب سرمایه گذاری برگشت داده شود.
 د) گزینه‌های الف و ب

۳۷۲- باتوجه به اطلاعات سؤال ۳۷۱، چنانچه شرکت هما سرمایه گذاریهای جاری را به ارزش بازار منعکس نماید، کدامیک از جملات زیر صحیح است؟

- الف) سرمایه گذاری در شرکت هومن باید به مبلغ ۹۲ میلیون ریال منعکس شود.
 ب) مبلغ ۲ میلیون ریال مازاد تجدید ارزیابی باید به حساب سود و زیان انباشته منتقل شود.
 ج) مبلغ ۲ میلیون ریال مازاد تجدید ارزیابی باید از حساب سرمایه گذاری برگشت داده شود.
 د) گزینه‌های الف و ب

۳۷۳- بهای تمام شده سرمایه گذاریهای جاری شرکت خاتون ۷۴۰ میلیون ریال است. در تاریخ ۱۳۸۱/۶/۳۱ شرکت خاتون تصمیم گرفت سرمایه گذاریهای فوق را برای مدت طولانی نگهداری کند، از این رو آنها را به عنوان سرمایه گذاری بلند مدت ثبت نمود. ارزش بازار مجموع سرمایه گذاریهای فوق در تاریخ ۱۳۸۱/۱/۱ مبلغ ۶۷۵ میلیون ریال، در تاریخ ۱۳۸۱/۶/۳۱ مبلغ ۶۳۰ میلیون ریال و در تاریخ ۱۳۸۱/۱۲/۲۹ مبلغ ۶۰۰ میلیون ریال بود. شرکت خاتون مبلغ

دفتری سرمایه‌گذاریهای جاری خود را به خالص ارزش فروش و سرمایه‌گذاریهای بلند مدت را به اقل بهای تمام شده و خالص ارزش فروش تعیین می‌نماید. شرکت خاتون در صورت سود و زیان سال ۱۳۸۱ چند ریال زیان ناشی از تغییر طبقه‌بندی سرمایه‌گذاریهای جاری به بلند مدت گزارش می‌نماید؟

الف) ۴۵ میلیون ریال ب) ۷۵ میلیون ریال ج) ۱۱۰ میلیون ریال د) ۱۴۰ میلیون ریال

۳۷۴- باتوجه به اطلاعات سؤال ۳۷۳، شرکت خاتون چه مبلغ زیان تحقق نیافته ناشی از سرمایه‌گذاری بلندمدت باید در صورت سود و زیان جامع سال ۱۳۸۱ گزارش نماید؟

الف) ۳۰ میلیون ریال ب) ۴۵ میلیون ریال ج) ۷۵ میلیون ریال د) ۱۴۰ میلیون ریال

استاندارد حسابداری شماره ۱۶

تسعیر ارز

۳۷۵- کدامیک از موارد زیر در خصوص تسعیر اقلام ارزی در تاریخ ترازنامه صحیح است؟

- الف) اقلام غیر پولی در تاریخ ترازنامه با استفاده از نرخ ارز در همان تاریخ، تسعیر می شوند.
ب) اقلام پولی ارزی با استفاده از نرخ ارز در تاریخ انجام معامله، تسعیر می شوند.
ج) اقلام غیر پولی با استفاده از نرخ ارز در تاریخ انجام معامله یا تاریخ تعیین ارزش منصفانه، تسعیر می شوند.
د) اقلام پولی ارزی با بکارگیری متوسط نرخ ارز در دوره مالی مورد گزارش، تسعیر می شوند.

۳۷۶- ۱,۵۰۰ پوند وقتی که نرخ برابری ارز ۱۴,۰۰۰ ریال بود و ۱,۰۰۰ پوند دیگر وقتی که نرخ برابری به ۱۴,۲۰۰ ریال رسیده بود خریداری شده است. اگر با ۱,۶۰۰ پوند از این وجوه هنگامی که نرخ برابری ۱۴,۱۵۰ ریال باشد کالا خریداری شود، بهای تمام شده خرید چند ریال است؟

- الف) ۲۲,۴۰۰,۰۰۰ (ب) ۲۲,۵۲۰,۰۰۰ (ج) ۲۲,۶۴۰,۰۰۰ (د) ۲۲,۷۲۰,۰۰۰

۳۷۷- باتوجه به اطلاعات سؤال ۳۷۶، سود یا زیان تسعیر ارز چند ریال است؟

- الف) سود ۸۰,۰۰۰ (ب) زیان ۸۰,۰۰۰ (ج) سود ۲۴۰,۰۰۰ (د) زیان ۲۴۰,۰۰۰

۳۷۸- در آذرماه ۱۳۸۱ در حالی که نرخ برابری هر دلار ۸,۵۰۰ ریال بود، ۴,۰۰۰ دلار مطالبات ما از خریدار کالاها به ثبت رسیده است. تا پایان دوره مالی ۲,۵۰۰ دلار از طلب مذکور تسویه شده است. در پایان دوره مالی، نرخ برابری هر دلار ۸,۶۵۰ ریال است. در این ارتباط چند ریال سود یا زیان تسعیر ارز باید شناسایی شود؟

- الف) سود ۲۲۵,۰۰۰ (ب) زیان ۲۲۵,۰۰۰ (ج) سود ۶۰۰,۰۰۰ (د) زیان ۶۰۰,۰۰۰

۳۷۹- شرکت آرش در تاریخ ۱۳۸۱/۱۱/۱۵ مقداری کالا به ارزش ۶۰,۰۰۰ پوند خریداری نمود و وجه آن را در تاریخ ۱۳۸۲/۲/۲۰ پرداخت نمود. نرخ تسعیر در تاریخهای مختلف به شرح زیر گزارش شده است:

تاریخ	یک پوند = ریال
۸۱/۱۱/۱۵	۱۳,۰۰۰
۸۱/۱۲/۲۹	۱۲,۸۵۰
۸۲/۲/۲۰	۱۳,۲۵۰

شرکت آرش در صورت سود و زیان سالهای ۱۳۸۱ و ۱۳۸۲ چه مبلغی به عنوان سود (زیان) ناشی از تسعیر ارز باید گزارش کند؟

سال ۱۳۸۱	سال ۱۳۸۲	
ریال	ریال	
۹,۰۰۰,۰۰۰	(۲۴,۰۰۰,۰۰۰)	الف)
صفر	(۱۵,۰۰۰,۰۰۰)	ب)
(۱۵,۰۰۰,۰۰۰)	صفر	ج)
(۲۴,۰۰۰,۰۰۰)	۹,۰۰۰,۰۰۰	د)

● شرکت کاوه در تاریخ ۱۳۸۱/۸/۲۱ مقدار ۱۰۰ تن پسته جمعاً به مبلغ ۱,۵۰۰,۰۰۰ درهم به یک شرکت اماراتی فروخت و در تاریخ ۱۳۸۲/۲/۲۴ وجه آن را دریافت و به ریال تبدیل نمود. نرخ تسعیر در تاریخهای مختلف به شرح زیر است:

تاریخ	یک درهم = ریال
۸۱/۸/۲۱	۲,۲۶۰
۸۱/۱۲/۲۹	۲,۲۳۰
۸۲/۲/۲۴	۲,۲۸۰
۸۲/۱۲/۲۹	۲,۲۷۰

باتوجه به اطلاعات فوق، به سؤالات ۳۸۰ و ۳۸۱ پاسخ دهید:

۳۸۰- شرکت کاوه در صورت سود و زیان سال ۱۳۸۱ چه مبلغی به عنوان سود یا زیان ناشی از تسعیر ارز گزارش می‌نماید؟

الف) صفر	ب) ۴۵ میلیون ریال زیان
ج) ۳۰ میلیون ریال سود	د) ۷۵ میلیون ریال سود

۳۸۱- شرکت کاوه در صورت سود و زیان سال ۱۳۸۲ چه مبلغی به عنوان سود یا زیان ناشی از تسعیر ارز گزارش می‌نماید؟

الف) ۳۰ میلیون ریال سود	ب) ۱۵ میلیون ریال زیان
ج) ۶۰ میلیون ریال سود	د) ۷۵ میلیون ریال سود

۳۸۲- مبادلات ارزی شرکت اشکان طی سال ۱۳۸۱ به شرح زیر است :

در تاریخ ۱۳۸۱/۵/۲۵ مقداری کالا به ارزش ۱۰۰۰،۰۰۰ یورو از یک شرکت فرانسوی خریداری نمود که وجه آن را در تاریخ ۱۳۸۱/۷/۱۲ پرداخت نمود.

در تاریخ ۱۳۸۱/۹/۱ مبلغ ۴۰۰،۰۰۰ یورو با نرخ سود تضمین شده سالانه ۹٪ از یک بانک آلمانی وام گرفت و در ازای آن یک فقره سفته به سررسید ۱۳۸۳/۹/۱ صادر نمود.

نرخ ارز در تاریخهای مختلف به شرح زیر است :

تاریخ	یک یورو = ریال
X1/5/25	۸,۹۵۰
X1/7/12	۹,۰۵۰
X1/9/1	۹,۱۰۰
X1/12/29	۹,۲۵۰

در صورت سود و زیان سال ۱۳۸۱ شرکت اشکان، زیان ناشی از تسعیر ارز به چه مبلغی باید گزارش شود؟
الف) ۱۰ میلیون ریال ب) ۶۱/۸ میلیون ریال ج) ۷۰ میلیون ریال د) ۷۱/۸ میلیون ریال

۳۸۳- هنگامی که نوسانات نرخ ارز محل اقامت شعبه قابل توجه نباشد، میانگین موزون نرخ تسعیر ارز برای تسعیر کدامیک از اقلام زیر مناسبتر است ؟

فروشهای شعبه	هزینه حقوق شعبه
الف) بله	خیر
ب) خیر	خیر
ج) خیر	بله
د) بله	بله

۳۸۴- سود حاصل از تسعیر داراییها و بدهیهای ارزی شرکتهای دولتی :

الف) به حساب درآمد دوره جاری منظور و در صورت سود و زیان منعکس می شود.

ب) به حساب اندوخته تسعیر داراییها و بدهیهای ارزی منظور و در صورت سود و زیان انباشته منعکس می شود.

ج) به حساب اندوخته تسعیر داراییها و بدهیهای ارزی منظور و در صورت سود و زیان جامع منعکس می شود.

د) پس از طی مراحل قانونی قابل انتقال به حساب سرمایه می باشد.

۳۸۵- چنانچه در نتیجه کاهش شدید یا افت قابل ملاحظه در ارزش رسمی ریال بدهیهایی تحت تأثیر قرار گیرد که اخیراً در

ارتباط با تحصیل داراییهای ارزی ایجاد شده باشد و واحد تجاری قادر به تسویه آنها نباشد، زیان تسعیر :

الف) به حساب سود و زیان انباشته منظور می شود. ب) به عنوان زیان دوره خرید دارایی منظور می شود.

ج) به عنوان زیان دوره تسویه بدهی منظور می شود. د) به مبلغ دفتری دارایی مربوط منظور می شود.

۳۸۶- مانده حسابهای هزینه شعبه خارجی شرکت خشایار در تاریخ ۱۳۸۱/۱۲/۲۹ براساس یورو گزارش شده است:

هزینه استهلاک ماشین آلات (تاریخ خرید ماشین آلات ۱/۱/۸۱) X۱	۲,۴۰۰ یورو
هزینه مطالبات مشکوک الوصول	۱,۶۰۰ یورو
هزینه اجاره	۳,۰۰۰ یورو

نرخ تسعیر ارز در تاریخهای مختلف به شرح زیر است:

تاریخ	یک یورو = ریال
۸۱/۱/۱	۸,۷۵۰
میانگین سال ۸۱	۹,۰۰۰
۸۱/۱۲/۲۹	۹,۲۰۰

با فرض این که هزینه‌های فوق، به طور یکنواخت طی سال به وقوع پیوسته باشند، کل مبلغی که بابت هزینه‌های فوق در صورت سود و زیان تلفیقی سال ۱۳۸۱ باید گزارش شود چقدر است؟

الف) ۶۲,۴۰۰,۰۰۰ ریال (ب) ۶۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال (ج) ۶۳,۸۰۰,۰۰۰ ریال (د) ۶۴,۴۰۰,۰۰۰ ریال

۳۸۷- هنگام تسعیر داراییهای ثابت یک شعبه خارجی به ریال، کدامیک از نرخهای زیر مورد استفاده قرار می‌گیرد؟

الف) نرخ میانگین سال جاری	ب) نرخ تاریخ خرید دارایی ثابت
ج) نرخ برابری پایان سال مالی	د) نرخ میانگین طی سالهای عمر دارایی

۳۸۸- اقلام پولی و غیرپولی واحد مستقل خارجی، با چه نرخ تسعیر می‌شوند؟

اقلام پولی	اقلام غیرپولی
الف) ترازنامه	ترازنامه
ب) ترازنامه	انجام معامله
ج) انجام معامله	انجام معامله
د) انجام معامله	ترازنامه

۳۸۹- اقلام درآمد و هزینه واحد مستقل خارجی در حالت عادی و در حالت یک اقتصاد با تورم حاد چگونه تسعیر می‌شوند؟

در حالت عادی	در حالت یک اقتصاد با تورم حاد
الف) میانگین نرخهای تسعیر طی دوره	میانگین نرخهای تسعیر طی دوره
ب) میانگین نرخهای تسعیر طی دوره	نرخ تسعیر در تاریخ ترازنامه
ج) نرخ تسعیر در تاریخ ترازنامه	نرخ تسعیر در تاریخ ترازنامه
د) نرخ تسعیر در تاریخ ترازنامه	میانگین نرخهای تسعیر طی دوره

۳۹۰- سود یا زیان ناشی از تسعیر ارز صورتهای مالی واحد مستقل خارجی در صورتهای مالی واحد تجاری گزارشگر:
الف) به سود و زیان انباشته منظور می شود.

ب) جزء اقلام غیرعادی در صورت سود و زیان دوره منعکس می گردد.

ج) جزء اقلام غیرمترقبه در صورت سود و زیان دوره منعکس می گردد.

د) به عنوان یک جزء مجزا در بخش حقوق صاحبان سهام گزارش می گردد.

● مانده برخی از حسابهای شعبه خارجی شرکت اردشیر پس از تبدیل به ریال در تاریخ ترازنامه به شرح زیر است :

نرخ تاریخی میلیون ریال	نرخ ترازنامه ای میلیون ریال	
۴۲	۴۸	داراییهای ثابت
۳۳	۳	حسابهای دریافتی بلند مدت
۱۶	۱۷	پیش پرداخت اجاره

باتوجه به اطلاعات فوق، به سؤالات ۳۹۱ و ۳۹۲ پاسخ دهید:

۳۹۱- در صورتیکه شعبه خارجی یک واحد مستقل خارجی باشد، کل مبلغی که باید در ترازنامه تلفیقی شرکت اردشیر در

تاریخ ۱۳۸۱/۱۲/۲۹ در رابطه با حسابهای فوق گزارش شود چند میلیون ریال است ؟

الف) ۸۹ ب) ۹۱ ج) ۹۲ د) ۹۵

۳۹۲- در صورتیکه شعبه خارجی جزء لاینفک از عملیات واحد تجاری گزارشگر باشد، کل مبلغی که باید در ترازنامه مورخ

۱۳۸۱/۱۲/۲۹ گزارش شود چند میلیون ریال است ؟

الف) ۸۹ ب) ۹۱ ج) ۹۲ د) ۹۵

۳۹۳- مبلغ انباشته تفاوتهای تسعیر اقلام ارزی مربوط به واحد مستقل خارجی، در زمان واگذاری واحد مستقل خارجی باید

به چه حسابی منظور شود؟

الف) درآمد یا هزینه دوره جاری

ب) سود و زیان انباشته

ج) اندوخته تسعیر داراییها و بدهیهای ارزی

د) هیچکدام

۳۹۴- در مواردی که عملیات خارجی لاینفک از عملیات واحد تجاری گزارشگر به عنوان یک واحد مستقل خارجی تجدید

طبقه بندی می شود، تفاوتهای تسعیر مربوط به داراییهای غیر پولی آن در تاریخ تجدید طبقه بندی به عنوان

..... طبقه بندی می شود و در انعکاس می یابد.

الف) بهای تمام شده تاریخی آن اقلام، ترازنامه

ب) درآمد یا هزینه دوره، صورت سود و زیان

ج) بخشی از حقوق صاحبان سرمایه، صورت سود و زیان جامع

د) تعدیل مانده سود انباشته ابتدای سال، صورت سود و زیان انباشته

استاندارد حسابداری شماره ۱۷

حسابداری داراییهای نامشهود

۳۹۵- کدامیک از موارد زیر از ویژگیهای داراییهای نامشهود است؟

غیر پولی	غیر عینی	
بله	بله	الف)
خیر	بله	ب)
خیر	خیر	ج)
بله	خیر	د)

۳۹۶- کدامیک از گزینه‌های زیر ویژگی داراییهای نامشهود نیست؟

- الف) غیر پولی بودن
- ب) ماهیت عینی داشتن
- ج) قابل تشخیص بودن
- د) نگهداری شدن به منظور استفاده در تولید یا عرضه کالاها و خدمات

۳۹۷- کدامیک از موارد زیر ممکن است به عنوان دارایی نامشهود طبقه بندی نشود؟

- الف) حق تکثیر فیلمهای سینمایی
- ب) حق امتیاز استفاده از خدمات عمومی
- ج) نرم افزار رایانه‌ای مربوط به راه اندازی ماشین آلات
- د) هیچکدام

۳۹۸- کدامیک از اقلام زیر در بهای تمام شده دارایی نامشهود تحصیل شده منظور نمی‌شود؟

- الف) مخارج تأمین مالی
 ب) تخفیفات تجاری
 ج) حق الزحمه خدمات حقوقی
 د) موارد الف و ب

۳۹۹- هرگاه دارایی نامشهود در ترکیب تجاری از نوع تحصیل کسب شود، بهای تمام شده آن برابر است با:

- الف) ارزش اقتصادی آن در تاریخ تحصیل
 ب) بهای تمام شده آن برای واحد تجاری فرعی
 ج) ارزش منصفانه آن در تاریخ تحصیل
 د) اساساً به عنوان دارایی شناسایی نمی‌شود.

۴۰۰- کدامیک از اقلام زیر در محاسبه بهای تمام شده دارایی نامشهود ایجاد شده در واحد تجاری منظور نمی‌شود؟

- الف) مخارج سربار اداری و عمومی و فروش
 ب) بهای تمام شده مواد مصرف شده برای ایجاد دارایی
 ج) استهلاك داراییهای نامشهود استفاده شده برای ایجاد دارایی
 د) استهلاك دارایی ثابت مشهود استفاده شده برای ایجاد دارایی

۴۰۱- کدامیک از اقلام زیر در محاسبه بهای تمام شده دارایی نامشهود ایجاد شده در واحد تجاری منظور می‌شود؟

- الف) زیانهای عملیاتی ایجاد شده تا قبل از رسیدن به سطح عملکرد برنامه ریزی شده دارایی
 ب) هزینه‌های ناشی از عدم کارایی
 ج) مخارج آموزش کارکنان جهت استفاده از دارایی
 د) هیچکدام

۴۰۲- شرکت کیومرث در ابتدای سال ۱۳۸۱ حق اختراع شرکت کتایون را به مبلغ ۴۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال خریداری نمود و مبلغ

۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال برای آموزش کارکنان جهت استفاده از دارایی هزینه نمود. عمر مفید این دارایی ۲۰ سال برآورد

می‌شود. در ترازنامه پایان سال ۱۳۸۱ از این بابت چه مبلغی تحت عنوان دارایی نامشهود گزارش می‌شود؟

- الف) ۴۲,۷۵۰,۰۰۰ ریال ب) ۴۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال ج) ۴۷,۵۰۰,۰۰۰ ریال د) ۵۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال

۴۰۳- مخارج تأسیس و مخارج قبل از تأسیس جزء کدامیک از اقلام زیر است؟

- الف) داراییهای جاری
 ب) مخارج انتقالی به دوره‌های آتی
 ج) داراییهای نامشهود
 د) هزینه دوره

۴۰۴- شرکتی که امتیاز انحصاری پخش یک فیلم را در اختیار داشته و آنرا قبلاً طی سه سال عمر اقتصادی برآوردی

مستهلك نموده، اکنون با رواج فیلمهای ویدئویی و دیسکهای تصویری مجدداً برای فیلم مذکور که بهای تمام شده آن

۶ میلیون ریال بوده، حداقل برای سه سال دیگر بازار فروش پیش بینی می‌کند. در این ارتباط:

الف) باید این مورد را یک تغییر در برآورد تلقی و نسبت به اصلاح آن اقدام کرد.

- (ب) باید این مورد را یک تغییر در رویه تلقی و نسبت به اصلاح آن اقدام کرد.
 (ج) باید این مورد را اصلاح اشتباهات دوره‌های قبل تلقی و نسبت به اصلاح آن اقدام کرد.
 (د) بهای تمام شده دارایی نامشهود که در صورت‌های مالی دوره‌های قبل به عنوان هزینه شناسایی شده، نباید بعداً به عنوان بهای تمام شده یک دارایی نامشهود شناسایی گردد.

۴۰۵- دارایی نامشهود پس از شناخت اولیه به چه مبلغی منعکس می‌شود؟

- الف) بهای تمام شده (ب) مبلغ دفتری (ج) مبلغ تجدید ارزیابی (د) موارد ب و ج

۴۰۶- شرکت سهیل با خرید حق اختراع یک محصول، امتیاز تولید آن را برای مدت نامحدود کسب می‌کند. دارایی مربوطه طبق ارزیابیهای قابل اتکای انجام شده حداقل برای ۳۰ سال بازده اقتصادی خواهد داشت. این دارایی را باید طی چه مدتی مستهلک نمود؟

- الف) ۲۰ سال (ب) ۳۰ سال
 ج) ۴۰ سال (د) این دارایی را نباید مستهلک کرد.

۴۰۷- شرکت گلین در ابتدای سال ۱۳۸۱ امتیاز استفاده از حق اختراع شرکت عروس را که بهای تمام شده آن برای شرکت مذکور ۱۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال بود به مبلغ ۳۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال خریداری نمود. عمر مفید دارایی مربوطه در تاریخ تحصیل ۳۰ سال بود که از نظر قانون برای آن محدودیتی وجود نداشت. هزینه استهلاک حق امتیاز فوق در سال ۱۳۸۱ برای شرکت گلین کدامیک از مبالغ زیر است؟

- الف) ۴۰۰,۰۰۰ ریال (ب) ۷۵۰,۰۰۰ ریال (ج) ۱,۰۰۰,۰۰۰ ریال (د) ۱,۵۰۰,۰۰۰ ریال

۴۰۸- چنانچه کنترل منافع اقتصادی آتی ناشی از دارایی نامشهود از طریق حقوق قانونی برای مدت ۱۰ سال کسب شده باشد، عمر مفید دارایی نامشهود برابر است با:

- الف) ۱۰ سال (ب) ۱۵ سال (ج) ۲۰ سال (د) ۳۰ سال

۴۰۹- داراییهای نامشهود براساس کدامیک از روشهای زیر مستهلک می‌شوند؟

- الف) خط مستقیم (ب) نزولی (ج) مجموع آحاد تولید (د) هر سه روش

۴۱۰- تغییر در دوره استهلاک به عنوان تلقی می‌شود.

- الف) تغییر در برآورد حسابداری، تغییر در رویه حسابداری
 ب) تغییر در رویه حسابداری، تغییر در رویه حسابداری
 ج) تغییر در برآورد حسابداری، تغییر در برآورد حسابداری
 د) تغییر در رویه حسابداری، تغییر در برآورد حسابداری

۴۱۱- شرکت سپهر در ابتدای سال ۱۳۸۱ حق امتیازی به مبلغ ۶۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال با عمر مفید ۳۰ سال خریداری نمود. طی ارزیابیهای انجام شده در سال ۱۳۸۶ عمر مفید باقیمانده حق امتیاز مذکور ۲۰ سال برآورد گردید. باتوجه به موارد فوق، هزینه استهلاک سالهای ۱۳۸۱ و ۱۳۸۶ دارایی مذکور چقدر است؟

- الف) ۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال و ۲,۵۰۰,۰۰۰ ریال
 ب) ۲,۴۰۰,۰۰۰ ریال و ۲,۴۰۰,۰۰۰ ریال
 ج) ۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال و ۲,۲۵۰,۰۰۰ ریال
 د) ۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال و ۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال

۴۱۲- دارایی نامشهودی که از استفاده فعال برکنار و به قصد واگذاری نگهداری می‌شود، به چه مبلغی باید در صورتهای مالی منعکس شود؟

- الف) مبلغ دفتری
 ب) مبلغ بازیافتی
 ج) اقل مبلغ دفتری و مبلغ دریافتی
 د) مبلغ دفتری و مبلغ بازیافتی، هرکدام که بیشتر باشد.

۴۱۳- سرقتی محل کسب هنگامی به عنوان دارایی قابل شناسایی است که :

- الف) توسط واحد تجاری ایجاد شده باشد.
 ب) از اشخاص دیگر خریداری شده باشد.
 ج) به صورت نقد خریداری شده باشد.
 د) اساساً به عنوان دارایی شناسایی نمی‌شود.

۴۱۴- شرکت سیما در تاریخ ۱۳۸۱/۱/۱ حق پخش آگهیهای تبلیغاتی را برای مدت یک سال از شبکه اول صدا و سیما خریداری نمود و مقرر شد که معادل ۳۰٪ درآمد تبلیغاتی را به صدا و سیما پرداخت نماید. حداقل مبلغی که از بابت امتیاز فوق برای صدا و سیما تضمین شده، ۱۰ میلیارد ریال است. شرکت سیما درآمد تبلیغاتی را در سال ۱۳۸۱ به مبلغ ۴۰ میلیارد ریال گزارش کرده است. در صورت سود و زیان سال ۱۳۸۱ شرکت سیما، چه مبلغی باید به عنوان هزینه ناشی از خرید حق پخش آگهیهای تبلیغاتی گزارش شود؟

- الف) ۳ میلیارد ریال
 ب) ۱۰ میلیارد ریال
 ج) ۱۲ میلیارد ریال
 د) ۲۲ میلیارد ریال

۴۱۵- طبق استانداردهای حسابداری ایران، هزینه‌های تأسیس باید :

- الف) به عنوان هزینه دوره وقوع منظور شود.
 ب) طی مدت ۵ سال مستهلک شود.
 ج) طی مدت ۱۰ سال مستهلک شود.
 د) طی مدت ۲۰ سال مستهلک شود.

۴۱۶- در اول مهرماه ۱۳۸۱ شرکت سمیرا ۱۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال هزینه تأسیس و راه اندازی شرکت را متحمل شده است. در ترازنامه پایان سال ۱۳۸۱ هزینه‌های تأسیس به چه مبلغی نشان داده می‌شود؟

- الف) صفر
 ب) ۸,۰۰۰,۰۰۰ ریال
 ج) ۹,۰۰۰,۰۰۰ ریال
 د) ۱۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال

۴۱۷- کدامیک از موارد زیر به عنوان دارایی نامشهود تلقی نمی‌شود؟

- الف) سرقتی محل کسب
 ب) سرقتی ناشی از ترکیب واحدهای تجاری
 ج) حق تألیف
 د) علامت تجاری

استاندارد حسابداری شماره ۱۸

صورت‌های مالی تلفیقی

و

حسابداری سرمایه‌گذاری در واحدهای تجاری فرعی

- ۴۱۸- شرکت مسعود مالک ۸۰ درصد سهام شرکت سعید می‌باشد. شرکت سعید ۶۰ درصد سهام شرکت ساعد را در تاریخ ۱۳۸۱/۱/۱ خریداری می‌نماید. صورت‌های مالی تلفیقی شرکت مسعود و شرکت‌های تابعه آن عبارتست از:
- الف) صورت‌های مالی تلفیقی مسعود و سعید و ترکیب آن با صورت‌های مالی ساعد
 - ب) صورت‌های مالی تلفیقی سعید و ساعد و ترکیب آن با صورت‌های مالی مسعود
 - ج) صورت‌های مالی تلفیقی مسعود و ساعد و ترکیب آن با صورت‌های مالی سعید
 - د) در این حالت، صورت‌های مالی تلفیقی تهیه نمی‌شود.
- ۴۱۹- شرکت منصور ۹۰ درصد سهام شرکت نصیر و شرکت نصیر ۸۰ درصد سهام شرکت ناصر را در اختیار دارد. در کدامیک از شرایط زیر شرکت نصیر ملزم به ارائه صورت‌های مالی تلفیقی نیست؟
- الف) در صورتی که موافقت حداقل ۹۰ درصد سهامداران اقلیت خود را به دست آورد.
 - ب) در صورتی که موافقت تمام سهامداران اقلیت خود را به دست آورد.
 - ج) در صورتی که موافقت تمام سهامداران اقلیت شرکت ناصر را به دست آورد.
 - د) در این شرایط، تهیه صورت‌های مالی تلفیقی الزامی است.

۴۲۰- شرکت محمود ۸۰ درصد سهام شرکت حمید و شرکت حمید ۹۰ درصد سهام شرکت حامد را در اختیار دارد. در کدامیک از شرایط زیر شرکت حمید ملزم به ارائه صورتهای مالی تلفیقی نیست؟
(الف) در صورتی که موافقت حداقل ۹۰ درصد سهامداران اقلیت خود را به دست آورد.
(ب) در صورتی که موافقت تمام سهامداران اقلیت خود را به دست آورد.
(ج) در صورتی که موافقت تمام سهامداران اقلیت شرکت حامد را به دست آورد.
(د) در این شرایط، تهیه صورتهای مالی تلفیقی الزامی است.

۴۲۱- در مواردی که واحد تجاری فرعی تحت کنترل واحد تجاری اصلی قرار دارد، صورتهای مالی تلفیقی برای تحقق کدامیک از مفاهیم حسابداری تهیه می‌شود؟
الف) اهمیت ب) شخصیت اقتصادی ج) شخصیت قانونی د) قابل اعتماد بودن

۴۲۲- در کدامیک از موارد زیر تلفیق نمودن صورتهای مالی واحد تجاری فرعی در صورتهای مالی واحد تجاری اصلی الزامی نیست؟
الف) باید در همه موارد واحد تجاری فرعی در صورتهای مالی تلفیقی، تلفیق شود.
ب) سرمایه‌گذاری در واحد تجاری فرعی تنها به قصد فروش در آینده نزدیک تحصیل و نگهداری شده باشد.
ج) فعالیت واحد تجاری فرعی تحت محدودیتهای شدید باشد، به نحوی که به توانایی انتقال وجوه به واحد تجاری اصلی لطمه عمده وارد نماید.
د) موارد ب و ج

۴۲۳- در کدامیک از موارد زیر، علیرغم مالکیت بیش از ۵۰ درصد سهام عادی شرکت فرعی، صورتهای مالی تلفیقی تهیه نمی‌شود؟
الف) صنایع نساجی
ب) سرمایه‌گذاریهای کوتاه مدت
ج) سرمایه‌گذاریهای بلندمدت
د) شرکتهایی که عملیات مشابه با سایر شرکتهای گروه تلفیقی دارد.

۴۲۴- در صورت وجود کدامیک از شرایط زیر، تهیه صورتهای مالی تلفیقی ضرورت ندارد؟
الف) هنگامی که در شرکت فرعی سهامدار اقلیت وجود دارد.
ب) هنگامی که شرکت فرعی در جریان تصفیه و انحلال است.
ج) هنگامی که فعالیتهای شرکت اصلی و شرکتهای فرعی آن ناهمگون است.
د) هنگامی که شرکت فرعی مبلغ قابل توجهی بدهی بلند مدت به اشخاص ثالث دارد.

۴۲۵- در ترکیب شرکتها به صورت تحصیل و به روش خرید، حقوق اقلیت در ترازنامه تلفیقی تحت کدامیک از سرفصلهای زیر طبقه‌بندی می‌شود؟

- الف) داراییها
ب) بدهیها
ج) حقوق صاحبان سرمایه
د) حقوق اقلیت در ترازنامه تلفیقی انعکاس نمی‌یابد.

۴۲۶- سهم اقلیت از خالص داراییها باید به تعیین و در بخش در ترازنامه تلفیقی ارائه گردد.

- الف) مبلغ دفتری، بدهیها
ب) مبلغ دفتری، حقوق صاحبان سرمایه
ج) مبلغ روز، بدهیها
د) مبلغ روز، حقوق صاحبان سرمایه

۴۲۷- آن قسمت از سود سهام مصوبه شرکت فرعی که به سهامداران اقلیت آن قابل پرداخت است، توسط شرکت فرعی به چه حسابی بستانکار می‌شود؟

- الف) به حساب منافع اقلیت در سود خالص شرکت فرعی.
ب) به حساب منافع اقلیت در خالص داراییهای شرکت فرعی.
ج) به حساب سود سهام پرداختی.
د) به حساب سود سهام پرداختنی فیمابین.

۴۲۸- در یک ترکیب تجاری به صورت تحصیل و به روش خرید، شرکت آیتنا ۹۰ درصد از سهام عادی شرکت آناهیتا را با پرداخت ۱۶۲ میلیون ریال به تملک خود درآورده است. اطلاعات زیر در ارتباط با شرکت آناهیتا در دست می‌باشد:

ارزش دفتری	ارزش بازار	
میلیون ریال	میلیون ریال	
۴۰	۴۰	داراییهای جاری
۱۷۰	۱۹۰	داراییهای ثابت
۶۰	۶۰	بدهیها

با توجه به اطلاعات فوق، مبلغ سهم اقلیت در تاریخ سرمایه‌گذاری چند ریال است؟

- الف) ۱۵ میلیون ریال ب) ۱۶ میلیون ریال ج) ۱۷ میلیون ریال د) ۱۸ میلیون ریال

۴۲۹- شرکت اصلی ۹۰ درصد سهام شرکت فرعی را در تملک دارد. مانده حقوق سهامداران اقلیت در پایان سال ۱۳۸۱، ۱۲ میلیون ریال در ترازنامه تلفیقی گزارش شده است. شرکت فرعی طی سالهای ۱۳۸۲ و ۱۳۸۳ به ترتیب ۴ میلیون ریال و ۶ میلیون ریال سود خالص کسب و ۲ میلیون ریال و ۳ میلیون ریال سود نقدی توزیع نموده است. استهلاك سالانه سرفصلی ۱ میلیون ریال است. مانده حقوق سهامداران اقلیت در ترازنامه سال ۱۳۸۲ چند ریال خواهد بود؟

- الف) ۱۲,۲۰۰,۰۰۰ ب) ۱۲,۳۵۰,۰۰۰ ج) ۱۲,۴۰۰,۰۰۰ د) ۱۲,۵۰۰,۰۰۰

۴۳۰- با توجه به اطلاعات سؤال ۴۲۹، مانده حقوق سهامداران اقلیت در ترازنامه سال ۱۳۸۳ چند ریال خواهد بود؟

- الف) ۱۲,۲۰۰,۰۰۰ ب) ۱۲,۵۰۰,۰۰۰ ج) ۱۳,۰۰۰,۰۰۰ د) ۱۳,۶۰۰,۰۰۰

۴۳۱- چنانچه سرقفلی قابل انتساب به حقوق اقلیت در زمان تحصیل واحد تجاری فرعی قابل برآورد باشد:

- (الف) فقط سهم سرقفلی اقلیت شناسایی می‌شود. (ب) فقط سهم سرقفلی اکثریت شناسایی می‌شود.
 (ج) کل سرقفلی شرکت فرعی شناسایی می‌شود. (د) اصلاً سرقفلی شرکت فرعی شناسایی نمی‌شود.

۴۳۲- در تاریخ ۱۳۸۱/۱/۱ شرکت فرناز ۸۰ درصد از سهام عادی شرکت فرحناز را به مبلغ ۳۵۰ میلیون ریال خریداری کرد. در این تاریخ ارزش دفتری خالص داراییهای شرکت فرحناز ۵۰۰ میلیون ریال بود. ارزش متعارف داراییها و بدهیهای شرکت فرحناز به استثنای داراییهای ثابت (خالص) که مبلغ ۶۰ میلیون ریال بیشتر از ارزش دفتری آنها است، با ارزش دفتری آنها برابر است. سود خالص شرکت فرحناز برای سال ۱۳۸۱ مبلغ ۱۲۰ میلیون ریال و سود پرداخت شده آن ۷۰ میلیون ریال گزارش شده است. در ترازنامه تلفیقی پایان سال ۱۳۸۱ حقوق اقلیت به چه مبلغی گزارش می‌شود؟

- (الف) ۷۰ میلیون ریال (ب) ۸۰ میلیون ریال (ج) ۱۰۰ میلیون ریال (د) ۱۱۰ میلیون ریال

۴۳۳- تخصیص زیان واحد تجاری فرعی زیانده به صاحبان سهام اقلیت، اگر مورد مانده بدهکار سهم اقلیت شود:

- (الف) الزامی است. (ب) الزامی نیست.
 (ج) طلب از سهامداران اقلیت محسوب می‌شود. (د) مبلغ زیان در سهم اکثریت منظور می‌شود.

۴۳۴- سودهای تحقق نیافته ناشی از معاملات درون گروهی که در مبلغ دفتری داراییها منظور شده، باید:

- (الف) کلاً حذف شود. (ب) فقط سهم اقلیت حذف شود.
 (ج) فقط سهم شرکت اصلی حذف شود. (د) اصلاً حذف نشود.

۴۳۵- شرکت مهناز ۸۵ درصد از سهام عادی در جریان شرکت شهناز را در اختیار دارد. شرکت شهناز برای سالهای ۱۳۸۱ و

۱۳۸۲ به ترتیب ۳۰۰ میلیون ریال و ۴۰۰ میلیون ریال سود خالص گزارش نموده است. شرکت شهناز طی سال ۱۳۸۱ مبلغ ۴۰ میلیون ریال کالا به شرکت مهناز فروخت. نرخ سود ناخالص شرکت شهناز ۲۵ درصد بهای فروش است. کالای مزبور طی سال ۱۳۸۲ توسط شرکت مهناز به شرکتهای غیر عضو گروه به مبلغ ۵۲ میلیون ریال فروخته شد. در صورت سود و زیان تلفیقی، سهم اقلیت از سود خالص سالهای ۱۳۸۱ و ۱۳۸۲ به ترتیب برابر است با:

- (الف) ۳۷/۲ و ۶۷/۸ میلیون ریال (ب) ۳۹ و ۶۵ میلیون ریال
 (ج) ۴۳/۵ و ۶۱/۵ میلیون ریال (د) ۴۵ و ۶۰ میلیون ریال

۴۳۶- در سال ۱۳۸۱ شرکت اصلی (که ۸۰٪ سهام شرکت فرعی را دارد) زمینی به بهای تمام شده ۱۰۰ میلیون ریال را به

مبلغ ۱۳۰ میلیون ریال به شرکت فرعی فروخت. اگر شرکت فرعی در سال ۱۳۸۲ زمین مذکور را به بهای ۱۵۰ میلیون ریال بفروشد، در صورت سود و زیان تلفیقی سال ۱۳۸۱ سود حاصل از فروش زمین چقدر گزارش می‌شود؟

- (الف) ۶ میلیون ریال (ب) ۲۴ میلیون ریال (ج) ۳۰ میلیون ریال (د) سودی گزارش نمی‌شود.

۴۳۷- شرکت مهین مالک ۹۰ درصد سهام شرکت شهین است. در تاریخ ۱۳۸۱/۱۲/۲۹ شرکت شهین ماشین‌آلاتی را به قیمتی مازاد بر ارزش دفتری، اما کمتر از بهای تمام شده اولیه آن، به شرکت مهین فروخت. در ترازنامه تلفیقی مورخ ۱۳۸۱/۱۲/۲۹ ارزش دفتری ماشین‌آلات به چه مبلغی باید گزارش شود؟

- الف) به بهای تمام شده اولیه تحصیل به وسیله شرکت مهین
 ب) به بهای تمام شده اولیه مندرج در دفاتر شرکت شهین
 ج) به بهای تمام شده در دفاتر شرکت مهین پس از کسر سود ثبت شده شرکت شهین
 د) به بهای تمام شده در دفاتر شرکت مهین پس از کسر ۹۰٪ سود ثبت شده شرکت شهین

۴۳۸- هزینه استهلاک مربوط به سود حاصل از خرید و فروش داراییهای ثابت استهلاک‌پذیر بین شرکت‌های عضو گروه، در سالهای بعد از انجام معامله موجب:

- الف) کاهش سود تحقق یافته می‌شود.
 ب) افزایش سود تحقق یافته می‌شود.
 ج) اثری بر سود تحقق یافته ندارد.
 د) هیچکدام

۴۳۹- حذف حسابهای فیما بین واحدهای تجاری مشمول تلفیق، در کاربرد تلفیقی چگونه است؟

- الف) متناسب با درصد سرمایه‌گذاری حذف می‌شود. ب. تماماً حذف می‌شود.
 ج. اصلاً حذف نمی‌شود. د. هیچکدام از موارد فوق

۴۴۰- شرکت آیدین مبلغ ۱۰۰ میلیون ریال از شرکت اصلی خود (شرکت آیدا) طلب دارد. آیا این مبلغ باید در ترازنامه شرکت آیدین و ترازنامه تلفیقی شرکت آیدا گزارش شود؟

ترازنامه شرکت آیدین	ترازنامه تلفیقی شرکت آیدا
الف) بله	خیر
ب) بله	بله
ج) خیر	خیر
د) خیر	بله

۴۴۱- شرکت آریا مالک ۹۰ درصد سهام شرکت آرن می‌باشد. وام داخلی مبلغ ۱۰۰ میلیون ریال و سود داخلی نیز مبلغ ۵۰۰ میلیون ریال است. چه میزان از بدهی داخلی و سود داخلی باید در صورت‌های مالی تلفیقی منظور شود؟

بدهی داخلی	سود داخلی
الف) ۱۰۰ میلیون ریال	۵۰۰ میلیون ریال
ب) ۹۰ میلیون ریال	۴۵۰ میلیون ریال
ج) ۱۰۰ میلیون ریال	صفر
د) صفر	صفر

۴۴۲- شرکت فائزه ۸۰ درصد از سهام عادی شرکت فائزه را در اختیار دارد. موجودی کالای پایان دوره شرکت فائزه شامل ۵۰ میلیون ریال کالایی است که در طی سال از شرکت فائزه خریداری نموده است. نرخ سود ناخالص برای فروشنده ۲۵ درصد بهای تمام شده فروش است. در کاربرد تلفیقی چه مبلغی از سود تحقق نیافته باید حذف شود؟

الف) صفر ب) ۲ میلیون ریال ج) ۸ میلیون ریال د) ۱۰ میلیون ریال

۴۴۳- شرکت افرا ۸۰ درصد از سهام عادی شرکت دیبا را در اختیار دارد. طی سال ۱۳۸۱ شرکت دیبا مبلغ ۴۰۰ میلیون ریال کالا به شرکت افرا فروخت. تا پایان سال ۲۵٪ کالای فوق هنوز فروش نرفته و به عنوان موجودی کالا باقی مانده است. درصد سود ناخالص در سال ۱۳۸۱ برای شرکتهای افرا و دیبا به ترتیب ۳۰ درصد و ۴۰ درصد بهای فروش است. میزان سود تحقق نیافته در موجودی کالای پایان سال ۱۳۸۱ که باید هنگام تلفیق حذف شود، چقدر است؟

الف) ۲۴ میلیون ریال ب) ۳۰ میلیون ریال ج) ۳۲ میلیون ریال د) ۴۰ میلیون ریال

۴۴۴- شرکت دریا ۹۰ درصد از سهام شرکت ساحل را در اختیار دارد. شرکت دریا و ساحل برای سال ۱۳۸۱ به ترتیب ۱۲۵ میلیون ریال و ۷۵ میلیون ریال سود خالص گزارش کرده‌اند. طی سال مزبور شرکت دریا ۲۵ میلیون ریال کالا به شرکت ساحل فروخت و مبلغ ۲۰ میلیون ریال کالا از این شرکت خریداری نمود. ۵۰ درصد موجودیها در پایان سال در انبار شرکت خریدار، موجود می‌باشد. اگر نرخ سود ناخالص در شرکتهای دریا و ساحل ۲۵ درصد بهای تمام شده کالای فروش رفته باشد، سود خالص تلفیقی برای سال ۱۳۸۱ چند میلیون ریال است؟

الف) ۱۸۸/۲ ب) ۱۸۸/۴۵ ج) ۱۹۲/۵ د) ۲۰۰

۴۴۵- شرکت لیلا ۸۰ درصد از سهام شرکت لعیا را در تملک خود دارد. در سال ۱۳۸۱ شرکت لعیا زمینی به بهای تمام شده ۱۸۰ میلیون ریال را به مبلغ ۲۰۰ میلیون ریال به شرکت لیلا فروخت. شرکت لیلا در سال ۱۳۸۵ زمین مذکور را به مبلغ ۲۳۰ میلیون ریال به شرکتی خارج از گروه فروخت. در صورت سود و زیان تلفیقی سال ۱۳۸۵، چند ریال به عنوان سود حاصل از فروش زمین گزارش خواهد شد؟

الف) ۲۰ میلیون ریال ب) ۳۰ میلیون ریال ج) ۵۰ میلیون ریال د) سودی گزارش نمی‌شود.

۴۴۶- شرکت پروین در تاریخ ۱۳۸۱/۱/۱ ماشین آلانی به بهای تمام شده ۱۲۰ میلیون ریال و استهلاك انباشته ۳۰ میلیون ریال را به شرکت پروانه (شرکت فرعی) به مبلغ ۱۰۸ میلیون ریال فروخت. عمر مفید باقیمانده ماشین آلات ۶ سال برآورد گردیده است و روش استهلاك خط مستقیم می‌باشد. در ترازنامه تلفیقی پایان سال ۱۳۸۱ مانده حساب ماشین آلات و استهلاك انباشته به ترتیب عبارتند از:

الف) ۹۰ و ۱۵ میلیون ریال ب) ۱۰۸ و ۱۸ میلیون ریال
ج) ۱۲۰ و ۴۵ میلیون ریال د) ۱۲۰ و ۵۰ میلیون ریال

۴۴۷- در حذف حساب سرمایه‌گذاری در ۱۳۸۱/۱۲/۲۹ مبلغ ۲۰ میلیون ریال به حساب موجودی کالا (روش ارزیابی اولین صادره از اولین وارده)، مبلغ ۴۰ میلیون ریال به حساب ساختمان (عمر مفید باقیمانده ۵ سال) و مبلغ ۳۰ میلیون ریال به حساب سرقفلی (عمر مفید باقیمانده ۱۰ سال) منظور گردیده است. در این تاریخ سهم اقلیت (۲۰٪) به مبلغ ۶۴ میلیون ریال گزارش شده است. در طی سال ۱۳۸۲ شرکت فرعی ۶۰۰ میلیون ریال سود خالص بدست آورد و مبلغ ۴۰۰ میلیون ریال سود نقدی سهام اعلام نمود. مانده حساب سرمایه‌گذاری به روش ارزش ویژه در پایان سال ۱۳۸۲ برابر است با:

الف) ۳۴۶ میلیون ریال (ب) ۴۷۵ میلیون ریال (ج) ۴۹۵ میلیون ریال (د) ۵۰۶ میلیون ریال

۴۴۸- ثبت روزنامه در شرکت فرعی که شرکت اصلی مالک ۹۰ درصد سهام آن می‌باشد، به شرح زیر است:

	سود و زیان انباشته	۲۰۰	
	سود سهام پرداختی بین شرکتها	۱۸۰	
	سود سهام پرداختی	۲۰	
	ثبت قابل مقایسه آن در شرکت اصلی کدامیک از گزینه‌های زیر است ؟		
الف) سود سهام دریافتی بین شرکتها	۱۸۰	ب) سود سهام دریافتی بین شرکتها	۱۸۰
سود سهام دریافتی	۱۸۰	سرمایه‌گذاری در شرکت فرعی	۱۸۰
ج) سود سهام دریافتی بین شرکتها	۱۸۰	د) سود سهام دریافتی بین شرکتها	۱۸۰
سهام اقلیت	۲۰	سهام اقلیت	۲۰
سود سهام دریافتی	۲۰۰	سرمایه‌گذاری در شرکت فرعی	۲۰۰

۴۴۹- چنانچه بخشی از سهام واحد تجاری اصلی در مالکیت واحد تجاری فرعی باشد، این سهام باید به تحت عنوان سهام واحد تجاری اصلی در مالکیت واحد تجاری فرعی به شکل یک رقم جزء حقوق صاحبان سهام در ترازنامه تلفیقی منظور شود.

الف) بهای تمام شده، افزایشده
ج) ارزش ویژه، افزایشده
ب) بهای تمام شده، کاهشده
د) ارزش ویژه، کاهشده

۴۵۰- در صورت‌های مالی جداگانه واحد تجاری اصلی، سرمایه‌گذاری در واحدهای تجاری فرعی به منعکس می‌شود.

الف) روش ارزش ویژه
ج) مبلغ تجدید ارزیابی
ب) روش بهای تمام شده
د) هر سه روش

استاندارد حسابداری شماره ۱۹

ترکیب واحدهای تجاری

۴۵۱- هنگامی که یک شرکت قسمت عمده سهام عادی شرکت دیگری را تحصیل نماید و بدین ترتیب حقوقی در منافع شرکت فرعی به دست آورد، حسابداری این تحصیل منافع ترجیحا" به چه روشی باید انجام گیرد؟
الف) خرید ب) تجميع منافع ج) ارزش ویژه د) هر سه روش

۴۵۲- در تاریخ ترکیب تجاری از نوع تحصیل که منجر به رابطه شرکت اصلی - فرعی گردیده، صرف سهام ترکیبی شامل صرف سهام :

الف) شرکت اصلی و فرعی است .

ب) فقط شرکت اصلی است .

ج) فقط شرکت فرعی است .

د) شرکت اصلی و فرعی و نیز مبلغی برای موازنه نمودن آرتیکل روزنامه برای ثبت ترکیب تجاری است.

۴۵۳- در اول مهر ماه ۱۳۸۱ شرکت بهار ۸۰ درصد از سهام شرکت بهاره را به مبلغ ۸۰۰ میلیون ریال خریداری نمود. سود

خالص هر یک از شرکتهای بهار و بهاره برای سال ۱۳۸۱ به ترتیب ۵۰۰ میلیون ریال و ۴۰۰ میلیون ریال می باشد که به

طور یکنواخت طی سال حاصل شده است. سود خالص تلفیقی برای سال ۱۳۸۱ براساس روش خرید چقدر است ؟

الف) ۵۰۰ میلیون ریال ب) ۶۶۰ میلیون ریال ج) ۸۲۰ میلیون ریال د) ۹۹۰ میلیون ریال

۴۵۲- شرکت سیما در تاریخ ۱۳۸۱/۱/۱ اقدام به تحصیل ۸۰ درصد از سهام شرکت نیما نمود. در این ارتباط اطلاعات زیر

در دست است:

شرکت نیما میلیون ریال	شرکت سیما میلیون ریال	
۲۰۰	۵۰۰	مانده سود انباشته در ۱۳۸۱/۱/۱
۷۵	۱۲۰	سود خالص حاصل از عملیات سال ۱۳۸۱
۱۵	۴۰	سود نقدی تقسیم شده سال ۱۳۸۱
(۲۵)	۱۵۰	سود خالص حاصل از عملیات سال ۱۳۸۲
۱۰	۳۰	سود نقدی تقسیم شده سال ۱۳۸۲

باتوجه به اطلاعات فوق، سود انباشته تلفیقی در تاریخ ۱۳۸۲/۱۲/۲۹ به روش خرید چقدر است؟
الف) ۷۰۰ میلیون ریال (ب) ۷۲۰ میلیون ریال (ج) ۷۴۰ میلیون ریال (د) ۸۸۰ میلیون ریال

۴۵۵- در یک ترکیب تجاری که از روش خرید استفاده شده است، کدامیک از موارد زیر در بهای تمام شده تحصیل منظور می‌شود؟

هزینه‌های مستقیم تحصیل	هزینه‌های عمومی مرتبط با تحصیل
الف) بله	بله
ب) بله	خیر
ج) خیر	بله
د) خیر	خیر

۴۵۶- شرکت ژاله جهت تحصیل ۷۵ درصد از سهام شرکت زیلا تعداد ۵۰۰,۰۰۰ سهم عادی به ارزش اسمی ۱,۰۰۰ ریال و

ارزش بازار ۱,۶۰۰ ریال منتشر نمود. ترکیب تجاری براساس روش خرید می‌باشد. شرکت ژاله جهت انتشار سهام مبلغ ۴

میلیون ریال هزینه نقدی پرداخت نمود که ۱ میلیون ریال آن مربوط به هزینه‌های قانونی (دو در هزار حق تمبر سهام) و ۳ میلیون

ریال بقیه مربوط به هزینه انتشار و ثبت سهام می‌باشد. مانده حساب سرمایه گذاری در تاریخ ترکیب برابر است با:

الف) ۸۰۰ میلیون ریال (ب) ۸۰۱ میلیون ریال (ج) ۸۰۳ میلیون ریال (د) ۸۰۴ میلیون ریال

۴۵۷- شرکت کوکب مالک ۳۰ درصد از سهام شرکت تارا می‌باشد. در تاریخ ۱۳۸۱/۹/۱ شرکت کوکب ۶۰ درصد دیگر از

سهام شرکت تارا را خریداری نمود. چه مبلغ از سود سال ۱۳۸۱ شرکت تارا به عنوان سود تحقق یافته شرکت کوکب

گزارش می‌شود؟

الف) ۱۰۰ درصد سود شرکت تارا

ب) ۹۰ درصد سود شرکت تارا

ج) ۳۰ درصد سود شرکت تارا تا تاریخ ۱۳۸۱/۸/۳۰ و ۹۰ درصد سود شرکت تارا از تاریخ ۱۳۸۱/۱۲/۲۹ تا ۱۳۸۱/۹/۱

د) ۳۰ درصد سود شرکت تارا تا تاریخ ۱۳۸۱/۸/۳۰ و ۱۰۰ درصد سود شرکت تارا از تاریخ ۱۳۸۱/۱۲/۲۹ تا ۱۳۸۱/۹/۱

۴۵۸- رهنمود کلی در مورد تعیین ارزش منصفانه کالای ساخته شده و موجودی مواد اولیه بر چه مبنایی است؟

- الف) هر دو به بهای جایگزینی
- ب) هر دو به خالص ارزش فروش منهای سود معقول
- ج) کالای ساخته شده به خالص ارزش فروش منهای سود معقول و مواد اولیه به بهای جایگزینی
- د) کالای ساخته شده به بهای جایگزینی و مواد اولیه به خالص ارزش فروش منهای سود معقول

۴۵۹- مبنای صحیح برای ارزشیابی داراییهای ثابت تحصیل شده در روش خرید که در آن وجه نقد برای تحصیل سهام عادی

شرکت سرمایه پذیر پرداخت گردیده، چیست؟

- الف) ارزش دفتری
- ب) ارزش بازار
- ج) بهای تمام شده اولیه
- د) بهای تمام شده اولیه بعلاوه مازاد قیمت خرید بر مبلغ دفتری داراییهای ثابت تحصیل شده

۴۶۰- سرقتی حاصل از یک ترکیب تجاری:

- الف) یک دارایی نامشهود است.
- ب) دارایی است که مشمول استهلاک نمی شود.
- ج) باید در سال تلفیق هزینه شود.
- د) در ترکیب به شکل تحصیل به وجود می آید.

۴۶۱- سرقتی عبارت است از:

- الف) مازاد بهای تمام شده تحصیل نسبت به سهم واحد تحصیل کننده از ارزش منصفانه داراییها و بدهیها در تاریخ انجام معامله.
- ب) مبلغی که واحد تحصیل کننده، در انتظار کسب منافع اقتصادی در آینده، پرداخت می کند.
- ج) منافع اقتصادی آتی که از هم افزایی داراییهای قابل تشخیص تحصیل شده ناشی می شود.
- د) هر سه مورد صحیح است.

۴۶۲- در تاریخ ۱/۱۰/۱۳۸۱ شرکت سیاره جهت خرید ۹۰ درصد از سهام شرکت ستاره مبلغ ۲۲۵ میلیون ریال پرداخت

نمود. داراییها و بدهیهای شرکت ستاره در این تاریخ به شرح زیر است:

ارزش دفتری	ارزش بازار	
میلیون ریال	میلیون ریال	
۸۰	۹۰	داراییهای جاری
۱۶۰	۲۰۰	داراییهای ثابت
۴۰	۴۰	بدهیها

میزان سرقتی تلفیقی در این تاریخ برابر است با:

- الف) صفر
- ب) ۴۵ میلیون ریال
- ج) ۲۷ میلیون ریال سرقتی منفی
- د) ۷۲ میلیون ریال سرقتی منفی

۴۶۳- شرکت نگاه ۸۰ درصد از سهام شرکت پگاه را به بهای تمام شده ۷۰ میلیون ریال نقداً خریداری کرده است. در تاریخ تحصیل ارزش اسمی سهام شرکت پگاه ۵۰ میلیون ریال و سود انباشته آن ۵ میلیون ریال بوده است. سرقفلی ناشی از تحصیل چقدر است ؟

- الف) سرقفلی ۲۶ میلیون ریال
ب) سرقفلی منفی ۲۶ میلیون ریال
ج) سرقفلی ۱۵ میلیون ریال
د) سرقفلی منفی ۱۵ میلیون ریال

۴۶۴- در اول آبان ماه ۱۳۸۱ شرکت زیور ۸۰ درصد از سهام عادی شرکت زیبا را به مبلغ ۱۸۰ میلیون ریال خریداری نمود. خالص داراییهای شرکت زیبا در این تاریخ ۱۵۰ میلیون ریال است. اکثر داراییها و بدهیهای شرکت زیبا معادل ارزش دفتری ارزیابی شده‌اند، به استثنای موارد زیر :

ارزش دفتری	ارزش بازار	
میلیون ریال	میلیون ریال	
۲۰۰	۱۸۰	ماشین آلات
۱۰۰	۱۶۰	زمین
۸۰	۷۵	بدهیهای بلند مدت

سرقفلی تلفیقی در تاریخ سرمایه‌گذاری برابر است با :

- الف) ۱۵ میلیون ریال ب) ۲۴ میلیون ریال ج) ۳۲ میلیون ریال د) ۶۰ میلیون ریال

۴۶۵- بهای تمام شده سرمایه‌گذاری در ۳۰ درصد سهام واحد سرمایه‌پذیر ۱۰۰ میلیون ریال است. خالص داراییهای شرکت سرمایه‌پذیر به ارزش دفتری ۲۵۰ میلیون ریال است که در تاریخ سرمایه‌گذاری ارزش زمین آن ۱۰ میلیون ریال و ساختمان (باقیمانده عمر مفید ۱۰ سال) ۲۰ میلیون ریال بیشتر از ارزش دفتری ارزیابی می‌گردد. سرقفلی چند میلیون ریال است ؟

- الف) ۱۶ ب) ۱۹ ج) ۲۳ د) ۲۵

۴۶۶- باتوجه به اطلاعات سؤال ۴۶۵، اگر سود خالص گزارش شده توسط واحد سرمایه‌پذیر ۸۰ میلیون ریال باشد و سرقفلی ۲۰ ساله مستهلک شود، درآمد حاصل از سرمایه‌گذاری چند میلیون ریال است ؟

- الف) ۲۲/۶ ب) ۲۳/۲ ج) ۲۳/۴ د) ۲۴

۴۶۷- در یک ترکیب تجاری از نوع ادغام ۵۰۰ میلیون ریال سهام عادی به ارزش بازار ۶۰۰ میلیون ریال واگذار شده است. خالص داراییهای شرکت تحصیل شده به ارزش دفتری ۴۳۰ میلیون ریال و به ارزش روز ۵۲۰ میلیون ریال است. سرقفلی برابر است با :

- الف) صفر ب) ۸۰ میلیون ریال
ج) ۱۷۰ میلیون ریال د) ۲۰ میلیون ریال سرقفلی منفی

۴۶۸- در سال ۱۳۸۱ شرکت اصلی ۷۵ درصد از سهام شرکت فرعی را در ازای پرداخت ۸۰ میلیون ریال وجه نقد بعلاوه ۲۰۰,۰۰۰ سهم عادی ۱,۰۰۰ ریالی خود به ارزش بازار هر سهم ۱,۷۵۰ ریال تحصیل نمود. در این تاریخ خالص داراییهای شرکت فرعی به ارزش دفتری ۳۰۰ میلیون ریال و به ارزش روز ۳۴۰ میلیون ریال بود. سرقتی چند میلیون ریال است؟

- الف) ۱۵ (ب) ۱۷۵ (ج) ۲۰۵ (د) ۲۳۵

۴۶۹- سود انباشته شرکت فرعی در ابتدای دوره ۳۰۰ میلیون ریال بوده است. با وجود این که طی دوره جاری ۴۰ میلیون ریال سود تقسیم شده، مانده سود انباشته در پایان دوره به ۴۲۰ میلیون ریال افزایش یافته است. چنانچه شرکت اصلی در تاریخ اول دی ماه ۸۵ درصد سهام این شرکت را خریداری نموده باشد، سود قبل از تملک چند میلیون ریال بوده است؟

- الف) ۷۶/۵ (ب) ۱۰۲ (ج) ۱۲۰ (د) ۱۶۰

۴۷۰- سرقتی منفی در ترازنامه منعکس می شود.

- الف) به عنوان رقم کاهنده داراییها
 ب) به عنوان بدهی بلند مدت
 ج) به عنوان رقم کاهنده حقوق صاحبان سهام
 د) بین بدهیها و حقوق صاحبان سهام

۴۷۱- آن بخش از سرقتی منفی که به هزینه‌ها و زیانهای قابل تشخیص آتی مرتبط نباشد، چگونه در صورت سود و زیان شناسایی می شود؟

- الف) بلافاصله به عنوان درآمد شناسایی می شود.
 ب) طی مدت ۲۰ سال به نسبت مساوی به عنوان درآمد شناسایی می شود.
 ج) طی عمر مفید داراییهای غیر پولی قابل تشخیص تحصیل شده به عنوان درآمد شناسایی می شود.
 د) تا سقف ارزش منصفانه داراییهای غیر پولی قابل تشخیص تحصیل شده طی متوسط عمر مفید داراییهای مذکور و مازاد بلافاصله به عنوان درآمد شناسایی می شود.

۴۷۲- در ترکیب تجاری به روش خرید، با سرقتی منفی چگونه برخورد می شود؟

- الف) در ترکیب تجاری به روش خرید سرقتی منفی بوجود نمی آید.
 ب) به نسبت صرف کاهش داراییهای غیر پولی و غیر جاری می شود.
 ج) با سرقتی مثبت موجود در شرکت ترکیب شونده، تهاتر می شود.
 د) به عنوان یک رقم کاهنده داراییهای واحد تجاری گزارشگر در ترازنامه منعکس می شود.

● اطلاعات زیر از ترازنامه شرکتهای شهاب و کیهان و ترازنامه تلفیقی در تاریخ ۱۳۸۵/۱۲/۲۹ استخراج شده است :

ش	شهاب	کیهان	تلفیقی
میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال
سرمایه گذاری در سهام شرکت کیهان	؟	—	—
سرقفلی	—	—	۵۰
حقوق اقلیت	—	—	۱۰۰
حقوق صاحبان سهام	؟	۵۰۰	۹۰۰

شرکت شهاب در تاریخ ۱۳۸۱/۱/۱ اقدام به خرید سهام شرکت کیهان به مبلغ ۳۰۰ میلیون ریال نموده است. در آن تاریخ حقوق صاحبان سهام شرکت کیهان بالغ بر ۲۵۰ میلیون ریال بوده و ارزش دفتری و ارزش بازار داراییهای آن برابر بوده است. با توجه به اطلاعات فوق، به سؤالات ۴۷۳ الی ۴۷۶ پاسخ دهید:

۴۷۳- میزان سرمایه گذاری شرکت شهاب در شرکت کیهان چند درصد است ؟

- الف) ٪۹۰ (ب) ٪۸۰ (ج) ٪۷۵ (د) ٪۶۰

۴۷۴- شرکت شهاب، سرقفلی باقیمانده را باید طی چند سال مستهلک نماید؟

- الف) ۵ سال (ب) ۱۰ سال (ج) ۱۵ سال (د) ۲۰ سال

۴۷۵- مانده حساب سرمایه گذاری در تاریخ ۱۳۸۵/۱۲/۲۹ در دفاتر شرکت شهاب چقدر است ؟

- الف) ۲۵۰ میلیون ریال (ب) ۳۰۰ میلیون ریال (ج) ۴۵۰ میلیون ریال (د) ۵۰۰ میلیون ریال

۴۷۶- حقوق صاحبان سهام شرکت شهاب در تاریخ ۱۳۸۵/۱۲/۲۹ چقدر است ؟

- الف) ۴۰۰ میلیون ریال (ب) ۵۰۰ میلیون ریال (ج) ۷۰۰ میلیون ریال (د) ۹۰۰ میلیون ریال

۴۷۷- در تاریخ ۱۳۸۱/۱۲/۲۹ شرکت یگانه ۸۰ درصد از سهام شرکت یکتا را به مبلغ ۸۰۰ میلیون ریال خرید. در این تاریخ

ارزش دفتری و ارزش منصفانه خالص داراییهای شرکت یکتا به ترتیب ۶۰۰ میلیون ریال و ۸۰۰ میلیون ریال بود.

در این تاریخ شرکت یکتا پرونده‌ای در دادگاه داشت که هنوز منجر به صدور رأی نشده بود. در خرداد ماه ۱۳۸۲

شرکت یکتا مجبور شد مبلغ ۱۵ میلیون ریال پرداخت کند. اثر این ۱۵ میلیون ریال بر صورتهای مالی تلفیقی کدام

مورد زیر است ؟

الف) بر صورتهای مالی تلفیقی تأثیری ندارد.

ب) مبلغ سرقفلی تلفیقی ۱۲ میلیون ریال افزایش می‌یابد.

ج) مبلغ سرقفلی تلفیقی ۱۵ میلیون ریال افزایش می‌یابد.

د) هزینه‌های سال ۱۳۸۲ مبلغ ۱۵ میلیون ریال افزایش می‌یابد.

۴۷۸- به منظور گزارشگری یک ترکیب تجاری به شکل اتحاد منافع، حداقل میزان سهام عادی یک سرمایه‌پذیر که باید در

طی دوره ترکیب در معاوضه برای سهام عادی گذار تحصیل گردد چقدر می‌باشد؟

الف) ۵۱٪ ب) ۸۰٪ ج) ۹۰٪ د) ۱۰۰٪

۴۷۹- در صورتی که ۱۰۰٪ سهام شرکت فرعی در نیمه دوم سال مالی آن شرکت خریداری شود، سهم شرکت اصلی از سود

خالص شرکت فرعی باتوجه به روش حسابداری تجميع منافع چگونه است ؟

الف) شامل سود خالص شرکت فرعی برای تمام سال است .

ب) شامل سود خالص شرکت فرعی از تاریخ سرمایه‌گذاری تا پایان سال مالی است .

ج) شامل سود خالص شرکت فرعی از ابتدای سال مالی تا تاریخ سرمایه‌گذاری است .

د) هیچکدام از موارد فوق

● شرکت اصلی در تاریخ ۱۳۸۱/۶/۳۱ برای تحصیل ۹۰ درصد از سهام شرکت فرعی تعداد ۶۰,۰۰۰ سهم عادی به

ارزش بازار هر سهم ۱,۶۰۰ ریال منتشر کرد. در انجام این ترکیب تجاری از روش اتحاد منافع استفاده شده است.

حقوق صاحبان سهام دو شرکت، بلافاصله قبل از ترکیب به شرح زیر است :

شرکت اصلی	شرکت فرعی	
میلیون ریال	میلیون ریال	
۱۴۰	۴۰	سهام عادی (ارزش اسمی هر سهم ۱,۰۰۰ ریال)
۹۰	۳۰	صرف سهام
۱۳۰	۱۱۰	سود و زیان انباشته
<u>۳۶۰</u>	<u>۱۸۰</u>	

سال مالی هر دو شرکت به پایان اسفند ماه ختم می‌شود. سود خالص و سود پرداخت شده شرکتها برای سال ۱۳۸۱ به

شرح زیر است :

شرکت اصلی	شرکت فرعی	سود خالص :
میلیون ریال	میلیون ریال	
۲۰	۶	شش ماهه اول
۲۴	۱۰	شش ماهه دوم
		سود سهام پرداخت شده :
۲۵	—	۱۳۸۱/۸/۹
—	۷	۱۳۸۱/۸/۲۴

باتوجه به اطلاعات فوق، به سؤالات ۴۸۰ الی ۴۸۷ پاسخ دهید.

۴۸۰- در ترازنامه تلفیقی مورخ ۱۳۸۱/۱۲/۲۹، سهام عادی چند میلیون ریال گزارش می‌شود؟

الف) ۲۰۰ (ب) ۱۹۶ (ج) ۱۸۰ (د) ۱۷۶

۴۸۱- در ترازنامه تلفیقی مورخ ۱۳۸۱/۱۲/۲۹، صرف سهام چند میلیون ریال گزارش می‌شود؟

الف) ۹۰ (ب) ۹۳ (ج) ۱۱۷ (د) ۱۲۶

۴۸۲- چنانچه در تاریخ ۱۳۸۱/۶/۳۱ (بلافاصله بعد از خرید)، ترازنامه تلفیقی تهیه شود، سود و زیان انباشته چند میلیون ریال گزارش می‌شود؟

الف) صفر (ب) ۱۳۰ (ج) ۲۲۹ (د) ۲۴۰

۴۸۳- در ترازنامه تلفیقی مورخ ۱۳۸۱/۱۲/۲۹، جمع حقوق سهامداران اقلیت چند میلیون ریال گزارش می‌شود؟

الف) ۱۹ (ب) ۱۸/۹ (ج) ۱۸/۳ (د) ۱۸

۴۸۴- در صورت سود و زیان تلفیقی پایان سال ۱۳۸۱، سود خالص چند میلیون ریال گزارش می‌شود؟

الف) ۵۳ (ب) ۵۴ (ج) ۵۸/۴ (د) ۶۰

۴۸۵- چنانچه ترکیب براساس روش تحصیل باشد، در ترازنامه تلفیقی مورخ ۱۳۸۱/۱۲/۲۹، صرف سهام چند میلیون ریال گزارش می‌شود؟

الف) ۹۰ (ب) ۹۳ (ج) ۱۱۷ (د) ۱۲۶

۴۸۶- چنانچه ترکیب براساس روش تحصیل باشد و بلافاصله بعد از خرید، ترازنامه تلفیقی تهیه شود، سود و زیان انباشته چند میلیون ریال گزارش می‌شود؟

الف) صفر (ب) ۱۳۰ (ج) ۲۲۹ (د) ۲۴۰

۴۸۷- چنانچه ترکیب براساس روش تحصیل باشد، در صورت سود و زیان تلفیقی پایان سال ۱۳۸۱، سود خالص چند میلیون ریال گزارش می‌شود؟

الف) ۵۳ (ب) ۵۴ (ج) ۵۸/۴ (د) ۶۰

۴۸۸- شرکت گلاله در تاریخ ۱۳۸۱/۴/۱ کلیه سهام شرکت گلاله را از طریق انتشار ۱۰۰,۰۰۰ سهم عادی ۱۰,۰۰۰ ریالی تحصیل نمود. ترکیب براساس روش تجمیع منافع صورت می‌گیرد. شرکت گلاله و گلاله برای سال ۱۳۸۱ به ترتیب ۱۵۰ میلیون ریال و ۱۰۰ میلیون ریال سود خالص گزارش نموده‌اند. سود خالص شرکتهای فوق طی سال به طور

یکنواخت تحقق یافته است و سال مالی شرکت‌های مزبور به ۲۹ اسفند ختم می‌شود. سود خالص تلفیقی برای سال ۱۳۸۱ چقدر است؟

- الف) ۱۵۰ میلیون ریال ب) ۱۷۵ میلیون ریال ج) ۲۲۵ میلیون ریال د) ۲۵۰ میلیون ریال

۴۸۹- سود سهام اعلام شده قبل از ترکیب تجاری براساس روش اتحاد منافع، در صورت‌های مالی تلفیقی چگونه نشان داده می‌شود؟

- الف) حذف می‌شود.
 ب) به طور جداگانه
 ج) با سود سهام اعلام شده توسط شرکت اصلی ترکیب می‌شود.
 د) هیچکدام

۴۹۰- حقوق صاحبان سهام شرکت ایمان در تاریخ ۱۳۸۱/۱/۱ شامل ۲۰۰ میلیون ریال سهام عادی، ۴۰ میلیون ریال صرف سهام و ۸۰ میلیون ریال سود انباشته است. در این تاریخ شرکت‌های امین و ایمان در یک عملیات ترکیب به حالت جذب وارد شدند و مقرر گردید شرکت امین در ازای کلیه داراییها و بدهیهای شرکت ایمان معادل ۲۵۰,۰۰۰ سهم عادی ۱۰,۰۰۰ ریالی که ارزش بازار هر سهم ۱۴,۰۰۰ ریال بود به سهامداران شرکت ایمان ارائه نماید. در این تاریخ و قبل از ترکیب، مانده حساب صرف سهام شرکت امین ۷۰ میلیون ریال بود. اگر شرکت امین ترکیب را به روش تجمیع منافع ثبت کند، صرف سهام پس از ترکیب در دفاتر شرکت امین چه مبلغی است؟

- الف) ۶۰ میلیون ریال ب) ۷۰ میلیون ریال ج) ۱۷۰ میلیون ریال د) ۱۸۰ میلیون ریال

۴۹۱- باتوجه به اطلاعات سؤال ۴۹۰، برای ثبت این معامله در دفتر روزنامه شرکت امین، کدامیک از گزینه‌های زیر صحیح است؟

- الف) سرمایه‌گذاری در شرکت ایمان ۲۵۰ میلیون ریال بدهکار
 ب) سرمایه‌گذاری در شرکت ایمان ۳۵۰ میلیون ریال بدهکار
 ج) سود و زیان انباشته ۸۰ میلیون ریال بدهکار
 د) صرف سهام ۱۰ میلیون ریال بدهکار

۴۹۲- با هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم سرمایه‌گذاری در سهام شرکت فرعی، در روش ترکیب براساس اتحاد منافع چگونه عمل می‌شود؟

هزینه‌های غیر مستقیم	هزینه‌های مستقیم
الف) به عنوان بخشی از بهای تمام شده	به عنوان بخشی از بهای تمام شده
ب) به عنوان هزینه دوره	به عنوان بخشی از بهای تمام شده
ج) به عنوان هزینه دوره	به عنوان هزینه دوره
د) به عنوان بخشی از بهای تمام شده	به عنوان هزینه دوره

۴۹۳- اطلاعات زیر در ارتباط با حقوق صاحبان سهام شرکتهای منیر و منور قبل از ترکیب در دست می‌باشد:

شرکت منیر	شرکت منور	
میلیون ریال	میلیون ریال	
۱۵۰	۱۰۰	سهام عادی
۳۰	۱۰	صرف سهام
۵۰	۳۰	سود انباشته

در صورت واگذاری ۶۰,۰۰۰ سهم عادی ۱,۰۰۰ ریالی به ارزش بازار هر سهم ۲,۰۰۰ ریال و تحصیل شرکت منور توسط شرکت منیر و با فرض استفاده از روش خرید، مانده صرف سهام عادی پس از ترکیب چند میلیون ریال است؟

- الف) ۴۰ (ب) ۵۰ (ج) ۷۰ (د) ۹۰

۴۹۴- با توجه به اطلاعات سؤال ۴۹۳، بهای تمام شده ترکیب برای شرکت منیر چند میلیون ریال است؟

- الف) ۶۰ (ب) ۱۰۰ (ج) ۱۲۰ (د) ۱۴۰

۴۹۵- هزینه‌های مستقیم ترکیب در روش خرید و اتحاد منافع به چه حسابی منظور می‌شود؟

روش خرید	روش اتحاد منافع
الف) هزینه دوره	هزینه دوره
ب) هزینه دوره	بهای تمام شده سرمایه‌گذاری
ج) بهای تمام شده سرمایه‌گذاری	بهای تمام شده سرمایه‌گذاری
د) بهای تمام شده سرمایه‌گذاری	هزینه دوره

۴۹۶- با سود و زیان انباشته شرکت فرعی، در هنگام تهیه ترازنامه تلفیقی بلافاصله بعد از تحصیل سهام، در روش خرید و

تجمع منافع چگونه برخورد می‌شود؟

روش خرید	روش تجمع منافع
الف) حذف می‌شود	حذف می‌شود
ب) حذف می‌شود	به شرکت اصلی منتقل می‌شود
ج) به شرکت اصلی منتقل می‌شود	به شرکت اصلی منتقل می‌شود
د) به شرکت اصلی منتقل می‌شود	حذف می‌شود

۴۹۷- در ترکیب واحدهای تجاری به روش تحصیل واتحاد منافع، خالص داراییهای شرکت ترکیب شونده در دفاتر شرکت

ترکیب کننده به چه ارزشی ثبت می‌شود؟

اتحاد منافع	تحصیل
ارزش دفتری	الف) ارزش روز
ارزش روز	ب) ارزش روز
ارزش دفتری	ج) ارزش دفتری
ارزش روز	د) ارزش دفتری

۴۹۸- یک ترکیب تجاری در اواسط سال صورت گرفته است. نتیجه عملیات برای سال ترکیب، شامل ترکیب نتیجه عملیات شرکتهای مستقل برای تمام سال خواهد بود، اگر ترکیب تجاری براساس کدامیک از روشهای زیر باشد؟

اتحاد منافع	تحصیل
خیر	الف) بله
بله	ب) بله
خیر	ج) خیر
بله	د) خیر

۴۹۹- چنانچه یک شرکت فرعی که ۱۰۰ درصد سهام آن در تملک شرکت اصلی است، سود سهمی اعلام کند، در هر یک از روشهای خرید و تجمیع منافع چه ثبتی در دفاتر شرکت اصلی انجام می شود؟

روش خرید	روش تجمیع منافع
الف) سود و زیان انباشته XX	سود و زیان انباشته XX
سرمایه گذاری XX	سرمایه گذاری XX
ب) سود و زیان انباشته XX	ثبتي ندارد
سرمایه گذاری XX	
ج) ثبتي ندارد	سود و زیان انباشته XX
	سرمایه گذاری XX
د) ثبتي ندارد	ثبتي ندارد

۵۰۰- یک واحد تجاری ممکن است با استفاده از روش خرید و یا تجمیع منافع ترکیب شود. کدامیک از اقلام زیر، بدون

توجه به روش حسابداری ترکیب، در صورتهای مالی تلفیقی به یک مبلغ نشان داده می شود؟

الف) سرقتلی (ب) سهام سرمایه (ج) حقوق اقلیت (د) سود و زیان انباشته

۵۰۱- کدامیک از موارد زیر در صورتهای مالی تلفیقی به روش خرید و تجمیع منافع تفاوت ندارد؟

الف) تعداد صورتهای مالی تلفیقی

ب) صورت سود و زیان تلفیقی

ج) شناسایی سهم اقلیت، اگر وجود داشته باشد.

د) شناسایی ارزش جاری داراییهای خالص شرکت فرعی

۵۰۲- در صورتی که ترکیب تجاری منجر به مازاد ارزش بازار داراییها بر ارزش دفتری آنها شود و مازاد قابل استهلاک باشد،

تغییر از روش تجمیع منافع به روش خرید چه تأثیری بر سود خالص تلفیقی سال تغییر خواهد داشت؟

الف) موجب افزایش سود خالص تلفیقی می شود.

ب) موجب کاهش سود خالص تلفیقی می شود.

ج) موجب کاهش سود خالص شرکت فرعی می شود.

د) هیچگونه تغییری در سود خالص تلفیقی به وجود نمی آید.

۵۰۳- در صورتی که ترکیب تجاری براساس روش خرید منجر به مابه التفاوت بدهکار (مازاد بهای تمام شده سرمایه گذاری

بر ارزش دفتری سهام خریداری شده) گردد و به داراییهای استهلاک پذیر تسهیم شود، تغییر روش از روش خرید به

روش تجمیع منافع چه تأثیری بر سود خالص تلفیقی دارد؟

الف) موجب افزایش سود خالص تلفیقی می شود.

ب) موجب کاهش سود خالص تلفیقی می شود.

ج) موجب کاهش سود خالص شرکت فرعی می شود.

د) هیچگونه تأثیری بر سود خالص تلفیقی ندارد.

۵۰۴- سود تلفیقی به روش خرید در مقایسه با روش تجمیع منافع عمدتاً چگونه است؟

الف) بیشتر ب) مساوی ج) کمتر د) بیشتر یا مساوی

۵۰۵- ارزش بازار سهام منتشر شده در تحصیل یک شرکت، بیش از ارزش دفتری و ارزش منصفانه داراییهای تحصیل شده

می باشد. آیا مبلغ اضافه پرداختی در روش خرید و تجمیع منافع بر سود تلفیقی دو شرکت پس از تحصیل تأثیر می گذارد؟

روش خرید روش تجمیع منافع

الف) بله بله

ب) بله خیر

ج) خیر بله

د) خیر خیر

۵۰۶ شرکت ندا در تاریخ ۱۳۸۱/۱/۱ با پرداخت مبلغ ۳۵۰ میلیون ریال وجه نقد و انتشار ۵۰۰,۰۰۰ برگ سهام عادی ۱,۰۰۰ ریالی که ارزش بازار هر سهم ۱,۶۰۰ ریال بود، در یک عملیات ترکیب به حالت جذب خالص داراییهای شرکت صدا را خرید. داراییها و بدهیهای شرکت صدا در این تاریخ به شرح زیر است:

ارزش دفتری	ارزش متعارف	
میلیون ریال	میلیون ریال	
۵۶۰	۵۷۰	داراییهای جاری
۶۴۰	۶۸۰	داراییهای ثابت
۵۰۰	۴۵۰	بدهیها

اگر روش ترکیب خرید باشد، سرقفلی ناشی از ترکیب چند ریال خواهد بود؟

الف) ۵۰ میلیون ریال (ب) ۳۵۰ میلیون ریال (ج) ۴۵۰ میلیون ریال (د) سرقفلی شناسایی نمی شود.

۵۰۷ با توجه به اطلاعات سؤال ۵۰۶، اگر روش ترکیب تجميع منافع باشد، سرقفلی ناشی از ترکیب چند ریال خواهد بود؟

الف) ۵۰ میلیون ریال (ب) ۳۵۰ میلیون ریال (ج) ۴۵۰ میلیون ریال (د) سرقفلی شناسایی نمی شود.

۵۰۸ در تاریخ ۱۳۸۱/۱۲/۲۹ شرکت شیرین برای تحصیل کلیه سهام شرکت نوشین تعداد ۵۰۰,۰۰۰ سهم عادی ۱,۰۰۰

ریالی که ارزش بازار هر سهم ۱,۸۰۰ ریال بود، منتشر کرد. بخش حقوق صاحبان سهام هر کدام از شرکتها قبل از ترکیب طبق ترازنامه به شرح زیر است:

شرکت شیرین	شرکت نوشین	
میلیون ریال	میلیون ریال	
۸۰۰	۳۰۰	سهام عادی
۳۰۰	۵۰	صرف سهام
۴۰۰	۲۵۰	سود انباشته
<u>۱,۵۰۰</u>	<u>۶۰۰</u>	

با فرض اینکه ترکیب بر اساس روش خرید باشد، صرف سهام در ترازنامه تلفیقی مورخ ۱۳۸۱/۱۲/۲۹ به چه مبلغی باید گزارش شود؟

الف) ۱۵۰ میلیون ریال (ب) ۳۰۰ میلیون ریال (ج) ۳۵۰ میلیون ریال (د) ۷۰۰ میلیون ریال

۵۰۹ با توجه به اطلاعات سؤال ۵۰۸، با فرض اینکه ترکیب بر اساس روش تجميع منافع باشد، صرف سهام در ترازنامه

تلفیقی مورخ ۱۳۸۱/۱۲/۲۹ به چه مبلغی باید گزارش شود؟

الف) ۱۵۰ میلیون ریال (ب) ۳۰۰ میلیون ریال (ج) ۳۵۰ میلیون ریال (د) ۷۰۰ میلیون ریال

۵۱۰- شرکت دارا در تاریخ ۱۳۳۱/۱/۱ با انتشار ۸۰,۰۰۰ سهم عادی جدید به ارزش اسمی هر سهم ۱,۰۰۰ ریال و ارزش بازار ۲,۰۰۰ ریال، کلیه سهام شرکت سارا را تحصیل نمود. قبل از انجام این معامله، کل حقوق صاحبان سهام شرکت دارا ۳۲۰ میلیون ریال و شرکت سارا ۱۶۰ میلیون ریال بوده است. ارزش بازار خالص داراییهای شرکت سارا در تاریخ ۱۳۳۱/۱/۱ مبلغ ۱۶۰ میلیون ریال بوده و سود خالص آن برای عملکرد سال ۱۳۳۱ بالغ بر ۱۲ میلیون ریال می‌باشد. سود خالص شرکت دارا برای عملکرد سال ۱۳۳۱ مبلغ ۵۰ میلیون ریال بوده و شرکت طی سال مبلغ ۱۸ میلیون ریال سود نقدی تقسیم نموده است. هیچگونه معامله داخلی بین دو شرکت در سال ۱۳۳۱ وجود نداشته است. با فرض اینکه ترکیب شرکتهای دارا و سارا براساس روش تجمیع منافع باشد، مانده حقوق صاحبان سهام در ترازنامه تلفیقی مورخ ۱۳۳۱/۱۲/۲۹ چه مبلغی است؟

الف) ۳۵۲ میلیون ریال ب) ۳۶۴ میلیون ریال ج) ۵۲۴ میلیون ریال د) ۵۴۲ میلیون ریال

۵۱۱- باتوجه به اطلاعات سؤال ۵۱۰، با فرض اینکه ترکیب براساس روش خرید باشد، مانده حقوق صاحبان سهام در ترازنامه تلفیقی مورخ ۱۳۳۱/۱۲/۲۹ چه مبلغی است؟

الف) ۳۵۲ میلیون ریال ب) ۳۶۴ میلیون ریال ج) ۵۲۴ میلیون ریال د) ۵۴۲ میلیون ریال

استاندارد حسابداری شماره ۲۰

حسابداری سرمایه‌گذاری در واحدهای تجاری وابسته

۵۱۲- واحد تجاری وابسته یعنی:

- الف) واحد سرمایه‌پذیری که بیش از ۵۰ درصد سهام آن در تملک واحد سرمایه‌گذار است.
- ب) واحد سرمایه‌پذیری که واحد سرمایه‌گذار در آن نفوذ قابل ملاحظه کسب نکرده باشد.
- ج) واحد سرمایه‌پذیری که هدایت سیاستهای مالی و عملیاتی آن تحت کنترل واحد سرمایه‌گذار است.
- د) واحد سرمایه‌پذیری که واحد سرمایه‌گذار در آن نفوذ قابل ملاحظه دارد ولی فرعی یا مشارکت آن نیست.

۵۱۳- کدامیک از موارد زیر نشان دهنده توان اعمال نفوذ قابل ملاحظه توسط واحد سرمایه‌گذار بر واحد سرمایه‌پذیر است؟

- الف) قدرت رأی کافی واحد سرمایه‌گذار در واحد سرمایه‌پذیر
- ب) عضویت در هیئت مدیره یا دیگر ارکان اداره‌کننده مشابه واحد سرمایه‌پذیر
- ج) مشارکت در تصمیم‌گیری برای پرداخت یا نگهداری سود واحد سرمایه‌پذیر
- د) هر سه مورد

۵۱۴- در مالکیت‌های بیش از ۲۰ درصد سهام عادی که سرمایه‌گذار دارای نفوذ قابل ملاحظه در واحد سرمایه‌پذیر است،

حسابداری سرمایه‌گذاری به چه روشی باید انجام شود؟

- الف) بهای تمام شده
- ب) اقل بهای تمام شده و خالص ارزش فروش
- ج) ارزش بازار
- د) ارزش ویژه

۵۱۵- کدامیک از موارد زیر از ویژگیهای روش ارزش ویژه نیست؟

- الف) سرمایه‌گذاری در ترازنامه به بهای تمام شده منعکس می‌شود.
 ب) بابت سود سهام دریافتی یا دریافتی از واحد سرمایه‌پذیر، درآمد شناسایی نمی‌شود.
 ج) مبلغ دفتری سرمایه‌گذاری به میزان سود سهام دریافتی یا دریافتی از واحد سرمایه‌پذیر کاهش می‌یابد.
 د) مبلغ دفتری سرمایه‌گذاری به میزان سهم واحد سرمایه‌گذار از سود خالص واحد سرمایه‌پذیر افزایش می‌یابد.

۵۱۶- شرکت یوسف ۳۰ درصد از سهام عادی در جریان شرکت یعقوب را در ابتدای سال ۱۳۸۱ به مبلغ ۳۰۰ میلیون ریال خریداری نمود. شرکت یعقوب در آبان ماه ۱۳۸۱ مبلغ ۶۰ میلیون ریال سود سهمی (سهام جایزه) منتشر و به سهامداران خود واگذار نمود. شرکت برای سال ۱۳۸۱ مبلغ ۱۲۰ میلیون ریال سود خالص گزارش نمود. مانده حساب سرمایه‌گذاری در پایان سال برابر است با:

- الف) ۳۰۰ میلیون ریال (ب) ۳۱۸ میلیون ریال (ج) ۳۳۶ میلیون ریال (د) ۳۵۴ میلیون ریال

۵۱۷- شرکت الیاس در ابتدای سال ۱۳۸۱ تعداد ۳۰۰,۰۰۰ سهم از ۱۰۰۰,۰۰۰ سهم شرکت اسحاق را به مبلغ ۱۸۰ میلیون ریال خرید. مجمع عمومی عادی صاحبان سهام شرکت اسحاق در تاریخ ۱۳۸۲/۲/۱۵ تشکیل و سود خالص شرکت به مبلغ ۱۲۰ میلیون ریال و همچنین توزیع سود نقدی به مبلغ ۱۵۰ میلیون ریال را تصویب نمود. شرکت الیاس در صورت سود و زیان سال ۱۳۸۱ چه مبلغی باید به عنوان درآمد حاصل از سرمایه‌گذاری گزارش نماید؟

- الف) صفر (ب) ۳۶ میلیون ریال (ج) ۴۵ میلیون ریال (د) ۱۲۰ میلیون ریال

۵۱۸- نحوه انعکاس گزارش سود شرکت سرمایه‌پذیری که روش حسابداری سرمایه‌گذاری براساس بهای تمام شده می‌باشد، در دفاتر شرکت سرمایه‌گذار چگونه است؟

- الف) موجب افزایش موجودی نقد می‌شود. (ب) سرمایه‌گذاری را افزایش می‌دهد.
 ج) سرمایه‌گذاری را کاهش می‌دهد. (د) ثبتی بابت آن صورت نمی‌گیرد.

۵۱۹- در تاریخ ۱۳۸۱/۱/۵ شرکت جاوید ۲۰ درصد از سهام عادی شرکت جواد را به مبلغ ۵۰ میلیون ریال خریداری نمود. با این سرمایه‌گذاری شرکت جاوید قادر به اعمال نفوذ قابل ملاحظه بر شرکت جواد نمی‌باشد. طی سال ۱۳۸۱ شرکت جواد مبلغ ۲۰ میلیون ریال سود خالص و مبلغ ۵ میلیون سود نقدی گزارش نموده است. مانده حساب سرمایه‌گذاری در سهام شرکت جواد در دفاتر شرکت جاوید در تاریخ ۱۳۸۱/۱۲/۲۹ چقدر باید باشد؟

- الف) ۴۹ میلیون ریال (ب) ۵۰ میلیون ریال (ج) ۵۳ میلیون ریال (د) ۵۴ میلیون ریال

۵۲۰- در اول فروردین ماه ۱۳۸۱ شرکت مهدی ۱۵ درصد از سهام شرکت هادی را به مبلغ ۶۰ میلیون ریال خریداری نمود. اطلاعات مربوط به شرکت هادی برای سالهای ۱۳۸۱ و ۱۳۸۲ به شرح زیر است:

	۱۳۳۲	۱۳۳۱
	میلیون ریال	میلیون ریال
سود خالص	۹۰	۳۰
تقسیم سود نقدی	۳۲	—

سهام سود ناشی از سرمایه‌گذاری در سال ۱۳۳۲ برابر است با:

الف) ۴/۵ میلیون ریال (ب) ۴/۸ میلیون ریال (ج) ۸/۷ میلیون ریال (د) ۱۳/۵ میلیون ریال

۵۲۱- مبلغ سرمایه‌گذاری اولیه در ۵ درصد سهام شرکت سرمایه‌پذیر ۲۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال بوده که این سرمایه‌گذاری غیرجاری تلقی و روش بهای تمام شده بر آن اعمال گردیده است. در سال اول پس از تاریخ سرمایه‌گذاری، واحد سرمایه‌پذیر در حالی که ۱۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال سود خالص تحصیل نموده بود اقدام به توزیع ۱۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال سود نقدی بین سهامداران خود کرد. مبلغ دفتری سرمایه‌گذاری به چه میزان کاهش داده می‌شود؟

الف) ۱۰۰,۰۰۰ ریال (ب) ۳۰۰,۰۰۰ ریال (ج) ۵۰۰,۰۰۰ ریال (د) ۶۰۰,۰۰۰ ریال

۵۲۲- شرکت آزاده طی سال ۱۳۳۱ از بابت سرمایه‌گذاری در سهام سایر شرکتها به شرح زیر سود دریافت نموده است:

- ۱- از شرکت سحر، مبلغ ۵ میلیون ریال نقدی بابت سرمایه‌گذاری در ۲ درصد سهام شرکت سحر.
- ۲- از شرکت سپیده، مبلغ ۱۸ میلیون ریال نقدی بابت سرمایه‌گذاری در ۳۰ درصد سهام شرکت سپیده (۷۵ درصد سود شرکت سپیده بین سهامداران توزیع شده است).
- ۳- از شرکت سپهر، تعداد ۲,۰۰۰ سهم (به صورت سود سهمی) که ارزش بازار هر سهم آن ۱,۵۰۰ ریال است. سرمایه‌گذاری در سهام شرکت سپهر حدوداً ۱ درصد سهام شرکت است.

جمع مبلغ سود ناشی از سرمایه‌گذاری در سهام سایر شرکتها که بایستی توسط شرکت آزاده در صورت سود و زیان سال ۱۳۳۱ منعکس شود چقدر است؟

الف) ۵ میلیون ریال (ب) ۸ میلیون ریال (ج) ۲۳ میلیون ریال (د) ۲۹ میلیون ریال

۵۲۳- چنانچه شرکت سرمایه‌گذار از محل سود انباشته شرکت سرمایه‌پذیر قبل از تاریخ تحصیل سرمایه‌گذاری، سود نقدی سهام دریافت نماید، این رخداد چه تأثیری بر مانده حساب سرمایه‌گذاری بلند مدت در دفاتر شرکت سرمایه‌گذار، تحت هر یک از روشهای بهای تمام شده و ارزش ویژه خواهد گذاشت؟

	روش بهای تمام شده	روش ارزش ویژه
الف)	اثری ندارد	اثری ندارد
ب)	کاهش می‌دهد	اثری ندارد
ج)	اثری ندارد	کاهش می‌دهد
د)	کاهش می‌دهد	کاهش می‌دهد

۵۲۴- آیا در روش بهای تمام شده، سودهای تقسیم نشده و زیانهای متحمل شده به وسیله واحد سرمایه‌پذیر در صورت‌های مالی واحد سرمایه‌گذار منعکس می‌شود؟

سودهای تقسیم نشده	زیانهای متحمل شده
الف) بله	بله
ب) خیر	خیر
ج) بله	خیر
د) خیر	بله

۵۲۵- سرقفلی منفی عبارت است از:

- الف) مازاد بهای تمام شده سرمایه‌گذاری نسبت به سهم سرمایه‌گذار از ارزش دفتری خالص داراییهای قابل تشخیص واحد تجاری.
 ب) مازاد بهای تمام شده سرمایه‌گذاری نسبت به سهم سرمایه‌گذار از ارزش منصفانه خالص داراییهای قابل تشخیص واحد تجاری.
 ج) مازاد سهم سرمایه‌گذار از ارزش دفتری خالص داراییهای قابل تشخیص واحد تجاری نسبت به بهای تمام شده سرمایه‌گذاری.
 د) مازاد سهم سرمایه‌گذار از ارزش منصفانه خالص داراییهای قابل تشخیص واحد تجاری نسبت به بهای تمام شده سرمایه‌گذاری.

۵۲۶- شرکت ابراهیم ۲۵ درصد از سهام شرکت اسماعیل را در اختیار دارد. استهلاک مازاد ارزش منصفانه داراییهای استهلاک‌پذیر نسبت به ارزش دفتری آنها، در دفاتر شرکت ابراهیم چگونه عمل می‌شود؟

- الف) به بدهکار حساب درآمد حاصل از سرمایه‌گذاری منظور می‌شود.
 ب) به بدهکار حساب سود و زیان انباشته منظور می‌شود.
 ج) تحت عنوان هزینه استهلاک سرقفلی نشان داده می‌شود.
 د) تحت عنوان سایر هزینه‌ها نشان داده می‌شود.

۵۲۷- وقتی که برای حساب سرمایه‌گذاری در سهام عادی از روش ارزش ویژه استفاده می‌شود، اثر کدامیک از موارد زیر را سرمایه‌گذار در درآمد سرمایه‌گذاری گزارش می‌نماید؟

استهلاک سرقفلی	تقسیم سود نقدی توسط شرکت سرمایه‌پذیر
الف) بله	بله
ب) بله	خیر
ج) خیر	بله
د) خیر	خیر

۵۲۸- شرکت شهرابین ۴۰ درصد از سهام شرکت مهرابین را که خالص ارزش دفتری داراییهای آن ۸۸۰ میلیون ریال بود به مبلغ ۴۲۰ میلیون ریال خرید. در تاریخ خرید ارزش روز ساختمان ۹۰ میلیون ریال بیشتر و ارزش روز تجهیزات ۴۰ میلیون ریال کمتر از ارزش دفتری آنها ارزیابی شد. سرقفلی قابل استهلاک توسط شرکت شهرابین چند میلیون ریال است؟

- الف) صفر (ب) ۱۸ (ج) ۴۸ (د) ۶۸

۵۲۹- شرکت چنگیز ۳۰ درصد از سهام در دست سهامداران شرکت هلاکو را در تاریخ ۱۳۸۱/۱/۱۵ به مبلغ ۳۰۰ میلیون ریال خریداری نمود. خالص داراییهای شرکت هلاکو در این تاریخ ۹۰۰ میلیون ریال بود. ارزش منصفانه تمام داراییهای شرکت هلاکو به جز ماشین آلات و موجودی کالا که به ترتیب ۹۰ میلیون ریال و ۱۰ میلیون ریال بیشتر از ارزش دفتری آنها بود، برابر با ارزش دفتری می‌باشد. عمر مفید ماشین آلات ۹ سال می‌باشد و همه موجودی کالا طی سال ۱۳۸۱ فروخته شد. سرقفلی باید طی مدت ۲۰ سال مستهلک گردد. طی سال ۱۳۸۱ شرکت هلاکو مبلغ ۱۲۰ میلیون ریال سود خالص و ۳۰ میلیون ریال سود نقدی گزارش نموده است. شرکت چنگیز بابت سرمایه‌گذاری در سهام شرکت هلاکو چه مبلغی را باید به عنوان درآمد در صورت سود و زیان سال ۱۳۸۱ گزارش نماید؟

الف) ۲۱ میلیون ریال ب) ۲۷ میلیون ریال ج) ۳۰ میلیون ریال د) ۳۶ میلیون ریال

۵۳۰- شرکت رامین در ابتدای سال ۱۳۸۱ ۴۰ درصد از سهام شرکت رامتین را به مبلغ ۲۴۰ میلیون ریال خریداری نمود. خالص داراییهای شرکت رامتین در این تاریخ ۴۰۰ میلیون ریال است. از داراییهای شرکت رامتین فقط زمین و ساختمان هر یک ۵۰ میلیون ریال در بازار ارزش بیشتری از ارزش دفتری داشتند. عمر مفید ساختمان ۱۰ سال برآورد گردیده و هرگونه سرقفلی ناشی از سرمایه‌گذاری ظرف ۲۰ سال مستهلک می‌گردد. سود خالص شرکت برای سال ۱۳۸۱ بالغ بر ۲۰۰ میلیون ریال می‌باشد. درآمد حاصل از سرمایه‌گذاری برای سال ۱۳۸۱ چند میلیون ریال است؟

الف) صفر ب) ۷۶ ج) ۸۰ د) ۲۰۰

۵۳۱- شرکت جسیم ۴۰ درصد سهام شرکت جاسم را به مبلغ ۸۸۸ میلیون ریال خریداری نموده است. در تاریخ خرید، ارزش روز داراییهای شرکت جاسم ۱۸۰ میلیون ریال بیشتر از ارزش دفتری، و کل سرقفلی ۴۴۰ میلیون ریال ارزیابی شده است. خالص ارزش دفتری داراییهای شرکت جاسم در تاریخ تحصیل چند میلیون ریال است؟

الف) ۶۴۰ ب) ۶۷۰ ج) ۹۴۰ د) ۱,۶۰۰

۵۳۲- سود یا زیان تحقق نیافته ناشی از معاملات بین واحد سرمایه‌گذار و واحد تجاری وابسته که در مبلغ دفتری داراییها منظور شده است، باید:

الف) کلاً حذف شود. ب) اصلاً حذف نشود.

ج) فقط سهم اقلیت حذف شود. د) فقط سهم واحد سرمایه‌گذار حذف شود.

۵۳۳- در صورت وجود تفاوت در تاریخهای گزارشگری واحدهای سرمایه‌گذار و سرمایه‌پذیر:

الف) نمی‌توان از روش ارزش ویژه استفاده کرد.

ب) واحد سرمایه‌پذیر باید صورت‌های مالی خود را براساس تاریخ صورت‌های مالی واحد سرمایه‌گذار تهیه کند.

ج) واحد سرمایه‌گذار باید صورت‌های مالی خود را براساس تاریخ صورت‌های مالی واحد سرمایه‌پذیر تهیه کند.

د) می‌توان از صورت‌های مالی تنظیم شده براساس تاریخهای مختلف گزارشگری استفاده کرد به شرط اینکه بیش از سه ماه اختلاف نداشته باشند.

۵۳۴- چنانچه سرمایه گذار یک گروه باشد، سهم آن در واحد تجاری وابسته عبارت است از:

- الف) مجموع سهام متعلق به واحد تجاری اصلی
- ب) مجموع سهام متعلق به واحد تجاری اصلی و واحدهای تجاری فرعی آن
- ج) مجموع سهام متعلق به واحد تجاری اصلی و واحدهای تجاری وابسته آن
- د) مجموع سهام متعلق به واحد تجاری اصلی و واحدهای تجاری فرعی و وابسته آن

۵۳۵- اگر در روش ارزش ویژه، سهم واحد سرمایه گذار از زیانهای واحد تجاری وابسته، مساوی یا بیش از مبلغ دفتری سرمایه گذاری شود:

- الف) واحد سرمایه گذار احتساب سهم زیان خود را متوقف می‌کند.
- ب) مبلغ مازاد به حساب بدهی واحد سرمایه‌پذیر منظور می‌شود.
- ج) زیان شناسایی می‌شود، حتی اگر منجر به مانده بستانکار مبلغ دفتری سرمایه گذاری شود.
- د) زیان به دوره‌های بعد انتقال می‌یابد و از محل سردهایی که بعداً توسط واحد سرمایه‌پذیر گزارش می‌شود مستهلک می‌شود.

۵۳۶- در زمان توقف بکارگیری روش ارزش ویژه، به عنوان بهای تمام شده سرمایه گذاری تلقی می‌شود.

- الف) مبلغ دفتری سرمایه گذاری
- ب) ارزش بازار سرمایه گذاری
- ج) خالص ارزش فروش سرمایه گذاری
- د) اقل بهای تمام شده و خالص ارزش فروش سرمایه گذاری

۵۳۷- سرمایه گذاری در سهام عادی واحد تجاری وابسته، در صورتهای مالی جداگانه واحد سرمایه گذار، باید:

- الف) به عنوان حقوق صاحبان سهام گزارش شود.
- ب) به عنوان سرمایه گذاری بلند مدت گزارش شود.
- ج) به عنوان سرمایه گذاری کوتاه مدت گزارش شود.
- د) حسب مورد، به عنوان سرمایه گذاری بلند مدت یا کوتاه مدت گزارش شود.

۵۳۸- سرمایه گذاری در واحدهای تجاری وابسته در صورتهای مالی جداگانه واحد سرمایه گذار که صورتهای مالی تلفیقی

منتشر می‌کند، باید:

- الف) به ارزش ویژه منعکس شود.
- ب) به بهای تمام شده پس از کسر ذخیره کاهش دائمی در ارزش یا به ارزش ویژه منعکس شود.
- ج) به ارزش ویژه یا مبلغ تجدید ارزیابی به عنوان یک نحوه عمل مجاز جایگزین منعکس شود.
- د) به بهای تمام شده پس از کسر ذخیره کاهش دائمی در ارزش یا مبلغ تجدید ارزیابی به عنوان یک نحوه عمل مجاز جایگزین منعکس شود.

۵۳۹- در مواردی که واحد سرمایه‌گذار صورتهای مالی تلفیقی منتشر نمی‌کند، باید مبالغ مربوط به واحدهای تجاری وابسته: الف) به ارزش ویژه منعکس شود.

ب) به بهای تمام شده پس از کسر ذخیره کاهش دائمی در ارزش یا مبلغ تجدید ارزیابی به عنوان یک نحوه عمل مجاز جایگزین منعکس شود.

ج) به بهای تمام شده پس از کسر ذخیره کاهش دائمی در ارزش یا به ارزش ویژه منعکس شود.

د) به ارزش ویژه یا مبلغ تجدید ارزیابی به عنوان یک نحوه عمل مجاز جایگزین منعکس شود.

۵۴۰- شرکت قسیم در تاریخ ۱۳۸۱/۱/۱، ۱۰ درصد از سهام شرکت قاسم را به مبلغ ۵۰ میلیون ریال خریداری نمود. در این تاریخ ارزش دفتری خالص داراییهای شرکت قاسم بالغ بر ۵۰۰ میلیون ریال بود. در تاریخ ۱۳۸۳/۱/۵ شرکت قسیم ۲۰ درصد دیگر از سهام شرکت قاسم را به مبلغ ۱۴۰ میلیون ریال خریداری نمود. مازاد بهای تمام شده سرمایه‌گذاری نسبت به ارزش دفتری خالص داراییهای تحصیل شده، سرقتی می‌باشد که باید طی مدت ۲۰ سال مستهلک شود. جدول زیر سود خالص و سود پرداخت شده توسط شرکت قاسم را نشان می‌دهد:

سال	سود خالص میلیون ریال	سود پرداخت شده میلیون ریال
۱۳۸۱	۷۰	۳۰
۱۳۸۲	۱۰۰	۴۰
۱۳۸۳	۱۵۰	۵۰

شرکت قسیم در سال ۱۳۸۳ باید چه مبلغی به عنوان سود سرمایه‌گذاری مربوط به سال جاری و چه مبلغ بابت تعدیل سود سنوات قبل گزارش نماید؟

	سود سرمایه‌گذاری سال ۱۳۸۳ میلیون ریال	تعدیل سود سرمایه‌گذاری سنوات قبل میلیون ریال
الف)	۴۵	۳۰
ب)	۴۵	۲۰
ج)	۴۵	۱۰
د)	۳۰	۱۰

۵۴۱- باتوجه به اطلاعات سؤال ۵۴۰، مانده حساب سرمایه‌گذاری در سهام شرکت قاسم، پس از انجام تعدیلات لازم در تاریخ ۱۳۸۳/۱۲/۲۹ چقدر است؟

الف) ۲۰۹ میلیون ریال ب) ۲۱۰ میلیون ریال ج) ۲۲۹ میلیون ریال د) ۲۳۰ میلیون ریال

استاندارد حسابداری شماره ۲۱

حسابداری اجاره‌ها

۵۴۲- اجاره سرمایه‌ای، اجاره‌ای است که به موجب آن :

- الف) مالکیت دارایی در پایان دوره اجاره ممکن است به اجاره کننده انتقال یابد.
- ب) مالکیت دارایی در پایان دوره اجاره ممکن است به اجاره کننده انتقال نیابد.
- ج) تقریباً تمام مخاطرات و مزایای ناشی از مالکیت دارایی به اجاره کننده منتقل می شود.
- د) هر سه مورد

۵۴۳- اجاره غیر قابل فسخ توسط کدامیک از اشخاص زیر قابل فسخ است ؟

- الف) اجاره دهنده
- ب) اجاره کننده
- ج) هر دو مورد
- د) هیچکدام

۵۴۴- حداقل مبالغ اجاره در ارتباط با اجاره دهنده عبارت است از :

- الف) مبالغی که اجاره کننده باید در طول دوره اجاره بپردازد به استثنای مخارج مالیات، نگهداری دارایی و خدمات که به عهده اجاره دهنده است .
- ب) هرگونه ارزش باقیمانده که پرداخت آن توسط اجاره کننده تضمین شده باشد.
- ج) گزینه الف به علاوه گزینه ب .
- د) گزینه الف منهای گزینه ب .

۵۴۵- مدت زمانی که انتظار می رود منافع اقتصادی دارایی مورد اجاره توسط واحد تجاری مصرف شود، چه نامیده می شود؟

- الف) عمر اقتصادی
- ب) عمر مفید
- ج) دوره اجاره
- د) هر سه مورد

۵۴۶- ارزش باقیمانده تضمین نشده، آن بخش از ارزش باقیمانده دارایی است که :

الف) توسط اجاره کننده تضمین شده است .

ب) توسط شخص وابسته به اجاره دهنده تضمین شده است .

ج) اجاره دهنده نسبت به تحقق آن اطمینان کافی ندارد.

د) گزینه‌های ب و ج

۵۴۷- سرمایه گذاری ناخالص در اجاره عبارت است از مجموع حداقل مبالغ اجاره سرمایه‌ای از دید..... و هرگونه

ارزش باقیمانده..... که به وی تعلق می‌گیرد.

الف) اجاره دهنده، تضمین نشده. ب) اجاره کننده، تضمین نشده

ج) اجاره دهنده، تضمین شده د) اجاره کننده، تضمین شده

۵۴۸- درآمد مالی کسب نشده عبارت است از :

الف) سرمایه گذاری ناخالص در اجاره بعلاوه ارزش فعلی سرمایه گذاری ناخالص در اجاره با نرخ ضمنی سود تضمین شده اجاره .

ب) سرمایه گذاری ناخالص در اجاره منهای ارزش فعلی سرمایه گذاری ناخالص در اجاره با نرخ ضمنی سود تضمین شده اجاره .

ج) سرمایه گذاری ناخالص در اجاره بعلاوه ارزش فعلی سرمایه گذاری ناخالص در اجاره با نرخ فرضی استقراض برای اجاره کننده .

د) سرمایه گذاری ناخالص در اجاره منهای ارزش فعلی سرمایه گذاری ناخالص در اجاره با نرخ فرضی استقراض برای اجاره کننده .

۵۴۹- کدامیک از موارد زیر از جمله شرط های اجاره سرمایه‌ای برای اجاره کننده نیست ؟

الف) در مورد مخارج احتمالی آتی قرارداد اجاره ابهام عمده‌ای در بین نباشد.

ب) انتقال مالکیت دارایی مورد اجاره در خاتمه قرارداد به اجاره کننده صورت پذیرد.

ج) مدت قرارداد اجاره حداقل ۷۵ درصد عمر مفید باقیمانده دارایی مورد اجاره باشد.

د) ارزش فعلی پرداختهای آتی اجاره حداقل ۹۰ درصد ارزش منصفانه دارایی باشد.

۵۵۰- از شرایط چهارگانه اجاره سرمایه‌ای به شرح زیر، کدام دو شرط مانع‌الجمع هستند؟

۱- انتقال مالکیت دارایی مورد اجاره به مستأجر در پایان قرارداد.

۲- اعطای اختیار انتقال مالکیت در پایان قرارداد به مستأجر.

۳- مدت قرارداد اجاره حداقل ۷۵ درصد عمر مفید دارایی مورد اجاره .

۴- ارزش فعلی اقساط اجاره حداقل ۹۰ درصد ارزش منصفانه دارایی مورد اجاره.

الف) ۱ و ۲ ب) ۲ و ۳ ج) ۲ و ۴ د) ۳ و ۴

۵۵۱- در یک قرارداد اجاره مدت قرارداد ۴ سال، باقیمانده عمر مفید ۱۰ سال، ارزش اسقاط تضمین نشده ۱۰ میلیون ریال و در خاتمه قرارداد، دارایی به اجاره دهنده عودت داده میشود. بهای تمام شده دارایی ۱۳۰ میلیون ریال، ارزش منصفانه دارایی ۱۵۰ میلیون ریال و ارزش فعلی حداقل دریافتیهای اجاره ۱۴۱ میلیون ریال می‌باشد. نوع اجاره برای اجاره دهنده کدام است؟

الف) سرمایه‌ای ب) عملیاتی ج) اهرمی د) هیچکدام

۵۵۲- شرکت هزاره (اجاره کننده) دو قرارداد اجاره منعقد نموده است. در قرارداد اول، مالکیت دارایی در پایان قرارداد به شرکت هزاره منتقل می‌شود ولی مدت زمان اجاره کمتر از ۹۰ درصد عمر مفید باقیمانده دارایی است. در قرارداد دوم، مالکیت دارایی در پایان قرارداد به شرکت هزاره منتقل نمی‌شود ولی مدت اجاره برابر با ۷۵ درصد عمر مفید دارایی است. شرکت هزاره این اجاره‌ها را باید چگونه طبقه‌بندی کند؟

	قرارداد اول	قرارداد دوم
الف)	اجاره عملیاتی	اجاره سرمایه‌ای
ب)	اجاره عملیاتی	اجاره عملیاتی
ج)	اجاره سرمایه‌ای	اجاره سرمایه‌ای
د)	اجاره سرمایه‌ای	اجاره عملیاتی

۵۵۳- اجاره زمینهای وقفی :

الف) سرمایه‌ای تلقی می‌شود. ب) عملیاتی تلقی میشود.
 ج) ممکن است سرمایه‌ای یا عملیاتی تلقی شود. د) نه سرمایه‌ای تلقی می‌شود و نه عملیاتی.

۵۵۴- اجاره سرمایه‌ای در ترازنامه اجاره کننده به چه مبلغی باید منعکس شود؟

الف) ارزش منصفانه دارایی مورد اجاره .
 ب) ارزش فعلی حداقل مبالغ اجاره .
 ج) ارزش منصفانه دارایی مورد اجاره یا ارزش فعلی حداقل مبالغ اجاره، هر کدام کمتر است .
 د) ارزش منصفانه دارایی مورد اجاره یا ارزش فعلی حداقل مبالغ اجاره، هر کدام بیشتر است .

۵۵۵- ارائه داراییهای اجاره سرمایه‌ای در ترازنامه اجاره کننده مبتنی بر کدامیک از گزینه‌های زیر است؟

الف) خصوصیات صنعت ب) تداوم فعالیت
 ج) رجحان محتوا بر شکل د) مربوط بودن

۵۵۶- تمهذات ناشی از قراردادهای اجاره‌های سرمایه‌ای باید به عنوان..... افشا شود.

الف) همگی بدهی جاری

ب) همگی بدهی بلند مدت

ج) بخش متعلق به دوره جاری بدهی جاری و بقیه بدهی بلند مدت

د) درآمد انتقالی به دوره‌های آتی

۵۵۷- مانده‌های زیر در پایان دوره مالی از دفاتر اجاره کننده استخراج شده است :

دارایی اجاره سرمایه‌ای ۶۰ میلیون ریال، استهلاک انباشته دارایی اجاره سرمایه‌ای ۱۲ میلیون ریال، اجاره‌های

پرداختنی ۳۰ میلیون ریال، هزینه سود تضمین شده تحقق نیافته ۳ میلیون ریال.

دارایی مذکور در ترازنامه پایان دوره به چه مبلغی گزارش خواهد شد؟

الف) ۱۸ میلیون ریال ب) ۳۰ میلیون ریال ج) ۴۸ میلیون ریال د) ۶۰ میلیون ریال

۵۵۸- شرکت تعاونی مسافری قرن در اول فروردین ماه ۱۳۸۱ یکدستگاه اتوبوس تحت قرارداد اجاره به شرط تملیک

خریداری نمود، بدین ترتیب که مبلغ ۵۰ میلیون ریال در موقع خرید پرداخت نمود و مقرر گردید بقیه را طی مدت ۳

سال در پایان هر سال به شرح زیر پرداخت نماید:

قسط اول ۱۲۵ میلیون ریال

قسط دوم ۸۵ میلیون ریال

قسط سوم ۸۸ میلیون ریال

با فرض اینکه نرخ ضمنی سود تضمین شده اجاره ۱۰ درصد و نرخ فرضی استقراض برای اجاره کننده ۱۲ درصد

باشد، قیمت تمام شده اتوبوس خریداری شده که در دفاتر شرکت قرن ثبت می‌شود چقدر است ؟

الف) ۲۵۰ میلیون ریال ب) ۲۹۲ میلیون ریال ج) ۳۰۰ میلیون ریال د) ۳۴۸ میلیون ریال

۵۵۹- شرکت سال در ابتدای سال ۱۳۸۱ یکدستگاه اتومبیل از شرکت ماه اجاره نمود. اطلاعات مربوط به این اجاره به شرح زیر است:

بهای نقدی اتومبیل ۱۴۰ میلیون ریال

عمر مفید ماشین آلات ۴ سال

دوره اجاره ۳ سال

نرخ ضمنی سود تضمین شده اجاره ۱۲ درصد

اجاره قابل تمدید نیست و دارایی در پایان دوره اجاره به شرکت ماه برگشت داده می‌شود. اجاره سالانه باید در ابتدای

هر سال پرداخت شود. مبلغ اجاره سالانه چند میلیون ریال است ؟

الف) ۴۱/۱۵ ب) ۴۶/۲۵ ج) ۵۲/۰۴ د) ۵۸/۲۸

۵۶۰- باتوجه به اطلاعات سؤال ۵۵۹، مانده بدهی ناشی از اجاره در ترازنامه مورخ ۱۳۸۱/۱۲/۲۹ به چه مبلغی باید گزارش شود؟

الف) صفر ب) ۸۸ میلیون ریال ج) ۹۸/۸۵ میلیون ریال د) ۱۰۴/۷۶ میلیون ریال

● شرکت فروردین در تاریخ ۱۳۸۱/۱/۱ یکدستگاه ماشین آلات که ارزش منصفانه آن ۱۵ میلیون ریال می‌باشد را از طریق اجاره به شرط تملیک تحصیل نمود و مقرر شد که بهای آن طی ۴ قسط مساوی سالانه ۴ میلیون ریالی پرداخت گردد. تاریخ پرداخت اولین قسط ۱۳۸۱/۱/۱ و نرخ ضمنی سود تضمین شده ۱۲ درصد می‌باشد. باتوجه به اطلاعات فوق، به سؤالات ۵۶۱ الی ۵۶۳ پاسخ دهید:

۵۶۱- ماشین آلات خریداری شده در تاریخ ۱۳۸۱/۱/۱ به چه مبلغی باید در دفاتر شرکت فروردین ثبت شود؟
 الف) ۱۲/۵ میلیون ریال (ب) ۱۳/۶ میلیون ریال (ج) ۱۵ میلیون ریال (د) ۱۶ میلیون ریال

۵۶۲- شرکت فروردین در صورت سود و زیان سال ۱۳۸۱ چه مبلغ هزینه سود تضمین شده باید گزارش نماید؟
 الف) ۱,۱۵۲,۰۰۰ ریال (ب) ۱,۶۳۲,۰۰۰ ریال (ج) ۱,۸۰۰,۰۰۰ ریال (د) ۱,۹۲۰,۰۰۰ ریال

۵۶۳- بدهی ناشی از اجاره در ترازنامه مورخ ۱۳۸۱/۱۲/۲۹ به چه مبلغی باید گزارش شود؟
 الف) ۱۰,۲۰۰,۰۰۰ ریال (ب) ۱۰,۳۶۸,۰۰۰ ریال (ج) ۱۰,۷۵۲,۰۰۰ ریال (د) ۱۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال

۵۶۴- اگر نسبت به تملک دارایی در پایان دوره اجاره توسط اجاره‌کننده، اطمینان معقولی وجود داشته باشد، دارایی اجاره شده باید طی چه مدتی مستهلک شود؟
 الف) دوره اجاره
 ب) عمر مفید دارایی
 ج) دوره اجاره یا عمر مفید دارایی، هر کدام طولانی‌تر است.
 د) دوره اجاره یا عمر مفید دارایی، هر کدام کوتاه‌تر است.

۵۶۵- تأسیسات ایجاد شده در ساختمان استیجاری طی چه مدتی مستهلک می‌شود؟
 الف) طی دوره اجاره
 ب) طی عمر مفید دارایی
 ج) طی دوره اجاره یا عمر مفید دارایی، هر کدام طولانی‌تر است.
 د) طی دوره اجاره یا عمر مفید دارایی، هر کدام کوتاه‌تر است.

۵۶۶- در تاریخ ۱۳۸۱/۱/۱ شرکت اردیبهشت یکدستگاه ساختمان برای مدت ۸ سال اجاره نمود. شرکت اردیبهشت حق تمدید قرارداد اجاره را برای ۴ سال دیگر دارد، اما تصمیم به تمدید مدت اجاره ندارد. در فروردین ماه ۱۳۸۴ شرکت اردیبهشت مخارج اساسی جهت بهسازی ساختمان اجاره‌ای انجام داد. کل این مخارج ۵۴۰ میلیون ریال و عمر مفید آن ۶ سال برآورد شد. استهلاك مربوط به بهسازی ساختمان اجاره‌ای در سال ۱۳۸۴ چقدر است؟
 الف) ۶۰ میلیون ریال (ب) ۶۷/۵ میلیون ریال (ج) ۹۰ میلیون ریال (د) ۱۰۸ میلیون ریال

- ۵۶۷- جمع هزینه سود تضمین شده و هزینه استهلاک در اجاره سرمایه‌ای در مقایسه با هزینه اجاره در اجاره عملیاتی:
- الف) بزرگتر است.
 ب) کوچکتر است.
 ج) برابر است.
 د) هر سه حالت امکان‌پذیر است.

- ۵۶۸- شرکت خرداد در تاریخ ۱۳۸۱/۱/۱ یکدستگاه ماشین آلات که ارزش منصفانه آن ۷۵ میلیون ریال و عمر مفید آن ۶ سال می‌باشد را برای مدت ۴ سال اجاره نمود. اجاره قابل تمدید نیست و دارایی در پایان دوره اجاره به مؤجر عودت داده می‌شود. مبلغ اجاره سالانه ۲۰ میلیون ریال است که باید در پایان هر سال پرداخت شود. نرخ ضمنی سود تضمین شده اجاره ۱۰ درصد و نرخ فرضی استقراض برای مستأجر ۱۲ درصد است. دارایی ثابت در ترازنامه مورخ ۱۳۸۱/۱۲/۲۹ شرکت خرداد به چه مبلغی باید نشان داده شود؟
- الف) صفر
 ب) ۵۲/۸ میلیون ریال
 ج) ۶۲/۵ میلیون ریال
 د) ۷۵ میلیون ریال

- ۵۶۹- باتوجه به اطلاعات سؤال ۵۶۸، هزینه ناشی از اجاره ماشین آلات در صورت سود و زیان سال ۱۳۸۱ به چه مبلغی باید نشان داده شود؟
- الف) صفر
 ب) ۶/۳ میلیون ریال
 ج) ۷/۶ میلیون ریال
 د) ۲۰ میلیون ریال

- ۵۷۰- اجاره دهنده باید دارایی مرتبط با اجاره سرمایه‌ای را در ترازنامه به عنوان و به مبلغی معادل..... منعکس کند.

- الف) یک رقم دریافتی، سرمایه‌گذاری ناخالص در اجاره.
 ب) یک رقم دریافتی، سرمایه‌گذاری خالص در اجاره.
 ج) یک رقم دریافتی، مانده مستهلک نشده دارایی.
 د) دارایی اجاره سرمایه‌ای، مانده مستهلک نشده دارایی.

- ۵۷۱- در اجاره سرمایه‌ای، اجاره دهنده درآمد سود تضمین شده و سود ناخالص ناشی از فروش قطعی را به ترتیب چگونه شناسایی می‌کند؟

درآمد	سود ناخالص
سود تضمین شده	ناشی از فروش قطعی
الف) هنگام عقد قرارداد	هنگام عقد قرارداد
ب) هنگام عقد قرارداد	طی مدت قرارداد
ج) طی مدت قرارداد	هنگام عقد قرارداد
د) طی مدت قرارداد	طی مدت قرارداد

۵۷۲- در یک اجاره که توسط مؤجر به شکل اجاره سرمایه‌ای ثبت می‌شود، درآمد سود تضمین شده: الف) به وجود نمی‌آید.

ب) باید به طور کامل در هنگام شروع اجاره شناسایی شود.

ج) باید در طول دوره اجاره با استفاده از روش خط مستقیم شناسایی شود.

د) باید در طول دوره اجاره با استفاده از روش نرخ سود تضمین شده مؤثر شناسایی شود.

۵۷۳- در اجاره‌های سرمایه‌ای، درآمد مالی هر دوره برای اجاره دهنده، از کدامیک از رابطه‌های زیر بدست می‌آید؟ الف) درآمد مالی کسب نشده تقسیم بر دوره اجاره.

ب) درآمد مالی کسب نشده تقسیم بر عمر مفید دارایی.

ج) مانده سرمایه‌گذاری خالص در اجاره ضربدر نرخ ضمنی سود تضمین شده.

د) مانده سرمایه‌گذاری ناخالص در اجاره ضربدر نرخ ضمنی سود تضمین شده.

۵۷۴- در تاریخ ۱۳۸۱/۱/۱ شرکت تیر یکی از ماشین آلات خود را برای مدت ۴ سال به شرکت مرداد اجاره داد. اجاره

سالانه ۱۰ میلیون ریال است که باید در ابتدای هر سال پرداخت شود. بهای تمام شده ماشین آلات در دفاتر شرکت تیر ۳۰

میلیون ریال است و عمر مفید ماشین آلات ۵ سال و ارزش اسقاط آن ناچیز می‌باشد. نرخ ضمنی سود تضمین شده اجاره ۱۰

درصد است. شرکت تیر در ترازنامه مورخ ۱۳۸۱/۱۲/۲۹ خالص اجاره دریافتی را به چه مبلغی گزارش می‌نماید؟

الف) صفر (ب) ۲۳,۲۶۸,۰۰۰ ریال (ج) ۲۷,۳۵۵,۰۰۰ ریال (د) ۳۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال

۵۷۵- باتوجه به اطلاعات سؤال ۵۷۴، سود ناشی از فروش ماشین آلات مذکور در صورت سود و زیان سال ۱۳۸۱ به چه مبلغی باید گزارش شود؟

الف) صفر (ب) ۱,۲۱۷,۰۰۰ ریال (ج) ۴,۸۶۸,۰۰۰ ریال (د) ۱۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال

۵۷۶- در اجاره‌های سرمایه‌ای، مخارج مستقیم اولیه تحمل شده به منظور کسب درآمد مالی:

الف) به عنوان هزینه دوره وقوع شناسایی می‌شود.

ب) به بهای تمام شده دارایی اجاره سرمایه‌ای اضافه شده و طی دوره اجاره مستهلک می‌شود.

ج) به بهای تمام شده دارایی اجاره سرمایه‌ای اضافه شده و طی عمر مفید دارایی مستهلک می‌شود.

د) به بهای تمام شده دارایی اجاره سرمایه‌ای اضافه شده و طی دوره اجاره و عمر مفید دارایی، هر کدام کوتاه‌تر است، مستهلک می‌شود.

● شرکت شهرپور در ابتدای سال ۱۳۸۱ به منظور خرید و فروش ماشین آلات راه سازی تأسیس گردید. در این شرکت

فروشهای نقدی ۲۰ درصد کمتر از فروشهای اجاری صورت می‌گیرد و شامل ۶۰ درصد سود روی بهای تمام شده

می‌باشد. در تاریخ ۱۳۸۱/۱/۵ یکدستگاه گیردر که بهای تمام شده آن ۲۵۰ میلیون ریال و عمر مفید آن ۶ سال

می‌باشد را طبق قراردادی برای مدت ۵ سال به شرکت مهر اجاره داد. اقساط اجاره مساوی بوده و در پایان هر سال

پرداخت می‌شود. باتوجه به اطلاعات بالا، به سؤالات ۵۷۷ الی ۵۸۰ پاسخ دهید:

۵۷۷- مبلغ اجاره سالانه چند میلیون ریال است ؟

- الف) ۵۰ (ب) ۸۰ (ج) ۹۶ (د) ۱۰۰

۵۷۸- نرخ ضمنی سود تضمین شده اجاره چند درصد است ؟

- الف) ۵٪ (ب) ۸٪ (ج) ۱۰٪ (د) ۱۵٪

۵۷۹- مانده بدهکاران اجاری در ترازنامه مورخ ۱۳۸۱/۱۲/۲۹ به چه مبلغی باید نشان داده شود؟

- الف) ۲۳۲ میلیون ریال (ب) ۳۱۲ میلیون ریال (ج) ۳۳۲ میلیون ریال (د) ۴۰۰ میلیون ریال

۵۸۰- سود ناشی از معاملات اجاره در صورت سود و زیان سال ۱۳۸۱ به چه مبلغی باید نشان داده شود؟

- الف) ۵۰ میلیون ریال (ب) ۶۲ میلیون ریال (ج) ۱۸۲ میلیون ریال (د) ۲۵۰ میلیون ریال

۵۸۱- در اجاره‌های عملیاتی، اجاره دهنده دارایی مرتبط با اجاره عملیاتی را در ترازنامه تحت عنوان.....

منعکس و درآمد اجاره را به روش..... شناسایی می‌نماید.

- الف) یک رقم دریافتی، خط مستقیم (ب) دارایی ثابت مشهود، خط مستقیم
ج) یک رقم دریافتی، نرخ سود تضمین شده مؤثر (د) دارایی ثابت مشهود، نرخ سود تضمین شده مؤثر

● در تاریخ ۱۳۸۱/۱/۱ شرکت آبان یکی از ماشین آلات خود را به مدت ۴ سال به شرکت آذر اجاره داد. اجاره قابل تمدید نیست و دارایی در پایان دوره اجاره به شرکت آبان برگشت داده می‌شود. اجاره سالانه ۱۰ میلیون ریال است که باید در پایان هر سال پرداخت شود. شرکت آبان در این رابطه مبلغ ۴ میلیون ریال به عنوان حق الزحمه به دلال پرداخت نمود. بهای تمام شده ماشین آلات ۳۶ میلیون ریال است که معادل ارزش متعارف آن می‌باشد. عمر مفید ماشین آلات ۶ سال، ارزش اسقاط آن ناچیز و روش استهلاك خط مستقیم می‌باشد. نرخ ضمنی سود تضمین شده اجاره ۱۰ درصد می‌باشد. باتوجه به اطلاعات بالا، به سؤالات ۵۸۲ الی ۵۸۴ پاسخ دهید:

۵۸۲- ماشین آلات مذکور در ترازنامه مورخ ۱۳۸۱/۱۲/۲۹ شرکت آبان به چه مبلغی باید نشان داده شود؟

- الف) صفر (ب) ۲۷ میلیون ریال (ج) ۳۰ میلیون ریال (د) ۳۶ میلیون ریال

۵۸۳- بدهکاران اجاری (اجاره دریافتی) در ترازنامه مورخ ۱۳۸۱/۱۲/۲۹ به چه مبلغی باید نشان داده شود؟

- الف) صفر (ب) ۲۴/۸ میلیون ریال (ج) ۳۰ میلیون ریال (د) ۴۰ میلیون ریال

۵۸۴- خالص درآمد ناشی از اجاره ماشین آلات در سال ۱۳۸۱ چقدر است ؟

- الف) صفر (ب) ۱ میلیون ریال (ج) ۳ میلیون ریال (د) ۴ میلیون ریال

۵۸۵- چنانچه معامله فروش و اجاره مجدد از نوع سرمایه‌ای باشد، سود حاصل از فروش در صورتهای مالی فروشنده (اجاره‌کننده):
الف) بلافاصله شناسایی می‌شود.

ب) به بهای تمام شده دارایی اجاره سرمایه‌ای منظور می‌شود.

ج) معوق شده و طی مدت قرارداد اجاره به تدریج شناسایی می‌شود.

د) اصلاً شناسایی نمی‌شود.

۵۸۶- شرکت دی در تاریخ ۱۳۸۱/۱۲/۲۹ یکدستگاه ماشین آلات تولیدی خود را که ارزش دفتری آن ۵۰۰ میلیون ریال و عمر مفید باقیمانده آن ۱۰ سال می‌باشد، به مبلغ ۹۰۰ میلیون ریال فروخته و بلافاصله آن را برای مدت ۸ سال اجاره می‌کند. چه مبلغ از سود ناشی از فروش ماشین آلات بایستی در تاریخ ۱۳۸۱/۱۲/۲۹ معوق شود؟
الف) صفر ب) ۲۰ میلیون ریال ج) ۲۵ میلیون ریال د) ۴۰۰ میلیون ریال

۵۸۷- چنانچه معامله فروش و اجاره مجدد از نوع اجاره عملیاتی باشد، در کدامیک از حالت‌های زیر سود و زیان باید بلافاصله شناسایی شود؟

الف) قیمت فروش برابر با ارزش منصفانه دارایی باشد.

ب) قیمت فروش کمتر از ارزش منصفانه دارایی باشد.

ج) قیمت فروش بیشتر از ارزش منصفانه دارایی باشد.

د) هر سه مورد

۵۸۸- شرکت بهمن در پایان سال ۱۳۸۱ یکدستگاه خودرو را به شرکت دیگری فروخته و بلافاصله آن را برای مدت دو سال اجاره می‌نماید. قیمت فروش خودرو ۹۰۰،۰۰۰ ریال (معادل ارزش منصفانه)، ارزش دفتری آن ۸۰۰،۰۰۰ ریال، عمر مفید باقیمانده آن ۱۰ سال و ارزش فعلی اقساط اجاره ۱۸۰،۰۰۰ ریال می‌باشد.

در ترازنامه پایان دوره درآمدهای انتقالی ناشی از فروش خودرو مذکور به چه مبلغی گزارش خواهد شد؟

الف) صفر ب) ۹۰،۰۰۰ ریال ج) ۱۰۰،۰۰۰ ریال د) ۱۸۰،۰۰۰ ریال

۵۸۹- شرکت اسفند یکدستگاه اتومبیل به بهای تمام شده ۱۲۰ میلیون ریال و استهلاک انباشته ۳۰ میلیون ریال را به مبلغ ۱۱۰ میلیون ریال فروخته و بلافاصله آن را برای مدت ۵ سال از قرار سالانه ۲۵ میلیون ریال اجاره نموده است. ارزش منصفانه دارایی ۱۰۰ میلیون ریال است. سود حاصل از فروش اتومبیل مذکور:

الف) به سود و زیان انباشته منظور می‌شود.

ب) به سود و زیان دوره فروش منظور می‌شود.

ج) معلق شده و به نسبت استهلاک دارایی شناسایی می‌شود.

د) شناسایی نمی‌شود.

استاندارد حسابداری شماره ۲۲

گزارشگری مالی میان دوره‌ای

۵۹۰- طبق استانداردهای حسابداری ایران، صورتهای مالی میان دوره‌ای باید در چه تاریخهایی تهیه و ارائه شود؟

- الف) در وسط دوره مالی
ب) سه بار طی هر دوره مالی
ج) چهار بار طی هر دوره مالی
د) برای آن تاریخی معین نشده است.

۵۹۱- طبق استانداردهای حسابداری ایران، در تهیه صورتهای مالی میان دوره‌ای:

- الف) هر دوره مالی میانی یک دوره مالی مستقل است.
ب) هر دوره مالی میانی بخش لاینفک دوره مالی سالانه است.
ج) هر دوره مالی میانی در مواردی دوره مالی مستقل و در مواردی بخش لاینفک دوره مالی سالانه است.
د) هیچ یک از مفروضات فوق در تهیه صورتهای مالی میان دوره‌ای کاربرد ندارد.

۵۹۲- طبق استانداردهای حسابداری ایران، گزارشات میان دوره‌ای حداقل باید شامل چند جزء باشد؟

- الف) سه
ب) چهار
ج) پنج
د) شش

۵۹۳- چنانچه واحد تجاری در گزارش مالی میان دوره‌ای، مجموعه کامل صورتهای مالی را منتشر کند، محتوای گزارشهای

مالی میان دوره‌ای شامل کدام یک از گزینه‌های زیر است؟

- الف) ترازنامه
ب) ترازنامه و سود و زیان
ج) صورتهای مالی اساسی
د) صورتهای مالی اساسی و یادداشتهای توضیحی

- ۵۹۴- چنانچه واحد تجاری در گزارش مالی میان دوره‌ای مجموعه صورتهای مالی را به شکل فشرده منتشر کند، محتوای گزارشهای مالی میان دوره‌ای شامل کدامیک از گزینه‌های زیر است ؟
- الف) صورتهای مالی اساسی و یادداشتهای توضیحی
 ب) صورتهای مالی اساسی و گزیده‌ای از یادداشتهای توضیحی
 ج) فقط صورتهای مالی اساسی
 د) فقط یادداشتهای توضیحی

- ۵۹۵- براساس استانداردهای حسابداری ایران، در یادداشتهای توضیحی گزارشهای مالی میان دوره‌ای، کدامیک از موارد زیر باید افشا شود؟

تشریح عملیات فصلی در دوره میانی	رویدادهای پس از دوره میانی	معاملات با اشخاص وابسته
الف) بله	خیر	خیر
ب) بله	خیر	بله
ج) خیر	بله	خیر
د) بله	بله	بله

- ۵۹۶- براساس استانداردهای حسابداری ایران، در یادداشتهای توضیحی گزارشهای مالی میان دوره‌ای، آیا باید به ترتیب "تعهدات سرمایه‌ای"، "حل و فصل دعاوی حقوقی" و "اصلاح اشتباهات" افشا شود؟
- الف) بله، بله، بله ب) بله، بله، خیر ج) بله، خیر، بله د) خیر، بله، بله

- ۵۹۷- کدامیک از گزینه‌های زیر گویای دوره‌های مربوط برای تهیه صورتهای مالی میان دوره‌ای است؟
- الف) کلیه صورتهای مالی میان دوره‌ای به تاریخ پایان دوره میانی جاری همراه با ارقام مقایسه‌ای به تاریخ پایان سال مالی قبل.
 ب) کلیه صورتهای مالی میان دوره‌ای برای دوره میانی جاری همراه با ارقام مقایسه‌ای برای دوره میانی مشابه سال مالی قبل.
 ج) کلیه صورتهای مالی میان دوره‌ای برای دوره میانی جاری همراه با ارقام مقایسه‌ای برای دوره میانی مشابه سال مالی قبل و ارقام مقایسه‌ای سال مالی قبل.
 د) ترازنامه مانند گزینه الف و سایر صورتهای مالی مانند گزینه ج.

- ۵۹۸- پایان سال مالی شرکت شیدا ۲۹ اسفند ماه بوده و شرکت گزارشهای مالی میان دوره‌ای را هر سه ماه یکبار منتشر می‌کند. گزارش مالی میان دوره‌ای که برای پایان شهریور ماه ۱۳۳۲ ارائه می‌شود، در برگیرنده کدامیک از دوره‌های زمانی زیر است ؟

الف) از ۱/۴/۳۱ الی ۳۱/۶/۳۲	ب) از ۱/۱/۳۲ الی ۳۱/۶/۳۲
ج) از ۱/۷/۳۱ الی ۳۱/۶/۳۲	د) از ۱/۱/۳۱ الی ۳۱/۶/۳۲

۵۹۹- شرکت واله در تاریخ ۱۳X۱/۷/۱ زیان غیر مترقبه‌ای به مبلغ ۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال متحمل می‌شود. پیش‌بینی می‌شود سود شرکت برای کل سال ۱۳X۱ مبلغ ۱۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال باشد. در صورت سود و زیان میان دوره‌ای شرکت که برای سه ماهه منتهی به ۱۳X۱/۹/۳۰ منتشر می‌شود، چه مبلغی بابت زیان غیرمترقبه باید نشان داده شود؟
الف) صفر ب) ۷۵۰,۰۰۰ ریال ج) ۱,۵۰۰,۰۰۰ ریال د) ۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال

۶۰۰- در صورتی که صورتهای مالی میان دوره‌ای هر سه ماه یکبار تهیه شود، مبلغ ۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال سود حاصل از فروش داراییهای ثابت در تاریخ ۱۳X۱/۸/۱۵، در صورتهای مالی میان دوره‌ای سال ۱۳X۱ چگونه گزارش می‌شود؟

صورتهای مالی سه ماهه اول	صورتهای مالی سه ماهه دوم	صورتهای مالی سه ماهه سوم	صورتهای مالی سه ماهه چهارم	
-	-	۳,۰۰۰,۰۰۰	-	الف)
-	-	-	۳,۰۰۰,۰۰۰	ب)
-	-	۳,۰۰۰,۰۰۰	۳,۰۰۰,۰۰۰	ج)
۳,۰۰۰,۰۰۰	۳,۰۰۰,۰۰۰	۳,۰۰۰,۰۰۰	۳,۰۰۰,۰۰۰	د)

استاندارد حسابداری شماره ۲۳

حسابداری مشارکتهای خاص

۶۰۱- جمشید و فرشید جهت خرید و فروش سهام در بورس اوراق بهادار براساس قراردادی سود و زیان را به نسبت ۸۰ درصد و ۲۰ درصد تقسیم می‌کنند. در چنین حالتی:

- الف) این مشارکت به عنوان مشارکت خاص محسوب می‌شود.
- ب) جمشید به عنوان سرمایه‌گذار در مشارکت خاص محسوب می‌شود.
- ج) کنترل مشارکت خاص توسط جمشید صورت می‌گیرد.
- د) جمشید دارای نفوذ قابل ملاحظه در مشارکت خاص است.

۶۰۲- کدامیک از جملات زیر صحیح نیست؟

- الف) فعالیتهای فاقد توافق قراردادی برای ایجاد کنترل مشترک، مشارکت خاص محسوب نمی‌شود.
- ب) توافق قراردادی، کنترل مشترک بر مشارکت خاص را برقرار می‌کند.
- ج) مشارکت خاص توسط مجری یا مدیر مشارکت کنترل می‌شود.
- د) هیچکدام.

۶۰۳- کدامیک از موارد زیر به عنوان یکی از انواع مشارکت خاص تلقی نمی‌شود؟

- الف) عملیات تحت کنترل مشترک
- ب) داراییهای تحت کنترل مشترک
- ج) واحدهای تجاری تحت کنترل مشترک
- د) هیچکدام

۶۰۴ در مشارکت خاص از نوع عملیات تحت کنترل مشترک، کدامیک از اقلام زیر باید در صورتهای مالی جداگانه هر شریک خاص شناسایی شود؟

- الف) داراییهای تحت کنترل شریک
- ب) سهم شریک از داراییهای تحت کنترل مشترک
- ج) سهم شریک از بدهیهای تحمل شده به طور مشترک
- د) هر سه مورد

۶۰۵ در مشارکت خاص از نوع داراییهای تحت کنترل مشترک، کدامیک از اقلام زیر باید در صورتهای مالی جداگانه هر شریک خاص شناسایی شود؟

- الف) داراییهای تحت کنترل شریک
- ب) سهم شریک از داراییهای تحت کنترل مشترک
- ج) سهم شریک از بدهیهای تحمل شده به طور مشترک
- د) هر سه مورد

۶۰۶ فعالیتهایی که در حوزه صنایع استخراج نفت و گاز و معادن انجام می‌شود، معمولاً مستلزم استفاده از کدام نوع مشارکت خاص است؟

- الف) عملیات تحت کنترل مشترک
- ب) داراییهای تحت کنترل مشترک
- ج) واحدهای تجاری تحت کنترل مشترک
- د) گزینه‌های الف و ج

۶۰۷ در کدامیک از انواع مشارکت خاص، نگهداری سوابق حسابداری جداگانه ضرورت ندارد؟

- الف) عملیات تحت کنترل مشترک
- ب) داراییهای تحت کنترل مشترک
- ج) واحدهای تجاری تحت کنترل مشترک
- د) گزینه‌های الف و ب

۶۰۸ در کدامیک از انواع مشارکت خاص، تهیه صورتهای مالی جداگانه برای مشارکت خاص براساس استانداردهای حسابداری، الزامی است؟

- الف) فقط واحدهای تجاری تحت کنترل مشترک
- ب) واحدهای تجاری تحت کنترل مشترک و عملیات تحت کنترل مشترک
- ج) واحدهای تجاری تحت کنترل مشترک و داراییهای تحت کنترل مشترک
- د) تهیه صورتهای مالی جداگانه برای مشارکت الزامی نیست.

۶۰۹ در مشارکت خاص از نوع واحدهای تجاری تحت کنترل مشترک، آورده‌های نقدی و غیرنقدی شریک خاص:

الف) فقط در دفاتر شریک خاص ثبت می شود.

ب) فقط در دفاتر مشارکت خاص ثبت می شود.

ج) هم در دفاتر شریک خاص و هم در دفاتر مشارکت خاص ثبت می شود.

د) فقط آورده های نقدی در دفاتر مشارکت خاص ثبت می شود.

۱۰۶- مشارکت خاص در واحدهای تجاری تحت کنترل مشترک، در صورتهای مالی تلفیقی شریک خاص باید به چه روشی منعکس شود؟

الف) روش بهای تمام شده

ب) روش ارزش ویژه

ج) روش تلفیق نسبی

د) روش ارزش ویژه ناخالص

۱۱۰- سرمایه گذاری در واحدهای تجاری تحت کنترل مشترک در صورتهای مالی جداگانه شریک خاصی که صورتهای مالی تلفیقی منتشر می کند، باید :

الف) به ارزش ویژه ناخالص منعکس شود.

ب) به ارزش ویژه ناخالص یا مبلغ تجدید ارزیابی به عنوان نحوه عمل مجاز جایگزین منعکس شود.

ج) به بهای تمام شده پس از کسر ذخیره کاهش دائمی در ارزش یا ارزش ویژه ناخالص منعکس شود.

د) به بهای تمام شده پس از کسر ذخیره کاهش دائمی در ارزش یا مبلغ تجدید ارزیابی به عنوان نحوه عمل مجاز جایگزین منعکس شود.

۱۱۲- در مواردی که شریک خاص صورتهای مالی تلفیقی منتشر نمی کند، باید مبالغ مربوط به مشارکت خاص در واحدهای تجاری تحت کنترل مشترک :

الف) به ارزش ویژه ناخالص منعکس شود.

ب) به ارزش ویژه ناخالص یا مبلغ تجدید ارزیابی به عنوان نحوه عمل مجاز جایگزین منعکس شود.

ج) به بهای تمام شده پس از کسر ذخیره کاهش دائمی در ارزش یا ارزش ویژه ناخالص منعکس شود.

د) به بهای تمام شده پس از کسر ذخیره کاهش دائمی در ارزش یا مبلغ تجدید ارزیابی به عنوان نحوه عمل مجاز جایگزین منعکس شود.

۱۱۳- شریک خاص مقداری موجودی کالا را به مبلغی بیش از مبلغ دفتری به مشارکت خاص فروخته است. چنانچه تا پایان سال مالی دارایی مذکور نزد مشارکت خاص باقی مانده باشد، شریک خاص :

الف) باید کل سود را شناسایی کند.

ب) فقط باید آن بخش از سود که قابل اتساع به سهم خود می باشد را شناسایی کند.

ج) فقط باید آن بخش از سود که قابل اتساع به سهم سایر شرکای خاص می باشد را شناسایی کند.

د) اصلاً نباید سود شناسایی کند.

۱۴ع شریک خاص داراییهایی را از مشارکت خاص خریداری نموده است. در مورد این معامله، شریک خاص:

- الف) نباید سهم خود را از زیان مشارکت خاص شناسایی کند.
- ب) باید سهم خود را از سود مشارکت خاص بلادرنگ شناسایی کند.
- ج) نباید سهم خود را از سود مشارکت خاص شناسایی کند، مگر اینکه این داراییها به شخص مستقلی فروخته شده باشد.
- د) نباید سهم خود را از سود یا زیان مشارکت خاص شناسایی کند، مگر اینکه این داراییها به شخص مستقلی فروخته شده باشد.

۱۵ع محمد و علی شرکای یک مشارکت خاص سود و زیان حاصل را به نسبت ۲ و ۱ تقسیم می‌کنند. سود عملیات مشارکت خاص طی سال ۱۳۸۱ بالغ بر ۶۰۰ میلیون ریال است. کدام گزینه در ارتباط با ثبت سود مشارکت در دفاتر علی صحیح است؟

- الف) حساب سرمایه‌گذاری در مشارکت خاص (بدهکار) ۴۰۰ میلیون ریال
- ب) حساب سرمایه‌گذاری در مشارکت خاص (بدهکار) ۲۰۰ میلیون ریال
- ج) حساب سرمایه‌گذاری در مشارکت خاص (بستانکار) ۲۰۰ میلیون ریال
- د) حساب سرمایه‌گذاری در مشارکت خاص (بستانکار) ۴۰۰ میلیون ریال

۱۶ع در مشارکت خاص از نوع واحدهای تجاری تحت کنترل مشترک بین حسن و حسین سود و زیان به نسبت ۳ و ۲ تقسیم می‌شود. همچنین قرار شد حسن در مقابل ۵ درصد کل فروش به عنوان کارمزد، مطالبات سوخت ناشی از فروشهای شرکا را تقبل نماید. در سال ۱۳۸۱ خرید کالا توسط حسن ۱.۵۰۰ میلیون ریال و پرداخت هزینه حمل و بیمه توسط حسین به مبلغ ۳۰۰ میلیون ریال صورت گرفت. تا پایان سال ۳۳ کالای خریداری شده به فروش رفت. وجوه دریافتی توسط حسن ۱.۲۰۰ میلیون ریال و حسین ۴۵۰ میلیون ریال بوده است. شرکا توافق نمودند بلافاصله پس از معاملات فوق تسویه حساب کنند. مطالبات سوخت ناشی از فروشهای حسن و حسین به ترتیب ۶۰ میلیون ریال و ۹۰ میلیون ریال بوده است. کدام گزینه بیانگر مبلغی است که در این مرحله یکی از شرکا باید به دیگری بپردازد؟

- الف) حسن ۱۸۶ میلیون ریال
- ب) حسین ۱۸۶ میلیون ریال
- ج) حسن ۲۷۶ میلیون ریال
- د) حسین ۲۷۶ میلیون ریال

۱۷ع احمد و محمود در مشارکت خاص بین خود توافق کرده‌اند مطالبات سوخت شده مشارکت به عهده احمد باشد. اگر X ریال از مطالبات محمود سوخت شود، در دفاتر محمود این رویداد چگونه ثبت می‌شود؟

- الف) به بدهکار حساب سرمایه‌گذاری در مشارکت خاص
- ب) به بستانکار حساب سرمایه‌گذاری در مشارکت خاص
- ج) به بستانکار حساب هزینه‌های مشارکت خاص
- د) ثبتی در دفاتر محمود ندارد.

۱۸- باتوجه به اطلاعات سؤال ۱۷، در دفاتر احمد این رویداد چگونه ثبت می شود؟

الف) به بدهکار حساب سرمایه گذاری در مشارکت خاص

ب) به بستانکار حساب سرمایه گذاری در مشارکت خاص

ج) به بستانکار حساب هزینه های مشارکت خاص

د) ثبتی در دفاتر احمد ندارد.

۱۹- در یک مشارکت خاص از نوع داراییهای تحت کنترل مشترک که بین مرتضی و مصطفی تشکیل یافته و سوابق

حسابداری جداگانه جهت ثبت معاملات نگهداری می شود، مرتضی ۲ درصد فروش کارمزد دریافت می دارد و در

مقابل مطالبات سوختی را که از مشارکت ناشی می شود به عهده می گیرد. اگر مطالبات سوخت ناشی از فروشهای

مرتضی ۵ میلیون ریال و مصطفی ۳ میلیون ریال باشد، حساب سرمایه گذاری در مشارکت خاص در دفاتر مرتضی از

این بابت به چه مبلغی بدهکار یا بستانکار می شود؟

ب) بدهکار ۵ میلیون ریال

الف) بدهکار ۳ میلیون ریال

د) ثبتی ندارد.

ج) بستانکار ۳ میلیون ریال

۲۰- در یک مشارکت خاص باقر در مقابل دریافت کارمزد، کلیه مطالبات سوخت ناشی از مشارکت را تقبل می نماید. اگر

مطالبات سوخت ناشی از فروشهای باقر و سجاد به ترتیب ۳۰ و ۳۵ میلیون ریال باشد، حساب سرمایه گذاری در

مشارکت خاص در دفاتر سجاد چند میلیون ریال بدهکار یا بستانکار می شود؟

د) ۳۵ بستانکار

ج) ۳۵ بدهکار

ب) ۳۰ بستانکار

الف) ۳۰ بدهکار

۲۱- در یک مشارکت خاص بین قاسم و عباس سود و زیان مشارکت به نسبت $\frac{2}{5}$ و $\frac{3}{5}$ تقسیم می شود. قاسم در مقابل ۵

درصد کارمزد روی فروشها، وصول مطالبات را تضمین نموده است. مطالبات سوخت شده شرکا در دوره گذشته ۸۰

میلیون ریال و کارمزد وصول مطالبات ۶۰ میلیون ریال بوده است. با این شرایط، در صورتی که قاسم وصول مطالبات

را تضمین نمی کرد، چند میلیون ریال از زیان وی حذف می شد؟

د) ۵۰

ج) ۲۰

ب) ۱۲

الف) ۸

۲۲- در یک مشارکت خاص بین هاشم و صادق تضمین وصول مطالبات به عهده صادق می باشد و سود و زیان مشارکت به

نسبت سهم فروش هر شریک تسهیم می شود. سهم فروش هاشم ۸۴۰ میلیون ریال و کل خریدهای مشارکت ۹۰۰

میلیون ریال می باشد. اگر کل مطالبات سوخت شده ۹۰ میلیون ریال، زیان حاصل از تضمین وصول مطالبات ۲۰

میلیون ریال، کل هزینه های مشارکت خاص به استثنای هزینه کارمزد تضمین ۳۰ میلیون ریال و نرخ کارمزد تضمین ۵

درصد کل فروش باشد و با فرض آن که هیچگونه موجودی کالا در پایان دوره وجود نداشته باشد، سهم سود صادق

چند میلیون ریال است ؟

د) ۲۸۲

ج) ۲۴۰

ب) ۱۸۸

الف) ۱۶۰

استاندارد حسابداری شماره ۲۴

گزارشگری مالی واحدهای تجاری در مرحله قبل از بهره برداری

۶۲۳ طبق استانداردهای حسابداری ایران، هر واحد تجاری که درآمد عملیاتی آن کمتر از حدود درآمد عملیاتی برنامه ریزی شده باشد، واحد تجاری در مرحله قبل از بهره برداری تلقی می شود.

الف) ۱۰ درصد ب) ۲۰ درصد ج) ۳۰ درصد د) ۵۰ درصد

۶۲۴ مخارجی که دارای جریان منافع اقتصادی آتی باشد، اما به عنوان یک دارایی جداگانه قابل تشخیص نباشد:

الف) باید در دوره وقوع به عنوان هزینه شناسایی شود.
ب) باید براساس مبنایی منطقی بین سایر داراییهای مربوط تسهیم شود.
ج) باید در صورتهای مالی تحت سرفصل "مخارج قبل از بهره برداری" طبقه بندی شود.
د) مدیریت واحد تجاری در انتخاب هر یک از گزینه های الف، ب و ج مختار است.

۶۲۵ کدامیک از سرفصلهای زیر در ترازنامه واحدهای تجاری در مرحله قبل از بهره برداری مورد استفاده قرار نمی گیرد؟

الف) موجودی کالا ب) داراییهای ثابت مشهود
ج) داراییهای نامشهود د) مخارج قبل از بهره برداری

۶۲۶ واحدهای تجاری در مرحله قبل از بهره برداری کدامیک از صورتهای مالی زیر را نباید ارائه کنند؟

الف) ترازنامه ب) صورت سود و زیان
ج) صورت جریان وجوه نقد د) هیچکدام

۶۲۷ کدامیک از موارد زیر لازم نیست در صورتهای مالی واحدهای تجاری در مرحله قبل از بهره برداری افشا شود؟

الف) درج عبارت " قبل از مرحله بهره برداری " در کلیه صفحات صورتهای مالی

ب) جدول مقایسه‌ای عملکرد پروژه با برآوردهای اولیه

ج) درصد پیشرفت پروژه

د) هیچکدام

استاندارد حسابداری شماره ۲۵

گزارشگری بر حسب قسمت‌های مختلف

۶۲۸ قسمت تجاری جزئی و قسمت جغرافیایی جزئی از واحد تجاری است که یک محصول

یا گروهی از محصولات مرتبط را ارائه می‌کند و دارای مخاطره و بازدهی متفاوت از سایر قسمت‌ها می‌باشد.

الف) قابل تفکیک، قابل تفکیک

ب) قابل تفکیک، غیر قابل تفکیک

ج) غیر قابل تفکیک، غیر قابل تفکیک

د) غیر قابل تفکیک، قابل تفکیک

۶۲۹ منظور از قسمت جغرافیایی کدامیک از موارد زیر است ؟

الف) محل استقرار تجهیزات تولید و سایر داراییهای واحد تجاری

ب) محل بازارها و مشتریان واحد تجاری

ج) هر دو مورد

د) هیچکدام

۶۳۰ در گزارشگری بر حسب قسمت‌های مختلف، فروش به سایر قسمت‌های همان واحد تجاری، جزو درآمد عملیاتی قسمت :

الف) گزارش می‌شود.

ب) گزارش نمی‌شود.

ج) چنانچه حداقل ۱۰ درصد جمع درآمد یک قسمت باشد گزارش می‌شود.

د) چنانچه حداقل ۷۵ درصد جمع درآمد تمام قسمت‌ها باشد گزارش می‌شود.

۶۳۱ کدامیک از جملات زیر صحیح نیست ؟

- الف) داراییهای قسمت شامل سرقفلی قابل انتساب به قسمت نیز می‌باشد.
 ب) داراییهای قسمت شامل داراییهای موضوع اجاره‌های سرمایه‌ای نیز می‌باشد.
 ج) داراییهای قسمت داراییهای مورد استفاده برای مقاصد عمومی واحد تجاری را نیز در بر می‌گیرد.
 د) داراییهای قسمت شامل داراییهای مورد استفاده مشترک دو یا چند قسمت که بر مبنایی منطقی قابل تخصیص است نیز می‌باشد.

۶۳۲ طبق استاندارد حسابداری ایران، قسمت قابل گزارش به قسمتی تجاری یا جغرافیایی گفته می‌شود که جمع درآمد عملیاتی، سود (زیان) عملیاتی و داراییهای آن حداقل جمع این اقلام در سطح واحد تجاری باشد و هیچیک از قسمتهای دیگر واجد شرایط آزمون نباشد.

- الف) ۱۰ درصد، ۹۰ درصد
 ب) ۱۰ درصد، ۷۵ درصد
 ج) ۲۰ درصد، ۷۵ درصد
 د) ۷۵ درصد، ۱۰ درصد

۶۳۳ کدام گزینه در مورد گزارشگری بر حسب قسمتهای مختلف صحیح نیست؟ یکی از معیارهای منظور شدن قسمت به عنوان قسمت قابل گزارش این است که :

- الف) درآمد عملیاتی آن حداقل ۱۰ درصد جمع درآمد تمام قسمتها باشد.
 ب) سود عملیاتی آن حداقل ۱۰ درصد مجموع سود عملیاتی قسمتهای سود ده باشد.
 ج) زیان عملیاتی آن حداقل ۱۰ درصد مجموع سود عملیاتی قسمتهای سود ده یا مجموع زیان عملیاتی قسمتهای زیان ده، هر کدام که قدر مطلق آن بزرگتر است، باشد.
 د) داراییهای آن حداقل ۱۰ درصد جمع داراییهای شرکت باشد.

۶۳۴ اگر جمع درآمد عملیاتی ناشی از فروش به مشتریان برون سازمانی قابل انتساب به قسمتهای قابل گزارش کمتر از ۷۵ درصد جمع درآمد عملیاتی واحد تجاری باشد:

- الف) باید به قضاوت مدیریت واحد تجاری، قسمتهای دیگری به قسمتهای قابل گزارش اضافه شود.
 ب) باید یک قسمت دیگر که درآمد عملیاتی فروش به مشتریان برون سازمانی آن بیشتر است به قسمتهای قابل گزارش اضافه شود.
 ج) باید قسمتهای دیگری به عنوان قسمتهای قابل گزارش مشخص شود، تا جایی که مجموع درآمد عملیاتی قسمتهای قابل گزارش حداقل ۹۰ درصد جمع درآمد عملیاتی واحد تجاری باشد.
 د) باید قسمتهای دیگری به عنوان قسمتهای قابل گزارش مشخص شود، تا جایی که مجموع درآمد عملیاتی قسمتهای قابل گزارش حداقل ۷۵ درصد جمع درآمد عملیاتی واحد تجاری باشد.

- ۳۵- قسمتی که در دوره قبل به دلیل احراز یکی از آستانه‌های ۱۰ درصد مربوط به عنوان قسمت قابل گزارش تعیین شده باشد و در دوره جاری درآمد عملیاتی، نتیجه عملیات و داراییهای آن بیش از آستانه‌های ۱۰ درصد نباشد:
- الف) چنانچه بر مبنای قضاوت مدیریت واحد تجاری همچنان دارای اهمیت باشد، باید در دوره جاری نیز به عنوان قسمت قابل گزارش تلقی شود.
- ب) چنانچه پیش بینی شود در دوره آتی به یکی از آستانه‌های ۱۰ درصد می‌رسد، باید در دوره جاری نیز به عنوان قسمت قابل گزارش تلقی شود.
- ج) چنانچه قسمت مذکور سود ده باشد، باید در دوره جاری نیز به عنوان قسمت قابل گزارش تلقی شود.
- د) تحت هیچ شرایطی نباید در دوره جاری به عنوان قسمت قابل گزارش تلقی شود.

● شرکت پرسپولیس دارای هشت قسمت می‌باشد، اطلاعات مربوط به آنها برای سال مالی منتهی به پایان اسفندماه ۱۳۸۱ به شرح زیر است:

قسمت	فروش به مشتریان برون‌سازمانی	فروش به سایر قسمت‌ها	سود (زیان) عملیاتی	داراییهای قسمت
	میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال
(۱)	۹۰۰	۱۰۰	۱۷۵	۱,۵۰۰
(۲)	۸۰۰	—	۳۰۰	۹۵۰
(۳)	۴۰۰	۳۰۰	(۲۰۰)	۸۰۰
(۴)	۳۵۰	۱۵۰	۱۰۰	۵۰۰
(۵)	۷۵۰	۲۵۰	۲۰۰	۷۰۰
(۶)	۴۷۵	—	(۵۰)	۴۰۰
(۷)	۴۲۵	—	۷۵	۳۰۰
(۸)	۴۰۰	—	۲۰۰	۴۵۰
	<u>۴,۵۰۰</u>	<u>۸۰۰</u>	<u>۸۰۰</u>	<u>۵,۶۰۰</u>

با توجه به اطلاعات فوق، به سؤالات ۶۳۶ الی ۶۳۹ پاسخ دهید:

- ۳۶- براساس آزمون ۱۰ درصد درآمد عملیاتی، قسمتی به عنوان قابل گزارش تلقی خواهد شد که:
- الف) فروش آن به مشتریان برون سازمانی بیشتر از ۴۵۰ میلیون ریال باشد.
- ب) فروش آن به مشتریان برون سازمانی بیشتر از ۵۳۰ میلیون ریال باشد.
- ج) فروش آن به مشتریان برون سازمانی و سایر قسمت‌ها بیشتر از ۴۵۰ میلیون ریال باشد.
- د) فروش آن به مشتریان برون سازمانی و سایر قسمت‌ها بیشتر از ۵۳۰ میلیون ریال باشد.

۶۳۷- براساس آزمون ۱۰ درصد سود عملیاتی، قسمتی به عنوان قسمت قابل گزارش تلقی خواهد شد که:

- الف) زیان عملیاتی آن بیشتر از ۲۵ میلیون ریال باشد.
 ب) سود عملیاتی آن بیشتر از ۱۰۵ میلیون ریال باشد.
 ج) سود (زیان) عملیاتی آن بیشتر از ۱۰۵ میلیون ریال باشد.
 د) سود (زیان) عملیاتی آن بیشتر از ۸۰ میلیون ریال باشد.

۶۳۸- براساس آزمون ۱۰ درصد، قسمتهای قابل گزارش کدامند؟

- الف) (۱) و (۲) و (۴) و (۵) و (۸)
 ب) (۱) و (۲) و (۳) و (۵) و (۸)
 ج) (۱) و (۲) و (۴) و (۵) و (۶) و (۸)
 د) (۱) و (۲) و (۳) و (۵) و (۶) و (۸)

۶۳۹- بعد از تعیین قسمتهای قابل گزارش طبق آزمون ۱۰ درصد و قبل از تعیین نهایی قسمتهای قابل گزارش، لازم است

آزمون ۷۵ درصد درآمد عملیاتی نیز انجام شود. براساس آزمون ۷۵ درصد:

الف) قسمتهای قابل گزارش اضافی باید شناسایی شود، زیرا فروش به مشتریان برون سازمانی توسط قسمتهای قابل گزارش طبق آزمون ۱۰ درصد کمتر از ۳,۳۷۵ میلیون ریال است.

ب) قسمتهای قابل گزارش اضافی باید شناسایی شود، زیرا فروش به مشتریان برون سازمانی و سایر قسمتها توسط قسمتهای قابل گزارش طبق آزمون ۱۰ درصد کمتر از ۳,۹۷۵ میلیون ریال است.

ج) قسمتهای قابل گزارش طبق آزمون ۱۰ درصد، قسمتهای قابل گزارش نهایی خواهند بود، زیرا فروش به مشتریان برون سازمانی توسط قسمتهای قابل گزارش طبق آزمون ۱۰ درصد بزرگتر یا مساوی ۳,۳۷۵ میلیون ریال است.

د. قسمتهای قابل گزارش طبق آزمون ۱۰ درصد، قسمتهای قابل گزارش نهایی خواهند بود، زیرا فروش به مشتریان برون سازمانی و سایر قسمتها توسط قسمتهای قابل گزارش طبق آزمون ۱۰ درصد بزرگتر یا مساوی ۳,۹۷۵ میلیون ریال است.

۶۴۰- شرکت استقلال دارای شش قسمت می‌باشد که اطلاعات مربوط به آنها به شرح زیر است:

قسمت	درآمد عملیاتی میلیون ریال	سود عملیاتی میلیون ریال	داراییهای قسمت میلیون ریال
(۱)	۲۰۰	۳۵	۴۰۰
(۲)	۱۶۰	۲۸	۳۵۰
(۳)	۱۲۰	۲۴	۲۵۰
(۴)	۶۰	۱۱	۱۵۰
(۵)	۸۵	۱۳	۱۴۰
(۶)	۳۰	۵	۶۰

براساس استاندارد حسابداری شماره ۲۵، قسمتهای قابل گزارش کدامند؟

- الف) (۱) و (۲) و (۳) و (۴)
 ب) (۱) و (۲) و (۳) و (۵)
 ج) (۱) و (۲) و (۳) و (۴) و (۵)
 د) (۱) و (۲) و (۳) و (۴) و (۵) و (۶)

۶۴۱ شرکت سپاهان دارای شش قسمت می باشد که اطلاعات مربوط به آنها برای سال گذشته به شرح زیر است:

قسمت	فروش به مشتریان برون سازمانی میلیون ریال	فروش به سایر قسمتها میلیون ریال	سود (زیان) عملیاتی میلیون ریال	داراییهای قسمت میلیون ریال
(۱)	۳۰۰	۵۰	۴۵	۳۱۰
(۲)	۱۱۰	۴۰	۲۳	۱۵۰
(۳)	۶۵	۵	(۸)	۶۰
(۴)	۴۸	-	۹	۴۰
(۵)	۶۲	۱۰	۱۸	۶۰
(۶)	۱۵	-	(۲)	۲۵

براساس استاندارد حسابداری شماره ۲۵، قسمتهای قابل گزارش کدامند؟

- الف) (۱) و (۲)
 ب) (۱) و (۲) و (۵)
 ج) (۱) و (۲) و (۳) و (۵)
 د) (۱) و (۲) و (۳) و (۴) و (۵)

۶۴۲ خلاصه اطلاعات مربوط به شرکت بهمن و قسمتهای مختلف آن به شرح زیر می باشد:

قسمت	فروش به مشتریان برون سازمانی میلیون ریال	فروش به سایر قسمتها میلیون ریال
(۱)	۳۲۸	-
(۲)	۲۲۴	-
(۳)	۴۱۶	۱۲
(۴)	۳۵۰	۱۸۰
(۵)	۱۸۰	-
(۶)	۱۰۰	۳۴۰
(۷)	۱۸۶	-

براساس استاندارد حسابداری شماره ۲۵، قسمتهای قابل گزارش کدامند؟

- الف) (۱) و (۲) و (۵)
 ب) (۲) و (۵) و (۷)
 ج) (۱) و (۳) و (۴) و (۶)
 د) (۱) و (۲) و (۳) و (۴) و (۶)

۶۴۳ قسمتهای مختلف شرکت پاس و برخی از اطلاعات مربوط به آنها به شرح زیر است :

قسمت	درآمد عملیاتی میلیون ریال	هزینه عملیاتی میلیون ریال
(۱)	۱.۰۰۰	۵۴۰
(۲)	۴۴۰	۴۲۰
(۳)	۱.۲۰۰	۲.۱۰۰
(۴)	۱.۳۴۰	۱.۳۰۰
(۵)	۱.۲۴۰	۷۶۰
(۶)	۶۰۰	۶۶۰
(۷)	۷۲۰	۸۲۰

قسمت (۷) در سالهای گذشته جزء قسمتهای قابل گزارش بوده که طبق قضاوت مدیریت واحد تجاری همچنان دارای اهمیت می‌باشد. براساس استاندارد حسابداری شماره ۲۵ و انجام آزمون ۱۰ درصد سود (زیان) عملیاتی، قسمتهای قابل گزارش کدامند؟

- الف) (۱) و (۵) و (۷)
 ب) (۳) و (۶) و (۷)
 ج) (۱) و (۳) و (۵) و (۷)
 د) (۱) و (۲) و (۴) و (۵) و (۷)

۶۴۴ قسمتهای مختلف شرکت ملوان و برخی از اطلاعات مربوط به آنها به شرح زیر است :

قسمت	فروش به مشتریان برون سازمانی میلیون ریال	فروش به سایر قسمتها میلیون ریال	سود (زیان) عملیاتی میلیون ریال	داراییهای قسمت میلیون ریال
(۱)	۵۰	۱۵۰	۱۰۰	۲.۰۰۰
(۲)	۲۰۰	۲۰	(۲۰)	۱.۰۰۰
(۳)	۱۴۰	۱۶۰	۵۰	۱.۵۰۰
(۴)	۳۰	۱۷۰	(۲۰)	۲.۵۰۰
(۵)	۱۰۰	۱۸۰	۵۰	۱.۵۰۰
(۶)	۲۵۰	۱۰	۴۰	۱.۲۰۰
(۷)	۱۳۰	۱۲۰	(۵)	۱.۰۰۰
(۸)	۶۰	۱۴۰	۳۰	۸۰۰
(۹)	۵۰	۲۵۰	۲۰۰	۱.۲۰۰
(۱۰)	۱۰۰	۴۰۰	۱۸۰	۳.۳۰۰

قسمت (۸) در سالهای گذشته جزء قسمتهای قابل گزارش بوده و مدیریت پیش بینی می نماید که در سالهای آینده نیز یکی از قسمتهای با اهمیت باشد. بر اساس استاندارد حسابداری شماره ۲۵، کدامیک از قسمتهای زیر جزو قسمتهای قابل گزارش نیستند؟

الف) (۷) ب) (۲) و (۶) ج) (۲) و (۶) و (۷) د) هیچکدام

۶۴۵ شرکت شاهین چهار قسمت قابل گزارش دارد. هزینه های عمومی عملیاتی شرکت براساس فروش هر قسمت بین قسمتهای مختلف تسهیم می شود. طی سال ۱۳۸۱ قسمت (۱) مبلغ ۱۰۰ میلیون ریال فروش داشته است که برابر با ۴۰ درصد کل فروش شرکت می باشد. هزینه هایی که مستقیماً به این قسمت تخصیص یافته ۶۰ میلیون ریال است. هزینه های عمومی عملیاتی شرکت طی سال ۱۰ میلیون ریال است که مستقیماً قابل تخصیص به هیچ قسمتی نیست. همچنین شرکت در سال ۱۳۸۱ مبلغ ۸ میلیون ریال هزینه های مالی دارد. در گزارش مالی قسمت (۱) چه مبلغ سود بایستی نشان داده شود؟

الف) (۳۲/۸ میلیون ریال ب) ۳۶ میلیون ریال ج) ۳۷/۵ میلیون ریال د) ۴۰ میلیون ریال

۶۴۶ کدامیک از موارد زیر باید در صورتهای مالی واحد تجاری برای هر قسمت قابل گزارش افشا شود؟

الف) جمع مخارج سرمایه ای ب) جمع درآمد عملیاتی فروش به سایر قسمتها

ج) هزینه های غیرنقدی به استثنای استهلاک د) هر سه مورد

پاسخ تشریحی پرسشهای

استانداردهای حسابداری

۱- گزینه (ج) صحیح است. مجموعه کامل صورتهای مالی شامل پنج جزء به شرح زیر می باشد:

۱- ترازنامه

۲- صورت سود و زیان

۳- صورت سود و زیان جامع

۴- صورت جریان وجوه نقد

۵- یادداشتهای توضیحی

۲- گزینه (د) صحیح است.

۳- گزینه (ب) صحیح است. ترازنامه باید حداقل جاری اقلام اصلی زیر باشد:

الف. داراییهای ثابت مشهود،

ب. داراییهای نامشهود،

ج. سرمایه گذارها،

د. موجودی مواد و کالا،

ه. حسابها و اسناد دریافتی تجاری و سایر حسابها و اسناد دریافتی،

و. موجودی نقد،

ز. حسابها و اسناد پرداختی تجاری و سایر حسابها و اسناد پرداختی،

ح. ذخیره مالیات،

ط. ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان،

- ی . بدهیهای بلندمدت ،
 ک . سهم اقلیت، و
 ل . سرمایه و اندوخته‌ها.
 صورت سود و زیان نیز باید حداقل حاوی اقلام اصلی زیر باشد:
 الف. درآمدهای عملیاتی ،
 ب . هزینه‌های عملیاتی ،
 ج . سود یا زیان عملیاتی ،
 د . هزینه‌های مالی ،
 ه . سایر درآمدها و هزینه‌های غیرعملیاتی ،
 و . مالیات بر درآمد،
 ز . سود یا زیان فعالیتهای عادی ،
 ح . اقلام غیرمترقبه ،
 ط . سهم اقلیت، و
 ی . سود یا زیان خالص .

۴- گزینه (ب) صحیح است. وجه نقد عبارت است از موجودی نقد و سپرده‌های دیداری نزد بانکها و مؤسسات مالی اهم از ریالی و ارزی (شامل سپرده‌های سرمایه گذاری کوتاه مدت بدون سررسید) به کسر اضافه برداشتهایی که بدون اطلاع قبلی مورد مطالبه قرار میگیرد.

۵- گزینه (د) صحیح است. فعالیتهای سرمایه گذاری عبارت است از تحصیل یا واگذاری سرمایه گذاریهای کوتاه مدت و بلند مدت، داراییهای ثابت مشهود و داراییهای نامشهود و نیز پرداخت و وصول تسهیلات اعطایی به اشخاص مستقل از واحد تجاری غیر از کارکنان. نمونه‌هایی از جریانهای نقدی مرتبط با فعالیتهای سرمایه گذاری به شرح زیر است :

- الف. جریانهای نقدی ورودی :
- دریافتهای نقدی حاصل از فروش سرمایه گذاری در سهام یا اوراق مشارکت سایر واحدهای تجاری.
 - دریافتهای نقدی حاصل از فروش داراییهای ثابت مشهود و داراییهای نامشهود.
 - دریافتهای نقدی مرتبط با اصل سپرده‌های سرمایه گذاری بلند مدت بانکی .
 - دریافتهای نقدی حاصل از وصول اصل وامهای پرداختی به سایر اشخاص شامل وصول قرض الحسنه پرداختی .
- ب . جریانهای نقدی خروجی :
- پرداختهای نقدی جهت تحصیل سرمایه گذاری در سهام یا اوراق مشارکت سایر واحدهای تجاری .
 - پرداختهای نقدی جهت تحصیل داراییهای ثابت مشهود و داراییهای نامشهود. این پرداختها شامل پرداختهای مرتبط با مخارج توسعه منظور شده به دارایی و نیز ساخت دارایی ثابت مشهود توسط واحد تجاری است .
 - سپرده گذاری نزد بانکها در قالب سپرده‌های سرمایه گذاری بلند مدت .
 - وامهای نقدی پرداختی به سایر اشخاص شامل قرض الحسنه .

گزینه (ج) صحیح است. جریانهای نقدی استثنایی به آن دسته از جریانهای ورودی و خروجی وجه نقد اطلاق می‌شود که دارای اهمیت نسبی است، از فعالیتهای عادی واحد تجاری ناشی می‌شود و اقلامی را در بر می‌گیرد که به منظور ارائه تصویری مطلوب از انعطاف پذیری واحد تجاری، افشای جداگانه آنها به لحاظ استثنایی بودن ماهیت یا وقوع ضرورت می‌یابد. این اقلام لزوماً با اقلام استثنایی مندرج در صورت سود و زیان ارتباط ندارد. جریانهای نقدی استثنایی عملیاتی باید در صورت جریان وجوه نقد به طور جداگانه انعکاس یابد و افشای کافی در مورد ماهیت آنها در یادداشتهای توضیحی صورت گیرد.

جریانهای نقدی غیرمترقبه به آن دسته از جریانهای ورودی و خروجی وجه نقد اطلاق می‌شود که دارای اهمیت نسبی است، از رویدادهای خارج از فعالیتهای عادی واحد تجاری ناشی می‌شود و اقلامی را در بر می‌گیرد که به منظور ارائه تصویری مطلوب از انعطاف پذیری واحد تجاری، افشای جداگانه آنها به لحاظ غیرمترقبه بودن ماهیت یا وقوع آنها ضرورت می‌یابد. این اقلام معمولاً با اقلام غیرمترقبه مندرج در صورت سود و زیان ارتباط دارد. جریانهای نقدی غیرمترقبه باید بر حسب ماهیت و قبل از آثار مالیاتی آن تحت سرفصلهای اصلی مربوط در صورت جریان وجوه نقد به طور جداگانه نمایش یابد و افشای کافی در مورد ماهیت آنها در یادداشتهای توضیحی صورت گیرد.

۷- گزینه (د) صحیح است. صورت جریان وجوه نقد باید منعکس کننده جریانهای نقدی طی دوره تحت سرفصلهای اصلی زیر باشد:

۱. فعالیتهای عملیاتی،
۲. بازده سرمایه گذاریها و سود پرداختی بابت تأمین مالی،
۳. مالیات بردرآمد،
۴. فعالیتهای سرمایه گذاری، و
۵. فعالیتهای تأمین مالی.

۸- گزینه (الف) صحیح است. فعالیتهای عملیاتی عبارت از فعالیتهای اصلی و مستمر مولد درآمد عملیاتی واحد تجاری

است. مثالهایی از جریانهای نقدی ناشی از فعالیتهای عملیاتی به شرح زیر است:

- الف. دریافتهای نقدی حاصل از فروش کالا و ارائه خدمات.
- ب. دریافتهای نقدی حاصل از حق امتیاز، حق الزحمه، کارمزد و سایر درآمدهای عملیاتی.
- ج. پرداختهای نقدی به فروشندگان کالا و خدمات.
- د. پرداختهای نقدی به کارکنان واحد تجاری یا از جانب آنها.
- ه. دریافتها و پرداختهای نقدی یک شرکت بیمه بابت حق بیمه‌ها، خسارات، مستمریها و سایر پرداختهای بیمه‌ای.
- و. دریافتها و پرداختهای مرتبط با قراردادهای منعقد شده با اهداف تجاری و عملیاتی.
- ز. پرداختهای نقدی بابت مزایای پایان خدمت کارکنان و هزینه سازماندهی مجدد.

۹- گزینه (الف) صحیح است. چنانچه برخی از جریانهای نقدی ماهیتاً به طور مستقیم قابل ارتباط با هیچیک از سرفصلهای اصلی نباشد، به عنوان جریانهای نقدی ناشی از فعالیتهای عملیاتی طبقه بندی می‌شود.

۱۰- گزینه (ب) صحیح است. خالص جریانهای نقدی ناشی از فعالیتهای عملیاتی در صورت جریان وجوه نقد نمایش می‌یابد و صورت تطبیق آن با سود یا زیان عملیاتی از طریق یادداشتهای توضیحی ارائه می‌شود.

۱۱- گزینه (الف) صحیح است. کلیه جریانهای عمده ورودی و خروجی نقدی مرتبط با هر یک از سرفصلهای "بازده سرمایه‌گذاریها و سود پرداختی بابت تأمین مالی"، "مالیات بر درآمد"، "فعالیتهای سرمایه‌گذاری" و "فعالیتهای تأمین مالی" باید بر مبنای ناخالص و به طور جداگانه در صورت جریان وجوه نقد انعکاس یابد. همچنین به توضیحات سؤال ۱۰ رجوع شود.

۱۲- گزینه (الف) صحیح است.

ریال	
۴,۰۰۰,۰۰۰	فروش طی دوره
$1,۰۰۰,۰۰۰ - ۹۰۰,۰۰۰ + ۱۰۰,۰۰۰ =$	- افزایش در حسابهای دریافتی
$۷۰۰,۰۰۰ - ۶۵۰,۰۰۰ =$	+ افزایش در پیش دریافتهای فروش
<u>۳,۹۴۰,۰۰۰</u>	وجه نقد دریافتی از مشتریان طی دوره

۱۳- گزینه (ب) صحیح است.

میلیون ریال	
۴۶۰	بهای تمام شده کالای فروش رفته
۲۲	+ موجودی کالای پایان سال
<u>۴۸۲</u>	بهای تمام شده کالای آماده برای فروش
(۳۰)	- موجودی کالای ابتدای سال
<u>۴۵۲</u>	خرید (نسیه)
۱۶	+ مانده ابتدای سال حسابهای پرداختی تجاری
<u>۴۶۸</u>	جمع بدهی
(۲۶)	- مانده پایان سال حسابهای پرداختی تجاری
<u><u>۴۴۲</u></u>	وجه نقد پرداخت شده بابت خرید کالا

۱۴- گزینه (الف) صحیح است. صورت تطبیق سود عملیاتی با جریان خالص ورود وجه نقد ناشی از فعالیتهای عملیاتی به شرح زیر است:

ریال	
۱۵,۰۰۰,۰۰۰	سود عملیاتی
۲,۰۰۰,۰۰۰	هزینه استهلاک
(۲۷۰,۰۰۰)	افزایش موجودی کالا
$۵۰۰,۰۰۰ + (۲۰۰,۰۰۰ - ۱۵۰,۰۰۰) =$	کاهش حسابهای دریافتی تجاری
۲۳۰,۰۰۰	افزایش حسابهای پرداختی تجاری
(۵۸۰,۰۰۰)	کاهش پیش دریافتهای فروش
<u><u>۱۶,۹۳۰,۰۰۰</u></u>	جریان خالص ورود وجه نقد ناشی از فعالیتهای عملیاتی

۱۵- گزینه (الف) صحیح است. بازده سرمایه گذاریها و سود پرداختی بابت تأمین مالی در برگیرنده دریافت‌های حاصل از مالکیت سرمایه گذاریها و سود دریافتی از بابت سپرده‌های سرمایه گذاری بلند مدت و کوتاه مدت بانکی و نیز پرداخت‌های انجام شده به تأمین کنندگان منابع مالی است. نمونه اقلامی که تحت سرفصل "بازده سرمایه گذاریها و سود پرداختی بابت تأمین مالی" ارائه می‌شود، به شرح زیر است:

الف. جریانهای نقدی ورودی:

- سود و کارمزد دریافتی، و
- سود سهام دریافتی (شامل سود سهام دریافتی از شرکتهای سرمایه پذیری که سرمایه گذاری در آنها به روش ارزش ویژه در حسابها انعکاس یافته است).

ب. جریانهای نقدی خروجی:

- سود و کارمزد پرداختی (اعم از اینکه به حساب دارایی تحصیل شده یا به هزینه دوره منظور شده باشد)،
- سود سهام پرداختی، و
- حصه‌ای از اقساط اجاره به شرط تملیک پرداختی که هزینه تأمین مالی محسوب می‌شود.

به توضیحات سؤال ۵ نیز رجوع شود.

۱۶- گزینه (ب) صحیح است. به توضیحات سؤال ۱۵ رجوع شود.

۱۷- گزینه (الف) صحیح است. در مورد برخی واحدهای تجاری از قبیل بانکها، مؤسسات مالی، شرکتهای سرمایه گذاری و شرکتهای بیمه هرگاه اقلامی از قبیل سود سهام، سود تسهیلات دریافتی و پرداختی، سود پرداختی به صاحبان سپرده‌های سرمایه گذاری، درآمد سرمایه گذاریها و نظایر آن در محاسبه سود (زیان) عملیاتی در صورت سود و زیان منظور شود، کلیه مبالغ دریافتی و پرداختی در رابطه با اقلام مزبور به عنوان جریان وجوه نقد ناشی از فعالیتهای عملیاتی در صورت جریان وجوه نقد این واحدهای تجاری انعکاس می‌یابد.

۱۸- گزینه (د) صحیح است. به توضیحات سؤال ۱۷ رجوع شود.

۱۹- گزینه (د) صحیح است. جریانهای نقدی مرتبط با مالیات بردرآمد تنها منحصر به پرداختها یا علی الحسابهای پرداختی از بابت مالیات بردرآمد و یا استرداد مبالغ پرداختی از همین بابت است و در برگیرنده جریانهای نقدی مربوط به سایر انواع مالیاتها که درآمد مربوط جزء درآمد مشمول مالیات تلقی نمی‌شود (از قبیل مالیاتهای تکلیفی و مالیاتهای مستقیم وضع شده بر تولید یا فروش) نیست. جریانهای نقدی مربوط به مالیاتهای اخیرالذکر بر حسب مورد تحت سایر سرفصلهای اصلی در صورت جریان وجوه نقد ارائه می‌شود.

۲۰- گزینه (ج) صحیح است. صورت تطبیق سود عملیاتی با جریان خالص ورود وجه نقد ناشی از فعالیتهای عملیاتی به شرح زیر است:

میلیون ریال	
۶۰۰	سود عملیاتی
۳۵	هزینه استهلاک داراییهای ثابت
(۲۰)	افزایش بدهکاران تجاری
<u>۶۱۵</u>	جریان خالص ورود وجه نقد ناشی از فعالیتهای عملیاتی

مالیات بردرآمد پرداختی به شرح زیر است :

میلیون ریال	
۱۶۰	مانده ابتدای سال ذخیره مالیات بردرآمد
۱۵۰	+ مالیات سال ۱۳۸۱
<u>۳۱۰</u>	جمع بدهی مالیاتی
(۱۷۵)	- مانده پایان سال ذخیره مالیات بردرآمد
<u>۱۳۵</u>	مالیات بردرآمد پرداختی

۲۱- گزینه (ب) صحیح است. جریانهای نقدی ناشی از فعالیتهای تأمین مالی شامل دریافتهای نقدی از تأمین کنندگان منابع مالی خارج از واحد تجاری (شامل صاحبان سرمایه) و بازپرداخت اصل آن است. نمونه‌هایی از جریانهای نقدی ناشی از فعالیتهای تأمین مالی به شرح زیر است :

- الف. جریانهای نقدی ورودی :
- دریافتهای نقدی حاصل از صدور سهام.
 - دریافتهای نقدی حاصل از صدور اوراق مشارکت، وامها و سایر تسهیلات کوتاه مدت و بلند مدت.
- ب. جریانهای نقدی خروجی :
- بازپرداخت اصل اوراق مشارکت، وامها و سایر تسهیلات دریافتی.
 - پرداخت حقه اصل اقساط اجاره به شرط تملیک.
 - پرداخت هرگونه مخارج (بجز سود تضمین شده و کارمزد پرداختی بابت تأمین مالی) در رابطه با اخذ تسهیلات مالی، صدور سهام و اوراق مشارکت و سایر راههای تأمین مالی.

۲۲- گزینه (ج) صحیح است. به توضیحات سؤال ۱۵ و ۲۱ رجوع شود.

۲۳- گزینه (ب) صحیح است.

$$5 = 10\% \times (60 - 10)$$

هزینه سود تضمین شده پرداختی

$$7 = 12 - 5$$

اصل قسط پرداخت شده

۲۴- گزینه (الف) صحیح است. خالص وجه نقد حاصل از فعالیتهای سرمایه گذاری به شرح زیر است:

میلیون ریال	
۲۰۰	فروش نقدی سرمایه گذاری در اوراق مشارکت
(۱۸۰)	پرداخت وام قرض الحسنه به سایر اشخاص
۲۰	جریان خالص ورود وجه نقد ناشی از فعالیتهای سرمایه گذاری
۲۰	به توضیحات سؤال ۵ نیز رجوع شود.

۲۵- گزینه (د) صحیح است. از بین موارد سؤال، فقط وجوه نقد حاصل از انتشار سهام عادی تحت سرفصل "فعالتهای تأمین مالی" طبقه بندی می شود. پرداخت سود نقدی سهام تحت سرفصل "بازده سرمایه گذاریها و سود پرداختی بابت تأمین مالی" طبقه بندی می شود.

۲۶- گزینه (الف) صحیح است. خالص وجه نقد حاصل از فعالیتهای سرمایه گذاری به شرح زیر است:

میلیون ریال	
۲۴	جوه نقد خالص از فروش نقدی ساختمان قدیمی شرکت
(۱۰)	خرید نقدی ماشین آلات تولیدی جدید
۱۴	خالص وجه نقد حاصل از فعالیتهای سرمایه گذاری
۱۴	

در سرفصل فعالیتهای تأمین مالی نیز وجوه نقد حاصل از انتشار سهام به مبلغ ۱۲۰ میلیون ریال طبقه بندی می شود. پرداخت سود نقدی سهام تحت سرفصل بازده سرمایه گذاریها و سود پرداختی بابت تأمین مالی طبقه بندی می شود. تبدیل بدهیهای بلند مدت به سهام در یادداشتهای توضیحی افشا می شود. صدور سهام جایزه از محل سود انباشته نه در صورت جریان وجوه نقد طبقه بندی می شود و نه در یادداشتهای توضیحی افشا می شود.

۲۷- گزینه (ب) صحیح است.

راه حل اول:

میلیون ریال	
(۲۵)	خالص کاهش در وجه نقد
(۴۰)	جریان خالص ورود وجه نقد ناشی از فعالیتهای عملیاتی
۶۶	جریان خالص خروج وجه نقد ناشی از بازده سرمایه گذاریها و سود پرداختی بابت تأمین مالی
۳۵	مالیات بردرآمد پرداختی
(۵۸)	جریان خالص ورود وجه نقد ناشی از فعالیتهای تأمین مالی
(۲۲)	جریان خالص خروج وجه نقد ناشی از فعالیتهای سرمایه گذاری
(۲۲)	

راه حل دوم:

$$۴۰ + (۶۶) + (۳۵) + X + ۵۸ = (۲۵)$$

$$X = (۲۲)$$

جریان خالص خروج وجه نقد ناشی از فعالیتهای سرمایه گذاری

۲۸- گزینه (ج) صحیح است. جریانهای نقدی ناشی از فعالیتهای عملیاتی، سرمایه‌گذاری و تأمین مالی زیر را می‌توان بر مبنای خالص گزارش کرد:

الف. دریافتها و پرداختهای نقدی از جانب مشتریان، هنگامی که جریانهای نقدی عملاً "بیانگر فعالیتهای مشتری باشد و نه واحد تجاری .

ب. دریافتها و پرداختهای نقدی در رابطه با اقلامی که گردش آنها سریع، مبلغ آنها قابل ملاحظه و سررسید اولیه آنها حداکثر سه ماه باشد.

علاوه بر موارد مذکور در فوق، جریانهای نقدی ناشی از فعالیتهای عملیاتی زیر را در بانکها و سایر مؤسسات مالی می‌توان بر مبنای خالص گزارش کرد:

الف. دریافتها و پرداختهای نقدی مرتبط با قبول و بازپرداخت انواع سپرده‌ها (سپرده‌های جاری قرض‌الحسنه، پس انداز و سپرده‌های مدت دار).

ب. سپرده‌گذاری نزد سایر بانکها و مؤسسات مالی و برداشت از سپرده‌های مذکور .

ج. تسهیلات و اعتبارات پرداختی به مشتریان و وصول اصل آنها.

۲۹- گزینه (الف) صحیح است. صورت جریان وجوه نقد تلفیقی تنها در برگیرنده جریانهای نقدی خارج از گروه است. بدین ترتیب، جریانهای نقدی داخل گروه باید در تهیه صورت جریان وجوه نقد تلفیقی حذف شود. سود سهام پرداختی به سهامداران اقلیت تحت سرفصل اصلی "بازده سرمایه‌گذارها و سود پرداختی بابت تأمین مالی" به طور جداگانه انعکاس می‌یابد.

۳۰- گزینه (ج) صحیح است.

کل سود سهام نقدی پرداختی توسط شرکت سبلان (سرمایه‌پذیر) $60 \div 80 = 75$

سود سهام نقدی پرداختی به سهامداران اقلیت $75 \times 20 = 15$

به توضیحات سؤال ۲۹ نیز رجوع شود.

۳۱- گزینه (ب) صحیح است. مبالغ جریانهای نقدی خروجی ناشی از تحصیل یا جریانهای نقدی ورودی حاصل از فروش واحدهای تجاری فرعی باید به طور جداگانه تحت سرفصل فعالیتهای سرمایه‌گذاری در صورت جریان وجوه نقد تلفیقی گزارش شود. مبالغ مزبور باید به طور خالص و پس از کسر مانده‌های وجه نقد انتقالی در فرآیند تحصیل یا فروش محاسبه شود.

۳۲- گزینه (الف) صحیح است.

۳۳- گزینه (ج) صحیح است. در مواردی که واحد تجاری معاملاتی را به ارز انجام دهد، تا زمانی که در ارتباط با این معاملات وجه نقد ارزی دریافت یا پرداخت نشده باشد، این معاملات تأثیری بر خالص جریان وجوه نقد نخواهد داشت. در زمان تسویه نقدی ارقام دریافتی و پرداختی مربوط، دریافتها و پرداختهای ارزی به نرخ رایج در تاریخ

تسویه نقدی (یا به نرخ قراردادی) در حسابها انعکاس می‌یابد و مبلغ ریالی حاصل، مبلغی است که در صورت جریان وجوه نقد انعکاس خواهد یافت. بنابراین هرگاه سود یا زیان ناشی از تسعیر معاملات تسویه شده به سود و زیان دوره منظور شده باشد و این سود یا زیان ماهیت عملیاتی داشته باشد، در صورت کاربرد روش غیرمستقیم برای محاسبه خالص جریان وجه نقد حاصل از فعالیتهای عملیاتی، تعدیل دیگری در سود عملیاتی ضرورت نخواهد داشت. به گونه مشابه، هرگاه سود یا زیان ناشی از تسعیر مانده‌های عملیاتی تسویه نشده به سود و زیان منظور شود، نحوه عمل به ترتیب فوق خواهد بود، چرا که مثلاً افزایش حسابهای دریافتی در قالب گردش این حسابها، در تعدیلات سود عملیاتی منظور می‌شود و این افزایش که در برگزیننده سود یا زیان ناشی از تسعیر مانده حسابهای دریافتی است، مبالغ منظور شده به سود و زیان از بابت این تسعیر را خنثی می‌کند. در صورت کاربرد روش غیرمستقیم جهت محاسبه خالص جریان وجه نقد ناشی از فعالیتهای عملیاتی، در موارد زیر تعدیل سود عملیاتی از بابت سود یا زیانهای ناشی از تسعیر معاملات تسویه شده و مانده‌های تسویه نشده ضرورت می‌یابد:

الف. هرگاه بخشی از سود یا زیان ناشی از تسعیر معاملات عملیاتی تسویه شده و مانده‌های عملیاتی تسویه نشده به موجب استانداردهای حسابداری یا قوانین آمره به سود و زیان دوره منظور نشده باشد.

ب. هرگاه سود یا زیان ناشی از تسعیر معاملات غیرعملیاتی تسویه شده یا مانده‌های غیرعملیاتی تسویه نشده در محاسبه سود عملیاتی دوره منظور شده باشد.

ج. هرگاه سود یا زیان ناشی از تسعیر وجه نقد در محاسبه سود یا زیان عملیاتی دوره منظور شده باشد. لازم به ذکر است که در موارد الف و ب، تعدیلات انجام شده در محاسبه جریانهای نقدی در سرفصلهای اصلی مربوط منظور می‌شود. در ارتباط با بند ج، تعدیلات انجام شده به عنوان یکی از عوامل تطبیق بین مانده اول دوره و پایان دوره وجه نقد در صورت جریان وجوه نقد ارائه می‌شود.

۳۴- گزینه (د) صحیح است. به توضیحات سؤال ۳۳ رجوع شود.

۳۵- گزینه (د) صحیح است. به توضیحات سؤال ۶ رجوع شود.

۳۶- گزینه (الف) صحیح است. به توضیحات سؤال ۶ رجوع شود.

۳۷- گزینه (د) صحیح است. در روش غیرمستقیم، افزایش یا کاهش حسابها و اسناد دریافتی و پرداختی عملیاتی در زمره ارقام تعدیل‌کننده سود عملیاتی برای محاسبه خالص جریان وجه نقد ناشی از فعالیتهای عملیاتی است. این بدان معناست که مسئله محوری در برخورد با حسابهای دریافتی و پرداختی اعم از کوتاه مدت و بلند مدت، عملیاتی بودن یا نبودن آن است. بر این اساس تغییرات در ارقام عملیاتی از قبیل مطالبات تجاری بلند مدت، بدهیهای تجاری بلند مدت، مطالبات و بدهیهای غیرتجاری بلند مدت (مانند وام کارکنان و مالیاتهای تکلیفی تقسیط شده)، به عنوان ارقام تعدیل‌کننده سود عملیاتی جهت محاسبه وجه نقد ناشی از فعالیتهای عملیاتی منظور می‌شود. یکی از حسابهای بلند مدت غیرتجاری عملیاتی که در صورتهای مالی واحدهای تجاری انعکاس داشته و نحوه برخورد با جریانهای نقدی مربوط دچار ابهام است، ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان است. از آنجا که حساب مزبور یک بدهی بلند مدت عملیاتی است، در روش غیرمستقیم، تغییرات مانده این حساب طی دوره، در تعدیل سود عملیاتی مدنظر قرار می‌گیرد.

۳۸- گزینه (الف) صحیح است. معاملاتی که مستلزم استفاده از وجه نقد نیست، به استثنای معاملات مربوط به فعالیتهای عملیاتی، در صورت با اهمیت بودن باید در یادداشتهای توضیحی به نحوی مناسب افشا شود.

صورت جریان وجوه نقد تنها منعکس کننده اثرات نقدی معاملات و سایر رویدادها است. این امر موجب می شود که معاملات غیر نقدی که در برخی مواقع در مجموعه معاملات و سایر رویدادهای واحد تجاری دارای اهمیت است، از نظر استفاده کننده صورتهای مالی دور بماند. بدین لحاظ جهت ارتقای کیفیت اطلاعات مندرج در صورت جریان وجوه نقد و فراهم آوردن زمینه های لازم جهت پیش بینی بهتر جریانهای نقدی آتی، افشای اطلاعات در مورد معاملات غیر نقدی با اهمیت در یادداشتهای توضیحی ضروری است. از آنجا که اثر معاملات غیر نقدی ممکن است در هر یک از طبقه بندیهای صورت جریان وجوه نقد قرار گیرد، ارائه این اطلاعات در صورت تعدد موارد به تفکیک سرفصلهای اصلی صورت جریان وجوه نقد ممکن است ضرورت یابد. از نمونه های معاملات غیر نقدی می توان به تحصیل داراییهای ثابت مشهود در قبال تسهیلات مالی یا صدور سهام، مبادله موجودی مواد اولیه یا موجودی کالای ساخته شده با دارایی ثابت مشهود، افزایش سرمایه از محل مطالبات حال شده بستانکاران و جایگزینی وامهای بلند مدت با وامهای بلند مدت دیگر اشاره کرد. تغییرات در چارچوب حقوق صاحبان سرمایه که مبین طبقه بندی مجدد حسابهای تشکیل دهنده حقوق صاحبان سرمایه است از قبیل افزایش سرمایه از محل اندوخته ها و تخصیص اندوخته از محل سود انباشته، در زمره معاملات غیر نقدی مستلزم افشا تلقی نمی شود.

۳۹- گزینه (د) صحیح است. به توضیحات سؤال ۳۸ رجوع شود.

۴۰- گزینه (د) صحیح است. به توضیحات سؤال ۳۸ رجوع شود.

۴۱- گزینه (د) صحیح است. به موجب استاندارد حسابداری شماره ۶ با عنوان "گزارش عملکرد مالی"، تعدیلات سنواتی مستلزم ارائه مجدد ارقام سنوات قبل است. لذا در مواردی که این تعدیلات متضمن جریان وجه نقد در دوره جاری نباشد، در صورت جریان وجوه نقد دوره جاری انعکاس نمی یابد، بلکه حسب مورد ارقام مقایسه ای صورت جریان وجوه نقد و یادداشتهای توضیحی مربوط اصلاح می شود. از سوی دیگر، آن بخش از تعدیلات سنواتی که متضمن جریان وجه نقد طی دوره است، بر حسب ماهیت در سرفصلهای اصلی مربوط در صورت جریان وجوه نقد (بدون ذکر عنوان تعدیلات سنواتی) منظور می شود. نمونه تعدیلات نوع اول، تعدیل استهلاک انباشته داراییهای ثابت مشهود، اصلاح آثار انباشته ناشی از تغییر در رویه های حسابداری و اصلاح اشتباهات ناشی از عدم ثبت فروشهای نقدی در سنوات قبل و نمونه تعدیلات نوع دوم، پرداخت هزینه های عملیاتی و مالیات سنوات قبل در دوره جاری است که در ارتباط با آنها ذخیره های در دوره مالی قبل در نظر گرفته نشده است.

۴۲- گزینه (ب) صحیح است. به توضیحات سؤال ۴۱ رجوع شود.

۴۳- گزینه (د) صحیح است. درآمد عملیاتی عبارت است از افزایش در حقوق صاحبان سرمایه، بجز موارد مرتبط با آورده صاحبان سرمایه، که از فعالیتهای اصلی و مستمر واحد تجاری ناشی شده باشد. درآمد عملیاتی شامل موارد زیر است:

الف. فروش کالا،

ب. ارائه خدمات، و

ج. استفاده دیگران از داراییهای واحد تجاری (شامل سود تضمین شده، درآمد حق امتیاز و سود سهام)

۴۴- گزینه (ب) صحیح است. به توضیحات سؤال ۴۳ رجوع شود.

۴۵- گزینه (الف) صحیح است. هرگاه طبق قرارداد منعقد شده و خریدار و یا ضوابط معمول فروشنده، مبلغی اضافه بر بهای فروش نقدی کالا یا خدمات دریافت شود، در این حالت ارزش منصفانه ما به ازای مربوط، بهای فروش نقدی است و مبلغ اضافه دریافتی درآمد عملیاتی فروشنده محسوب نمی شود، بلکه باید با توجه به محتوای تجاری معامله تحت عنوان "درآمد تأمین مالی" به طور جداگانه نمایش یابد.

۴۶- گزینه (ج) صحیح است. هرگاه قیمت فروش محصول شامل یک مبلغ قابل تفکیک جداگانه در ارتباط با خدمات بعدی باشد، این مبلغ به دوره های آتی منتقل و به عنوان درآمد عملیاتی طی دوره اجرای خدمات مورد شناخت قرار می گیرد. چنانچه دو معامله به گونه ای به هم پیوسته باشد که اثر تجاری آن را نتوان بدون توجه به کلیت آن درک کرد، معیارهای شناخت در مورد آن به طور یکجا اعمال می شود. میزان ۳۰٪ از فروش سال ۱۳۸۱ و ۷۰٪ از فروش سال ۱۳۸۲ در سال ۱۳۸۲ تحقق یافته است. بنابراین:

$$400 \times 30\% = 120$$

$$600 \times 70\% = 420$$

$$\underline{\underline{540}}$$

۴۷- گزینه (د) صحیح است. درآمد عملیاتی حاصل از فروش کالا باید زمانی شناسایی شود که کلیه شرایط زیر تحقق یافته باشد:

الف. واحد تجاری مخاطرات و مزایای عمده مالکیت کالای مورد معامله را به خریدار منتقل کرده باشد،

ب. واحد تجاری هیچ دخالت مدیریتی مستمر در حدی که معمولاً با مالکیت همراه است یا کنترل مؤثری نسبت به کالای فروش رفته اعمال نکند،

ج. مبلغ درآمد عملیاتی را بتوان به گونه ای اتکاپذیر اندازه گیری کرد،

د. جریان منافع اقتصادی مرتبط با معامله فروش به درون واحد تجاری محتمل باشد، و

ه. مخارجی را که در ارتباط با کالای فروش رفته تحمل شده یا خواهد شد بتوان به گونه ای اتکاپذیر اندازه گیری کرد.

۴۸- گزینه (ب) صحیح است. شناخت درآمد حاصل از فروش کالا باید زمانی صورت گیرد که شرایط مذکور در توضیحات سؤال ۴۷ تحقق یافته باشد. بنابراین تمام ۳۰۰ تن گندم فروخته شده در سال ۱۳۸۱ باید به عنوان درآمد شناسایی شود، یعنی:

$$۳۰۰,۰۰۰ \times ۱,۵۰۰ = ۴۵۰,۰۰۰,۰۰۰$$

۴۹- گزینه (الف) صحیح است. اگر واحد تجاری بخش عمده‌ای از مخاطرات و مزایای مالکیت را حفظ کند، معامله مربوط، فروش تلقی نمی‌گردد و لذا درآمدی از بابت آن شناسایی نمی‌شود. این امر ممکن است در حالات مختلفی اتفاق بیفتد. نمونه هایی از مواردی که واحد تجاری ممکن است مخاطرات و مزایای عمده مالکیت را حفظ کند به شرح زیر است:

الف. زمانی که واحد تجاری تعهداتی را در ارتباط با عملکرد غیر مطلوب مورد معامله که توسط مفاد ضمانت نامه کالای فروش رفته پوشش نیافته باشد، به عهده بگیرد.

ب. زمانی که دریافت درآمد عملیاتی مربوط به یک فروش خاص، مشروط به تحصیل درآمد توسط خریدار از محل فروش کالای مورد معامله باشد.

ج. زمانی که ارسال کالای مورد معامله متضمن خدمات نصب باشد، لیکن خدمات نصب که بخش عمده‌ای از مبلغ قرارداد را تشکیل می‌دهد، توسط واحد تجاری به طور کامل انجام نشده باشد، و

د. زمانی که خریدار حق فسخ معامله را براساس مفاد قرارداد داشته باشد و واحد تجاری در مورد احتمال برگشت کالای فروش رفته مطمئن نباشد.

باتوجه به اینکه دریافت وجه توسط شرکت ارزنگ مشروط به فروش کالا توسط شرکت اورنگ (خریدار) می‌باشد و تا پایان سال ۱۳۸۱ تنها مقدار ۲۸ تن محصول توسط این شرکت فروخته شده، بنابراین:

$$۲۸ \times ۲ = ۵۶ \quad \text{درآمد تحقق یافته}$$

۵۰- گزینه (الف) صحیح است. به توضیحات سؤال ۴۹ رجوع شود.

۵۱- گزینه (ج) صحیح است.

$$۱,۱۰۰ \times ۲۰,۰۰۰ = ۲۲,۰۰۰,۰۰۰$$

۵۲- گزینه (الف) صحیح است. درآمد عملیاتی ناشی از استفاده دیگران از داراییهای واحد تجاری باید با توجه به مبانی زیر شناسایی شود:

الف. سود تضمین شده براساس مدت زمان و باتوجه به مانده اصل طلب و نرخ مربوط،

ب. درآمد حق امتیاز طبق محتوای قرارداد مربوط، و

ج. سود سهام حاصل از سرمایه‌گذاریهایی که به روش ارزش ویژه ثبت نشده است، در زمان احراز حق دریافت توسط سهامدار، به استثنای سود سهام حاصل از سرمایه‌گذاری در واحدهای تجاری فرعی و وابسته.

- ۵۳- گزینه (ب) صحیح است. هرگاه ایجاد بدهی یا کاهش دارایی در اثر رویدادهای آتی محتمل باشد:
الف. چنانچه میزان بدهی احتمالی یا کاهش احتمالی دارایی در تاریخ تصویب صورتهای مالی توسط مدیریت، به گونه‌ای اتکاپذیر قابل اندازه‌گیری باشد، باید ذخیره لازم از این بابت در صورتهای مالی منظور شود.
ب. در صورت عدم امکان اندازه‌گیری بدهی احتمالی یا کاهش احتمالی دارایی به گونه‌ای اتکاپذیر، موضوع باید در یادداشت‌های توضیحی افشا شود.
چنانچه ایجاد بدهی یا کاهش دارایی در اثر رویدادهای آتی ممکن باشد، این گونه تغییرات نباید در صورتهای مالی شناسایی شود بلکه مستلزم افشا در یادداشت‌های توضیحی است.
چنانچه احتمال وقوع تغییرات مزبور بعید باشد، نیازی به افشا نیست.
تعهداتی که انتظار نمی‌رود منجر به انتقال منافع اقتصادی شود (از قبیل ضمانت نامه‌ها و تعهدات ناشی از فروش دین) باید در یادداشت‌های توضیحی افشا شود.
- ۵۴- گزینه (الف) صحیح است. نظر به اینکه واقعه آلوده شدن مزرعه مجاور قبل از پایان سال ۱۳۸۱ صورت گرفته، لذا صورتهای مالی سال ۱۳۸۱ باید از این بابت تعدیل شود. بدین معنی که مبلغ ۲۵ میلیون ریال زیان بایستی در سود و زیان سال ۱۳۸۱ منظور شود.
- ۵۵- گزینه (د) صحیح است. به توضیحات سؤال ۵۳ رجوع شود.
- ۵۶- گزینه (ب) صحیح است. به توضیحات سؤال ۵۳ رجوع شود.
- ۵۷- گزینه (ب) صحیح است. جهت منظور نمودن ذخیره بابت زیانهای احتمالی دو شرط اساسی لازم است:
۱. احتمال وقوع زیان محتمل باشد، و
۲. مبلغ زیان به گونه‌ای اتکاپذیر قابل اندازه‌گیری باشد.
در مثال شرکت اورانوس فقط مورد اول هر دو شرط را داراست. همچنین موضوع اقامه دعوی علیه شرکت بابت آلوده نمودن مزرعه مجاور کارخانه و اینکه تعیین میزان خسارت قابل پرداخت میسر نمی‌باشد باید در یادداشت‌های توضیحی صورتهای مالی افشا شود. به توضیحات سؤال ۵۳ نیز رجوع شود.
- ۵۸- گزینه (الف) صحیح است. دارایی احتمالی یا کاهش احتمالی بدهی که وقوع آن "بعید" یا "ممکن" باشد، نباید در صورتهای مالی شناسایی یا افشا شود. این موارد تنها در صورتی در یادداشت‌های توضیحی افشا می‌گردد که تحصیل آن "محتمل" به نظر آید.
- ۵۹- گزینه (الف) صحیح است. این یک نوع درآمد احتمالی است و تا زمانی که قطعی نشده در حسابها منعکس نمی‌شود. البته می‌توان موضوع را در یادداشت‌های توضیحی صورتهای مالی افشا نمود.

۶۰ گزینه (د) صحیح است. به توضیحات سؤال ۵۳ و ۵۸ رجوع شود.

۶۱ گزینه (ب) صحیح است. رویدادهای بعد از تاریخ ترازنامه رویدادهای مطلوب و نامطلوبی است که بین تاریخ ترازنامه و تاریخ تصویب صورتهای مالی، رخ می‌دهد. رویدادهای بعد از تاریخ ترازنامه را می‌توان به دو گروه رویدادهای تعدیلی و رویدادهای غیرتعدیلی طبقه بندی کرد:

رویدادهای تعدیلی: آن دسته از رویدادهای بعد از تاریخ ترازنامه است که در باره شرایط موجود در تاریخ ترازنامه شواهد بیشتری را فراهم می‌آورد. اینگونه رویدادها مستلزم تغییر ارقام قابل درج در صورتهای مالی است.

رویدادهای غیرتعدیلی: آن دسته از رویدادهای بعد از تاریخ ترازنامه است که به شرایط ایجاد شده بعد از تاریخ ترازنامه مربوط باشد. اینگونه رویدادها باید در یادداشت‌های توضیحی صورتهای مالی افشا شود.

۶۲ گزینه (ب) صحیح است. به توضیحات سؤال ۶۱ رجوع شود.

۶۳ گزینه (الف) صحیح است. نمونه هایی از رویدادهای تعدیلی به شرح زیر می‌باشد:

الف. داراییهای ثابت مشهود؛ مشخص شدن بهای خرید یا عواید فروش داراییهای ثابت مشهود پس از پایان سال مالی در مواردی که خرید یا فروش پیش از پایان سال انجام گرفته باشد.

ب. اموال غیر منقول؛ ارزیابی اموال غیر منقول بعد از پایان سال مالی که شواهدی را مبنی بر کاهش دائمی در ارزش دارایی فراهم آورد.

ج. سرمایه گذارها؛ دریافت نسخه‌ای از صورتهای مالی یا سایر اطلاعات درخصوص یک شرکت که شواهدی را مبنی بر کاهش دائمی در ارزش سرمایه گذاری بلند مدت در آن شرکت فراهم آورد.

د. موجودی مواد و کالا؛ دریافت عواید فروش بعد از تاریخ ترازنامه یا شواهدی دیگر درخصوص خالص ارزش فروش موجودیها.

ه. پیمانهای بلند مدت؛ دستیابی به شواهدی دال بر این که برآورد قبلی در مورد سود متعلقه پیمان بلند مدت نادرست است.

و. بدهکاران؛ تجدید مذاکره و توافق در مورد میزان بدهی بدهکاران، یا ناتوانی یک بدهکار در پرداخت بدهی.

ز. سود سهام دریافتی؛ اعلام پرداخت سود سهام توسط شرکتهای فرعی و وابسته برای دوره یا دوره‌های قبل از تاریخ ترازنامه شرکت اصلی یا همزمان با آن.

ح. مالیات؛ دریافت اطلاعات در باره نرخهای مالیاتی.

ط. ادعای خسارت؛ دریافت وجه یا مشخص شدن مبلغ قابل وصول بابت ادعاهای خسارت از شرکتهای بیمه که در تاریخ ترازنامه در مرحله مذاکره بوده است.

ی. موارد کشف شده؛ کشف اشتباهات یا تقلباتی که نشان می‌دهد صورتهای مالی بدون اصلاح اقلام مربوط نادرست خواهد بود.

۶۴ گزینه (د) صحیح است. نمونه هایی از رویدادهای غیرتعدیلی به شرح زیر می باشد:

الف. ترکیب واحدهای تجاری ،

ب. تجدید سازمان یا پیشنهاد تجدید سازمان ،

ج. انتشار سهام جدید ،

د. خرید و فروش داراییهای ثابت مشهود و سرمایه گذارها ،

ه. از دست دادن داراییهای ثابت مشهود یا موجودی مواد و کالا در نتیجه وقایعی نظیر جنگ، آتش سوزی، سیل یا زلزله ،

و. آغاز فعالیتهای تجاری جدید یا گسترش فعالیتهای تجاری موجود ،

ز. متوقف کردن بخش قابل توجهی از فعالیتهای تولیدی و تجاری، به شرطی که در تاریخ ترازنامه وقوع این رویداد قابل پیش بینی نبوده باشد ،

ح. کاهش ارزش اموال غیر منقول و سرمایه گذارهای بلندمدت به شرطی که بتوان نشان داد که کاهش ارزش بعد از تاریخ ترازنامه روی داده است ،

ط. تغییر نرخهای برابری ارز ،

ی. اقدامات دولت، از قبیل ملی کردن مؤسسات ،

ک. اعتصابات و سایر اختلافات کارگری، و

ل. تغییر در مبانی تعیین مزایای پایان خدمت کارکنان .

۶۵ گزینه (ج) صحیح است. به توضیحات سؤال ۶۴ (بند " ه ") رجوع شود.

۶۶ گزینه (د) صحیح است. موجودی محصول شرکت در تاریخ ترازنامه موجود بوده و واقعه آتش سوزی پس از پایان

سال اتفاق افتاده، لذا نیازی به تعدیل حسابها در پایان اسفندماه ۱۳۷۱ نیست و کافی است که موضوع در یادداشتهای توضیحی صورتهای مالی به عنوان رویدادهای بعد از تاریخ ترازنامه افشا شود.

۶۷ گزینه (ج) صحیح است. صورت سود و زیان جامع در برگیرنده کلیه درآمدها و هزینههای شناسایی شده، اعم از

تحقق یافته و تحقق نیافته است و باید موارد زیر را به ترتیب نشان دهد:

الف. سود یا زیان خالص دوره طبق صورت سود و زیان .

ب. سایر درآمدها و هزینههای شناسایی شده به تفکیک .

ج. تعدیلات سنواتی .

موارد مندرج در ردیفهای الف و ب، سود یا زیان جامع سال را تشکیل می دهد. تعدیلات سنواتی (مشمول بر آثار

انباشته تغییر در رویه های حسابداری و اصلاح اشتباه) حسب مورد از سود یا زیان جامع سال کسر یا به آن اضافه

می شود تا سود یا زیان جامع شناسایی شده در فاصله تاریخ صورتهای مالی دوره قبل و پایان دوره مالی جاری

به دست آید.

هرگاه اجزای صورت سود و زیان جامع محدود به سود یا زیان خالص دوره و تعدیلات سنواتی باشد، ارائه صورت سود و زیان جامع ضرورتی ندارد. در چنین حالتی باید در یادداشتی ذیل صورت سود و زیان دوره، عدم لزوم ارائه صورت سود و زیان جامع افشا شود. در چنین حالتی ارائه یادداشتی ذیل صورت سود و زیان به شرح زیر کفایت می‌کند: "از آنجا که اجزای صورت سود و زیان جامع محدود به سود (زیان) دوره و تعدیلات سنواتی است، صورت سود و زیان جامع ارائه نشده است."

۶۸- گزینه (ب) صحیح است. به توضیحات سؤال ۶۷ رجوع شود.

۶۹- گزینه (ج) صحیح است. به توضیحات سؤال ۶۷ رجوع شود.

۷۰- گزینه (ج) صحیح است. صورت سود و زیان جامع شرکت حافظ در زیر ارائه شده است:

میلیون ریال	
۵۲۰	سود خالص سال مالی
۴۰	مازاد تحقق نیافته ناشی از تجدید ارزیابی داراییهای ثابت
(۱۵)	زیان تحقق نیافته سرمایه گذارهای بلند مدت
۵۴۵	سود جامع سال مالی
(۲۰)	کسر می شود: تعدیلات سنواتی
۵۲۵	سود جامع شناسایی شده از تاریخ گزارشگری قبلی

۷۱- گزینه (ج) صحیح است. به توضیحات سؤال ۷۰ رجوع شود.

۷۲- گزینه (الف) صحیح است. سود قابل تقسیم شرکت حافظ به شرح زیر محاسبه می‌شود:

میلیون ریال	میلیون ریال	
۵۲۰		سود خالص سال مالی
	۱۰۰	سود انباشته ابتدای سال
	(۲۰)	تعدیلات سنواتی
	۸۰	سود انباشته ابتدای سال - تعدیل شده
۶۰۰		سود قابل تقسیم

۷۳- گزینه (الف) صحیح است. معامله‌ای که از لحاظ مبلغ با اهمیت بوده و خارج از فعالیتهای عادی واحد تجاری باشد و به طور غیرمکرر واقع شود، جزء اقلام غیر مترقبه نشان داده می‌شود ولی اگر یکجا دارای هر دو شرط مزبور نباشد، بایستی به صورت جداگانه در صورت سود و زیان جزء اقلام تشکیل دهنده سود حاصل از عملیات مستمر نشان داده شود. ماهیت چنین معامله‌ای باید در یادداشت‌های توضیحی صورتهای مالی افشا گردد.

۷۴- گزینه (الف) صحیح است. اقلام استثنایی باید در محاسبه سود یا زیان فعالیتهای عادی منظور شود. مبلغ هر قلم استثنایی (منفرداً یا در صورت تشابه نوع، در مجموع) باید به طور جداگانه و ترجیحاً در متن صورت سود و زیان تحت سرفصل درآمد یا هزینه مربوط منعکس گردد. اعم از اینکه انعکاس این اقلام در متن صورت سود و زیان یا در یادداشتهای توضیحی صورت گیرد، این اقلام باید به عنوان اقلام استثنایی قابل تشخیص باشد و اینگونه تصریح گردد. شرح مناسبی در مورد هر یک از اقلام استثنایی جهت درک ماهیت این اقلام ضروری است. نمونه اقلامی که ممکن است در صورت با اهمیت بودن، استثنایی تلقی شود عبارت است از:

- الف. زیانهای ناشی از بلایای طبیعی در مناطقی که وقوع آنها به طور متناوب انتظار می‌رود،
- ب. هزینه‌های اخراج دسته جمعی کارکنان شاغل در بخشهای فعال واحد تجاری،
- ج. هزینه‌های تجدید سازمان،
- د. به هزینه بردن داراییهای نامشهود خارج از فرایند استهلاک،
- ه. زیان انتقال صنایع مزاحم به خارج از محدوده شهرها، طبق مقررات جاری،
- و. کمکهای بلاعوض غیر سرمایه‌ای دریافتی و کمکهای بلاعوض پرداختی،
- ز. سود یا زیان فروش داراییهای ثابت مشهود و سرمایه‌گذاریهای بلند مدت،
- ح. سود یا زیان فروش یا توقف عملیات یک بخش از واحد تجاری،
- ط. هزینه‌های غیر معمول مربوط به مطالبات مشکوک الوصول و کاهش ارزش موجودی مواد و کالا،
- ی. ذخیره‌های غیر معمول برای زیانهای ناشی از پیمانهای بلند مدت،
- ک. وجوه مازاد ناشی از حل و فصل ادعای خسارت از شرکتهای بیمه،
- ل. هزینه‌های جذب نشده ناشی از عدم دستیابی به ظرفیت معمول (عملی) مورد انتظار و ضایعات غیر عادی، و
- م. سود یا زیان ناشی از حل و فصل دعاوی برله یا علیه شرکت.

۷۵- گزینه (د) صحیح است. به توضیحات سؤال ۷۴ رجوع شود.

۷۶- گزینه (د) صحیح است. یک بخش از واحد تجاری عبارت است از جزئی از عملیات واحد تجاری یا گروه که اهمیت نسبی دارد و به طور جداگانه قابل شناسایی است و فعالیتهای، داراییها و نتایج مربوط به آن را بتوان به وضوح از بقیه فعالیتهای واحد تجاری تمیز داد. یک بخش از واحد تجاری معمولاً خطوط تولید یا بازارهای جداگانه خاص خود را دارد و ممکن است یک قسمت تجاری یا جغرافیایی (به شرح مندرج در استاندارد حسابداری شماره ۲۵) با عنوان "گزارشگری برحسب قسمتهای مختلف" یا کوچکتر از آن باشد.

در صورت توقف عملیات یک بخش از واحد تجاری لازم است نتایج عملیات بخش متوقف شده از جمله سود یا زیان حاصل از واگذاری آن بخش به طور جداگانه در صورت سود و زیان منعکس شود. برای این منظور درآمدها و هزینه‌های عملیاتی مربوط به بخش متوقف شده باید در سرفصلهای مربوط و ترجیحاً در متن صورت سود و زیان به طور جداگانه نمایش یابد. همچنین سود یا زیان حاصل از واگذاری بخش متوقف شده، پس از تهاثر کلیه ذخایر مربوط

به هزینه‌های غیرقابل بازیافت عملیات توقف، باید پس از سود (زیان) عملیاتی در صورت سود و زیان منعکس شود. علاوه بر موارد فوق، افشای موارد زیر در رابطه با توقف عملیات یک بخش واحد تجاری ضروری است:

الف. ماهیت و مشخصات عملیات متوقف شده،

ب. تاریخ مؤثر توقف عملیات برای مقاصد حسابداری، و

ج. نحوه توقف عملیات (فروش یا کنارگذاری).

زیان حاصل از واگذاری "یک بخش از واحد تجاری" باید در تاریخ تصمیم به واگذاری و سود حاصل از واگذاری باید در تاریخ واگذاری (تاریخ فروش نهایی) در حسابها منظور شود.

۷۷- گزینه (ج) صحیح است. طبق تعریف فقط گزینه‌های الف و ب به عنوان "یک بخش از واحد تجاری" تلقی می‌گردد و گزینه ج به عنوان "یک بخش از واحد تجاری" تلقی نمی‌گردد.

۷۸- گزینه (ب) صحیح است. به توضیحات سؤال ۷۶ رجوع شود.

۷۹- گزینه (ب) صحیح است. به توضیحات سؤال ۷۶ رجوع شود.

۸۰- گزینه (ب) صحیح است. سود حاصل از فعالیت واحد انتشارات از ابتدای سال تا تاریخ تصمیم به فروش بالغ بر ۵۰ میلیون ریال است که بایستی در محاسبه سود عملیاتی منظور شود. زیان حاصل از فروش داراییهای واحد انتشارات ۱۸ میلیون ریال برآورد شده، از طرف دیگر سود حاصل از فعالیت این واحد از تاریخ تصمیم به فروش تا تاریخ فروش ۲۰ میلیون ریال برآورد شده است. سود مربوط به ادامه فعالیت واحد انتشارات تا زمان فروش نهایی باید مدنظر قرار گیرد ولی میزان آن باید تا میزان سایر زیانهای قابل شناسایی ناشی از فروش محاسبه شود و مابقی هنگام تحقق، به عنوان درآمد محسوب گردد. بنابراین مبلغ ۱۸ میلیون ریال از سود با ۱۸ میلیون ریال زیان حاصل از فروش داراییها تهاتر شده و مابقی ۲ میلیون ریال سود حاصل از فعالیت واحد انتشارات در زمان فروش نهایی در حسابها منعکس خواهد شد.

۸۱- گزینه (ج) صحیح است. مبلغ ۵ میلیون ریال زیان حاصل از فعالیت قسمت پلاستیک سازی بایستی در محاسبه سود یا زیان عملیاتی منظور شود. زیان حاصل از فروش قسمت پلاستیک سازی (قسمت متوقف شده) به شرح زیر محاسبه می‌شود:

میلیون ریال

۷

زیان برآوردی فروش داراییهای قسمت پلاستیک سازی (۱۸-۲۵)

۳

زیان برآوردی فعالیت قسمت پلاستیک سازی از تاریخ ۱۳۸۱/۱۱/۱ تا تاریخ فروش

۱۰

زیان حاصل از فروش قسمت پلاستیک سازی

۸۲- گزینه (د) صحیح است. فروش یا خاتمه عملیات در صورتی عملیات متوقف شده محسوب می شود که تأثیر با اهمیتی بر ماهیت و زمینه اصلی عملیات واحد تجاری داشته باشد و معرف کاهش مهمی در امکانات عملیاتی ناشی از خروج از بازاری خاص (اعم از تجاری یا جغرافیایی) یا کاهش عمده در میزان فروش در بازارهای در حال تداوم آن باشد. فروش یا خاتمه عملیات یک بخش از عملیات واحد تجاری که اساساً به منظور دستیابی به بهسازی تولید یا صرفه جویی در هزینه‌ها صورت می‌گیرد، بخشی از عملیات در حال تداوم آن محسوب می‌گردد.

۸۳- گزینه (د) صحیح است. به توضیحات سؤال ۷۶ رجوع شود.

۸۴- گزینه (ب) صحیح است. ارقام غیر مترقبه اقلامی با اهمیت و بسیار غیر معمول است که منشأ آن رویدادهایی خارج از فعالیتهای عادی شرکت می‌باشد و انتظار نمی‌رود به طور مکرر یا منظم واقع شود. سود یا زیان غیر مترقبه و مالیات مربوط باید به طور جداگانه در صورت سود و زیان پس از سود یا زیان ناشی از فعالیتهای عادی نشان داده شود. سهم سهامداران اقلیت از سود یا زیان غیر مترقبه نیز باید زیر صورت سود و زیان تلفیقی افشا شود. ارائه شرح مناسبی در یادداشتهای توضیحی در مورد هر یک از ارقام غیر مترقبه جهت درک ماهیت این ارقام ضروری می‌باشد.

اثر مالیاتی ارقام غیر مترقبه باید از طریق مقایسه مالیات سود یا زیان ناشی از فعالیتهای عادی بدون احتساب ارقام غیر مترقبه و مالیات سود یا زیان سال مالی (پس از ارقام غیر مترقبه) تعیین گردد. هرگونه اضافه یا کسر مالیات ناشی از مقایسه فوق باید به ارقام غیر مترقبه نسبت داده شود.

۸۵- گزینه (الف) صحیح است.

۸۶- گزینه (ج) صحیح است.

۸۷- گزینه (د) صحیح است.

۸۸- گزینه (د) صحیح است.

۸۹- گزینه (د) صحیح است.

۹۰- گزینه (د) صحیح است. ارقام غیر مترقبه باید دارای ماهیت غیر عادی باشد و به طور مکرر اتفاق نیفتد. هیچیک از ارقام مذکور در این سؤال این ویژگیها را ندارند.

- ۹۱- گزینه (ج) صحیح است. آثار تغییر در برآوردهای حسابداری باید در تعیین سود یا زیان خالص دوره‌ای منظور شود که در آن تغییر صورت گرفته است. بدیهی است چنانچه تغییر مزبور بر دوره‌های بعدی نیز اثر گذارد، آثار چنین تغییری باید در تعیین سود یا زیان خالص دوره‌های بعدی منظور شود. از آنجا که تغییر در برآورد حاصل اطلاعات جدید یا تحولات تازه است نباید با تجدیدنظر در ارقام سالهای قبل به آن تأثیر قهقراپی داد. این اقدام باید در صورت سود و زیان سالی که نسبت به آنها شناخت صورت می‌گیرد منعکس و آثار آن در صورت با اهمیت بودن تشریح شود. در عین حال، گاه تشخیص بین تغییر در رویه حسابداری و تغییر در برآورد حسابداری ممکن است بسیار مشکل باشد. در چنین حالتی، تغییر موردنظر باید به عنوان تغییر در برآورد حسابداری تلقی و به گونه مناسبی افشا شود.
- آثار تغییر در برآوردهای حسابداری باید تحت همان سرفصلهایی که قبلاً در صورت سود و زیان انعکاس می‌یافت طبقه بندی شود. ماهیت و مبلغ تغییر در برآورد حسابداری که دارای اثر با اهمیتی در دوره جاری است یا انتظار می‌رود اثر با اهمیتی در دوره‌های بعد داشته باشد، باید افشا شود. در صورتی که تعیین مبلغ تغییر عملی نباشد، موضوع باید در یادداشتهای توضیحی افشا شود.
- ۹۲- گزینه (الف) صحیح است. اثر تغییر در برآورد دوره جاری و در صورت لزوم دوره‌های آتی است و بر دوره‌های گذشته تأثیری ندارد.
- ۹۳- گزینه (الف) صحیح است. یکی از خصوصیات کیفی صورتهای مالی قابل مقایسه بودن آن می‌باشد. برای نیل به این خصوصیت، ثبات رویه در نحوه عمل حسابداری طی هر دوره مالی و نیز از یک دوره مالی به دوره مالی بعد ضروری است. از اینرو، نباید در رویه‌های حسابداری تغییری صورت گیرد مگر اینکه به علت رجحان رویه جدید بر رویه پیشین، از نظر ارائه مطلوبتر صورتهای مالی واحد تجاری، تغییر در رویه حسابداری قابل توجیه باشد یا اینکه تغییر به موجب قوانین آمره یا استانداردهای حسابداری جدید، الزامی شود. یکی از مشخصات تغییر در رویه حسابداری این است که این تغییر، حاصل گزینش بین دو یا چند روش حسابداری است. چنانچه معامله یا رویدادهایی که از نظر ماهیت با معاملات و رویدادهای قبلی به روشنی متفاوت است، لزوم اتخاذ یک روش جدید یا تعدیل روش موجود را ایجاب کند، این اتخاذ یا تعدیل روش تغییر رویه حسابداری محسوب نمی‌شود.
- چنانچه در رویه حسابداری تغییری صورت گیرد، ارقام مربوط به سال جاری، بر مبنای رویه جدید منعکس و ارقام مقایسه‌ای سنوات قبل نیز بر مبنای رویه جدید ارائه مجدد می‌شود. در این حالت، تعدیلات انباشته مربوط به سنوات قبل، به جهت اینکه هیچ گونه ارتباطی با نتایج عملکرد سال جاری نداشته است، نباید در تعیین سود یا زیان سال جاری دخالت داده شود. تعدیلات مزبور باید از طریق ارائه مجدد ارقام سالهای قبل به حساب گرفته شود، در نتیجه، مانده سود (زیان) انباشته ابتدای دوره نیز بدین ترتیب تعدیل خواهد شد (تعدیلات انباشته ناشی از تغییر در رویه حسابداری باید تا تاریخ ابتدای سالی که تغییر صورت گرفته، محاسبه شود). همچنین میزان و ماهیت اقلام تشکیل دهنده تعدیلات انباشته و دلایل توجیهی تغییر در رویه حسابداری و همچنین این امر که اقلام مقایسه‌ای صورتهای مالی ارائه مجدد شده است (یا عملی نبودن ارائه مجدد) باید در یادداشتهای توضیحی افشا گردد. تعدیلات انباشته ناشی از تغییر در رویه‌های حسابداری، همچنین به عنوان آخرین قلم در صورت سود و زیان جامع منعکس می‌شود تا اثر این تعدیلات برای استفاده کنندگان مشخص گردد.

۹۴- گزینه (د) صحیح است. تغییر در روش استهلاک داراییهای ثابت به عنوان تغییر در برآورد حسابداری محسوب می شود.

۹۵- گزینه (الف) صحیح است. به توضیحات سؤال ۹۳ رجوع شود.

۹۶- گزینه (د) صحیح است. به توضیحات سؤال ۹۳ رجوع شود.

۹۷- گزینه (د) صحیح است. به توضیحات سؤال ۹۳ رجوع شود.

۹۸- گزینه (ج) صحیح است. به توضیحات سؤال ۹۳ رجوع شود.

۹۹- گزینه (الف) صحیح است. مبلغ ۲۵ میلیون ریال به عنوان تغییر در رویه حسابداری تلقی می شود و نباید در تعیین سود یا زیان خالص دوره جاری منظور شود.

۱۰۰- گزینه (د) صحیح است.

۱۰۱- گزینه (د) صحیح است. به توضیحات سؤال ۹۱ رجوع شود.

۱۰۲- گزینه (الف) صحیح است. ممکن است در دوره جاری اشتباهاتی مربوط به صورتهای مالی یک یا چند دوره مالی گذشته کشف گردد. این اشتباهات می تواند از جمله، ناشی از موارد زیر باشد:

الف. اشتباهات ریاضی ،

ب. اشتباه در بکارگیری رویه های حسابداری ،

ج. تعبیر نادرست یا نادیده گرفتن واقعیت های موجود در زمان تهیه صورتهای مالی ،

د. تغییر از یک رویه غیراستاندارد حسابداری به یک رویه استاندارد حسابداری، و

ه. موارد قلب .

در مواردی ممکن است صورتهای مالی منتشر شده یک یا چند دوره قبل شامل اشتباهات با اهمیتی باشد که تصویر مطلوب را مخدوش و در نتیجه قابلیت اتکای صورتهای مالی مزبور را کاهش دهد. اصلاح چنین اشتباهاتی نباید از طریق منظور کردن آن در سود و زیان سال جاری انجام گیرد، بلکه باید با ارائه مجدد ارقام صورتهای مالی سال (های) قبل به چنین منظوری دست یافت. در نتیجه، مانده افتتاحیه سود (زیان) انباشته نیز بدین ترتیب تعدیل خواهد شد. تعدیلات سنواتی ناشی از اصلاح اشتباهات همچنین به عنوان آخرین قلم در صورت سود و زیان جامع منعکس می شود.

۱۰۳- گزینه (ب) صحیح است. به توضیحات سؤال ۱۰۲ رجوع شود.

۱۰۴- گزینه (د) صحیح است. به توضیحات سؤال ۱۰۲ رجوع شود.

۱۰۵- گزینه (ب) صحیح است. مبلغ ۸۰ میلیون ریال مابه التفاوت به عنوان تعدیلات سنواتی (اصلاح اشتباه) تلقی شده و باید به حساب سود و زیان انباشته منظور شود.

۱۰۶- گزینه (الف) صحیح است.

$$\text{سود} \quad ۹ + (۴) = ۵$$

۱۰۷- گزینه (د) صحیح است. تغییرات حقوق صاحبان سرمایه و ساختار آن در زمره مهمترین اقلام اطلاعاتی مندرج در صورتهای مالی است و از اینرو باید به گونه‌ای مشخص منعکس شود. به موجب این استاندارد تغییرات حقوق صاحبان سرمایه به شرح زیر در صورتهای مالی انعکاس می‌یابد:

الف. با توجه به اهمیت اطلاعات مندرج در حساب سود (زیان) انباشته، گردش این حساب، متشکل از سود (زیان) دوره، سود (زیان) انباشته ابتدای دوره، تعدیلات سنواتی، و هرگونه مبلغ انتقالی از سایر سرفصلهای حقوق صاحبان سرمایه (مجموعاً سود قابل تقسیم)، سود سهام پیشنهادی، مبالغ انتقالی به اندوخته‌های قانونی و اختیاری (مجموعاً تخصیص سود)، بلافاصله زیر صورت سود و زیان دوره انعکاس می‌یابد.

ب. گردش حساب اندوخته قانونی و اندوخته‌های اختیاری تخصیص یافته از محل سود قابل تقسیم و همچنین گردش حسابهای مربوط به اقلامی که طبق استانداردهای حسابداری مربوط، مستقیماً به حقوق صاحبان سرمایه منظور می‌شود (از قبیل مازاد تجدید ارزیابی) در یادداشتهای توضیحی افشا می‌گردد.

ج. گردش سایر اقلام از قبیل حساب سرمایه و صرف سهام در یادداشتهای توضیحی افشا می‌گردد.

۱۰۸- گزینه (الف) صحیح است. موارد خاصی وجود دارد که اقلامی با ماهیت درآمد یا هزینه را که قابل انعکاس در حساب سود و زیان دوره است طبق قوانین آمره باید مستقیماً به حساب اندوخته منظور کرد. برای مثال، اساسنامه قانونی برخی از شرکتهای دولتی مقرر می‌دارد که سود حاصل از فروش داراییهای ثابت به حساب اندوخته سرمایه‌ای یا سایر اندوخته‌های غیرقابل تقسیم منظور گردد. به منظور انعکاس اثرات کلیه این نوع اقلام در صورتهای عملکرد مالی، درآمد یا هزینه مربوط باید در صورت سود و زیان جامع منعکس شود.

۱۰۹- گزینه (ج) صحیح است.

میلیون ریال

هزینه‌های عمومی و اداری :

۱۲۰

حقوق حسابداران

$$۱۰۰ \times ۷۰\% = ۷۰$$

هزینه اجاره

۱۹۰

هزینه تأمین مالی جزء هزینه‌های مالی طبقه بندی می‌شود.

۱۱۰- گزینه (د) صحیح است.

$$۲۰۰ - ۱۲۰ = ۸۰$$

سود حاصل از واگذاری

۱۱۱- گزینه (ج) صحیح است.

$$X = 840 - \%5X \Rightarrow X + \%5X = 840 \Rightarrow 1/05X = 840 \Rightarrow X = 800$$

سود خالص

$$800 \times \%5 = 40$$

مبلغ پاداش

۱۱۲- گزینه (ج) صحیح است.

$$2,500 \times \%2 = 50$$

هزینه کمیسیون فروش

۱۱۳- گزینه (ب) صحیح است.

$$400 \times \%3 = 12$$

هزینه تضمین محصولات

ذخیره تضمین محصولات

۶	مانده ابتدای سال	۸	تضمین پرداخت شده
۱۲	هزینه تضمین محصولات	۱۰	مانده پایان سال
۱۸		۱۸	
۱۰	مانده پایان سال		

با مانده گیری حساب فوق ۱۰ میلیون ریال بدست می آید.

۱۱۴- گزینه (ب) صحیح است. مخارج تحقیق محض و کاربردی باید در دوره وقوع، به عنوان هزینه شناسایی شود. مخارج توسعه باید در دوره وقوع هزینه شود، مگر در صورت وجود کلیه شرایط زیر که باید آن را به عنوان دارایی شناسایی کرد:

- الف. پروژه‌ای موجود بوده و به روشنی تعریف و مشخص شده باشد،
- ب. مخارج مربوط به طور جداگانه قابل تشخیص و به گونه‌ای اتکاپذیر قابل اندازه گیری باشد،
- ج. ماحصل چنین پروژه‌ای، از جهات زیر، با اطمینان معقولی، مثبت ارزیابی شده باشد:
 - امکان پذیری آن از نظر فنی، و
 - قابلیت تداوم نهایی آن از نظر تجاری در پرتو عواملی، نظیر شرایط احتمالی بازار (از جمله محصولات رقیب)، افکار عمومی، قوانین مربوط به حمایت از مصرف کننده و قوانین محیط زیست، یا
 - حصول اطمینان معقول از قابل استفاده بودن محصول یا فرایند برای واحد تجاری در شرایطی که هدف استفاده داخلی باشد،
- د. به گونه‌ای معقول چنین انتظار رود که درآمدهای آتی مربوط، مبالغی بیش از میزان لازم جهت بازیافت مخارج توسعه و مخارج تحمل شده بعدی (مخارج بعدی توسعه پروژه و مخارج تولید، فروش و اداری مربوط) ایجاد می‌کند، و
- ه. جهت تکمیل پروژه و تأمین هرگونه افزایش لازم در سرمایه در گردش، منابع کافی موجود یا دسترسی به آن، به

گونه‌ای معقول مورد انتظار باشد.

در شرایط یاد شده در فوق، مخارج توسعه را باید تا میزانی به عنوان دارایی شناسایی کرد که نسبت به باز یافت آن اطمینان معقول وجود داشته باشد.

اگر مخارج توسعه به عنوان دارایی شناسایی شود باید آن را مستهلک کرد. استهلاک مخارج توسعه باید با آغاز تولید تجاری یا کاربرد محصول، خدمت، فرایند یا سیستم شروع شود و بر مبنای سیستماتیک، به هر یک از دوره‌های مالی تخصیص یابد. مبنای مذکور ممکن است میزان فروش یا استفاده از محصول، خدمت، فرایند یا سیستم یا مدت زمانی باشد که انتظار می‌رود موارد مذکور به فروش رسد یا مورد استفاده قرار گیرد.

مخارج توسعه‌ای که به عنوان دارایی شناسایی شده است باید جزء داراییهای نامشهود در ترازنامه انعکاس یابد.

۱۱۵- گزینه (د) صحیح است. به توضیحات سؤال ۱۱۴ رجوع شود.

۱۱۶- گزینه (ب) صحیح است. به توضیحات سؤال ۱۱۴ رجوع شود.

۱۱۷- گزینه (ج) صحیح است. مخارج توسعه هر پروژه که به عنوان دارایی شناسایی شده است، باید در پایان هر دوره مالی بررسی شود. در مواردی که شرایط توجیه کننده شناخت مخارج به عنوان دارایی وجود نداشته یا قابل تردید باشد، این مخارج باید، پروژه به پروژه، به میزانی که باز یافت نمی‌شود، بلافاصله هزینه شود.

۱۱۸- گزینه (ج) صحیح است. بهای تمام شده داراییهای ثابت مشهود و داراییهای نامشهودی که به منظور تأمین تسهیلات لازم جهت فعالیتهای تحقیق و توسعه طی چند دوره مالی خریداری یا ساخته می‌شود، باید جزء مخارج سرمایه‌ای منظور و در طول عمر مفید آنها، مستهلک شود. مبلغی که به این صورت مستهلک می‌شود در صورتهای مالی، جزء مخارج تحقیق و توسعه منظور و طبق استاندارد مربوط افشا می‌شود.

۱۱۹- گزینه (الف) صحیح است. مخارج توسعه‌ای که قبلاً به هزینه منظور شده است نباید به حساب دارایی برگشت شود، حتی اگر موارد عدم اطمینانی که باعث به هزینه منظور کردن آنها گردیده بود برطرف شده باشد.

۱۲۰- گزینه (الف) صحیح است. نمونه‌ای از فعالیتهای معمولاً "فعالیت تحقیق و توسعه تلقی می‌شود، عبارت است از:

فعالتهای تحقیق

- الف. کارهای تجربی، نظری و سایر کارهایی که معطوف به دستیابی به دانش جدید یا پیشبرد دانش موجود باشد،
- ب. کتکاش در جهت کشف موارد کاربرد دانش مذکور،
- ج. فرموله کردن و طراحی کاربردهای احتمالی کارهای مذکور،
- د. جستجو جهت محصول، خدمت یا فرایند جایگزین، و
- ه. ایجاد سیستم نرم‌افزار رایانه‌ای برای استفاده در یک فعالیت خاص تحقیق،

فعالتهای توسعه

- الف. ارزیابی محصول، خدمت یا فرایند جایگزین ،
 ب. طراحی، ساخت و آزمایش نمونه‌ها و مدلها قبل از مرحله تولید ،
 ج. طراحی ابزار، قالبها، محصولات، خدمات، فرایندها یا سیستمهایی با هدف بکارگیری فناوری جدید یا بهسازی موارد موجود ،
 د. طراحی، ساخت و راه اندازی تجهیزات و ماشین آلات آزمایشی در حدی که از نظر اقتصادی، تولید تجاری تلقی نشود، و
 ه. ایجاد سیستم نرم‌افزار رایانه‌ای برای استفاده در یک فعالیت خاص توسعه .

۱۲۱- گزینه (د) صحیح است. به توضیحات سؤال ۱۱۴ رجوع شود.

۱۲۲- گزینه (د) صحیح است. خالص ارزش فروش عبارت است از بهای فروش (بعد از کسر تخفیفات تجاری ولی قبل از کسر تخفیفات مربوط به تسویه حساب) پس از کسر:
 الف. مخارج برآوردی تکمیل، و
 ب. مخارج برآوردی بازاریابی، توزیع و فروش .

۱۲۳- گزینه (د) صحیح است. موجودی مواد و کالا باید بر مبنای " اقل بهای تمام شده و خالص ارزش فروش " تک تک اقلام یا گروههای اقلام مشابه، اندازه‌گیری شود.

۱۲۴- گزینه (ج) صحیح است. به توضیحات سؤال ۱۲۳ رجوع شود.

۱۲۵- گزینه (الف) صحیح است. جمع بهای تمام شده ۶۵۰ میلیون ریال و جمع خالص ارزش فروش ۶۳۰ میلیون ریال است، بنابراین موجودی کالا طبق قاعده اقل بهای تمام شده و خالص ارزش فروش براساس کل موجودیها ۶۳۰ میلیون ریال ارزیابی می‌شود. ارزیابی موجودی کالا طبق قاعده اقل بهای تمام شده و خالص ارزش فروش براساس تک تک موجودیها به شرح زیر می‌باشد:

بهای تمام شده	خالص ارزش فروش	اقل بهای تمام شده و خالص ارزش فروش	
میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال	
۱۵۰	۱۲۵	۱۲۵	کالای الف
۲۰۰	۱۶۰	۱۶۰	کالای ب
۳۰۰	۳۴۰	۳۰۰	کالای ج
		<u>۵۸۵</u>	

۱۲۶- گزینه (ج) صحیح است.

$$۱۸۵ = ۱۳ - ۱۹۸ = \text{هزینه تکمیل و توزیع و فروش} - \text{بهای فروش} = \text{خالص ارزش فروش}$$

چون خالص ارزش فروش (۱۸۵ میلیون ریال) از بهای تمام شده (۱۸۹ میلیون ریال) کمتر است، بنابراین موجودی کالا در پایان دوره به خالص ارزش فروش (۱۸۵ میلیون ریال) ارزیابی می‌شود.

۱۲۷- گزینه (ج) صحیح است. در شرایط استثنایی، هنگامی که تعیین خالص ارزش فروش موجودیها به دلایل مختلف از

قبیل نوسان در قیمت‌های فروش، به گونه‌ای قابل اتکا امکانپذیر نباشد و احتمال رود که بهای جایگزینی در حد متعارفی کمتر از خالص ارزش فروش باشد، بهای جایگزینی می‌تواند تقریبی قابل قبول برای خالص ارزش فروش تلقی شود.

۱۲۸- گزینه (ب) صحیح است.

$$۱۹۰ = ۳۰ - ۲۲۰ = \text{خالص ارزش فروش}$$

در ارزیابی موجودی کالا طبق قاعده اقل بهای تمام شده و خالص ارزش فروش، خالص ارزش فروش انتخاب می‌شود، چون از بهای تمام شده کمتر است. بنابراین زیان ناشی از بکارگیری قاعده اقل بهای تمام شده و خالص ارزش فروش مبلغ ۱۰ میلیون ریال (۲۰۰ - ۱۹۰) است.

۱۲۹- گزینه (ج) صحیح است.

$$۱۲۰ = ۳۰ - ۱۵۰ = \text{خالص ارزش فروش}$$

چون بهای تمام شده (۱۱۰ میلیون ریال) از خالص ارزش (۱۲۰ میلیون ریال) کمتر است، بنابراین موجودی کالا در پایان دوره به بهای تمام شده (۱۱۰ میلیون ریال) ارزیابی می‌شود.

۱۳۰- گزینه (الف) صحیح است. بهای تمام شده موجودی مواد و کالا باید در برگیرنده مخارج خرید، مخارج تبدیل و سایر

مخارجی باشد که واحد تجاری در جریان فعالیت معمول خود، برای رساندن کالا یا خدمات به مکان و شرایط فعلی آن متحمل شده است. مخارج خرید شامل بهای خرید و هرگونه مخارج دیگری از قبیل حقوق و عوارض گمرکی و حمل است که مستقیماً به خرید مربوط می‌گردد. تخفیفات تجاری از بهای خرید کسر می‌شود.

برخی مخارج به شرح زیر در صورت احراز شرایط مربوطه، قابل احتساب در مخارج خرید است:

الف. مخارج تأمین مالی واردات مواد و کالا به صورت اعتباری از نوع یوزانس به شرط آنکه به موجب مقررات موضوعه، واردات مزبور به صورت نقدی مجاز نباشد.

ب. در شرایط استثنایی طبق الزامات استاندارد حسابداری شماره ۱۶ با عنوان "تسمیر ارز" مابه التفاوت‌های ریالی مورد مطالبه ناشی از افزایش قابل ملاحظه نرخ رسمی ارز (مثلاً از شناور به صادراتی)، به شرط اینکه تخصیص آن به آحاد بهای خرید مواد و کالای مربوط امکانپذیر باشد.

۱۳۱- گزینه (الف) صحیح است. سربار ثابت تولید بر مبنای ظرفیت معمول فعالیت واحد تجاری تخصیص می‌یابد. ظرفیت معمول بیانگر متوسط محصولی است که انتظار می‌رود در شرایط عادی (با در نظر گرفتن توقفات تولید ناشی از تعمیرات و نگهداری برنامه ریزی شده) طی چند دوره یا فصل، تولید شود. برای تخصیص هزینه‌های سربار ثابت تولید می‌توان از سطح واقعی تولید استفاده کرد به شرط آنکه سطح مزبور تقریباً "نزدیک به سطح معمول فعالیت واحد تجاری باشد. باید توجه داشت عامل تعیین کننده در تخصیص سربار ثابت تولید بر مبنای سطح معمول فعالیت، این است که مخارج مربوط به ظرفیت بلااستفاده باید در دوره وقوع به عنوان هزینه عملیاتی و پس از سود ناخالص در صورت سود و زیان منعکس شود.

۱۳۲- گزینه (د) صحیح است. در اغلب موارد، محصولات فرعی ماهیتاً کم اهمیت است، از این رو این محصولات به خالص ارزش فروش اندازه‌گیری و مبلغ حاصل شده از بهای تمام شده محصول اصلی کسر می‌شود. در نتیجه مبلغ دفتری محصول اصلی با بهای تمام شده آن، تفاوت با اهمیتی ندارد.

۱۳۳- گزینه (د) صحیح است. موارد زیر، نمونه هایی از مخارجی است که در بهای تمام شده موجودیها منظور نمی‌شود و در دوره وقوع به عنوان هزینه شناسایی می‌گردد:

الف. مبالغ غیرعادی مربوط به ضایعات مواد، دستمزد و سایر مخارج تولید (ضایعات قابل کنترل).

ب. مخارج انبارداری به استثنای مخارجی که در فرایند تولید برای انبارداری محصولات که نیاز به پردازش بیشتر دارند، انجام می‌شود.

ج. سربار اداری که در رساندن موجودیها به مکان و شرایط فعلی نقشی ندارد.

د. مخارج فروش.

۱۳۴- گزینه (ج) صحیح است.

۱۳۵- گزینه (ب) صحیح است.

۱۳۶- گزینه (ب) صحیح است.

موجودی			صادر			وارد			شرح	تاریخ
مبلغ	فی	تعداد	مبلغ	فی	تعداد	مبلغ	فی	تعداد		
۸۰,۰۰۰	۸	۱۰,۰۰۰							مانده	۱/۱/۱
۲۲۴,۰۰۰	۱۴	۱۶,۰۰۰				۱۴۴,۰۰۰	۲۴	۶,۰۰۰	خرید	۱/۱/۷
۹۸,۰۰۰	۱۴	۷,۰۰۰	۱۲۶,۰۰۰	۱۴	۹,۰۰۰				فروش	۱/۱/۲۱
۲۵۸,۰۰۰	۲۳/۴۵	۱۱,۰۰۰				۱۶۰,۰۰۰	۴۰	۴,۰۰۰	خرید	۱/۱/۳۱

۱۳۷- گزینه (د) صحیح است.

موجودی			صادر			وارد			شرح	تاریخ
مبلغ	فی	تعداد	مبلغ	فی	تعداد	مبلغ	فی	تعداد		
۸۰,۰۰۰	۸	۱۰,۰۰۰							مانده	X1/1/1
۲۲۴,۰۰۰		۱۶,۰۰۰				۱۴۴,۰۰۰	۲۴	۶,۰۰۰	خرید	X1/1/7
۱۵۲,۰۰۰		۷,۰۰۰	۷۲,۰۰۰	۸	۹,۰۰۰				فروش	X1/1/21
۳۱۲,۰۰۰		۱۱,۰۰۰				۱۶۰,۰۰۰	۴۰	۴,۰۰۰	خرید	X1/1/31

۱۳۸- گزینه (ب) صحیح است.

موجودی			صادر			وارد			شرح	تاریخ
مبلغ	فی	تعداد	مبلغ	فی	تعداد	مبلغ	فی	تعداد		
۸۰,۰۰۰	۸	۱۰,۰۰۰							مانده	X1/1/1
۲۲۴,۰۰۰		۱۶,۰۰۰				۱۴۴,۰۰۰	۲۴	۶,۰۰۰	خرید	X1/1/7
			۱۴۴,۰۰۰	۲۴	۶,۰۰۰				فروش	X1/1/21
۵۶,۰۰۰		۷,۰۰۰	۲۴,۰۰۰	۸	۳,۰۰۰					
۲۱۶,۰۰۰		۱۱,۰۰۰				۱۶۰,۰۰۰	۴۰	۴,۰۰۰	خرید	X1/1/31

۱۳۹- گزینه (الف) صحیح است.

$$\frac{۸۰,۰۰۰ + ۱۴۴,۰۰۰ + ۱۶۰,۰۰۰}{۱۰,۰۰۰ + ۶,۰۰۰ + ۴,۰۰۰} = \frac{۳۸۴,۰۰۰}{۲۰,۰۰۰} = ۱۹/۲$$

میانگین موزون بهای تمام شده هر واحد

$$۱۱,۰۰۰ \times ۱۹/۲ = ۲۱۱,۲۰۰$$

موجودی پایان دوره

۱۴۰- گزینه (د) صحیح است.

$۴,۰۰۰ \times ۴۰ = ۱۶۰,۰۰۰$	موجودی کالا از محل خرید مورخ X1/1/31
$۶,۰۰۰ \times ۲۴ = ۱۴۴,۰۰۰$	موجودی کالا از محل خرید مورخ X1/1/7
$۱,۰۰۰ \times ۸ = ۸,۰۰۰$	موجودی کالا از محل موجودی X1/1/1
<u>۱۱,۰۰۰</u>	<u>۳۱۲,۰۰۰</u>

۱۴۱- گزینه (الف) صحیح است.

$۱۰,۰۰۰ \times ۸ = ۸۰,۰۰۰$	موجودی کالا از محل موجودی X1/1/1
$۱,۰۰۰ \times ۲۴ = ۲۴,۰۰۰$	موجودی کالا از محل خرید مورخ X1/1/7
<u>۱۱,۰۰۰</u>	<u>۱۰۴,۰۰۰</u>

۱۴۲- گزینه (ج) صحیح است.

تعداد موجودی کالای پایان دوره $= ۴,۰۰۰ - (۵,۰۰۰ + ۱۰,۰۰۰ + ۳,۰۰۰) = (۸,۰۰۰ + ۹,۰۰۰ + ۲,۰۰۰ + ۳,۰۰۰)$

$$۳,۰۰۰ \times ۲۲۰ = ۶۶۰,۰۰۰ \quad \text{موجودی کالا از محل خرید مورخ ۱۰/۸/۱۰}$$

$$۱,۰۰۰ \times ۲۱۰ = ۲۱۰,۰۰۰ \quad \text{موجودی کالا از محل خرید مورخ ۱۸/۶/۱۸}$$

$$\begin{array}{r} ۴,۰۰۰ \\ \hline ۸۷۰,۰۰۰ \\ \hline \hline \end{array}$$

۱۴۳- گزینه (ب) صحیح است. به توضیحات سؤال ۱۳۶ رجوع شود.

۱۴۴- گزینه (ج) صحیح است. روش میانگین موزون محترک (سیار) فقط در سیستم ثبت دائمی موجودی کالا کاربرد دارد.

۱۴۵- گزینه (ب) صحیح است. به مثال شرکت یاس، روش اولین صادره از اولین وارده (سؤال ۱۳۷ و ۱۴۰) و روش اولین

صادرده از آخرین وارده (سؤال ۱۳۸ و ۱۴۱) رجوع شود.

۱۴۶- گزینه (د) صحیح است. در دوره افزایش قیمتها (شرایط تورمی)، استفاده از روش اولین صادره از اولین وارده منجر به

افزایش موجودی کالای پایان دوره و کاهش بهای تمام شده کالای فروش رفته می شود، به عبارت دیگر موجودی

کالای پایان دوره به قیمت‌های جاری نزدیکتر است، ولی استفاده از روش اولین صادره از آخرین وارده منجر به کاهش

موجودی کالای پایان دوره و افزایش بهای تمام شده کالای فروش رفته می شود، به عبارت دیگر موجودی کالای پایان

دوره، به قیمت‌های جاری نزدیک نیست. به مثال شرکت یاس، سؤال ۱۴۰ و ۱۴۱ رجوع شود.

۱۴۷- گزینه (د) صحیح است. به مثال شرکت یاس، سؤال ۱۳۶ و ۱۳۷ رجوع شود.

۱۴۸- گزینه (د) صحیح است. بهای تمام شده موجودی مواد و کالا باید با استفاده از روشهای "شناسایی ویژه"، "اولین

صادرده از اولین وارده" یا "میانگین موزون" محاسبه شود.

۱۴۹- گزینه (الف) صحیح است.

$$۵۰۰ \times ۴۸ = ۲۴,۰۰۰$$

$$۲,۰۰۰ \times ۵۵ = ۱۱۰,۰۰۰$$

$$\begin{array}{r} ۲,۵۰۰ \\ \hline ۱۳۴,۰۰۰ \\ \hline \hline \end{array}$$

بهای تمام شده کالای فروش رفته به روش اولین صادره از اولین وارده

$$\frac{(۵۰۰ \times ۴۸) + (۳,۰۰۰ \times ۵۵)}{۵۰۰ + ۳,۰۰۰} = ۵۴$$

میانگین موزون بهای تمام شده هر واحد

$$۲,۵۰۰ \times ۵۴ = ۱۳۵,۰۰۰$$

بهای تمام شده کالای فروش رفته به روش میانگین موزون

۱۵۰- گزینه (ج) صحیح است.

بهای تمام شده	بهای خرده فروشی	
۵۶	۸۰	موجودی اول دوره
۶۲۶	۸۰۰	خرید طی دوره
<u>۶۸۲</u>	<u>۸۸۰</u>	کالای آماده برای فروش
	(۷۴۰)	فروش
	<u>۱۴۰</u>	موجودی پایان دوره

میانگین درصد بهای تمام شده به بهای خرده فروشی موجودی اول دوره $56 \div 80 = 70\%$
 میانگین درصد بهای تمام شده به بهای خرده فروشی خریدهای طی دوره $626 \div 800 = 78.25\%$
 باتوجه به اینکه روش قیمت گذاری موجودیها اولین صادره از اولین وارده است، در نتیجه موجودی کالای پایان دوره کلاً از محل خریدهای طی دوره می‌باشد، بنابراین:

$$140 \times 78.25\% = 109.55$$

۱۵۱- گزینه (ب) صحیح است.

بهای تمام شده	بهای خرده فروشی	
۱۸۴	۲۵۳	موجودی اول سال
۵۸۱	۶۴۷	خرید طی سال
<u>۷۶۵</u>	<u>۹۰۰</u>	کالای آماده برای فروش

میانگین موزون درصد بهای تمام شده به بهای خرده فروشی $765 \div 900 = 85\%$
 بهای تمام شده موجودی کالای پایان سال $200 \times 85\% = 170$
 بهای تمام شده کالای فروش رفته $765 - 170 = 595$

۱۵۲- گزینه (ب) صحیح است. در مواردی که خالص ارزش فروش موجودی مواد اولیه کمتر از بهای تمام شده آن است، به شرطی که کالاهایی که از مواد مزبور ساخته می‌شود (بعد از منظور کردن قیمت خرید مواد در بهای تمام شده کالا) هنوز بتواند با سود به فروش رسد، مبلغ دفتری مواد اولیه کاهش نمی‌یابد.

۱۵۳- گزینه (ج) صحیح است. موجودیهایی که در دوره قبل به مبلغی کمتر از بهای تمام شده ارزیابی شده است و در دوره جاری به دلیل افزایش درخالص ارزش فروش، به مبلغ بیشتری ارزیابی گردد، هرگونه افزایشی از این بابت در دوره جاری باید به عنوان درآمد یا کاهش هزینه دوره جاری (حداکثر تا حد جبران کاهش قبلی) شناسایی شود.

۱۵۴- گزینه (ج) صحیح است. اگر موجودی اول دوره X ریال کمتر ارزیابی شود، بهای تمام شده کالای فروش رفته X ریال کمتر و سود خالص X ریال بیشتر گزارش می شود. همچنین اگر موجودی پایان دوره X ریال بیشتر ارزیابی شود، بهای تمام شده کالای فروش رفته X ریال کمتر و سود خالص X ریال بیشتر گزارش می شود. بنابراین در اثر اشتباه فوق بهای تمام شده کالای فروش رفته ۲X ریال کمتر و سود خالص ۲X ریال بیشتر گزارش شده است.

۱۵۵- گزینه (ج) صحیح است. اگر موجودی کالای اول سال (موجودی کالای پایان سال قبل) ۲۰۰ میلیون ریال کمتر ارزیابی شود، سود خالص ۲۰۰ میلیون ریال بیشتر گزارش می شود. همچنین اگر موجودی کالای پایان سال ۲۰۰ میلیون ریال کمتر ارزیابی شود، سود خالص ۲۰۰ میلیون ریال کمتر گزارش می شود. بنابراین کمتر ارزیابی شدن موجودیهای فوق از یک طرف سود را افزایش داده و از طرف دیگر آن را کاهش داده است، در نتیجه سود خالص سال جاری (۶۴۰ میلیون ریال) صحیح می باشد.

۱۵۶- گزینه (ج) صحیح است. کمتر ارزیابی شدن موجودی پایان سال منجر به کاهش سود آن سال می شود. موجودی پایان هر سال، موجودی اول سال بعد خواهد بود. کمتر ارزیابی شدن موجودی اول سال منجر به افزایش سود آن سال می گردد، بنابراین کمتر ارزیابی شدن موجودی پایان سال ۱۳X۱ سود سال ۱۳X۱ را به میزان ۴ میلیون ریال کاهش داده و سود سال ۱۳X۲ را ۴ میلیون ریال افزایش داده و در سود سال ۱۳X۳ تأثیری نداشته است. همچنین کمتر ارزیابی شدن موجودی پایان سال ۱۳X۲ سود سال ۱۳X۲ را به میزان ۶ میلیون ریال کاهش داده و سود سال ۱۳X۳ را ۶ میلیون ریال افزایش داده است. در نتیجه در اثر اشتباهات فوق، سود سال ۱۳X۱ مبلغ ۴ میلیون ریال کمتر، سود سال ۱۳X۲ مبلغ ۲ میلیون ریال کمتر و سود سال ۱۳X۳ مبلغ ۶ میلیون ریال بیشتر از میزان واقعی گزارش شده، لیکن سود انباشته در پایان سال ۱۳X۳ صحیح می باشد.

۱۵۷- گزینه (الف) صحیح است. به توضیحات سؤال ۱۵۶ رجوع شود.

۱۵۸- گزینه (ج) صحیح است.

میلیون ریال	
۱۸۰	خرید
۵	هزینه حمل
(۱)	برگشت از خرید
۱۸۴	بهای تمام شده کالای آماده برای فروش
۱۸۴	

هزینه تحویل در بهای تمام شده منظور نمی شود و جزء هزینه های توزیع و فروش است.

۱۵۹- گزینه (الف) صحیح است.

میلیون ریال	
۲۰۰	پرداختهای نقدی به فروشندگان کالا
(۲۰)	افزایش در موجودی کالا
(۳۰)	کاهش در حسابهای پرداختنی
<u>۱۵۰</u>	بهای تمام شده کالای فروش رفته

۱۶۰- گزینه (د) صحیح است.

میلیون ریال	
۹۰	پرداختهای نقدی به فروشندگان کالا
۸	+ مانده پایان سال حسابهای پرداختنی تجاری
<u>۹۸</u>	جمع بدهی
(۶)	- مانده ابتدای سال حسابهای پرداختنی تجاری
۹۲	خرید (نسیه)
۵۰	+ موجودی کالای ابتدای سال
<u>۱۴۲</u>	بهای تمام شده کالای آماده برای فروش
(۴۵)	- موجودی کالای پایان سال
<u>۹۷</u>	بهای تمام شده کالای فروش رفته

۱۶۱- گزینه (ب) صحیح است.

میلیون ریال	
۷	موجودی کالا در ابتدای سال
۱۸	خرید طی سال
<u>۲۵</u>	بهای تمام شده کالای آماده برای فروش
(۶)	موجودی کالا در پایان سال
<u>۱۹</u>	بهای تمام شده کالای فروش رفته

۱۶۲- گزینه (د) صحیح است.

بهای فروش = سود ناخالص + بهای تمام شده کالای فروش رفته

$$X + 20\%X = 90 \Rightarrow 1/2X = 90 \Rightarrow X = \frac{90}{1/2} \Rightarrow X = 180$$

۱۶۳- گزینه (ب) صحیح است.

$$40 \times \frac{30}{100} = 12$$

سود ناخالص

$$40 - 12 = 28$$

بهای تمام شده کالای فروش رفته

$$10 + 26 = 36$$

بهای تمام شده کالای آماده برای فروش

$$36 - 28 = 8$$

موجودی کالا در تاریخ ۱۳۸۱/۲/۱۵ (که در اثر آتش سوزی از بین رفته است)

۱۶۴- گزینه (ج) صحیح است.

بهای فروش = سود ناخالص + بهای تمام شده کالای فروش رفته

$$X + \frac{25}{100}X = 160 \Rightarrow \frac{1}{25}X = 160 \Rightarrow X = \frac{160}{1/25} \Rightarrow X = 128$$

$$30 + 140 = 170$$

بهای تمام شده کالای آماده برای فروش

$$170 - 128 = 42$$

طبق محاسبات فوق موجودی کالا در انبار در پایان سال باید ۴۲ میلیون ریال باشد، در صورتی که طبق انبارگردانی ۲۸ میلیون ریال است. تفاوت این دو مبلغ یعنی ۱۴ میلیون ریال (۴۲ - ۲۸) زیان ناشی از سرقت کالا توسط انباردار شرکت است.

۱۶۵- گزینه (ب) صحیح است.

میلیون ریال

۸۶	مواد اولیه خریداری شده
۳	+ کاهش در موجودی مواد اولیه
۸۹	مواد مصرف شده
۴۰	دستمزد مستقیم
۶۰	سربار ساخت
۱۸۹	هزینه تولید (بهای تمام شده کالای ساخته شده)
۷	- افزایش در موجودی کالای ساخته شده
۱۸۲	بهای تمام شده کالای فروش رفته

۱۶۶- گزینه (د) صحیح است.

۱. بیشتر ارزیابی شدن موجودی کالای ابتدای دوره منجر به افزایش بهای تمام شده کالای فروش رفته شده، در نتیجه بایستی از بهای تمام شده کالای فروش رفته کسر شود.
۲. کمتر ثبت شدن خرید منجر به کاهش بهای تمام شده کالای فروش رفته شده، در نتیجه بایستی به بهای تمام شده

کالای فروش رفته اضافه شود.

۳. موجودی کالای امانی دیگران نزد شرکت بایستی جزء موجودی کالای پایان دوره منظور شود. منظور شدن موجودی کالای امانی دیگران نزد شرکت در موجودی کالای پایان دوره منجر به کاهش بهای تمام شده کالای فروش رفته شده، در نتیجه بایستی به بهای تمام شده کالای فروش رفته اضافه شود.
 ۴. موجودی کالای امانی شرکت نزد دیگران بایستی جزء موجودی کالای پایان دوره منظور شود. منظور نشدن موجودی کالای امانی شرکت نزد دیگران در موجودی کالای پایان دوره منجر به افزایش بهای تمام شده کالای فروش رفته شده، در نتیجه بایستی از بهای تمام شده کالای فروش رفته کسر شود.
 ۵. خرید کالا با شرایط فوب که به مقصد حمل و مالکیت آن به شرکت انتقال یافته است بایستی جزء موجودی کالای پایان دوره منظور شود. منظور نشدن خرید مذکور در موجودی کالای پایان دوره منجر به افزایش بهای تمام شده کالای فروش رفته شده، در نتیجه بایستی از بهای تمام شده کالای فروش رفته کسر شود.
 ۶. کمتر ارزیابی شدن موجودی کالای پایان دوره منجر به افزایش بهای تمام شده کالای فروش رفته شده، در نتیجه بایستی از بهای تمام شده کالای فروش رفته کسر شود.
- باتوجه به توضیحات فوق، خواهیم داشت :

ریال	
۶,۰۰۰,۰۰۰	بهای تمام شده کالای فروش رفته
(۵۰,۰۰۰)	(۱)
۱۰۰,۰۰۰	(۲)
۱۰۰,۰۰۰	(۳)
(۲۰۰,۰۰۰)	(۴)
(۵۰,۰۰۰)	(۵)
(۵۰,۰۰۰)	(۶)
۵,۸۵۰,۰۰۰	مبلغ صحیح بهای تمام شده کالای فروش رفته

۱۶۷- گزینه (ب) صحیح است.

میلیون ریال	میلیون ریال	
۵		موجودی کالا در ابتدای سال
	۷۰	خرید طی سال
	(۱)	- برگشت از خرید و تخفیفات
۶۹		خرید خالص
۷۴		بهای تمام شده کالای آماده برای فروش
(۴)		- موجودی کالا در پایان سال
۷۰		بهای تمام شده کالای فروش رفته

فروش براساس ۱۲۵٪ بهای تمام شده $70,000,000 \times 125\% = 87,500,000$
 فروش نسیه (معادل ۷۵٪ فروش کل) $87,500,000 \times 75\% = 65,625,000$

ریال	
۱۲,۰۰۰,۰۰۰	مانده حسابهای دریافتی در ابتدای سال
۶۵,۶۲۵,۰۰۰	+ فروشهای نسیه
۷۷,۶۲۵,۰۰۰	جمع طلب
(۱۵,۰۰۰,۰۰۰)	- مانده حسابهای دریافتی در پایان سال
۶۲,۶۲۵,۰۰۰	وجه نقد دریافتی از مشتریان بابت فروشهای نسیه

۱۶۸- گزینه (د) صحیح است.

میلیون ریال	
۸	موجودی کالا در ابتدای سال
۸۲	+ خرید طی سال
۹۰	بهای تمام شده کالای آماده برای فروش
(۱۰)	- موجودی کالا در پایان سال
۸۰	بهای تمام شده کالای فروش رفته

سود ناخالص + بهای تمام شده کالای فروش رفته = فروش خالص

$$110 = 80 + 30 = \text{فروش خالص}$$

برگشت از فروش و تخفیفات + فروش خالص = فروش ناخالص

$$116 = 110 + 6 = \text{فروش ناخالص}$$

۱۶۹- گزینه (الف) صحیح است. هرگاه انتظار رود که پیمان منجر به زیان گردد (کل مخارج پیمان از کل درآمد پیمان تجاوز کند)، باید زیان مربوط، فوراً به عنوان هزینه دوره شناسایی شود. در تعیین کل مخارج پیمان نه تنها مجموع مخارج تا تاریخ ترازنامه و مجموع مخارج تخمینی بعدی تا مرحله تکمیل مدنظر قرار می‌گیرد، بلکه مخارج آتی کارهای اصلاحی، کارهای تضمینی و هرگونه کارهای مشابهی که تحت شرایط پیمان قابل بازیافت نیست، نیز در محاسبه منظور می‌شود. مبلغ زیان مذکور بدون توجه به موارد زیر برآورد می‌شود:

الف. شروع یا عدم شروع کار پیمان.

ب. حصه‌ای از کار که تا تاریخ ترازنامه انجام شده است.

ج. میزان سودی که انتظار می‌رود از پیمانهای دیگر (به استثنای پیمانهایی که پیمان واحد تلقی میشود) حاصل شود.

۱۷۰- گزینه (د) صحیح است. به توضیحات سؤال ۱۶۹ رجوع شود.

۱۷۱- گزینه (د) صحیح است. هرگاه پیمان بلند مدت از چند بخش جداگانه تشکیل شده باشد، در صورت تحقق شرایط

زیر، عملکرد هر بخش باید به مثابه پیمانی جداگانه در نظر گرفته شود:

الف. در مورد هر بخش پیشنهاد قیمت جداگانه‌ای ارائه شده باشد،

ب. مذاکرات هر بخش به طور جداگانه صورت گرفته و طرفین پیمان حق قبول یا رد آن بخش را داشته باشند، و

ج. درآمدها و هزینه‌های هر بخش به طور جداگانه قابل تشخیص باشد.

در صورت تحقق شرایط زیر، گروه پیمانها را اعم از اینکه دارای یک یا چند کارفرما باشد، باید به عنوان یک پیمان واحد تلقی کرد:

الف. گروه پیمانها به عنوان یک مجموعه مورد مذاکره قرار گرفته باشد،

ب. وابستگی پیمانها به یکدیگر به گونه‌ای باشد که در عمل بخشی از یک پروژه سودآور را تشکیل دهد، و

ج. پیمانها به طور همزمان یا متوالی اجرا شود.

۱۷۲- گزینه (د) صحیح است. مخارج پیمان باید مشتمل بر موارد زیر باشد:

الف. مخارجی که مستقیماً با یک پیمان مشخص مرتبط است،

ب. مخارجی که بین پیمانها مشترک بوده و تسهیم آن به پیمانهای جداگانه امکانپذیر است، و

ج. سایر مخارجی که به موجب مفاد پیمان مشخصاً قابل مطالبه از کارفرما است.

مخارج تحمل شده قبل از انعقاد پیمان، در صورت انعقاد پیمان در دوره جاری یا حصول اطمینان از انعقاد پیمان در

دوره بعد، به حساب پیمان منظور می‌شود. هرگاه این مخارج به عنوان هزینه دوره‌ای که در آن وقوع یافته محسوب

شود و پیمان در دوره بعد منعقد گردد، چنین مخارجی را نباید به حساب پیمان برگشت داد. به توضیحات سؤال ۱۷۳

نیز رجوع شود.

۱۷۳- گزینه (د) صحیح است. هرگاه بتوان ماحصل یک پیمان بلند مدت را به گونه‌ای قابل اتکا برآورد کرد، باید سهم مناسبی

از درآمد و مخارج کل پیمان (باتوجه به میزان تکمیل پیمان در تاریخ ترازنامه و متناسب با نوع عملیات و صنعت مورد

فعالیت) به ترتیب به عنوان درآمد و هزینه شناسایی شود.

شناخت درآمد و هزینه دوره براساس میزان تکمیل پیمان، اغلب "روش درصد تکمیل پیمان" نامیده می‌شود. میزان

تکمیل پیمان به طرق مختلف قابل تعیین است. واحد تجاری، روشی را که کار انجام شده را به گونه‌ای قابل اتکا

اندازه‌گیری می‌کند بکار می‌گیرد. باتوجه به ماهیت پیمان، روشها ممکن است شامل موارد زیر باشد:

الف. نسبت مخارج تحمل شده پیمان برای کار انجام شده تا تاریخ ترازنامه به کل مخارج برآوردی پیمان،

ب. ارزیابی کار انجام شده، یا

ج. نسبت مقدار کار انجام شده به کل کار پیمان.

مبالغ دریافتی و دریافتنی بابت پیشرفت کار و نیز پیش دریافت از کارفرمایان معمولاً منعکس کننده کار انجام شده نیست.

هرگاه ماحصل یک پیمان بلند مدت را نتوان به گونه‌ای قابل اتکا برآورد کرد:

الف. درآمد باید تا میزان مخارج تحمل شده‌ای که احتمال بازیافت آن وجود دارد شناسایی شود، و

ب. مخارج پیمان باید در دوره وقوع به عنوان هزینه شناسایی شود.

در مراحل اولیه پیمان، غالباً وضعیت به صورتی است که ماحصل پیمان را نمی‌توان به گونه‌ای قابل اتکا برآورد کرد. با این حال، ممکن است این احتمال وجود داشته باشد که واحد تجاری، مخارج تحمل شده پیمان را بازیافت کند. بنابراین، درآمد پیمان تنها تا میزان مخارج تحمل شده‌ای که انتظار بازیافت آن می‌رود، شناسایی می‌گردد. از آنجا که ماحصل پیمان را نمی‌توان به گونه‌ای قابل اتکا برآورد کرد، سودی شناسایی نمی‌شود. از سوی دیگر اگر چه ماحصل پیمان را نمی‌توان به گونه‌ای قابل اتکا برآورد کرد، احتمال دارد که کل مخارج پیمان از کل درآمد پیمان تجاوز کند. در چنین مواردی، هرگونه مازاد کل مخارج بر درآمد پیمان فوراً به عنوان هزینه دوره شناسایی می‌شود.

۱۷۴- گزینه (ب) صحیح است. پیمانهای بلند مدت را باید به شرح زیر در ترازنامه افشا کرد:

الف. مازاد درآمد شناسایی شده انباشته پیمان بر مبالغ دریافتی و دریافتنی بابت پیشرفت کار تا تاریخ ترازنامه باید به عنوان مبلغ قابل بازیافت پیمان طبقه بندی گردد و به طور جداگانه تحت سرفصل حسابهای دریافتنی منعکس شود. "مبلغ قابل بازیافت پیمانها" بیانگر مازاد ارزش کار انجام شده تا تاریخ ترازنامه (که به عنوان درآمد شناسایی شده) بر کل مبالغ دریافتی و دریافتنی بابت پیشرفت کار است.

ب. پیش دریافت پیمان (یعنی بخشی از مبالغ دریافتی توسط پیمانکار که کار مربوط به آن تا تاریخ ترازنامه انجام نشده است) باید در سرفصل پیش دریافتها در ترازنامه منظور شود.

ج. مخارج تحمل شده انباشته پس از کسر مبالغ هزینه شناسایی شده انباشته (خالص بهای تمام شده) و به کسر زیانهای قابل پیش بینی باید به عنوان مانده پیمانهای بلند مدت طبقه بندی و به طور جداگانه تحت سرفصل پیمانهای در جریان پیشرفت در ترازنامه منعکس گردد.

د. مازاد ذخیره زیانهای قابل پیش بینی بر مخارج تحمل شده انباشته (پس از کسر مبالغ هزینه شناسایی شده انباشته) باید به عنوان ذخیره زیانهای قابل پیش بینی طبقه بندی و تحت سرفصل ذخایر در ترازنامه منعکس شود.

ه. مبلغ سپرده‌های کسر شده قابل استرداد از قبیل سپرده حسن انجام کار و سپرده بیمه باید تحت سرفصل حسابهای دریافتنی در ترازنامه منعکس شود.

۱۷۵- گزینه (الف) صحیح است. به توضیحات سؤال ۱۷۴ رجوع شود.

۱۷۶- گزینه (ج) صحیح است.

(مخارج برآوردی برای تکمیل کار + مخارج واقعی) - مبلغ قرارداد = سود (زیان) برآوردی قرارداد

$$۳,۰۰۰,۰۰۰ - (۲,۱۷۰,۰۰۰ + ۹۳۰,۰۰۰) = (۱۰۰,۰۰۰)$$

چون این قرارداد زیان نشان می‌دهد، کل مبلغ زیان باید شناسایی شود.

۱۷۷- گزینه (ج) صحیح است.

$$7,000 - (1,860 + 5,580) = (440)$$

۱۷۸- گزینه (الف) صحیح است.

$$250 - 195 = 55 \quad \text{سود برآوردی پیمان در سال ۱۳۳۱}$$

$$55 \times \frac{78}{195} = 22 \quad \text{سود شناسایی شده در سال ۱۳۳۱}$$

$$250 - 220 = 30 \quad \text{سود برآوردی پیمان در پایان سال ۱۳۳۲}$$

$$30 \times \frac{198}{220} = 27 \quad \text{سود شناسایی شده تا پایان سال ۱۳۳۲}$$

$$27 - 22 = 5 \quad \text{سود شناسایی شده در سال ۱۳۳۲}$$

۱۷۹- گزینه (د) صحیح است.

مخارج برآوردی برای تکمیل کار + مخارج واقعی = کل مخارج برآوردی

$$243 + 207 = 450 \quad \text{کل مخارج برآوردی}$$

مخارج واقعی \times مبلغ قرارداد = درآمد شناسایی شده
کل مخارج برآوردی

$$540 \times \frac{243}{450} = 291/6 \quad \text{درآمد شناسایی شده در سال ۱۳۳۱}$$

۱۸۰- گزینه (الف) صحیح است. چنانچه ماحصل پیمان مشخص نباشد، درآمد پیمان تا میزان مخارج انجام شده شناسایی می‌شود. به توضیحات سؤال ۱۷۳ نیز رجوع شود.

۱۸۱- گزینه (ب) صحیح است.

کل مخارج برآوردی - مبلغ قرارداد = سود برآوردی

$$540 - 450 = 90 \quad \text{سود برآوردی در پایان سال ۱۳۳۱}$$

سود شناسایی شده = سود برآوردی \times $\frac{\text{مخارج واقعی}}{\text{کل مخارج برآوردی}}$

$$90 \times \frac{243}{450} = 48/6 \quad \text{سود شناسایی شده در سال ۱۳۳۱}$$

کل مخارج انجام شده - مبلغ متمم قرارداد + مبلغ قرارداد = کل سود قرارداد

$$540 + 30 - (243 + 210) = 117 \quad \text{کل سود قرارداد}$$

سود شناسایی شده تا پایان سال ۱۳۳۱ - کل سود شناسایی شده = سود شناسایی شده در سال ۱۳۳۲

$$117 - 48/6 = 68/6 \quad \text{سود شناسایی شده در سال ۱۳۳۲}$$

۱۸۲- گزینه (الف) صحیح است.

$45 + 45 = 90$	کل مخارج برآوردی در پایان سال ۱۳۳۱
$120 - 90 = 30$	سود برآوردی در پایان سال ۱۳۳۱
$30 \times \frac{45}{90} = 15$	سود شناسایی شده در سال ۱۳۳۱
$45 + 51 = 96$	کل مخارج واقعی قرارداد
$120 - 96 = 24$	کل سود قرارداد
$24 - 15 = 9$	سود شناسایی شده در سال ۱۳۳۲

۱۸۳- گزینه (د) صحیح است. باتوجه به اینکه ماحصل پیمان در سال ۱۳۳۱ مشخص نبوده است، لذا در سال ۱۳۳۱ سودی شناسایی نشده و کل سود در سال ۱۳۳۲ شناسایی می شود. به محاسبات سؤال ۱۸۲ و توضیحات سؤال ۱۷۳ رجوع شود.

۱۸۴- گزینه (ج) صحیح است.

$10,500,000 + 4,500,000 = 15,000,000$	کل مخارج برآوردی در پایان سال ۱۳۳۱
$20,000,000 - 15,000,000 = 5,000,000$	سود برآوردی در پایان سال ۱۳۳۱
$5,000,000 \times \frac{10,500,000}{15,000,000} = 3,500,000$	سود شناسایی شده در سال ۱۳۳۱
$10,500,000 + 5,000,000 = 15,500,000$	کل مخارج واقعی قرارداد
$20,000,000 - 15,500,000 = 4,500,000$	کل سود قرارداد
$4,500,000 - 3,500,000 = 1,000,000$	سود شناسایی شده در سال ۱۳۳۲

۱۸۵- گزینه (الف) صحیح است. به توضیحات سؤال ۱۸۳ رجوع شود.

۱۸۶- گزینه (ب) صحیح است.

$4,800,000 + 2,400,000 = 7,200,000$	کل مخارج برآوردی پیمان شماره (۱) در پایان سال ۱۳۳۱
$8,400,000 - 7,200,000 = 1,200,000$	سود برآوردی پیمان شماره (۱) در پایان سال ۱۳۳۱
$1,200,000 \times \frac{4,800,000}{7,200,000} = 800,000$	سود شناسایی شده پیمان شماره (۱) در سال ۱۳۳۱
$5,400,000 + 1,000,000 = 6,400,000$	کل مخارج برآوردی پیمان شماره (۲) در پایان سال ۱۳۳۱
$6,000,000 - 6,400,000 = (400,000)$	زیان شناسایی شده پیمان شماره (۲) در سال ۱۳۳۱
$800,000 + (400,000) = 400,000$	کل سود شناسایی شده در سال ۱۳۳۱

۱۸۷- گزینه (الف) صحیح است. چنانچه ماحصل پیمان شماره (۱) مشخص نباشد، سودی از بابت این پیمان شناسایی نمی شود، اما پیمان شماره (۲) چون زیان دارد، زیان پیمان مذکور شناسایی می شود.

۱۸۸- گزینه (ج) صحیح است.

$$\begin{aligned}
 8,400,000 + 6,000,000 &= 14,400,000 && \text{کل مبلغ پیمانها} \\
 4,800,000 + 5,400,000 &= 10,200,000 && \text{کل مخارج واقعی پیمانها در سال ۱۳۸۱} \\
 2,400,000 + 1,000,000 &= 3,400,000 && \text{پیش بینی باقیمانده مخارج برای تکمیل پیمانها} \\
 10,200,000 + 3,400,000 &= 13,600,000 && \text{کل مخارج برآوردی پیمانها در پایان سال ۱۳۸۱} \\
 14,400,000 - 13,600,000 &= 800,000 && \text{کل سود برآوردی پیمانها در پایان سال ۱۳۸۱} \\
 800,000 \times \frac{10,200,000}{13,600,000} &= 600,000 && \text{سود شناسایی شده پیمانها در سال ۱۳۸۱}
 \end{aligned}$$

به توضیحات سؤال ۱۷۱ نیز رجوع شود.

۱۸۹- گزینه (ج) صحیح است.

$$\begin{aligned}
 \text{مخارج برآوردی برای تکمیل کار} + \text{مخارج واقعی} &= \text{کل مخارج برآوردی} \\
 3 + 12 &= 15 && \text{کل مخارج برآوردی در پایان سال ۱۳۸۱}
 \end{aligned}$$

$$\text{کل مخارج برآوردی} \times \frac{\text{سود شناسایی شده}}{\text{مخارج واقعی}} = \text{سود برآوردی}$$

$$1 \times \frac{15}{3} = 5 \quad \text{سود برآوردی پیمان در پایان سال ۱۳۸۱}$$

$$\text{سود برآوردی} + \text{کل مخارج برآوردی} = \text{مبلغ قرارداد}$$

$$15 + 5 = 20 \quad \text{مبلغ قطعی پیمان}$$

۱۹۰- گزینه (ب) صحیح است.

$$\begin{aligned}
 \text{مانده حسابهای دریافتی} - \text{صورت وضعیتهای تأیید شده} &= \text{مبلغ دریافتی از کارفرما} \\
 48 - 8 &= 40 && \text{مبلغ دریافتی از کارفرما در سال ۱۳۸۱}
 \end{aligned}$$

۱۹۱- گزینه (ب) صحیح است.

$$\begin{aligned}
 \text{سود شناسایی شده پیمان} - \text{مانده پیمان در دست اجرا} &= \text{مخارج واقعی انجام شده} \\
 60 - 15 &= 45 && \text{مخارج واقعی انجام شده در سال ۱۳۸۱}
 \end{aligned}$$

۱۹۲- گزینه (ب) صحیح است.

$$\left\{ \begin{aligned}
 \text{کل مخارج برآوردی} - \text{مبلغ قرارداد} &= \text{سود برآوردی} \\
 \text{کل مخارج برآوردی} \times \frac{\text{سود شناسایی شده}}{\text{مخارج واقعی}} &= \text{سود برآوردی}
 \end{aligned} \right. \Rightarrow$$

$$\text{کل مخارج برآوردی} \times \frac{\text{سود شناسایی شده}}{\text{مخارج واقعی}} = \text{کل مخارج برآوردی} - \text{مبلغ قرارداد}$$

$$120 - X = 15 \times \frac{X}{45} \Rightarrow 120 - X = \frac{1}{3}X \Rightarrow \frac{4}{3}X = 120$$

$$\Rightarrow X = 90 \quad \text{کل مخارج برآوردی پیمان در پایان سال ۱۳۸۱}$$

مخارج واقعی - کل مخارج برآوردی = مخارج برآوردی برای تکمیل پیمان
 ۹۰ - ۴۵ = ۴۵ مخارج برآوردی برای تکمیل پیمان در پایان سال ۱۳۸۱

۱۹۳- گزینه (ب) صحیح است.

کل مخارج برآوردی × سود شناسایی شده = کل سود برآوردی پیمان
 مخارج واقعی

کل سود برآوردی پیمان $۱۵ \times \frac{۹۰}{۴۵} = ۳۰$

۱۹۴- گزینه (الف) صحیح است.

میلیون ریال

۴	مانده ابتدای سال حسابهای دریافتی - کارفرما
۲۶	+ صورت وضعیتهای تأیید شده در سال ۱۳۸۲ (۲۴ - ۵۰)
۳۰	جمع
(۸)	- مانده پایان سال حسابهای دریافتی - کارفرما
۲۲	مبلغ دریافتی از کارفرما در سال ۱۳۸۲

۱۹۵- گزینه (الف) صحیح است.

$۱۵۰ + ۱۲۶ = ۲۷۶$	مخارج واقعی پیمان تا پایان سال ۱۳۸۲
$۲۷۶ + ۲۳۴ = ۵۱۰$	کل مخارج برآوردی در پایان سال ۱۳۸۲
$۵۰۰ - ۵۱۰ = (۱۰)$	زیان شناسایی شده تا پایان سال ۱۳۸۲
$۲۷۶ + ۲۴۴ = ۵۲۰$	کل مخارج واقعی پیمان
$۵۰۰ - ۵۲۰ = (۲۰)$	زیان شناسایی شده تا پایان سال ۱۳۸۳
$(۲۰) - (۱۰) = (۱۰)$	زیان شناسایی شده در سال ۱۳۸۳

۱۹۶- گزینه (ب) صحیح است. کمک دولت عبارت از عملیاتی است که توسط دولت به منظور فراهم کردن مزایای اقتصادی برای یک واحد تجاری یا گروهی مشخص از واحدهای تجاری در چارچوب قوانین و مقررات معین انجام می شود. از لحاظ مقاصد این استاندارد، مزایایی که تنها به طور غیرمستقیم و از طریق انجام عملیات مؤثر بر شرایط عمومی تجاری فراهم می شود، مانند تدارک امکانات زیربنایی در مناطق در حال توسعه یا تحمیل محدودیتهای تجاری بر رقبا، جزء کمکهای دولت محسوب نمی گردد.

کمکهای بلاعوض دولت عبارت است از کمکهای دولت به شکل انتقال دارایی به واحد تجاری یا جلوگیری از خروج آن از واحد تجاری در قبال رعایت برخی شرایط، در گذشته یا آینده، مربوط به فعالیتهای واحد تجاری. آن گروه از کمکهای دولت که تعیین ارزش آنها به نحو معقولی امکانپذیر نیست و همچنین معاملات واحد تجاری با دولت که نتوان آنها را از فعالیتهای عادی واحد تمیز داد، جزء کمکهای بلاعوض دولت محسوب نمی شود. در این استاندارد

همچنین کمکهای بلاعوض نهادهای بین‌المللی از قبیل سازمان ملل متحد و مؤسسات وابسته به آن همانند کمکهای بلاعوض دولت تلقی می‌شود.

کمکهای بلاعوض دولت از لحاظ ماهیت و اهداف دارای اشکال متفاوتی است که عمدتاً به شرح زیر می‌باشد:

الف. کمکهایی که جهت حمایت مالی واحد تجاری در شرایط اضطراری یا جبران مخارج تحمل شده قبلی آن بدون هرگونه پیش شرطی در ارتباط با عملیات آتی واحد تجاری یا الزام آن به انجام مخارج بیشتر، اعطا می‌شود. برای مثال، می‌توان از کمکهای بلاعوض دولت جهت جبران خسارات ناشی از حوادث طبیعی و جنگ یا جلوگیری از تعطیل واحدهای تجاری نام برد.

ب. کمکهایی که جهت تأمین مالی فعالیتهای واحد تجاری طی مدتی مشخص یا جبران زیان، هزینه‌ها یا کاهش درآمد واحد تجاری و با پیش بینی قبلی اعطا می‌شود. در برخی موارد، این کمکهای بلاعوض منبع عمده درآمد واحد تجاری را تشکیل می‌دهد. برای نمونه می‌توان از یارانه‌های پرداختی در رابطه با بهای خرید مواد یا فروش محصول و یا جبران زیان شرکتهای دولتی ارائه‌کننده خدمات عمومی نام برد.

ج. کمکهایی که شرط اساسی اعطای آن الزام واحد تجاری دریافت‌کننده کمک، به خرید یا ساخت داراییهای غیرجاری یا تحصیل آن به هر شکل دیگر است. در رابطه با این کمکها شرایط فرعی دیگری نیز ممکن است در نظر گرفته شود که نوع یا محل استفاده از داراییهای مزبور یا دوره‌هایی را که طی آن داراییها باید تحصیل یا نگهداری شود محدود سازد. در برخی موارد، در صورت عدم دریافت این کمکها، واحد تجاری اساساً قادر به شروع یا ادامه فعالیت خود نیست. از جمله این کمکها می‌توان به کمک از محل داراییهای ایجاد شده طرحهای عمرانی و اهدای داراییهای ثابت مشهود اشاره کرد.

د. کمکهایی که در قالب بخشش مطالبات دولت از واحد تجاری (از قبیل بخشودگی اصل و سود تضمین شده تسهیلات دریافتی) اعطا می‌گردد و نیز کمکهایی که جمعاً و خرجاً در بودجه دولت منظور می‌شود (یعنی از یک طرف به عنوان درآمد دولت و از طرف دیگر به عنوان هزینه دولت در بودجه شناسایی می‌شود) از قبیل معافیتهای گمرکی اعطایی به وزارت نیرو و شرکتهای تابعه موضوع ماده واحده مصوب ۱۳۶۵/۴/۱۵ مجلس شورای اسلامی و یا تأمین غیرمستقیم مابه‌التفاوت ما به ازای ریالی ارز تخصیصی به واحدهای تجاری طبق قانون بودجه و موافقتنامه‌های مربوط.

کمک دولت می‌تواند به اشکالی غیر از کمکهای بلاعوض در قالب اعطای مزایای خاص صورت گیرد که متضمن جریان ورود منابع به واحد تجاری یا کاهش جریان خروج منابع از آن نباشد، برای نمونه می‌توان از کمکهای مشاوره‌ای، اعطای شرایط ترجیحی در تسهیلات پرداختی، تضمین بدهی واحد تجاری، معافیتهای مالیاتی و گمرکی و اعمال نرخهای ارزان قیمت ارز در سیستمهای ارزی چند نرخ نام برد.

کمکهای بلاعوض دولت در صورت احراز شرایط زیر شناسایی می‌شود:

الف. جریان منافع اقتصادی آتی مرتبط با کمک بلاعوض به درون واحد تجاری یا کاهش جریان خروجی منافع اقتصادی آتی از واحد تجاری محتمل باشد،

ب. مبلغ کمک بلاعوض به گونه‌ای اتکاپذیر قابل اندازه‌گیری باشد،

ج. مخارج مرتبط با کمک بلاعوض دریافتی به گونه‌ای اتکاپذیر قابل اندازه‌گیری باشد، و

د. اطمینان معقولی در رابطه با اجرای شرایط مربوط به مصرف کمک بلاعوض وجود داشته باشد.

۱۹۷- گزینه (د) صحیح است. به توضیحات سؤال ۱۹۶ رجوع شود.

۱۹۸- گزینه (ج) صحیح است. به توضیحات سؤال ۱۹۶ رجوع شود.

۱۹۹- گزینه (ب) صحیح است. هرگاه نحوه عمل حسابداری کمکهای بلاعوض دولت در قوانین آمره پیش‌بینی شده باشد، باید ضمن رعایت معیارهای شناخت، از نحوه عمل حسابداری مندرج در متن قوانین مربوط تبعیت کرد. در صورت عدم تصریح نحوه حسابداری در قوانین آمره، انواع کمکهای بلاعوض دولت مشروط به رعایت معیارهای شناخت، به شرح زیر در صورت سود و زیان شناسایی می‌گردد:

الف. در مواردی که کمک بلاعوض به منظور جبران زیان، هزینه‌ها یا کاهش درآمد واحد تجاری با پیش‌بینی قبلی یا برای حمایت مالی واحد تجاری در شرایط اضطراری و جبران مخارج تحمل شده قبلی آن اعطا می‌شود، این کمکها را باید در صورت سود و زیان دوره‌ای که در آن دوره قابل وصول می‌گردد، شناسایی کرد.

ب. کمک بلاعوضی که جهت تأمین مالی فعالیتهای عمومی واحد تجاری طی یک دوره بلند مدت مشخص یا به منظور جبران کاهش درآمد جاری و یا آتی واحد تجاری اعطا می‌شود، باید در صورت سود و زیان دوره‌ای که در ارتباط با آن دوره دریافت می‌گردد و در صورت مشخص نبودن دوره مربوط، در صورت سود و زیان دوره‌ای که در آن قابل وصول می‌شود، شناسایی گردد.

ج. هرگاه، کمک بلاعوض به منظور تأمین مخارج ایجاد یا تحصیل داراییهای غیرجاری اعطا گردد، این کمکها را باید به موازات ایفای تعهدات مستتر در کمک بلاعوض که عموماً "متناسب با عمر مفید اقتصادی داراییهای مربوط است، در صورت سود و زیان شناسایی کرد. کمکهایی که به عنوان جبران خسارات وارده قبلی به داراییهای ثابت به واحد تجاری اعطا می‌گردد و نیز کمکهایی که تعهدات مربوط به آنها ایفا شده یا دیگر وجود نداشته باشد، در چارچوب نحوه عمل حسابداری مندرج در بند (الف) قرار می‌گیرد.

چنانچه کمک بلاعوض دولت به شکل داراییهای غیرپولی (مانند زمین، ساختمان و سهام شرکتها) به واحد تجاری اعطا شود، کمک بلاعوض باید به ارزش منصفانه دارایی دریافتی ثبت شود. در مواردی که مبنای ارزشیابی داراییهای غیرپولی دریافتی در متن قوانین آمره مربوط مشخص شده باشد، کاربرد این مبانی به شرط آنکه موجب انعکاس داراییهای اهدایی به ارزشهای بیش از ارزش منصفانه در زمان انتقال نگردد، قابل پذیرش خواهد بود.

۲۰۰- گزینه (د) صحیح است. به توضیحات سؤال ۱۹۹ رجوع شود.

۲۰۱- گزینه (ج) صحیح است.

۲۰۲- گزینه (الف) صحیح است. تا زمانی که تحقیقات مورد نظر انجام نشده، مبلغ دریافتی تحت عنوان یارانه جزء بدهیها نشان داده می‌شود. زمانی که کار تحقیقات شروع گردید، به تناسب هزینه تحقیقات، مبالغی از حساب بدهیها به حساب درآمد منتقل می‌شود.

۲۰۳- گزینه (الف) صحیح است.

۲۰۴- گزینه (ب) صحیح است. چنین داراییهایی به ارزش منصفانه در تاریخ دریافت، از یک طرف به حساب دارایی و از طرف دیگر به حساب درآمد منظور می‌شود.

۲۰۵- گزینه (ج) صحیح است. زمین بایستی به ارزش منصفانه آن در هنگام اعطاء در حسابها ثبت گردد. در صورتیکه در قبال دریافت زمین شرطی وجود نداشت، کل مبلغ ۵۰۰ میلیون ریال جزء درآمدهای شرکت منظور می‌گردید، ولی در اینجا شرکت تعهد نموده که تعداد ۴۰۰ نفر از اهالی آن شهرستان را استخدام نموده و کارآموزی دهد. بنابراین مبلغ ۴۰۰ میلیون ریال به عنوان درآمد و ۱۰۰ میلیون ریال (معادل هزینه کارآموزی) تحت عنوان تعهدات مرتبط با کمک بلاعوض منظور می‌شود و هر ساله متناسب با هزینه کارآموزی متحمل شده، از حساب مذکور خارج و به حساب درآمد منتقل خواهد شد.

۲۰۶- گزینه (د) صحیح است. کمکهای بلاعوض دولت که به علت عدم رعایت پاره‌ای از شرایط آن، قابل استرداد به اعطاکننده می‌شود، باید طبق استاندارد حسابداری شماره ۶ با عنوان "گزارش عملکرد مالی"، تغییر در برآورد حسابداری محسوب شود. استرداد کمک بلاعوض دریافتی باید به شرح زیر شناسایی شود:

الف. درخصوص کمکهای دریافتی جهت تحصیل داراییهای غیرجاری که طبق رویه مندرج در قوانین آمره درحقوق صاحبان سهام انعکاس یافته است، بازپرداخت آن نیز تابع نحوه عمل حسابداری مقرر در قوانین آمره خواهد بود.

ب. نحوه عمل حسابداری استرداد کمک بلاعوض دریافتی در سایر موارد به شرح زیر خواهد بود:

۱. هرگاه عین دارایی غیرجاری مرتبط با کمک بلاعوض توسط اعطاکننده مطالبه نگردد، بازپرداخت کمک تا میزان بدهی موجود (حصه تخصیص نیافته کمک بلاعوض) موجب حذف بدهی می‌گردد. هرگونه مازاد قابل پرداخت در این رابطه، در صورت انطباق با معیارهای شناخت داراییهای ثابت مشهود، موجب افزایش در مبلغ ثبت شده دارایی مربوط خواهد شد و در غیر این صورت فوراً به عنوان هزینه شناسایی می‌شود. استهلاک انباشته اضافی که در صورت نبود کمک تا آن تاریخ محاسبه می‌شد، تعیین شده و فوراً به عنوان هزینه شناسایی می‌گردد.

۲. چنانچه استرداد کمک بلاعوض متضمن برگشت عین دارایی غیرجاری مرتبط با کمک باشد، ضمن حذف ارزش دفتری دارایی بلندمدت و بدهی مربوط (مانند تخصیص نیافته کمک بلاعوض) از حسابها، هرگونه تفاوت موجود بین حسابهای مزبور و نیز مبالغ اضافی احتمالی مورد مطالبه اعطاکننده در صورت سود و زیان شناسایی می‌گردد.

۲۰۷- گزینه (ب) صحیح است. به توضیحات سؤال ۲۰۶ رجوع شود.

۲۰۸- گزینه (د) صحیح است. کمکهای بلاعوض دریافتی جهت تحصیل داراییهای غیرجاری، طبق رویه حسابداری مندرج در قوانین و مقررات آمره مستقیماً در بخش حقوق صاحبان سرمایه تحت عناوینی از قبیل "افزایش سرمایه دولت" یا "سرمایه اهدایی" منعکس می‌شود. بجز مواردی که نحوه انعکاس کمکهای بلاعوض مربوط به داراییهای ثابت مشهود در قوانین آمره پیش بینی شده است، در سایر موارد که مستلزم شناخت کمک بلاعوض به عنوان بدهی است، مانده بدهی باید تحت عنوان "مانده تعهدات مرتبط با کمک بلاعوض" در صورتهای مالی انعکاس یابد.

۲۰۹- گزینه (الف) صحیح است. در مواردی که کمک بلاعوض دریافتی در قالب یارانه جهت جبران بخشی از بهای تمام شده محصول و یا جبران عدم النفع ناشی از فروش محصول به قیمتهای معین پرداخت گردد، این کمکها به ترتیب به صورت کسر از بهای تمام شده کالای تولید شده و افزایش مبلغ فروش در صورت سود و زیان یا در یادداشتهای توضیحی منعکس می‌شود.

۲۱۰- گزینه (ج) صحیح است. برخی رویه‌های حسابداری مربوط به کمکهای بلاعوض دولت که در متن قوانین تعیین گردیده، به شرح زیر است:

ردیف	نوع کمک	رویه حسابداری مندرج در قوانین منطبق بر استانداردهای حسابداری	نحوه ارزش گذاری کمک
۱	انتقال بلاعوض اموال منقول وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی به شرکتهایی که ۱۰۰٪ سهام آنها متعلق به دولت است با ارزش بیش از یک میلیون ریال	حساب افزایش سرمایه دولت در بخش حقوق صاحبان سهام	ارزیابی کارشناس منتخب
۲	انتقال بلاعوض اموال غیرمنقول وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی به شرکتهایی که ۱۰۰٪ سهام آنها متعلق به دولت است	حساب افزایش سرمایه دولت در بخش حقوق صاحبان سهام	ارزیابی کارشناس منتخب (یا ارزش دفتری)
۳	کمکهای دریافتی از بابت وجوه طرحهای عمرانی در مسورد طرحهای انتفاعی	حساب افزایش سرمایه دولت در بخش حقوق صاحبان سهام	ارزش کارشناسی یا هزینه انباشته حسابهای مستقل طرحهای عمرانی
۴	زمینهای بلاعوض انتقالی به / توسط سازمان زمین شهری	حساب سرمایه اهدایی در بخش حقوق صاحبان سهام	ارزش منصفانه
۵	زمینهای اهدایی از طریق وزارت کشاورزی و شرکتهای وابسته	حساب سرمایه اهدایی در بخش حقوق صاحبان سهام	ارزش منصفانه

۲۱۱- گزینه (الف) صحیح است. به توضیحات سؤال ۲۱۰ رجوع شود.

۲۱۲- گزینه (د) صحیح است. ارزش منصفانه مبلغی است که خریداری مطلع و مایل و فروشنده‌ای مطلع و مایل می‌توانند در معامله‌ای حقیقی و در شرایط عادی، یک دارایی را در ازای مبلغ مزبور با یکدیگر مبادله کنند.

۲۱۳- گزینه (ب) صحیح است. مبلغ بازیافتنی عبارت است از خالص ارزش فروش یا ارزش اقتصادی یک دارایی، هر کدام بیشتر است. ارزش اقتصادی یک دارایی عبارت از خالص ارزش فعلی جریانهای نقدی آتی ناشی از کاربرد مستمر دارایی از جمله جریانهای نقدی ناشی از فروش نهایی آن است.

۲۱۴- گزینه (ب) صحیح است. بهای جایگزینی مستهلک شده عبارت است از بهای ناخالص جایگزینی یک دارایی (یعنی بهای جاری جایگزینی یک دارایی نو با توان خدمت دهی مشابه) پس از کسر استهلاک مبتنی بر بهای مزبور و مدت استفاده شده از آن دارایی.

$$\begin{aligned}
 & \text{استهلاک سالانه دارایی مبتنی بر بهای ناخالص جایگزینی} \\
 & 120 \div 5 = 24 \\
 & \text{استهلاک انباشته مبتنی بر بهای ناخالص جایگزینی تا تاریخ 1/1/13X3} \\
 & 2 \times 24 = 48 \\
 & \text{بهای جایگزینی مستهلک شده در تاریخ 1/1/13X3} \\
 & 120 - 48 = 72
 \end{aligned}$$

۲۱۵- گزینه (د) صحیح است. بهای تمام شده عبارت است از مبلغ وجه نقد یا معادل نقد پرداختی یا ارزش منصفانه سایر ما به ازاهایی که جهت تحصیل یک دارایی در زمان تحصیل آن واگذار شده است. بهای تمام شده یک قلم دارایی ثابت مشهود متشکل از قیمت خرید شامل عوارض گمرکی و مالیاتهای غیرقابل استرداد خرید و هرگونه مخارج مرتبط مستقیمی است که برای رساندن دارایی به وضعیت قابل بهره‌برداری تحمل می‌شود. برای محاسبه قیمت خرید، تخفیفات تجاری کسر می‌گردد. نمونه‌هایی از مخارج مرتبط مستقیم عبارت است از:

- الف. مخارج آماده سازی محل نصب.
- ب. مخارج حمل و نقل اولیه.
- ج. مخارج نصب.
- د. حق الزحمه‌های فنی از قبیل حق الزحمه مهندسان و معماران.
- ه. مخارج پیاده سازی و جابجایی دارایی.

اقلام زیر در محاسبه بهای تمام شده دارایی ثابت مشهود منظور نمی‌شود:

- الف. تخفیفات تجاری.
- ب. تخفیفات نقدی خرید (بدون توجه به استفاده یا عدم استفاده از تخفیف نقدی).
- ج. هزینه تأمین مالی (به استثنای الزامات استاندارد "حسابداری مخارج تأمین مالی").
- د. مخارج سربار اداری و عمومی.
- ه. مخارج راه اندازی و سایر مخارج قبل از مرحله تولید.
- و. زیانهای عملیاتی اولیه که تا قبل از رسیدن به سطح عملکرد برنامه ریزی شده دارایی واقع می‌گردد.

۲۱۶- گزینه (د) صحیح است. چنانچه مابه ازای یک قلم دارایی ثابت مشهود در مدتی بیش از شرایط معمول خرید اعتباری پرداخت شود، بهای تمام شده آن معادل قیمت نقدی دارایی (ارزش فعلی پرداختهای آتی) است. تفاوت بین قیمت نقدی و کل مبالغ پرداختی طی دوره اعتبار به عنوان هزینه تأمین مالی شناسایی می شود.

۲۱۷- گزینه (الف) صحیح است. به توضیحات سؤال ۲۱۵ رجوع شود.

$$100 \times \%2 = 2$$

تخفیف نقدی خرید

$$100 - 2 = 98$$

بهای تمام شده ماشین آلات خریداری شده

۲۱۸- گزینه (ب) صحیح است. به توضیحات سؤال ۲۱۶ رجوع شود.

بهای تمام شده اتومبیل قیمت نقدی بعلاوه هزینه نقل و انتقال سند مالکیت می باشد.

$$135 + 5 = 140$$

۲۱۹- گزینه (الف) صحیح است. به توضیحات سؤال ۲۱۵ رجوع شود.

۲۲۰- گزینه (ب) صحیح است.

بهای تمام شده زمین

$$200 + 1 + 4 = 205$$

ایجاد فضای سبز و حفرچاه عمیق جزء " مستحقات ایجاد شده در زمین " محسوب شده و به بهای تمام شده زمین اضافه نمی شود. مستحقات ایجاد شده در زمین نیز جزء داراییهای ثابت محسوب می شود.

۲۲۱- گزینه (ج) صحیح است.

$$400 + 4 + 2 + 9 - 1 = 414$$

بهای تمام شده زمین

۲۲۲- گزینه (ج) صحیح است.

بهای تمام شده ماشین آلات

$$50 + 1 + 4 = 55$$

هزینه راه اندازی و مخارج قبل از تولید در بهای تمام شده ماشین آلات منظور نمی شود.

۲۲۳- گزینه (ج) صحیح است.

بهای تمام شده ماشین آلات

$$70 + 1 + 3 + 5 = 79$$

مخارج راه اندازی و مواد اولیه مورد استفاده جهت آزمایش ماشین آلات در بهای تمام شده منظور نمی شود.

۲۲۴- گزینه (الف) صحیح است. به توضیحات سؤال ۲۱۶ رجوع شود.

$$50,000,000 \times \frac{1 - \frac{1}{(1 + \%20)^4}}{\%20} = 129,436,728$$

ارزش فعلی ۴ قسط ۵۰ میلیون ریالی با نرخ ۲۰٪

$$\frac{100,000,000}{229,436,728}$$

پیش قسط
بهای تمام شده ماشین آلات (قیمت نقدی دارایی)

۲۲۵- گزینه (الف) صحیح است.

$$200 \times 2\% = 4 \quad \text{تخفیف نقدی خرید}$$

$$200 - 4 = 196 \quad \text{قیمت نقدی ماشین آلات}$$

$$196 + 15 + 20 = 231 \quad \text{بهای تمام شده ماشین آلات}$$

مواد مصرف شده برای تولید آزمایشی در بهای تمام شده ماشین آلات منظور نمی‌شود.

۲۲۶- گزینه (ب) صحیح است. زمانی که اجزای تشکیل دهنده یک دارایی دارای عمر مفید متفاوتی باشد یا منافعی که نصیب واحد تجاری می‌کند از الگوهای متفاوتی پیروی کند به گونه‌ای که مستلزم استفاده از نرخها و روشهای متفاوتی باشد، نگهداری حسابهای جداگانه برای هر یک از آنها و مستهلک نمودن هر یک طی عمر مفید مربوطه، مناسب است. برای مثال، بدنه هواپیما و موتور آن در صورتی که دارای عمر مفید متفاوتی باشد باید به عنوان داراییهای استهلاک‌پذیر جداگانه محسوب شود.

۲۲۷- گزینه (ج) صحیح است.

$$300 \times \frac{105}{315} = 100 \quad \text{بهای تمام شده زمین}$$

$$300 \times \frac{52/5}{315} = 50 \quad \text{بهای تمام شده انبار}$$

$$300 \times \frac{157/5}{315} = 150 \quad \text{بهای تمام شده ساختمان}$$

۲۲۸- گزینه (د) صحیح است. یک قلم دارایی ثابت مشهود ممکن است در مبادله با دارایی مشابه دیگری که دارای کاربرد مشابه در همان رشته فعالیت تجاری است و ارزش منصفانه مشابهی دارد، تحصیل شود. در این حالت، از آنجا که فرایند کسب درآمد کامل نشده است، سود یا زیانی شناسایی نمی‌شود و بهای تمام شده دارایی تحصیل شده برابر با مبلغ دفتری دارایی واگذار شده، پس از تعدیل بابت هرگونه مازاد نقدی یا غیرنقدی دریافت یا واگذار شده است. با این حال، ارزش منصفانه دارایی تحصیل شده ممکن است شواهدی دال بر کاهش ارزش دارایی واگذار شده نسبت به مبلغ دفتری آن به دست دهد. در چنین شرایطی بهای تمام شده دارایی تحصیل شده برابر با مبلغ دفتری دارایی واگذار شده پس از تعدیل از بابت کاهش ارزش آن است. هرگاه داراییهای دیگری از قبیل وجه نقد، بخشی از مابه ازای مبادله را تشکیل دهد، این امر ممکن است بیانگر غیرمشابه بودن ارزش منصفانه اقلام مورد مبادله باشد که در این صورت دارایی تحصیل شده مانند داراییهای غیرمشابه اندازه‌گیری خواهد شد.

۲۲۹- گزینه (ب) صحیح است. به توضیحات سؤال ۲۲۸ رجوع شود.

۲۳۰- گزینه (ج) صحیح است. به توضیحات سؤال ۲۲۸ رجوع شود.

۲۳۱- گزینه (ب) صحیح است. به توضیحات سؤال ۲۲۸ رجوع شود.

۲۳۲- گزینه (الف) صحیح است.

$10 - 6 = 4$ ارزش دفتری تجهیزات واگذار شده
 $8 - 4 = 4$ سود معاوضه (که شناسایی نمی شود)
 $4 - 2 = 2$ بهای تمام شده تجهیزات تحصیل شده

ثبت روزنامه :

۲	تجهیزات (جدید)
۶	استهلاک انباشته
۲	نقد
۱۰	تجهیزات (قدیم)

۲۳۳- گزینه (ب) صحیح است.

$9 - 2 = 7$ ارزش دفتری تجهیزات واگذار شده
 $6 - 7 = (1)$ زیان معاوضه
 ارزش متعارف تجهیزات واگذار شده کمتر از ارزش دفتری آن است، در نتیجه :
 $7 + 2 - 1 = 8$ بهای تمام شده تجهیزات تحصیل شده

ثبت روزنامه :

۸	تجهیزات (جدید)
۲	استهلاک انباشته
۱	زیان معاوضه
۹	تجهیزات (قدیم)
۲	نقد

۲۳۴- گزینه (الف) صحیح است.

$10,000,000 - 11,000,000 = (1,000,000)$ زیان معاوضه
 $11,000,000 - 3,000,000 - 1,000,000 = 7,000,000$ بهای تمام شده دارایی تحصیل شده

ثبت روزنامه :

۷	دارایی ثابت (جدید)
۳	نقد
۱	زیان معاوضه
۱۱	دارایی ثابت (قدیم)

۲۳۵- گزینه (الف) صحیح است.

$$7,000,000 - 3,000,000 = 4,000,000$$

ارزش متعارف دارایی واگذار شده

$$4,000,000 - 4,000,000 = 0$$

سود قابل شناسایی

ثبت روزنامه :

	۱	دارایی (جدید)
	۳	نقد
۴		دارایی (قدیم)

۲۳۶- گزینه (ب) صحیح است.

$$105 - 30 = 75$$

ارزش روز اتومبیل واگذار شده

$$75 - 84 = (9)$$

زیان معاوضه

ثبت روزنامه :

	۱۰۵	اتومبیل (جدید)
	۹	زیان معاوضه
۸۴		اتومبیل (قدیم)
۳۰		نقد

۲۳۷- گزینه (د) صحیح است.

$$135 + 15 = 150$$

ارزش روز ماشین آلات واگذار شده

$$150 - 120 = 30$$

سود معاوضه (که شناسایی نمی‌شود)

۲۳۸- گزینه (الف) صحیح است. یک قلم است دارایی ثابت مشهود ممکن است در معاوضه با تمام یا بخشی از یک دارایی

ثابت مشهود غیرمشابه یا دارایی دیگر تحصیل شود. بهای تمام شده چنین دارایی براساس ارزش منصفانه دارایی

تحصیل شده که برابر ارزش منصفانه دارایی واگذار شده پس از تعدیل از بابت مبالغ نقد یا معادل نقد انتقال یافته

است، اندازه‌گیری می‌شود.

$$100 - 125 = (25)$$

زیان معاوضه

$$125 + 120 - 25 = 220$$

بهای تمام شده زمین

ثبت روزنامه :

	۲۲۰	زمین
	۲۵	زیان معاوضه
۱۲۵		کامیون
۱۲۰		نقد

۲۳۹- گزینه (ج) صحیح است.

$$23 - 20 = 3 \quad \text{سود معاوضه}$$

$$20 + 4 + 3 = 27 \quad \text{بهای تمام شده ماشین آلات}$$

ثبت روزنامه:

۲۷	ماشین آلات
۲۰	تجهیزات
۴	نقد
۳	سود معاوضه

۲۴۰- گزینه (ج) صحیح است.

$$80.0000 \times 1.200 = 96.000.000 \quad \text{بهای تمام شده ماشین آلات}$$

ثبت روزنامه:

۹۶	ماشین آلات
۸۰	سهام عادی
۱۶	صرف سهام عادی

۲۴۱- گزینه (د) صحیح است. مخارج بعدی مرتبط با دارایی ثابت مشهود تنها زمانی به عنوان دارایی شناسایی می شود که مخارج انجام شده موجب بهبود وضعیت دارایی در مقایسه با استاندارد عملکرد ارزیابی شده اولیه آن گردد، به گونه ای که شواهد کافی مبنی بر وقوع جریان منافع اقتصادی آتی ناشی از این مخارج به درون واحد تجاری وجود داشته باشد. نمونه هایی از بهبود وضعیت که منجر به افزایش منافع اقتصادی آتی دارایی می شود به شرح زیر است:

الف. اصلاح فنی ماشین آلات به منظور افزایش عمر مفید، شامل افزایش در ظرفیت تولید آن.

ب. بهسازی قطعات ماشین آلات به منظور دستیابی به بهبودی قابل ملاحظه در کیفیت محصول.

ج. بکارگیری فرایندهای تولیدی جدید که موجب کاهش قابل ملاحظه در برآورد قبلی مخارج عملیاتی گردد.

مخارج تعمیر یا نگهداری دارایی ثابت مشهود که به منظور حفظ یا ترمیم منافع اقتصادی مورد انتظار واحد تجاری از استاندارد عملکرد ارزیابی شده اولیه دارایی، انجام می شود، معمولاً در زمان وقوع، به عنوان هزینه شناسایی می گردد. برای مثال، مخارج سرویس یا بازدید کلی ماشین آلات و تجهیزات معمولاً به این دلیل که موجب ترمیم و نه افزایش استاندارد عملکرد ارزیابی شده اولیه دارایی می گردد، هزینه محسوب می شود.

۲۴۲- گزینه (د) صحیح است. تعمیر و نگهداری به تعمیراتی اطلاق می شود که به منظور حفظ یا ترمیم منافع اقتصادی مورد انتظار واحد تجاری از استاندارد عملکرد ارزیابی شده اولیه دارایی، انجام می شود و معمولاً به طور مداوم صورت می گیرد. اضافات (افزایش و الحاق) عبارت است از توسعه داراییهای موجود، برای مثال اضافه کردن یک اتاق به ساختمان. جابجایی عبارت است از جابجا نمودن داراییها در کارخانه به نحوی که بتوان به حداکثر کارایی رسید.

بهسازی عبارت است از برداشت قسمت اعظم یک دارایی و جایگزین کردن آن با قطعه یا قطعات جدیدی که از نظر کارایی نسبت به قطعه یا قطعات قبلی بهتر و کارآتر باشد.

۲۴۳- گزینه (د) صحیح است. به توضیحات سؤال ۲۴۲ رجوع شود.

۲۴۴- گزینه (ب) صحیح است. به توضیحات سؤال ۲۴۱ رجوع شود.

۲۴۵- گزینه (ج) صحیح است. قسمتی از هزینه مذکور (۲۰ میلیون ریال) که به منظور ترمیم دارایی جهت برگشت آن به سطح عملکرد اولیه (قبل از آتش سوزی) انجام شده، بایستی به عنوان هزینه دوره و مابقی آن که باعث افزایش عمر مفید ماشین آلات و ظرفیت تولید آن شده به بهای تمام شده ماشین آلات منظور شود.

۲۴۶- گزینه (د) صحیح است.

$$۴,۰۰۰,۰۰۰ + ۶,۰۰۰,۰۰۰ = ۱۰,۰۰۰,۰۰۰$$

مخارج پیاده سازی و جابجایی و مخارج نصب مجدد باعث افزایش کارایی ماشین آلات شده و بایستی به عنوان مخارج سرمایه‌ای تلقی و به بهای تمام شده ماشین آلات منظور شود.

۲۴۷- گزینه (ج) صحیح است.

$$۲,۰۰۰,۰۰۰ + ۵۰۰,۰۰۰ = ۲,۵۰۰,۰۰۰$$

هزینه‌های سرویس و بازدید ماشین آلات جزء هزینه‌های تعمیر و نگهداری است که معمولاً این قبیل هزینه‌ها عمر مفید دارایی یا کارایی آن را افزایش نمی‌دهد. جایگزین کردن قطعه شکسته با قطعه جدید ممکن است با جایگزینی که جزء هزینه‌های سرمایه‌ای است اشتباه شود. در اینجا باید دقت نمود که هزینه مذکور عمر مفید دارایی را افزایش نمی‌دهد و تنها آن را در شرایط عادی و معمولی جهت ادامه فعالیت نگه می‌دارد.

۲۴۸- گزینه (د) صحیح است. دارایی ثابت مشهود به هنگام شناخت اولیه باید به بهای تمام شده اندازه‌گیری شود، اما پس از شناخت اولیه باید به مبلغ دفتری (یعنی بهای تمام شده پس از کسر استهلاک انباشته و ذخیره کاهش ارزش) یا مبلغ تجدید ارزیابی (یعنی ارزش منصفانه دارایی در تاریخ تجدید ارزیابی پس از کسر استهلاک انباشته مبتنی بر مبلغ تجدید ارزیابی)، در ترازنامه منعکس شود.

۲۴۹- گزینه (د) صحیح است. طبق استانداردهای حسابداری ایران، در صورت رعایت شرایط مذکور در بندهای ۳ و ۲، ۱ و ۲، تجدید ارزیابی دارایی ثابت مشهود به عنوان یک نحوه عمل جایگزین، مجاز می‌باشد. در صورت اتخاذ نحوه عمل جایگزین، پس از شناخت اولیه یک قلم دارایی ثابت مشهود در صورتهای مالی، این قلم باید به مبلغ تجدید ارزیابی یعنی ارزش منصفانه دارایی در تاریخ تجدید ارزیابی پس از کسر استهلاک انباشته مبتنی بر مبلغ تجدید ارزیابی، نمایش یابد. پس از انجام تجدید ارزیابی، استهلاک انباشته قبلی حذف و مبلغ تجدید ارزیابی، از هر نظر جایگزین ناخالص مبلغ دفتری قبلی آن دارایی خواهد شد.

۱. مبالغ تجدید ارزیابی داراییهای ثابت مشهود باید در فواصل زمانی منظم تجدید نظر شود، به گونه‌ای که ارزش

منصفانه یک طبقه از داراییهای ثابت مشهود تجدید ارزیابی شده به میزان با اهمیتی از مبلغ دفتری آن در تاریخ ترازنامه متفاوت نباشد. به عنوان یک راه حل عملی و سیستماتیک مناسب در شرایط موجود، به موجب این استاندارد در صورت اتخاذ روش تجدید ارزیابی، تکرار منظم آن با دوره تناوب ثابت، هر ۳ الی ۵ سال ضرورت دارد.

۲. هرگاه یک قلم از داراییهای ثابت مشهود تجدید ارزیابی شود، تجدید ارزیابی تمام اقلام طبقه‌ای که دارایی مزبور به آن تعلق دارد، الزامی است.

۳. تجدید ارزیابی داراییهای ثابت مشهود، باید توسط ارزیابان مستقل و دارای صلاحیت حرفه‌ای، انجام شود.

۲۵۰- گزینه (ب) صحیح است. به توضیحات سؤال ۲۴۹ رجوع شود.

۲۵۱- گزینه (ج) صحیح است. به توضیحات سؤال ۲۴۹ رجوع شود.

۲۵۲- گزینه (ب) صحیح است. به توضیحات سؤال ۲۴۹ رجوع شود.

۲۵۳- گزینه (ج) صحیح است. افزایش مبلغ دفتری یک قلم دارایی ثابت مشهود در نتیجه تجدید ارزیابی آن (درآمد غیر عملیاتی تحقق نیافته ناشی از تجدید ارزیابی) مستقیماً تحت عنوان مازاد تجدید ارزیابی ثبت و در ترازنامه به عنوان بخشی از حقوق صاحبان سرمایه طبقه بندی می‌شود و در صورت سود و زیان جامع انعکاس می‌یابد. هرگاه افزایش مزبور عکس یک کاهش قبلی ناشی از تجدید ارزیابی باشد که به عنوان هزینه شناسایی گردیده است، در این صورت این افزایش تا میزان هزینه قبلی شناسایی شده در رابطه با همان دارایی باید به عنوان درآمد به سود و زیان دوره منظور شود.

۲۵۴- گزینه (ب) صحیح است. به توضیحات سؤال ۲۵۳ رجوع شود.

$$۵۸۰ - ۴۰۰ = ۱۸۰$$

افزایش مبلغ دفتری دارایی در نتیجه تجدید ارزیابی

$$۱۸۰ - ۱۰۰ = ۸۰$$

مبلغ منظور شده به حساب مازاد تجدید ارزیابی

۲۵۵- گزینه (ج) صحیح است. مبلغ ۱۰۰ میلیون ریال که در سال ۱۳۳۳ به عنوان هزینه شناسایی شده بود، بایستی در سال ۱۳۳۶ به عنوان درآمد شناسایی شود. به توضیحات سؤال ۲۵۳ رجوع شود.

۲۵۶- گزینه (ج) صحیح است. باتوجه به توضیحات سؤال ۲۵۴ و ۲۵۵ ثبت روزنامه در تاریخ ۱۳۳۶/۱۲/۲۹ به شرح زیر می‌باشد:

	زمین
۱۸۰	
۱۰۰	مازاد تجدید ارزیابی
۸۰	درآمد

۲۵۷- گزینه (ب) صحیح است. کاهش مبلغ دفتری یک قلم دارایی ثابت مشهود در نتیجه تجدید ارزیابی آن به عنوان هزینه شناسایی می‌شود. هرگاه کاهش مزبور عکس یک افزایش قبلی ناشی از تجدید ارزیابی باشد که به حساب مازاد تجدید ارزیابی منظور شده است، در این صورت، این کاهش باید تا میزان مازاد تجدید ارزیابی مربوط به همان دارایی به حساب مازاد تجدید ارزیابی بدهکار و در صورت سود و زیان جامع انعکاس یابد و باقیمانده به عنوان هزینه شناسایی شود.

کاهش مبلغ دفتری دارایی در نتیجه تجدید ارزیابی $550 - 480 = 70$
 مبلغ شناسایی شده به عنوان هزینه $70 - 50 = 20$

۲۵۸- گزینه (د) صحیح است. باتوجه به توضیحات سؤال ۲۵۷ ثبت روزنامه به شرح زیر می‌باشد:

مازاد تجدید ارزیابی	۵۰
هزینه	۲۰
زمین	۷۰

۲۵۹- گزینه (د) صحیح است. مازاد تجدید ارزیابی به عنوان یک درآمد غیر عملیاتی تحقق نیافته در سرفصل حقوق صاحبان سرمایه منعکس می‌گردد. افزایش سرمایه به طور مستقیم، از محل مازاد مزبور مجاز نیست و انتقال تمام یا بخشی از مازاد تجدید ارزیابی به سود (زیان) انباشته با تحقق درآمد مزبور تنها در موارد زیر صورت می‌گیرد:

الف. برکناری یا فروش دارایی مربوط.

ب. به موازات استفاده از دارایی توسط واحد تجاری.

در شرایط بند "ب"، مبلغ مازاد تحقق یافته معادل تفاوت بین استهلاک مبتنی بر مبلغ تجدید ارزیابی دارایی و استهلاک مبتنی بر بهای تمام شده تاریخی آن خواهد بود. از آنجا که کاربرد روش تجدید ارزیابی توسط برخی واحدهای تجاری موجب می‌گردد این واحدهای تجاری در مقایسه با واحدهایی که از روش تجدید ارزیابی استفاده نکرده‌اند، سودآوری کمتری نشان دهند و نیز این امر که کاهش سود در اثر تجدید ارزیابی به نوعی، انحراف از نظام بهای تمام شده تاریخی است، لذا معادل استهلاک اضافی که در اثر تجدید ارزیابی در حسابها منظور شده است، از حساب مازاد تجدید ارزیابی خارج و مستقیماً به حساب سود (زیان) انباشته منظور می‌شود تا بدین ترتیب سود قابل تخصیص تحت تأثیر تجدید ارزیابی قرار نگیرد.

۲۶۰- گزینه (ب) صحیح است.

$100 \div 10 = 10$	استهلاک سالانه مبتنی بر بهای تمام شده تاریخی
$3 \times 10 = 30$	استهلاک انباشته در تاریخ ۱۳۳۳/۱۲/۲۹
$100 - 30 = 70$	ارزش دفتری در تاریخ ۱۳۳۳/۱۲/۲۹
$120 \div 10 = 12$	استهلاک سالانه مبتنی بر بهای ناخالص جایگزینی
$3 \times 12 = 36$	استهلاک انباشته مبتنی بر بهای ناخالص جایگزینی در تاریخ ۱۳۳۳/۱۲/۲۹
$120 - 36 = 84$	بهای جایگزینی مستهلک شده در تاریخ ۱۳۳۳/۱۲/۲۹

باتوجه به توضیحات سؤال ۲۴۹، پس از انجام تجدید ارزیابی، استهلاک انباشته قبلی حذف و مبلغ تجدید ارزیابی یعنی ارزش منصفانه دارایی در تاریخ تجدید ارزیابی پس از کسر استهلاک انباشته مبتنی بر مبلغ تجدید ارزیابی (یعنی مبلغ ۸۴ میلیون ریال) جایگزین ناخالص مبلغ دفتری خواهد شد. بنابراین مبلغ ۳۰ میلیون ریال استهلاک انباشته تا تاریخ تجدید ارزیابی حذف (بدهکار) گردیده و ماشین آلات نیز از ۱۰۰ میلیون ریال به ۸۴ میلیون ریال (معادل ۱۶ میلیون ریال) کاهش می یابد و مابقی به حساب مازاد تجدید ارزیابی منظور می شود، لذا ثبت روزنامه زیر در تاریخ ۱۳۸۴/۱/۱ در دفاتر شرکت صورت می گیرد:

۳۰	استهلاک انباشته
۱۶	ماشین آلات
۱۴	مازاد تجدید ارزیابی

۲۶۱- گزینه (د) صحیح است. به توضیحات سؤال ۲۵۹ رجوع شود.

هزینه استهلاک سالانه

$$۸۴ \div ۷ = ۱۲$$

تفاوت بین استهلاک مبتنی بر مبلغ تجدید ارزیابی و استهلاک مبتنی بر بهای تمام شده $۱۲ - ۱۰ = ۲$ مبلغی که بایستی معادل آن از حساب مازاد تجدید ارزیابی خارج و به سود و زیان انباشته منتقل شود، لذا ثبت زیر در تاریخ ۱۳۸۴/۱۲/۲۹ در دفاتر شرکت صورت می گیرد:

۱۲	هزینه استهلاک
۲	مازاد تجدید ارزیابی
۱۲	استهلاک انباشته
۲	سود و زیان انباشته

۲۶۲- گزینه (ب) صحیح است.

$$۸۴ - ۱۲ = ۷۲$$

ارزش دفتری ماشین آلات در تاریخ فروش

$$۷۵ - ۷۲ = ۳$$

درآمد حاصل از فروش ماشین آلات

مانده حساب مازاد تجدید ارزیابی (یعنی ۱۲ میلیون ریال) به هنگام فروش دارایی بایستی به حساب سود و زیان انباشته انتقال یابد.

۲۶۳- گزینه (د) صحیح است. باتوجه به توضیحات سؤال ۲۶۲، در تاریخ فروش ثبت زیر در دفاتر شرکت صورت می گیرد:

۷۵	بانک
۱۲	استهلاک انباشته
۱۲	مازاد تجدید ارزیابی
۸۴	ماشین آلات
۱۲	سود و زیان انباشته
۳	درآمد حاصل از فروش

۲۶۴- گزینه (ب) صحیح است. استهلاك عبارت است از تخصیص سیستماتیک مبلغ استهلاك پذیر یک دارایی طی عمر مفید آن. مبلغ استهلاك پذیر عبارت است از بهای تمام شده یک دارایی یا سایر مبالغ جایگزین شده بهای تمام شده در صورتهای مالی، به کسر ارزش اسقاط آن. عمر مفید عبارت است از:

الف. مدت زمانی که انتظار می‌رود یک دارایی مورد استفاده واحد تجاری قرار گیرد، یا

ب. تعداد تولید یا سایر واحدهای مقداری مشابه که انتظار می‌رود در فرایند استفاده از دارایی توسط واحد تجاری تحصیل گردد.

بهای تمام شده عبارت است از مبلغ وجه یا معادل نقد پرداختی یا ارزش منصفانه سایر ما به ازاهایی که جهت تحصیل یک دارایی در زمان تحصیل آن واگذار می‌شود.

ارزش اسقاط عبارت است از مبلغ خالصی که انتظار می‌رود در پایان عمر مفید دارایی پس از کسر هزینه‌های مورد انتظار فروش آن دارایی، عاید واحد تجاری گردد.

۲۶۵- گزینه (ج) صحیح است. برای کلیه داراییها، به استثنای داراییهایی که صلاً از بین نمی‌رود، از قبیل زمین و آثار هنری و عتیقه، بایستی استهلاك محاسبه شود.

۲۶۶- گزینه (ب) صحیح است. استهلاك در روش "مجموع سنوات" با استفاده از رابطه زیر محاسبه می‌شود:

نرخ استهلاك × (ارزش اسقاط - بهای تمام شده) = هزینه استهلاك

نرخ استهلاك از رابطه زیر بدست می‌آید:

$$\text{نرخ استهلاك} = \frac{\text{ضریب استهلاكی سال مورد نظر}}{\text{مجموع سنوات}}$$

مجموع سنوات نیز به شرح زیر محاسبه می‌شود:

$$\text{مجموع سنوات} = \frac{(1 + \text{عمر مفید})}{2}$$

این مسئله را با یک مثال حل می‌کنیم. با فرض اینکه عمر مفید یک دارایی ۴ سال باشد، هزینه استهلاك دارایی در سالهای اول تا چهارم به شرح زیر است:

$$\text{مجموع سنوات} = \frac{4(4+1)}{2} = 10$$

$$\frac{4}{10} \times (\text{ارزش اسقاط} - \text{بهای تمام شده}) = \text{هزینه استهلاك سال اول}$$

$$\frac{3}{10} \times (\text{ارزش اسقاط} - \text{بهای تمام شده}) = \text{هزینه استهلاك سال دوم}$$

$$\frac{2}{10} \times (\text{ارزش اسقاط} - \text{بهای تمام شده}) = \text{هزینه استهلاك سال سوم}$$

$$\frac{1}{10} \times (\text{ارزش اسقاط} - \text{بهای تمام شده}) = \text{هزینه استهلاك سال چهارم}$$

همانطور که ملاحظه می‌شود، هزینه استهلاك با نرخ ثابتی کاهش می‌یابد.

۲۶۷- گزینه (الف) صحیح است. استهلاك در روش "مجموع آحاد توليد" با استفاده از رابطه زیر محاسبه می شود:

$$\frac{\text{كل واحدهای توليد شده در سال}}{\text{كل واحد هایی كه باید توليد شود}} \times (\text{ارزش اسقاط} - \text{بهای تمام شده}) = \text{هزینه استهلاك}$$

۲۶۸- گزینه (د) صحیح است.

$$10\% = \frac{1}{10} = \frac{1}{\text{عمر مفید}} = \text{نرخ استهلاك به روش خط مستقیم}$$

در روش نزولی مضاعف، نرخ استهلاك دو برابر نرخ استهلاك به روش خط مستقیم می باشد، بنابراین:

$$20\% = 2 \times 10\% = \text{نرخ استهلاك به روش نزولی مضاعف}$$

۲۶۹- گزینه (ب) صحیح است. در روش نزولی، استهلاك با استفاده از رابطه زیر محاسبه می شود:

$$\text{نرخ استهلاك} \times \text{مبلغ دفتری در ابتدای سال} = \text{هزینه استهلاك}$$

مبلغ دفتری عبارت است از بهای تمام شده دارایی منهای استهلاك انباشته.

$$40\% = 2 \times \frac{1}{5} = \text{نرخ استهلاك به روش نزولی مضاعف}$$

$$40\% \times \text{بهای تمام شده} = \text{هزینه استهلاك سال اول}$$

مبلغ دفتری در ابتدای سال اول برابر با بهای تمام شده دارایی است.

$$60\% \times \text{بهای تمام شده} = 40\% \times \text{بهای تمام شده} - \text{مبلغ دفتری در پایان سال اول}$$

$$40\% \times 60\% \times \text{بهای تمام شده} = \text{هزینه استهلاك سال دوم}$$

۲۷۰- گزینه (ج) صحیح است. از تاریخ ۱۳۳۱/۱/۱ تا ۱۳۳۳/۱۲/۲۹ سه سال گذشته است.

$$\text{مجموع سنوات} = \frac{5(5+1)}{2} = 15$$

$$\frac{5}{15} \times (\text{ارزش اسقاط} - \text{بهای تمام شده}) = \text{استهلاك سال اول}$$

$$\frac{4}{15} \times (\text{ارزش اسقاط} - \text{بهای تمام شده}) = \text{استهلاك سال دوم}$$

$$\frac{3}{15} \times (\text{ارزش اسقاط} - \text{بهای تمام شده}) = \text{استهلاك سال سوم}$$

$$\left(\frac{5}{15} + \frac{4}{15} + \frac{3}{15} \right) \times (\text{ارزش اسقاط} - \text{بهای تمام شده}) = \text{استهلاك انباشته سه سال}$$

$$\frac{4}{5} \times (\text{ارزش اسقاط} - \text{بهای تمام شده}) =$$

۲۷۱- گزینه (د) صحیح است.

$$2 \times \frac{1}{5} = 40\%$$

نرخ استهلاك به روش نزولی مضاعف

$$2,000,000 \times (1 - 40\%) (1 - 40\%) \times 40\% = 288,000$$

هزینه استهلاك سال ۱۳۳۳

۲۷۲- گزینه (ب) صحیح است.

$$\frac{5(5+1)}{2} = 15 \quad \text{مجموع سنوات}$$

$$\frac{4}{15} \quad \text{نرخ استهلاك سال دوم به روش مجموع سنوات}$$

$$3,100,000 = \text{بهای تمام شده} \Rightarrow 800,000 = (100,000) \times \frac{4}{15} = \text{بهای تمام شده}$$

$$\frac{3,100,000 - 100,000}{5} = 600,000 \quad \text{استهلاك سالانه به روش خط مستقیم}$$

۲۷۳- گزینه (ب) صحیح است.

$$\frac{8(8+1)}{2} = 36 \quad \text{مجموع سنوات}$$

$$(240 - 24) \times \left(\frac{A}{36} + \frac{V}{36}\right) = 90 \quad 13X2/12/29 \text{ در تاريخ}$$

$$\frac{240 - 24}{8} \times 2 = 54 \quad 13X2/12/29 \text{ در تاريخ}$$

$$90 - 54 = 36 \quad \text{تفاوت استهلاك انباشته طبق روش مجموع سنوات و خط مستقیم}$$

$$2 \times \frac{1}{8} = \%25 \quad \text{نرخ استهلاك به روش نزولی مضاعف}$$

$$240 - 240(1 - \%25)^2 = 105 \quad 13X2/12/29 \text{ در تاريخ}$$

$$105 - 90 = 15 \quad \text{تفاوت استهلاك انباشته طبق روش مجموع سنوات و نزولی مضاعف}$$

باتوجه به محاسبات فوق، استهلاك انباشته در تاريخ 13X2/12/29 طبق روش مجموع سنوات 36 ميليون ريال بيشتر از روش خط مستقیم و 15 ميليون ريال کمتر از روش نزولی مضاعف می باشد.

۲۷۴- گزینه (د) صحیح است.

$$\frac{6(6+1)}{2} = 21 \quad \text{مجموع سنوات}$$

$$\frac{3}{21} \quad \text{نرخ استهلاك سال چهارم}$$

$$22 = \text{بهای تمام شده} \Rightarrow 3 = (1) \times \frac{3}{21} = \text{بهای تمام شده}$$

۲۷۵- گزینه (الف) صحیح است.

$$20,000,000 - 5,600,000 = 14,400,000 \quad 13X3/12/29 \text{ در تاريخ}$$

استهلاك انباشته سه سال اول را با روش مجموع سنوات محاسبه می کنیم:

$$(20,000,000 - 2,000,000) \times \left(\frac{5}{15} + \frac{4}{15} + \frac{3}{15}\right) = 14,400,000$$

چون طبق محاسبه فوق استهلاك انباشته با رقم داده شده مسئله برابر است، لذا روش استهلاك شرکت، مجموع سنوات است. بنابراین استهلاك سال 13X4 طبق روش مذکور به شرح زیر محاسبه می شود:

$$(20,000,000 - 2,000,000) \times \frac{2}{15} = 2,400,000$$

۲۷۶- گزینه (الف) صحیح است.

$$۸۷۰,۰۰۰ + ۴۸۰,۰۰۰ = ۱,۳۵۰,۰۰۰$$

بهای تمام شده ماشین آلات

باتوجه به اینکه سود طبق روش مجموع سنوات ۸۰,۰۰۰ ریال بیشتر از روش میزان تولید می باشد، در نتیجه هزینه استهلاک به روش مجموع سنوات در مقایسه با روش میزان تولید ۸۰,۰۰۰ ریال کمتر است. بنابراین:

$$۴۸۰,۰۰۰ - ۸۰,۰۰۰ = ۴۰۰,۰۰۰$$

هزینه استهلاک سال اول به روش مجموع سنوات

$$(۱,۳۵۰,۰۰۰ - \text{ارزش اسقاط}) \times \frac{۵}{۱۵} = ۴۰۰,۰۰۰ \Rightarrow \text{ارزش اسقاط} = ۱۵۰,۰۰۰$$

$$\frac{۱,۳۵۰,۰۰۰ - ۱۵۰,۰۰۰}{۵} = ۲۴۰,۰۰۰$$

هزینه استهلاک سالانه ماشین آلات به روش خط مستقیم

۲۷۷- گزینه (د) صحیح است.

$$۴۰۰,۰۰۰ - ۲۴۰,۰۰۰ = ۱۶۰,۰۰۰$$

تفاوت هزینه استهلاک طبق روش مجموع سنوات و خط مستقیم

باتوجه به اینکه استهلاک طبق روش خط مستقیم ۱۶۰,۰۰۰ ریال کمتر از روش مجموع سنوات می باشد، در نتیجه سود به روش خط مستقیم در مقایسه با روش مجموع سنوات ۱۶۰,۰۰۰ ریال بیشتر است. بنابراین:

$$۹۰۰,۰۰۰ + ۱۶۰,۰۰۰ = ۱,۰۶۰,۰۰۰$$

سود سال اول با اعمال روش خط مستقیم

۲۷۸- گزینه (الف) صحیح است.

$$(۱,۳۵۰,۰۰۰ - ۱۵۰,۰۰۰) \times \frac{۴}{۱۵} = ۳۲۰,۰۰۰$$

استهلاک سال دوم به روش مجموع سنوات

۲۷۹- گزینه (د) صحیح است.

$$۱,۱۰۰,۰۰۰ + ۵۰۰,۰۰۰ = ۱,۶۰۰,۰۰۰$$

بهای تمام شده ماشین آلات

$$(۱,۶۰۰,۰۰۰ - \text{ارزش اسقاط}) \times \frac{۵}{۱۵} = ۵۰۰,۰۰۰ \Rightarrow \text{ارزش اسقاط} = ۱۰۰,۰۰۰$$

$$\frac{۱,۶۰۰,۰۰۰ - ۱۰۰,۰۰۰}{۵} = ۳۰۰,۰۰۰$$

هزینه استهلاک سالانه ماشین آلات به روش خط مستقیم

$$۵۰۰,۰۰۰ - ۳۰۰,۰۰۰ = ۲۰۰,۰۰۰$$

تفاوت هزینه استهلاک طبق روش مجموع سنوات و خط مستقیم

باتوجه به اینکه استهلاک طبق روش خط مستقیم ۲۰۰,۰۰۰ ریال کمتر از روش مجموع سنوات می باشد، در نتیجه سود به روش خط مستقیم در مقایسه با روش مجموع سنوات ۲۰۰,۰۰۰ ریال بیشتر است. بنابراین:

$$۱,۵۰۰,۰۰۰ + ۲۰۰,۰۰۰ = ۱,۷۰۰,۰۰۰$$

سود سال اول با اعمال روش خط مستقیم

۲۸۰- گزینه (ب) صحیح است.

$$۲ \times \frac{۱}{۵} = \%۴۰$$

نرخ استهلاک به روش مانده نزولی دوپل

$$۱,۶۰۰,۰۰۰ \times (۱ - \%۴۰) \times \%۴۰ = ۳۸۴,۰۰۰$$

هزینه استهلاک سال دوم به روش مانده نزولی دوپل

۲۸۱- گزینه (ب) صحیح است. این مسئله را با یک مثال حل می‌کنیم. با فرض اینکه بهای تمام شده یک دارایی ۱,۰۰۰ ریال و عمر مفید آن ۴ سال و بدون ارزش اسقاط باشد، ارزش دفتری آن در پایان سال دوم به شرح زیر است:

$$\frac{1,000}{4} \times 2 = 500 \quad \text{استهلاک انباشته در پایان سال دوم به روش خط مستقیم}$$

$$1,000 - 500 = 500 \quad \text{ارزش دفتری در پایان سال دوم به روش خط مستقیم}$$

$$1,000 \times \left(\frac{4}{10} + \frac{3}{10} \right) = 700 \quad \text{استهلاک انباشته در پایان سال دوم به روش مجموع سنوات}$$

$$1,000 - 700 = 300 \quad \text{ارزش دفتری در پایان سال دوم به روش مجموع سنوات}$$

چون ارزش دفتری به روش مجموع سنوات در مقایسه با روش خط مستقیم کمتر است، لذا سود فروش دارایی به روش مجموع سنوات بیشتر از روش خط مستقیم می‌باشد.

۲۸۲- گزینه (ج) صحیح است. این مسئله را با یک مثال حل می‌کنیم. با فرض اینکه بهای تمام شده یک دارایی ۱,۰۰۰ ریال، ارزش اسقاط آن ۱۰۰ ریال و عمر مفید آن ۵ سال باشد، استهلاک سال سوم دارایی به روش خط مستقیم و مجموع سنوات به شرح زیر است:

$$\frac{1,000 - 100}{5} = 180 \quad \text{هزینه استهلاک سالانه به روش خط مستقیم}$$

$$(1,000 - 100) \times \frac{3}{15} = 180 \quad \text{هزینه استهلاک سال سوم به روش مجموع سنوات}$$

همانطور که ملاحظه می‌شود در سال سوم استهلاک به روش مجموع سنوات و خط مستقیم برابر است، در سالهای اول و دوم استهلاک به روش مجموع سنوات بیشتر است و در سالهای چهارم و پنجم استهلاک به روش خط مستقیم بیشتر است.

۲۸۳- گزینه (د) صحیح است. در مستهلک کردن داراییها به روش خط مستقیم و میزان تولید، در پایان عمر مفید دارایی، استهلاک انباشته برابر است با بهای تمام شده دارایی منهای ارزش اسقاط آن.

۲۸۴- گزینه (الف) صحیح است.

۲۸۵- گزینه (ب) صحیح است. هرگاه تغییری در روش استهلاک داراییهای ثابت مشهود داده شود، این تغییر باید به عنوان تغییر در برآورد حسابداری محسوب و استهلاک دوره جاری و دوره‌های آتی دارایی تعدیل شود.

۲۸۶- گزینه (ب) صحیح است. عمر مفید دارایی ثابت مشهود باید به طور ادواری بررسی شود و چنانچه تفاوت قابل ملاحظه‌ای بین پیش بینی‌های فعلی و برآوردهای قبلی وجود داشته باشد، استهلاک دوره جاری و دوره‌های آتی باید تعدیل گردد.

۲۸۷- گزینه (د) صحیح است. روش استهلاک مورد استفاده برای داراییهای ثابت مشهود باید به طور ادواری بررسی شود و در صورت تغییر قابل ملاحظه در الگوی مصرف منافع اقتصادی مورد انتظار داراییهای مربوط، جهت انعکاس الگوی

جدید، روش استهلاک تغییر یابد. هرگاه چنین تغییری در روش استهلاک لازم شود، این تغییر باید به عنوان تغییر در برآورد حسابداری محسوب و استهلاک دوره جاری و دوره‌های آتی دارایی تعدیل شود. تغییر در روش استهلاک، اثر انباشته ندارد.

۲۸۸- گزینه (د) صحیح است. به توضیحات سؤال ۲۸۵ رجوع شود.

۲۸۹- گزینه (د) صحیح است.

استهلاک انباشته تا تاریخ ۱۳۳۳/۱/۱
 $\frac{60,000,000}{10} \times 2 = 12,000,000$
 ارزش دفتری دارایی در تاریخ ۱۳۳۳/۱/۱
 $60,000,000 - 12,000,000 = 48,000,000$
 در سال ۱۳۳۳ عمر مفید باقیمانده ۶ سال برآورد گردیده، لذا ارزش دفتری در ابتدای سال ۱۳۳۳ بایستی طی مدت ۶ سال مستهلک شود. بنابراین:
 هزینه استهلاک سال ۱۳۳۳
 $48,000,000 \div 6 = 8,000,000$

۲۹۰- گزینه (ج) صحیح است.

مبلغ استهلاک‌پذیر
 $100,000,000 - 15,000,000 = 85,000,000$
 استهلاک انباشته تا تاریخ ۱۳۳۳/۱/۱
 $\frac{85,000,000}{10} \times 2 = 17,000,000$
 ارزش دفتری در تاریخ ۱۳۳۳/۱/۱
 $100,000,000 - 17,000,000 = 83,000,000$
 مبلغ استهلاک‌پذیر (جدید)
 $83,000,000 - 11,000,000 = 72,000,000$
 باقیمانده عمر مفید
 $10 - 2 = 8$
 هزینه استهلاک سال ۱۳۳۳
 $72,000,000 \div 8 = 9,000,000$

۲۹۱- گزینه (د) صحیح است.

۲۹۲- گزینه (ج) صحیح است.

نرخ استهلاک به روش نزولی
 $\frac{1}{10} \times 2 = 20\%$
 ارزش دفتری در ابتدای سال ۱۳۳۳
 $10,000,000 \times (1 - 20\%)^2 = 6,400,000$
 عمر مفید باقیمانده
 $10 - 2 = 8$
 هزینه استهلاک سال ۱۳۳۳ (روش خط مستقیم)
 $6,400,000 \div 8 = 800,000$
 استهلاک انباشته در ابتدای سال ۱۳۳۳
 $10,000,000 - 6,400,000 = 3,600,000$
 استهلاک انباشته در پایان سال ۱۳۳۳
 $3,600,000 + 800,000 = 4,400,000$

۲۹۳- گزینه (ج) صحیح است.

$\frac{198,000,000}{10} \times 2 = 39,600,000$	استهلاک انباشته در ابتدای ۱۳۳۳
$198,000,000 - 39,600,000 = 158,400,000$	ارزش دفتری در ابتدای سال ۱۳۳۳
$10 - 2 = 8$	عمر مفید باقیمانده
$\frac{8(8+1)}{2} = 36$	مجموع سنوات
$158,400,000 \times \frac{8}{36} = 35,200,000$	هزینه استهلاک سال ۱۳۳۳
$158,400,000 \times \frac{7}{36} = 30,800,000$	هزینه استهلاک سال ۱۳۳۴

۲۹۴- گزینه (د) صحیح است. به توضیحات سؤال ۲۸۷ رجوع شود.

۲۹۵- گزینه (الف) صحیح است.

$200,000,000 \times \frac{6,000}{100,000} = 12,000,000$	هزینه استهلاک سال ۱۳۳۱ معدن
$200,000,000 - 12,000,000 = 188,000,000$	ارزش دفتری معدن در پایان سال ۱۳۳۱
$188,000,000 + 21,000,000 = 209,000,000$	بهای تمام شده معدن پس از اجرای طرح
$209,000,000 \div 110,000 = 1,900$	هزینه استهلاک هر تن بهره برداری در سال ۱۳۳۲

۲۹۶- گزینه (الف) صحیح است.

$(300 - 42) \times \frac{16,000}{40,000} = 103/2$	استهلاک انباشته قبل از کشف رگه جدید
$300 - 103/2 = 196/8$	ارزش دفتری قبل از کشف رگه جدید
$(196/8 - 42) \times \frac{12,000}{36,000} = 51/6$	هزینه استهلاک معدن بابت ۲۰,۰۰۰ تن

۲۹۷- گزینه (ب) صحیح است. مبلغ دفتری یک قلم یا گروهی از اقلام یکسان داراییهای ثابت مشهود باید به طور ادواری بررسی شود. هرگاه کاهش دائمی در ارزش یک دارایی یا گروهی از اقلام یکسان دارایی مشاهده شود و بازیافت کامل مبلغ دفتری آن غیرممکن به نظر رسد، مبلغ کاهش باید به عنوان هزینه دوره شناسایی و مبلغ دفتری دارایی از طریق ایجاد ذخیره به مبلغ بازیافتنی برآوردی کاهش داده شود. بنابراین:

$\frac{1,000,000}{5} \times 2 = 400,000$	استهلاک انباشته در ابتدای سال ۱۳۳۳
$1,000,000 - 400,000 = 600,000$	ارزش دفتری در ابتدای سال ۱۳۳۳
$600,000 - 420,000 = 180,000$	زیان ناشی از کاهش ارزش دارایی

۲۹۸- گزینه (ب) صحیح است. با توجه توضیحات سؤال ۲۹۷ داریم:

$$\begin{aligned} 5 - 2 &= 3 && \text{باقیمانده عمر مفید} \\ 420,000 \div 3 &= 140,000 && \text{هزینه استهلاک سالانه (جدید)} \\ 420,000 - 140,000 &= 280,000 && \text{ارزش دفتری در پایان سال ۱۳۳۳} \end{aligned}$$

۲۹۹- گزینه (د) صحیح است. برای تعیین مبلغ بازیافتنی یک دارایی ثابت مشهود، خالص ارزش فروش آن با ارزش اقتصادی دارایی مقایسه شده و رقم بزرگتر به عنوان مبلغ بازیافتنی انتخاب می شود.

۳۰۰- گزینه (ج) صحیح است. داراییهای ثابت مشهودی که از استفاده فعال برکنار می شود و به قصد واگذاری نگهداری می گردد، به "اقل مبلغ دفتری دارایی و خالص ارزش فروش" منعکس می شود.

۳۰۱- گزینه (ب) صحیح است.

$$110 - 3 = 107 \quad \text{خالص ارزش فروش}$$

بهای تمام شده انتخاب می شود، زیرا از خالص ارزش فروش کمتر است.

۳۰۲- گزینه (الف) صحیح است.

$$\begin{aligned} 400 \times \%40 &= 160 && \text{بهای زمین (که اشتباهاً به حساب ساختمان منظور شده)} \\ \frac{160}{10} \times 3 &= 48 && \text{استهلاک اضافه منظور شده در حسابها تا پایان سال ۱۳۳۳} \end{aligned}$$

طی سنوات ۱۳۳۱ تا ۱۳۳۳ مبلغ ۴۸ میلیون ریال استهلاک بیشتر در حسابها منظور شده، در نتیجه سود طی سنوات مذکور ۴۸ میلیون ریال کمتر نشان داده شده و به تبع آن مالیات نیز ۱۲ میلیون ریال ($48 \times \%25$) کمتر پرداخت شده است، لذا هنگام کشف اشتباه ثبتهای زیر در دفاتر صورت می گیرد:

۱۶۰	(۱) زمین
۱۶۰	ساختمان
۴۸	(۲) استهلاک انباشته
۱۲	مالیات پرداختنی
۳۶	سود و زیان انباشته

۳۰۳- گزینه (د) صحیح است. موارد زیر باید برای هر طبقه از داراییهای ثابت مشهود در صورتهای مالی افشا شود:

- الف. مبانی اندازه گیری مورد استفاده جهت تعیین ناخالص مبلغ دفتری و در صورت کاربرد بیش از یک مبنا، ناخالص مبلغ دفتری براساس مبناي مربوط برای هر گروه،
- ب. روشهای استهلاک مورد استفاده،

- ج . عمر مفید یا نرخهای استهلاک مورد استفاده، و
- د . صورت تطبیق ناخالص مبلغ دفتری، ذخیره کاهش دائمی در ارزش دارایی و استهلاک انباشته در ابتدا و انتهای دوره که برحسب مورد نشان دهنده موارد زیر باشد:
- اضافات ،
 - واگذاری و برکناری دائمی ،
 - تحصیل دارایی از طریق ترکیب واحدهای تجاری ،
 - افزایش و کاهش ناشی از تجدید ارزیابی ،
 - کاهش مبلغ دفتری به مبلغ بازیافتنی ،
 - برگشت تمام یا بخشی از کاهش قبلی در خالص مبلغ دفتری،
 - استهلاک دوره ،
 - خالص تفاوت‌های ارزی ناشی از تسعیر صورتهای مالی یک واحد مستقل خارجی، و
 - سایر اقلام گردش حسابهای بالا.
- در موارد ردیف "د" ارائه اطلاعات مقایسه‌ای الزامی نیست .
- چنانچه اقلام دارایی ثابت مشهود به مبلغ تجدید ارزیابی انعکاس یابد، موارد زیر باید افشا شود:
- الف. مبنای تعیین مبلغ تجدید ارزیابی (ارزش بازار، بهای جایگزینی مستهلک شده و غیره)،
- ب. تاریخ مؤثر تجدید ارزیابی ،
- ج. استفاده از ارزیاب مستقل یا ارزیاب داخلی واحد تجاری ،
- د. مبلغ دفتری هر طبقه از داراییها که در صورت انعکاس به بهای تمام شده منهای استهلاک انباشته، در صورتهای مالی منعکس می‌شد ،
- ه. مازاد تجدید ارزیابی شامل تغییرات طی دوره و ذکر محدودیت تقسیم آن بین صاحبان سرمایه، و
- و. دوره تناوب تجدید ارزیابی به تفکیک هر طبقه از داراییها.

۳۰۴- گزینه (الف) صحیح است. دو یا چند شخص، اشخاص وابسته هستند اگر طی دوره مالی :

- الف. یکی بتواند دیگری را مستقیم یا غیرمستقیم کنترل کند، یا
- ب. تحت کنترل مشترک باشند، یا
- ج. یک شخص درحدی بر سیاستهای مالی و عملیاتی شخص دیگر نفوذ داشته باشد که همواره بتواند وی را از تعقیب منافع مستقل خود باز دارد، یا
- د. در انجام یک معامله درحدی تحت نفوذ مشترک باشند که منافع مستقل یکی از آنها در آن معامله تحت‌الشعاع منافع دیگری قرار گرفته باشد .

دو شخص وابسته به یک شخص ثالث لزوماً اشخاص وابسته به یکدیگر نیستند، مانند موارد زیر :

- الف. دو واحد تجاری که تحت نفوذ قابل ملاحظه مشترک هستند.

- ب . دو واحد تجاری که یکی تحت کنترل و دیگری تحت نفوذ قابل ملاحظه منبع مشترکی هستند.
- ج . دو واحد تجاری که دارای یک عضو مشترک هیئت مدیره هستند. (طبق مفاد ماده ۱۲۹ اصلاحیه قانون تجارت، معاملات بین واحدهای تجاری که دارای یک عضو مشترک هیئت مدیره باشند، به هر حال باید گزارش شود).

۳۰۵- گزینه (ب) صحیح است. افشای معاملات با اشخاص وابسته، در موارد زیر ضرورت ندارد:

- الف. در صورتهای مالی تلفیقی در مورد معاملات درون گروهی ،
- ب . در صورتهای مالی واحد تجاری اصلی هنگامی که همراه صورتهای مالی تلفیقی انتشار یابد (به استثنای معاملات موضوع ماده ۱۲۹ اصلاحیه قانون تجارت)، و
- ج . در صورتهای مالی واحدهای تجاری تحت کنترل دولت در خصوص معاملات با سایر واحدهای تجاری که مستقیماً و نه از طریق واحد تجاری گزارشگر، تحت کنترل دولت باشد.
- در صورتهای مالی تلفیقی، افشای معاملات بین واحدهای تجاری عضو گروه ضروری نیست، زیرا این صورتهای اطلاعات واحد تجاری اصلی و واحدهای تجاری فرعی آن را در قالب یک واحد تجاری گزارشگر ارائه می‌کند. لیکن معاملات با واحدهای تجاری وابسته‌ای که سرمایه‌گذاری در آنها به روش ارزش ویژه در صورتهای مالی منظور شده است، به عنوان معاملات با اشخاص وابسته، جداگانه افشا می‌شود.

۳۰۶- گزینه (ج) صحیح است. در صورت وجود کنترل، صرف نظر از انجام یا عدم انجام معامله بین اشخاص وابسته، باید رابطه با اشخاص وابسته افشا شود.

۳۰۷- گزینه (د) صحیح است. افشای اطلاعات زیر در خصوص اشخاص وابسته در یادداشتهای توضیحی ضروری است :

الف. اطلاعات مربوط به معاملات :

- نام شخص وابسته ،

- ماهیت رابطه با شخص وابسته ،

- شرح مختصر و مفید معامله ،

- مبلغ معامله ،

- روش قیمت‌گذاری، و

- ارزش منصفانه مورد معامله در مواردی که تفاوت آن با مبلغ معامله با اهمیت باشد.

ب . سایر اطلاعات :

- مانده طلب از و یا بدهی به شخص وابسته در تاریخ ترازنامه و ذخیره مطالبات مشکوک الوصول مربوط،

- مطالبات یا بدهیهای حذف شده از حسابها در دوره جاری،

- وجود و هویت شخص وابسته کنترل‌کننده.

افشای اقلام با ماهیت مشابه باید براساس مجموع آنها صورت گیرد، مگر آن که درک اثرات معاملات با اشخاص وابسته بر صورتهای مالی واحد تجاری گزارشگر مستلزم افشای آنها به صورت جداگانه باشد.

- ۳۰۸- گزینه (د) صحیح است. مخارج تأمین مالی عبارت است از سود تضمین شده، کارمزد و سایر مخارجی که واحد تجاری برای تأمین منابع مالی متحمل می‌شود. مخارج تأمین مالی ممکن است شامل موارد زیر باشد:
- الف. سود تضمین شده، کارمزد و جرایم دیرکرد تسهیلات مالی کوتاه مدت و بلند مدت.
- ب. مخارج جنبی تسهیلات مالی دریافتی از قبیل حق ثبت و حق تمبر اسناد تضمینی واگذاری در رابطه با قراردادهای مربوط.
- ج. مخارج تأمین مالی مربوط به قراردادهای اجاره به شرط تملیک و خرید اقساطی که براساس استانداردهای حسابداری مربوط شناسایی می‌شود.
- د. تفاوت تسعیر ارز ناشی از تسهیلات ارزی دریافتی تا حدی که به عنوان تعدیل سود تضمین شده و کارمزد تسهیلات مذکور محسوب می‌شود.

- ۳۰۹- گزینه (ب) صحیح است. مخارج تأمین مالی باید در دوره وقوع به عنوان هزینه شناسایی شود به استثنای آن بخش از مخارج تأمین مالی که مستقیماً قابل انتساب به تحصیل یک دارایی واجد شرایط است که باید به عنوان بخشی از بهای تمام شده دارایی محسوب شود.
- دارایی واجد شرایط یک دارایی است که آماده سازی آن جهت استفاده مورد انتظار یا فروش الزاماً مدت زیادی طول می‌کشد.

۳۱۰- گزینه (ب) صحیح است.

تاریخ	مخارج انجام شده	مدت (ماه)	میانگین مخارج انباشته
۱ فروردین	۴,۰۰۰,۰۰۰	۱۲	$۴,۰۰۰,۰۰۰ \times \frac{۱۲}{۱۲} = ۴,۰۰۰,۰۰۰$
۱ آذر	۶,۰۰۰,۰۰۰	۴	$۶,۰۰۰,۰۰۰ \times \frac{۴}{۱۲} = ۲,۰۰۰,۰۰۰$
۱ اسفند	۱۲,۰۰۰,۰۰۰	۱	$۱۲,۰۰۰,۰۰۰ \times \frac{۱}{۱۲} = ۱,۰۰۰,۰۰۰$
			۷,۰۰۰,۰۰۰

- ۳۱۱- گزینه (ج) صحیح است. در مواردی که تسهیلات مالی مشخصاً به منظور تحصیل یک دارایی واجد شرایط اخذ می‌گردد، مبلغ مخارج تأمین مالی قابل احتساب در بهای تمام شده آن دارایی می‌باشد. چنانچه فعالیت تأمین مالی واحد تجاری به صورت متمرکز انجام شود و بخشی از وجوه مربوط جهت تحصیل یک دارایی واجد شرایط به مصرف برسد، مخارج تأمین مالی قابل احتساب در بهای تمام شده دارایی را باید با اعمال نرخ جذب نسبت به مخارج انجام شده جهت آن دارایی، تعیین کرد. نرخ جذب مورد نظر باید برابر با میانگین موزون مخارج تأمین مالی برای تسهیلات مالی طی دوره، به استثنای تسهیلاتی باشد که مشخصاً به منظور تحصیل یک دارایی واجد شرایط اخذ گردیده است.

باتوجه به توضیحات فوق داریم:

$$۲۰,۰۰۰,۰۰۰ \times ۲۰\% = ۴,۰۰۰,۰۰۰$$

سود تضمین شده وام خاص اخذ شده برای احداث ساختمان

$$۸۰,۰۰۰,۰۰۰ - ۲۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۶۰,۰۰۰,۰۰۰$$

مبلغ استفاده شده از سایر وامها برای احداث ساختمان

$$\frac{(100,000,000 \times \%.16) + (60,000,000 \times \%.24)}{100,000,000 + 60,000,000} = \%.19$$

میانگین نرخ سود تضمین شده سایر وامها

$$60,000,000 \times \%.19 = 11,400,000$$

سود تضمین شده قابل احتساب در بهای تمام شده ساختمان (از محل سایر وامها)

$$2,000,000 + 11,400,000 = 13,400,000$$

جمع مبلغ سود تضمین شده قابل احتساب در بهای تمام شده ساختمان

۳۱۲- گزینه (ب) صحیح است.

$$20,000,000 \times \%.12 = 2,400,000$$

سود تضمین شده وام اخذ شده برای ساخت دارایی

$$35,000,000 - 20,000,000 = 15,000,000$$

مبلغ استفاده شده از سایر وامها برای ساخت دارایی

$$15,000,000 \times \%.18 = 2,700,000$$

سود تضمین شده قابل احتساب در بهای تمام شده دارایی (از محل سایر وامها)

$$2,400,000 + 2,700,000 = 5,100,000$$

جمع سود تضمین شده قابل احتساب در بهای تمام شده دارایی

۳۱۳- گزینه (ج) صحیح است. احتساب مخارج تأمین مالی در بهای تمام شده دارایی واجد شرایط باید زمانی شروع شود که:

الف. برای دارایی مربوط مخارجی در حال انجام باشد،

ب. مخارج تأمین مالی در حال وقوع باشد، و

ج. فعالیتهای لازم برای آماده سازی دارایی مربوط جهت ساخت استفاده مورد نظر یا فروش در جریان باشد.

۳۱۴- گزینه (الف) صحیح است. سود تضمین شده تحقق یافته از تاریخ شروع عملیات ساخت (۱۳۸۱/۴/۱) تا تاریخ تکمیل عملیات ساخت (۱۳۸۲/۶/۳۱) بایستی به بهای تمام شده دارایی منظور شود. بنابراین:

$$100 \times \%.16 \times \frac{9}{12} = 12$$

سود تضمین شده تحقق یافته قابل احتساب در بهای تمام شده ساختمان در سال ۱۳۸۱

$$100 \times \%.16 \times \frac{6}{12} = 8$$

سود تضمین شده تحقق یافته قابل احتساب در بهای تمام شده ساختمان در سال ۱۳۸۲

$$\underline{\underline{20}}$$

جمع سود تضمین شده تحقق یافته قابل احتساب در بهای تمام شده ساختمان

۳۱۵- گزینه (ب) صحیح است. چنانچه عملیات ساخت فعالانه دارایی برای مدتی متوقف شود، باید از احتساب مخارج تأمین مالی طی مدت مزبور در بهای تمام شده دارایی خودداری کرد (یعنی از تاریخ ۱۳۸۱/۵/۱ لغایت ۱۳۸۱/۶/۳۱ به مدت دو ماه)، لیکن چنانچه به دلیل شرایط جوی معمول منطقه، اجرای عملیات ساختمانی در مقاطعی از سال امکانپذیر نباشد، در این صورت احتساب مخارج تأمین مالی در بهای تمام شده دارایی ادامه می یابد (یعنی ماههای آذر، دی و بهمن ۱۳۸۱ و ۱۳۸۲). از زمانی که کلیه فعالیتهای لازم برای آماده سازی دارایی واجد شرایط برای استفاده مورد نظر یا فروش به طور اساسی تکمیل شود، باید احتساب مخارج تأمین مالی را در بهای تمام شده آن دارایی متوقف کرد (یعنی از تاریخ ۱۳۸۲/۱۲/۲۹).

با توجه به توضیحات فوق، تمام سود تضمین شده تحقق یافته از تاریخ ۱۳۸۱/۲/۱ لغایت ۱۳۸۲/۱۲/۲۹ به استثنای ماههای مرداد و شهریور ۱۳۸۱ (یعنی مدت ۲۱ ماه)، بایستی در بهای تمام شده ساختمان منظور شود. بنابراین:

$$100,000,000 \times \%.18 \times \frac{21}{12} = 31,500,000$$

مخارج تأمین مالی قابل احتساب در بهای تمام شده ساختمان

- ۳۱۶- گزینه (د) صحیح است. یک دارایی زمانی باید به عنوان دارایی جاری طبقه بندی شود که :
- الف. انتظار رود طی چرخه عملیاتی معمول واحد تجاری یا ظرف یکسال از تاریخ ترازنامه، هر کدام طولانی‌تر است، مصرف یا فروخته شود یا به وجه نقد یا دارایی دیگری که نقد شدن آن قریب به یقین است، تبدیل شود، یا
- ب. وجه نقد یا معادل وجه نقدی باشد که استفاده از آن محدود نشده است.
- نمونه اقلامی که به عنوان دارایی جاری طبقه بندی می‌شود عبارت است از :
- الف. مانده وجوه نقد و مانده حسابهای بانکی، به استثنای مواردی که اعمال محدودیت در مصرف آنها مانع از استفاده این اقلام برای عملیات جاری شود. در مواردی که استفاده از وجوه نقد برای عملیات جاری مشمول محدودیت باشد، تنها در صورتی می‌توان آن را جزء داراییهای جاری منظور کرد که مدت محدودیت حداکثر تا زمان سررسید تعهدی باشد که به عنوان بدهی جاری طبقه بندی شده است یا اینکه محدودیت ظرف یک سال از تاریخ ترازنامه برطرف شود.
- ب. حصه‌ای از حسابها و اسناد دریافتی تجاری و غیرتجاری که انتظار می‌رود ظرف یک سال از تاریخ ترازنامه به وجه نقد یا دارایی دیگری تبدیل شود که نقد شدن آن قریب به یقین است.
- ج. موجودی مواد و کالا و کار در جریان پیشرفت پیمانهای بلند مدت، صرف نظر از اینکه ممکن است اقلامی از آن احتمالاً ظرف یک سال از تاریخ ترازنامه یا یک چرخه عملیاتی معمول نقد نشود.
- د. سهام شرکتها، اوراق مشارکت و سایر اوراق بهاداری که به قصد نگهداری تحصیل نشده و به سهولت قابل نقد شدن است.
- ه. پیش پرداختهای خرید داراییهای جاری.
- و. پیش پرداختهای هزینه در مواردی که انتظار می‌رود ظرف یک سال از تاریخ ترازنامه به طور کامل به مصرف برسد.

۳۱۷- گزینه (الف) صحیح است. به توضیحات سؤال ۳۱۶ رجوع شود.

۳۱۸- گزینه (ج) صحیح است.

$$۲۲ + ۳ + \frac{۲}{۵} = ۲۷$$

سپرده ثابت بانکی به عنوان دارایی غیرجاری طبقه بندی می‌شود.

۳۱۹- گزینه (الف) صحیح است.

ریال	
۱۲,۳۶۰,۰۰۰	مانده طبق دفاتر شرکت
(۲۵,۰۰۰)	کارمزد بانکی ثبت نشده
(۴۵۰,۰۰۰)	اشتباه در ثبت چک صادره (۴۹۰,۰۰۰ - ۹۴۰,۰۰۰)
<u>۱۱,۸۸۵,۰۰۰</u>	مانده صحیح بانک

۳۲۰- گزینه (الف) صحیح است. به توضیحات سؤال ۳۱۶ رجوع شود.

۳۲۱- گزینه (ج) صحیح است.

۳۲۲- گزینه (الف) صحیح است.

۳۲۳- گزینه (ب) صحیح است.

میلیون ریال	
۳۲	مانده ذخیره مطالبات مشکوک الوصول در پایان سال ۱۳۳۲
۹	مطالبات سوخت شده طی سال ۱۳۳۲
۴۱	جمع ذخیره
(۲۱)	مانده ذخیره مطالبات مشکوک الوصول در ابتدای سال ۱۳۳۲
۲۰	هزینه مطالبات مشکوک الوصول سال ۱۳۳۲

درصد مطالبات مشکوک الوصول $20 \div 500 = 4\%$
 مطالبات مشکوک الوصول براساس ۴٪ فروش محاسبه می‌شود. بنابراین:

هزینه مطالبات مشکوک الوصول سال ۱۳۳۱ $400 \times 4\% = 16$

میلیون ریال	
۲۱	مانده ذخیره مطالبات مشکوک الوصول در پایان سال ۱۳۳۱
۷	مطالبات سوخت شده طی سال ۱۳۳۱
۲۸	جمع ذخیره
(۱۶)	هزینه مطالبات مشکوک الوصول سال ۱۳۳۱
۱۲	مانده ذخیره مطالبات مشکوک الوصول در ابتدای سال ۱۳۳۱

۳۲۴- گزینه (د) صحیح است. یک بدهی زمانی باید به عنوان بدهی جاری طبقه بندی شود که انتظار رود طی چرخه عملیاتی معمول واحد تجاری یا ظرف یکسال از تاریخ ترازنامه، هر کدام طولانی تر است، تسویه شود. سایر بدهیها باید به عنوان بدهیهای غیرجاری طبقه بندی شود.

بدهیهای عندالمطالبه که انتظار رود ظرف یکسال از تاریخ ترازنامه مطالبه شود و نیز آن قسمت از بدهیهای بلند مدتی که انتظار رود بر مبنای شرایط قرارداد مربوط، ظرف مدت یک سال از تاریخ ترازنامه به دین حال تبدیل شود جزء بدهیهای جاری طبقه بندی می‌شود. حصه‌ای از بدهیهای بلندمدت از قبیل تسهیلات مالی بانکی و غیربانکی، بدهیهای تجاری، بدهی مالیاتی و پیش دریافت از مشتریان که انتظار رود ظرف یکسال از تاریخ ترازنامه تسویه گردد، به عنوان بدهی جاری طبقه بندی می‌شود. با این حال، حصه‌ای از یک بدهی بلند مدت که انتظار رود ظرف یک سال از تاریخ ترازنامه تسویه شود، مشروط بر اینکه داراییهای موجود در تاریخ ترازنامه که بازپرداخت آن بدهی از محل آنها صورت می‌گیرد، به عنوان دارایی جاری طبقه بندی نشده باشد، تحت عنوان بدهی بلند مدت طبقه بندی می‌شود.

۳۲۵- گزینه (د) صحیح است. سود معوق سهام ممتاز فقط در یادداشتهای توضیحی صورتهای مالی افشا می‌شود و تحت هیچ عنوانی در ترازنامه طبقه بندی نمی‌گردد.

۳۲۶- گزینه (ب) صحیح است.

۳۲۷- گزینه (ب) صحیح است. سود معوق سهام ممتاز و سود سهمی تصویب شده فقط در یادداشتهای توضیحی صورتهای مالی افشا می‌شوند.

۳۲۸- گزینه (ب) صحیح است.

مبلغ بدهیهای جاری $10 + 12 = 22$

حصه جاری تسهیلات مالی دریافتی بلند مدت (۵ میلیون ریال) از محل سپرده ثابت بانکی بازپرداخت خواهد شد، لذا تحت عنوان بدهی بلند مدت طبقه بندی می‌شود.

۳۲۹- گزینه (ج) صحیح است.

میلیون ریال	
۵	مانده پیش دریافت از مشتریان در ابتدای سال
۱۸	پیش دریافت از مشتریان طی سال (۸ + ۱۰)
<u>۲۳</u>	جمع پیش دریافتها
(۱۲)	سفارشهای تحویل شده و باطل شده (۱ + ۱۱)
<u>۱۱</u>	مانده پیش دریافت از مشتریان در پایان سال

۳۳۰- گزینه (ب) صحیح است.

$$5,000,000 \times 40\% = 2,000,000$$

مبلغ پیش دریافت قرارداد با شرکت حسن

به جهت اینکه در قرارداد منعقد شده با شرکت حسین مبلغی دریافت نشده، لذا هیچگونه ثبتی از این بابت در دفاتر صورت نمی‌گیرد و فقط موضوع در یادداشتهای توضیحی افشا می‌شود.

۳۳۱- گزینه (الف) صحیح است. این مسئله را با یک مثال حل می‌کنیم. فرض می‌کنیم وام دریافتی ۱۰۰۰ ریال باشد، در این صورت:

$$1,000 \times 1\% = 10$$

کارمزد وام

$$1,000 - 10 = 990$$

خالص وام دریافتی

$$1,000 \times 20\% = 200$$

هزینه سود تضمین شده سالانه

$$200 \div 990 = 20.2\%$$

نرخ مؤثر سود تضمین شده وام

۳۳۲- گزینه (ب) صحیح است. در شرکت احسان دوره تضمین محصولات ۱۸ ماه می‌باشد، لذا در پایان سال جاری، تنها فروش سال مورد گزارش و فروش شش ماهه دوم سال قبل بدهی تضمین محصول خواهند داشت. باتوجه به اینکه فروشها

به طور یکنواخت طی سال انجام می شود، در نتیجه فروش شش ماهه دوم سال قبل $۲,۵۰۰,۰۰۰$ ریال $(\frac{۶}{۱۲} \times ۵,۰۰۰,۰۰۰)$ می باشد. بنابراین:

$$\begin{aligned} ۲,۵۰۰,۰۰۰ \times ۲\% &= ۵۰,۰۰۰ && \text{بدهی تضمین محصولات فروشهای سال قبل} \\ ۶,۰۰۰,۰۰۰ \times ۳\% &= ۱۸۰,۰۰۰ && \text{بدهی تضمین محصولات فروشهای سال جاری} \\ ۵۰,۰۰۰ + ۱۸۰,۰۰۰ &= ۲۳۰,۰۰۰ && \text{جمع بدهی تضمین محصولات در پایان سال} \end{aligned}$$

۳۳۳- گزینه (ج) صحیح است.

$$\begin{aligned} ۵,۰۰۰,۰۰۰ \times ۵\% &= ۲۵۰,۰۰۰ && \text{برآورد بدهی تضمین محصولات} \\ ۲۵۰,۰۰۰ + ۴,۰۰۰ &= ۲۵۴,۰۰۰ && \text{هزینه تضمین محصولات} \end{aligned}$$

۳۳۴- گزینه (ج) صحیح است. سرمایه گذاری بلندمدت به طبقه ای از سرمایه گذارها گفته می شود که به قصد استفاده مستمر در فعالیتهای واحد تجاری نگهداری شود. یک سرمایه گذاری هنگامی به عنوان دارایی غیرجاری طبقه بندی می شود که قصد نگهداری آن برای مدت طولانی به وضوح قابل اثبات باشد یا توانایی واگذاری آن توسط سرمایه گذار مشمول محدودیتهایی باشد. سرمایه گذاری بلند مدت مشتمل بر موارد زیر است:

- الف. سرمایه گذاری در واحد تجاری فرعی و وابسته یا تسهیلات بلندمدت اعطایی به این واحدها.
- ب. سرمایه گذارهایی که اساساً جهت حفظ، تسهیل و گسترش فعالیت یا روابط تجاری موجود انجام شده است (این سرمایه گذارها اصطلاحاً "سرمایه گذارهای تجاری نام گرفته است).
- ج. سرمایه گذارهایی را که نمی توان واگذار کرد، یا بدون تأثیر عمده بر فعالیتهای واحد تجاری قابل واگذاری نیست.
- د. سرمایه گذارهایی که با قصد استفاده مستمر توسط واحد تجاری نگهداری می شود و هدف آن نگهداری پرتفویی از سرمایه گذارها جهت تأمین درآمد و یا رشد سرمایه برای صاحبان سرمایه واحد تجاری است. این واقعیت که یک سرمایه گذاری برای مدت نسبتاً طولانی نگهداری شده است لزوماً به معنای بلندمدت بودن سرمایه گذاری نیست.

۳۳۵- گزینه (د) صحیح است. به توضیحات سؤال ۳۳۴ رجوع شود.

۳۳۶- گزینه (الف) صحیح است.

۳۳۷- گزینه (الف) صحیح است. سرمایه گذاری سریع معامله در بازار نوعی سرمایه گذاری است که برای آن بازار فعالی که آزاد و در دسترس است وجود دارد به طوری که از طریق آن بتوان به ارزش بازار یا شاخصی قابل اتکا که محاسبه ارزش بازار را امکانپذیر سازد، دست یافت. سرمایه گذاری سریع معامله در بازار را، هم می توان به عنوان سرمایه گذاری جاری طبقه بندی کرد و هم در موارد مندرج در بندهای "الف" تا "د" توضیحات سؤال ۳۳۴ آن را سرمایه گذاری بلندمدت تلقی کرد.

۳۳۸- گزینه (الف) صحیح است. چنانچه واحد سرمایه گذار در نتیجه افزایش سرمایه واحد سرمایه‌پذیر صاحب حق تقدم شود وجوه پرداختی بابت سهام جدید یا واگذاری مطالبات سود سهام نقدی از این بابت به بهای تمام شده سرمایه گذاری اضافه می‌شود. در موارد بالا پس از حصول اطمینان از دریافت سهام جدید به منظور تعیین مبلغ دفتری هر سهم، جمع مبلغ دفتری سرمایه گذاری قبلی و بهای تمام شده حق تقدم تحصیل شده به کل سهام موجود از بابت سرمایه گذاری مربوط تسهیم می‌شود.

۳۳۹- گزینه (د) صحیح است.

۳۴۰- گزینه (د) صحیح است. سرمایه گذاری سریع معامله در بازار هرگاه به عنوان دارایی جاری نگهداری شود باید در ترازنامه به یکی از دو روش زیر منعکس شود:

الف. ارزش بازار، یا

ب. اقل بهای تمام شده و خالص ارزش فروش.

هرگاه سرمایه گذاریهای سریع معامله‌ای که به عنوان دارایی جاری نگهداری شده است، به ارزش بازار منعکس شود، هرگونه افزایش یا کاهش در مبلغ دفتری سرمایه گذاری باید به عنوان درآمد یا هزینه شناسایی شود.

سایر سرمایه گذاریهایی که تحت عنوان دارایی جاری طبقه‌بندی می‌شود، باید در ترازنامه به یکی از دو روش زیر منعکس شود:

الف. اقل بهای تمام شده و خالص ارزش فروش، یا

ب. خالص ارزش فروش.

هرگاه سایر سرمایه گذاریهای جاری (یعنی غیر از سریع معامله در بازار) به خالص ارزش فروش منعکس شود، هرگونه افزایش و کاهش مبلغ دفتری سرمایه گذاری باید به عنوان درآمد یا هزینه شناسایی شود.

سرمایه گذاریهایی که تحت عنوان دارایی غیرجاری طبقه بندی می‌شود باید در ترازنامه به یکی از روشهای زیر منعکس شود:

الف. بهای تمام شده پس از کسر هرگونه ذخیره کاهش دائمی در ارزش.

ب. مبلغ تجدید ارزیابی به عنوان یک نحوه عمل مجاز جایگزین.

هرگاه سرمایه گذاری بلندمدت به مبلغ تجدید ارزیابی ثبت شود، نحوه حسابداری آن باید طبق استاندارد حسابداری

شماره ۱۱ با عنوان "حسابداری داراییهای ثابت مشهود" باشد، با این تفاوت که دوره تناوب تجدید ارزیابی یک سال

می‌باشد. افزایش مبلغ دفتری سرمایه گذاری بلندمدت در نتیجه تجدید ارزیابی باید به عنوان مازاد تجدید ارزیابی ثبت و

در ترازنامه به عنوان بخشی از حقوق صاحبان سرمایه منعکس شود. هرگاه افزایش مزبور عکس یک کاهش قبلی ناشی از

تجدید ارزیابی باشد که به عنوان هزینه شناسایی شده است، این افزایش باید تا میزان هزینه شناسایی شده در رابطه با

همان دارایی به عنوان درآمد شناسایی شود. کاهش مبلغ دفتری یک قلم سرمایه گذاری بلندمدت در نتیجه تجدید ارزیابی

باید به عنوان هزینه شناسایی شود. چنانچه کاهش مزبور عکس یک افزایش قبلی ناشی از تجدید ارزیابی باشد که به

حساب مازاد تجدید ارزیابی منظور شده است، در این صورت این کاهش باید تا میزان مازاد تجدید ارزیابی مربوط به همان

سرمایه گذاری به حساب مازاد تجدید ارزیابی بدهکار گردد و باقیمانده به عنوان هزینه شناسایی شود.

۳۴۱- گزینه (ب) صحیح است.

$$۵۰۵ - ۱۰ = ۴۹۵$$

خالص ارزش فروش

خالص ارزش فروش انتخاب می شود، زیرا از بهای تمام شده کمتر است.

۳۴۲- گزینه (ج) صحیح است. چنانچه سرمایه گذار مبلغ دفتری سرمایه گذاریهای جاری خود را به ارزش بازار تعیین نماید (سرمایه گذاری سریع معامله در بازار)، سرمایه گذاری سریع معامله - اعم از اینکه ارزش بازار سرمایه گذاری بیشتر از بهای تمام شده باشد یا کمتر - به ارزش بازار منعکس می شود.

۳۴۳- گزینه (ج) صحیح است. مبلغ کل سرمایه گذاریهای سریع معامله که به عنوان دارایی جاری نگهداری می شود باید بر مبنای مجموعه (پرتفوی) سرمایه گذاریهای مزبور تعیین شود.

۳۴۴- گزینه (الف) صحیح است. مبلغ کل سرمایه گذاریهای بلندمدت و سایر سرمایه گذاریهای جاری، عبارت از جمع مبلغ دفتری تک تک سرمایه گذاریهای مربوط است که جداگانه تعیین می شود.

۳۴۵- گزینه (د) صحیح است. دریافت سود سهمی یا سهام جایزه منجر به ورود وجه نقد یا داراییهای دیگر به واحد سرمایه گذار نمی شود. به بیان دیگر واحد تجاری سرمایه گذار با دریافت سود سهمی چیزی جز آنچه داشته است، تحصیل نمی کند. به همین دلیل در زمان دریافت سود سهمی نمی توان درآمد سرمایه گذاری را شناسایی کرد و یا بهای تمام شده سرمایه گذاری را افزایش داد (سهام دریافتی به عنوان سود سهمی به صورت آماری "حسابهای انتظامی" در دفاتر ثبت می شود). دریافت سود سهمی تنها باعث افزایش تعداد سهام در سرمایه گذاری مربوط و در نتیجه کاهش مبلغ دفتری هر سهم موجود می شود. از سوی دیگر، تقسیم سود به شکل نقد و سپس افزایش سرمایه از محل مطالبات سهامداران با تصویب مجمع عمومی فوق العاده در تعریف سود سهمی قرار نمی گیرد، ضمن اینکه به موجب اصلاحیه قانون تجارت، واحد سرمایه گذار حق مطالبه سود سهام نقدی را دارد و تنها در صورت تمایل، این حق را در قبال کسب سهام جدید واگذار می کند که این امر به منزله دریافت سود سهام و پرداخت مجدد آن در قبال سهام جدید است.

۳۴۶- گزینه (الف) صحیح است. به توضیحات سؤال ۳۴۵ رجوع شود.

۳۴۷- گزینه (الف) صحیح است.

$$۱,۰۰۰ \times \%۲۰ = ۲۰۰$$

تعداد سهام دریافتی به عنوان سود سهمی

$$۱,۰۰۰ + ۲۰۰ = ۱,۲۰۰$$

تعداد کل سهام پس از دریافت سود سهمی

$$۳,۳۰۰,۰۰۰ \div ۱,۲۰۰ = ۲,۷۵۰$$

مبلغ دفتری هر سهم پس از دریافت سود سهمی

۳۴۸- گزینه (ج) صحیح است. به توضیحات سؤال ۳۴۵ رجوع شود.

۳۴۹- گزینه (الف) صحیح است. به توضیحات سؤال ۳۴۵ رجوع شود.

۳۵۰- گزینه (د) صحیح است.

$$10,000 \div 25\% = 40,000 \quad \text{تعداد سهام فعلی شرکت گلناز}$$

$$40,000 \times 5\% = 2,000 \quad \text{تعداد سهام متعلق به شرکت گلناز}$$

$$40,000 + 10,000 = 50,000 \quad \text{تعداد سهام جدید شرکت گلناز}$$

$$2,000 \div 50,000 = 4\% \quad \text{درصد مالکیت شرکت گلناز در شرکت گلناز}$$

شرکت گلناز قبلاً مالک ۵ درصد از سهام شرکت گلناز بود ولی بعد از افزایش سرمایه آن شرکت مالک ۴ درصد از سهام می‌باشد، لذا درصد سرمایه‌گذاری شرکت گلناز در شرکت گلناز کاهش یافته است. فروش سهام جدید شرکت گلناز به اشخاص ثالث تأثیری بر حسابهای شرکت گلناز ندارد.

۳۵۱- گزینه (ب) صحیح است. هرگاه یک سرمایه‌گذاری واگذار شود، تفاوت عواید حاصل از واگذاری و مبلغ دفتری باید به عنوان درآمد یا هزینه شناسایی شود. در مورد سرمایه‌گذاریهای جاری که به خالص ارزش فروش یا ارزش بازار ثبت شده و سرمایه‌گذاریهای بلندمدتی که به مبلغ تجدید ارزیابی انعکاس یافته است، سود یا زیان واگذاری باید نسبت به آخرین مبلغ دفتری و در مورد سرمایه‌گذاریهای جاری سریع‌ال معامله که براساس پرتفوی سرمایه‌گذاری به اقل بهای تمام شده و خالص ارزش فروش نشان داده می‌شود، سود یا زیان واگذاری باید نسبت به بهای تمام شده تعیین شود. در مورد سرمایه‌گذاریهایی که به عنوان دارایی جاری نگهداری شده است، تفاوت ناشی از واگذاری باید به عنوان درآمد یا هزینه سرمایه‌گذاری و در مورد سرمایه‌گذاریهای بلندمدت، تفاوت مذکور باید به عنوان سود یا زیان واگذاری شناسایی شود. هرگونه خالص مازاد ناشی از تجدید ارزیابی یک سرمایه‌گذاری که قبلاً در حساب مازاد تجدید ارزیابی منظور و در آن نگهداری شده است، باید به عنوان تغییر در اجزای حقوق صاحبان سرمایه، به بستانکار حساب سود و زیان انباشته منظور شود. باتوجه به توضیحات فوق داریم:

$$49,000,000 \times \frac{1}{4} = 24,500,000 \quad \text{مبلغ دفتری سرمایه‌گذاری فروخته شده}$$

$$25,100,000 - 24,500,000 = 600,000 \quad \text{درآمد ناشی از واگذاری}$$

۳۵۲- گزینه (ج) صحیح است. باتوجه به توضیحات سؤال ۳۴۰ و ۳۴۳ داریم:

ارزش بازار در پایان سال دوم	آخرین مبلغ دفتری سرمایه‌گذاری	
ریال	ریال	
۲۱,۰۰۰,۰۰۰	۲۲,۰۰۰,۰۰۰	سهام شرکت الناز
۲۵,۲۰۰,۰۰۰	۲۴,۵۰۰,۰۰۰	سهام شرکت الیزا
۹,۵۰۰,۰۰۰	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	سهام شرکت المیرا
<u>۵۵,۷۰۰,۰۰۰</u>	<u>۵۶,۵۰۰,۰۰۰</u>	

$$55,700,000 - 56,500,000 = (800,000) \quad \text{کاهش مبلغ دفتری سرمایه‌گذاری (هزینه)}$$

۳۵۳- گزینه (الف) صحیح است. باتوجه به توضیحات سؤال ۳۵۱ داریم:

$$۵۰,۰۰۰,۰۰۰ \times \frac{1}{4} = ۲۵,۰۰۰,۰۰۰$$

بهای تمام شده سرمایه گذاری فروخته شده

$$۲۵,۱۰۰,۰۰۰ - ۲۵,۰۰۰,۰۰۰ = ۱۰۰,۰۰۰$$

درآمد ناشی از واگذاری

۳۵۴- گزینه (ب) صحیح است. باتوجه به توضیحات سؤال ۳۴۳، مبلغ کل سرمایه گذاریهای سریع معامله جاری بر مبنای

مجموعه (پرتفوی) سرمایه گذاریهای مزبور تعیین می شود، لذا در پایان سال اول ارزش بازار مجموع سرمایه گذاریها

۶۹,۰۰۰,۰۰۰ ریال) کمتر از بهای تمام شده (۷۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال) بوده، در نتیجه مانده حساب ذخیره کاهش ارزش

سرمایه گذاریها بالغ بر ۱,۰۰۰,۰۰۰ ریال بوده است. در پایان سال دوم، چون ارزش بازار مجموع سرمایه گذاریها

۵۵,۷۰۰,۰۰۰ ریال) بیشتر از بهای تمام شده مجموع (۵۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال) می باشد، لذا نیازی به ذخیره نبوده و مانده

ابتدای سال ذخیره (۱,۰۰۰,۰۰۰ ریال) بایستی بازیافت گردد.

۳۵۵- گزینه (الف) صحیح است. باتوجه به توضیحات سؤال ۳۴۴، مبلغ کل سایر سرمایه گذاریهای جاری (غیرسریع

المعامله در بازار) بر مبنای مبلغ دفتری تک تک سرمایه گذاریهای مزبور تعیین می شود. بنابراین:

اقل بهای تمام شده و خالص ارزش فروش

بهای تمام شده	ارزش بازار	بر مبنای تک تک سرمایه گذاریها	
میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال	
۸۰	۹۲	۸۰	شرکت شیلا
۲۰	۲۲	۲۰	شرکت شیما
۳۵	۲۸	۲۸	شرکت شیوا
		<u>۱۲۸</u>	

۳۵۶- گزینه (ب) صحیح است. باتوجه به توضیحات سؤال ۳۴۳، مبلغ کل سرمایه گذاریهای سریع معامله جاری بر مبنای

مبلغ دفتری مجموع سرمایه گذاریهای مزبور تعیین می شود. بنابراین:

بهای تمام شده	ارزش بازار	
میلیون ریال	میلیون ریال	
۸۰	۹۲	شرکت شیلا
۲۰	۲۲	شرکت شیما
۳۵	۲۸	شرکت شیوا
<u>۱۳۵</u>	<u>۱۴۲</u>	

۱۳۵ = اقل بهای تمام شده و خالص ارزش فروش بر مبنای مجموع سرمایه گذاریها

۳۵۷- گزینه (ب) صحیح است. باتوجه به توضیحات سؤال ۳۵۱ داریم:

$$۲۱ - ۲۰ = ۱$$

درآمد ناشی از واگذاری

۳۵۸- گزینه (ب) صحیح است.

ارزش بازار در تاریخ	ارزش بازار در تاریخ	
$\frac{۱۳۳۳/۱۲/۲۹}{\text{میلیون ریال}}$	$\frac{۱۳۳۲/۱۲/۲۹}{\text{میلیون ریال}}$	
۹۲	۹۵	شرکت شیما
۲۲	۱۹	شرکت شیما
۲۸	۳۱	شرکت شیوا
<u>۱۴۲</u>	<u>۱۴۵</u>	

هزینه سرمایه گذاری (۳) = ۱۴۵ - ۱۴۲

۳۵۹- گزینه (الف) صحیح است. باتوجه به توضیحات سؤال ۳۵۱ داریم:

هزینه ناشی از واگذاری (۱) = ۲۲ - ۲۱

۳۶۰- گزینه (د) صحیح است. باتوجه به توضیحات سؤال ۳۴۳ و ۳۴۴ داریم:

۳۲۰ = اقل بهای تمام شده و خالص ارزش فروش سرمایه‌گذارهای سریع‌المعامله جاری (بر مبنای مجموع سرمایه‌گذارها)

ذخیره کاهش ارزش سرمایه‌گذارهای جاری $۳۶۰ - ۳۲۰ = ۴۰$

۴۲۰ = اقل بهای تمام شده و خالص ارزش فروش سرمایه‌گذارهای سریع‌المعامله بلند مدت (بر مبنای تک تک سرمایه‌گذارها)

ذخیره کاهش ارزش سرمایه‌گذارهای بلند مدت $۵۵۰ - ۴۲۰ = ۱۳۰$

۳۶۱- گزینه (ب) صحیح است. باتوجه به توضیحات سؤال ۳۴۳ و ۳۴۴ داریم:

۳۰۶ = اقل بهای تمام شده و خالص ارزش فروش سایر سرمایه‌گذارهای جاری (بر مبنای تک تک سرمایه‌گذارها)

ذخیره کاهش ارزش سرمایه‌گذارهای جاری $۳۶۰ - ۳۰۶ = ۵۴$

۴۲۰ = اقل بهای تمام شده و خالص ارزش فروش سرمایه‌گذارهای بلند مدت (بر مبنای تک تک سرمایه‌گذارها)

ذخیره کاهش ارزش سرمایه‌گذارهای بلند مدت $۵۵۰ - ۴۲۰ = ۱۳۰$

۳۶۲- گزینه (ج) صحیح است.

۴۲۰ = اقل بهای تمام شده و خالص ارزش فروش سرمایه‌گذارها در پایان سال ۱۳۳۱

ذخیره کاهش ارزش سرمایه‌گذارها در پایان سال ۱۳۳۱ $۴۳۰ - ۴۲۰ = ۱۰$

۴۳۰ = اقل بهای تمام شده و خالص ارزش فروش سرمایه‌گذارها در پایان سال ۱۳۳۲

ذخیره مورد نیاز در پایان سال ۱۳۳۲ $۴۳۰ - ۴۳۰ = ۰$

چون ارزش بازار مجموع سرمایه‌گذارها در پایان سال ۱۳۳۲ بیشتر از مجموع بهای تمام شده می‌باشد، لذا نیازی به

ذخیره نبوده و مانده ابتدای سال ذخیره بایستی به حساب سود و زیان برگشت شود.

۳۶۳- گزینه (د) صحیح است. با توجه به توضیحات سؤال ۳۵۱ داریم:

$$240 - 3 = 237 \quad \text{مبلغ خالص فروش (پس از کسر کارمزد و عوارض و مالیات)}$$

$$237 - 250 = (13) \quad \text{زیان ناشی از واگذاری}$$

۳۶۴- گزینه (د) صحیح است. با توجه به توضیحات سؤال ۳۴۴ داریم:

اقل بهای تمام شده و خالص ارزش فروش

بهر مینای تک تک سرمایه گذاریها میلیون ریال	ارزش بازار میلیون ریال	بهای تمام شده میلیون ریال	سرمایه گذاریهای جاری :
۶۰	۶۰	۹۰	سرمایه گذاری در شرکت مجید
۱۵	۲۰	۱۵	سرمایه گذاری در شرکت سعید
<u>۷۵</u>			
			سرمایه گذاریهای بلند مدت :
۷۰	۸۰	۷۰	سرمایه گذاری در شرکت حمید
۴۵	۴۵	۹۰	سرمایه گذاری در شرکت وحید
<u>۱۱۵</u>			

سرمایه گذاریهای بلند مدت :

$$105 - 75 = 30 \quad \text{ذخیره کاهش ارزش سرمایه گذاریهای جاری}$$

$$160 - 115 = 45 \quad \text{ذخیره کاهش ارزش سرمایه گذاریهای بلند مدت}$$

$$30 + 45 = 75 \quad \text{زیان تحقق نیافته در پایان سال ۱۳۸۱}$$

۳۶۵- گزینه (ب) صحیح است.

$$100,000 \times 10\% = 10,000 \quad \text{تعداد سهام دریافتی به عنوان سود سهمی}$$

$$100,000 + 10,000 = 110,000 \quad \text{تعداد کل سهام پس از دریافت سود سهمی}$$

$$330,000,000 - 110,000 = 330,000 \quad \text{بهای تمام شده هر سهم پس از دریافت سود سهمی}$$

$$10,000 \times 330,000 = 3,300,000 \quad \text{بهای تمام شده ۱۰,۰۰۰ سهم فروخته شده}$$

$$52,000,000 - 3,300,000 = 48,700,000 \quad \text{سود حاصل از فروش سرمایه گذاری}$$

۳۶۶- گزینه (ب) صحیح است. هرگاه تنها بخشی از مجموع یک سرمایه گذاری خاص واحد تجاری که به بهای تمام شده منعکس شده است، واگذار شود، مبلغ دفتری بر مبنای میانگین بهای تمام شده مجموع سرمایه گذاری محاسبه خواهد شد. بنابراین:

$$\frac{200,000,000 + 204,000,000}{5,000 + 5,000} = 40,500 \quad \text{میانگین بهای تمام شده هر سهم}$$

$$7,000 \times 40,500 = 283,500,000 \quad \text{بهای تمام شده ۷,۰۰۰ سهم فروخته شده}$$

$$282,240,000 - 283,500,000 = (1,260,000) \quad \text{زیان حاصل از فروش سرمایه گذاری}$$

۳۶۷- گزینه (الف) صحیح است.

$(20,000 \times 4,200) + 630,000 = 84,630,000$	بهای تمام شده سهام خریداری شده
$20,000 \times \%20 = 4,000$	تعداد سهام دریافتی به عنوان سود سهمی
$20,000 + 4,000 = 24,000$	تعداد کل سهام پس از دریافت سود سهمی
$84,630,000 \div 24,000 = 3,526/25$	بهای تمام شده هر سهم پس از دریافت سود سهمی
$4,000 \times 3,526/25 = 14,105,000$	بهای تمام شده ۴,۰۰۰ سهم فروخته شده
$15,200,000 - 190,000 = 15,010,000$	مبلغ خالص فروش (پس از کسر کارمزد و عوارض و مالیات)
$15,010,000 - 14,105,000 = 905,000$	سود حاصل از فروش سهام

۳۶۸- گزینه (ب) صحیح است. در مواردی که حق تقدم خرید سهام توسط واحد تجاری سرمایه گذار به فروش می‌رسد مبلغ دفتری سرمایه گذاری مربوط پس از کسر مبلغ اسمی سهام موجود به نسبت تعداد بین حق تقدم و سهام موجود تسهیم می‌شود. بنابراین:

$\frac{40,000,000 - (10,000 \times 1,000)}{10,000 + 5,000} = 2,000$	بهای تمام شده هر حق تقدم خرید سهام
$5,000 \times 2,000 = 10,000,000$	بهای تمام شده ۵,۰۰۰ حق تقدم
$5,000 \times 2,400 = 12,000,000$	بهای فروش ۵,۰۰۰ حق تقدم
$12,000,000 - 10,000,000 = 2,000,000$	سود ناشی از فروش گواهینامه حق تقدم خرید سهام

۳۶۹- گزینه (الف) صحیح است. تغییر طبقه بندی سرمایه گذارهای جاری به بلند مدت باید به اقل بهای تمام شده و خالص ارزش فروش، یا چنانچه قبلاً" به ارزش بازار (یا خالص ارزش فروش) ثبت شده است به این ارزش انتقال یابد.

۳۷۰- گزینه (الف) صحیح است. به توضیحات سؤال ۳۶۹ رجوع شود.

۳۷۱- گزینه (ج) صحیح است. تغییر طبقه بندی سرمایه گذارهای بلندمدت به جاری باید براساس یکی از دو مبنای زیر صورت گیرد:

- الف. به اقل بهای تمام شده و مبلغ دفتری، چنانچه سرمایه گذارهای جاری به روش اقل بهای تمام شده و خالص ارزش فروش منعکس می‌شود. اگر سرمایه گذارهای مزبور قبلاً" تجدید ارزیابی شده است هرگونه باقیمانده مازاد تجدید ارزیابی مربوط باید هنگام تغییر طبقه بندی از حساب سرمایه گذاری برگشت داده شود، یا
- ب. به مبلغ دفتری، چنانچه سرمایه گذارهای جاری به ارزش بازار یا خالص ارزش فروش منعکس می‌شود. در مواردی که تغییرات در ارزش بازار سرمایه گذارهای جاری به سود و زیان منظور می‌شود باید هرگونه باقیمانده مازاد تجدید ارزیابی مربوط را به حساب سود و زیان انباشته منتقل کرد.

۳۷۲- گزینه (د) صحیح است. به توضیحات سؤال ۳۷۱ رجوع شود.

۳۷۳- گزینه (الف) صحیح است.

$$۶۷۵ = \text{مبلغ دفتری سرمایه گذاری در تاریخ } ۱۳۸۱/۱/۱$$

$$۶۳۰ = \text{ارزش بازار سرمایه گذاری در تاریخ } ۱۳۸۱/۶/۳۱$$

$$۶۳۰ - ۶۷۵ = (۴۵) \quad \text{زیان ناشی از تغییر طبقه بندی سرمایه گذاریها}$$

۳۷۴- گزینه (الف) صحیح است. باتوجه به توضیحات سؤال ۳۴۰ داریم:

$$۶۰۰ - ۶۳۰ = (۳۰) \quad \text{هزینه ناشی از تجدید ارزیابی سرمایه گذاریها}$$

۳۷۵- گزینه (ج) صحیح است. در تاریخ ترازنامه:

الف. اقلام پولی ارزی باید با استفاده از نرخ تسعیر در تاریخ ترازنامه تسعیر شود،

ب. اقلام غیرپولی که به بهای تمام شده تاریخی برحسب ارزش ثبت شده است باید با استفاده از نرخ تسعیر در تاریخ معامله تسعیر شود، و

ج. انجام اقلام غیرپولی که به ارزش منصفانه برحسب ارزش ثبت شده است باید با استفاده از نرخ تسعیر در تاریخ تعیین ارزش منصفانه تسعیر شود.

۳۷۶- گزینه (ج) صحیح است.

$$۱,۶۰۰ \times ۱۴,۱۵۰ = ۲۲,۶۴۰,۰۰۰ \quad \text{بهای تمام شده کالای خریداری شده}$$

۳۷۷- گزینه (الف) صحیح است.

$$\frac{(۱,۰۰۰ \times ۱۴,۰۰۰) + (۱,۰۰۰ \times ۱۴,۲۰۰)}{۲,۰۰۰} = ۱۴,۱۰۰$$

نرخ میانگین هر یونگ

$$۱,۶۰۰ \times (۱۴,۱۵۰ - ۱۴,۱۰۰) = ۸۰,۰۰۰$$

سود تسعیر ارز

۳۷۸- گزینه (الف) صحیح است.

$$۴,۰۰۰ - ۲,۵۰۰ = ۱,۵۰۰$$

مانده طلب ارزی در پایان سال

$$۱,۵۰۰ \times (۸,۶۵۰ - ۸,۵۰۰) = ۲۲۵,۰۰۰$$

سود تسعیر ارز

۳۷۹- گزینه (الف) صحیح است.

$$۶۰,۰۰۰ \times (۱۳,۰۰۰ - ۱۲,۸۵۰) = ۹,۰۰۰,۰۰۰$$

سود حاصل از تسعیر ارز سال ۱۳۸۱

$$۶۰,۰۰۰ \times (۱۲,۸۵۰ - ۱۳,۲۵۰) = (۲۴,۰۰۰,۰۰۰)$$

زیان حاصل از تسعیر ارز سال ۱۳۸۲

۳۸۰- گزینه (ب) صحیح است.

$$۱۵۰۰۰۰۰۰ \times (۲,۲۳۰ - ۲,۲۶۰) = (۴۵,۰۰۰,۰۰۰) \quad \text{زیان تسعیر ارز سال ۱۳۸۱}$$

۳۸۱- گزینه (د) صحیح است.

$$۱,۵۰۰,۰۰۰ \times (۲,۲۸۰ - ۲,۲۳۰) = ۷۵,۰۰۰,۰۰۰ \quad \text{سود تسعیر ارز سال ۱۳۸۲}$$

۳۸۲- گزینه (د) صحیح است.

$$۱۰۰,۰۰۰ \times (۸,۹۵۰ - ۹,۰۵۰) = (۱۰,۰۰۰,۰۰۰) \quad \text{زیان تسعیر ارز (خرید کالا)}$$

$$۴۰۰,۰۰۰ \times (۹,۱۰۰ - ۹,۲۵۰) = (۶۰,۰۰۰,۰۰۰) \quad \text{زیان تسعیر ارز (اصل مبلغ وام دریافتی)}$$

$$۴۰۰,۰۰۰ \times ۹\% \times \frac{۴}{۱۲} = ۱۲,۰۰۰ \quad \text{سود تضمین شده چهارماهه وام دریافتی - یورو}$$

$$۱۲,۰۰۰ \times (۹,۱۰۰ - ۹,۲۵۰) = (۱,۸۰۰,۰۰۰) \quad \text{زیان تسعیر ارز (سود تضمین شده وام)}$$

$$(۱۰,۰۰۰,۰۰۰) + (۶۰,۰۰۰,۰۰۰) + (۱,۸۰۰,۰۰۰) = (۷۱,۸۰۰,۰۰۰) \quad \text{جمع زیان تسعیر ارز سال ۱۳۸۱}$$

۳۸۳- گزینه (د) صحیح است.

۳۸۴- گزینه (ج) صحیح است. تفاوت‌های تسعیر داراییها و بدهیهای ارزی شرکت‌های دولتی باید در اجرای مفاد ماده ۱۳۶ قانون محاسبات عمومی کشور مصوب شهریور ماه ۱۳۶۶، به حساب اندوخته تسعیر داراییها و بدهیهای ارزی منظور و در سر فصل حقوق صاحبان سرمایه طبقه بندی شود. چنانچه در پایان دوره مالی، مانده حساب اندوخته مزبور بدهکار باشد، این مبلغ به سود و زیان همان دوره منظور می‌شود. در صورتی که مانده حساب اندوخته تسعیر داراییها و بدهیهای ارزی در پایان سال مالی از مبلغ سرمایه ثبت شده شرکت تجاوز نماید، مبلغ مازاد پس از طی مراحل قانونی قابل انتقال به حساب سرمایه شرکت می‌باشد. همچنین خالص تفاوت‌های تسعیری که به ترتیب فوق موجب تغییر اندوخته تسعیر طی دوره گردیده است، باید در صورت سود و زیان جامع دوره منعکس شود.

۳۸۵- گزینه (د) صحیح است. تفاوت‌های تسعیر اقلام ارزی ممکن است در نتیجه کاهش شدید یا افت قابل ملاحظه در ارزش رسمی ریال باشد به نحوی که عملاً در مقابل آن حفاظی وجود نداشته باشد و کاهش یا افت مزبور بدهیهایی را تحت تأثیر قرار دهد که اخیراً و به طور مستقیم در ارتباط با تحصیل داراییهای ارزی ایجاد شده است و واحد تجاری قادر به تسویه آنها نیست. این تفاوت‌های تسعیر باید به مبلغ دفتری دارایی مربوط منظور شود، به شرط آنکه مبلغ دفتری پس از تعدیل، از اقل بهای جایگزینی و مبلغ قابل بازیافت ناشی از فروش یا کاربرد آن دارایی تجاوز نکند. در مواردی که واحد تجاری قادر به تسویه بدهی ارزی ناشی از تحصیل دارایی یا تأمین حفاظ در مقابل آن باشد، تفاوت تسعیر به عنوان زیان دوره منظور می‌شود. برای مثال در شرایط کمبود ارز یا کنترل ارز به وسیله بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، ممکن است شرکتها حتی در صورت تمایل و وجود نقدینگی کافی، نتوانند بدهیهای ارزی خود را تسویه کنند. در چنین حالتی براساس نحوه عمل مجاز جایگزین، بهای تمام شده دارایی مربوط که اخیراً به صورت ارزی خریداری شده، عبارت از مبلغی است که واحد تجاری نهایتاً برای تسویه بدهی ارزی مربوط به ریال باید پرداخت کند.

۳۸۶- گزینه (الف) صحیح است.

$2,400 \times 8,750 = 21,000,000$	هزینه استهلاک ماشین آلات
$1,600 \times 9,000 = 14,400,000$	هزینه مطالبات مشکوک الوصول
$3,000 \times 9,000 = 27,000,000$	هزینه اجاره
<u><u>62,400,000</u></u>	

۳۸۷- گزینه (ب) صحیح است. به توضیحات سؤال ۳۷۵ رجوع شود.

۳۸۸- گزینه (الف) صحیح است. واحد تجاری گزارشگر، برای تسعیر صورتهای مالی یک واحد مستقل خارجی به منظور انعکاس آن در صورتهای مالی خود باید روشهای زیر را بکارگیرد:

الف. داراییها و بدهیهای واحد مستقل خارجی، اعم از پولی و غیرپولی، باید با نرخ تسعیر در تاریخ ترازنامه تسعیر شود.

ب. اقلام درآمد و هزینه واحد مستقل خارجی باید با نرخ تسعیر در تاریخ انجام معاملات تسعیر شود (در عمل از میانگین نرخهای تسعیر طی دوره استفاده می شود)، به استثنای مواردی که صورتهای مالی واحد مستقل خارجی برحسب واحد پول یک اقتصاد با تورم حاد ارائه شده است که در این صورت اقلام درآمد و هزینه باید با نرخ تسعیر در تاریخ ترازنامه تسعیر شود.

ج. تمامی تفاوتهای تسعیر حاصل شده باید تا زمان فروش خالص سرمایه گذاری تحت سرفصل حقوق صاحبان سرمایه طبقه بندی شود و در صورت سود و زیان جامع انعکاس یابد.

۳۸۹- گزینه (ب) صحیح است. به توضیحات سؤال ۳۸۸ رجوع شود.

۳۹۰- گزینه (د) صحیح است. به توضیحات سؤال ۳۸۸ رجوع شود.

۳۹۱- گزینه (د) صحیح است. داراییهای واحد مستقل خارجی، اعم از پولی و غیرپولی، با استفاده از نرخ ترازنامه ای تسعیر می شوند. بنابراین:

$$48 + 30 + 17 = 95$$

۳۹۲- گزینه (الف) صحیح است. صورتهای مالی آن دسته از عملیات خارجی که جزء لاینفک عملیات واحد تجاری گزارشگر است باید با اعمال الزامات مندرج در بندهای الف، ب و ج توضیحات سؤال ۳۷۵ به ریال تسعیر شود. عملیات تسعیر مبتنی بر این فرض است که معاملات انجام شده عملاً توسط واحد تجاری گزارشگر صورت گرفته است. بنابراین:

$$42 + 30 + 17 = 89$$

۳۹۳- گزینه (ب) صحیح است. در زمان واگذاری یک واحد مستقل خارجی، مبلغ انباشته تفاوت‌های تسعیر اقلام ارزی مربوط به آن واحد مستقل خارجی که تا پایان دوره مالی قبل در سرفصل حقوق صاحبان سرمایه منعکس شده است باید در دوره واگذاری به حساب سود و زیان انباشته منظور شود.

۳۹۴- گزینه (ج) صحیح است. در مواردی که عملیات خارجی لاینفک از عملیات واحد تجاری گزارشگر، به عنوان یک واحد مستقل خارجی تجدید طبقه بندی می‌شود، تفاوت‌های تسعیر مربوط به داراییهای غیر پولی آن در تاریخ تجدید طبقه بندی به عنوان بخشی از حقوق صاحبان سرمایه طبقه بندی می‌شود و در صورت سود و زیان جامع انعکاس می‌یابد. زمانی که یک واحد مستقل خارجی به عنوان عملیات خارجی لاینفک از عملیات واحد تجاری گزارشگر، تجدید طبقه بندی می‌شود، مبالغ تسعیر شده مربوط به اقلام غیر پولی در تاریخ تغییر طبقه بندی به عنوان بهای تمام شده تاریخی آن اقلام در دوره تغییر و دوره‌های بعد از آن در نظر گرفته می‌شود. تفاوت‌های تسعیری که قبلاً در سرفصل حقوق صاحبان سرمایه منظور شده است تا زمان واگذاری آن عملیات خارجی به حساب سود و زیان انباشته منظور نمی‌شود.

۳۹۵- گزینه (الف) صحیح است. دارایی نامشهود به یک دارایی غیر پولی و فاقد ماهیت عینی اطلاق می‌شود که:
 الف. به منظور استفاده در تولید یا عرضه کالاها یا خدمات، اجاره به دیگران یا برای مقاصد اداری توسط واحد تجاری نگهداری می‌شود،
 ب. با قصد استفاده طی بیش از یک دوره مالی توسط واحد تجاری تحصیل شده باشد، و
 ج. قابل تشخیص باشد.
 نمونه‌های رایج داراییهای نامشهود، نرم افزارهای رایانه‌ای، حق اختراع، حق تألیف، حق تکثیر یا نمایش فیلمهای سینمایی و ویدیویی، سرقفلی محل کسب (حق کسب یا پیشه یا تجارت)، حق امتیاز استفاده از خدمات عمومی، حق امتیاز تولید یا خدمات و نقشه‌های قالی است.

۳۹۶- گزینه (ب) صحیح است. به توضیحات سؤال ۳۹۵ رجوع شود.

۳۹۷- گزینه (ج) صحیح است. برخی داراییهای نامشهود ممکن است حاوی یا مبتنی بر ماهیت عینی از قبیل دیسکهای فشرده (در مورد نرم‌افزار رایانه‌ای)، مدارک قانونی (در مورد حق اختراع یا پروانه رسمی) یا فیلم باشد. در چنین شرایطی طبقه بندی قلم مزبور به عنوان دارایی ثابت مشهود یا دارایی نامشهود مستلزم قضاوت این امر است که کدام عنصر مهم‌تر است. مثلاً "نرم‌افزار رایانه‌ای مربوط به راه اندازی ماشین‌آلات، عملاً" بخشی از ماشین‌آلات است و بنابراین در سرفصل داراییهای ثابت مشهود طبقه‌بندی می‌شود. به توضیحات سؤال ۳۹۵ نیز رجوع شود.

۳۹۸- گزینه (د) صحیح است. بهای تمام شده یک قلم دارایی نامشهود متشکل از بهای خرید (شامل عوارض و مالیات غیر قابل استرداد خرید) و هرگونه مخارج مرتبط مستقیمی است که برای آماده سازی دارایی جهت استفاده مورد نظر تحمل می‌شود. برای محاسبه بهای خرید، تخفیفات تجاری کسر می‌شود. مخارج مستقیم، به عنوان مثال، شامل حق الزحمه‌های خدمات حقوقی است. در صورت خرید دارایی با شرایط اعتباری، بهای تمام شده معادل بهای نقدی است.

۳۹۹- گزینه (ج) صحیح است. هرگاه دارایی نامشهود در ترکیب تجاری از نوع تحصیل (تحصیل یک واحد تجاری دیگر از طریق دستیابی به کنترل خالص دراییها و عملیات آن) کسب شود، بهای تمام شده دارایی معادل ارزش منصفانه آن در تاریخ تحصیل است. مظنه قیمتها در یک بازار فعال قابل اتکاترین مبنا برای اندازه گیری است. چنانچه بهای تمام شده دارایی نامشهود تحصیل شده در ترکیب تجاری از نوع تحصیل، به نحوی اتکاپذیر قابل اندازه گیری نباشد، دارایی مزبور به طور جداگانه شناسایی نمی شود بلکه جزء سرقتلی منظور می شود.

۴۰۰- گزینه (الف) صحیح است. بهای تمام شده دارایی نامشهود ایجاد شده در واحد تجاری شامل کلیه مخارجی است که به طور مستقیم یا براساس مبانی تخصیص معقول و یکنواخت برای ایجاد، تولید و آماده سازی دارایی جهت استفاده مورد نظر، قابل انتساب به دارایی است. بهای تمام شده از جمله شامل موارد زیر است:

الف. بهای تمام شده مواد مصرفی و خدمات بکار گرفته شده برای ایجاد دارایی نامشهود.

ب. مخارج حقوق و دستمزد و سایر مخارج مربوط به کارکنانی که به طور مستقیم در ایجاد دارایی دخالت داشته اند.

ج. هرگونه مخارجی که به طور مستقیم قابل انتساب به ایجاد دارایی باشد، از جمله مخارج ثبت یک حق قانونی و استهلاک داراییهای نامشهود استفاده شده برای ایجاد دارایی.

د. مخارج سرباری که بر مبنای یکنواخت و معقول قابل تخصیص به ایجاد دارایی باشد (از قبیل استهلاک داراییهای ثابت مشهود، حق بیمه و اجاره).

اقلام زیر در محاسبه بهای تمام شده دارایی نامشهود منظور نمی شود:

- الف. تخفیفات تجاری.
- ب. هزینه تأمین مالی (به استثنای الزامات استاندارد "حسابداری مخارج تأمین مالی").
- ج. مخارج سربار اداری و عمومی.
- د. هزینه های ناشی از عدم کارایی.
- ه. مخارج آموزش کارکنان جهت استفاده عملیاتی از دارایی.
- و. زیانهای عملیاتی اولیه که تا قبل از رسیدن به سطح عملکرد برنامه ریزی شده دارایی ایجاد می شود.

۴۰۱- گزینه (د) صحیح است. به توضیحات سؤال ۴۰۰ رجوع شود.

۴۰۲- گزینه (الف) صحیح است. هزینه آموزش کارکنان جهت استفاده از دارایی در بهای تمام شده دارایی نامشهود منظور نمی شود و حق اختراع به همان مبلغ خریداری شده (۴۵ میلیون ریال) ثبت شده و طی مدت ۲۰ سال مستهلک می شود. بنابراین:

$$۴۵,۰۰۰,۰۰۰ \div ۲۰ = ۲,۲۵۰,۰۰۰$$

استهلاک سالانه حق اختراع

$$۴۵,۰۰۰,۰۰۰ - ۲,۲۵۰,۰۰۰ = ۴۲,۷۵۰,۰۰۰ \quad ۱۳ \times ۱ \quad \text{بخش مستهلک نشده حق اختراع در پایان سال}$$

۴۰۳- گزینه (د) صحیح است. مخارج تحمل شده برای اقلام غیر پولی نامشهود، باید در زمان وقوع به عنوان هزینه شناسایی شود. نمونه هایی از این مخارج به شرح زیر است:

الف. مخارج قبل از تأسیس یک واحد یا فعالیت جدید و مخارج راه اندازی ماشین آلات طی دوره‌ای قبل از تولید یا فعالیت در حد ظرفیت عملی مگر در مواردی که این مخارج طبق استاندارد حسابداری شماره ۱۱ به حساب دارایی ثابت مشهود منظور می‌شود.

ب. مخارج تأسیس از قبیل مخارج حقوقی برای تهیه اساسنامه و شرکتنامه، حق مشاوره و مخارج ثبت.

ج. مخارج فعالیتهای آموزشی.

د. مخارج تبلیغات.

ه. مخارج تغییر مکان یا سازماندهی مجدد تمام یا بخشی از یک واحد تجاری.

۴۰۴- گزینه (د) صحیح است. مخارج مربوط به تحصیل یا ایجاد اقلام نامشهود که در صورتهای مالی قبلی به عنوان هزینه شناسایی شده است، نباید بعداً "به عنوان بخشی از بهای تمام شده یک دارایی نامشهود شناسایی شود.

۴۰۵- گزینه (د) صحیح است. دارایی نامشهود به هنگام شناخت اولیه باید به بهای تمام شده اندازه‌گیری شود، اما پس از شناخت اولیه باید به مبلغ دفتری یا مبلغ تجدید ارزیابی، در ترازنامه منعکس شود.

۴۰۶- گزینه (ب) صحیح است. مبلغ استهلاک‌پذیر دارایی نامشهود باید بر مبنای سیستماتیک طی بهترین برآورد از عمر مفید آن مستهلک شود. این فرض قابل رد وجود دارد که عمر مفید دارایی نامشهود از زمان بهره‌برداری آن، از بیست سال تجاوز نخواهد کرد.

۴۰۷- گزینه (ج) صحیح است.

$$۳۰,۰۰۰,۰۰۰ \div ۳۰ = ۱,۰۰۰,۰۰۰ \quad \text{هزینه استهلاک سالانه حق امتیاز}$$

۴۰۸- گزینه (الف) صحیح است. چنانچه کنترل منافع اقتصادی آتی ناشی از دارایی نامشهود از طریق حقوق قانونی برای دوره‌ای محدود کسب شده باشد، عمر مفید دارایی نامشهود نباید از دوره اعتبار حقوق قانونی تجاوز کند مگر اینکه:

الف. مدت اعتبار حقوق قانونی قابل تمدید باشد، و

ب. قابلیت تمدید مدت آن مسجل باشد.

۴۰۹- گزینه (د) صحیح است. جهت تخصیص سیستماتیک مبلغ استهلاک‌پذیر یک دارایی نامشهود طی عمر مفید آن روشهای متفاوتی را می‌توان بکار گرفت. این روشها شامل خط مستقیم، نزولی و مجموع آحاد تولید است. روش مورد استفاده برای دارایی بر مبنای الگوی مصرف مورد انتظار منافع اقتصادی انتخاب می‌شود و به طور یکنواخت طی

دوره‌های مختلف اعمال می‌شود مگر اینکه در الگوی مزبور تغییری حاصل شود. چنانچه نتوان الگوی مصرف را به نحوی اتکاپذیر تعیین کرد، از روش خط مستقیم استفاده می‌شود.

۴۱۰- گزینه (ج) صحیح است. دوره و روش استهلاک باید به طور ادواری بررسی شود. چنانچه تفاوت قابل ملاحظه‌ای بین عمر مفید برآوردی جدید و برآوردهای قبلی وجود داشته باشد دوره استهلاک باید تغییر یابد. چنانچه تغییر قابل ملاحظه‌ای در الگوی جریان منافع اقتصادی مورد انتظار دارایی مربوط صورت پذیرد، روش استهلاک باید تغییر کند تا منعکس کننده الگوی جدید باشد. این تغییرات باید به عنوان تغییر در برآوردهای حسابداری تلقی و سهم استهلاک دوره جاری و دوره‌های آتی تعدیل شود.

۴۱۱- گزینه (الف) صحیح است.

هزینه استهلاک سال ۱۳۸۱ $60,000,000 \div 30 = 2,000,000$
 از ابتدای سال ۱۳۸۱ تا ابتدای سال ۱۳۸۶، پنج سال گذشته است. بنابراین:
 استهلاک انباشته در تاریخ ۱۳۸۶/۱/۱ $5 \times 2,000,000 = 10,000,000$
 ارزش دفتری در تاریخ ۱۳۸۶/۱/۱ $60,000,000 - 10,000,000 = 50,000,000$
 ارزش دفتری در ابتدای سال تغییر باید طی عمر مفید باقیمانده (جدید) مستهلک شود. بنابراین:
 هزینه استهلاک سال ۱۳۸۶ $50,000,000 \div 20 = 2,500,000$

۴۱۲- گزینه (ج) صحیح است. دارایی نامشهودی که از استفاده فعال برکنار و به قصد واگذاری نگهداری می‌شود، به مبلغ دفتری در تاریخ برکناری در حسابها نگهداری می‌شود. مبلغ قابل بازیافت دارایی مزبور حداقل در تاریخ هر ترازنامه بررسی و هرگونه زیان کاهش ارزش (یا برگشت زیان کاهش ارزش قبلی) شناسایی می‌شود.

۴۱۳- گزینه (ب) صحیح است. سرقتی محل کسب، حقی است که واحد تجاری به جهت تقدم در اجاره، موقعیت یا جذب مشتری نسبت به محلی پیدا می‌کند. سرقتی محل کسب تنها زمانی به عنوان دارایی قابل شناسایی است که از اشخاص دیگر در مقابل پرداخت وجه نقد یا معادل وجه نقد یا سایر ما به ازاهای غیرنقد خریداری شده باشد. اگر چه حق مزبور متصل به یک دارایی مشهود است، اما خرید و فروش آن بدون واگذاری مالکیت امکانپذیر است و بنابراین انعکاس آن تحت سرفصل داراییهای نامشهود مناسب است. سرقتی محل کسب عمر مفید مشخصی ندارد و عموماً قابل بازیافت است زیرا اگر مستأجر این حق را به طور قانونی تحصیل کرده باشد، حتی در صورت اجبار مالک، تخلیه در مقابل دریافت سرقتی صورت می‌گیرد.

سرقتی ایجاد شده در واحد تجاری اگر چه انتظار می‌رود به جریان منافع اقتصادی آتی کمک کند لیکن به طور جداگانه قابل تشخیص نیست و لذا حائز معیارهای شناخت به عنوان دارایی نمی‌باشد. در واقع سرقتی ایجاد شده در واحد تجاری به علت اینکه منبعی قابل کنترل نیست، منافع اقتصادی آتی مشخصی ایجاد نمی‌کند و بهای تمام شده آن نیز به گونه‌ای اتکاپذیر قابل اندازه‌گیری نیست، لذا اساساً به عنوان دارایی شناسایی نمی‌شود.

۴۱۴- گزینه (ج) صحیح است.

هزینه خرید حق پخش آگهیهای تبلیغاتی $40 \times 30\% = 12$

حق امتیاز و فرانشیز مجوز استفاده از حقوق دیگران است که صاحب حق براساس توافقنامه در قبال دریافت مبلغ مشخصی، امتیاز ساخت و حق فروش تولیدات یا انجام خدمات مشخص، استفاده از نام یا علامت تجاری را به خریدار اعطا می‌کند. برای تحصیل حق امتیاز و فرانشیز، مبالغی به طور یکجا در زمان انعقاد قرارداد، در طول قرارداد و یا با ترکیبی از این دو شیوه پرداخت می‌شود. مبلغی که در ابتدا یکجا پرداخت می‌شود در صورت احراز شرایط، به عنوان دارایی نامشهود در حسابها منعکس می‌شود.

۴۱۵- گزینه (الف) صحیح است. برای تأسیس یک واحد تجاری مخارجی از قبیل مخارج حقوقی برای تهیه اساسنامه و شرکتنامه، حق مشاوره، حق الزحمه حسابداری، مالیات، مخارج ثبت و سایر مخارج مربوط به تأسیس انجام می‌شود. پرداخت این مخارج با هدف کسب منافع آتی در طول عمر واحد تجاری صورت می‌گیرد، لیکن به خودی خود منافع اقتصادی آتی ندارد. در واقع این مخارج منجر به جریان ورودی وجوه نقد یا کاهش جریان خروجی وجوه نقد نمی‌شود و بنابر این در تعریف داراییها قرار نمی‌گیرد. اگر چه در عمل شرکتها این مخارج را مطابق با قوانین مالیاتی یا دوره‌های اختیاری به حساب هزینه منظور می‌کنند، لیکن براساس الزامات استاندارد، در زمان تحمل به عنوان هزینه دوره منظور می‌شود.

۴۱۶- گزینه (الف) صحیح است. به توضیحات سؤال ۴۱۵ رجوع شود.

۴۱۷- گزینه (ب) صحیح است. هر طبقه از داراییهای نامشهود عبارت از گروهی از داراییها با ماهیت و کاربرد مشابه در

عملیات واحد تجاری است. نمونه این طبقات جداگانه به قرار زیر است:

الف. حق اختراع.

ب. حق تألیف.

ج. سرقفلی محل کسب (حق کسب، پیشه یا تجارت).

د. علائم و نامهای تجاری.

ه. حق امتیاز (فرانشیز).

و. نرم‌افزار رایانه‌ای.

ز. حق امتیاز استفاده از خدمات عمومی (از قبیل آب، برق، تلفن و گاز).

ح. فرمولها، مدلها و طرحها.

سرقفلی ناشی از ترکیب واحدهای تجاری به طور جداگانه قابل تشخیص نیست و اساساً در تعریف دارایی نامشهود قرار نمی‌گیرد، به همین دلیل نیز در استاندارد مربوط به ترکیب واحدهای تجاری مطرح شده است.

۴۱۸- گزینه (ب) صحیح است.

۴۱۹- گزینه (ب) صحیح است. هر واحد تجاری اصلی که تمام یا بیش از ۹۰ درصد سهام آن به طور مستقیم یا غیرمستقیم در مالکیت یک واحد تجاری اصلی دیگر است نیازی به ارائه صورتهای مالی تلفیقی ندارد مشروط بر اینکه موافقت تمام سهامداران اقلیت (در صورت وجود) را به دست آورد.

هر واحد تجاری اصلی، غیر از واحدهای تجاری اصلی یاد شده در فوق، باید صورتهای مالی تلفیقی را تهیه و صورتهای مالی جداگانه خود را همراه آن ارائه کند. صورتهای مالی تلفیقی باید واحد تجاری اصلی و کلیه واحدهای تجاری فرعی آن را به استثنای موارد زیر در برگیرد:

الف. سرمایه‌گذاری در واحد تجاری فرعی تنها به قصد فروش در آینده نزدیک تحصیل و نگهداری شده و از این رو کنترل بر آن واحد موقتی است.

ب. واحد تجاری فرعی تحت محدودیتهای شدید و بلندمدتی فعالیت کند که به توانایی آن در انتقال وجوه به واحد تجاری اصلی به نحوی عمده لطمه وارد نماید.

این واحدهای تجاری فرعی باید در صورتهای مالی تلفیقی به عنوان سرمایه‌گذاری تلقی و با آنها طبق مفاد استاندارد حسابداری شماره ۱۵ با عنوان "حسابداری سرمایه‌گذارها" برخورد شود.

صورتهای مالی تلفیقی عبارت است از صورتهای مالی گروه که با استفاده از تلفیق تهیه می‌شود.

تلفیق عبارت است از فرایند تعدیل و ترکیب اطلاعات صورتهای مالی جداگانه یک واحد تجاری اصلی و واحدهای تجاری فرعی آن به منظور تهیه صورتهای مالی تلفیقی که اطلاعات مالی گروه را به عنوان شخصیت اقتصادی منفرد ارائه می‌کند.

گروه عبارت است از واحد تجاری اصلی و کلیه واحدهای تجاری فرعی آن.

واحد تجاری اصلی عبارت است از یک واحد تجاری که دارای یک یا چند واحد تجاری فرعی است.

واحد تجاری فرعی عبارت است از یک واحد تجاری که تحت کنترل واحد تجاری دیگری (واحد تجاری اصلی) است.

کنترل عبارت است از توانایی هدایت سیاستهای مالی و عملیاتی یک واحد تجاری به منظور کسب منافع اقتصادی از فعالیتهای آن. هنگامی که یک واحد تجاری اصلی، به طور مستقیم یا غیرمستقیم از طریق واحدهای تجاری فرعی دیگر خود، دارنده بیش از نصف سهام با حق رأی یک واحد تجاری باشد، فرض بر وجود کنترل بر آن واحد تجاری است، مگر در موارد استثنایی که بتوان آشکارا نشان داد چنین مالکیتی، سبب کنترل واحد تجاری نمی‌شود. همچنین در صورت تحقق هر یک از وضعیتهای زیر، حتی اگر میزان مالکیت واحد تجاری اصلی بر سهام با حق رأی واحد تجاری فرعی ۵۰ درصد یا کمتر باشد، باز هم کنترل وجود خواهد داشت:

الف. توانایی اعمال کنترل بر بیش از نصف آرای واحد تجاری از طریق توافق با سایر صاحبان سرمایه،

ب. توانایی هدایت سیاستهای مالی و عملیاتی واحد تجاری از طریق قانون یا قرارداد، یا

ج. توانایی نصب و عزل اکثریت اعضای هیئت مدیره یا سایر ارکان اداره کننده مشابه.

۴۲۰- گزینه (د) صحیح است. به توضیحات سؤال ۴۱۹ رجوع شود.

۴۲۱- گزینه (ب) صحیح است. به توضیحات سؤال ۴۱۹ رجوع شود.

۴۲۲- گزینه (د) صحیح است. به توضیحات سؤال ۴۱۹ شود.

۴۲۳- گزینه (ب) صحیح است. چنانچه کنترل بر واحد تجاری فرعی موقت باشد، با وجود مالکیت بیش از ۵۰ درصد سهام با حق رأی واحد تجاری، صورتهای مالی تلفیقی تهیه نمی‌شود. این سرمایه‌گذارها جزء داراییهای جاری طبقه بندی و براساس استاندارد حسابداری شماره ۱۵ با عنوان "حسابداری سرمایه‌گذارها" در صورتهای مالی منعکس می‌شود.

۴۲۴- گزینه (ب) صحیح است.

۴۲۵- گزینه (ج) صحیح است. سهم اقلیت عبارت است از آن بخش از خالص عملکرد مالی و خالص داراییهای یک واحد تجاری فرعی که قابل انتساب به سهامی است که به طور مستقیم یا غیرمستقیم از طریق واحدهای تجاری فرعی دیگر، به واحد تجاری اصلی تعلق ندارد. خالص داراییهای قابل انتساب به اقلیت در تاریخ ترازنامه باید به عنوان سهم اقلیت در ترازنامه تلفیقی، در بخش حقوق صاحبان سرمایه ارائه شود. سهم قابل انتساب به اقلیت از خالص داراییهای واحدهای تجاری فرعی باید متناسب با سهم آنان از مبلغ دفتری خالص داراییهای واحد تجاری فرعی پیش از تحصیل بعلاوه سهم آنان از تغییرات در حقوق صاحبان سرمایه از تاریخ تحصیل واحد تجاری به بعد محاسبه شود. همچنین سرقتی ناشی از تحصیل واحد تجاری فرعی تنها باید در مورد آن بخش که قابل انتساب به اکثریت است شناسایی شود.

جمع سود یا زیان خالص فعالیتهای عادی طی دوره که قابل انتساب به اقلیت است باید تحت عنوان سهم اقلیت به طور جداگانه ذیل صورت سود و زیان تلفیقی ارائه شود. هرگونه سود یا زیان غیر مترقبه قابل انتساب به اقلیت نیز باید به طور جداگانه ذیل صورت مزبور منعکس شود.

۴۲۶- گزینه (ب) صحیح است. به توضیحات سؤال ۴۲۵ رجوع شود.

۴۲۷- گزینه (ج) صحیح است.

۴۲۸- گزینه (الف) صحیح است. باتوجه به توضیحات سؤال ۴۲۵ داریم:

$$۱۵۰ = ۶۰ - (۴۰ + ۱۷۰)$$

خالص ارزش دفتری داراییهای شرکت آنهایتا

$$۱۰\% = ۹۰\% - ۱۰۰\%$$

میزان سهم اقلیت

$$۱۵ = ۱۰\% \times ۱۵۰$$

مبلغ سهم اقلیت در تاریخ سرمایه‌گذاری

۴۲۹- گزینه (الف) صحیح است.

$$۱۲,۰۰۰,۰۰۰ + (۴,۰۰۰,۰۰۰ - ۲,۰۰۰,۰۰۰) \times \%1۰ = ۱۲,۲۰۰,۰۰۰ \quad \text{سهم اقلیت در پایان سال ۱۳۳۲}$$

۴۳۰- گزینه (ب) صحیح است.

$$۱۲,۲۰۰,۰۰۰ + (۶,۰۰۰,۰۰۰ - ۳,۰۰۰,۰۰۰) \times \%1۰ = ۱۲,۵۰۰,۰۰۰ \quad \text{سهم اقلیت در پایان سال ۱۳۳۳}$$

۴۳۱- گزینه (ب) صحیح است. به توضیحات سؤال ۴۲۵ رجوع شود.

۴۳۲- گزینه (د) صحیح است.

$$۵۰۰ + (۱۲۰ - ۷۰) = ۵۵۰ \quad \text{ارزش دفتری خالص داراییهای شرکت فرحناز در پایان سال ۱۳۳۱}$$

$$۵۵۰ \times \%2۰ = ۱۱۰ \quad \text{سهم اقلیت در پایان سال ۱۳۳۱}$$

۴۳۳- گزینه (الف) صحیح است. تخصیص زیان یک واحد تجاری فرعی زیانده به صاحبان سهام اقلیت، حتی اگر موجود مانده بدهکار سهم اقلیت شود، الزامی است زیرا رعایت نکردن این امر موجب می شود که مقایسه بین داراییها و بدهیها و نتایج عملیات قابل انتساب به سهم اقلیت و کل گروه مخدوش شود. زیانهای انباشته واحدهای تجاری فرعی الزاماً توسط واحد تجاری اصلی جبران نمی شود و مانده بدهکار سهم اقلیت، معرف خالص بدهیهای قابل انتساب به سهام اقلیت در واحد تجاری فرعی است و طلب از ایشان محسوب نمی شود. چنانچه گروه تعهدات قانونی یا تجاری جهت جبران زیانهای انباشته غیر قابل باز یافت قابل انتساب به سهم اقلیت داشته باشد، مبلغ زیان تا حد تعهد شده در سهم اکثریت منظور می شود.

۴۳۴- گزینه (الف) صحیح است. سودهای تحقق نیافته ناشی از معاملات درون گروهی که در مبلغ دفتری داراییها منظور شده است باید کلاً حذف شود. زیانهای تحقق نیافته ناشی از معاملات درون گروهی که برای رسیدن به مبلغ دفتری داراییها از ارزش آنها کسر شده است نیز باید حذف شود مگر تا حدی که مبلغ دفتری دارایی مبادله شده را نتوان باز یافت کرد.

۴۳۵- گزینه (ج) صحیح است.

$$۴۰ \times \%2۵ = ۱۰ \quad \text{سود تحقق نیافته ناشی از معاملات درون گروهی در پایان سال ۱۳۳۱}$$

$$۳۰۰ - ۱۰ = ۲۹۰ \quad \text{سود سال ۱۳۳۱}$$

$$۲۹۰ \times \%1۵ = ۴۳/۵ \quad \text{سهم اقلیت از سود سال ۱۳۳۱}$$

$$۴۰۰ + ۱۰ = ۴۱۰ \quad \text{سود سال ۱۳۳۲}$$

$$۴۱۰ \times \%1۵ = ۶۱/۵ \quad \text{سهم اقلیت از سود سال ۱۳۳۲}$$

۴۳۶- گزینه (د) صحیح است. به توضیحات سؤال ۴۳۴ رجوع شود.

۴۳۷- گزینه (ج) صحیح است.

۴۳۸- گزینه (ب) صحیح است.

۴۳۹- گزینه (ب) صحیح است. مانده حسابها و معاملات فیما بین واحدهای تجاری مشمول تلفیق (شامل فروش، هزینه‌ها و سود سهام) باید حذف شود. این حذف باید کل مبلغ را در برگیرد حتی اگر واحد تجاری فرعی دارای سهامدار اقلیت باشد. همچنین مبلغ دفتری سرمایه‌گذاری واحد تجاری اصلی در هر یک از واحدهای تجاری فرعی و سهم واحد تجاری اصلی از حقوق صاحبان سرمایه هر یک از آنها حذف می‌شود.

۴۴۰- گزینه (الف) صحیح است. حسابهای متقابل مربوط به معاملات بین گروه شرکتها در ترازنامه جداگانه هر شرکت گزارش می‌شود ولی در ترازنامه تلفیقی، به علت حذف شدن آنها در کاربرگ، گزارش نمی‌شود.

۴۴۱- گزینه (د) صحیح است. به توضیحات سؤال ۴۳۴ و ۴۳۹ رجوع شود.

۴۴۲- گزینه (د) صحیح است.

$$50 \times \frac{25}{125} = 10 \quad \text{سود تحقق نیافته ناشی از معاملات درون گروهی (که کلاً باید حذف شود)}$$

۴۴۳- گزینه (د) صحیح است.

$$400 \times \%25 = 100 \quad \text{موجودی کالای پایان سال شرکت افرا از محل خرید از شرکت دیبا}$$

$$100 \times \%40 = 40 \quad \text{سود تحقق نیافته موجودی کالای پایان سال شرکت افرا}$$

۴۴۴- گزینه (الف) صحیح است.

$$25 \times \%50 = 12/5 \quad \text{موجودی کالای پایان سال در انبار شرکت ساحل (از محل خرید از شرکت دریا)}$$

$$12/5 \times \frac{25}{125} = 2/5 \quad \text{سود تحقق نیافته موجودی کالای پایان سال شرکت ساحل}$$

$$125 - 2/5 = 122/5 \quad \text{سود تحقق یافته شرکت دریا}$$

$$20 \times \%50 = 10 \quad \text{موجودی کالای پایان سال در انبار شرکت دریا (از محل خرید از شرکت ساحل)}$$

$$10 \times \frac{25}{125} = 2 \quad \text{سود تحقق نیافته کالا پایان سال شرکت دریا}$$

$$75 - 2 = 73 \quad \text{سود تحقق یافته شرکت ساحل}$$

$$122/5 + (73 \times \%90) = 188/2 \quad \text{سود خالص تلفیقی}$$

۴۴۵- گزینه (ج) صحیح است. از سال ۱۳۸۱ تا سال ۱۳۸۴ سود فروش زمین تحقق نیافته است. در سال ۱۳۸۵ با مقایسه بهای فروش و بهای تمام شده زمین در دفاتر فروشنده (شرکت لعیان) در گروه شرکتها سود شناسایی می شود.

۴۴۶- گزینه (ج) صحیح است.

ارزش دفتری در ابتدای سال ۱۳۸۱ $120 - 30 = 90$

هزینه استهلاک سال ۱۳۸۱ $90 \div 6 = 15$

استهلاک انباشته در پایان سال ۱۳۸۱ $30 + 15 = 45$

در ترازنامه تلفیقی، دارایی خریداری شده از گروه شرکتها به بهای تمام شده در دفاتر شرکت فروشنده گزارش و استهلاک به طریقی که در شرکت فروشنده انجام می شد، محاسبه می شود.

۴۴۷- گزینه (ب) صحیح است.

حقوق صاحبان سهام در ۱۳۸۱/۱۲/۲۹ $64 \div 20\% = 320$

سهم شرکت اصلی از ارزش ویژه شرکت فرعی در ۱۳۸۱/۱۲/۲۹ $320 \times 80\% = 256$

مانده حساب سرمایه گذاری در ۱۳۸۱/۱۲/۲۹ $256 + (20 + 40 + 30) = 346$

سهم شرکت اصلی از سود شرکت فرعی در سال ۱۳۸۲ $600 \times 80\% = 480$

سهم شرکت اصلی از سود نقدی شرکت فرعی در سال ۱۳۸۲ $400 \times 80\% = 320$

هزینه استهلاک سالانه اضافه ارزش ساختمان $40 \div 5 = 8$

هزینه استهلاک سالانه سرقفلی $30 \div 10 = 3$

باتوجه به محاسبات بالا، مانده حساب سرمایه گذاری به شرح زیر می باشد:

سرمایه گذاری

۳۲۰	سود نقدی	۳۴۶	مانده در ۸۲/۱/۱
۲۰	اضافه ارزش موجودی کالا	۴۸۰	سود خالص
۸	استهلاک اضافه ارزش ساختمان		
۳	استهلاک سرقفلی		
۴۷۵	مانده در ۸۲/۱۲/۲۹		
<u>۸۲۶</u>		<u>۸۲۶</u>	
		۴۷۵	مانده

۴۴۸- گزینه (ب) صحیح است.

۴۴۹- گزینه (ب) صحیح است. چنانچه بخشی از سهام واحد تجاری اصلی در مالکیت واحد تجاری فرعی باشد این سهام باید به بهای تمام شده تحت عنوان سهام واحد تجاری اصلی در مالکیت واحد تجاری فرعی به شکل یک رقم کاهنده جزء حقوق صاحبان سهام اکثریت در ترازنامه تلفیقی منظور شود.

۴۵۰- گزینه (د) صحیح است. در صورتهای مالی جداگانه واحد تجاری اصلی، با سرمایه‌گذاری در واحدهای تجاری فرعی که در صورتهای مالی تلفیقی منظور می‌شود باید طبق یکی از راههای زیر برخورد شود:
الف. استفاده از روش ارزش ویژه که در استاندارد حسابداری شماره ۲۰ با عنوان "حسابداری سرمایه‌گذاری در واحدهای تجاری وابسته" تشریح می‌شود، یا
ب. ثبت سرمایه‌گذاری به بهای تمام شده یا مبالغ تجدید ارزیابی و منطبق با رویه حسابداری واحد سرمایه‌گذار در مورد سرمایه‌گذاریهای بلند مدت (طبق استاندارد حسابداری شماره ۱۵ با عنوان "حسابداری سرمایه‌گذاریها").

۴۵۱- گزینه (الف) صحیح است. ترکیب واحدهای تجاری صرفنظر از شکل انجام آن، براساس محتوای معامله به دو نوع "تحصیل" و "اتحاد منافع" تفکیک می‌شود:
تحصیل گونه‌ای از ترکیب واحدهای تجاری است که در آن، یک واحد (واحد تحصیل‌کننده) کنترل خالص داراییها و عملیات واحد دیگر (واحد تحصیل‌شونده) را در قبال انتقال دارایی، تقبل بدهی یا صدور سهام به دست می‌آورد. حسابداری ترکیب واحدهای تجاری از نوع تحصیل باید با استفاده از روش خرید انجام شود.
اتحاد منافع گونه‌ای از ترکیب واحدهای تجاری است که در آن، صاحبان سرمایه واحدهای ترکیب‌شونده، کنترل تمام یا قریب به تمام خالص داراییها و عملیات واحدهای خود را به منظور دستیابی به مشارکت مستمر و متقابل در مخاطرات و مزایای شخصیت حاصل از ترکیب، به گونه‌ای در هم آمیزند که هیچ یک را نتوان به عنوان تحصیل‌کننده مشخص کرد. حسابداری ترکیب واحدهای تجاری از نوع اتحاد منافع، باید با استفاده از روش تجميع منافع انجام شود.

۴۵۲- گزینه (ب) صحیح است.

۴۵۳- گزینه (ب) صحیح است. واحد تحصیل‌کننده باید از تاریخ تحصیل، عملکرد مالی واحد تحصیل‌شده را در صورت سود و زیان منظور کند. بنابراین:

$$400 \times \frac{6}{12} \times 80\% = 160 \quad \text{سهم شرکت بهار از سود خالص سال ۱۳۸۱ شرکت بهار}$$

$$500 + 160 = 660 \quad \text{سود خالص تلفیقی}$$

۴۵۴- گزینه (ج) صحیح است.

میلیون ریال	میلیون ریال	
۵۰۰		سود انباشته شرکت سیما در ۱۳۸۱/۱/۱
	۱۲۰	سود عملیاتی شرکت سیما در سال ۱۳۸۱
	۶۰	سود عملیاتی شرکت نیما در سال ۱۳۸۱ (۷۵ × ۸۰٪)
۱۸۰		
۶۸۰		سود قابل تقسیم
(۴۰)		سود تقسیم شده شرکت سیما در سال ۱۳۸۱
۶۴۰		سود انباشته تلفیقی در ۱۳۸۱/۱۲/۲۹
	۱۵۰	سود عملیاتی شرکت سیما در سال ۱۳۸۲
	(۲۰)	زیان عملیاتی شرکت نیما در سال ۱۳۸۲ (۲۵ × ۸۰٪)
۱۳۰		
۷۷۰		سود قابل تقسیم
(۳۰)		سود تقسیم شده شرکت سیما در سال ۱۳۸۲
۷۴۰		سود انباشته تلفیقی در ۱۳۸۲/۱۲/۲۹

۴۵۵- گزینه (ب) صحیح است. واحد تحصیل کننده ممکن است علاوه بر مابه ازای خرید، متحمل مخارج شود (از قبیل مخارج ثبت و انتشار اوراق بهادار و حق الزحمه‌های پرداختی به مشاورین حقوقی و ارزیان مستقل) که مستقیماً در ارتباط با تحصیل باشد. در ترکیب تجاری به روش خرید، اینگونه هزینه‌ها جزء بهای تمام شده سرمایه گذاری منظور می‌شود. مخارج اداری و عمومی و سایر مخارجی که نتوان مستقیماً به تحصیل مورد نظر ربط داد، جزء بهای تمام شده سرمایه گذاری نیست و باید به محض وقوع به عنوان هزینه شناسایی شود.

۴۵۶- گزینه (د) صحیح است. به توضیحات سؤال ۴۵۵ رجوع شود.

۴۵۷- گزینه (ج) صحیح است.

۴۵۸- گزینه (ج) صحیح است. رهنمودهای کلی برای تعیین ارزش منصفانه داراییها و بدهیهای قابل تشخیص تحصیل شده به شرح زیر است:

الف. اوراق بهادار سریع معامله به ارزش بازار.

ب. سایر اوراق بهادار به ارزشهای برآوردی، با توجه به ویژگیهایی مانند نسبت قیمت به عایدی هر سهم، بازده نقدی و نرخ رشد مورد انتظار اوراق بهادار واحدهای تجاری مشابه.

ج. مطالبات به ارزش فعلی مبالغ قابل دریافت، با توجه به نرخهای جاری و مناسب سود تضمین شده پس از کسر

ذخیره لازم بابت احتمال لاوصول شدن آنها و هزینه‌های وصول مطالبات. در مواردی که ارزش فعلی مطالبات کوتاه مدت با مبالغ اسمی آن تفاوت با اهمیتی ندارد، استفاده از ارزش فعلی ضروری نیست.

د. موجودیهای مواد و کالا:

۱. کالای ساخته شده و کالای خریداری شده برای فروش به قیمت فروش پس از کسر مخارج لازم برای فروش آنها و همچنین سودی معقول براساس سود فروش کالاهای مشابه بابت جبران زحمات واحد تحصیل کننده در ارتباط با فروش آنها.

۲. کالای در جریان ساخت به قیمت فروش کالای ساخته شده پس از کسر مخارج تکمیل، مخارج لازم برای فروش آنها و همچنین سودی معقول براساس سود فروش کالای ساخته شده مشابه بابت جبران زحمات تکمیل و فروش واحد تحصیل کننده.

۳. مواد اولیه به بهای جایگزینی.

ه. زمین و ساختمان براساس ارزش بازار.

و. ماشین آلات و تجهیزات به ارزش بازار که معمولاً از طریق ارزیابی تعیین می‌شود. چنانچه به دلیل ماهیت تخصصی ماشین آلات و تجهیزات و نیز این امر که اقلام مذکور عمدتاً به صورت بخشی از یک واحد تجاری فعال و نه به صورت جداگانه فروخته می‌شود، شواهدی درخصوص ارزش بازار آنها وجود نداشته باشد آن اقلام به بهای جایگزینی مستهلک شده ارزیابی می‌شود.

ز. داراییهای نامشهود به ارزش منصفانه که:

۱. بر مبنای قیمت‌های بازار فعال تعیین می‌شود، یا

۲. در صورت نبود بازار فعال، بر مبنای قیمت‌ها در معاملات حقیقی بین طرفین مایل و آگاه تعیین می‌شود.

ح. حسابها و اسناد پرداختی به ارزش فعلی مبالغ پرداختی که با استفاده از نرخ سود تضمین شده مناسبی، محاسبه شده است. اما در مواردی که ارزش فعلی بدهیهای کوتاه مدت با مبالغ اسمی آن تفاوت با اهمیتی ندارد، استفاده از ارزش فعلی ضروری نیست.

ط. سایر بدهیهای قابل تشخیص (شامل بدهی ناشی از قراردادهای زیان آور)، به ارزش فعلی مبالغ پرداختی که با نرخ سود تضمین شده مناسبی، محاسبه شده است.

۴۵۹- گزینه (ب) صحیح است. به توضیحات سؤال ۴۵۸ رجوع شود.

۴۶۰- گزینه (د) صحیح است. سرقفلی حاصل از یک ترکیب تجاری در ترکیب به شکل تحصیل به وجود می‌آید و باید طی مدت بیست سال به روش خط مستقیم مستهلک شود.

۴۶۱- گزینه (د) صحیح است.

۴۶۲- گزینه (الف) صحیح است.

ارزش دفتری خالص داراییهای شرکت ستاره $(۸۰ + ۱۶۰) - ۴۰ = ۲۰۰$
 سهم شرکت سیاره از ارزش دفتری خالص داراییهای شرکت ستاره $۲۰۰ \times \%۹۰ = ۱۸۰$
 مازاد بهای تمام شده نسبت به سهم شرکت سیاره از ارزش دفتری خالص داراییها $۲۲۵ - ۱۸۰ = ۴۵$
 مازاد ارزش بازار نسبت به ارزش دفتری داراییهای شرکت ستاره $(۹۰ + ۲۰۰) - (۸۰ + ۱۶۰) = ۵۰$
 سهم شرکت سیاره از مازاد فوق $۵۰ \times \%۹۰ = ۴۵$
 سرقتی $۴۵ - ۴۵ = ۰$
 محاسبه سرقتی از راه دیگر:

ارزش بازار خالص داراییهای شرکت ستاره $(۹۰ + ۲۰۰) - ۴۰ = ۲۵۰$
 سهم شرکت سیاره از ارزش بازار خالص داراییهای شرکت ستاره $۲۵۰ \times \%۹۰ = ۲۲۵$
 سرقتی $۲۲۵ - ۲۲۵ = ۰$

۴۶۳- گزینه (الف) صحیح است.

خالص داراییهای شرکت پگاه در تاریخ تحصیل $۵۰ + ۵ = ۵۵$
 سهم شرکت نگاه از خالص داراییهای شرکت پگاه $۵۵ \times \%۸۰ = ۴۴$
 سرقتی $۷۰ - ۴۴ = ۲۶$

۴۶۴- گزینه (ب) صحیح است.

مازاد ارزش بازار نسبت به ارزش دفتری داراییها $[(۱۸۰ + ۱۶۰) - ۷۵] - [(۲۰۰ + ۱۰۰) - ۸۰] = ۴۵$
 سهم شرکت زیور از مازاد فوق $۴۵ \times \%۸۰ = ۳۶$
 سهم شرکت زیور از خالص داراییهای شرکت زیبا $۱۵۰ \times \%۸۰ = ۱۲۰$
 مازاد پرداختی $۱۸۰ - ۱۲۰ = ۶۰$
 سرقتی $۶۰ - ۳۶ = ۲۴$

۴۶۵- گزینه (الف) صحیح است.

سهم سرمایه گذار از خالص داراییهای سرمایه پذیر $۲۵۰ \times \%۳۰ = ۷۵$
 مازاد بهای تمام شده نسبت به سهم از خالص داراییها $۱۰۰ - ۷۵ = ۲۵$
 سهم سرمایه گذار از مازاد ارزش بازار نسبت به ارزش دفتری زمین $۱۰ \times \%۳۰ = ۳$
 سهم سرمایه گذار از مازاد ارزش بازار نسبت به ارزش دفتری ساختمان $۲۰ \times \%۳۰ = ۶$
 سرقتی $۲۵ - (۳ + ۶) = ۱۶$

۴۶۶- گزینه (الف) صحیح است.

$6,000,000 \div 10 = 600,000$	هزینه استهلاک مازاد ساختمان
$16,000,000 \div 20 = 800,000$	هزینه استهلاک سرقتی
$600,000 + 800,000 = 1,400,000$	جمع هزینه استهلاک مازاد ساختمان و سرقتی
$80,000,000 \times \%30 = 24,000,000$	سود متعلق به سرمایه گذار
$24,000,000 - 1,400,000 = 22,600,000$	درآمد حاصل از سرمایه گذاری

۴۶۷- گزینه (ب) صحیح است.

$600 - 520 = 80$ سرقتی

۴۶۸- گزینه (ب) صحیح است.

$200,000 \times 1,750 = 350$	ارزش بازار سهام واگذار شده (میلیون ریال)
$350 + 80 = 430$	بهای تمام شده سرمایه گذاری
$340 \times \%75 = 255$	سهم شرکت اصلی از ارزش منصفانه خالص داراییهای شرکت فرعی
$430 - 255 = 175$	سرقتی

۴۶۹- گزینه (ب) صحیح است.

$420 + 40 - 300 = 160$ سود خالص سال

با فرض اینکه سود به طور یکنواخت طی سال حاصل شده باشد، سود قبل از تملک به شرح زیر محاسبه می‌شود:

$160 \times \frac{9}{12} \times \%85 = 102$

۴۷۰- گزینه (الف) صحیح است. هرگونه مازاد سهم واحد تجاری از خالص ارزش منصفانه داراییها و بدهیهای قابل تشخیص

نسبت به بهای تمام شده تحصیل در تاریخ انجام معامله باید به عنوان سرقتی منفی شناسایی شود. وجود سرقتی منفی ممکن است بیانگر انعکاس بیش از واقع ارزش منصفانه داراییهای قابل تشخیص و حذف یا انعکاس کمتر از واقع بدهیها باشد. قبل از شناسایی سرقتی منفی باید از نبود چنین وضعیتی اطمینان حاصل شود.

بخشی از سرقتی منفی ممکن است مربوط به هزینه‌ها و زیانهای مورد انتظار آتی باشد که در طرح تحصیل مشخص شده و با اطمینان کافی قابل اندازه‌گیری است، اما معرف بدهی قابل تشخیص در تاریخ تحصیل نیست. این بخش از سرقتی منفی باید همزمان با شناسایی هزینه‌ها و زیانهای آتی در صورت سود و زیان به عنوان درآمد منعکس شود. آن بخش از سرقتی منفی که به هزینه‌ها و زیانهای قابل تشخیص آتی که در تاریخ تحصیل با اطمینان کافی قابل اندازه‌گیری است مرتبط نباشد باید به شرح زیر در صورت سود و زیان شناسایی شود.

الف. مبلغ سرقتی منفی تا سقف ارزش منصفانه داراییهای غیرپولی قابل تشخیص تحصیل شده باید بر مبنای سیستماتیک طی مدتی برابر میانگین موزون باقیمانده عمر مفید داراییهای قابل تشخیص استهلاک‌پذیر به عنوان درآمد شناسایی شود، و

ب. . مازاد مبلغ سرقفلی منفی نسبت به ارزش منصفانه داراییهای غیربולי قابل تشخیص تحصیل شده، باید بلافاصله به عنوان درآمد شناسایی شود.

سرقفلی منفی باید به عنوان یک قلم کاهنده داراییهای واحد تجاری گزارشگر در همان سرفصلی از ترازنامه که سرقفلی منعکس می‌گردد، ارائه شود.

۴۷۱- گزینه (د) صحیح است. به توضیحات سؤال ۴۷۰ رجوع شود.

۴۷۲- گزینه (د) صحیح است. به توضیحات سؤال ۴۷۰ رجوع شود.

۴۷۳- گزینه (ب) صحیح است.

$$\text{درصد حقوق اقلیت} = \frac{\text{حقوق اقلیت}}{\text{حقوق صاحبان سهام شرکت کیهان}} = \frac{۱۰۰}{۵۰۰} = ۲۰\%$$

$$\text{درصد اکثریت (میزان سرمایه گذاری شرکت شهاب در شرکت کیهان)} = ۸۰\% = ۱ - ۲۰\%$$

۴۷۴- گزینه (الف) صحیح است.

$$۲۵۰ \times ۸۰\% = ۲۰۰ \quad \text{ارزش ویژه خریداری شده}$$

باتوجه به اینکه در تاریخ سرمایه گذاری ارزش دفتری و ارزش بازار داراییهای شرکت کیهان برابر بوده، لذا کل مازاد پرداختی سرقفلی می‌باشد، بنابراین:

$$۳۰۰ - ۲۰۰ = ۱۰۰ \quad \text{سرقفلی (در تاریخ تحصیل)}$$

از تاریخ سرمایه گذاری (۱۳۸۱/۱/۱) در شرکت کیهان تا پایان سال جاری (۱۳۸۵/۱۲/۲۹) مدت ۵ سال گذشته است. باتوجه به اینکه مانده سرقفلی در تاریخ ۱۳۸۵/۱۲/۲۹ مبلغ ۵۰ میلیون ریال می‌باشد، می‌توان نتیجه گرفت که ۵۰ میلیون ریال از سرقفلی از تاریخ تحصیل تا پایان سال جاری مستهلک شده است. بنابراین:

$$۵۰ \div ۵ = ۱۰ \quad \text{هزینه استهلاک سالانه سرقفلی (میلیون ریال)}$$

$$۱۰۰ \div ۱۰ = ۱۰ \quad \text{کل عمر مفید سرقفلی (سال)}$$

$$۱۰ - ۵ = ۵ \quad \text{عمر مفید باقیمانده سرقفلی (سال)}$$

۴۷۵- گزینه (ج) صحیح است.

$$۵۰۰ - ۲۵۰ = ۲۵۰ \quad \text{افزایش در حقوق صاحبان سهام شرکت کیهان از ۱۳۸۱/۱/۱ تا ۱۳۸۵/۱۲/۲۹}$$

$$۲۵۰ \times ۸۰\% = ۲۰۰ \quad \text{سهم شرکت شهاب از افزایش فوق}$$

سرمایه گذاری

۵۰	استهلاک ۵ ساله سرقفلی	۳۰۰	مانده در ۱/۱/۸۱
۴۵۰	مانده در ۲۹/۱۲/۸۵	۲۰۰	سهم از افزایش در حقوق صاحبان سهام کیهان
۵۰۰		۵۰۰	
		۴۵۰	مانده در ۲۹/۱۲/۸۵

۴۷۶- گزینه (ج) صحیح است.

سهام شرکت اصلی از افزایش در حقوق صاحبان سهام - حقوق صاحبان سهام تلفیقی = حقوق صاحبان سهام شرکت فرعی پس از تحصیل شرکت اصلی

$$۹۰۰ - ۲۰۰ = ۷۰۰ \quad \text{حقوق صاحبان سهام شرکت شهاب در } ۱۳۸۵/۱۲/۲۹$$

۴۷۷- گزینه (ب) صحیح است.

۴۷۸- گزینه (ج) صحیح است. برای ترکیب دو شرکت به شکل اتحاد منافع، یک شرکت باید حداقل ۹۰ درصد از سهام شرکت دیگر را از طریق صدور سهام خود تحصیل نماید.

۴۷۹- گزینه (الف) صحیح است. در روش تجميع منافع، اقلام صورتهای مالی واحدهای ترکیب شونده برای دوره‌ای که ترکیب در آن رخ داده است و هر دوره‌ای که به شکل مقایسه‌ای ارائه می‌شود باید چنان در صورتهای مالی واحد تجاری ترکیبی منظور شود که گویی آنها از آغاز اولین دوره مقایسه‌ای ارائه شده با هم ترکیب شده‌اند. هرگونه تفاوت بین مبلغ دفتری سهام صادر شده به اضافه هرگونه مابه‌ازای اضافی به شکل وجه نقد یا داراییهای دیگر با مبلغ سرمایه واحد تحصیل شده باید به حقوق صاحبان سهام منظور شود. در روش تجميع منافع، سرقتی یا سرقتی منفی جدیدی شناسایی نمی‌شود. همچنین آثار تمام معاملات بین واحدهای ترکیب شونده، اعم از این که پیش از ترکیب و پس از آن رخ داده باشد، برای مقاصد تهیه صورتهای مالی تلفیقی، حذف می‌شود.

۴۸۰- گزینه (الف) صحیح است.

$$\text{سهام عادی} \quad ۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۱۴۰,۰۰۰,۰۰۰ + (۶۰,۰۰۰ \times ۱,۰۰۰)$$

۴۸۱- گزینه (ب) صحیح است.

$$\begin{aligned} ۱۸۰ \times ۹۰\% &= ۱۶۲ && \text{سرمایه گذاری در شرکت فرعی} \\ ۶۰,۰۰۰ \times ۱,۰۰۰ &= ۶۰ && \text{سرمایه - سهام عادی (میلیون ریال)} \\ ۱۱۰ \times ۹۰\% &= ۹۹ && \text{سود و زیان انباشته} \\ ۱۶۲ - (۶۰ + ۹۹) &= ۳ && \text{صرف سهام} \end{aligned}$$

ثبت روزنامه :

۱۶۲ سرمایه گذاری در شرکت فرعی

۶۰ سرمایه - سهام عادی

۹۹ سود و زیان انباشته

۳ صرف سهام

$$۹۰ + ۳ = ۹۳$$

صرف سهام تلفیقی

۴۸۲- گزینه (ج) صحیح است.

سود و زیان انباشته تلفیقی $130 + 99 = 229$

۴۸۳- گزینه (ب) صحیح است.

سهم اقلیت در $13X1/6/31$ $180 \times \%/10 = 18$
 سهم سود اقلیت $[(10 + 6) - 7] \times \%/10 = 0/9$
 سهم اقلیت در $13X1/12/29$ $18 + 0/9 = 18/9$

۴۸۴- گزینه (ج) صحیح است. با توجه به توضیحات سؤال ۴۷۹ داریم:

سود تلفیقی در پایان سال = سهمی از سود خریداری (فرعی) + سهمی از سود شش ماهه دوم (فرعی) + سود شرکت اصلی
 سود تلفیقی سال $13X1$ $(20 + 24) + (10 \times \%/90) + (6 \times \%/90) = 58/4$

۴۸۵- گزینه (د) صحیح است.

سرمایه گذاری در شرکت فرعی $60.000 \times 1.600 = 96.000.000$
 سرمایه - سهام عادی $60.000 \times 1.000 = 60.000.000$

ثبت روزنامه:

۹۶	سرمایه گذاری در شرکت فرعی
۶۰	سرمایه - سهام عادی
۳۶	صرف سهام

صرف سهام تلفیقی $90 + 36 = 126$

۴۸۶- گزینه (ب) صحیح است. در ترکیب تجاری از نوع تحصیل، در تاریخ تحصیل، سود و زیان انباشته تلفیقی فقط شامل سود و زیان انباشته شرکت اصلی است.

۴۸۷- گزینه (الف) صحیح است. در ترکیب تجاری از نوع تحصیل، واحد تحصیل کننده باید از تاریخ تحصیل عملکرد مالی واحد تحصیل شده را در صورت سود و زیان منظور کند. بنابراین:
 سود تلفیقی سال $13X1$ $(20 + 24) + (10 \times \%/90) = 53$

۴۸۸- گزینه (د) صحیح است. در روش تجميع منافع، سود خالص واحد تحصیل شده از ابتدای دوره‌ای که ترکیب در آن رخ داده است در صورت سود و زیان تلفیقی منظور می‌شود. بنابراین:

سود خالص تلفیقی $150 + 100 = 250$

۴۸۹- گزینه (ج) صحیح است. به توضیحات سؤال ۴۷۹ رجوع شود.

۴۹۰- گزینه (الف) صحیح است.

$$200 + 40 + 80 = 320$$

سرمایه‌گذاری در شرکت ایمان

$$250,000 \times 10,000 = 250$$

سرمایه - سهام عادی (میلیون ریال)

$$320 - (250 + 80) = (10)$$

کاهش در صرف سهام

ثبت روزنامه سرمایه‌گذاری در شرکت ایمان به روش اتحاد منافع به شرح زیر است:

سرمایه‌گذاری در شرکت ایمان ۳۲۰

صرف سهام ۱۰

سرمایه - سهام عادی ۲۵۰

سود و زیان انباشته ۸۰

$$70 - 10 = 60$$

صرف سهام در دفاتر شرکت امین پس از ترکیب

۴۹۱- گزینه (د) صحیح است. به توضیحات سؤال ۴۹۰ رجوع شود.

۴۹۲- گزینه (ج) صحیح است. مخارج تحمل شده در رابطه با اتحاد منافع، اعم از هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم، باید در دوره وقوع به عنوان هزینه شناسایی شود.

۴۹۳- گزینه (د) صحیح است.

$$60,000 \times 2,000 = 120,000,000$$

سرمایه‌گذاری در شرکت منور

$$60,000 \times 1,000 = 60,000,000$$

سرمایه - سهام عادی

ثبت روزنامه سرمایه‌گذاری در شرکت منور به روش خرید به شرح زیر است:

سرمایه‌گذاری در شرکت منور ۱۲۰

سرمایه - سهام عادی ۶۰

صرف سهام ۶۰

$$30 + 60 = 90$$

صرف سهام پس از ترکیب

۴۹۴- گزینه (ج) صحیح است. به توضیحات سؤال ۴۹۳ رجوع شود.

۴۹۵- گزینه (د) صحیح است. به توضیحات سؤال ۴۵۵ و ۴۹۲ رجوع شود.

۴۹۶- گزینه (ب) صحیح است. برای تهیه ترازنامه تلفیقی بلافاصله بعد از تحصیل سهام، در روش خرید سود انباشته شرکت فرعی با سرمایه‌گذاری در شرکت فرعی حذف می‌شود و در روش اتحاد منافع سود انباشته شرکت فرعی با سود انباشته شرکت اصلی جمع می‌شود.

۴۹۷- گزینه (الف) صحیح است.

۴۹۸- گزینه (د) صحیح است.

۴۹۹- گزینه (د) صحیح است. سود سهمی در دفاتر گیرنده ثبت ندارد.

۵۰۰- گزینه (ج) صحیح است. حقوق اقلیت بدون توجه به روش تحصیل شرکت فرعی (خرید یا اتحاد منافع) به همان مبلغ در ترازنامه تلفیقی گزارش می شود.

۵۰۱- گزینه (ج) صحیح است.

۵۰۲- گزینه (ب) صحیح است.

۵۰۳- گزینه (ج) صحیح است.

۵۰۴- گزینه (ج) صحیح است.

۵۰۵- گزینه (ب) صحیح است.

۵۰۶- گزینه (ب) صحیح است.

$500,000 \times 1,600 = 800$ ارزش سهام مبادله شده (میلیون ریال)

$800 + 350 = 1,150$ مبلغ خرید

$(570 + 680) - 450 = 800$ ارزش متعارف خالص داراییهای شرکت صدا

$1,150 - 800 = 350$ سرقفلی

۵۰۷- گزینه (د) صحیح است. به توضیحات سؤال ۴۷۹ رجوع شود.

۵۰۸- گزینه (د) صحیح است.

$500,000 \times 1,800 = 900$ سرمایه گذاری در شرکت نوشین (میلیون ریال)

$500,000 \times 1,000 = 500$ سرمایه - سهام عادی (میلیون ریال)

$900 - 500 = 400$ صرف سهام

$300 + 400 = 700$ صرف سهام تلفیقی

ثبت روزنامه :

۹۰۰ سرمایه گذاری در شرکت نوشین

۵۰۰ سرمایه - سهام عادی

۴۰۰ صرف سهام

۵۰۹- گزینه (الف) صحیح است. در ترکیب شرکتهای به روش اتحاد منافع، سرمایه‌گذاری در شرکت فرعی برابر با حقوق صاحبان سهام شرکت فرعی است. چون حقوق صاحبان سهام شرکت نوشین (فرعی) ۶۰۰ میلیون ریال است، لذا سرمایه‌گذاری به مبلغ مذکور ثبت می‌شود. بنابراین این:

$$۶۰۰ - (۵۰۰ + ۲۵۰) = (۱۵۰) \quad \text{کاهش در صرف سهام}$$

$$۳۰۰ - ۱۵۰ = ۱۵۰ \quad \text{صرف سهام تلفیقی}$$

ثبت روزنامه:

سرمایه‌گذاری در شرکت نوشین ۶۰۰

صرف سهام ۱۵۰

سرمایه - سهام عادی ۵۰۰

سود زیان انباشته ۲۵۰

۵۱۰- گزینه (ج) صحیح است.

$$۳۲۰ + (۵۰ - ۱۸) = ۳۵۲ \quad \text{حقوق صاحبان سهام شرکت دارا در ۱۳۸۱/۱۲/۲۹}$$

$$۱۶۰ + ۱۲ = ۱۷۲ \quad \text{حقوق صاحبان سهام شرکت سارا در ۱۳۸۱/۱۲/۲۹}$$

$$۳۵۲ + ۱۷۲ = ۵۲۴ \quad \text{مانده حقوق صاحبان سهام در ترازنامه تلفیقی پایان سال ۱۳۸۱}$$

۵۱۱- گزینه (ج) صحیح است. چون ارزش بازار داراییهای شرکت سارا با ارزش دفتری آن برابر است، بنابراین این مانده حقوق صاحبان سهام در ترازنامه تلفیقی مانند سؤال ۵۱۰ است.

۵۱۲- گزینه (د) صحیح است. واحد تجاری وابسته عبارت است از یک واحد سرمایه‌پذیر که واحد سرمایه‌گذار در آن نفوذ قابل ملاحظه دارد، اما واحد تجاری فرعی یا مشارکت خاص واحد سرمایه‌گذار نیست.

نفوذ قابل ملاحظه عبارت است از توانایی مشارکت در تصمیم‌گیریهایی مربوط به سیاستهای مالی و عملیاتی واحد تجاری، ولی نه در حد کنترل سیاستهای مزبور. موارد زیر مجموعه عواملی است که به تنهایی یا در مجموع، ممکن است مبین وجود نفوذ قابل ملاحظه باشد:

الف. قدرت رأی کافی واحد سرمایه‌گذار در واحد سرمایه‌پذیر.

ب. عضویت در هیئت مدیره یا دیگر ارکان اداره‌کننده مشابه واحد سرمایه‌پذیر.

ج. مشارکت در تصمیم‌گیری برای پرداخت یا نگهداری سود واحد سرمایه‌پذیر.

د. مشارکت در سایر فرایندهای سیاست‌گذاری واحد سرمایه‌پذیر.

ه. معاملات عمده بین واحد سرمایه‌گذار و واحد سرمایه‌پذیر.

و. تبادل کارکنان رده مدیریت.

ز. وابستگی به اطلاعات فنی اساسی.

اعمال نفوذ قابل ملاحظه اساساً بدون دارا بودن قدرت رأی کافی، بعید است و به همین دلیل داشتن میزان خاصی از

حق رأی در واحد سرمایه‌پذیر به عنوان فرض وجود نفوذ قابل ملاحظه تلقی می‌شود. برای دستیابی به میزان معقولی از یکنواختی در عمل، فرض بر این است که در غیاب شواهد نقض‌کننده، در مواردی که واحد سرمایه‌گذار (به طور مستقیم یا غیرمستقیم از طریق واحدهای تجاری فرعی) حداقل ۲۰ درصد از قدرت رأی در واحد سرمایه‌پذیر را داشته باشد، دارای نفوذ قابل ملاحظه در واحد سرمایه‌پذیر است. در این صورت حسابداری سرمایه‌گذاری بایستی به روش ویژه انجام شود. برعکس، در مواردی که واحد سرمایه‌گذار (به طور مستقیم یا غیرمستقیم از طریق واحدهای تجاری فرعی) کمتر از ۲۰ درصد قدرت رأی در واحد سرمایه‌پذیر را داشته باشد، چنین فرض می‌شود که سرمایه‌گذار نفوذ قابل ملاحظه ندارد. در این صورت حسابداری سرمایه‌گذاری بایستی به روش بهای تمام شده انجام شود.

روش ارزش ویژه یک روش حسابداری است که براساس آن سرمایه‌گذاری در تاریخ تحویل به بهای تمام شده ثبت می‌شود و پس از آن بابت تغییر در سهم واحد سرمایه‌گذار از خالص داراییهای واحد سرمایه‌پذیر پس از تاریخ تحویل، تعدیل می‌شود. در این روش، سرمایه‌گذار سهم خود از سود، زیان و اندوخته‌های واحد تجاری وابسته را صرفنظر از میزان توزیع سود به وسیله واحد سرمایه‌پذیر، شناسایی می‌کند. سهم واحد سرمایه‌گذار از نتایج عملکرد واحد سرمایه‌پذیر در صورت سود و زیان منعکس می‌شود.

روش بهای تمام شده یک روش حسابداری است که براساس آن سرمایه‌گذاری به بهای تمام شده ثبت می‌شود. در این روش، واحد سرمایه‌گذار، سود حاصل از سرمایه‌گذاری را تنها تا میزانی که بتواند شناسایی می‌کند که از محل سودهای خالص انباشته واحد سرمایه‌پذیر بعد از تاریخ تحویل سرمایه‌گذاری، دریافت می‌شود.

۵۱۳- گزینه (د) صحیح است. به توضیحات سؤال ۵۱۲ رجوع شود.

۵۱۴- گزینه (د) صحیح است. به توضیحات سؤال ۵۱۲ رجوع شود.

۵۱۵- گزینه (الف) صحیح است. ویژگیهای اصلی روش ارزش ویژه به شرح زیر است.

- الف. سرمایه‌گذاری ابتدا به بهای تمام شده ثبت می‌شود.
- ب. مبلغ دفتری سرمایه‌گذاری به میزان سهم واحد سرمایه‌گذار از سود یا زیان واحد سرمایه‌پذیر بعد از تاریخ تحویل افزایش یا کاهش می‌یابد.
- ج. سهم واحد سرمایه‌گذار از سود یا زیان واحد سرمایه‌پذیر بعد از تاریخ تحویل، در صورت سود و زیان واحد سرمایه‌گذار منظور می‌شود.
- د. مبلغ دفتری سرمایه‌گذاری به میزان سود سهام دریافتی یا دریافتی از واحد سرمایه‌پذیر کاهش می‌یابد.
- ه. مبلغ دفتری سرمایه‌گذاری در صورت لزوم، به میزان سهم واحد سرمایه‌گذار از تغییر در حقوق صاحبان سرمایه واحد سرمایه‌پذیر بعد از تاریخ تحویل که آثار آن در صورت سود و زیان واحد سرمایه‌پذیر انعکاس نیافته است (از قبیل تغییرات ناشی از تجدید ارزیابی داراییهای ثابت مشهود) تعدیل می‌شود.

۵۱۶- گزینه (ج) صحیح است. سود سهمی برای گیرنده سود، ثبت حسابداری ندارد (ثبت انتظامی می‌تواند داشته باشد) و تنها تعداد سهام در دست سهامدار را افزایش می‌دهد، بدون آنکه درصد سرمایه‌گذاری را تغییر دهد. در اینجا چون درصد سرمایه‌گذاری بیش از ۲۰ درصد است، حسابداری سرمایه‌گذاری باید به روش ارزش ویژه انجام شود. بنابراین:

$$\begin{aligned} 120 \times 30\% &= 36 && \text{سهم شرکت یوسف از سود گزارش شده شرکت یعقوب} \\ 300 + 36 &= 336 && \text{مانده حساب سرمایه‌گذاری در پایان سال ۱۳۸۱} \end{aligned}$$

۵۱۷- گزینه (ب) صحیح است.

$$\begin{aligned} 30,000 \div 100,000 &= 30\% && \text{درصد سرمایه‌گذاری} \\ 120 \times 30\% &= 36 && \text{درآمد سرمایه‌گذاری} \end{aligned}$$

۵۱۸- گزینه (د) صحیح است. در روش بهای تمام شده، واحد سرمایه‌گذار، تنها سود سهام دریافتی یا دریافتی از محل سودهای تحصیل شده توسط واحد سرمایه‌پذیر "بعد از تاریخ تحصیل" را به عنوان درآمد شناسایی می‌کند. سود سهام دریافتی یا دریافتی از محل سود قبل از تاریخ تحصیل به عنوان باز یافت بخشی از بهای تمام شده سرمایه‌گذاری تلقی می‌شود و مبلغ دفتری سرمایه‌گذاری به آن میزان کاهش می‌یابد. در این روش، سودهای تقسیم نشده و زیانهای تحمل شده به وسیله واحد سرمایه‌پذیر در صورتهای مالی واحد سرمایه‌گذار منعکس نمی‌شود.

۵۱۹- گزینه (ب) صحیح است. با اینکه شرکت جاوید ۲۰ درصد سهام شرکت جواد را داراست، به دلیل اینکه قادر به اعمال نفوذ قابل ملاحظه نمی‌باشد، حسابداری سرمایه‌گذاری باید به روش بهای تمام شده انجام شود. در ثبت سرمایه‌گذاری به روش بهای تمام شده، سود گزارش شده و سود پرداخت شده در مانده حساب سرمایه‌گذاری تأثیری ندارد و تنها چنانچه سود سهام پرداخت شده از محل سود انباشته قبل از تاریخ تحصیل صورت گیرد، حساب سرمایه‌گذاری به آن میزان کاهش می‌یابد. بنابراین حساب سرمایه‌گذاری به مبلغ ۵۰ میلیون ریال در دفاتر باقی می‌ماند.

۵۲۰- گزینه (ب) صحیح است. از آنجاکه شرکت مهدی ۱۵ درصد از سهام شرکت هادی را داراست، لذا از روش بهای تمام شده استفاده نموده و ۱۵ درصد از سود نقدی تقسیم شده را به عنوان درآمد سرمایه‌گذاری تلقی می‌کند. بنابراین:

$$32 \times 15\% = 4/8 \quad \text{سود ناشی از سرمایه‌گذاری}$$

۵۲۱- گزینه (الف) صحیح است. باتوجه به توضیحات سؤال ۵۱۸ داریم:

سود سهام توزیع شده از محل سود قبل از تاریخ تحصیل
 $12.000.000 - 10.000.000 = 2.000.000$
 کاهش در مبلغ دفتری سرمایه گذاری
 $2.000.000 \times 5\% = 100.000$

۵۲۲- گزینه (د) صحیح است. حسابداری سرمایه گذاری در شرکت‌های سحر و سپهر به روش بهای تمام شده و در شرکت سپیده به روش ارزش ویژه انجام می‌شود. بنابراین:

کل سود توزیع شده شرکت سپیده $18 \div 30\% = 60$

کل سود خالص گزارش شده شرکت سپیده $60 \div 75\% = 80$

سهم شرکت آزاده از سود گزارش شده شرکت سپیده $80 \times 30\% = 24$

جمع سود ناشی از سرمایه گذاری در سهام سایر شرکتها $24 + 5 = 29$

سود سهمی دریافتی از شرکت سپهر ثبتی ندارد.

۵۲۳- گزینه (د) صحیح است. به توضیحات سؤال ۵۱۵ و ۵۱۸ رجوع شود.

۵۲۴- گزینه (ب) صحیح است. به توضیحات سؤال ۵۱۸ رجوع شود.

۵۲۵- گزینه (د) صحیح است. هرگونه تفاوت (اعم از مثبت یا منفی) بین بهای تمام شده تحصیل و سهم سرمایه گذار از ارزش منصفانه خالص داراییهای قابل تشخیص واحد تجاری وابسته در تاریخ تحصیل سرمایه گذاری، به عنوان سرقتی یا سرقتی منفی طبق استاندارد حسابداری شماره ۱۹ با عنوان "ترکیب واحدهای تجاری" در نظر گرفته می‌شود. سهم سرمایه گذار از سود یا زیان بعد از تحصیل از بابت موارد زیر تعدیل می‌شود:

الف. تفاوت استهلاک داراییهای استهلاک پذیر بر مبنای ارزش منصفانه و مبالغ دفتری آنها، و
 ب. استهلاک سرقتی یا سرقتی منفی.

۵۲۶- گزینه (الف) صحیح است.

۵۲۷- گزینه (ب) صحیح است. به توضیحات سؤال ۵۱۵ و ۵۲۵ رجوع شود.

۵۲۸- گزینه (ج) صحیح است.

سهم شرکت شهرابین از خالص ارزش دفتری داراییهای شرکت مهرابین $880 \times 40\% = 352$

مازاد بهای تمام شده نسبت به سهم از خالص ارزش دفتری $420 - 352 = 68$

سهم شرکت شهرابین از مازاد ارزش منصفانه نسبت به ارزش دفتری داراییها $(90 - 40) \times 40\% = 20$

سرقفتی $68 - 20 = 48$

۵۲۹- گزینه (ج) صحیح است.

$900 \times \%30 = 270$	سهم شرکت چنگیز از خالص داراییها (ارزش ویژه) شرکت هلاکو
$300 - 270 = 30$	مازاد بهای تمام شده نسبت به ارزش ویژه خریداری شده
$90 \times \%30 = 27$	سهم شرکت چنگیز از مازاد ارزش منصفانه نسبت به ارزش دفتری ماشین آلات
$10 \times \%30 = 3$	سهم شرکت چنگیز از مازاد ارزش منصفانه نسبت به ارزش دفتری موجودی کالا
$30 - (27 + 3) = 0$	سرقفلی
$120 \times \%30 = 36$	سود متعلق به شرکت چنگیز
$27 \div 9 = 3$	هزینه استهلاک مازاد ماشین آلات
$3 + 3 = 6$	جمع استهلاک مازاد ماشین آلات و موجودی کالا
$36 - 6 = 30$	سود گزارش شده در صورت سود و زیان سال ۱۳۸۱

۵۳۰- گزینه (ب) صحیح است.

$400 \times \%40 = 160$	سهم شرکت رامین از خالص داراییهای شرکت رامین
$240 - 160 = 80$	مازاد بهای تمام شده نسبت به سهم از خالص داراییها
$50 \times \%40 = 20$	سهم شرکت رامین از مازاد ارزش بازار نسبت به ارزش دفتری زمین
$50 \times \%40 = 20$	سهم شرکت رامین از مازاد ارزش بازار نسبت به ارزش دفتری ساختمان
$80 - (20 + 20) = 40$	سرقفلی
$20 \div 10 = 2$	هزینه استهلاک مازاد ساختمان
$40 \div 20 = 2$	هزینه استهلاک سرقفلی
$2 + 2 = 4$	جمع هزینه استهلاک مازاد ساختمان و سرقفلی
$200 \times \%40 = 80$	سود متعلق به شرکت رامین
$80 - 4 = 76$	درآمد حاصل از سرمایه گذاری در سال ۱۳۸۱

۵۳۱- گزینه (ج) صحیح است.

$180 \times \%40 = 72$	سهم شرکت جسیم از مازاد ارزش منصفانه نسبت به ارزش دفتری داراییها
$72 + 440 = 512$	مازاد بهای تمام شده نسبت به سهم شرکت جسیم از خالص ارزش دفتری داراییها
$888 - 512 = 376$	سهم شرکت جسیم از خالص ارزش دفتری داراییهای شرکت جاسم
$376 \div \%40 = 940$	خالص ارزش دفتری داراییهای شرکت جاسم

۵۳۲- گزینه (د) صحیح است. در مواردی که سود یا زیان تحقق نیافته ناشی از معاملات بین واحد سرمایه گذار (یا واحدهای تجاری فرعی مشمول تلفیق آن) و واحد تجاری وابسته در مبلغ دفتری داراییهای یکی از آن دو واحد منظور شده است، بخش مربوط به سهم سرمایه گذار حذف می شود.

۵۳۳- گزینه (د) صحیح است. واحد سرمایه گذار در کاربرد روش ارزش ویژه از آخرین صورتهای مالی واحد سرمایه پذیر استفاده می کند. هنگامی که بین تاریخهای گزارشگری واحد سرمایه گذار و واحد سرمایه پذیر تفاوت وجود دارد، واحد تجاری وابسته به منظور استفاده واحد سرمایه گذار، اغلب صورتهای مالی خود را براساس همان تاریخ صورتهای مالی واحد سرمایه گذار تهیه می کند. هنگامی که انجام این کار غیر عملی است، می توان از صورتهای مالی تنظیم شده براساس تاریخهای مختلف گزارشگری استفاده کرد به شرط این که پایان دوره مالی واحد تجاری وابسته بیش از سه ماه قبل از پایان دوره مالی واحد سرمایه گذار نباشد.

هنگامی که صورتهای مالی با تاریخهای گزارشگری متفاوت مورد استفاده قرار می گیرد، در ارتباط با آثار معاملات یا سایر رویدادهای عمده بین واحد سرمایه گذار و واحد تجاری وابسته که در فاصله زمانی بین تاریخ صورتهای مالی واحد تجاری وابسته و تاریخ صورتهای مالی واحد سرمایه گذار رخ داده است، تعدیلات لازم انجام می شود.

۵۳۴- گزینه (ب) صحیح است. چنانچه سرمایه گذار یک گروه باشد، سهم آن در واحد تجاری وابسته عبارت از مجموع سهام متعلق به واحد تجاری اصلی و واحدهای تجاری فرعی آن است. سهام متعلق به سایر واحدهای تجاری وابسته برای تعیین سهم واحد سرمایه گذار در نظر گرفته نمی شود.

۵۳۵- گزینه (الف) صحیح است. اگر در روش ارزش ویژه، سهم واحد سرمایه گذار از زیانهای واحد تجاری وابسته، مساوی یا بیش از مبلغ دفتری سرمایه گذاری شود، واحد سرمایه گذار معمولاً "احتساب سهم زیان خود را متوقف می کند و سرمایه گذاری به ارزش صفر گزارش می شود. در صورتی که واحد تجاری وابسته بعداً سود گزارش کند، واحد سرمایه گذار تنها پس از پوشش سهم خود از خالص زیانهای شناسایی نشده، می تواند سهم خود از سود را به حساب گیرد.

۵۳۶- گزینه (الف) صحیح است. واحد سرمایه گذار باید استفاده از روش ارزش ویژه را از تاریخی که یکی از دو وضعیت زیر روی می دهد، متوقف کند:

الف. نفوذ قابل ملاحظه بر واحد تجاری وابسته را از دست دهد، اما تمام یا بخشی از سرمایه گذاری خود را حفظ کند، یا

ب. واحد تجاری وابسته تحت محدودیتهای شدید و بلند مدتی فعالیت کند که به توانایی آن در انتقال وجوه به واحد سرمایه گذار، به نحوی عمده لطمه وارد کند.

مبلغ دفتری سرمایه گذاری در زمان توقف بکارگیری روش ارزش ویژه باید از آن تاریخ به بعد به عنوان بهای تمام شده سرمایه گذاری تلقی شود. در صورتی که در دوره های آتی، واحد سرمایه گذار مبالغی بابت سود سهام از محل سود قبل از تاریخ تغییر روش دریافت کند، این مبالغ باید از مبلغ دفتری سرمایه گذاری کسر شود.

۵۳۷- گزینه (د) صحیح است. سرمایه گذاری در سهام عادی واحد تجاری وابسته، باید به عنوان سرمایه گذاری بلند مدت گزارش شود، اما چنانچه واحد سرمایه گذار قصد فروش سرمایه گذاری را داشته باشد و انتظار رود که ظرف یک سال از تاریخ تحصیل به فروش برسد، در این صورت باید جزء داراییهای جاری طبقه بندی شود.

۵۳۸- گزینه (د) صحیح است. سرمایه گذاری در واحدهای تجاری وابسته در صورتهای مالی جداگانه واحد سرمایه گذار که صورتهای مالی تلفیقی منتشر می‌کند، باید به بهای تمام شده پس از کسر ذخیره کاهش دائمی در ارزش یا مبلغ تجدید ارزیابی به عنوان یک نحوه عمل مجاز جایگزین، منطبق با رویه حسابداری واحد سرمایه گذار در مورد سرمایه گذاریهای بلند مدت طبق استاندارد حسابداری شماره ۱۵ با عنوان "حسابداری سرمایه گذارها" منعکس شود.

۵۳۹- گزینه (الف) صحیح است. در مواردی که واحد سرمایه گذار صورتهای مالی تلفیقی منتشر نمی‌کند باید مبلغ مربوط به واحدهای تجاری وابسته را با استفاده از روش ارزش ویژه و به شرح زیر ارائه کند:

الف. تهیه و ارائه مجموعه صورتهای مالی جداگانه، یا

ب. افشای اطلاعات مکمل در یادداشتهای توضیحی صورتهای مالی واحد سرمایه گذار.

۵۴۰- گزینه (ج) صحیح است.

$$\begin{aligned}
 & 150 \times \%30 = 45 && \text{سود سرمایه گذاری در سال } 13X3 \\
 & (70 - 30) + (100 - 40) = 100 && \text{سود پرداخت نشده سالهای } 13X1 \text{ و } 13X2 \\
 & 100 \times \%10 = 10 && \text{تعدیل سود سنوات قبل}
 \end{aligned}$$

۵۴۱- گزینه (ج) صحیح است.

سرمایه گذاری در شرکت قاسم

مانده در ۳۱/۱/۱ X۳	۵۰	سود نقدی	۱۵
نقد ۳۱/۱/۵ X۳	۱۴۰	استهلاک سرقفلی	۱
تعدیل سود سنوات قبل	۱۰		
سهم سود سال X۳	۴۵	مانده در ۳۱/۱۲/۲۹ X۳	۲۲۹
	<u>۲۴۵</u>		<u>۲۴۵</u>
مانده در ۳۱/۱۲/۲۹ X۳	۲۲۹		

در مواردی که سرمایه گذاری در واحد تجاری که قبلاً براساس روشی به غیر از ارزش ویژه ارائه می‌شد به دلیل افزایش میزان مالکیت سهام، واجد اعمال روش ارزش ویژه شود، ارزش منصفانه داراییها و بدهیهای قابل تشخیص تحصیل شده و همچنین مبلغ سرقفلی یا سرقفلی منفی به تاریخ هر خرید عمده باید به طور جداگانه تعیین شود.

$$\begin{aligned}
 & 500 \times \%10 = 50 && \text{سهم شرکت قسیم از ارزش دفتری خالص داراییها در تاریخ } 1/1/1X \\
 & 50 - 50 = 0 && \text{سرقفلی در تاریخ } 1/1/1X \\
 & 500 + (70 - 30) + (100 - 40) = 600 && \text{ارزش دفتری خالص داراییهای شرکت قاسم در تاریخ } 1/1/1X \\
 & 600 \times \%20 = 120 && \text{خالص داراییهای خریداری شده در تاریخ } 1/1/1X \\
 & 140 - 120 = 20 && \text{سرقفلی در تاریخ } 1/1/5X \\
 & 20 \div 20 = 1 && \text{استهلاک سرقفلی در سال } 13X3 \\
 & 50 \times \%30 = 15 && \text{سود نقدی سال } 13X3
 \end{aligned}$$

۵۴۲- گزینه (د) صحیح است. اجاره موافقتنامه‌ای است که به موجب آن، اجاره دهنده در قبال دریافت مبلغ یا مبلغ مشخصی حق استفاده از دارایی را برای مدت مورد توافق به اجاره کننده واگذار می‌کند. اجاره سرمایه‌ای عبارت است از اجاره‌ای که به موجب آن تقریباً تمام مخاطرات و مزایای ناشی از مالکیت دارایی به اجاره کننده منتقل می‌شود. مالکیت دارایی ممکن است نهایتاً انتقال یابد یا انتقال نیابد. اجاره عملیاتی به اجاره‌ای غیر از اجاره سرمایه‌ای اطلاق می‌شود.

۵۴۳- گزینه (الف) صحیح است. اجاره غیرقابل فسخ نوعی اجاره است که تنها در موارد زیر قابل فسخ است :

- الف. وقوع برخی پیشامدهای احتمالی بعید ،
- ب. با مجوز اجاره دهنده ،
- ج. انعقاد قرارداد جدید اجاره برای همان دارایی یا دارایی مشابه، بین همان اجاره کننده و اجاره دهنده، یا
- د. پرداخت مبلغ اضافی توسط اجاره کننده، به گونه‌ای که در آغاز اجاره در رابطه با استمرار اجاره اطمینانی معقول وجود داشته باشد.

۵۴۴- گزینه (ج) صحیح است. حداقل مبالغ اجاره عبارت است از مبالغی که اجاره کننده باید در طول دوره اجاره بپردازد یا از وی انتظار می‌رود که پرداخت کند (به استثنای مخارج مالیات، نگهداری دارایی و خدمات که به عهده اجاره دهنده است) به اضافه :

- الف. در ارتباط با اجاره کننده، هر مبلغی که توسط وی یا هر شخص وابسته به وی تضمین شده است، یا
- ب. در ارتباط با اجاره دهنده، هرگونه ارزش باقیمانده که پرداخت آن توسط اجاره کننده یا شخص ثالثی به اجاره دهنده تضمین شده باشد.

۵۴۵- گزینه (ب) صحیح است. عمر مفید عبارت است از مدت زمانی که انتظار می‌رود منافع اقتصادی دارایی مورد اجاره توسط واحد تجاری مصرف شود. این دوره از ابتدای دوره اجاره شروع می‌شود و متأثر از محدودیت‌های زمانی مندرج در قرارداد اجاره نیست. عمر اقتصادی عبارت است از :

- الف. مدت زمانی که انتظار می‌رود یک دارایی از لحاظ اقتصادی توسط یک یا چند کار بر قابل استفاده باشد، یا
- ب. تعداد تولید یا واحدهای مشابهی که انتظار می‌رود در فرایند استفاده از دارایی توسط یک یا چند استفاده کننده کسب شود.

دوره اجاره عبارت از دوره غیرقابل فسخی است که اجاره کننده، دارایی مورد نظر را برای آن دوره اجاره کرده است به اضافه هر مدت زمان دیگری که اجاره کننده اختیار دارد اجاره آن دارایی را با پرداخت یا بدون پرداخت مبلغ اضافی ادامه دهد و در آغاز اجاره اطمینان معقولی وجود داشته باشد که اجاره کننده از این اختیار استفاده خواهد کرد.

۵۴۶- گزینه (د) صحیح است. ارزش باقیمانده تضمین نشده عبارت است از آن بخش از ارزش باقیمانده دارایی که اجاره دهنده نسبت به تحقق آن اطمینان کافی ندارد یا تنها توسط شخص وابسته به اجاره دهنده تضمین شده است.

۵۴۷- گزینه (الف) صحیح است. سرمایه گذاری ناخالص در اجاره عبارت است از مجموع حداقل مبالغ اجاره مربوط به اجاره سرمایه‌ای از دید اجاره دهنده و هرگونه ارزش باقیمانده تضمین نشده‌ای که به وی تعلق می‌گیرد.

۵۴۸- گزینه (ب) صحیح است. درآمد مالی کسب نشده عبارت است از تفاوت بین:

- الف. مجموع حداقل مبالغ اجاره مربوط به قرارداد اجاره سرمایه‌ای از دید اجاره دهنده و هرگونه ارزش باقیمانده تضمین نشده‌ای که به وی تعلق می‌گیرد، و
ب. ارزش فعلی مبلغ یاد شده در بند "الف" با نرخ ضمنی سود تضمین شده اجاره.

۵۴۹- گزینه (الف) صحیح است. نوع اجاره (یعنی سرمایه‌ای یا عملیاتی) به محتوای معامله و نه شکل قرارداد بستگی دارد.

- نمونه هایی از شرایطی که در آن، یک اجاره معمولاً به عنوان اجاره سرمایه‌ای طبقه بندی می‌شود، به شرح زیر است:
الف. طبق قرارداد اجاره، مالکیت دارایی در پایان دوره اجاره به اجاره کننده منتقل شود (اجاره به شرط تملیک)،
ب. اجاره کننده اختیار داشته باشد که دارایی مورد اجاره را در تاریخ اعمال اختیار خرید به قیمتی که انتظار می‌رود به مراتب کمتر از ارزش منصفانه دارایی در آن تاریخ باشد خریداری کند و در آغاز اجاره، انتظار معقولی وجود داشته باشد که اجاره کننده از این اختیار استفاده خواهد کرد،

- ج. دوره اجاره حداقل ۷۵ درصد عمر اقتصادی دارایی را در برگیرد، حتی اگر مالکیت دارایی نهایتاً منتقل نشود،
د. ارزش فعلی حداقل مبالغ اجاره در آغاز اجاره حداقل برابر با ۹۰ درصد ارزش منصفانه دارایی مورد اجاره باشد،

- ه. دارایی مورد اجاره دارای ماهیت خاصی باشد به گونه‌ای که تنها اجاره کننده بتواند بدون انجام تغییرات قابل ملاحظه، از آن استفاده کند.

۵۵۰- گزینه (الف) صحیح است.

۵۵۱- گزینه (الف) صحیح است.

$$۱۴۱ \div ۱۵۰ = ۹۴\%$$

ارزش فعلی حداقل مبالغ اجاره ۹۴ درصد ارزش منصفانه دارایی مورد اجاره می‌باشد (شرط چهارم اجاره سرمایه‌ای).

۵۵۲- گزینه (ج) صحیح است. به توضیحات سؤال ۵۴۹ رجوع شود.

۵۵۳- گزینه (ب) صحیح است. اجاره زمین و ساختمان همانند اجاره سایر داراییها به اجاره سرمایه‌ای و عملیاتی طبقه بندی می‌شود. اما یکی از ویژگیهای زمین این است که معمولاً عمر اقتصادی نامحدود دارد و چنانچه انتظار نرود مالکیت آن در پایان دوره اجاره به اجاره کننده منتقل شود، تقریباً تمامی مخاطرات و مزایای ناشی از مالکیت به اجاره کننده منتقل نمی‌شود (مانند اجاره زمینهای وقفی). این نوع اجاره‌ها، اجاره عملیاتی تلقی و هرگونه پرداخت اولیه در رابطه با آنها به عنوان پیش پرداخت اجاره محسوب و در طول دوره اجاره بر مبنای الگوی کسب منافع مورد انتظار مستهلک می‌شود. پیش‌پرداخت یاد شده در سرفصل داراییهای ثابت مشهود تحت عنوان "پیش پرداخت زمینهای استیجاری" منعکس می‌شود.

۵۵۴- گزینه (ج) صحیح است. اجاره‌های سرمایه‌ای باید تحت عنوان دارایی و بدهی و به مبلغی معادل ارزش منصفانه دارایی مورد اجاره در آغاز اجاره یا به ارزش فعلی حداقل مبالغ اجاره، هرکدام کمتر است، در ترازنامه اجاره کننده منعکس شود. برای محاسبه ارزش فعلی حداقل مبالغ اجاره، از نرخ ضمنی سود تضمین شده اجاره و در صورتی که تعیین نرخ ضمنی سود تضمین شده اجاره امکانپذیر نباشد از نرخ فرضی استقراض برای اجاره کننده استفاده می‌شود. نرخ ضمنی سود تضمین شده اجاره عبارت است از نرخ تنزیلی که در آغاز اجاره، سبب شود مجموع ارزش فعلی حداقل مبالغ اجاره و ارزش باقیمانده تضمین نشده دارایی با ارزش منصفانه دارایی مورد اجاره برابر شود. نرخ فرضی استقراض برای اجاره کننده نرخ سود تضمین شده‌ای است که اجاره کننده ناگزیر می‌بود برای یک اجاره مشابه پرداخت کند یا در صورت عدم امکان تعیین آن، نرخي که اجاره کننده ناگزیر می‌بود در آغاز اجاره برای دریافت وامی با شرایط بازپرداخت و تضمین مشابه جهت استقراض مورد نیاز برای خرید دارایی مورد نظر متحمل شود.

۵۵۵- گزینه (ج) صحیح است. به توضیحات سؤال ۵۴۹ رجوع شود.

۵۵۶- گزینه (ج) صحیح است. در مورد اجاره‌های سرمایه‌ای ممکن است شکل قانونی اجاره به گونه‌ای باشد که اجاره کننده مالکیت دارایی مورد اجاره را به دست نیاورد، اما محتوا و واقعیت‌های اقتصادی مربوط به اجاره مبین آن است که اجاره کننده با تعهد پرداخت مبلغی تقریباً برابر ارزش منصفانه دارایی به اضافه هزینه مالی مربوط، منافع اقتصادی حاصل از بکارگیری دارایی مورد اجاره را برای بخش عمده عمر اقتصادی آن تحصیل می‌کند. بنابر این انعکاس بدهیهای مربوط به اجاره‌های سرمایه‌ای به شکل مبلغ کاهنده داراییهای مربوط در ترازنامه مجاز نیست. اجاره‌های سرمایه‌ای بایستی از یک سو به عنوان دارایی و از سوی دیگر به عنوان تعهد پرداخت مبالغ اجاره بها در آینده، در ترازنامه منعکس شود. اگر در متن ترازنامه، بدهیها به جاری و غیرجاری تفکیک شود، با بدهیهای مربوط به اجاره نیز به همین شکل برخورد خواهد شد.

۵۵۷- گزینه (ج) صحیح است. به توضیحات سؤال ۵۵۶ رجوع شود.

۵۵۸- گزینه (ج) صحیح است.

$125,000,000 \times \frac{1}{(1 + \%/10)^1} = 113,636,364$	ارزش فعلی قسط اول
$85,000,000 \times \frac{1}{(1 + \%/10)^2} = 70,247,934$	ارزش فعلی قسط دوم
$88,000,000 \times \frac{1}{(1 + \%/10)^3} = 66,115,702$	ارزش فعلی قسط سوم
$250,000,000$	جمع ارزش فعلی اقساط
$50,000,000$	پیش قسط
$300,000,000$	قیمت نقدی اتوبوس

۵۵۹- گزینه (ج) صحیح است.

$$اجاره سالانه \times \left(1 + \frac{1 - \frac{1}{(1 + \%/12)^{3-1}}}{\%/12}\right) = 140,000,000 \Rightarrow اجاره سالانه = 52,043,622$$

۵۶۰- گزینه (د) صحیح است.

$$140,000,000 \times \%/12 = 16,800,000 \quad \text{سود تضمین شده تحقق یافته سال اول}$$

$$140,000,000 - (52,043,622 - 16,800,000) = 104,756,378 \quad \text{مانده بدهی ناشی از اجاره در پایان سال اول}$$

۵۶۱- گزینه (ب) صحیح است.

$$4,000,000 \times \left(1 + \frac{1 - \frac{1}{(1 + \%/12)^{4-1}}}{\%/12}\right) = 13,607,325 = 13,600,000 \quad \text{قیمت نقدی ماشین آلات}$$

$13,600,000$	ثبت روزنامه: ۱/۱/۱ X ماشین آلات
$2,400,000$	سود تضمین شده تحقق نیافته
$16,000,000$	بستانکاران اجاری
$4,000,000$	۱/۱/۱ X بستانکاران اجاری
$4,000,000$	بانک

۵۶۲- گزینه (الف) صحیح است.

$$16,000,000 - 4,000,000 = 12,000,000 \quad \text{مانده بستانکاران اجاری در تاریخ ۱۳X۱/۱/۱}$$

$$(12,000,000 - 2,400,000) \times \%/12 = 1,152,000 \quad \text{هزینه سود تضمین شده سال ۱۳X۱}$$

$$1,152,000 \quad \text{ثبت روزنامه: ۱۲/۲۹ X هزینه سود تضمین شده}$$

$$1,152,000 \quad \text{سود تضمین شده تحقق نیافته}$$

۵۶۳- گزینه (ج) صحیح است.

$$۲.۴۰۰.۰۰۰ - ۱.۱۵۲.۰۰۰ = ۱.۲۴۸.۰۰۰ \quad \text{سود تضمین شده تحقق نیافته در پایان ۱۳۸۱}$$

$$۱۲.۰۰۰.۰۰۰ - ۱.۲۴۸.۰۰۰ = ۱۰.۷۵۲.۰۰۰ \quad \text{مانده خالص بستانکاران در تاریخ ۱۳۸۱/۱۲/۲۹}$$

۵۶۴- گزینه (ب) صحیح است. دارایی ناشی از اجاره سرمایه‌ای که معرف حق اجاره‌کننده برای استفاده از مورد اجاره است، غالباً "عمر محدودی دارد و بنابر این باید در دوره‌هایی مستهلک گردد که منافع آن عاید واحد تجاری می‌شود. مبلغ استهلاک‌پذیر دارایی اجاره شده، براساس روشی منظم و یکنواخت با رویه استهلاک سایر داراییهای مشابه تحت تملک اجاره‌کننده، در طول دوره استفاده مورد انتظار از دارایی اجاره شده، مستهلک می‌شود. چنانچه اطمینانی معقول وجود داشته باشد که در پایان دوره اجاره، مالکیت دارایی به اجاره‌کننده منتقل می‌شود، دوره استفاده مورد انتظار معادل عمر مفید دارایی است. در غیراینصورت، دارایی طی دوره اجاره یا عمر مفید آن، هر کدام کوتاه‌تر است، مستهلک می‌شود.

۵۶۵- گزینه (د) صحیح است. تأسیسات ایجاد شده در ساختمان استیجاری باید طی دوره اجاره یا عمر مفید تأسیسات، هر کدام کوتاه‌تر است، مستهلک شود.

۵۶۶- گزینه (د) صحیح است.

$$۸ - ۳ = ۵ \quad \text{باقیمانده مدت اجاره در تاریخ ۱۳۸۱/۱/۱}$$

چون عمر مفید دارایی ۶ سال و مدت باقیمانده اجاره ۵ سال است و شرکت تصمیم به تمدید مدت اجاره ندارد، لذا برای استهلاک هزینه‌های بهسازی مدت ۵ سال ملاک قرار می‌گیرد. بنابراین:

$$۵۴۰ \div ۵ = ۱۰۸ \quad \text{استهلاک سالانه مخارج بهسازی ساختمان اجاره‌ای}$$

۵۶۷- گزینه (ج) صحیح است.

۵۶۸- گزینه (الف) صحیح است.

$$۲۰.۰۰۰.۰۰۰ \times \frac{1 - \frac{1}{(1 + 10\%)^4}}{10\%} = ۶۳.۴۰۰.۰۰۰ \quad \text{ارزش فعلی مبالغ اجاره}$$

باتوجه به اینکه ارزش فعلی مبالغ اجاره کمتر از ۹۰ درصد ارزش منصفانه دارایی مورد اجاره می‌باشد ($۶۳.۴۰۰.۰۰۰ \div ۷۵.۰۰۰.۰۰۰ = ۸۴/۵\%$) و دوره اجاره نیز کمتر از ۷۵ درصد عمر مفید دارایی است ($۴ \div ۶ = ۶۷\%$) و همچنین اجاره نیز قابل تمدید نبوده و دارایی در پایان دوره اجاره به مؤجر عودت داده می‌شود، لذا اجاره مذکور هیچیک از شرایط اجاره‌های سرمایه‌ای را نداشته و اجاره عملیاتی تلقی می‌شود. در اجاره عملیاتی دارایی مورد اجاره در دفاتر مستأجر انعکاس نمی‌یابد.

۵۶۹- گزینه (د) صحیح است. در اجاره‌های عملیاتی، مبالغ اجاره باید بر مبنای خط مستقیم طی دوره اجاره به عنوان هزینه دوره شناسایی شود مگر اینکه مبنای سیستماتیک دیگری بیانگر الگوی زمانی کسب منافع اقتصادی توسط استفاده کننده باشد.

۵۷۰- گزینه (ب) صحیح است. اجاره دهنده باید دارایی مرتبط با اجاره سرمایه‌ای را در ترازنامه به عنوان یک رقم دریافتی و به مبلغی معادل سرمایه گذاری خالص در اجاره منعکس کند.

۵۷۱- گزینه (ج) صحیح است. اجاره سرمایه‌ای یک دارایی توسط تولید کننده یا فروشنده سبب ایجاد دو نوع درآمد به شرح زیر می‌شود:

الف. سود یا زیانی معادل سود و زیان ناشی از فروش قطعی دارایی مورد اجاره به قیمت‌های معمول فروش که در شروع دوره اجاره شناسایی می‌شود، و
ب. درآمد مالی که در طول دوره اجاره با استفاده از روش نرخ سود تضمین شده مؤثر شناسایی می‌شود.

۵۷۲- گزینه (د) صحیح است. به توضیحات سؤال ۵۷۱ رجوع شود.

۵۷۳- گزینه (ج) صحیح است. درآمد مالی باید بر اساس الگوی شناسایی شود که نسبت به مانده سرمایه‌گذاری خالص اجاره دهنده در رابطه با اجاره سرمایه‌ای، نرخ بازده ادواری ثابتی ایجاد کند.

۵۷۴- گزینه (ج) صحیح است. با توجه به اینکه دوره اجاره بیش از ۷۵ درصد عمر مفید دارایی می‌باشد ($80\% = 4 \div 5$)، لذا اجاره مذکور سرمایه‌ای تلقی می‌شود. بنابراین:

$$10,000,000 \times \left(1 + \frac{1 - \frac{1}{(1 + 10\%)^4}}{10\%}\right) = 34,868,000$$

قیمت نقدی ماشین آلات

$$4 \times 10,000,000 = 40,000,000$$

قیمت اقساطی ماشین آلات

$$40,000,000 - 34,868,000 = 5,132,000$$

سود تضمین شده تحقق نیافته

$$40,000,000 - 10,000,000 = 30,000,000$$

مانده بدهکاران اجاره‌ای در تاریخ ۱۳۸۱/۱/۱

$$(30,000,000 - 5,132,000) \times 10\% = 2,487,000$$

درآمد سود تضمین شده سال ۱۳۸۱

$$5,132,000 - 2,487,000 = 2,645,000$$

سود تضمین شده تحقق نیافته در تاریخ ۱۳۸۱/۱۲/۲۹

$$30,000,000 - 2,645,000 = 27,355,000$$

خالص اجاره دریافتی در تاریخ ۱۳۸۱/۱۲/۲۹

۵۷۵- گزینه (ج) صحیح است.

$$۳۴,۸۶۸,۰۰۰ - ۳۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۴,۸۶۸,۰۰۰$$

سود ناشی از فروش ماشین آلات

۵۷۶- گزینه (الف) صحیح است.

۵۷۷- گزینه (د) صحیح است.

$$۲۵۰ \times (1 + \%/۶۰) = ۴۰۰$$

بهای فروش نقدی

$$X - \%/۲۰ X = ۴۰۰ \Rightarrow X = ۵۰۰$$

بهای فروش اجاری

$$۵۰۰ \div ۵ = ۱۰۰$$

مبلغ اجاره سالانه

۵۷۸- گزینه (ب) صحیح است.

$$۱۰۰ \times \frac{1 - \frac{1}{(1+i)^n}}{i} = ۴۰۰ \Rightarrow i = \%/۸$$

نرخ ضمنی سود تضمین شده اجاره

۵۷۹- گزینه (ج) صحیح است.

$$۵۰۰ - ۴۰۰ = ۱۰۰$$

سود تضمین شده تحقق نیافته

$$(۵۰۰ - ۱۰۰) \times \%/۸ = ۳۲$$

درآمد سود تضمین شده سال ۱۳۸۱

$$۱۰۰ - ۳۲ = ۶۸$$

سود تضمین شده تحقق نیافته در تاریخ ۱۳۸۱/۱۲/۲۹

$$۵۰۰ - ۱۰۰ = ۴۰۰$$

مانده بدهکاران اجاری در تاریخ ۱۳۸۱/۱۲/۲۹

$$۴۰۰ - ۶۸ = ۳۳۲$$

خالص بدهکاران اجاری در تاریخ ۱۳۸۱/۱۲/۲۹ (پس از کسر سود تضمین شده تحقق نیافته)

۵۸۰- گزینه (ج) صحیح است.

میلیون ریال	
۱۵۰	سود ناشی از فروش گریدر (۴۰۰ - ۲۵۰)
۳۲	درآمد سود تضمین شده سال ۱۳۸۱
<u>۱۸۲</u>	سود ناشی از معاملات اجاری

۵۸۱- گزینه (ب) صحیح است. اجاره دهنده باید داراییهای موضوع اجاره عملیاتی را براساس ماهیت تحت سرفصل داراییهای ثابت مشهود یا داراییهای نامشهود در ترازنامه ارائه کند. درآمد اجاره ناشی از اجاره عملیاتی باید به روش خط مستقیم در طول دوره اجاره شناسایی شود.

۵۸۲- گزینه (ج) صحیح است.

$$\text{ارزش فعلی مبالغ اجاره} = 10,000,000 \times \frac{1 - \frac{1}{(1 + 10\%)^4}}{10\%} = 31,700,000$$

باتوجه به اینکه ارزش فعلی مبالغ اجاره کمتر از ۹۰ درصد ارزش منصفانه دارایی مورد اجاره می‌باشد (۳۱.۷۰۰.۰۰۰ ÷ ۳۶.۰۰۰.۰۰۰ = ۸۸٪) و دوره اجاره نیز کمتر از ۷۵ درصد عمر مفید دارایی است (۴ ÷ ۶ = ۶۷٪) و همچنین اجاره نیز قابل تمدید نبوده و دارایی در پایان دوره اجاره به شرکت برگشت داده می‌شود، لذا اجاره مذکور هیچیک از شرایط اجاره سرمایه‌ای را نداشته و اجاره عملیاتی تلقی می‌شود. در اجاره عملیاتی، دارایی مورد اجاره به ارزش دفتری توسط مؤجر در ترازنامه منعکس می‌شود. بنابراین:

$$\begin{aligned} \text{استهلاک سالانه ماشین آلات} &= 36,000,000 \div 6 = 6,000,000 \\ \text{ارزش دفتری ماشین آلات در تاریخ ۱۳۸۱/۱۲/۲۹} &= 36,000,000 - 6,000,000 = 30,000,000 \end{aligned}$$

۵۸۳- گزینه (الف) صحیح است. به توضیحات سؤال ۵۸۱ رجوع شود.

۵۸۴- گزینه (ج) صحیح است. مخارج مستقیم اولیه‌ای که مشخصاً در ارتباط با کسب درآمد از محل اجاره عملیاتی واقع می‌شود، در طول دوره اجاره متناسب با درآمد اجاره به سود و زیان منظور می‌شود. بنابراین:

$$4,000,000 \div 4 = 1,000,000$$

همچنین استهلاک داراییهای اجاره داده شده باید منطبق با رویه معمول اجاره دهنده برای داراییهای مشابه باشد و هزینه استهلاک باید طبق استاندارد حسابداری شماره ۱۱ با عنوان "حسابداری داراییهای ثابت مشهود" محاسبه و شناسایی شود. بنابراین:

$$36,000,000 \div 6 = 6,000,000$$

باتوجه به توضیحات فوق، خالص درآمد ناشی از اجاره ماشین آلات به شرح زیر محاسبه می‌شود:

$$10,000,000 - (1,000,000 + 6,000,000) = 3,000,000$$

۵۸۵- گزینه (ج) صحیح است. چنانچه معامله فروش و اجاره مجدد از نوع اجاره سرمایه‌ای باشد مازاد عواید فروش نسبت به مبلغ دفتری دارایی نباید بی‌درنگ به عنوان درآمد در صورتهای مالی فروشنده (اجاره کننده) منعکس شود. این مازاد باید در طول دوره اجاره به عنوان درآمد شناسایی شود.

۵۸۶- گزینه (د) صحیح است. کل سود (۴۰۰ میلیون ریال) در تاریخ فروش بایستی معوق شده و در طی مدت اجاره (۸ سال) به عنوان درآمد شناسایی شود.

۵۸۷- گزینه (الف) صحیح است. چنانچه معامله فروش و اجاره مجدد از نوع اجاره عملیاتی باشد و مشخص گردد که معامله بر مبنای ارزش منصفانه انجام شده است، سود یا زیان باید بی‌درنگ شناسایی شود. در صورتی که قیمت فروش کمتر

از ارزش منصفانه دارایی باشد، زیان باید بی درنگ شناسایی شود، مگر اینکه زیان حاصل، با مبالغ اجاره‌ای کمتر از نرخ بازار، در آینده جبران شود. در این حالت، زیان یادشده باید متناسب با مبالغ اجاره طی دوره‌ای که انتظار می‌رود از دارایی مورد نظر استفاده شود، مستهلک گردد. چنانچه قیمت فروش بیش از ارزش منصفانه باشد، مبلغ مازاد باید طی دوره‌ای که انتظار می‌رود از دارایی مورد اجاره استفاده شود، مستهلک گردد.

۵۸۸- گزینه (الف) صحیح است. باتوجه به اینکه معامله فروش و اجاره مجدد از نوع اجاره عملیاتی می‌باشد و قیمت فروش برابر با ارزش منصفانه دارایی است، لذا کل سود (ریال $1000000 = 8000000 - 9000000$) در سال ۱۳۸۱ شناسایی شده و سودی معوق نمی‌شود.

۵۸۹- گزینه (ج) صحیح است. به توضیحات سؤال ۵۸۷ رجوع شود.

۵۹۰- گزینه (د) صحیح است. گزارش مالی میان دوره‌ای گزارشی برای یک دوره میانی (دوره مالی گزارشگری کوتاه‌تر از یک سال مالی) است که شامل مجموعه کامل صورتهای مالی یا صورتهای مالی فشرده است.

۵۹۱- گزینه (الف) صحیح است. در رابطه با نحوه تهیه و ارائه گزارش مالی میان دوره‌ای دو دیدگاه وجود دارد:

الف. عده‌ای هر دوره میانی را به عنوان یک دوره مالی مستقل تلقی می‌کنند و به همین دلیل معتقدند که عملکرد مالی هر دوره میانی باید اساساً مشابه با دوره مالی سالانه تعیین شود. براساس این نظریه، برای شناسایی درآمدها و هزینه‌ها و انجام برآوردها در پایان دوره میانی، از همان اصول قابل اعمال برای دوره‌های مالی سالانه استفاده می‌شود. این روش در این استاندارد "روش متصل" نامیده می‌شود.

ب. گروهی دیگر، هر دوره میانی را به عنوان بخش لاینفک دوره مالی سالانه تلقی می‌کنند. براساس این نظریه، شناسایی درآمدها و هزینه‌ها و انجام برآوردها در پایان دوره میانی، باتوجه به پیش بینی عملکرد مالی برای مابقی دوره مالی سالانه، صورت می‌گیرد. بنابراین این یک قلم هزینه که ممکن است مربوط به کل دوره مالی سالانه باشد، براساس زمان، حجم فروش، حجم تولید یا میانی دیگر به دوره‌های میانی تخصیص داده می‌شود. این روش در این استاندارد "روش متصل" نامیده می‌شود.

طبق استانداردهای حسابداری ایران، اقلام درآمد و هزینه براساس میانی مشابه با میانی تهیه صورتهای مالی سالانه اندازه‌گیری و شناسایی می‌شود (روش متصل).

۵۹۲- گزینه (ج) صحیح است. گزارش مالی میان دوره‌ای حداقل باید شامل اجزای زیر باشد:

- الف. ترازنامه،
- ب. صورت سود و زیان،
- ج. صورت سود و زیان جامع،
- د. صورت جریان وجوه نقد، و
- ه. گزیده‌ای از یادداشتهای توضیحی.

۵۹۳- گزینه (د) صحیح است. چنانچه واحد تجاری در گزارش مالی میان دوره‌ای، مجموعه کامل صورتهای مالی را منتشر کند، شکل و محتوای این صورتهای مالی باید با الزامات مندرج در استاندارد حسابداری شماره ۱ با عنوان "نحوه ارائه صورتهای مالی" منطبق باشد.

۵۹۴- گزینه (ب) صحیح است. چنانچه واحد تجاری در گزارش مالی میان دوره‌ای، مجموعه صورتهای مالی به شکل فشرده را منتشر کند، این صورتهای مالی شامل صورتهای مالی اساسی طبق الزامات استاندارد حسابداری شماره ۱ با عنوان "نحوه ارائه صورتهای مالی" و گزیده‌ای از یادداشتهای توضیحی طبق الزامات استاندارد حسابداری شماره ۲۲ با عنوان "گزارشگری مالی میان دوره‌ای" باشد.

۵۹۵- گزینه (د) صحیح است. واحد تجاری باید اطلاعات زیر را، به عنوان حداقل اطلاعات لازم، در صورت با اهمیت بودن در یادداشتهای توضیحی صورتهای مالی میان دوره‌ای افشا کند. این اطلاعات باید برای دوره‌ای که از ابتدای سال مالی شروع و به پایان دوره میانی ختم می‌شود، گزارش گردد. همچنین، واحد تجاری باید معاملات و سایر رویدادهایی را که برای درک بهتر وضعیت مالی و عملکرد مالی واحد تجاری در دوره میانی با اهمیت است، افشا کند: الف. افشای یکنواختی رویه‌های حسابداری و روشهای محاسباتی مورد استفاده در تهیه صورتهای مالی میان دوره‌ای با آخرین صورتهای مالی سالانه و در صورت تغییر رویه‌ها و روشها افشای ماهیت و اثرات تغییر،

ب. تشریح عملیات فصلی یا چرخه‌ای در دوره میانی،

ج. ماهیت و مبلغ ارقام مؤثر بر داراییها، بدهیها، حقوق صاحبان سرمایه، سود (زیان) خالص یا جریانهای نقدی که از نظر ماهیت، اندازه یا وقوع غیر معمول است،

د. ماهیت و مبلغ تغییر در برآورد مبالغ گزارش شده در دوره(های) میانی قبلی سال مالی جاری یا تغییر در برآورد مبالغ گزارش شده در سالهای مالی گذشته، مشروط بر اینکه تغییرات یاد شده آثار مهمی بر ارقام دوره میانی جاری داشته باشد،

ه. افزایش یا کاهش سرمایه و انتشار یا بازخرید اوراق مشارکت،

و. رویدادهای با اهمیت پس از پایان دوره میانی که در صورتهای مالی میان دوره‌ای منعکس نشده است،

ز. اثر تغییرات ساختاری واحد تجاری طی دوره میانی از جمله ترکیب واحدهای تجاری، تحصیل یا واگذاری واحدهای تجاری فرعی و سرمایه‌گذاریهای بلند مدت، تجدید ساختار و عملیات متوقف شده،

ح. تغییر در بدهیهای احتمالی یا داراییهای احتمالی از تاریخ آخرین ترازنامه سالانه، و

ط. اطلاعات لازم در باره طرحهای توسعه، جایگزینی و غیره،

نمونه‌های زیر مصادیقی از موارد افشاست که انعکاس آنها در گزیده یادداشتهای توضیحی لازم است. در سایر استانداردهای حسابداری شیوه افشای بسیاری از این ارقام مشخص شده است:

الف. کاهش ارزش موجودیها به خالص ارزش فروش یا برگشت آن،

ب. زیان کاهش ارزش داراییهای ثابت مشهود، داراییهای نامشهود یا سایر داراییها و برگشت آن،

- ج . تحصیل و واگذاری داراییهای ثابت مشهود،
- د . تعهدات سرمایه‌ای،
- هـ . حل و فصل دعاوی حقوقی،
- و . اصلاح اشتباه،
- ز . ارقام استثنایی و غیرمترقبه،
- ح . تأخیر در پرداخت بدهیها یا نقض قراردادهای استقراض،
- ط . معاملات با اشخاص وابسته، و
- ی . سود یا زیان حاصل از فروش سرمایه‌گذارها و درآمد حاصل از سود سهام.

۵۹۶- گزینه (الف) صحیح است. به توضیحات سؤال ۵۹۵ رجوع شود.

- ۵۹۷- گزینه (د) صحیح است. گزارش مالی میان دوره‌ای باید شامل صورتهای مالی میان دوره‌ای برای دوره‌های زیر باشد:
- الف . ترازنامه به تاریخ پایان دوره میانی جاری، همراه با ارقام مقایسه‌ای به تاریخ پایان سال مالی قبل، و
 - ب . صورتهای سود و زیان، سود و زیان جامع و جریان وجوه نقد برای دوره میانی جاری، همراه با ارقام مقایسه‌ای برای دوره میانی مشابه سال مالی قبل و نیز ارقام مقایسه‌ای سال مالی قبل.

۵۹۸- گزینه (الف) صحیح است. به توضیحات سؤال ۵۹۷ رجوع شود.

- ۵۹۹- گزینه (د) صحیح است. درآمدهای عملیاتی که به صورت فصلی، چرخه‌ای یا موردی طی سال مالی تحصیل می‌گردد و نیز مخارجی که به صورت نامنظم طی سال مالی واقع می‌شود باید در همان دوره میانی به عنوان درآمد یا هزینه شناسایی شود که معیارهای شناخت بکار گرفته شده برای تهیه صورتهای مالی سالانه، در آن دوره احراز گردد.

۶۰۰- گزینه (الف) صحیح است. به توضیحات سؤال ۵۹۹ رجوع شود.

- ۶۰۱- گزینه (الف) صحیح است. مشارکت خاص عبارت است از توافقی قراردادی که به موجب آن دو یا چند طرف، یک فعالیت اقتصادی تحت کنترل مشترک را به عهده می‌گیرند.
- کنترل مشترک عبارت است از مشارکت در کنترل یک فعالیت اقتصادی به موجب یک توافق قراردادی.
- شریک خاص یکی از طرفهای مشارکت خاص است که بر آن کنترل مشترک دارد.
- سرمایه‌گذار در مشارکت خاص یکی از طرفهای مشارکت خاص است که بر آن کنترل مشترک ندارد.

۶۰۲ گزینه (ج) صحیح است. وجود توافق قراردادی، مشارکت خاص را از سرمایه‌گذاری در واحدهای تجاری وابسته که در آن سرمایه‌گذار دارای نفوذ قابل ملاحظه است، متمایز می‌کند. فعالیتهای فاقد توافق قراردادی برای ایجاد کنترل مشترک، مشارکت خاص محسوب نمی‌شود. توافق قراردادی صرف‌نظر از شکل، معمولاً مکتوب و شامل موضوعات زیر است:

الف. نوع فعالیت، مدت و الزامات گزارشگری مشارکت خاص،

ب. انتصاب اعضای هیئت مدیره یا سایر ارکان اداره‌کننده مشابه مشارکت خاص و حق رای شرکای خاص،

ج. آورده‌های شرکای خاص، و

د. سهم شرکای خاص از محصول، درآمدها، هزینه‌ها یا نتایج مشارکت خاص.

توافق قراردادی، کنترل مشترک بر مشارکت خاص را برقرار می‌کند. چنین الزامی اطمینان می‌دهد که هیچ یک از شرکای خاص در موقعیتی نیست که به تنهایی فعالیت مربوط را کنترل کند. در توافق قراردادی ممکن است یکی از شرکای خاص به عنوان مجری یا مدیر مشارکت خاص مشخص شود. مجری، مشارکت خاص را کنترل نمی‌کند بلکه با توجه به سیاستهای مالی و عملیاتی که براساس توافق قراردادی مورد موافقت شرکای خاص قرار گرفته و اجرای آن به مجری محول شده است، به کار می‌پردازد. اگر مجری به تنهایی توان هدایت سیاستهای مالی و عملیاتی فعالیت اقتصادی را داشته باشد، در این صورت، چنین فعالیتی مشارکت خاص تلقی نمی‌شود بلکه به عنوان واحد تجاری فرعی مجری، محسوب می‌گردد.

۶۰۳ گزینه (د) صحیح است. مشارکتهای خاص، ساختارهای بسیار متفاوتی دارد. در استانداردهای حسابداری ایران، سه نوع فراگیر آن شامل عملیات تحت کنترل مشترک، داراییهای تحت کنترل مشترک و واحدهای تجاری تحت کنترل مشترک، مشخص شده است که مشمول تعریف مشارکت خاص می‌باشند. ویژگیهای مشترک مشارکتهای خاص به شرح زیر است:

الف. دو یا چند شریک خاص به موجب یک توافق قراردادی با هم مرتبطند، و

ب. این توافق قراردادی، کنترل مشترک را برقرار می‌کند.

عملیات تحت کنترل مشتری

در عملیات تحت کنترل مشترک، دو یا چند شریک خاص، عملیات، منابع و مهارتهای خود را به منظور تولید، بازاریابی و توزیع مشترک محصولی خاص، با هم ترکیب می‌کنند. بخشهای مختلف فرایند تولید به وسیله هر یک از شرکای خاص انجام می‌پذیرد. هر شریک خاص مخارج خود را تحمل می‌کند و سهمی از درآمد محصول را دریافت می‌کند که به موجب توافق قراردادی تعیین شده است.

شریک خاص باید در رابطه با سهم خود در عملیات تحت کنترل مشترک، اقلام زیر را در صورتهای مالی جداگانه و در نتیجه در صورتهای مالی تلفیقی خود شناسایی کند:

الف. داراییهای تحت کنترل خود و بدهیهای تحمل شده توسط وی، و

ب. هزینه‌های تحمل شده توسط خود و سهم وی از درآمد فروش کالا یا خدمات حاصل از مشارکت خاص. نگهداری سوابق حسابداری جداگانه و نیز تهیه صورتهای مالی برای مشارکت خاص ممکن است ضرورت نیابد. با این وجود، شرکای خاص ممکن است برای ارزیابی عملکرد مشارکت خاص، گزارشهای مدیریت تهیه کنند.

داراییهای تحت کنترل مشترک

این نوع مشارکتهای خاص، مستلزم ایجاد یک واحد تجاری مجزای از شرکای خاص نیست. هر شریک خاص متناسب با سهم خود در داراییهای تحت کنترل مشترک، بر سهم خود از منافع اقتصادی آتی کنترل دارد. بسیاری از فعالیتهایی که در حوزه صنایع استخراج نفت، گاز و معادن انجام می‌شود، مستلزم استفاده از داراییهای تحت کنترل مشترک است. برای مثال، تعدادی از شرکتهای تولیدکننده نفت ممکن است یک خط لوله نفتی را به طور مشترک کنترل و اداره کنند. هر شریک خاص از این خط لوله برای انتقال محصول خود استفاده می‌کند و در مقابل سهم توافق شده‌ای از هزینه‌های عملیات بهره‌برداری خط لوله را تحمل می‌کند. مثالی دیگر از یک دارایی تحت کنترل مشترک، ملکی است که تحت کنترل مشترک دو واحد تجاری قرار دارد و هر یک از آنها سهمی از اجاره را دریافت و سهمی از هزینه‌ها را تحمل می‌کند.

هر یک از شرکای خاص باید در رابطه با سهم خود در داراییهای تحت کنترل مشترک، اقلام زیر را در صورتهای مالی جداگانه و در نتیجه در صورتهای مالی تلفیقی خود شناسایی کند:

الف. سهم خود از داراییهای تحت کنترل مشترک و طبقه‌بندی آنها برحسب ماهیت داراییها،

ب. بدهیهای تحمل شده توسط وی،

ج. سهم خود از بدهیهای تحمل شده به طور مشترک با سایر شرکای خاص،

د. سهم خود از درآمد فروش یا استفاده از محصول مشارکت خاص و نیز سهم خود از هزینه‌های تحمل شده به وسیله مشارکت خاص، و

ه. هزینه‌هایی که در رابطه با سهم خود در مشارکت خاص تحمل کرده است.

حسابداری داراییهای تحت کنترل مشترک بیانگر ماهیت و واقعیت اقتصادی و معمولاً شکل قانونی مشارکت خاص است. در سوابق حسابداری جداگانه مشارکت خاص ممکن است تنها هزینه‌های مشترک مشارکت خاص درج شود و در نهایت براساس سهم توافق شده تسهیم گردد. در این حالت ممکن است صورتهای مالی جداگانه تهیه نشود اما شرکای خاص برای ارزیابی عملکرد مشارکت خاص، گزارشهای مدیریت تهیه کنند.

واحدهای تجاری تحت کنترل مشترک

بعضی از مشارکتهای خاص به شکل واحد تجاری است که تحت کنترل مشترک شرکای خاص است و اعمال کنترل مشترک بر فعالیت این گونه واحدها به موجب توافق قراردادی بین شرکای خاص تعیین می‌شود.

واحد تجاری تحت کنترل مشترک، داراییهای مشارکت خاص را کنترل، بدهیها و هزینه‌ها را تحمل و درآمدها را تحصیل می‌کند. این واحد تجاری می‌تواند به نام خود قرارداد ببندد و نیز برای مقاصد فعالیت مشارکت خاص تأمین مالی کند. هر شریک خاص در نتایج عملکرد واحد تجاری تحت کنترل مشترک به تناسب سهم خود حق دارد و در مواردی نیز در محصول مشارکت خاص سهیم است.

نمونه متداولی از واحد تجاری تحت کنترل مشترک، این است که دو واحد تجاری فعالیتهای خود را در زمینه تجاری خاص از طریق انتقال داراییها و بدهیهای مربوط به واحد تجاری تحت کنترل مشترک، ترکیب می‌کنند. مثال دیگر، موردی است که واحد تجاری به طور مشترک با دولت یا نماینده یک دولت خارجی از طریق تأسیس واحد تجاری جداگانه‌ای که تحت کنترل مشترک آن واحد و دولت یا نماینده آن دولت قرار دارد، یک فعالیت اقتصادی را آغاز می‌کند.

واحد تجاری تحت کنترل مشترک، باید سوابق حسابداری خود را به گونه‌ای نگهداری کند که اجرای الزامات استاندارد حسابداری شماره ۲۳ با عنوان "حسابداری مشارکتهای خاص" برای شرکای خاص و سرمایه‌گذاران میسر شود. واحد تجاری تحت کنترل مشترک معمولاً سوابق حسابداری خود را نگهداری و همانند سایر واحدهای تجاری، صورتهای مالی خود را براساس استانداردهای حسابداری تهیه و ارائه می‌کند.

هر شریک خاص معمولاً با آوردن وجه نقد یا سایر منابع در واحد تجاری تحت کنترل مشترک مشارکت می‌کند. این آورده‌ها در سوابق حسابداری شریک خاص ثبت و در صورتهای مالی جداگانه آن، به عنوان سرمایه‌گذاری در مشارکت خاص شناسایی می‌شود.

۶۰۴ گزینه (الف) صحیح است. به توضیحات سؤال ۶۰۳ رجوع شود.

۶۰۵ گزینه (د) صحیح است. به توضیحات سؤال ۶۰۳ رجوع شود.

۶۰۶ گزینه (ب) صحیح است. به توضیحات سؤال ۶۰۳ رجوع شود.

۶۰۷ گزینه (الف) صحیح است. به توضیحات سؤال ۶۰۳ رجوع شود.

۶۰۸ گزینه (الف) صحیح است. به توضیحات سؤال ۶۰۳ رجوع شود.

۶۰۹ گزینه (ج) صحیح است. به توضیحات سؤال ۶۰۳ رجوع شود.

۱۰ گزینه (د) صحیح است. مشارکت خاص در واحدهای تجاری تحت کنترل مشترک، در صورتهای مالی تلفیقی شریک

خاص باید براساس روش ارزش ویژه ناخالص منعکس شود.

روش ارزش ویژه ناخالص نوعی روش ارزش ویژه است که به موجب آن سهم شریک خاص به تفکیک مجموع داراییها و مجموع بدهیهای مشارکت خاص که تشکیل دهنده مبلغ خالص سرمایه‌گذاری وی است در ترازنامه و سهم وی از درآمدهای عملیاتی مشارکت خاص در صورت سود و زیان منعکس می‌شود. در روش ارزش ویژه ناخالص، شرکای خاص باید علاوه بر تبعیت از همان قواعدی که در رابطه با واحدهای تجاری وابسته الزامی شده است، موارد زیر را در صورتهای مالی تلفیقی ارائه کنند:

الف. سهم شریک خاص از درآمد عملیاتی واحد تجاری تحت کنترل مشترک نیز باید در صورت سود و زیان

تلفیقی مجزا از درآمد عملیاتی گروه منعکس شود. در گزارشگری برحسب قسمتهای مختلف نیز، سهم شریک خاص از درآمد عملیاتی واحد تجاری تحت کنترل مشترک باید به روشنی از درآمد عملیاتی گروه متمایز شود.

ب. سهم شریک خاص به تفکیک مجموع داراییها و مجموع بدهیهای واحد تجاری تحت کنترل مشترک که تشکیل دهنده مبلغ خالص سرمایه‌گذاری وی است باید در ترازنامه تلفیقی منعکس شود. شریک خاص از تاریخی که کنترل مشترک خود بر واحد تجاری تحت کنترل مشترک را از دست می‌دهد باید استفاده از روش ارزش ویژه ناخالص را متوقف کند.

سهم شریک خاص در واحدهای تجاری تحت کنترل مشترکی که برای واگذاری در آینده نزدیک تحصیل و نگهداری می‌شود، یا تحت محدودیتهای شدید بلندمدت فعالیت می‌کند و این محدودیتهای توانایی واحد تجاری را برای انتقال وجوه به شریک خاص کاهش می‌دهد، باید براساس استاندارد حسابداری شماره ۱۵ با عنوان "حسابداری سرمایه‌گذارها" به حساب گرفته شود.

شریک خاص باید از تاریخی که واحد تجاری تحت کنترل مشترک به واحد فرعی آن تبدیل می‌شود، سهم خود را طبق استاندارد حسابداری شماره ۱۸ با عنوان "صورت‌های مالی تلفیقی و حسابداری سرمایه‌گذار در واحدهای تجاری فرعی"، به حساب منظور کند.

۱۱- گزینه (د) صحیح است. سرمایه‌گذاری در واحدهای تجاری تحت کنترل مشترک در صورت‌های مالی جداگانه شریک خاصی که صورت‌های مالی تلفیقی تهیه می‌کند باید به بهای تمام شده پس از کسر ذخیره کاهش دائمی در ارزش یا مبلغ تجدید ارزیابی به عنوان یک نحوه عمل مجاز جایگزین منعکس شود. در مواردی که شریک خاص صورت‌های مالی تلفیقی منتشر نمی‌کند باید مبالغ مربوط به مشارکتهای خاص در واحدهای تجاری تحت کنترل مشترک را با استفاده از روش ارزش ویژه ناخالص و به شرح زیر ارائه کنند:

الف. تهیه و ارائه مجموعه صورت‌های مالی جداگانه، و

ب. افشای اطلاعات مکمل درباره آثار بکارگیری ارزش ویژه ناخالص، در یادداشت‌های توضیحی صورت‌های مالی.

۱۲- گزینه (الف) صحیح است. به توضیحات سؤال ۶۱۱ رجوع شود.

۱۳- گزینه (ج) صحیح است. زمانی که شریک خاص، داراییهایی را به مشارکت خاص می‌فروشد، یا به عنوان آورده منتقل می‌کند، سود یا زیان مربوط باید براساس محتوای معامله شناسایی شود. تا زمانی که این داراییها نزد مشارکت خاص باقی بماند و به شرط این که مخاطرات و مزایای عمده مالکانه انتقال یافته باشد، شریک خاص باید فقط آن بخش از سود را شناسایی کند که قابل انتساب به سهم سایر شرکای خاص است. زمانی که فروش یا آورده مذکور، شواهدی مبنی بر کاهش در خالص ارزش فروش داراییهای جاری یا کاهش دائمی در مبلغ دفتری یک دارایی غیرجاری فراهم آورد، در این صورت شریک خاص باید تمام مبلغ زیان مربوط را شناسایی کند.

۱۴ گزینه (د) صحیح است. در مواردی که شریک خاص، داراییهایی را از مشارکت خاص خریداری می‌کند تا زمانی که این داراییها به شخص مستقلی فروخته نشده است نباید سهم خود را از سود مشارکت خاص در این معامله شناسایی کند. شریک خاص باید به روشی مشابه سهم خود را از زیان شناسایی کند، با این تفاوت که زیان را باید در صورتی بی‌درنگ شناسایی کرد که بیانگر کاهش در خالص ارزش فروش داراییهای جاری یا کاهش دائمی در مبلغ دفتری داراییهای غیرجاری باشد.

۱۵ گزینه (ب) صحیح است.

سهم سود علی $600 \times \frac{1}{3} = 200$

ثبت روزنامه:

۲۰۰	سرمایه گذاری در مشارکت خاص
۲۰۰	سود و زیان مشارکت خاص

۱۶ گزینه (ب) صحیح است.

دریافت وجه نقد از بدهکاران $1,200 + 450 = 1,650$

فروش نسیه قبل از کسر مطالبات سوخت شده $1,650 + 60 + 90 = 1,800$

کارمزد تضمین وصول مطالبات $1,800 \times 5\% = 90$

موجودی کالای پایان دوره $1,500 \times \frac{1}{4} = 375$

زمانی که موجودی کالای مشارکت خاص قابل تقسیم یا تفکیک باشد در پایان مشارکت ممکن است هر یک از شرکا به نسبت سهم خود از همان موجودیها برداشت نمایند مگر اینکه بر اساس توافق یکی از شرکا کل موجودی را برداشت کند. در نتیجه:

سهم حسن از موجودی کالای پایان دوره $375 \times \frac{3}{5} = 225$

سهم حسین از موجودی کالای پایان دوره $375 \times \frac{2}{5} = 150$

دفاتر حسین

دفاتر حسن

سرمایه گذاری در مشارکت خاص		سرمایه گذاری در مشارکت خاص	
۴۵۰	دریافت وجه نقد	۱,۲۰۰	دریافت وجه نقد
۱۵۰	سهم از موجودی کالا	۶۰	مطالبات سوخت شده
		۹۰	مطالبات سوخت شده حسین
		۲۲۵	سهم از موجودی کالا
		۱۸۶	مانده
<u>۶۰۰</u>		<u>۱,۷۶۱</u>	
۱۸۶	مانده		<u>۱,۷۶۱</u>
			۱۸۶
			مانده

بعد از ثبت عملیات در دفاتر شرکا باید سود و زیان مشارکت خاص تعیین و در دفاتر هر یک از شرکا ثبت شود. تعیین

سود و زیان مشارکت از طریق حسابی تحت عنوان "حساب آماری سود و زیان مشارکت" صورت می‌گیرد. حساب آماری ثبت دو طرفه ندارد و در دفاتر ثبت نمی‌شود، بلکه در برگه‌ای جداگانه به صورت حساب T می‌آید به شرح زیر:

حساب آماری سود و زیان مشارکت خاص بین حسن و حسین

۱,۸۰۰	فروش کالا	۱,۵۰۰	خرید کالا
۳۷۵	موجودی کالا	۳۰۰	حمل و بیمه
		۹۰	کارمزد تضمین وصول مطالبات
		۲۸۵	سود مشارکت
<u>۲,۱۷۵</u>		<u>۲,۱۷۵</u>	

$$285 \times \frac{3}{5} = 171 \quad \text{سهم سود حسن}$$

$$285 \times \frac{2}{5} = 114 \quad \text{سهم سود حسین}$$

ثبت سهم سود در دفاتر هر یک از شرکا به صورت زیر است:

X سرمایه‌گذاری در مشارکت خاص

X سود و زیان مشارکت خاص

بعد از ثبت سهم سود، اگر ثبتهای انجام شده را به حسابهای مربوطه در دفتر کل انتقال دهیم مانده حساب سرمایه‌گذاری در مشارکت خاص در دفاتر شرکا با هم برابر ولی متقابل خواهد بود. مانده حساب سرمایه‌گذاری در مشارکت خاص مبین مبلغی است که به منظور تسویه حساب باید بین شرکا رد و بدل شود. با توجه به مانده حسابها، برای تسویه حساب باید حسین مبلغ ۱۸۶ میلیون ریال به حسن پرداخت نماید، لذا ثبت زیر در دفاتر حسین صورت می‌گیرد:

سرمایه‌گذاری در مشارکت خاص	۱۸۶
بانک	۱۸۶

۱۷ گزینه (الف) صحیح است. زمانی که یکی از شرکا وصول مطالبات را تضمین می‌نماید (در این مثال احمد) آن بخش از مطالبات سوخت شده که از فروشهای شریک دیگر ناشی می‌شود (در این مثال محمود)، هم در دفاتر تضمین کننده و هم در دفاتر شریک دیگر ثبت می‌شود، به شرح زیر:

دفاتر احمد (شریک تضمین کننده):

X سود و زیان تضمین وصول مطالبات

X سرمایه‌گذاری در مشارکت خاص

دفاتر محمود (شریک دیگر):

X سرمایه‌گذاری در مشارکت خاص

X بدهکاران

آن بخش از مطالعات سوخت شده که از فروشهای شریک تضمین کننده ناشی می‌شود، در دفاتر تضمین کننده به شرح زیر ثبت می‌شود:

X سود و زیان تضمین وصول مطالبات

X بدهکاران

۶۱۸- گزینه (ب) صحیح است. به توضیحات سؤال ۶۱۷ رجوع شود.

۶۱۹- گزینه (ج) صحیح است. زمانی که برای مشارکت خاص دفاتر مستقل در نظر گرفته می‌شود و یکی از شرکا وصول مطالبات را تضمین می‌نماید، آن بخش از مطالبات سوخت شده که از فروشهای تضمین کننده (مرتضی) ناشی می‌شود در دفاتر مشارکت خاص ثبتی ندارد (مبلغ ۵ میلیون ریال)، ولی آن بخش از مطالبات سوخت شده که از محل فروشهای شریک دیگر (مصطفی) ناشی می‌شود باید در دفاتر مشارکت خاص به بدهکار حساب سرمایه تضمین کننده و بستانکار حساب سرمایه شریک دیگر منظور شود. اما در دفاتر تضمین کننده (مرتضی) تنها مطالبات سوخت شده شریک دیگر (مصطفی) به بستانکار حساب سرمایه‌گذاری در مشارکت خاص منظور می‌شود. به توضیحات سؤال ۶۱۷ نیز رجوع شود.

۶۲۰- گزینه (ج) صحیح است. به توضیحات سؤال ۶۱۷ رجوع شود.

۶۲۱- گزینه (ب) صحیح است.

$$۶۰ - ۸۰ = (۲۰)$$

زیان تضمین وصول مطالبات در شرایط فعلی

در حالت اول که قاسم وصول مطالبات را تضمین کرده است مبلغ ۶۰ میلیون ریال (کارمزد تضمین وصول مطالبات) جزء هزینه‌های مشارکت محسوب شده است. در حالیکه در حالت دوم که قاسم وصول مطالبات را تضمین نمی‌نماید، مبلغ ۸۰ میلیون ریال مطالبات سوخت شده جزء هزینه‌های مشارکت می‌باشد. با مقایسه این دو حالت متوجه می‌شویم که در حالت دوم مبلغ ۲۰ میلیون ریال (۸۰ - ۶۰) سود شرکت نسبت به حالت اول کاهش می‌یابد که از این رقم $\frac{۲}{۸}$ آن (یعنی ۸ میلیون ریال) مربوط به قاسم می‌شود.

با در نظر گرفتن محاسبات فوق می‌توان نتیجه گرفت در صورتی که قاسم وصول مطالبات را تضمین نمی‌کرد زیان وی معادل ۱۲ میلیون ریال (۸ - ۲۰) کمتر می‌شد.

۶۲۲- گزینه (الف) صحیح است.

حساب آماری سود و زیان مشارکت خاص

۱.۴۰۰	فروش	۹۰۰	خرید
		۷۰	کارمزد تضمین وصول مطالبات
		۳۰	سایر هزینه‌ها
		۴۰۰	سود مشارکت
<u>۱.۴۰۰</u>		<u>۱.۴۰۰</u>	

۹۰ مطالبات سوخت شده

(۲۰) زیان تضمین وصول مطالبات

۷۰ کارمزد تضمین وصول مطالبات

$70 \div 5\% = 1,400$	کل فروش
$1,400 - 840 = 560$	سهم فروش صادق
$560 \div 1,400 = 40\%$	نسبت سهم سود صادق
$400 \times 40\% = 160$	سهم سود صادق

۶۲۳- گزینه (ب) صحیح است. واحد تجاری در مرحله قبل از بهره‌برداری یک واحد تجاری است که بخش عمده کوششهای خود را برای ایجاد یک فعالیت جدید بکار برد و یکی از شرایط زیر در مورد آن صدق کند:

- الف. عملیات اصلی برنامه‌ریزی شده، شروع نشده باشد، یا
- ب. عملیات اصلی برنامه‌ریزی شده، شروع شده ولی درآمد عملیاتی قابل توجهی از آن حاصل نشده باشد.
- واحد تجاری در مرحله قبل از بهره‌برداری، عمدتاً کوششهای خود را برای اموری مانند برنامه‌ریزی مالی، تأمین سرمایه، اکتشاف و گسترش منابع طبیعی، تحقیق و توسعه، شناسایی منابع تأمین مواد اولیه، تحصیل داراییهای ثابت مشهود یا سایر داراییهای عملیاتی مانند حق امتیاز بهره‌برداری از معادن و نیز استخدام و آموزش کارکنان، بازاریابی و راه‌اندازی عملیات تولیدی صرف می‌کند. از نظر مقاصد این استاندارد، برای ایجاد یکنواختی فرض بر این است هر واحد تجاری که درآمد عملیاتی آن کمتر از حدود ۲۰ درصد درآمد عملیاتی برنامه‌ریزی شده باشد، واحد تجاری در مرحله قبل از بهره‌برداری تلقی می‌شود.

۶۲۴- گزینه (الف) صحیح است. مخارج واحدهای تجاری در مرحله قبل از بهره‌برداری را می‌توان به سه گروه زیر طبقه‌بندی کرد:

- الف. مخارجی که به منظور تحصیل داراییهای ثابت مشهود، داراییهای نامشهود و موجودی مواد و کالا تحمل می‌گردد. این مخارج با رعایت معیارهای شناخت مندرج در استانداردهای حسابداری شماره ۷، ۸، ۱۱، ۱۳ و ۱۷ در دوره وقوع به عنوان دارایی شناسایی می‌شود.
- ب. مخارجی که هر چند ممکن است به جریان منافع اقتصادی آتی کمک کند، اما به عنوان یک دارایی جداگانه قابل تشخیص نیست و لذا حائز معیارهای شناخت به عنوان دارایی نمی‌باشد. این گونه مخارج در دوره وقوع به عنوان هزینه شناسایی می‌شود.
- ج. مخارجی که هیچ‌گونه منافع اقتصادی آتی ندارد و لذا در دوره وقوع به عنوان هزینه شناسایی می‌شود. مخارج دوران توقف غیرعادی در فعالیتهای قبل از بهره‌برداری، خسارات وارده به داراییها، مخارج دوباره کاری و مخارج نیروی کار مازاد، نمونه‌هایی از این گونه مخارج است.
- مخارجی که در دوران قبل از بهره‌برداری واقع می‌شود، تنها در صورت انطباق با مصادیق بند (الف)، قابل انتساب به داراییهای مربوط است. بدین ترتیب احتساب هرگونه مخارجی تحت سرفصل "مخارج قبل از بهره‌برداری" به عنوان یک دارایی جداگانه در صورتهای مالی، با توجه به اینکه سرفصل یاد شده فاقد معیارهای شناخت به عنوان یک دارایی جداگانه است، صحیح نیست.

۶۲۵ گزینه (د) صحیح است. به توضیحات سؤال ۶۲۴ رجوع شود.

۶۲۶ گزینه (د) صحیح است. واحدهای تجاری در مرحله قبل از بهره‌برداری باید صورتهای مالی خود را مشابه با صورتهای مالی واحدهای تجاری در حال بهره‌برداری ارائه کنند زیرا ترازنامه، صورتهای سود و زیان، سود و زیان جامع و جریان وجوه نقد و یادداشتهای توضیحی واحدهای تجاری در حال بهره‌برداری برای ارائه اطلاعات مفید در مورد واحدهای تجاری در مرحله قبل از بهره‌برداری به اندازه کافی مناسب است. ارائه صورتهای مالی خاص برای واحدهای تجاری در مرحله قبل از بهره‌برداری ممکن است به این تصور منجر شود که ماهیت و نتایج معاملات این واحدهای تجاری نیز خاص است در حالی که واحدهای تجاری در حال بهره‌برداری هم معاملات مشابهی دارند. علاوه بر این، صورتهای مالی خاص به آسانی با صورتهای مالی دوره‌های بعد از مرحله بهره‌برداری قابل مقایسه نخواهد بود.

۶۲۷ گزینه (د) صحیح است. صورتهای مالی واحد تجاری در مرحله قبل از بهره‌برداری باید شامل اطلاعات اضافی زیر باشد:

- الف. درج عبارت "قبل از مرحله بهره‌برداری" در کلیه صفحات صورتهای مالی،
- ب. انعکاس مبالغ انباشته جریانهای ورودی و خروجی نقدی از ابتدای شروع فعالیت واحد تجاری در مرحله قبل از بهره‌برداری در صورت جریان وجوه نقد،
- ج. ارائه اطلاعات در مورد نوع، ماهیت و مراحل فعالیتهای انجام شده (از جمله درصد پیشرفت پروژه)،
- د. ارائه جدول زمانبندی اجرای پروژه و دلایل تأخیر در اجرا در صورت وجود،
- ه. ارائه جدول مقایسه‌ای عملکرد پروژه با برآوردهای اولیه (اعم از ریالی و ارزی)، و
- و. ارائه اطلاعات مربوط به مبالغ انباشته درآمد و هزینه از ابتدای فعالیت واحد تجاری در مرحله قبل از بهره‌برداری به تفکیک اقلام عمده.

در صورتهای مالی اولین دوره مالی پس از شروع بهره‌برداری باید افشا شود که واحد تجاری در دوره مالی گذشته، در مرحله قبل از بهره‌برداری بوده است و چنانچه صورتهای مالی سال (های) گذشته که واحد تجاری در مرحله قبل از بهره‌برداری بوده برای اهداف مقایسه‌ای ارائه می‌شود، افشای اطلاعات اضافی طبق بندهای (الف) تا (و) توضیحات سؤال ۶۲۷ ضرورت ندارد.

۶۲۸ گزینه (الف) صحیح است. قسمت تجاری جزئی قابل تفکیک از واحد تجاری است که یک محصول یا خدمت یا گروهی از محصولات یا خدمات مرتبط را ارائه می‌کند و دارای مخاطره و بازده‌ای متفاوت از سایر قسمتهای واحد تجاری است. عوامل زیر باید در تعیین محصولات و خدمات مرتبط در نظر گرفته شود:

- الف. ماهیت محصولات یا خدمات،
- ب. ماهیت فرآیندهای تولید،
- ج. نوع یا طبقه مشتریان برای محصولات یا خدمات،
- د. روشهای توزیع محصولات یا ارائه خدمات، و
- ه. ماهیت مقررات مربوطه، برای مثال، مقررات بانکی و بیمه‌ای.

قسمت جغرافیایی جزئی قابل تفکیک از واحد تجاری است که به ارائه محصولات یا خدمات در منطقه جغرافیایی مشخصی مشتمل بر یک کشور یا گروهی از کشورها اشتغال دارد و دارای مخاطره و بازدهی متفاوت از اجزایی است که در سایر مناطق جغرافیایی فعالیت می‌کنند. عوامل زیر باید در تشخیص قسمت‌های جغرافیایی در نظر گرفته شود:

الف. تشابه شرایط اقتصادی و سیاسی،

ب. روابط بین عملیات در مناطق جغرافیایی مختلف،

ج. مجاورت عملیات،

د. مخاطرات خاص ناشی از عملیات در مناطق مشخص،

ه. مقررات کنترل ارز، و

و. مخاطرات نوسانات ارزی.

قسمت جغرافیایی می‌تواند یکی از دو مورد زیر باشد:

الف. محل استقرار تجهیزات تولید یا ارائه خدمت و سایر داراییهای واحد تجاری، یا

ب. محل بازارها و مشتریان آن.

۶۲۹- گزینه (ج) صحیح است. به توضیحات سؤال ۶۲۸ رجوع شود.

۶۳۰- گزینه (الف) صحیح است. قسمت قابل گزارش قسمتی تجاری یا جغرافیایی است که بر مبنای تعاریف پیشگفته مشخص می‌شود و بر اساس این استاندارد، افشای اطلاعات قسمت در مورد آن ضرورت دارد.

درآمد عملیاتی قسمت عبارت است از درآمد حاصل از فعالیتهای اصلی و مستمر که مستقیماً قابل انتساب یا بر مبنای منطقی، قابل تخصیص به قسمت است اعم از اینکه از فروش به مشتریان برون سازمانی یا معاملات با سایر قسمت‌های همان واحد تجاری ناشی شده باشد.

۶۳۱- گزینه (ج) صحیح است. داراییهای قسمت عبارت است از داراییهایی که به طور مستقیم قابل انتساب یا بر مبنای منطقی قابل تخصیص به فعالیتهای عملیاتی قسمت باشد. نمونه‌هایی از داراییهای قسمت شامل داراییهای جاری مرتبط با فعالیتهای عملیاتی قسمت، داراییهای ثابت مشهود، داراییهای موضوع اجاره‌های سرمایه‌ای و داراییهای نامشهود است. داراییهای قسمت، داراییهای مورد استفاده برای مقاصد عمومی واحد تجاری یا دفتر مرکزی را دربر نمی‌گیرد.

۶۳۲- گزینه (ب) صحیح است. قسمت تجاری یا قسمت جغرافیایی در صورتی باید به عنوان قسمت قابل گزارش مشخص شود که اکثر درآمد عملیاتی آن از فروش به مشتریان برون سازمانی عاید گردد، و

الف. درآمد عملیاتی حاصل از فروش به مشتریان برون سازمانی و معاملات با سایر قسمت‌ها، حداقل ۱۰ درصد جمع درآمد تمام قسمت‌ها اعم از برون سازمانی یا داخلی باشد، یا

ب. نتیجه عملیات قسمت اعم از سود یا زیان حداقل ۱۰ درصد مجموع سود عملیاتی قسمتهای سود ده یا مجموع زیان عملیاتی قسمتهای زیان ده، هر کدام که قدر مطلق آن بزرگتر است، باشد، یا

ج. داراییهای آن حداقل ۱۰ درصد جمع داراییهای تمام قسمتها باشد.

اگر جمع درآمد عملیاتی از فروش به مشتریان برون سازمانی که قابل انتساب به قسمتهای قابل گزارش است کمتر از ۷۵ درصد جمع درآمد عملیاتی تلفیقی یا درآمد عملیاتی واحد تجاری باشد، باید قسمتهای دیگری به عنوان قسمتهای قابل گزارش مشخص شود، حتی اگر آن قسمتها زیر آستانه‌های ۱۰ درصد بندهای الف و ب و ج فوق باشد. این عمل تا آنجا ادامه می‌یابد که مجموع درآمد عملیاتی قسمتهای قابل گزارش حداقل ۷۵ درصد جمع درآمد عملیاتی تلفیقی یا درآمد عملیاتی واحد تجاری باشد.

قسمتی که در دوره قبل به دلیل احراز یکی از آستانه‌های ۱۰ درصد مربوط به عنوان قسمت قابل گزارش تعیین شده است، چنانچه بر مبنای قضاوت مدیریت واحد تجاری همچنان دارای اهمیت باشد، باید برای دوره جاری نیز به عنوان قسمت قابل گزارش تلقی شود حتی اگر درآمد عملیاتی، نتیجه عملیات و داراییهای آن بیش از آستانه‌های ۱۰ درصد نباشد.

چنانچه قسمتی به دلیل احراز یکی از آستانه‌های ۱۰ درصد، در دوره جاری به عنوان قسمت قابل گزارش تعیین شود، اطلاعات مقایسه‌ای دوره قبل آن باید ارائه مجدد شود، به استثنای مواردی که انجام این کار عملی نباشد.

۶۳۳- گزینه (د) صحیح است. به توضیحات سؤال ۶۳۲ رجوع شود.

۶۳۴- گزینه (د) صحیح است. به توضیحات سؤال ۶۳۲ رجوع شود.

۶۳۵- گزینه (الف) صحیح است. به توضیحات سؤال ۶۳۲ رجوع شود.

۶۳۶- گزینه (د) صحیح است. با توجه به توضیحات سؤال ۶۳۲ داریم:

$$۲,۵۰۰ + ۸۰۰ = ۵,۳۰۰ \quad \text{جمع فروش به مشتریان برون سازمانی و سایر قسمتها}$$

$$۵,۳۰۰ \times ۱۰\% = ۵۳۰ \quad \text{۱۰ درصد جمع فروش}$$

هر قسمتی که جمع فروش آن بیشتر از ۵۳۰ میلیون ریال باشد به عنوان قسمت قابل گزارش تلقی خواهد شد، یعنی قسمتهای (۱) و (۲) و (۳) و (۵).

۶۳۷- گزینه (ج) صحیح است.

$$۱۷۵ + ۳۰۰ + ۱۰۰ + ۲۰۰ + ۷۵ + ۲۰۰ = ۱,۰۵۰ \quad \text{جمع سود قسمتهای سود ده}$$

$$۲۰۰ + ۵۰ = ۲۵۰ \quad \text{جمع زیان قسمتهای زیان ده}$$

چون جمع سود قسمتهای سود ده بیشتر از جمع زیان قسمتهای زیان ده می‌باشد، هم سود و هم زیان را نسبت به جمع سود در نظر می‌گیریم، در نتیجه قسمتی که سود (زیان) عملیاتی آن بیشتر از ۱۰۵ میلیون ریال باشد به عنوان قسمت قابل گزارش تلقی خواهد شد، یعنی قسمتهای (۱) و (۲) و (۳) و (۵) و (۸).

۶۳۸- گزینه (ب) صحیح است. به توضیحات سؤال ۶۳۶ و ۶۳۷ رجوع شود.

۶۳۹- گزینه (الف) صحیح است.

جمع فروش به مشتریان برون سازمانی توسط قسمتهای قابل گزارش $۹۰۰ + ۸۰۰ + ۴۰۰ + ۷۵۰ + ۴۰۰ = ۳,۲۵۰$ با توجه به اینکه فروش به مشتریان برون سازمانی توسط قسمتهای قابل گزارش کمتر از ۷۵ درصد می باشد $(۳,۲۷۵ = ۴,۵۰۰ \times ۷۵\%)$ ، لذا بایستی قسمتهای قابل گزارش دیگری نیز شناسایی شوند.

۶۴۰- گزینه (ج) صحیح است.

جمع درآمد عملیاتی $۲۰۰ + ۱۶۰ + ۱۲۰ + ۶۰ + ۸۵ + ۳۰ = ۶۵۵$
 جمع سود عملیاتی $۳۵ + ۲۸ + ۲۴ + ۱۱ + ۱۳ + ۵ = ۱۱۶$
 جمع داراییهای قسمت $۴۰۰ + ۳۵۰ + ۲۵۰ + ۱۵۰ + ۱۴۰ + ۶۰ = ۱,۳۵۰$

قسمتهای قابل گزارش طبق آزمون ۱۰ درصد درآمد عملیاتی: (۱) و (۲) و (۳) و (۵)
 قسمتهای قابل گزارش طبق آزمون ۱۰ درصد سود عملیاتی: (۱) و (۲) و (۳) و (۵)
 قسمتهای قابل گزارش طبق آزمون ۱۰ درصد داراییهای قسمت: (۱) و (۲) و (۳) و (۴) و (۵)
 با توجه به توضیحات فوق، قسمتهای قابل گزارش عبارتند از: (۱) و (۲) و (۳) و (۴) و (۵)

۶۴۱- گزینه (ب) صحیح است.

جمع فروش به مشتریان برون سازمانی $۳۰۰ + ۱۱۰ + ۶۵ + ۴۸ + ۶۲ + ۱۵ = ۶۰۰$
 جمع فروش به سایر قسمتها $۵۰ + ۴۰ + ۵ + ۱۰ = ۱۰۵$
 جمع کل فروش $۶۰۰ + ۱۰۵ = ۷۰۵$

قسمتهای قابل گزارش طبق آزمون ۱۰ درصد درآمد عملیاتی: (۱) و (۲) و (۵)

جمع سود عملیاتی قسمتهای سود ده $۴۵ + ۲۳ + ۹ + ۱۸ = ۹۵$
 جمع زیان عملیاتی قسمتهای زیان ده $۸ + ۲ = ۱۰$

با توجه به توضیحات سؤال ۶۳۷، قسمتهای قابل گزارش طبق آزمون ۱۰ درصد سود عملیاتی عبارتند از: (۱) و (۲) و (۵)

جمع داراییهای قسمت $۳۱۰ + ۱۵۰ + ۶۰ + ۴۰ + ۶۰ + ۲۵ = ۶۴۵$

قسمتهای قابل گزارش طبق آزمون ۱۰ درصد داراییهای قسمت: (۱) و (۲)

بعد از تعیین قسمتهای قابل گزارش طبق آزمون ۱۰ درصد یعنی قسمتهای (۱) و (۲) و (۵)، بایستی آزمون ۷۵ درصد نیز انجام شود. بنابراین:

جمع فروش به مشتریان برون سازمانی توسط قسمتهای قابل گزارش $300 + 110 + 62 = 472$

$$472 \div 600 = 78.6\%$$

چون فروش به مشتریان برون سازمانی توسط قسمتهای قابل گزارش بیش از ۷۵ درصد است، در نتیجه قسمت قابل گزارش دیگری وجود ندارد.

۶۴۲ گزینه (د) صحیح است.

قسمت	فروش به مشتریان برون سازمانی	فروش به سایر قسمتها	جمع
	میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال
(۱)	۳۲۸	—	۳۲۸
(۲)	۲۲۴	—	۲۲۴
(۳)	۴۱۶	۱۲	۴۲۸
(۴)	۳۵۰	۱۸۰	۵۳۰
(۵)	۱۸۰	—	۱۸۰
(۶)	۱۰۰	۳۴۰	۴۴۰
(۷)	۱۸۶	—	۱۸۶
	<u>۱,۷۸۴</u>	<u>۵۴۲</u>	<u>۲,۳۱۶</u>

طبق آزمون ۱۰ درصد درآمد عملیاتی، قسمتهایی که جمع فروش آنها، مساوی با $231/6$ میلیون ریال $(2,316 \times 10\%)$ یا بیشتر باشد به عنوان قسمت قابل گزارش تلقی خواهند شد، در نتیجه قسمتهای قابل گزارش عبارتند از: (۱) و (۳) و (۴) و (۶).

بعد از تعیین قسمتهای قابل گزارش طبق آزمون ۱۰ درصد، بایستی آزمون ۷۵ درصد انجام شود:

جمع فروش به مشتریان برون سازمانی توسط قسمتهای قابل گزارش $328 + 416 + 350 + 100 = 1,194$

$$1,194 \div 1,784 = 66.9\%$$

چون فروش به مشتریان برون سازمانی توسط قسمتهای قابل گزارش کمتر از ۷۵ درصد است، قسمتهای دیگری نیز باید به عنوان قسمتهای قابل گزارش مشخص شود، از میان قسمتهای باقیمانده، قسمتی اضافه می‌شود که فروش آن به مشتریان برون سازمانی بیشتر باشد، یعنی قسمت (۲):

$$1,194 + 224 = 1,418$$

$$1,418 \div 1,784 = 79.5\%$$

با اضافه نمودن قسمت (۲) به قسمتهای قابل گزارش، جمع فروش قسمتهای قابل گزارش به مشتریان برون سازمانی بیشتر از ۷۵ درصد می‌شود، در نتیجه قسمت قابل گزارش دیگری وجود ندارد. بنابراین قسمتهای قابل گزارش عبارتند از: (۱) و (۳) و (۴) و (۶) و (۲).

۶۴۳ گزینه (ج) صحیح است.

قسمت	درآمد عملیاتی میلیون ریال	هزینه عملیاتی میلیون ریال	سود (زیان) عملیاتی میلیون ریال
(۱)	۱,۰۰۰	۵۴۰	۴۶۰
(۲)	۴۴۰	۴۲۰	۲۰
(۳)	۱,۲۰۰	۲,۱۰۰	(۹۰۰)
(۴)	۱,۳۴۰	۱,۳۰۰	۴۰
(۵)	۱,۲۴۰	۷۶۰	۴۸۰
(۶)	۶۰۰	۶۶۰	(۶۰)
(۷)	۷۲۰	۸۲۰	(۱۰۰)
	<u>۶,۵۴۰</u>	<u>۶,۶۰۰</u>	<u>(۶۰)</u>

جمع سود عملیاتی قسمتهای سود ده $۴۶۰ + ۲۰ + ۴۰ + ۴۸۰ = ۱,۰۰۰$

جمع زیان عملیاتی قسمتهای زیان ده $۹۰۰ + ۶۰ + ۱۰۰ = ۱,۰۶۰$

چون جمع زیان قسمتهای زیان ده بیشتر از جمع سود قسمتهای سود ده می باشد، هم سود و هم زیان را نسبت به جمع زیان در نظر می گیریم، در نتیجه قسمتی که سود (زیان) عملیاتی آن بیشتر از ۱۰۶ میلیون ریال باشد به عنوان قسمت قابل گزارش تلقی خواهد شد، یعنی قسمتهای (۱) و (۳) و (۵). قسمت (۷) نیز چون طبق قضاوت مدیریت واحد تجاری دارای اهمیت است، باید به عنوان قسمت قابل گزارش تلقی شود.

۴۴ گزینه (الف) صحیح است.

قسمت	فروش به مشتریان برون سازمانی میلیون ریال	فروش به سایر قسمتها میلیون ریال	جمع فروش میلیون ریال	سود (زیان) عملیاتی میلیون ریال	داراییهای قسمت میلیون ریال
(۱)	۵۰	۱۵۰	۲۰۰	۱۰۰	۲,۰۰۰
(۲)	۲۰۰	۲۰	۲۲۰	(۲۰)	۱,۰۰۰
(۳)	۱۴۰	۱۶۰	۳۰۰	۵۰	۱,۵۰۰
(۴)	۳۰	۱۷۰	۲۰۰	(۲۰)	۲,۵۰۰
(۵)	۱۰۰	۱۸۰	۲۸۰	۵۰	۱,۵۰۰
(۶)	۲۵۰	۱۰	۲۶۰	۴۰	۱,۲۰۰
(۷)	۱۳۰	۱۲۰	۲۵۰	(۵)	۱,۰۰۰
(۸)	۶۰	۱۴۰	۲۰۰	۳۰	۸۰۰
(۹)	۵۰	۲۵۰	۳۰۰	۲۰۰	۱,۲۰۰
(۱۰)	۱۰۰	۴۰۰	۵۰۰	۱۸۰	۳,۳۰۰
	<u>۱,۱۱۰</u>	<u>۱,۶۰۰</u>	<u>۲,۷۱۰</u>	<u>۶۰۵</u>	<u>۱۶,۰۰۰</u>

$$۱۰۰ + ۵۰ + ۵۰ + ۴۰ + ۳۰ + ۲۰۰ + ۱۸۰ = ۶۵۰$$

جمع سود قسمتهای سود ده

$$۲۰ + ۲۰ + ۵ = ۴۵$$

جمع زیان قسمتهای زیان ده

قسمتهای قابل گزارش طبق آزمون ۱۰ درصد درآمد عملیاتی (فروش بیشتر از ۲۷۱ میلیون ریال): (۳) و (۵) و (۹) و (۱۰)

قسمتهای اضافی قابل گزارش طبق آزمون ۱۰ درصد سود عملیاتی (سود یا زیان بیشتر از ۶۰/۵ میلیون ریال): (۱)
قسمتهای اضافی قابل گزارش طبق آزمون ۱۰ درصد داراییهای قسمت (داراییهای بیشتر از ۱.۶۰۰ میلیون ریال): (۴)
بعد از تعیین قسمتهای قابل گزارش طبق آزمون ۱۰ درصد یعنی قسمتهای (۱) و (۳) و (۴) و (۵) و (۹) و (۱۰)، بایستی آزمون ۷۵ درصد انجام شود بنابراین:

فروش به مشتریان برون سازمانی توسط قسمتهای قابل گزارش ۴۷۰ = ۵۰ + ۱۴۰ + ۳۰ + ۱۰۰ + ۵۰ + ۱۰۰

$$۴۷۰ \div ۱.۱۱۰ = \%۴۲/۳$$

چون فروش به مشتریان برون سازمانی توسط قسمتهای قابل گزارش کمتر از ۷۵ درصد است، قسمتهای دیگری نیز باید به عنوان قسمتهای قابل گزارش مشخص شود، از میان قسمتهای باقیمانده، قسمت یا قسمتهایی اضافه می‌شود که فروش آن به مشتریان برون سازمانی بیشتر است. این عمل تا آنجا ادامه می‌یابد که مجموع فروش به مشتریان برون سازمانی توسط قسمتهای قابل گزارش حداقل ۷۵ درصد باشد. بنابراین از بین قسمتهای باقیمانده قسمت (۶) اضافه می‌شود، در نتیجه:

$$۴۷۰ + ۲۵۰ = ۷۲۰$$

$$۷۲۰ \div ۱.۱۱۰ = \%۶۴/۸$$

چون کمتر از ۷۵ درصد است، قسمت دیگری نیز باید اضافه شود، یعنی قسمت (۲)، در نتیجه:

$$۷۲۰ + ۲۰۰ = ۹۲۰$$

$$۹۲۰ \div ۱.۱۱۰ = \%۸۲/۸$$

بنابراین طبق آزمون ۷۵ درصد قسمتهای (۲) و (۶) نیز به عنوان قسمت قابل گزارش منظور خواهند شد. چون طبق قضاوت مدیریت واحد تجاری قسمت (۸) نیز با اهمیت است، لذا تنها قسمت بی‌اهمیت قسمت (۷) می‌باشد.

۶۴۵ - گزینه (ب) صحیح است.

میلیون ریال	میلیون ریال	
۱۰۰		فروش
	۶۰	هزینه‌های تخصیص یافته
	۴	هزینه‌های عمومی عملیاتی (۱۰ × %۴۰)
	<u> </u>	
(۶۴)		
<u> </u>		
<u> </u>		

هزینه‌های مالی به مبلغ ۸ میلیون ریال غیر عملیاتی و مربوط به کل شرکت است و به قسمتهای مختلف تقسیم نمی‌شود.

۴۶ گزینه (د) صحیح است. واحد تجاری باید موارد زیر را برای هر قسمت قابل گزارش تجاری یا جغرافیایی مبتنی بر مکان استقرار داراییها افشا کند:

- الف. درآمد عملیاتی قسمت ناشی از فروش به مشتریان برون سازمانی و معاملات با سایر قسمتها، به طور جداگانه،
- ب. نتیجه عملیات قسمت،
- ج. جمع مبلغ دفتری داراییهای قسمت،
- د. بدهیهای قسمت،
- ه. جمع اضافات داراییهای ثابت مشهود و داراییهای نامشهود هر قسمت طی دوره،
- و. جمع مبلغ هزینه استهلاك داراییهای ثابت مشهود و داراییهای نامشهود هر دوره قسمت که در نتیجه عملیات آن قسمت منظور شده است، و
- ز. جمع مبلغ سایر هزینه‌های غیرنقدی عمده هر دوره قسمت که در هزینه‌های عملیاتی آن قسمت منظور شده است.